

УЧИТЕЛЯ ПЕТЬР ДЪНОВ

НОВАТА МИСЪЛ

ЛЕКЦИИ ОТ УЧИТЕЛЯ
на
ОБЩИЯ ОКУЛТЕН КЛАС
ГОДИНА XII (1932–1933)
ТОМ I

Хелиопол
1993

Настоящото издание е преработка (единствено откъм страната на съвременния правопис) на "Новата мисъл", лекции от Учителя Петър Дънов на Общия окултен клас, година XII (1932–1933).

Агенция за авторско право "Хелиопол-Езотерик", занимаваща се с въпроси за авторско право относно езотерични произведения, най-вече тези, свързани със съхраняване на българското книжовно наследство заявява, че "един малък опит" за създаване на нови "книжовни преносители" на богатството от беседи на Учителя Петър Дънов съвсем не означава възможност за комерциализиране на издателската дейност на беседите, нито пък възможност за неточно предаване /транслиране/ съдържанието на беседите.

"Без да се помрачава изначалната чистота" и искрено отношение на издателя към издаваната от него книга – нека това да бъде критерият.

Узурпиранието на правото на издаване на беседите от някого е еднакво неприемливо, както и безконтролното пиратско издаване на тези бисери от националната съкровищница.

© Хелиопол, 1993

© Братан Мандев – художник на корицата
ЕФ "Хардсабел" – компютърен дизайн
с/o "Хелиопол – Езотерик"

ISBN 954-578-020-7

Новата мисъл

Размисление.

Всички хора живеят в обикновените процеси на природата, благодарение на което животът им става прозаичен. В обикновените процеси всяко съществуват контрасти и противоречия. Обикновено нещо е човек да се радва и скърби, да се ражда и умира, да заботява и обеднява, да поумнява и оглупява. Това са смени, които стават и в живота, и в природата. Явява се въпросът: Кой е изходният път от тези противоречия? – Да живееш в необикновеното. Обикновено нещо е бедността, необикновено е да се освободиш от нея и да станеш умен а не богат. Да си богат, то ва е обикновено. Умен трябва да станеш! Щом си умен, ти си богат. Казваш: Болен съм. – Какво трябва да се прави? – Да оздравея. – Първоначално ти си бил здрав, отпосле си заболял. Болестта е резултат. Докато живеят при обикновени условия, хората използват резултатите на миналото. Не се стремете да бъдете творци на своята съдба, но използвайте това, което Бог е вложил във вас. За да се освободите от обикновените процеси, не вървете по пътя на миналото, на своите родители. Това е закон на самоотричане. Това значи, да не следваш пътя, по който някога си вървял. Какво прави детето, което постъпва в първо отделение? – За да научи нещо, то трябва да се откаже от своите играчки и да прави усилия да научи това, което му се преподава в училище. Ако учи само буквите, без да ги съчетава-

ва в срички, в думи и изречения, те няма да го ползват. Същото се отнася и до числата. Ако знае да пише числата от 1 – 10, но не знае да ги съчетава в по-големи числа, те нищо не го ползват. Човек трябва да знае не само отделни факти и явления, но да разбира отношенията, които съществуват между тях.

Сега ще приведа един миг от новите времена, от 20 век. Един ангел слушал да се говори за хората на земята, за тяхната култура и наука и решил да слезе между тях, да види големите им научни постижения. Като слязъл между хората, веднага се натъкнал на един учен с чанта в ръка, който отивал да прави научни изследвания. Той се приближил до него и тръгнали двамата да правят научни постижения. – Къде отиваш? – запитал го ангелът. – По научни работи. А ти? – Да се запозная с хората. – Ти знаеш ли, какви постижения имаме в областта на астрономията, математиката и физиката? Знаеш ли, колко придобивки има сегашната наука? – Не зная, сега ще разбера. Какво носиш в чантата си? – Инструменти и храна. Къде е твоята чанта? – Аз не нося чанта, пътувам с празни ръце. Спели се те на едно красиво място в природата, да си починат. Ученият отворил чантата си, но останал изненадан – чантата му се оказала пътна. Ангелът го запитал: Къде са инструментите и храната ти? – Взел ги е някой. Между нас се намират хора, които обичат да крадат. – Като си заспал, те извадили всичко от чантата. Не остава нищо друго, освен да отидем в гората и там да намерим крадеца. Двамата отишли в гората. Ангелът казал на учения как да вика, за да му се върне чантата. След малко погледнали в чантата и видели, че всичко е на мястото си. Като се нахранили и починали, те пак се разходили, разговаряли се върху различни научни изследвания. Като се уморили, легнали да си починат.

По едно време ученият се събудил, искал да стане, но не могъл – бил окован във вериги. – Какво стана с тебе? Кой те окова? – Между нас има хора, които обират и оковават, когато видят, че някой спи. – Опитай се да се освободиш от оковите. – Не мога. – Тогава остани ти тук с лице към земята, а аз ще отида в гората, да намеря този човек. Ангелът отишъл в гората, извикал няколко пъти, духнал във въздуха и срещнал човека, който оковал учения. Така оковите паднали от краката на учения.

Казвам: И вашето знание е като на този учен, свършил четири факултета. С такова знание всеки може да ви обере и окове във вериги. Вие не знаете какво трябва да направите, за да ви върнат изгубените вещи и да се освободите от веригите. Първата буква е зародиш, от който могат да излезат много неща. Важно е да знаеш как да го посееш. Ако не знаеш при какви условия да посееш едно семе, няма да имаш никакъв резултат. Посееш ли тропическо растение в умерения пояс, ще имаш един резултат; посееш ли го на север, ще имаш друг резултат. Тропическите растения не виреят на север. Ако не знаеш, къде да поставиш една своя мисъл, къде да я посадиш, ти не можеш да я използваш.

Често се говори за музиката. – На какво е резултат музиката: на ума или на сърцето? – На ума. Ако искате само да чувствувате музиката, без да засегнете ума си, ще станете на каша. Центърът на музиката, т.е. музикалният центрът е отпред на челото където са умствените способности. Като пееш или слушаш да пеят, трябва да мислиш. В мисълта има чувства. Значи, не е правилно, като слушаш музика, да плачеш. Друго нещо е когато в чувствата се влага мисъл. Ако мисълта се раздвоюва, това не е мисъл. Както калта се образува на земята, а не на небето, в облаците, та-

ка и лошите мисли не идат от Бога, нито от природата. Те се образуват в човека като резултат на лошите чувствувания. – Кога греши човек? – Когато не знае да яде правилно. Грехът влиза в човека още при първата хапка, неправилно приета. Казва се, че Ева сгрешила, като яла от забранения плод. Казваш: Без храна не може. – Така е, но трябва да знаеш каква храна ти е нужна. Днес ядеш кокошка, на другия ден – агне и като се намериш в мъчнотия, ще изядеш и човек.

Казвам: Този начин за хранене не е единственият. Начинът, по който се хранят сегашните хора е за грешните. Праведните се хранят по друг начин. Но да оставим този въпрос неразрешен, както учените са оставили неразрешен въпроса за квадратурата на кръга. Има въпроси които и да се разрешат, нищо не допринасят. Ако в тъмна нощ ви доказват, че съществува слънце, а то не изгрява още, каква полза имате от това доказване? И без да се доказва това, слънцето ще изгрее. Ако учен и невежа едновременно наблюдават изгряването на слънцето, какво ще придобият? – Нищо особено. Ученият ще каже, че изгубил времето си, а невежият няма да съжалява за времето, защото и без това не знае как да го употреби. Ученият прилича на бирник, на митничар, който обръща куфарите на хората, да види какво има в тях. Ако намери нещо, което законът не позволява да го носиш, ще го вземе. Простият ще ти каже: Вземи куфара и си върви! През кой път е по-добре да минаваш: където има граница, или където няма? За предпочитане е да минаваш през място, където няма граница и митничар. Ако има граници и митничари, това показва, че хората не са честни. И тези, които преглеждат куфарите, не са честни хора. Понякога те обират и парите на хората и казват: Кесите ви трябва да бъдат празни! Питате: Не трябва ли да

има ред и порядък в света? – Трябва да има, но за глупавите, а не за умните. Срамно е да отваряш куфара на човека! Това е крайно материалистично гледане на живота. Който не разбира живота, гледа и на небето, както на земята. – Не е така. Пред вас се открива велик живот. Вашият живот е предговор на великия живот. Така и слонът е предговор на человека, а човекът – предговор на светията или на ангела. – Как ще стане това? – Не е ваша работа. Гъсеницата не трябва да мисли как ще стане пеперуда. И детето не трябва да мисли как ще го облече баща му и как ще стане голям човек. Детето не разбира, какво нещо е мярка. Шивачът ще дойде вкъщи, ще измери дълчината и широчината му, ще измери дълчината на ръката, широчината на врата и ще си отиде. Като дойде Великден, той ще донесе дрехите на детето. То ще се облече и няма да се интересува как са ушити. И на вас казвам: Като се облечете в нови дрехи, тогава може да ви се говори. Докато сте в стария живот, не може да ви се говори.

Казвате: Да се обичаме! – Как ще се обичате? Ако е въпрос за вашата любов, тя е любов на контрастите и противоречията. Такава любов съществува и между растенията и животните. Тя минава от любов към омраза и от омраза към любов. Като обикнеш някого, той започва да иска от тебе повече, отколкото можеш да му дадеш. Без да искаш, ти започваш да се отдалечаваш от него. Виждали ли сте, как постъпва паякът с мухата? От любов той я привлича към себе си и започва да смуче кръвта ѝ. Щом изсмучи висичката ѝ кръв, захвърля я настрана. Обичаш гроздето, докато изсмучеш сока му. Щом го изсмучеш, хвърляш го настрана. Обичаш человека, докато вземеш нещо от него. Щом вземеш каквото искаш, захвърляш го. Който люби, взима от възлюбения нещо и го захвърля.

В земята, откъдето ще израстете наново. Не мислете, че като ви залюби някой, ще бъдете щастливи. Напротив, нещастни ще бъдете. Ако женена жена залюби друг мъж, по отношение на него, тя минава за престъпница. – Защо? – Зашто един я люби вече. Същото може да се каже и за всеки човек. Щом Бог го е залюбил, той е престъпник по отношение на Бога, ако залюби друг някой. Разберете ме право. Вашата любов на земята не е истинска любов. Между вашата любов и Божията няма никакво отношение. Истинската любов започва със **Закона на даването**. Когото обичаш, ще го поставиш на същото място, на което си и ти. Ще го носиш в съзнанието си като нещо свещено. Каквото знаеш, трябва и той да знае. Ще му помагаш, за да го издигнеш на нивото, на което си ти. Каквото знае той, и ти трябва да го знаеш. Ако той има богатство, което крие от тебе, това показва, че и ти криеш нещо от него.

Сега аз изнасям тези примери за обяснение, както постъпва учителят със своите ученици. Не искам да ви разколебавам, както и учителят не разколебава децата от първо отделение. Те носят известно знание, придобито от родителите, но учителят не ги разколебава. Внесе ли някакво разколебаване в тях, той не е истински учител. Да разколебаваш человека, това не е наука. И вие имате за Бога неверна представа. Преди всичко, Бог не е такъв, какъвто си Го представяте. Той създаде света и ни държи в съзнанието си, но не иска да ни направи като себе си. – Слаб човек съм. – Слаб си по единствената причина, че искаш да станеш като Бога. Това е неразбиране на живота. Закон е: Всеки лист, който иска да стане голям като дървото, в края на краищата, ще отслабне. Щом иска да стане голям, ще слезе от дървото. Слезе ли на земята, няма да бъде свободен, но ще стане за посмешище. Вятърът ще го носи от едно място на друго.

Листът трябва да стои на дървото и да върши работата си като лист. Ако има търпение, след стотици години, той ще стане голям като дървото. Следователно, ако и човек има нужното търпение, след години ще стане като ангела, който водеше инструментите от чантата на учения и ги връщаше отново. Той го окова във вериги, и след малко го освободи.

Мнозина очакват да умрат, да отидат на онзи свят, там да благуват. Това е заблуждение. Те приличат на Нас-традин Ходжа, на когото казали, че след три дня ще умре. Той напуснал дома си, излязъл на края на селото и седнал под една круша. Цели три дня той ял круши и очаквал смъртта си. После казал: Ядох круши и предадох Богу дух. – Това не е никакво умиране. На третия ден се върнал у дома си. Учителят предава урок на учениците си, а те учат. Човек трябва да дойде до същественото знание, да каже една дума, и всичко да стане така, както е казал. Да каже: Искам да стана млад! И в един момент да изчезнат бърчките от лицето му. Болният да каже една формула и веднага да оздравее. Бих желал, така да се измени човек, че да не го познаят. – Нали човек трябва да има определени черти? – Според мене, определени черти са тези, които са подложени на постоянно промяна. Вие искате, например, да бъдете постоянно добри. Това желаят и свещениците, благодарение на което, от памтивека досега, те имат един и същ тип – всички си приличат. Владиката мисли, че служи на Бога. Всички владици си приличат. И свещеникът мисли, че служи на Бога, затова всички свещеници си приличат. Каквото мисли човек, такъв става. Това е обикновеният живот. Едно време всички хора – мъже и жени, са имали мустаци. Днес жената няма мустаци. Това зависи от условията. Някога условията са били едни, жената имала мустаци; днес

условията са други, тя няма мустаци. В животните – и мъжките, и женските имат мустаци. Вижте, шаранът, сомът, всички имат мустаци. В животните мустасите играят роля на осезателен орган. С тях те усещат, откъде иде храната. И момъкът, по атавизъм, като види една мома, засуква мустасите си. Той трябва да се освободи от този навик.

Сега, вие трябва да дойдете до придобиване на новото знание, което ще ви освободи от всички противоречия. Трябва да израстете, да превъзмогнете противоречията. **Сегашният човек е поставен пред задачата да подобри условията на своя живот.** Това не може да се постигне по външен начин, нито по вътрешен. То се постига чрез дълбоко разбиране на нещата. Човек трябва да разбира отношението си към природата, не само към себе си, като част от Цялото, но и към Цялото. Ти си лист на едно дърво. Следователно, имаш отношение към другите листа, но имаш отношение и към дървото. Между частите съществува една вътрешна връзка, която наричаме любов. В любовта има вътрешен стремеж – към Бога. Като душа, човек има любов само към Бога. Към хората той има отношение. Като не разбират този закон, хората сами се измъчват. Някоя мома се ожени за религиозен човек. Тя веднага започва да го ограничава: ти ще обичаш само мене, няма да мислиш за Христа и за Бога. И мъжът огранича жена си, ако тя е религиозна. – Не е така. Бога и Христа ще любиш, а към човека ще имаш отношение. Щом имаш отношение към някого, ще даваш. Ако едновременно обичаш и Бога и човека, ражда се ревност. Тя е причина за проявяване на злото между хората. – Не ме обича мъжът ми; той обикнал друга някоя. – Потърси причината за това. Мъжът ти не те обича или защото не си умна, или не си сръчна, не готвиш добре и т.н. Така казват всички хора, че Бог не ги обича. Тър-

сете причината за това. Ако мъжът е инвалид, жена му ще го гледа добре. Страхът му да не я изгуби, е на място. Но ако не е инвалид, не трябва да се страхува. Следователно, само инвалидът има право да се страхува, да не би жената или мъжът, да го разлюби. Здравият трябва да люби Бога, а към хората да има отношение и, в името на любовта, да дава. Едно начало има в света – Бог.

И тъй, днес всеки иска да взима, без да дава. – Не, ще даваш. Това значи, да признаваш само едно начало в света – Бога. Не свързвайте моите думи със сегашния строй. Аз нямам пред вид сегашния строй на държавите. Имам желание да освободя хората от обърканата каша, в която са попаднали. Питам се: Как мога да направя всички хора щастливи? Това са два милиарда и половина? Така, както сега хората мислят, светът не може да се оправи. Всеки трябва да вземе дял в оправянето на човечеството. Гъсеницата никога не може да оправи живота си. Онова, което ще я спаси, е пеперудата. Като гъсеница, все ще дойде една птичка и ще я клъвне. Пеперудата снася яйца, а гъсеницата не може да снася. И вие, като гъсеницата, разрешавате един социален въпрос, който не е решен в самите вас. Казваш: Да ми се дадат добри условия. – Така е, но хората не ти дават тези условия. Ето, осем хиляди години вече хората воюват помежду си, но светът още не е оправен. За някой е оправен, но за други – не е оправен. Източните народи проповядват за кармата, за да покажат на хората, че сегашните бедни ще станат богати, а богатите – бедни. Това не може да се постигне в един ден. Условията на живота ще се изменят, но работа е нужна за това. Работа се иска от човека, а не бързане. Ако сегашните бедни станат управници, мислите ли, че те ще оправят света? Пак ще има събиране на данъци, бесене, клане, убийства.

Светът се нуждае от умни хора. За да се оправят работите на земята, хората трябва да бъдат по-малко, отколкото са сега. Днес има два и половина милиарда хора на земята. Според мене, те трябва да бъдат най-много сто милиона. – Какво ще стане с другите хора? – Ще ги изпратят на други планети. Има планети, които са слабо населени. Като се разредят хората на земята, ще станат щастливи. Оттук – оттам ще вземат по няколко души и ще ги изпратят на луната. Ще се карат ли тогава? Така, както днес разсъждавате, нито ще бъдете щастливи, нито ще разрешите въпросите. За всекиго има начин, по който могат да се разрешат всички въпроси. Имаш нужда от пари, не знаеш, как да си помогнеш. Ако можеш да отправиш мисълта си към някой банкер, но с любов, той сам ще ти донесе исканата сума. Нямаш ли любов, колкото и да хлопаш на вратата му, той ще ти отговори сърдито: Работи! – Ако си умен, ти ще отбиеш водата на някоя река, да напоява твоята градина и градините на близките ти. Ако не си умен и не знаеш как да отбиеш, реката ще си тече по своя път, без да се ползваш от нея.

Сегашните хора не успяват в живота си, защото техните сили са отбити от правия път. Много естествено, че не можеш да напредваш без мисъл, без морални чувства, без обществени чувства, без инстинкти. Щом си дошъл на земята, че се нуждаеш от тези чувства. От правилното им съчетаване зависи твоето щастие. – Искам да се освободя от греха. – Грехът се дължи на неразбирането на живота. – Искам да се освободя от своите слабости. – И слабостите се дължат на неразбирането на живота. Някоя млада мома срещне красив момък, влюби се в него, започва да му пише писма и изисква и той да я обича. Момъкът казва: Не мога да отговоря на чувствата ѝ. Тя се чуди, защо не може

той да я обича. Това е неразбиране на живота. Желанието ѝ да бъде обичана е на място, но тя не се запитва, на какво основание ще я обича. Много момчи има в света. Може би друг ще я обикне. Ако я обикне този момък, ще бъде ли щастлива? Временно ще бъде щастлива, но като остане, ще стане нещастна. И двамата ще се чудят, къде отиде тяхната красота. Как могат да се обичат, щом останяват? Те трябваше да знаят закона на подмладяването, че и като умират, пак да бъдат млади. За да бъдеш щастлив, трябва да разбираш земната любов, да знаеш, че тя има две страни, права и крива, или опъка страна.

Казваш: Еди-кой си ме мрази. – Всъщност, омразата не съществува. Казваш: Бог ме наказа. – Бог никога не наказва. Той е благ и винаги възнаграждава человека, каквото и да прави. Като греши, човек без да иска, изменя отношенията си към Бога. Това нарича той наказание. Бог при всички условия дава нещо на человека. Обаче, той не разбира законите и се мъчи. Каквото и да получи от Бога, все го боли нещо, измъчва се. Значи, грехът го мъчи и наказва, не Бог. Който те обича, пригответи ти вкусно ядене, но понеже имаш язва в стомаха, колкото и малко да хапнеш, изпитваш болка. Вината не е в онзи, който те обича, нито в яденето, но в стомаха ти. Значи, хората страдат поради своите болезнени чувства, поради своите болести, а не от това, че никой не ги обича. За да възприемеш любовта, трябва да бъдеш здрав.

И тъй, правете разлика между човешката любов и истинската любов, както се изявява във великата, разумна природа. До известно време ще бъдеш гъсеница; след това ще започнеш да мислиш как да си направиш пашкула. Най-после ще излезеш от пашкула във вид на пеперуда. Докато не мине през неблагоприятните условия на живота, човек

не може да обича. Страданията имат, именно, тази цел, да повдигнат человека, да събудят в него възвишени мисли и чувства. Всички велики и възвишени души, които помогат на човечеството, са минали през дисциплината на страданията. Само чрез мъчнотите и страданията, те са разбрали своето истинско предназначение. Без страданията те щаха да останат обикновени хора. И Христос прояви своето величие благодарение на неблагоприятните условия, през които мина. Те го поставиха здраво на пътя, определен от Бога. Той превъзмогна и най-големите страдания. Когато Го сложиха на кръста, Той каза: "Който ме е поставил тук, той ще ме снеме." Като видя, че не стана така, Той каза: "Имам власт да положа душата си, имам власт и да я взема." Христос доказва на света, че е повече от цялата римски империя, че стои над смъртта. Днес виждаме, че 500 милиона хора вървят в Христовия път, но нямат Неговото разбиране. Докато не минете през гроба, не можете да бъдете християни. Станеш християнин и започват да те преследват, гонят, разпъват, и един ден те слагат в гроба. Ако на третия ден не възкръснеш, не си истински християнин. Колко такива християни има днес! Владиците минават за християни, но ако след смъртта си не възкръснат, не са истински християни. По човешки, всеки може да се нарече християнин. Ако и ние мислим по човешки, ще имаме такива резултати. При такива разсъждения, ще изгубим условията на живота и ще се чудим, защо не успяваме.

Сега, като проповядвам, искам да ви свържа с разумните същества, с вашите напреднали братя. Като отидете при тях, вие трябва да бъдете свободни от своите стари възгледи и теории. Светотатство е да се явите пред тях със старите си дрехи! Дойде някой при мене. Аз му проповядвам истината, а той иска пари на заем. Не го съдя, такова е раз-

бирането му, но не може да се ползва от това, което му давам. Друг иде с користолюбива цел, иска да заеме първото място. Ако съм в неговото положение, ще искам последното място. Щом взема последното място, аз ще науча реда и порядъка в дома, където съм влязъл, и ще бдя в полза на окръжаващите. Щом заема първото място, всички очасват да им помогна. Какво ще бъде разочароването им, ако нищо не направя за тях. Казвате: Вяра трябва да има човек! Ум трябва да има! Сърце трябва да има! Воля трябва да има! – Така е, всичко трябва да има човек, за да се домогне до истинската, положителната наука.

Един 80 годишен калугер се пренесъл на онзи свят. Като разбрал, какво станало с него, дълго време се молил усърдно да се върне отново на земята, да изправи живота си. Молитвата му била чута. Той се върнал отново и живял пак в манастира, но вече много по-добре, отколкото по-рано. Казвам: Ако и вие имате силата на този калугер, да се върнете от смъртта в живота, ще живеете по-добре, отколкото сте живели досега. В человека се крият заложби и способности, които още не са развити. Сегашният човек прилича на мома, която мисли само за женене: тя стои на прозореца, нагиздена и пременена, гледа, дано мине някой да я хареса. Тя трябва да учи, а не само да се разхожда с чантата си. Знание е нужно на човека. – Какво знание? – Когато лекуват болни, просвещава невежи. Като придобиеш знание, ще го разработваш. Така ти ще внасяш нещо в хората, и те ще внасят нещо в тебе.

Мнозина от вас са дошли тук, за да се спасят. Те казват: Това е правото учение. Питам: Вие мислите ли право? Ако не мислите право, с вашия ум нищо не можете да постигнете. Щом мисли да се жени, момата трябва да е готова да работи. Ако очаква на възлюбения си, да ѝ вземе слу-

гиня, тя се лъже. Ако слугинята разчита на добрината на своята господарка, и тя се лъже. Ако господарката разчита на честността на слугинята си, че няма да я краде, и тя се лъже. Господарката трябва да бъде умна, да не дава възможност на слугинята да я краде. Следователно, разчитайте на своята разумност.

Днес от всички хора се иска да имат правилни отношения към Бога. Търсете Го навсякъде, а не само в себе си. Бъдете готови, всяко да изпълнявате волята Му! Правете всичко заради Него с любов. Каквато жертва иска Бог от вас – малка или голяма, бъдете готови да я направите. Пред Бога и малките, и големите жертви са еднакво прети. Казвате: Добре говориш. – Добре говоря, когато ме разбирате. Щом се яви препятствие на пътя ви, не говоря вече добре. – Защо? – Не ме разбирате. Момък иска да се жени. Той намерил една мома, влюбил се в нея, а ти му казваш да не се жени. Той не разбира какво му говориш. – Защо да не се женя? – Докато не намериш Господа, не трябва да се жениш. – Остави человека свободен, нека се жени. В лицето на момата той вижда Господа. Значи, е намерил своя Бог. Момъкът те пита: Ти женен ли си? – Женен съм. – Защо тогава казваш на мене да не се женя? Когато съветваш някого да не се жени, това значи, да не се свързва с човек, с когото не се разбира. Не се свързвай с онзи, който ще ти донесе страдания. Два ума, които се разбират, събрани на едно място, могат да създадат нещо хубаво.

Сега и аз, като вас, засягам много въпроси, които не могат едновременно да се разрешат. Вие имате много желания и, като не можете да ги реализирате, постепенно отстъпвате. Първото ви желание е най-силно, като на онзи, който купил лотарийен билет и очаквал да спечели най-голямата печалба. Като не я спечели, задоволява се с втора-

та, по-малка печалба. Щом не спечели и втората, задоволява се с третата. Като не спечели и третата печалба, най-после казва: Съгласен съм да спечеля колкото да изкарам парите си. Какво се разрешава с тази мисъл? – Нищо не се разрешава. Аз не съм за еднократната любов. Съществува една любов, извън човешкото съзнание и самосъзнание. Нещастията се дължат на съзнанието и самосъзнанието на человека. Любовта трябва да изхожда от подсъзнанието и свръхсъзнанието. Съзнателният и самосъзнателният живот са ограничени, а подсъзнателният и свръхсъзнателният – свободни и неограничени. Ти съзнаваш, че си слаб, че нямаш знания, че обществото не е такова, каквото трябва. Какво придобиваш от това съзнание? – Нищо не придобиваш. Сегашните хора са в болницата и очакват да дойде някой отвън, да подобри положението им. Кой ще го подобри? Лекарите и милосърдните сестри ли? Не се лъжете. Всеки сам трябва да подобри своето състояние, сам да си помогне.

Като ме слушате да говоря, някой казва: Искам да чуя нещо съществено. Аз зная какво иска той – пари иска. И това може да стане, но той е човек без ред и порядък. Като му дам пари, ще ги прахоса, и пак ще иска. Колкото пъти и да му се дават пари, все ще има нужда от тях. Първо, той трябва да се наеме да работи върху своите дарби и способности, сам да си помага. Не казвам, че не трябва да даваш на нуждаещия се. Ще даваш, за да подхранваш милосърдието си. Ако не подхранваш милосърдието си, ще станеш инвалид; ако не правиш добро, ще станеш инвалид. Който дава, е добър, благороден човек. Казвате, че има милосърдни хора. – Кои са те? Според мене, всеки трябва да бъде милосърден. Ако не подхранваш милосърдието в себе си, ти ще огрубееш. Не ви упреквам, но казвам, че тряб-

ва да работите върху себе си. Кой може да каже, че е истински човек? Аз мога да кажа на всекиго, какво го очаква. Мога да предсказвам бъдещето, но не обичам да правя това, защото хората не могат да понасят.

Преди години дойде при мене един човек и ме помоли да му кажа всичко, каквото зная. Попитах го: Можеш ли да понесеш всичко спокойно? – Мога, аз съм учен човек, имам знания. Казах му всичко, каквото зная за него от детинството досега, както аз разбирам. Той ме изслуша внимателно, нищо не възрази и си отиде. Повече не го видях. Всичкото му знание пропадна. Казах му, че за да се поправи, трябва да живее по нов начин. Дадох му методи как да живее. Ако приложи методите и няма успех, нека ме намери и ме изобличи.

Помнете: Жivotът на човека е точно определен. Има неща, които на са определени от Бога, и те могат да се изменят. Следователно, аз предсказвам това, което сам мога да изменя, или другите могат да изменят. **В никакът случай не предсказвам неща, които са определени.** И на този човек предсказах само онова, което не е по Божия закон. Има нещастия, които се готвят да сполетят човека, но той може да ги избегне. Това може да му се предскаже. Обаче, за избягването на тези нещастия той трябва да направи някаква жертва, трябва да даде нещо от себе си. Една мома може да се ожени за княжески син, но може и да не се ожени. Не всичко става по механически начин. Човек трябва да бъде умен и търпелив, да понася нещата добре. Така той ще решава задачите си правилно.

Преди години бях в Търново и наблюдавах една схватка между две кучета – едно голямо и едно малко. Кученцето носеше един кокал в устата си. Голямото куче се хвърли върху него, искаше да му вземе кокала. Кученцето изле-

зе много умно: приближи се до голямото куче и започна да се гали около него. Голямото куче, което е готово да се хвърли върху малкото, е вътре в човека, в неговото животинско същество. Няма да се разправяш с него, нито да го убеждаваш, но ще го погалиш малко, да се укроти. После ще му кажеш: Имай търпение, работата ще се нареди добре. Няма защо да мърмориш. Старият човек мърмори и казва: Всички хора са лоши. – Да, но и ти си между тях. Той прилича на скъперника, който се оплаква, че го обрали. – Кой те обра? – Всички ме обраха, целият свят ме обра.

Като сте дошли на земята, запитайте се, кой ви изпрати. Ще кажете, че майка ви и баща ви са виновни за идването ви на земята. Те се обичали и ви създали. – Тях кой ги създаде? – Така не се решават въпросите. От тебе се иска да се вдълбочиш в себе си и да разбереш, че има Един в света, Който те обича, да влезеш във връзка с Него. Един ръководи съдбата на цялото човечество, на цялото Битие. Кажеш ли, че Бог не се занимава с тебе, малката мушица, ти не мислиш правилно. Малък е писецът, но в ръката на учения, поета или философа, той ще свърши по-велика работа, отколкото големият скъпоценен камък на пръстена на някой милионер. Значи, има Един, Който ви обича. На Него дължите сегашния си живот. Той ви е дал ума, сърцето, тялото. И каквито грешки да правите, Той всичко изглежда и казва: **Стани и върви напред.** – Вярно ли е това? – Вярно е. Със своето своенравие човек всичко разваля. Няма по-своенравно същество на земята от човека. Казано е в Писанието: "И разкая се Бог, че направи човека". Това се отнася за всички хора, за цялото човечество. Същевременно, по-добро същество от човека няма. Той се движи между две крайности.

Сега аз говоря за онези от вас, които искат да се повдигнат. Те трябва да гледат на Бога като на Любов и да се свържат с Него. Щом направят тази връзка, каквото пожелаят, ще го постигнат: ако са болни, ще оздравеят; ако са невежи, ще се просветят. Това не става изведнъж, но постепенно. Не желай да станеш цар, но пожелай да придобиеш истинското знание, да познаеш Бога като Любов. Това е най-великото благо за човека на земята. Това значи, да влезете във връзка с всички разумни души, които ви обичат. Чрез тях Бог ви обича. Дали те обича мъжът ти, жена ти, или слугата ти, не е важно – това е любовта на Бога. Тогава господарят познава слугата си, и слугата познава своя господар. Казваш: Откак дойде този слуга в дома ми, стана ми радостно и весело. Щом те напусне слугата и радостта ти изчезва. Да бъдем разумни слуги на Господа! Казвате: Обществото не е разположено към нас. – От нас зависи това. Ние носим благата на България. Ние носим благата на света. От нас зависи всичко. Благото е на наша страна. Това не се говори, но се опитва. Аз правих много опити в това направление, но всички останаха на особено мнение – своиенравен е човекът. Всички очакват чудеса. Сега ще видите най-големите чудеса. Най-голямото чудо е в приказката "Златната рибка и рибарят."

Всички знаете тази приказка. Първо, дядото поискал от рибката корито за своята баба. Като получила коритото, тя започнала да иска още много неща, докато стигнала до положението на царица. Недоволна от това, тя пожелаала да стане като Бога. Рибката се разгневила и отнела всички блага, които дала на царицата. Така бабата се намерила в първото положение, в своята бедна, скромна колибка.

Същото става и със сегашните хора. Те са недоволни от това, което имат. Обаче, отнеме ли им се всичко, те се

примиряват и започват отначало. Казано е в Писанието: "Ако не станете като децата, няма да влезете в Царството Божие." Ако и вие не станете като децата и не започнете да учите, няма да влезете в Царството Божие. Мислите ли, че със сегашното си знание ще влезете в Царството Божие? Има учени хора на земята, но малцина от тях ще влезат в Царството Божие. Който може да се разтовари от своя научен багаж и да остане в положението на дете, той ще влезе в Царството Божие. Защо да не оставиш богатството и знанието си на земята? Нека и други хора да им се радват! Нека и другите да ядат и пият!

Какво е положението на сегашния човек? – Положение на разочарован. Всички хора са разочаровани. – Защо? – Защото никой не е постигнал желанията си. Както живеете, хиляди години още няма да ги постигнете. Във всеки човек има една затворена стая. В нея е неговото богатство, неговите скъпоценности. Ключът на тази стая е изгубен. Щом се намери този ключ, лицето ви ще просветне. Това е човешката душа. Велика и голяма е душата – като вселена-та. Отвори душата си, драсни клечка кибрит, да запалиш огъня на любовта. На този огън ще се топлиш, на него ще готовиш.

И тъй, щастието на човека е в затворената стая. Намери ключа, отвори стаята и започни да учиш и да любиш. Затова е нужен чист ум и благородно сърце. – Открий ни тайната, как да намерим загубения ключ. – Ако ви открия тайната, ще кажете, че повече не се нуждаете от знание. Помните: Малкото клонче всяко се нуждае от големия клон. И големият клон има нужда от дървото. Аз не казвам, че мога да живея сам, че не се нуждая от хората. Казвам: Всички имаме отношение първо, към Цялото, а после един към друг. Ако отношенията ни към Цялото са правил-

ни, и към частите ще бъдат правилни. Ние се разбираме, докато Бог живее в нас. Щом не живее в нас, никакво разбирателство не можем да имаме. Където е неразбирането, там не е Бог. Той живее там, където е кротостта, въздържанието, смиренето, любовта. Това се иска и от вас. Какво се иска от младата булка: дрехите ѝ, или венеца? – От нея се иска работа. Щом влезе в дома на своя възлюбен, тя закачва булченската си премяна, свалия венеца си и започва да работи. Ако нямаш никакви добродетели, не си женен. Имаш ли добродетели, женен си. Да се ожениш, значи, да правиш това, което Бог прави. Оженил си се за целия свят, за Бога. Затова се казва, че Бог е нашият възлюбен.

Желая на всички, да бъдете умни, добри, морални, пълни с добродетели. Това значи, да бъдете женени.

*

1 Лекция от Учителя, държана на
21 септември, 1932 г. София. – Изгrev.

Разумните сили

Размисление.

Тема за следващия път: "Предназначението на светлината."

Фиг. 1

Фигура 1 представя символа на човека в движение. Този символ означава още разпределение на разумните сили в човека. – Откъде започва действието на тези сили? – От точка 1.

При сегашното развитие на хората, всеки има особено разбиране за нещата. Това е частично разбиране. Не може да намерите двама души, които имат еднакво разбиране, еднакво чувствуване, еднакъв начин на мислене и прилагане или еднакви движения. Хората се различават коренно едини от други. Ако те мислеха, чувствуваха и постъпвали еднакво, в света щеше да съществува голямо еднообра-

зие. Разнообразието между хората се дължи на вътрешното различие в тях. И между животните има голямо разнообразие. В природата е важен първоначалният вътрешен импулс. Някъде този импулс е несъзнателен – това не е важно. Обаче, някъде е съзнателен. Например, когато камъкът пада, това се дължи на известен тласък, макар че той не го съзнава. И водата, като слиза надолу, не съзнава предназначението на това движение, но то се дължи на известен тласък, на известен импулс, даден отнякъде.

Представете си, че започвам да се движа от точка 1, 2, 3 и т.н. (фиг. 1). На какво се дължи това движение? Защо вървя в тази посока, а не в друга? Посоката на дадено движение се определя от нещо, а именно от това, дали пътят е отворен или не. Движиш се в известна посока, защото пътят е отворен. – Кога е отворен пътят? – Когато имаш обект към който се стремиш. Този обект може да бъде човек или друго нещо което обичаш. Любовта е първият зов, първият импулс, първото освобождаване. Ти се стремиш към известна посока, за да се освободиш от затвора. Отварят вратата и ти казват: Ето, оттук можеш да излезеш. Любовта е единствената врата от която можеш да излезеш от затвора. Тя е единствената сила, която освобождава. Процесът на освобождаването се нарича истина.

И тъй, всяко движение започва от пътя на любовта. Тя се кръстосва с разумността. Пътят от точка 1 – 2 е път на истината. Той е прав и води към свободата. През това време, ти ще измениш материала, който ти е даден да обработваш и ще влезеш в света, но свободен. Да имаш свобода, това значи, да правиш каквото искаш, но разумно. Щом излезеш от затвора, ти си в света на свободата, никой не те пази, но вече сам се грижиш за храна, за подслон, за почивка.

И тъй, това което става вън от човека, става и вътре в него. Намираш се в безизходно положение. Казвам: Скоро си излязъл от затвора. Страдаш, мъчиш се, не можеш да си отговориш, защо идат страданията. Казваш: Защо Бог създаде този свят? Защо допусна страданията? Пиленцето, което е още в черупката на яйцето, не е ли без страдания? Въпреки това, то хлопа на черупката и казва на майка си: Освободи ме, искам да живея като тебе! Майка отговаря: Не е време още, почакай малко! – Искам да излеза, да бъда свободно като тебе. То мисли, че щом излезе на бял свят, ще бъде свободно като майка си. Много се лъже то! Щом излезе от черупката, то ще се натъкне на големи противоречия. Колкото едно същество е по-близо до една разумна форма, толкова по-големи ще бъдат противоречията му. Страданията и противоречията на човека са най-големи, защото е най-разумната форма на земята. Дойде ли човек до ангелския свят, страданията му стават по-големи. Като грешиш на земята, ти изкупваш греховете си. Обаче, сгрешиш ли в ангелския свят, никакво изкупление няма.

Това са разсъждения, подобни на тези, които мъжът прави за любовта на жената и жената – за любовта на мъжа. Мъжът никога не може да разбере любовта на жената и жената никога не може да разбере любовта на мъжа. Жената мисли, че разбира сърцето на мъжа – това е въпрос. И мъжът мисли, че разбира сърцето на жената – и това е въпрос. Колкото могат да разберат външния свят, толкова и те се разбират. Като казвам, че мъжът и жената не се разбират, това не показва някакво невежество. За да разбере жената, мъжът трябва да стане жена. За да разбере мъжа, жената трябва да стане мъж. Казвате: Как е възможно това? И Никодим зададе същия въпрос, когато Христос му каза: "Ако не се родиш изново, не можеш да влезеш в Цар-

ството Божие." – Възможно ли е голям човек да влезе в утробата на майка си? Христос го запита: Ти си учител Израилев, и не разбиращ ли това? Плътта не може да разбере роденото от Духа.

Пентаграмата (фиг. 1) представя човек с прострени ръце на страна. – Какво показват прострените ръце? – Че човек е в движение. Като ви наблюдавам как правите упражненията, виждам, че не разбирате техния дълбок смисъл. Ако разбирахте смисъла им, никой от вас нямаше да гладува и боледува. Те са само шест упражнения, но всяко от тях има свое предназначение. Както ги правите, малцина от вас се ползват. Всяко движение, което човек прави е резултат на вътрешна разумна сила. С всяко движение на главата, на ръцете и на краката, хората сами се правят щастливи или нещастни. Дали съзнавате това или не, не е важно. Един ден ще го съзнаете. Представи си, че си чирак в една грънчарница. Влизаш в работилницата и започваш да движиш краката си на една и на друга страна. По невнимание докоснеш едно голямо гърне с крака си и го счупиш. Какво ще правиш? Ако си майстор, ще направиш ново гърне, а ти си чирак, сам нищо не можеш да правиш. Господарят ти казва: Ще платиш гърнето! – Случайно го счупих. Не съм ли свободен да се движа както искам? – Тук не си свободен. Излез на полето и се движи както искаш. Тук има грънци, ще внимаваш при движениета си. Сега, за невниманието ти ще те глобя, ще платиш 500 лв. – Ето едно неразумно движение.

Простираш ръцете си, прегръщаши някого и го целуваш. – Защо правиш това, сам не знаеш. Нито ти му даваш нещо, нито той ти дава. Това е движение по навик, по традиция. Друг е въпросът, ако прегърнеш една чаша вода и я доближиш до устните си да я целунеш. Водата ти дава не-

що, а ти ѝ благодариш. Това движение е на място. Щом изпразня чашата, не я търся. Като ожаднея, пак отивам към чашата и, като видя, че е пълна, пак простирам ръце към нея, прегръщам я и я целувам. Ето едно разумно и смислено движение. Ако вашите мисли, чувства и постъпки не са пълни с нещо, нямат съдържание, мислите ли, че някой ще дойде при вас? За да бъде животът ви красив, поне един пътник трябва да спре при вас. Вие сте дошли на земята да изпълните Божията воля. Щом се подчините на тази воля, ще вървите по пътя на истината.

И тъй, когато се отправиш към истината, трябва да знаеш, защо отиваш там. Отиваш при златаря. – Защо? – Да си купиш, или да си поръчаш един златен предмет. Искаш от него да ти направи пръстен. Трябва да знаеш, какъв да бъде пръстенът, колко широк и дебел. Една мома си поръчва пръстен. Тя дава златото, а златарят прави пръстена. Обаче, той излиза тесен. – Защо? – Златото не е достатъчно. Случва се, че и богат човек носи тесен пръстен. Той има достатъчно злато, но пръстенът му е тесен. Значи, с дебело въже ще извадиш много вода от кладенеца. С тънко въже ще извадиш малко вода. На същото основание казвам: Ако пръстенът на младата булка е дебел и широк, много ще дава; ако пръстенът ѝ е тесен и тънък, малко ще дава. От първата се иска много, а от втората – малко. Всяка разумна дума има цената на златото. Кажеш ли една дума, или обещаеш нещо, трябва да го изпълниш. Природата те държи отговорен. Болен си, молиш се на Бога и оздравяваш. Понеже си обещал да направиш нещо за Господа, като оздравеши, трябва да го изпълниш. Природата те държи отговорен. Бъди готов да направиш поне една жертва за Господа. В Стария завет са жертвували животни, но сега жертвата подразбира друго нещо – ще пожертвуваш се-

бе си.

И тъй, да се жертвуваш, това значи, да се движиш в посока на точките 3 – 4, т.е. в посока на любовта. Можеш да се движиш и в друга посока, но ще измениш хода на своя живот. От точка 1 можеш да отидеш към точките 2 и 5, но отношенията в човека се изменят. При всеки връх ще придобиеш нещо. Не е безразлично през кой връх ще минеш. Добротелта, например, е завършен процес, който става в човешките мисли и чувства. Някой се сърди, гневи се. – Защо? – Защото нещата не ставали както трябва. Щом направиш една грешка, ти допускаш вече и втора и трета. За да не става така, дръж първата грешка. Щом я изправиш, другите грешки се избягват.

Тези дни започна да се строи на Изгрева салон. Наблюдавах как се работи. Двама майстори слагаха дюшемето на салона. Понеже е голям, те правеха опити, от коя страна да започнат поставянето на дъските. Започнаха от източната страна – не вървеше, имаше нещо криво. Единият майстор започна от средата – и там не вървеше добре. Какво да правят? Виждам грешката им, но не искам да се меся в тяхната работа. Не е приятно да изправяш чуждите грешки. Това е най-голямото нещастие! Гледах майсторите, но разбрах, че не можаха да си изправят грешката. Казвам: Българска работа! Добре, че майсторите направиха грешка, да вземем пример от тях. Често башата направи грешка в дюшемето, а майката го изправя. Като гледа, как работи башата, синът казва: Дай, аз да го направя. Започва да го прави, но не може. Той го прави още по-лошо. Обаче, в края на краишата, нашите майстори направиха грешката си.

Често слушате синът да казва за баша си: Баша ми не ме е възпитал както трябва. Башата отговаря: Ожени се,

роди деца и ги възпитай по-добре от мене. Синът иска да се жени, но башата казва: Млад си още, не бързай. – Ти, като се жени, пити ли някого? И аз ще постъпя като тебе. Башата престава да говори на сина си. Последният се оженва и, за да докаже на баша си, че може да издържа семейството си, заминава със своята възлюбена за Америка. Колкото пари имал, вложил ги в една голяма банка. Не се минало много време, банката фалирала и той изгубил всичко. Сега пише на баша си: Татко, прати ми пари да се върна. Башата отговаря: Ще останеш там, докато издържиш изпита си. Само така ще научиш урока на послушанието.

Запитали едного: Защо се жениш? – Да не се ли женя? – Не е въпрос да се жениш, или не; важно е като се жениш, да разбиращ отношенията между душите. Може да се ожениш и пак да не си женен. Женитбата е вътрешен процес. Речеш ли да се жениш по външен начин, ще се жениш и ще те разженват. Твойт възлюбен или възлюбена ще види, че умът и сърцето ти са в противоречие. Следователно, ти си раздвоен. Твойта възлюбена е недоволна вече от тебе и започва да мисли за друг някой. При това положение, ти си вече развенчан. Такова е положението ти в невидимия свят, но на земята ти още си окован във вериги, ограничен си. Сега аз говоря безлично, нямам никого предвид. Личният живот се проявява в даден момент, когато се кръстосват два интереса. Ако двама души се настанят на двата края на земята, личният интерес между тях ще изчезне.

Какво представя пентаграмата? – Път към истинския живот. Ти се ожениш. Ако искаш да живееш добре с жена си, трябва да знаеш, какъв път да избереш. Тръгваш по пътя на истината, а жена ти – по пътя на любовта. При това положение, между вас не съществува никакво отношение. Друг е въпросът, ако жена ти тръгне по пътя на правдата,

а ти – по пътя на истината – ще имате отношение. Жената може да върви по пътя на любовта, а мъжът – по пътя на доброто. Те са дошли до границата на разумния живот.

Как се молят хората? Ако вдигнеш ръцете си нагоре, лявата означава любовта, а дясната – мъдростта. Така човек може да разреши много въпроси. Колкото и да е културен, той няма да разреши твоите въпроси. Той ще те остави сам да изправиш грешките си, но ще ти покаже, как да ги изправиш. Това значи, да намериш начин, да изправиш кривото дюшеме. Вие постоянно из правяте своите дюшемета, но още не сте ги изправили. – Защо? – Защото се месите в чужди работи. Не вади гвоздеите от чуждото дюшеме, да не се набодеш на тях. Мислиш ли, че можеш да поставиш дюшемето по-добре от майстора? Трябва да имаш точни мерки, за да знаеш, как да го поставиш.

Мнозина ми говорят за любовта, за доброто и за добрия живот. Добър живот за вас е този, при който вие забогатявате, а окръжаващите обедняват. Не е добър живот този, при който вие обеднявате, а окръжаващите забогатяват. Ако взема товара от гърба ви и го сложи в своята празна кола, лошо ли е това? Пускам колата си напред, а вие тичате след нея и си казвате: Отиде богатството ми! Като стигна на определеното място, спирам колата и ви давам багажа. Верни ли са вашите съмнения? – Това са предположения. – Хората ме гледат накриво. – Това е предположение. – Те не искат да ме видят. – И това е предположение. Когато някой не иска да те види, това показва, че той е болен, кракът го боли, не може да се движи и да те срещне.

Всеки от вас трябва да си начертает по един пентаграм, да знае по кой път да върви. Ако правиш лоши движения, ще чупиш грънци, ще ги плащаши. Единственият път, по който можеш да вървиш, е правата линия. Можеш да вървиш

надясно и наляво, напред и назад, но ще правиш грешки. Прави упражнения, които да те повдигат. При първото упражнение, от шестте дадени, първо слизаш долу, навеждаш се и казваш: Господи, слязох до дъното на кладенеца. Помогни ми да се издигна и излеза на свобода. Ще слизаш и ще се качваш, ще грешиш и ще изправяш грешките си, но никога не се занимавай с чуждите грешки. – Защо? – Защото те се отпечатват върху съзнанието ти. Можеш да фотографираш всичките глупости и престъпления на хората, но трябва ли да се петниш с тях? Човешкият мозък е подобен на фотография, която отпечатва всички образи. Всичко можеш да отпечатваш на тази фотография, но в края на крайната, ще носиш отговорност. Няма нещо, което не е позволено на человека да прави, но той не може да се освободи от отговорност. Можеш да правиш и добро, и зло, но ще отговаряш. Това е аксиома. Питаши се: Защо ми дойдоха толкова страдания? – Защото си правил зло на хората. – Как ще се освободя от тях? – Като се върнеш назад и изправиш грешките си. Ще изправяш грешките си, без да се занимаваш с чуждите грешки. Те са нечистота, която като разбъркаш, започва да мирише. Сложи запушалка на нечистотиите и ги остави далеч от себе си. Като отиваш при Бога, не говори за грешките на хората, но питай Го, какво да правиш за да се освободиш от мъчнотиите и противоречията си.

И тъй, правете упражненията съзнателно. Вдигнеш ли ръцете нагоре, това значи, да прилагаш правдата и истината в живота си. Без правда и истина нищо не се постига. Истинският човек съдържа в себе си всички добродетели. Някой художник нарисувал образа на св. Богородица. Това не е образът на св. Богородица, но образът на наша Мара. Друг нарисувал Христос. Това не е Христос, но наш

Христо, Стоян или Иван. Никой не може да нарисува Христа. Той съдържа в себе си петте добродетели: любов, мъдрост, истина, правда и добродетел. Това са пет велики свята – пет мощни сили, събрани в една велика, необятна сила. Тя разрешава всички мъчнотии в света. Кажеш ли, че Христос е в тебе, ти трябва да разрешиш всичките си мъчнотии. Ако не можеш да ги разрешиш, Христос не е в тебе. За момент може да е в тебе, но понеже живееш в закона на свободата, направиш една грешка, и Христос те напушта.

Пентаграмата се пише обикновено с върха нагоре. Обърнеш ли я с върха надолу, ти влизаш в ада. В человека адът и раят са едновременно. Ако живееш разумно, ти си в рая; ако живееш неразумно, в ада си – от тебе зависи твоето щастие и нещастие. Човек представя пентаграм. Всички искат да имат по един пентаграм. Женен си – мъжът ти е пентаграм, жена ти – също е пентаграм. Ако не живееш добре с мъжа си или с жена си, ще се разведете. Като наблюдаваш человека, виждаш в него петте добродетели: правата, която води от левия крак към главата е истината; от главата към десния крак е правдата; от десния крак към лявата ръка е любовта; от лявата ръка към дясната е мъдростта, и от дясната ръка към левия крак е добродетелта.

Помните: Движенията които правите при упражненията, се основават на велик вътрешен закон. Като правите упражненията, умът, сърцето и волята ви трябва да участвуват в тях. Колкото по-съзнателно ги правите, толкова по-оправен е вашият път. Каквото да правите, не можете да се освободите от петоъгълника. Той определя пътя на вашите движения. Един ден ще ви обясня значението на числата от 1 – 5. Всяко число е формула. Ако съчетаете единицата с числата 2, 3, 4 и 5, ще имате различни постижения.

От единицата и тройката се образува числото 13 – фатално. То представля купчина барут. Детето се приближава към барута, да види каква стойност има. Драсне клечка кибрит, и цялата къща отива във въздуха. Значи, числото 13 е динамично, взривно число, както бомбата. Като се изговори това число, трябва да бягаш далеч от него. Като се гневиш, ти си в числото 13. Който не разбира свойствата на това число, вижда разгневен човек и, вместо да се отдалечи, отива при него със запалена клечка кибрит. После се чуди какво е станало, че произлязла експлозия. Вие се смеете, но след смеха иде плач.

Числото 13 се изявява често в живота на младите. Мома и момък се обичат и се оженват. Момата мисли, че ще бъде щастлива с него, но като се оженят, разочарова се. Иска да се облече хубаво, но той сваля шапката ѝ, новата ѝ рокля и я затваря въкъщи. Тя се сърди, недоволна е от него. Това е ревността – числото 13. Тя мисли, че като се облече хубаво, като ия няма друга. И в духовно отношение е същото. Някой прегърне известно верую, облече се с него и мисли, че е единствен в света. Не, ти ще трябва да се облечеш с петте добродетели – с живия петоъгълник.

Като ученици, бъдете готови да изправяте грешките си сами. Обидиш някого: Иди при него да се извиниш. – Не искам. – Щом не искаш доброволно, ще дойдат неорганизираните сили на природата и ще се справят с тебе по закона на петоъгълника, но обърнат с върха надолу. Не чакайте да се приложи Божият закон насила. Казва Христос: "Раздай богатството си на сиромасите." Това не значи, да тръгнеш от един сиромах на друг да раздаваш. Бъди готов в себе си, всеки момент да даваш, че като изпрати Бог някой беден човек при тебе, да си готов да дадеш. Под "сиромах" разбирам добър и разумен човек. Престъпникът не

е сиромах.

Какво разбрахте от днешната лекция? Ще кажете, че това е ваша работа. – Ако свършите тази ваша работа, както ви казвам, добро ви очаква. Ако свършите работата си, както вие разбирате, не ви очаква добро. С други думи казано: Свършете работата си, както Бог изисква.

Казвам: Има един разумен, красив свет. Ако се свържете с него, нова светлина ще блесне във вас.

Казано е в Писанието: "Всички няма да умрем, но ще се изменим."

– Само пътят на вечната светлина води към истината.

*

2 Лекция от Учителя, държана на
28 септември, 1932 г. София. – Изгрев.

По този път

Размисление.

Ще прочета 5 гл. от Еванг. на Иоан.

Човек трябва как да знае да използва благата, които Бог му дава. Животът в едно отношение е благо, а в друго отношение е страдание. Любовта в едно отношение е благо, в друго – не е благо. Доброто в едно отношение е благо, в друго отношение не е благо. Знанието в едно отношение е благо, в друго отношение не е благо. Следователно, трябва да знаете, в какво отношение нещата са блага, и в какво – не са блага.

Да се самовъзпиташ – това е благо за человека. Самовъзпитанието не е прост процес, също така и самопознанието на человека. В древността се е говорило по тези въпроси, и сега се говори. Ако ви се даде тема за възпитанието, всеки ще напише нещо. Ако ви се даде тема за доброто, всеки ще пише нещо за доброто. Ако ви се даде тема върху любовта, може да се напишат цели съчинения. Всичко това е хубаво, но от едно съчинение до друго има голяма разлика. Да кажем, вие сте учили да смятате. Например, ако ви попитат какво означава единицата, как бихте отговорили? Или числата две, три. За вас това са обикновени числа. Но знаете ли, колко време е струвало на природата, за да се прояви единицата във вашето съзнание? Тази единица не е изникнала така. Вземате един орех и казвате: Един орех.

Обаче, никога не се спирате върху сложния процес при образуването на ореха. Може да разгледате ореха в неговата ядка, в неговата черупка или в неговата скрита сила. Имаш орехи, може и да ги ядеш, но от ядене до ядене има разлика. Ти не знаеш кога да ядеш. Храненето не е произволен процес, то е разумен процес. Храненето е един от най-разумните процеси, и понеже природата не счита, че ние сме разумни, не е предоставила храненето под наш контрол. Имаме желание да ядем. Ние взимаме храната, посдъвчим я, но влезе ли вътре, тя казва: Не се меси в тази работа, друг ще я свърши. Месиш ли се, ще я объркаш, и нищо няма да излезе. Човек мисли, че разбира нещата. Добре е това, но разбирането не е затворен процес. Например, мислиш, че си богат човек. Богатството подразбира да имаш почитта и уважението на хората. Каквото пожелаеш, всяка година да го имаш.

Богатството е благо за човека, но то може и да не бъде благо. Ако си богат в един свят на крадци и разбойници, те ще те спират на всяка крачка и ще те глобяват, че си богат, докато вземат и последната пара от джоба ти. Като ти вземат всичко, ти ще бъдеш вече сиромах в тази държава. Тогава сиромашията ще бъде благо за тебе, защото си се отървал от крадците. Ако живееш дълго време между тях, ще си кажеш, че не струва да бъде човек богат. Но като влезеш в друг свят, където няма безправие, тогава ще имаш желание да бъдеш богат. В тази държава сиромашията се счита за леност. Така че, в едно отношение, сиромашията е благо, а в друго – не е.

Искам да внеса една нова мисъл, която и за природата е нова. Вие четете, какво е казал Христос преди 2000 години. Много неща е казал Христос. По някой път се интересувате, какво е казал Господ за бъдещето – и то е хуба-

во. Но има нещо, което Господ сега казва. Кое е важно за вас в дадения случай? Това, което Бог е говорил в миналото, това което говори сега, или това, което ще говори в бъдеще? – Това, което Господ говори сега, е най-важното. От сегашното говорене ще се образува миналото и бъдещето. Миналото и бъдещето са относителни неща. Миналото за единого е бъдещето за другого. Това което за нас е настояще, за другого е минало. Старият човек, който е преминал десетгодишната си възраст, за него детинството е отдавна минало. Но детето, което е на десет години, то живее с тези въжделания, които старият някога е имал. Сега той казва: Това са детински работи. Защо той мисли така? Защото не е разбирал в детинството това, което трябвало да разбере. И сега казва: Да умра, да се освободя. Той и старостта не е разбрал. Често той казва: Като отида на онзи свят. – Добре, като отидеш на онзи свят и разбереш нещата, тогава онзи свят ще бъде благословение за тебе. Но ако отидеш в другия свят и там не разбереш това, което търсиш, тогава ще се намериш в противоречие. Много примери са привеждали за противоречията, но те могат да ви залъжат. Примерът е като бонбонче. Ти го близваш сегиз-тогиз, но със сладки работи животът не се поддържа. Сладките думи са необходими, но освен тях, за човека е нужна храна.

Ако ви зададат въпроса, какво нещо е топлината, какво ще отговорите? За топлината имаме друго понятие, за което едва сега учените хора ще трябва да мислят. Топлината е един процес в природата, който ни освобождава от несгодите. При разлагането на твърди тела се образува топлина, а някога и светлина. При разлагането си, те се освобождават от твърдото си състояние. Следователно, топлината и светлината освобождават. Обаче, не всяка е така. Има топлина и светлина, които освобождават, но има свет-

лина и топлина, които заробват. – Възможно ли е, едни и същи сили да произвеждат два различни резултата? И Никодим, един от учените на своето време, адепт, запита Христа: "Може ли човек наново да влезе в утробата на майка си?" Христос му отговори: "Ти си учител Израилев. Как да не знаеш това? Роденото от Духа дух е; роденото от плътта, плът е".

Ако вие питате, как може втори път човек да влезе в утробата на майка си, ще ви кажа: Как е възможно да не знаете това? Като влеза в клас, ще ви запитам: Какво представят числата 1, 2, 3, 4, 5 и т.н.? Ще кажете, че не знаете. – Как да не знаете толкова прости неща? Тези числа могат да бъдат ябълки. Както числата не съдържат еднакво число единици, така и ябълките не са еднакви по форма и големина. И орехите не са еднакви по форма и големина. Всяко нещо в природата има точно определена форма и големина. Всяко число може да се увеличава с цифрите 1, 2, 3, но може и да се намалява – с отнемане на същите числа. Например, като поставим тройката при двойката, получаваме числото 23. Какво печелите, ако числата се увеличават? Казвате: Имам да давам 50,000, а да взимам 150,000 лв. Или имам да давам 24,000, а да взимам 5,000 лв. Това са механически процеси. Друг е въпросът, ако кажете, че 60,000 души са против вас, а 5,000 с вас. Това са положителни и отрицателни числа. Когато имаш да взимаш, числата са положителни; когато имаш да даваш, те са отрицателни. Когато хората са с вас, числата са положителни; когато са против вас, числата са отрицателни. Какво ще кажете, ако стомахът и дробовете са с вас, а главата – против вас? Или, ако стомахът и главата са с вас, а дробовете против вас? Значи, имате здрава мисъл и чиста храна, а въз дух нямате.

И тъй, който не е навикнал да мисли по нов начин, ще каже като турчина: "Седем ката нагоре, седем ката надолу." Това значи: Защо ще си блъскам главата с тези въпроси? Всичко е седем ката нагоре и седем ката надолу, няма защо да мисля. Казвам: Когато животните престанаха да мислят, израснаха им рога, козина, копита. Ако и ти престанеш да мислиш, ще ти израснат рога, копита, козина. Какво ще спечелиш от това? Козината, рогата и копитата трябва да изчезнат. Те са ограничителни условия. Искаш да станеш силен. Ако успееш в това, какво благо си придобил? Конят, волът, слонът са по-силини от човека, но въпреки това, те му работят. Човек не е много силен, но успял да впрегне и най-силните животни в негова услуга. Казвате: Синове Божии сме. Бог живее в нас. – Синове Божии сте, но боледувате. Синове Божии сте, но не можете да се справите с условията. Синове Божии сте, но се гневите и сърдите. Синове Божии сте, но не можете да вземете правилно един тон, не разбирайте смисъла на числата. Казвате, че във вас тече царска кръв. Под "кръв" разбираме живота. И Мойсей казва: "Няма да пияте кръвта на животните." Животът носи интелигентността.

И тъй, ако не се е събудил великият живот и не мислиш, това показва, че в тебе не тече царска кръв. Как ще се справите с мъчнотоите в света? Досега сте се справяли с мъчнотоите от паразитите по механичен начин. Паразитите заставиха човека да създаде гребена. Ако нямаше паразити, гребен не щеше да има. Значи, паразитите са образували гребена. Но те могат да се заставят да излязат от главата и без гребен. Под "паразити" аз разбирам нисши, неразбрани мисли. Много пъти в тебе се явява известна мисъл. Искаш да станеш богат, когато предназначението ти в живота е да станеш добър. Но и това не е смисълът на жи-

вота. За предпочитане е, при всичките блага, които имаш на земята, да ти бъде като цел в живота – да станеш добър. Това е един резултат – число, което трябва да се разложи, за да намериш вътрешния смисъл. Доброто се отличава по своите качества. Казват за някого: Той е добър човек. Но той е добър спрямо едного, не е такъв спрямо другите. Аз разглеждам природата от това становище. Вземете някое от свирепите животни, лъвицата или тигрицата. Мислите, че тигрицата е лишена от любов. Тя не проявява любов по отношение на човека, може да го разкъса, но като отиде при малките си, тя проявява голяма нежност. Как ги ближе, как ги глади! Донесе им едно агне и ги кани да си хапнат. Тигърът има такава любов, както в човешкото сърце. Как ще обясните това противоречие? Спрямо едного проявявате любов, а спрямо другого не. Някого обичаме повече, някого – по-малко. Това различие съществува. Всяко чувство си има обект. Не може да проявиш чувството си, ако нямаш обект. И мисълта има външна форма. Чистата мисъл, сама по себе си, в нашия живот е непонятна. Тя всяка е свързана с известен материален предмет.

Да дойдем до разумната страна на въпроса. Вашият живот е брънка от противоречия. Противоречията са повече, отколкото хармонията в живота. Връщащ се от университета или от гимназията и мислиш, че работите са уредени. Казваш: Мояте работи не са уредени. Какво ще стане с мене, като остана? Всички се мъчите със същия въпрос: Какво ще стане с нас? Генерал си, учител си, ученик си – питаши: Какво ще стане с мене? Казваш: Аз познавам Бога. Христос е казал: "Това е живот вечен, да познаем Тебе, Единнаго, Истиннаго Бога, и Христа, Когото си изпратил." Ти познаваш Бога, но това познаване няма резултат. Под "познаване" аз разбирам, да имаш интимно, вътрешно об-

щение с Бога. Да гледаш само ореха, това е външно познание. Христос казва: "Ако не ядете плътта ми и не пиете кръвта ми, нямате живот в себе си." Под "плът и кръв" Той разбира вътрешния живот. Ако Христовият живот не влезе във вас и не стане едно с вас, не можете да имате живот в себе си. Тази е вътрешната страна на идеята.

Ще кажете, че това е отвлечена идея, която ни отдалечава от истината. Дали е отвлечена идеята, познавате по това, придобивате ли нещо от нея, или не. Това е все едно, да се интересуваш какво мисли твой приятел. Ако придобиваш нещо от това, интересът ти е на място; ако нищо не придобиваш, желанието ти е отвлечено. Искате да знаете, дали учителят ви обича. Ако мислите, че не ви обича, считате, че сте открили някаква велика тайна. Нищо не сте открили. Кажете ли, че ви обича, пак нищо не сте открили. Да откриеш една тайна, значи, да придобиеш нещо. Всяко нещо трябва да бъде на своето място и време. Ще ми подражаваш, ще мислиш като мене, ще правиш сравнения като моите, но всичко това не е на място.

Един ученик отишъл в топлите страни. Учителят му се обличал с бели тънки дрехи. Като се върнал в родното си място, той решил да подражава на учителя си – да се облича с бели дрехи. Но там било студено. Ако учителят му посети студените страни, няма да се облича както в топлите страни, а с дебели, топли дрехи. Невъзможно е, зимно време да носиш летни дрехи.

И тъй, знанието е процес за постигане на истината. Важно е, дали знанието води към истината, дали освобождава човешката душа. Всяко знание, което не води към истината, към свободата, няма голяма цена. От всички се иска права мисъл. Това е новата свободна мисъл. Например, вие сте ученици, имате мнение за себе си, мислите, че всич-

ко знаете. Обаче, като излезете пред дъската, пропадате на изпита. Учителят ви поставя слаба бележка. Отивате си на мястото унизен, обиден. Казвате: Как така, да ми пише учителят слаба бележка! Започвате да протестирате против системата на преподаване и изпитване, на възпитание и самовъзпитание. Намирате, че системата е механична. Ако аз бях учител, на способния ученик щях да пиша двойка, а на неспособния – шесторка; на способния нищо нямаше да дам, а на неспособния щях да дам златен кръст. На болния щях да дам по един самун хляб, а на здравия ще кажа: Ти сам ще си изработиш хляба. За предпочитане е, по-малко да ми дават, но да съм здрав, отколкото да съм болен и да ми донасят по един самун хляб.

Мнозина се възхищават от своя живот. Прави са, но за себе си. Според мене, целият свят е една голяма болница, в която повечето хора са болни. Една малка част от хората са здрави, но и те са заети с гледане на болни. Болният казва: Това ме боли, онова ме боли; това искам, онова искам, и здравият е принуден да задоволява желанията му. Щом оздравее, болният напушта болницата и излиза на вън. Веднага му дават мотика, лопата или друг някакъв инструмент да работи. Той седи, гледа инструмента и си казва: Чуден свят! Има нещо опако в него. Колко внимателни и добри бяха онези сестри в болницата, колко грижливо се отнасяха с мене, а тези тука! Вие си представяте небето като болница, където само ще ядете и лежите. – Не, влезете ли в другия свят, веднага ще ви дадат работа. И в рая да сте, и там има работа. Казваш: Да отида на оня свят, да си почина малко. – Прав си, онзи свят е място за почивка, но почивка от греха. Най-голямото мъчение на земята е грехът.

Докато е на земята, човек работи, труди се, събира бо-

гатство. Като замине за другия свят, оберат го и го пращат с празни ръце. И там той събира богатства, но духовни. Щом забогатее, пак го пращат на земята. На земята човек се движи между доброто и злото. Спрямо себе си той може да е ангел, а към другите – дявол. Или към себе си дявол, към другите – ангел. – Възможно ли е това? – Възможно е. Какво ще кажете за онзи човек, който се самоубива? Не върши ли престъпление към себе си? Да се самоубиеш, това значи неразбиране на живота. Красив е животът, но трябва да се разбира. И най-хубавото ядене, като стои няколко дни на топло, непременно ще се развали. И най-хубавият плод, не добре запазен, лесно се разваля. Следователно, ако не пазиш благото, което Бог ти е дал, ще се превърне на зло.

Сега, като ви говоря така, не искам да остане във вас мисълта, че сте грешници. Греховността се дължи на отклонението ви от правия път. Бог ви е дал всички блага и добри условия да се изправяте. Като живеете разумно, ще изправите живота си и ще се ползвате от благата му. Новата мисъл, която трябва да приемете в себе си е, че имате дарби и способности, които трябва да се развиват. Всеки човек е надарен с различни дарби и, от резултатите на неговата работа, съдим за това, как е обработвал този материал. Кажеш ли, че нямаш резултат от своята работа, това показва, че си вървял по крива линия – направил си голямо отклонение.

Религиозните хора говорят за спасение и се питат, дали ще дойде спасението за всички? – Кога и да е, всички хора ще се спасят. Ако продължават да грешат, животът ще се обезсмисли. Всички трябва да знаят, че светът е създаден, за да се прояви Божията сила и Божията благост. Като живеят разумно, хората ще разберат величието на Бога.

Те постепенно ще се усъвършенствуват, ще станат подобни на Бога, но не и да управляват света, като Него. Бог управлява и ще управлява света. На човека е дадено да разбере Бога, като великото голямо, но не и като великото малко. То ще остане една от великите тайни на Битието. Всички хора се стремят към великото голямо. Всички искат да станат големи. Никой не иска да бъде малък. Христос казва: "Ако не станете малки като децата." Значи, малкото освобождава, а голямото заробва. Ако носиш на гърба си чуval със злато и потънеш във водата, ти си загубен. Ако си беден и нищо не носиш на гърба си, и да паднеш във водата, спасен си, лесно ще изплуваш. Ето защо, казвам: Не се товари чрезмерно. Носи толкова, колкото сам можеш да носиш.

Като ученици, вие трябва да изучавате окултните науки, за да познавате първо себе си. Ще отвориш ръката си и ще я изучаваш. Аз изучавам ръката по нов начин. Първо гледам кои пръсти на ръцете са положителни и кои – отрицателни. Това значи, какви сили текат през тях. После спират вниманието си върху палеца. Той е най-големият пръст. През него тече Божествена енергия. Искаш пари на заем от него. Достатъчно е да погледна палеца си, за да зная, ще даде ли пари или не. Като изучавате този пръст, трябва да го измервате, да видите, колко дълги са трите фаланги на пръста. Горната фаланга на пръста има отношение към Божествения свят, средната – към умствения свят, а долната – най-широката – към материалния свят. По големината на пръстите и на техните фаланги, природата определя характера и проявите на човека. За да изучите хиромантията, нужни ви са 10–20 години. Някога и най-добрите хиромантици се объркват в тази наука. В общи черти, казвам: Ако показалецът е по-дълъг отколкото е нормата, човек е Юпи-

теров тип. Ако средният пръст е по-дълъг, той е Сатурнов тип. Ако безименният пръст е по-дълъг, преобладаващо влияние има Слънцето. И най-после, ако малкият пръст е доста дълъг – човек е меркурианец. Когато Юпитер взима участие в човешкия характер, пръв стомахът го посреща, дава му различни подаръци. Затова пръстите в основата си надебеляват. След стомаха идат гърдите. И те носят подаръци на Юпитер, а той им определя средно място в пръстите – средната фаланга. Най-после иде главата. Тя посреща Юпитер с подаръци, а той я поставя в горната фаланга на пръстите. Правилно е показалецът, т.е. Юпитеровият пръст, да има конична форма. Тези типове са пълни по тяло и лице, имат добро разположение на духа. Слабите и суhi хора са нервни, сприхави. Те приличат на конници или акробати, които ходят по въже с върлина в ръка. За да пазят равновесието си, те са строги, сериозни. Пълните хора, които имат добро разположение, казват: И с върлина, и без върлина можем да се смеем. Който цени Божиите блага и ги използва разумно, прилича на човек с добро разположение и уравновесен. Който не ги цени и не ги разбира, прилича на акробат, който ходи по въже. Той трябва да бъде съсредоточен, да не губи равновесие. Не се върви лесно по въже. Като вървиш по земята, всяка ще се ползваш от Божиите блага. Човек трябва да уповава на благата, които е придобил от Бога, а не на човешките блага.

И тъй, който уповава на благата, придобити от самия него, прилича на идолопоклонник, който всеки ден вика: "О, Ваале!" Свършваш университет и казваш: "О, Ваале!" – Не поставяй силата си на човешкото знание. Ти не си завършил развитието си, още знания трябва да придобиваш. Не си достатъчно учен и силен. Утре ще дойде някой получен и по-силен от тебе и ще се чудиш, къде остават знани-

ето и силата си. Още много знания трябва да придобиваш. Многото и малкото знание могат да те спънат. Не се радвай, че си свършил училище – още много има да учиш. Не казвай, че нищо не знаеш. Радвай се и на най-малката способност, че знаеш да пееш, да пишеш и да четеш.

Отиваш в едно село и кучетата започват да те лаят. Как ще ги накараш да мълкнат? Започни да пееш. Ако кучетата престанат да лаят, това показва, че си постигнал някакъв резултат – добре пееш. Искаш да знаеш, дали говориш добре. Влез в едно общество и започни да говориш. Ако хората те слушат с внимание, добре говориш. – Дали съм силен, това е важно за мене. – Опитай се да вдигнеш някого във въздуха. Пръв той ще признае твоята сила. Обаче, ще се намери друг, който ще вдигне тебе във въздуха. Тогава? Така нищо не се постига. Силата, с която разполагаш, не може да те спаси. – Докога ще ме обират хората? – Докато си slab. Slab е онзи, който не разбира Божиите закони и Божиите блага. Любовта е Божие благо. Знанието е Божие благо. Силата е Божие благо. Щом разбереш Божиите блага и ги използваш разумно, ти се освобождаваш от всички мъчнотии и ограничения.

Сега, аз се радвам, че направих нещо. Посях семето и то изникна, цъфна и върза плод. Смлях плода и го омесих. Оставям хляба да постои малко, след което ще го опека. Веднага няма да го ядете. Ще го оставим да изстине. След това ще се съберем всички на общ обяд.

Какво ще кажете за числото 35,656? Тройката представлява Божествения свят. Сегашните хора не разбират този свят. Те се отнасят към него отрицателно, поради което и отношенията им към природата не са правилни. Искат да заставят природата да постъпва като тях, или както те желаят. Който мисли право, той е готов да плаща дълговете

си. Който не мисли право, не плаща нищо, поради което дълговете му се увеличават. Казваш: Толкова време съм учен! Нищо ли не научих? – Какво си учен? Нека дойде един учен, да ми каже какво е научил. Той ще каже, че е свършил гимназия и университета. – Кое е същественото, което дават гимназията и университетът? – Аз съм християнин. – Кое е същественото в християнството? Аз съм за същественото. Затова, като срещна учен човек, радвам се, че мога да науча нещо от него; като срещна невежа, пак се радвам, че мога да му помогна. Срещам богат, радвам се, че мога да получа нещо от него; срещам беден, радвам се, че мога да му дам нещо. Богатството е благо от Бога. Следователно, като съзнава това, богатият доброволно дава от себе си. На бедния пък аз давам доброволно.

И тъй, едновременно ще даваш и ще ти дават; ще обичаш и ще те обичат. Закон е: Като даваш, ще ти дават. Като се изпразниш, отново ще се напълниш. Бог дава на онези, които дават, но не и на онези, които не дават. Казваш за някого, че е богат. – Не се заблуждавай. Той е натоварен човек, не е богат. Да си натоварен с богатство и да ядеш сладко на трапезата, това са две различни състояния. Богатият пъшка и не може да яде – натоварен е. Бедният е лек, без товар. Той сядат пред трапезата и сладко яде.

Сега, вие трябва да се спрете върху същественото, да го намерите в своя вътрешен живот. Без същественото, всичко ще се обезсмисли за вас. Казвате: Остаряхме. – Добре, старите са остарели, но какво казват младите? Те казват, че животът няма смисъл. – Колкото са прави старите, толкова и младите. Ако си учител, какво трябва да кажеш на хората? Ще отвориш вратата и ще им кажеш: По този път ще вървите! – Защо? – За да влезете в новия живот. Божиите блага са в новия живот. Когато овчарят изкарва ов-

цете на нова паша, казва ли им какво да правят? Щом видят пресна, зелена трева, те сами знайт какво да правят – пасат.

Днес и аз отварям вратата на болницата и казвам: Тръгнете по този път! Хвърлете болничните дрехи и се облечете с дрехи на здрави хора. – Ще имаме ли удобства, каквите в болницата? – Излезте от болницата и вървете по този път! Питам ви: В болницата ли сте още, или извън нея? Болни ли сте, или служите в болницата? Ако служите в болницата, похвала. Мене ми е приятно да ви видя и като болни, и като слуги в болницата. Болният е мек, кротък, служителят в болницата прилага милосърдието си. И двамата придобиват нещо. Виждали ли сте разочарована мома, или разочарован момък? Момата казва: Не съм красива, не съм учена и богата, затова той не ме обича. Момъкът казва: Не съм силен, не съм здрав и богат, затова момата не ме обича. Аз гледам на живота като на красива мома, която не те обича. – Какво ще правиш? Ти седиш, очакваш благоволението на живота, т.е. на красивата мома. Значи, в широк смисъл, животът е красивата мома. Тя заповядва и на царе, и на владици, и на патриарси. Каквото каже тя, всичко се изпълнява.

Казвам: Същественото за човека е животът. Вижте, какво крие той в себе си и го използвайте. Животът е разумен резултат. Приближавайте се постепенно към този резултат, за да се домогнете до великата истина, скрита зад живота. Христос казва: "Това е живот вечен, да познаем Тебе, Единаго, Истиннаго Бога и Христа, Когото си изпратил." Каквото и да правите, не може да се откажете от живота. Ние сме за любовта, за знанието и за свободата; ние сме за живота, силата и мекотата; ние сме за правдата, за истината и мъдростта; ние сме за доброто, за красивото и

великото в света. И вие трябва да вървите по този път. То-ва да бъде вашият идеал! Като придобиете тези блага, прinesете ги на Божествения олтар. Всичко да бъде за слава Божия!

По този път вървете! Той е пътят на новото съзнание, на новата мисъл.

– Само вечният път на светлината води към истината.

*

3 Лекция от Учителя, държана на
5 октомври, 1932 г. София. – Изгрев.

Малката истина

Размисление.

Тема за следващия път: "Съществена разлика между физическия и духовния живот."

Ще прочета I. Петрово послание, 5 глава.

Всеки човек очаква нещо и мисли, дали ще се събудне или не. Някога в живота на човека се случва това, което очаква; някога се случва това, което не очаква. Значи, резултатът на очакването му е положителен, или отрицателен. Някога човек се радва, а някога скърби. Кое причинява радост? – Богатството, знанието. Като забогатее, човек мисли, че е придобил всичко. Не е така. Някога богатството прави човека щастлив, но някога го прави нещастен. За да не е нещастен, той не трябва да носи богатството в ума си. То обременява човешкия ум. Ако искаш да знаеш всичко, ти пак обременяваш ума си. Какво печелиш, ако знаеш, колко пъти си ял през живота си, колко дрехи и обувки си скъсал, колко книги си прочел? Ако сложиш всичко което знаеш в паметта си, ще си създадеш един "бит-пазар." Какво ще придобиеш от този бит-пазар? Където отидеш на гости, или с когото се срещнеш, все ще разказваш за своето минало. Бог изчистил греховете на твоето минало, но ако намериш малко нещо останало от тях, веднага започваш да говориш за него. Значи, ти обичаш греха и не се от-

казваш от него. Не говоря за черния грях, но за обикновения грях, кавалер на голям орден.

Сега, като изнасям истината, вие искате да проникнете в моята мисъл, но не можете. Не е важно каква е моята мисъл, откъде я взимам. Важно е каква полза ще ви принесе тя. Някой ми носи вода. Не е важно кой я носи, откъде я носи и кога я донесъл. Важно е каква е тази вода и как се отразява на моя организъм. Трябва ли да питам каква е водата? – Веднага ще я вкуся. Това е същественото за мен. Останалото е несъществено. Следователно, не обременявайте ума си с несъществени неща. – Кое е съществено в живота? Представи си, че един човек те среща и те поглежда. Ти започваш да се питаш, защо те гледа и какво иска да каже с този поглед. Важно е, какво се крие в погледа. Може би, този човек нямал работа, минал-заминал край тебе и те погледнал. Ако имаше работа, нямаше да те гледа. Понеже е свободен, той те погледнал и си заминал. Друг е въпросът, ако в погледа му се крие нещо дълбоко. С погледа си той ти казва: Ти имаш една скрита болест в себе си. Отдавна я носиш, но аз мога да ти помогна. Ето, това е същественото в погледа на човека – да те погледне и да ти предаде нещо, или да ти помогне.

И тъй, при сегашните условия на живота, човек трябва да се занимава с нещо, да помага на някого. Ако ядеш, ще се занимаваш с храната, главно с хляба. Ако си жаден, ще се занимаваш с водата. Ако си в салон, където избухва пожар, ще гледаш час по-скоро да излезеш навън. Останеш ли в салона, животът ти е изложен на опасност. Казваш: Ще отида в другия свят. – Вярваш ли в съществуването на този свят? Някои вярват, някои не вярват, но нито едното, нито другото определят съществуването на другия свят. Младата булка, като напусне бащиния си дом, отива със

своя възлюбен в странство, и след четири-пет години се връща при родителите си. Бащиният дом е небето, откъдето сте слезли. Ако не се върне скоро в бащиния си дом, тя ще копнеш да се върне, да види родителите си. Въпреки това, малко хора мислят за онзи свят, откъдето са дошли. – Защо младата булка не се връща в бащиния си дом? – Средства няма. Понеже постоянно мисли за родителите си, тя често ги сънува. Аз уподобявам сънищата на портретите на хората. Гледаш портрета на своя възлюбен и мислиш, че е реален. Не смесвайте сенките на живота с неговата реалност. Всяка реалност, която веднъж си опитал, оставя неизличими отпечатъци в човешкото съзнание.

Често хората мислят по стар начин. Седи някой и е недоволен от живота си. По лицето му е написано недоволството. Кой е виновен за това. Когато сте напускали другия свят, разумните същества и светиите са ви казвали: Не слизайте на земята! Тази мома не е за вас. – Ех, да знаех! – Сега вече знаете. Но тогава не знаехте, бяхте запалени от четирите страни. Вие слязохте да търсите някого на земята. Любовни работи! Избягахте от небето, за да дойдете на земята. Любовни работи! Дошли сте на земята по незаконен път, избягали сте от небето. Оженили сте се пак по незаконен път. Това са фигури на речта. След това, случи ви се някаква неприятност или нещастие. Има три разбирания за живота: Едно за обикновените хора; второ, за средните и трето за великите хора. От тези гледища, животът и страданията в него имат специфичен смисъл. Всяко страдание, което сполетява човека, е строго определено. То е като четката в ръката на художника. То чертае линиите по лицето на човека. Ако четката на това страдание не мине по лицето ти, нищо няма да придобиеш. Живот без страдания нищо не представлява. Никой не може да избегне страдания-

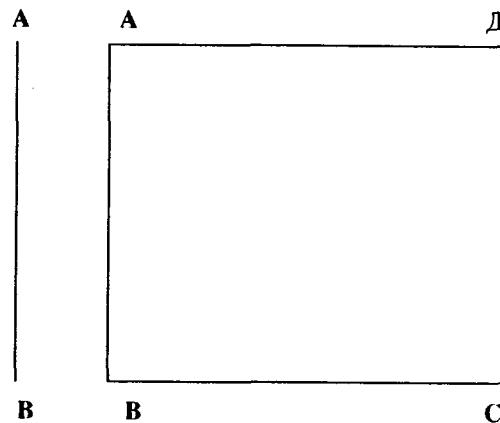
та. Христос, Син Божий, мина през най-големите страдания. – Не можа ли да мине Той без страдания? – Можа, но Той мина през големи, велики, разумни страдания. Той се опита да мине без тези страдания и казваше: "Ако е възможно, нека ме отмине тази чаша". Но най-после каза: "Отче, да бъде Твоята воля, в Твоите ръце предавам духа си." Той разбра, че Му е определено да мине през тези страдания. Мнозина се оплакват и казват, че имат големи страдания. Колко големи? Големи страдания са ония, при които излизат кървави капки от порите на човека. Така беше с Христа. Неговите страдания са образец на най-големите страдания. Колко души са минали през такива страдания? Привилегия е за човека да мине през Божествените страдания. Привилегия е за човека да бъде изпитван. Ти се намираш пред комисия. Тя те наблюдава, изпитва това, което става в ума, сърцето и душата ти. Щом възприемеш нещо чрез своите мисли, чувства и постъпки, слагат ти известна бележка. Ти си мислиш: Издържал ли съм изпита, или не?

Сега, от всички се иска да знаят същественото в живота. Един милионер търсил доверено лице за кантората си. Явили се много кандидати за това място. Всички били добре облечени, спретнати, с големи препоръки. Пред вратата на кантората, милионерът оставил две празни стомни. На всички кандидати той отговарял учтиво: Ще ви имам предвид. Най-после, дошъл един млад, беден момък, който също представил молбата си. Преди да дочака отговора на милионера, той взел набързо стомните, напълнил ги с вода и ги оставил на мястото. След това се изправил в стаята да чака отговора. Милионерът му казал: Вие ще останете при мене на работа.

Следователно, докато първите кандидати гледали да вземат нещо от милионера, а не да му дадат, последният

кандидат дал нещо от своя труд. **Всеки трябва да изпълни нещо, да съврши една добра работа.** Това е неговият документ, това е неговата препоръка за морала и качествата му. Това е една неразгадана тайна, а за разумния – разгадана тайна. Той взима стомните, отива да ги напълни и след това ги оставя на мястото им.

Сега, на фиг. 1 имате правата АВ. Какво ще стане с тази права? Какво ще образува, ако тя се умножи четири пъти сама по себе си? Тя може да се продължи четири пъти в една и съща посока и четири пъти в различни посоки.

Фиг. 1.

Като се продължи четири пъти в различни посоки, ще се образува геометрическата фигура квадрат. За учения квадратът е образец на нещо. Той може да се ползва от него. Обикновеният човек, който не разбира законите, ще се чуди, какви са били намеренията на природата, да създаде квадрата. – Как се е образувал квадратът? Когато растениета слязоха на земята, образуваха линията АВ – посоката на тяхното движение. След това слязоха животните и об-

разуваха линията ВС – те вървяха в хоризонтална посока. После, дойде човекът и образува линията СД. Понеже никојо растениета мислеха правилно, никојо животните, никој от тях не можа да затвори квадрата. Човекът, със своята права мисъл, образува правата АД и затвори квадрата. Като се видя затворен в този свят, човек започна да мисли за друг свят. Той разбра, че квадратът не е единственият свят. Обаче, докато е на земята, той си служи с квадрата, като мярка за разрешаване на известни мъчинотии.

Сега, като не можете да разрешите всички мъчинотии, питате се, какъв е смисълът на живота. – Смисълът на живота е да познаете Бога и да изпълните Неговата воля. Понеже не Го познавате, вие разчитате на майка си и на баща си, на братята и сестрите си, на обкръжаващите. Обаче, ден след ден, тези хора започват да капят като листа. Виждате това, но си мислите, че с вас ще се случи другояче. Не, и с вас ще стане същото, каквото с всички хора. Най-после и вие казвате: Млад бях, но останях. Спечелих пари, и после ги загубих. Сега нищо друго не ми остава, освен да отида на онзи свят, при близките си. Старият мисли за онзи свят, а младият – за този свят, да се ожени, да си живее малко. Старият казва, че е определено на човека да отиде на онзи свят. Според мене, това не е определено. Аз се интересувам, защо старият мисли за онзи свят, а младият мисли за женене. Старият мисли, че като отиде на онзи свят, ще бъде щастлив. И младият мисли, че като се ожени, ще бъде щастлив. И двамата ще опитат, доколко са прави в мисълта си. **Не е въпрос да търсите щастието.** Човек трябва да се стреми към целокупния живот, да придобие истинското знание, да разбере своето предназначение. Иначе, ще живее в личността си и ще бъде недоволен. Ще живее в обществените си чувства, и пак ще бъде недоволен. Докато е

в личния живот, той всяко ще се обижда. Слушаш, например, един оратор и се обиждаш от примерите, с които той си служи. Някои примери ти харесват, но някои те засягат.

Американският проповедник Муди имал обичай да си служи в проповедите си с примери от живота на хората. Един ден той си послужил с пример от ежедневния живот и отношения в семействата, като изнесъл лошите отношения между мъжа и жената. Един от слушателите се засегнал от този пример и, като се върнал у дома си, сърдито казал на своята жена: Как не те беше срам да се оплакваши от мене на проповедника! Ето, той изнесе нашия живот пред цялото събрание. Въщност, жената не се е оплаквала на проповедника, нищо не му е казвала. Това е пример, който се отнася до много семейства, а не само до едно. Проповедникът има право да говори и за обикновения човек, както и за адепта. Трябва ли да помислиш, че и ти си адепт?

Какво представлява адептът? – Адепт може да бъде всеки. Тази дума има отрицателен и положителен смисъл. Отрицателното значение на тази дума подразбира човек, който поддържа известно учение, без да прилага неговите закони. В положителен смисъл, адепт е онзи, който разполага със силите и законите на известно учение. Може да бъдеш посветен. Кое от двете предпочиташ? Казвате: Кажи ми, докъде сме дошли в своето духовно развитие. Дошли сте до правата СД и трябва да работите в посоката АД, да затворите квадрата и да разрешите мъчнотиите на своя живот. Вие искате да ви покажа нещо от онзи свят. Какво искате да видите: ангел, светия, или друго нещо? Ако искате да видите ангел, и на земята има ангели. Ако е за светия, и на земята има светии.

Какво представлява онзи свят? Той е нещо особено, с

особени условия и обстановка. Както вие си го представяте, това значи, сами да се заблуждавате. Старият, който търси щастие на онзи свят, се заблуждава. И младият, който иска да се жени, за да бъде щастлив, също се заблуждава. Той ще бъде толкова щастлив, колкото и английският реформатор Йоан Веслей. Оженил се за една добра християнка, която на другия ден още му казала: Сега вече аз заповядвам. Няма да се срещаш със сестри, да им проповядваш! Тук аз съм сестра, мене ще слушаш! На третия ден след сватбата си, той казал на своите приятели: Не струва човек да се жени! Той си казвал: Наистина, не трябва човек да се жени за сестра, която има предвид само себе си и своето щастие. Какъв повод имала тази жена да се съмнява в един велик реформатор?

Често и религиозните хора, като повявват в Бога, започват да се съмняват и да изискват от Него това, както жената на Йоан Веслей. Понякога те казват на Бога: Искаме да обръщаш внимание само на нас, с нас да се занимаваш. Имат ли право да се съмняват в Бога и да изискват от Него това, което искат от човека? Това е неразбиране на живота. Човек не е дошъл на земята да се осигурява и да търси своето щастие. той е дошъл на земята да работи. Дадени му са крака, да ходи с тях; ръце, за да работи; глава, с която да мисли. Ако ходи, работи и мисли, човек непременно ще подобри живота си. Ще мислиш със своята глава и от нея ще учиш. Иначе, ще се натъкваш на противоречия. Много естествено. Ако влезеш в театъра, ще видиш един морал; между търговците ще видиш друг морал; между политиците – трети морал; между религиозните – четвърти морал. Всеки има специфичен морал. Накарате търговеца да не търгува. Накарате политикана да не политикиствува. Това е невъзможно! За кого търгува търговецът?

За себе си. Той не работи за народа. За кого работи политикът? За себе си, а не за народа. Народът е знамето, в името на което всички говорят. То е привидно. Никой не се бие за знамето, никой не работи за народа. Много хора се бият без знаме. Мъжът бие жена си без знаме. Двама приятели се бият без знаме.

В този бой няма никаква идея. Въз основа на това, казвам: И политическите партии нямат онази истинска, вечна идея. Техните идеи умират една след друга, както хората на бойното поле. Ще кажете, че без война не може. Това е друг въпрос. Според мене, войната е отрицателно средство, а според вас, тя подтиква човечеството напред. Войната е послужила като възпитателно средство за хората, но не ги е подтикнала напред. От осем хиляди години хората се бият. Какво особено е допринесла тя? Като не могат да разрешат известен въпрос по мирен начин, народите прибягват до войната, но това е разрешаване на въпроса със сила. Това е човешко разрешаване на въпросите.

Какво е нужно за развитието на дома? – Взаимно уважаване и почитане между членовете. Жената трябва да уважава мъжа си, мъжът трябва да уважава жена си, и децата трябва да уважават и почитат родителите си. Не можеш да уважаваш человека, ако първо не уважаваш себе си. Най-силното чувство в человека е бащата в него; най-нежното чувство е майката. Останалите чувства са децата. Ако между най-силното и най-нежното чувство се яви разногласие, човек губи силата си. Мъжът е слънцето, а жената – земята. Ето защо, когато момъкът казва, че обича една мома и желае да се ожени за нея, той се заблуждава. Може ли слънцето да се ожени за земята? Може ли то да я прегърне и целуgne? Истинската женитба подразбира изливане на чувства, но отдалеч, както се разговарят слънцето и земята. Между

хората не е така. Мъжът иска жена му да бъде постоянно около него, да знае, както прави, с кого се среща и т.н. Ка-къвто е мъжът, такава е и жената. И жената иска от мъжа същото, каквото той от нея. Това са неестествени, неправилни отношения между хората. От това гледище, казвам, че няма женени хора на земята. Външно вие сте женени, но вътрешно не сте. Апостол Павел казва: "Сгодих се за Христа." Значи, той е сгоден от две хиляди години. Много хора се годяват за Христа и така си остават.

Някои мислят, че като умрат, пак ще се женят. На другия свят няма женитба. Умрелият не се жени, но и който се ражда, също не се жени. Обаче, в обикновен смисъл на думата, хората се женят и разженват. Умре жената на някого, той започва да търси друга. Това отношение между мъжа и жената е подобно на отношението между господар и слуга. Слугата напусне господаря си, но господарят му го замества с нов. Вторият слуга го напушта, той намира трети. Трябва да разбирате същността на живота, а не както сега се проявява. За вас и вашите разбирания, животът не се е проявил още в своята пълнота. Какво разбиране е това, с което не можеш да разрешиш въпросите, които те смущават? Не е нужно да разрешиш социалните въпроси. Разреши само тия въпроси, които имат отношение към твоя личен живот. Какво направил Александър Велики? Като дошъл до Гордиевия възел, разрязал го. Какво спечелил с това? Ако бях на мястото на Александър Велики, щях да прескоча възела, нямаше да го режа. След неговата смърт царството му се разпадна. Наричат го велик, но в какво се заключава неговото величие? Има нещо, за което е велик, но не за това, което той направи. Питам: Кое е същественото за ученика? – Да учи. – Не е само това. Щом е ученик, той не може да не учи. Ще учи до известно време и като свър-

ши училището, ще стане учител. И като учител той ще се натъква на неразрешени задачи, както ученикът. Той има слабости, каквито и ученикът.

Казвате: **Ние сме свободни.** – В какво се заключава вашата свобода? Свободни ли сте в своите възгледи? Казваш, че си свободен, но търсиш човек, да видиш, дали твоите възгледи съвпадат с неговите. Ако се съвпадат, ще кажеш, че си прав. Има едно право, при което не е нужно да ти казват, дали възгледите ти са верни или не. Право ли е като ядеш, да ти казват, как да ядеш и с какви прибори да си служиш? Ако си в гората и не носиш нож, вилица и лъжица, как ще ядеш? Ще измиеш плода с вода и ще го изядеш. Това е естественият начин на хранене. Естествен начин е този, при който се изразходва най-малко енергия. Днес домакинята губи три-четири часа за готовнене. В бъдеще готовненето ще се опрости. Тогава голяма част от времето ще се използва в друго направление. Какво ядене ще приготви до макинята, която готови и е недоволна от работата си. Недоволството е резултат на социалните несгоди в живота. – Какво трябва да се прави? И младият, и старият трябва да се повдигнат до същественото. Младият иска да се жени. – Защо? – В къщи го ограничават. Той мисли, че като се ожени, ще стане самостоятелен. Старият иска да умре, да се освободи от мъчинотии си. – И двамата се заблуждават.

Сега, да дойдем до заключението. Това не подразбира, че всичко ще разрешим. Ако днес се нахраниш добре, временно си разрешил въпроса за яденето. Утре пак ще искаш да ядеш. Всички хора са недоволни от нещо. Защо са недоволни? Слънцето грее, водата тече, въздухът се движи. Казваш: Аз съм доволен. – Щом си доволен, помогни на недоволните. Покажи им пътя за придобиване на доволството. Кой те направи доволен? Колко време ще бъдеш до-

волен? Днес си доволен, но утре те заболи глава и ставаш недоволен. Кое е реалното в твоя живот: доволството или недоволството?

По кой път е вървял човек за да дойде до сегашното си положение? Той е минал по пътя на растенията и на животните. Наистина, и до днес още, като се намери в мъчнотия, човек пада духом, главата му увисва, като главата на растението. Мъчинотии са заставили растенията да заровят главата си в земята. Значи, животните са разрешили мъчинотии на растенията. Човек е разрешил мъчинотии на животните. – Кой е разрешил мъчинотии на человека? – Божественото начало в него. Въпреки това, човек има да разрешава още много въпроси. Старият умира. – Защо? – Защото не е доволен от живота си. След време пак се ражда на земята. – Защо? – Не е попаднал на това място, кое то е търсил. И на онзи свят не е доволен. На земята не е намерил ключа на живота, но и в другия свят не може да го намери. Ако на земята не разбере смисъла на живота, и на другия свят няма да го разбере. Младият оstarява, защото не е разбрал смисъла на живота. Старият умира и пак се ражда, защото не е разбрал смисъла на живота. Като умира, старият ще се прероди и млад ще стане. Като млад, ще иска да се ожени. Щом оstarее, ще иска да умре. Едно колело в движение: раждане, умиране; пак раждане, пак умиране. – Какъв е края на това нещо? – Крайт е младият да не се жени, и старият да не умира. Когато дойде до това положение, човек влиза в епохата на новия живот. Докато старите умират, младите непременно ще се раждат; докато младите се женят, старите непременно ще умират.

Искам да ме разбирате добре. Аз не засягам формата на сегашния живот. Аз не засягам и характера на сегашния човек. Според мене, това е малка отсечка от безкрайната

права. За мене, да критикувам човека в сегашните му прояви, това е губене на време. Срещам едного, чета по лицето му една тъга: или парите си изгубил, или баща си, или работите му не вървят добре. Срещам млада мома, и на нейното лице е изписана тъга: Мъчи се, дали ще срещне онзи, когото търси. Във всички хора виждам едно и също нещо.

Казвам: Онзи, Който ви е изпратил на земята, иска да ви освободи от актьорските дрехи. Не по Негово желание сте станали актьори. Вие сами сте се облекли в тези дрехи, и Той досега ви е търпял. Днес Той казва: Има и друго изкуство в живота, а не само актьорството. В източните народи наричат това изкуство "Майя" – омагьосване. Правиш това, което не искаш. Ядеш – недоволен си, казваш: Трябва да се яде. Време е да се освободите от илюзията на живота и да станете господари на себе си. Не казвам да бъдете победители, но да бъдете свободни хора. Няма по-хубаво нещо от това – каквото правиш, да чувствуваш, че си свободен. Казваш: Друго нещо е да си апостол Павел или някой пророк, а ти си обикновен човек. – Апостол Павел беше обикновен. Той гонеше християните, контузи главата си и след това чу глас: "Защо ме гониш? Пътят, по който вървиш, не е прав". Всеки от вас ще се качи на коня си и ще отиде някъде. Казвам: Пътят, по които си тръгнал, е пътят на апостол Павел. Ще паднеш от коня и ще си счупиш главата. Ще чуеш глас, който ще ти каже: Ще отидеш да проповядваш. Питаши: Не съм ли тръгнал на път? Тръгнал си, на кон си, като апостол Павел. Някога разрешаваш въпросите с мир, а някога, като Александър Велики, разрязваш Гордиевия възел с нож.

Сега хората всичко имат, любов нямат. Чудя се на подозрението между хората. И между най-добрите хора има

подозрителни. Това се дължи на вътрешния страх у тях. За да се справи със страхът, човек не трябва да насиљва нито себе си, нито другите; да не измъчва нито себе си, нито другите. Направиш погрешка, изправи я. Така сам ще се възпитаваш. Ще се оправдаваш със слабостите си. Няма да се оправдаваш, но ще бъдеш готов да признаеш истината.

Пишете върху темата: "Най-малката истина, с която човек трябва да започне". Най-малката истина е мястото, където може да срещнете най-малката любов.

Преди няколко дена дойдоха при мене двама приятели, и аз им казах: Работата ви ще тръгне напред. Сълнцето е свидетел на това. И на вас казвам: Сълнцето е свидетел на всичко, което ви говорих днес. Започнете с малката истина. Прилагайте я без страх. Тя изисква най-малката жертва от вас. Ако прилагаш най-малката любов и мислиш, че може да се урони твоето достойнство, не се страхувай. Нека се урони достойнството ти, но да не се уронват любовта и истината. Те спасяват човека. Представя ти се случай да направиш едно малко добро. Спри се в пътя си и направи доброто. Тази сутрин и аз направих една малка услуга. Седя в стаята си, чувам, една муха бръмчи жално; моли се някой да я спаси. Едно паяче я хванало за крака, а тя се моли да я пусне. Гледам – нямам пръчка, затова, хващам паяжината – тя се повлече. С нея заедно се повлякоха и паякът, и мухата; мухата на една страна, паякът – на друга. Гледам – мухата много по-голяма от паяка, но се уплела в паяжината. Освободих мухата и казах: Това място е за молитва, а не за престъпления. Някой ще каже: По-добре паякът да изсмуче кръвта на мухата, отколкото мене да безпокой. Често мухите беспокоят хората от любов.

Коя мисъл от лекцията остана в ума ви? – Най-малката истина, най-малката любов и най-малкото добро.

В древността, за да изпитат учениците на окултните школи, те били поставяни на изпит. Така проверявали знанията им. Например, неочекано ученикът заболявал. Ако успявал да се справи с болестта си, той имал знания. Колкото по-дълго време боледувал, толкова по-малко знания имал. Това са задачи, които ученикът трябва да решава. И вашите мъчнотии сега са елементарни задачи, които трябва да се решат. Ако трябва Учителят да освобождава ученика, това показва, че изпитът не е издържан. Ученикът трябва сам да решава задачите си.

Т. м.

*

4 Лекция от Учителя, държана на
12 октомври, 1932 г. София. – Изгрев.

Правилно отношение

Размисление.

Ще прочета 4. глава от I. Петрово послание.

За следващия път извадете резюме от първата беседа на тома: "Пътят на ученика."

Като вадите резюме от лекциите и беседите, обръщайте внимание на основната идея. Всяка неразбрана идея е като храната, която се приема, без да се асимилира от организма. Това е механичен, външен процес. Така и любовта има външен израз. Можеш да ядеш по няколко пъти на ден, без да асимилираш храната – това е механическа любов. Обличаш се и се събличаш по няколко пъти на ден, без да влагаш идея в това – механическа любов. Срещаш се с един учен по няколко пъти на ден без да възприемаш нещо от него – механическа любов. Разхождаш се между цветята, усещаш благоуханието им, без да възприемаш вътрешно тяхното благоухание – пак механическа любов. Докато хората разнасят само външно благоуханието на цветята, докато тяхното собствено благоухание ги отвръща, те са в относителното знание, в относителната любов. И това знание е на място – помага на Божественото. И относителната любов е на място – помага на Божествената.

Често хората се застъпват повече за относителното, т.е. за човешкото знание, отколкото за Божественото. Те познават повече човешката, относителната, временната лю-

бов, отколкото Божествената. Това са извори, които текат само през пролетта. Дойде ли лятната горещина, те пресъхват. На пролет пак протичат. Това са хора, които като учениците, лесно се възхищават. Слушат учителя си, как преподава, възхищават се. Щом ги вдигне учителят на урок, малко знаят – външната страна на урока. Дойде ли до същественото, там ги няма. Добре е да запомня човек нещата, но не и да товари ума и съзнанието си с непотребни неща. От всички се иска прилагане на това, което знаят. Може да се говори много за грешките на хората, но те трябва да се изправят. Казвате: Ние сме грешни. – За кой "ние" говорите? Ако под "ние" разбирате всички хора, прави сте. Според Писанието, няма праведни хора в света. Това се отнася до онези, които не познават Бога. Който е излязъл от греха, той е познал Бога. Той не може да се постави под общ знаменател с другите. Казвате, че всеки човек е интелигентен, но всеки не може да прояви своята интелигентност. Ако се разсъждава така, и волът е интелигентен, но неговата интелигентност е потенциална. Голяма е разликата между воля и човека. Каквото права има човекът, волът ги няма. Едва след хиляди години волът ще се ползва с правата на човека. Следователно, ако човек е хиляди пъти повисоко от воля, няма право да греши като него.

Сега, като говоря така, някой ще се запита: Кого ли има предвид Учителят? – Никого нямам предвид. Вие мислите, че като говорите за някого, познавате го. – Никого не познавате. Външно виждате, че някой човек се движи, ма-ха ръцете си, има черни очи, големи уши и т.н. Друг има сини очи, малки уши. Това е външният човек – неговият автомобил, неговата къща, чрез която той се проявява. Ако един автомобил иде срещу вас, какво сте видели? – Светлината му. – Това не е човекът. Има външни, привидни неща,

които не са съществени за човека. И в природата има привидни, случайни неща, но в тях се крие дълбок смисъл. – Как ще разберем това? – Първо ще разберете обикновените неща, а после необикновените. От обикновените неща ще извадиш известни принципни заключения, с които ще се ползваш. Обръщайте внимание на малките неща. Малка е иглата за шев, но много работа върши. С нея ще закърпиш панталоните си и ще се спасиш от мъчителни положения. Ще кажеш, че вън е топло, могат да бъдат скъсани панталоните ти. – Така е, но комарите ще те хапят през дупките на панталоните. Вземи малката игла и си usлужи с нея.

Какво представляват малката игла и конецът. – Символи. Зад тях се крият известни сили. Ето защо, искам да обърна вниманието ви и върху най-дребните явления в природата. Казано е в Писанието: "По-лесно може камила да мине през иглени уши, отколкото богат да влезе в Царството Божие." Ти си богат, учен, знаеш как е създаден светът, какви иерархии ангели има, но работата ти не върви добре. – Защо? – Не обръщаш внимание на малките неща. Многото знание е излишен товар. То е все едно, да облечеш три-четири ризи на гърба си. Едната риза е на място, но останалите са тежест за човека. Не се опитвайте да разрешите всички въпроси изведнъж. Сегашното знание не е в сила да направи това. В миналото хората са разрешавали въпросите по един начин; сега ги разрешават по друг начин. Те се раждат и умират, борят се, но въпросите и до днес не са разрешени.

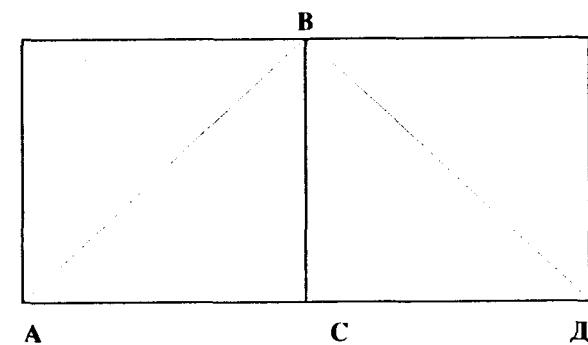
Религиозните вярват, че ще дойде Царството Божие на земята, и хората ще заживеят добре. И в миналото вярваха в това, но не стана според вярата им. Сега вярват в същото, но и тяхната вяра не се събудна. Ще стане нещо, но не това, което очакват. Ще стане това, което никой не е

очеквал. Какво ще стане, ще видите. Сега ви казвам това, за да не се обезсърчавате. Има неща, които всеки човек може да реализира. Никой не може да му препятствува. Ако славеят развали гнездото си, трябва ли да чака някакви големи преобразования, за да изправи гнездото си? Славеят не се интересува от никакви теории, от никакви преобразования. Изобщо, всички съществуващи теории не се отнасят до всички хора. Обаче, учението е потребно за всички, и светлината е потребна за всички. Но специфичната светлина може да се употреби различно. Първо, човешкото съзнание трябва да се освободи от непотребните мисли и желания. Как ще се освободи, не знаете. Вие не знаете даже как да обичате, как да задържите любовта си. Често изучавам човешката реч и виждам, колко посредствени, несъстиятелни са думите, с които си служим.

Преди няколко дни дойде при мене една 30–35 годишна светска жена, която ми разказа как в най-ранната си възраст почувствува трепета на любовта, но в скоро време се разочаровала. Изгубила вяра във всички хора. Била едва на 17 годишна възраст, и в нея бушувало недоволство и скръбта. Тя се оплакваше и казваше, че не ѝ се живее вече, много нещастна се чувствува. Аз ѝ казах: Имам една теория. Според моите изчисления, най-късно 20 години след тези изживявания, в тебе ще стане един преврат, и това, което си чувствува тогава, пак ще го почувствуваш. Само по себе си, то ще дойде. След известно време, тя дойде една неделя на беседа и след това ми каза: Ида при тебе не с онази скръб, както преди шест месеца. **Нещо трепна в мене, по особен начин, в още по-красива форма и добих вече вяра в хората.** Казах ѝ, че това, което ѝ говорих, сега стана. Закон е, някои неща след 20 години се повтарят. Предупредих я, да бъде сега умна да не изгуби този трепет на

сърцето, защото пак след 20 години то ще се повтори. Всичко, което става, не е произволно. Не мислете, че животът е произволен, механичен. Той върви по известни разумни закони.

Сега да ви обясня едно положение. Допуснете, че точката А е едно същество, което иска да се прояви. Досега това същество е живяло самотно, без отношение към други същества, които мислят и чувствуват като него. То иска да се подвижи някъде, където не се е движило досега. Щом в това същество се е явило желание да се движи, то е въз-

Фиг. 1.

приело тази мисъл от някой невидим център (В). Значи, А възприема мисли от В. Същевременно, В живее също самотно някъде в пространството. Най-напред съществото А ще се подвижи в посока С. Нещо го привлича към С. Щом пристигне там, донякъде неговото желание е реализирано. Сега в него се заражда друго желание, да се движи в друга посока – да измени посоката. Но по-далеч от точката С не може да отиде. Може да се движи нататък, но то не разбира законите. Има едно препятствие. Представете си, че от точката А до С е твърда почва, а от С нататък е въздух. С е границата на твърдата почва. Какво трябва да прави съ-

ществото А? – То започва да се движи нагоре, в посока към В. Каква идея имал Питагор, когато открил, че квадратът, построен върху хипотезата, е равен на сумата от квадратите, построени на катетите на правоъгълния триъгълник. Питагор е живял около 20 години в Египет, и 10 години във Вавилон и Палестина. Основната идея в учението му била обща идея на всички тогавашни мистици. Правият ъгъл в триъгълника представлява едната страна на човешката природа. Двата триъгълника представляват целия човек. А, В, Д – това е целият човек, поляризиран. Следователно, едната страна на човека има едни стремежи, а другата страна – други стремежи. Човек се движи в две противоположни посоки. Когато умът на човека се стреми нагоре, човешкото сърце се стреми надолу. Ако умът се стреми надолу, сърцето се стреми нагоре. Ако сте усърдни в религията, след 20 години във вас ще се зароди един процес, и вие ставате крайни материалисти; тогава ще вървите в противоположна посока. Чувствата са по-ниски и става един обрат в движението. Само така се обясняват някои подхлъзвания в живота на човека. Това е закон за смените, които стават в живота. Не могат да не се сменят и вашите чувства. Вашата любов не може да бъде все така гореща, както в началото, тя трябва да се смени. Но тази смяна не показва, че любовта ви се е изгубила. Ако тя продължава със същата горещина, нервната система не би могла да издържи. Ако чувствата взимат голям дял, човек почва да се изтощава – той отслабва, очите му хлътват. Това показва, че неразбирането на любовта ги топи. Любовта няма разположение нито към слабите, суhi хора, нито към затлъстелите. Тя има разположение само към онези организми, в които може да се прояви. Аз говоря за любовта, като израз на една висша интелигентност, която иска да се прояви. Любовта ни оби-

ча дотолкова, доколкото можем да изразим нейните мисли и идеи. Колкото по-големи изразители сме на нейните идеи, толкова и привлекателната сила, с която може да ни съдействува, е по-голяма. Като искате да бъдете обичани, вие се стремите към любовта. За да се образува във вас желание за работа, трябва да имате импулс. Така поетите търсят импулс, за да ги привлече някой център. И като намерят такъв център, те се вдъхновяват и пишат. Ако е музикант, свири с вдъхновение. Ако е градинар, копае градината с особено усърдие. След като изгуби центъра, човек престава да работи и казва, че е завършил своето развитие. Никакво развитие не е завършил, но импулсът е изчезнал. Изгаря бензинът, спира автомобилът. Автомобилът трябва да има достатъчно бензин, за да се движи свободно по своя път.

Човек трябва да има правилно разбиране за реда и порядъка в природата, както и за Божествения порядък в живота. Бог се отличава по това, че обръща внимание и на малките неща. Той не се интересува от големите войни, в които умират милиони хора. Той повече се интересува от живота на праведния, колкото и да е незначителен в голямото общество. Животът носи безброй блага, малки и големи. Според мене, малките блага са толкова важни, колкото и големите. – Нужна ли е войната? – Днес тя е толкова нужна, колкото и разороването на почвата. Ще дойде ден, когато и без разораване ще може. Днес орането е потребно дотолкова, доколкото може да служи за подтикване на човешкия дух. Мислите ли, че чукът ще бъде всяка нука на човека? В бъдеще условията на живота ще се изменият, чукът ще бъде излишен. Всяка идея е дотолкова съществена, доколкото носи живот в себе си. Ако е човешка, идеята е временна; ако в Божествена, тя е вечно. И светлината

е временна и вечна. Лампите, с които си служим сега, са временни. След десетки години това осветление ще се замени с ново. Тогава ще има друго осветление. Бог е помислил за човека, изпратил му е светлина – слънчевата. Днес хората възприемат светлината отвън; в бъдеще светлината ще иде отвътре. Тогава светлината ще иде от очите; ще седнеш да четеш и полето, в което си концентрирал мисълта си, ще се освети. Човек сам ще си свети и ще чете. Виждал съм, как стари свещеници четат на вощеница. Държи свещта в ръката си и я движи по книгата. Щом престане да чете, той изгасва свещта.

Сега, като изнасям различни примери, има опасност да ги разберете криво. Така, някой казва: Учителят говори, както аз мисля. – Това е криво разбиране. Аз не мисля като тебе. – Допадат ми твоите мисли. – Не е важно да ти допадат моите мисли; важно е, доколко те са Божествени. Какво мислиш ти, или какво друг мисли, това е второстепенна работа. Като държа беседа, за мене е важно, какво мислят разумните същества, и какво мисли невидимият свят, а не какво вие мислите. Дошъл някой да ми каже, че Иван Пенджурски се опопил. – Това не ме интересува. За мене е важно, доколко аз мога да възприема мисълта на живата, разумна природа и да бъда в съгласие с нея. За мене е важно, доколко и ти си възприел тези мисли и можем взаимно да си помогнем. Че си възприел мисълта на някой човек, това не е важно за мене. Човешките мисли са преходни. Всяка човешка мисъл и всяко човешко чувство съдържат в себе си нещо користолюбиво. Като изучавам себе си, своето тяло по форма и строеж, същевременно изучавам българина. Формата на ръката ми е българска. Някои от движенията ми са също български. И в говора, и в речта си някога виждам българина. – Защо понякога неща-

та не са ясни за нас? – Защото съзнанието ви се натрупва с излишен материал. Всяко натрупване произвежда огъване.

Когато съзнанието е огънато, нещата се възприемат по един начин; когато е изпъкнало, нещата се възприемат по друг начин. Когато очите на човека са изпъкнали, той възприема нещата по един начин. Ако очите му са вдълбнати, той възприема нещата по друг начин. Вдълбнатите очи възприемат малко впечатления: малко светлина влиза в тях. Те са съсредоточени повече към себе си. Обаче, приемат ли нещо, което им прави впечатление, те се занимават с него ред години. Добрите хора имат изпъкнали очи, разнообразие има в тях. Те събират много впечатления. Една лоша черта у тях е, че като събират много впечатления, могат да проявят алчност. И вдълбнатите очи имат добри и лоши страни.

Има патологически линии, които се явяват отгоре и отдолу на очите, в неправилни геометрически форми. Тези неправилни геометрически форми показват, че мозъкът не функционира добре. Такъв човек няма правилно разбиране за природата. Всичко очаква от другите. Ние, например, очакваме да се оправи животът, и хората да станат добри. Хората могат да се оправят за един ден. Ако знаете, какво е състоянието на днешния човек, ще разберете, защо той не е в състояние да прокара благородни идеи в своя живот. Хубави желания има у хората, но те са като деца. Детето казва: Аз мога да дигна този чувал. Като му кажат да го дигне, то се опитва и, като не може, казва: Малък съм. Нас трябва да ни радва, че в човечеството има зародени хубави мисли, но за осъществяването им се явяват препятствия. Ако в света не може да стане преобразование, какво трябва да се прави? Ще кажете: Може би, след 100 години ще стане това. Първите християни вярваха в тогавашните вре-

мена. Ако биха дошли сега апостолите, те щяха да бъдат разочаровани от това, което ще видят. Вие чакате да видите Царството Божие там, където никога няма да дойде. Какво количество розов цвет трябва да се сложи в казана, за да се извади 1 кг. розово масло? Нужни са около 3000 кг. розов цвет. Ако цветовете са много хубави, може от 2500 кг. розов цвет да се получи 1 кг. розово масло. Голямо изкуство се изисква, за да се извади розово масло. Ако се свари вашето знание, колко розово масло ще се изкара?

Днес ви говорих малко за квадрата. Занимавах ви с геометрията на плоскостта, т.е. с равнинната геометрия. Като изучавам човешкото лице, виждам, че квадратът се намира и на лицето. Това наричам жива геометрия, или органическа. В тази геометрия се крият ценни изводи. Като изучавате кривите и правите линии на лицето си, както и фигурите по него, ще разберете, какви сили се крият във вас. Това ще познаете по кривите линии на веждите, на клепачите, на носа, на устата, на ушите. По тези линии ще познаете отклонението, което сте направили от правия път и ще намерите начин да го исправите. Като не разбират органическата геометрия, хората се питат, защо страдат. Страданията идат за изкупване на известни грешки. – Как ще знаем, какви грешки сме правили? – По лицето си. Там е написано най-малкото отклонение. Смъртта на близките ви е също изкупване на грешките. Не е страшна смъртта. Страшно е, ако отношенията между заминалия и вас се прекъснат. Ако не се прекъснат, смърт не съществува. Случва се, че отношенията между вашите близки се прекъсват и приживе. Тогава, и като живи, хората пак са умрели едни за други. – Трябва ли да скърбим и плачем за умрелите? – Може да скърбите и плачете, но разумно, да цените всяка сълза. Бях ви казал да събирайте сълзите си в шишенца, да

не оставяте да падат на земята. Колко от вас сте изпълнили това? Много неща сте ме питали, но малцина изпълняват това, което им казвам.

Мнозина ме питат, да се записват ли в партии и в коя именно. – Това не е моя работа. – Коя партия е най-добра? – Всички партии са добри за себе си. Нали се жените? Ето една партия. Всеки се жени и прави такъв избор, какъвто е създад в ума си. Жената носи някакъв образ за своя възлюбен в ума си и такъв търси. И мъжът си създава образ за своята възлюбена и такава търси. Като намери своя образ, веднага се жени. Щом се ожени, всичко се свършва. Ще кажеш, че не излязло, както си очаквал. – Нищо от това, ще се учиш. Женитбата е отношение между разумни души. Следователно, щом се ожениш, ще изучаваш отношенията между душите. Вие нямаете правилни отношения помежду си и се чудите, защо животът ви не върви, както трябва. В отношенията между хората ще различавате човешките прояви от Божествените. Човешкото ще търпите, а Божествено то ще почитате и уважавате.

Един познат ми разправяше една своя опитност. Една вечер влязъл в едно кабаре, да види, какво правят хората там. Понеже се възмутил от поведението им, опитал се да направи една забележка на единого. Веднаго той се хвърлил върху него и го набил. След това скочили и други от присъствуващите и го изпъдили вън. Те му казали: Твоето място не е тук. Аз не съм влизал в кабарета, но, като ясновидец, имам представа, какво нещо е кабаре. Казвам: Животът на хората е кабаре. – Защо? – Защото не е естествен. Аз не осъждам хората в кабаретата – разбиранятия им са такива. Понеже нямат работа, която да погълне силите им, те отиват в кабаре, да търсят своето щастие. Ако си писател, художник, музикант, ще седиш в стаята си и ще рабо-

тиш. Докато не се отречеш от света, ще се отклоняваш от правия път, ще се биеш, ще ти чукат главата. Това не е живот. Сегашният живот на хората не може да се нарече истински живот. Който иска да влезе в истинския живот, трябва да работи върху себе си, върху своето чело. Човек с голямо, добре обработено чело е готов да бъде гражданин на Царството Божие. Щом влезе между хората, той веднага изпъква. Разликата между него и обикновените хора е такава, каквато между говедаря и говедата. Ум, сила, любов са нужни на человека. – Говори ни, искаме да се изправим. – Мога да ви говоря, но не мога да ви помогна, ако вие сами не работите.

Преди няколко дена получих писмо от една млада жена, способна, но крайно нещастна. Свързала се с един мъж, с когото не трябвало да се свързва. Пита ме, как да се освободи. Виждам, че засега това е невъзможно. Тя направила тази грешка, защото не се познавала – разчитала на себе си повече, отколкото трябвало. Сега не ѝ остава нищо друго, освен да търпи. С търпение въпросът ще се разреши по-добре, отколкото с раздяла.

Питате: Трябва ли човек да се жертвува за една жена, или за един мъж? Като ви поставят на изпит, сами ще видите, трябва ли да се жертвуват и можете ли да се жертвувате. Човек трябва да се жертвува само за Онзи, Който му е дал живота и Който всеки ден го кредитира. Към Бога човек трябва да бъде верен. – Към партиите? – Всички партии крият нещо користно в себе си. Те първо уреждат своите работи, а после работите на народа. Една партия има в света, която има предвид благото на всички живи същества. В нея няма никаква корист. Тя е партията на Бога. Всички останали партии са човешки.

Днес всички се интересуват за съдбата на славянството. Русия, като представителка на славянството, ще мине през големи изпитания, през специфичен път на развитие. Отсега нататък идат за нея изпитания. Ако сте живи до това време, ще видите, през какви изпитания ще мине тя – разумни изпитания. Това се отнася не само за Русия, но и за Европа, за цялото човечество. Всички ще минат през разумни изпитания. Като минат през големите изпитания, хората ще кажат: Не се живее така! Има и друг път в живота. Аз зная, че политиката, политиците няма да спасят човечеството. И те носят идеи, но не са носители на новото. Днес човечеството живее в безлюбие. Любовта ще го спаси. Затова казвам, че и без партии хората ще се спасят и ще се развиват. Засега и партиите са на мястото си. И те ще донесат някакви идеи. Изобщо, левите партии са по-демократични. Според мене, съществуват женски и мъжки партии. Демократичните партии са женски, защото жените говорят много. Следователно, където много се говори, там жените управляват. Някой казва: Била ли те е жена? – Как бие жената, и как мъжът? Жената бие много, но на различни места, а мъжът – на едно място и силно. Той ще те удари един-два пъти, но ще те простре на земята.

Сега, ние се отдалечихме от въпроса. Вие искате да знаете истината върху политическия живот. Този живот е израз на вътрешния духовен живот на хората. Политическите партии идат в света по силата на специален закон. Искате или не искате, те ще дойдат, както расте троскотът по нивите. Партиите са израз на човешкия дух. Те са канал, чрез който се изявява човешката дейност. Има светски и религиозни партии. И едните, и другите са естествено последствие на човешкия живот. Преди години, религиозните партии се деляха: всяка партия, всяка секта държеше за своята

черква. Днес те си подават ръка и казват: **Важно е Христос да се прослави.** Същото става и между светските партии. Днес и те си подават ръка, обединяват се. Всяка партия носи известни идеи, които могат да се обединят. – Коя партия е най-добра? – Според мене, добра партия е тази, която носи високо човешки идеи и която включва в себе си добри, умни, справедливи и честни хора. Всяка партия, всеки човек трябва да бъде носител на новото.

Една партия съществува в света – партията на Бога. Запишете се членове на тази партия. В тази партия няма болни и страдащи – всички хора са радостни и бодри; в тази партия няма невежи – всички си помагат взаимно, всички се просвещават; в тази партия няма генерали и редници по чин. Там всеки заема мястото си, според интелигентността си и според работата, която върши. Който работи най-много, той е генерал; който работи малко, той е редник. Тези хора живеят на земята, между вас. Като минават помежду ви, те се усмихват, погледнат ви и си казват: Няма нищо, всичко ще се оправи. Те са спокойни, от нищо не се смущават, защото в техни ръце е бъдещият план на човешкото развитие. – Какви са те по народност? – От всички нации: и българи, и руснаци, и французи, и германци, и англичани. Те знаят, как ще се оправят работите. Преди европейската война те начертаха карта на бъдеща Европа. Обяви се войната, народите се биха, помириха се, и картата се изпълни точно така, както беше предвидена. **Днес се чертае друга карта.**

Момък се влюбва в една мома. След две години я разлюбва и се разделят. Кой е виновен за това? Зимно време ледовете се спояват, но щом изгрее слънцето, те се стопяват и разединяват. Кой е виновен за това? – Временната човешка любов. След време, двете капки вода отново се сли-

ват – като капки на един и същ извор. Любовта им отново се проявява. – Не сме ли свободни да се изявяваме както искаме? – Свободни сте. Фактът, че разсъждаваме по всички въпроси, показва, че сме свободни, не сме автомати!

И тъй, нова карта се чертае на човечеството. Аз зная, каква е последната карта. Тя ще освободи хората от страданията им. За това време е казано в Писанието: "И ще бъде една държава, едно стадо, един пастир." Тогава ще има само един народ. Аз не искам да се спират повече върху въпроса за партиите, защото някои имат разположение към известна партия и ще се засегнат. Някои са демократи, други – земеделци, радикали, трети – социалисти, комунисти. Каквито имена да носят партиите, вие сами сте ги нарекли така. **Всеки е свободен да има каквото ще възгледи.** Политическият живот е външен, временен, преходен. Той не е нещо неизменно. Ако отидете в Америка, там е позволено всичко. Можете да се занимавате с наука, с религия, но, дойдете ли до политиката, това не се позволява – ще се намерите в затвора. Движиш се по улиците, но ако си позволиш да вървиш, където не е за пешеходците, веднага ще дойде стражар и ще ти каже, къде да вървиш. Окажеш ли най-малкото съпротивление, ще се намериш в участъка. Следователно, като отидете в Америка, ще трябва да се подчинявате на наредбите, които съществуват там. Каквите възгледи и да имате, ще ги държите за себе си. **Жivotът не се заключава в политическите възгледи на човека.**

Първото нещо, което се иска от човека е да има правилни отношения към Бога. Той изпитва човека по два начина: първо, Бог влиза във вас, да види, достатъчно ли ви е дал и доволни ли сте от полученото. После, влиза в близния ви, да види, как и колко давате вие. Така Той изпитва доволството и щедростта ви. Ако не си доволен от живо-

та, две причини има за това: или Бог не ти е дал, колкото трябва, или ти не си дал на близния си, колкото трябва. В първия случай, ще се молиш на Бога да ти даде толкова, колкото да се задоволиш. Във втория случай, ти ще дадеш на близния си още толкова, колкото да го задоволиш. Сегашните хора много взимат, малко дават. Богатите са взели всичко, което Бог е дал, и нищо не дават. Сега се създава партия, която иска да вземе богатството на хората и да даде на бедните. Това е неестествен процес. **Ще дойде ден, когато богатите ще дадат всичко доброволно.** Това е правилно разбиране.

Като ви наблюдавам, виждам във вас желание да прилагате онова, което сте разбрали. Много сте чули и разбрали, но малко сте приложили. Не че нямате добра воля, но ви липсва постоянство. Аз трябва да настоявам повече, но ви оставям да се проявите естествено, без външно насилие. Ако минете по моя път, ще имате ясна представа за живота. Но това е невъзможно. Пътят, по който съм минал аз, е пълен с противоречия. Който мине по този път ще се стопи. – Какво да правим тогава? – Ще вървите по своя път бавно, но сигурно. Бог ви е търпял толкова години, и аз ще ви търпя. Той е бил много **снизходителен** към вас, и аз ще бъда **снизходителен**. Казвам си: Ако Бог е **дълготърпелив**, не мога ли и аз да бъда поне **търпелив**? Някой не мисли като мене. Нищо, ще мисли като себе си. Аз съм дошъл до заключението: **Какъвто човек и да срещна, добър или лош, първо, ще потърся една добра черта в него.** Намеря ли такава черта, ще я държа в ума си. При това положение, този човек ще се отвори и ще прояви Божественото в себе си. Той минавал за лош човек, защото всички хора са го мислили за лош, не са го обичали. Щом гледат на него ло-

шо, той се затваря за хората и не проявява доброто, вложено в него.

Преди години, когато ме интернираха във Варна, с мене дойде един стражар, със строго, лошо лице. В първо време, като пътувахме във влака, той гледаше към мене с недоверие. Стана ли от мястото си, мръдна ли една крачка напред, той веднага ме проследяваше с очи, да не избягам от влака. Аз го поглеждах спокойно, виждах в лицето му нещо добро и не се смущавах. Той постепенно се отпускаше, взе да гледа на мене с доверие и, по едно време, каза: Чудно нещо, защо те пращат във Варна? Loши хора има по света. Той искаше да каже, че хората са неразбрани. Казах му: Мислят, че съм опасен човек, че мога да направя нещо лошо. – С очите си да видя, няма да повярвам в това. – Няма нищо, те постъпват, както разбират.

Сега, аз изнасям само примера, да видите, как човек може да прояви доброто. Първо, ти трябва да мислиш добро за него. Ако исках, аз можех да взема оръжието на стражаря, но друга мисъл ме занимаваше, не исках да се боря със злото. За мене е важно доброто в човека. Всеки трябва да знае, че той сам е господар на своята съдба. Може да си затворник, и пак да си господар на себе си; може да си цар, и пак да си роб. Може да умираш и да си роб, а може да умираш и да си свободен – господар на своята съдба. Свободата на човека не се заключава в положението, което той заема, но в неговата мисъл, в самообладанието, което той проявява.

Т. м.

*

5 Лекция от Учителя, държана на
19 октомври, 1932 г. София – Изгрев.

Вътрешните сили

Ще прочета 2. глава от II. послание към Тимотея.

Жivotът има две страни: външна и вътрешна. Външната страна е изложена на постоянни промени. Формите на външния живот, обаче, са Божествени. Друг е въпросът за ония форми, които се менят като костюмите на человека. Като мени костюмите си, човек иска да се хареса на хората. Какво допринасят хубавите дрехи на человека? – И те носят някакво благо, но животът не е в това благо. Някой не обръща внимание на външността си, но това е неразбиране на живота. И като се облича добре, и като не се облича добре, човек все иска да обърне внимание на хората, но по различни начини. Богатият иска да обърне внимание с богатството си, а бедният с бедността си. Болният иска да обърне внимание с болестта си, а здравият – със здравето си. Чуйте болния, как усърдно говори за болестта си, като проповедник. В този смисъл, болният проповядва повече, отколкото здравият.

И тъй, човек трябва да разбира, както външната, така и вътрешната страна на живота. Казваш: Родил съм се, трябва да живея. – Не е така. Родил си се, и разумно трябва да живееш. То е все едно, някой да те пита, вярваш ли в Христа, или не вярваш. Казваш: Вярвам. Мислиш ли, че с това се свършва въпросът? Това е все едно да те питат, обичаш ли музиката. Отговаряш: Обичам музиката. – Пееш ли? – Пея. Обичаш музиката, обичаш пеенето, но нищо не си

направил. Това е външната страна на нещата. Ще вярваш и ще прилагаш вярата. Ще говориш за музиката и ще я прилагаш. Ако не прилагаш, само ще си внушаваш, че си вярващ, че си музикален. Но ако те накарат да изпееш или да изсвириш нещо, сам няма да се харесаш. Ако трябва да приложиш вярата си, сам не си вярващ.

Помнете: Докато живеете на земята, вие сте под контрола на друго съзнание. Както кракът и ръката не са свободни да действуват, както искат, така и твоето съзнание е под контрола на висшето съзнание. Ръката, кракът и всички останали органи на човешкото тело представляват сбор от живи, разумни клетки, които се подчиняват на човешкото съзнание, а човек – на Божественото съзнание. Една разумна душа управлява всички клетки. Ето защо, казваш на ръката си да се движи, и тя се движи. Кажеш на крака си да ходи, и той ходи. Ще кажеш, че това е механически процес. Не, това е разумно подчиняване. Някога заповядваш нещо на ръката си, но тя не се подчинява. Това се случва и с убежденията. Някога в съзнанието на човека се наслояват толкова много убеждения и възгледи, че дохожда до състояние на инертност – нищо не иска да прави. Щом се освободи от това наслояване, той е готов да се моли, да благодари на Бога. Питам: Какво ще правиш, ако си чиновник? Можеш ли да не отидеш на работа, под предлог, че си неразположен? Ще ти кажат: Щом не си разположен, друг ще те замести. И християнинът може да каже, че не е разположен, но може да се моли, да прави добро, но това не го извинява. Ако и ученикът е неразположен и не учи, ще остане назад от другарите си. Той казва: Не разбираам този предмет. – Ще учиш!

Сегашните хора говорят за свобода, но и те не я разбират. С тази свобода никой не може да влезе в Царство-

то Божие. Аз не харесвам и вашата свобода. Така не се служи на Бога. Какво служене е това, като нямате страх от Бога и уважение към близките си? Днес и млади и стари са на един ум. Мислите, че и аз ще бъда на вашия ум? Един ден ще ви оставя, сами да се занимавате в школата. Ще се разправяте, кой е по-близо до мене и кой по-далеч. **Близко до мене е само онъ, който изпълнява Божията воля.** Като останете сами, ще търсите друг учител. Ако той може да ви предаде идеите правилно, добре. Защо изпадате в заблудения? – Защото умът ви е пълен с непотребни неща. Седиш на едно място и си недоволен – липсва ти нещо. Друг проповядва, но не от любов а от щеславие. Какво можеш да разбереш от тази проповед?

Представете си, че пред вас са изложени няколко кубове. Учил си десет години; какво разбиращ от тях? Има математици, които не разбират вътрешния смисъл на куба. Ще кажете, че вие разбираете това тяло. Разбирате го по нашему. Морални сте по нашему, добри сте по нашему. Питате: Защо днес Учителят говори така? – Защото вие постъпвате така. Като ви наблюдавам, виждам, че нито гледането ви, нито движенията ви, нито сядането ви са както трябва. Срещне ме някой и си приладе вид на оскърben. Не е верно това. Друг се представя за много учен. Не е верно това. Трети се представя за смирен. И това не е верно. Аз зная, кой какво крие вътре в себе си. Не мислете, че можете да ме заблудите. Никой не може да ме заблуди. Пътят, по който вървите, нищо не може да ви предаде. По този път нищо не се постига. **Човек трябва да бъде искрен към себе си. Само така, той може да служи на Бога.** Ще кажете, че много съм ви проповядвал, много знания съм ви дал. Не е лошо това. Лошо е, ако с тези знания вие се възгордеете и помислите, че всичко знаете. Като знаете много, изпейте

една песен. Ако задоволиш хората, добре пееш. Не се заблуждавайте, не се подавайте на много учители. Казвате, че аз съм говорил нещо. Въсъщност, вашите учители са говорили това. Не ми приписвайте това, което не съм казвал. Освободете се от чуждите обявления.

Често някои ме запитват, дали са напреднали в духовния път. Нищо не отговарям, но изваждам термометъра и меря температурата. Ако топлината ви се е увеличила, добре сте; ако не се е увеличила, не сте добре. Докато живеете в заблудения, никакво добро не ви чака; ще отареете, ще умрете, ще ви погребат, и след това поп ще пее на гроба ви, да прости Бог греховете ви. След мене, всички ще ви забравят. Какъв смисъл има тогава животът? Това показва, че връзката между хората се прекъсва. Такива са отношенията между гостилничаря и неговите клиенти. Докато тенджерите са пълни, гостилницата се посещава. Щом тенджерите се изпразнят, няма гостилница, няма и посетители. Това е външно разбиране, което не почива на никаква основа. Вие сами разрушавате основата, на която сте стъпили. Старите казват, че младите не живеят както трябва. Как живеят старите? Според мене, и те живеят като младите, но се прикриват. Аз не се интересувам как живеете; не се занимавам с това. Казвам: Не можете да угодите на Бога, ако не изпълнявате Неговата воля. Не е въпрос, дали се обичате, или не и как се обичате. Важно е да водите чист живот. Това се иска от всички. Като се ръкуваш, да знаеш как. Който се ръкува с тебе да остане доволен. Като говориш с някого, първо той да остане доволен от разговора. Изкуство е да задоволиш човека!

Преди години, имаше един брат, който бягаше от упражненията. Щом се започваха упражненията, той веднага бягаше. – Защо? – Не могъл да взима участие в тях. – Но

же, или не може да взима участие, той трябва да стои и да гледа, как другите правят упражненията. Никой човек не е самостоятелен. Хората си влияят едни-други, особено в злото. Някой не слуша мене, че вас ще слуша! Вие се групирате в общества и философствувате. Вместо да създавате, разрушавате. Ако е за разрушаване, и аз мога да руша. Всеки може да разрушава. В това отношение, всички хора са майстори. Аз мога в един момент да ви разпръсна като пилци, но какво ще придобия с това? Всеки може да запали една къща. Всеки може да пусне една дума, като запалителен фитил между хората, но какво ще постигне с това? – Еди-коя си млада сестра не върви в правия път. – Старата върви ли? Докато имате такива разбирания, и младите и старите ще постигнат толкова, колкото и апостолите на своето време. Те очакваха да дойде Царството Божие на земята, Христос да стане цар. Очакванията им не се сбъднаха. Един ден останаха сами и трябваше да проповядват, да бъдат гонени и преследвани. В края на краишата, те придобиха нещо ново. Днес едва ли ще се намерят 12 апостоли. Духът слезе над 12-те апостоли. Дали ще слезе над вас, не се знае.

Христос казва: "Ще изпратя Духа си да пребъдва във вас." За да придобиете Христовия Дух, вие трябва да се проникнете от желанието да вършите Божията воля всеки момент. Някой мисли, че като се помоли един път, повече не трябва. Казано е: "Постоянно се молете!" Това не значи, да насочиш ума си към едно и също нещо, да изпаднете в еднообразие. За да бъде мисълта ви чиста, умът трябва да бъде насочен към възвищения свят. Влезе ли една нечиста чи-съл във вашия ум, вие попадате в дисхармонията или в дисонанса на живота. Един неверен, нечист тон нарушиава цялата хармония. Следователно, всеки дисонанс трябва или

да се изхвърли навън, или да се изправи. Опитвал ли си да живееш за Бога?

Казваш: Не разбирам как трябва да се живее за Бога. Не знам, кой е правият път. Не знам, какво да правя. – Ще дишаш, ще мислиш и чувствуваш, ще работиш, ще ядеш и пиеш, но всяко нещо да бъде на своето място. Не влагай нищо непотребно в мислите и в чувствата си. Всичко непотребно внася смут и нечистота в човека. Ако се стремя да привличам хората, за да ми създават удобства, да се грижат за мене, да ме разхождат с такси и файтони, аз съм човек от старата култура. Това и царете имат, но аз не съм дошъл да ставам цар. Моята мисия е съвсем друга. Следователно, и вашата мисия не е да ставате големци. Запитайте се, докъде сте дошли. Помолете се на Бога и вижте, дали молитвата ви ще се приеме. Ако не се приеме, има нещо криво в живота ви. Същото се отнася и до мене. Ако молитвата ми не се приема, има нещо криво, неправилно в моя живот. Аз знам, защо човек никога не успява, защо се развращава. Никой дявол не може да ме изльже и съблазни. Аз познавам намеренията му. Слушам някоя сестра, говори с един брат любезното, меко. Казват, че сърцето ѝ е запалено, гори от любов. – Запалено е сърцето ѝ, но не от Бога – друг е запалил нейното сърце. Тази сестра се нуждае от хляб а не от пасти. Хлябът е от Бога, а пастите са човешко изобретение. Една сестра се оплаква, че очите ѝ се зачервявали. Питаше ме какво да прави, да се махне тази червенина. Посъветвах я да се подложи на житен режим: Всеки ден да яде само по сто грама сурвово жито. Тя изпълни режима. Десет дена яде сурвово жито, и червенината на очите ѝ се махна. Същевременно тя започна да мисли и разсъждава по-добре.

Сега и на вас казвам: Приложете режима на любовта във всекидневния си живот. Не е въпрос да се прославите чрез любовта, но тя да бъде вашият естествен живот. Щом приложиш любовта, всички ще те обичат. Където е любовта, там е силата. Казано е: "Сине мой, дай ми сърцето си." Значи, сърцето принадлежи само на Бога. Никой няма право да влезе в твоето сърце, нито ти имаш право да влезеш в сърцето на кого и да е. Никой няма право да влезе в твоя ум и в твоята воля, нито ти имаш право да влизаш в чуждия ум и чуждата воля. Божественото трябва да царува в човешкия ум, в човешкото сърце и в човешката воля. – Стремим се и ние, искаме да постигнем нещо. – Вие се стремите, имате добри желания, но не мислете, че сте постигнали всичко. Трябва да учите и да работите. Ето, и аз съм дошъл между вас, да уча, да придобия нещо. Като придобия това, за което съм дошъл, ще отида на друго място. Какво правиш, като видиш чинията си пълна? – Нахраниш се и я оставяш настрана, за да свършиш друга работа. След време пак ще се върнеш към пълната чиния.

Казвате: Учителят ще ни остави. Не е въпрос за оставяне; въпросът е да разберете понятието "близост". Божията Любов създава условия за близост. Където има любов, там хората са близки; където любовта отсъствува, там никаква близост не съществува. Ако имаш любов, всичко можеш да постигнеш: без любов нищо не се постига. Казваш, че нещо ти е тежко, мъчно ти е. Търсиш причината вън, или вътре в себе си, но не можеш да я намериш. Причината се крие в натрупване на излишни вещества в мозъка, белите дробове или в стомаха. Тези вещества не се поддават на никаква обработка. Ако в малкия ти мозък се натрупа излишна материя, от сутрин до вечер ти ще мислиш за удоволствия и жени. Щом се освободиш от тази материя, ти ще гле-

даш на жената като на сестра. Знаеш ли, какво нещо е мъжът и какво – жената? Аз гледам на човешкото тяло като на свещен дом, в който душата живее. Като влизаш в този дом, ти ще изчиши обувките си, ще ги събуеш, и така ще влезеш. Какво ще стане, ако влезеш с кални обувки? Калта ще проникне в очите, в носа, устата. Ако не разбираш, какво представлява този дом, искаш да го пипнеш тук-там, да се докоснеш до него. Казваш: Зависи, кой ще се докосне. Това е лицеприятие. Често и на мене целуват ръка. Трябва да кажа, че ми е приятно едни да ми целуват ръка, а за други – неприятно. Ако днес си нечист, за утре ще се изчиши. Душата трябва да се изчисти от наслоената върху нея кал. Не се чисти лесно тази кал – с векове се е наслоявала. Знание е нужно за това.

Какво се постига със знанието? Ако сега ви говоря с висок тон, какво означава това? Имам някаква цел. И музикантът взима високи и ниски тонове. Някога пее forte, някога piano. Каква е целта му? Има някаква цел. Ако някой е далеч от тебе, ще му говориш високо; ако е близо до тебе, ще говориш тихо. На културния и на музикалния човек ще пееш тихо; на некултурния и немузикален човек ще пееш високо. Това е външната страна на живота. Изобщо, външната, физическата страна представлява завършен процес. Тя е неподатлива материя, наслоена енергия. Когато едно същество от Божествения свят има нужда от материя, от която да създаде някаква форма, то слиза на физическия свят, т.е. в склада на Божествената енергия. Тук то изучава законите на енергията, от която изработва известна форма. Малко материя и енергия му трябват, но за да ги събере, то прекарва на земята 50–60 години. Така и търговецът, за да реализира своята мисъл, купува и продава стока. Ако една мисъл или едно чувство не се облекат в съответни фор-

ми, те остават недостъпни за човека. От отделните части висшите същества създават формите. От какво е съставена правата линия? – От множество точки. От какво е съставена плоскостта? От какво е съставен кубът? – От безброй плоскости. Когато линията се продължава, това показва, че плоскостта се разлага; когато линията се скъсява, частите на плоскостта се съединяват. Когато плоскостта се увеличава, тялото се разлага; когато плоскостта се намалява, частите на тялото се съединяват.

Питате: Какво се крие в плоскостта? – Голямо количество сили. Ако прекараме тези сили през едноизмерния свят, ще получим безкрайно дълга права линия. Ако скъсим тази линия, отново ще образуваме плоскост. Ограничим ли плоскостта, ще образуваме куб; ограничим ли куба, ще образуваме четириизмерно тяло – тесаракт. И обратното: щом намалим тесаракта, образуваме куб; щом намалим куба, образуваме плоскост. Тази наука, приложена в живота, означава: когато силите на ума се увеличават, силите на тялото се намаляват; когато се увеличават силите на чувствата, намаляват се силите на волята. Значи, между ума, сърцето и волята има известно отношение. Ако волята е много силна, намалява се дейността на ума и на сърцето. Ако разумната воля е най-висока проява на човека, има смисъл да се намали дейността на ума и сърцето.

И тъй, в природата става пренасяне на енергите от едно място на друго. Като се храни, човек придобива енергия, която пренася в умствения и сърден свят. Мислите и чувствата са материал за човешката душа. Без тях тя не може да се развива, не може да се прояви. Хората искат да работят, за да угодят на близките си, да угодят и на Бога.. Същевременно, те искат и друго нещо: жената, например, иска да се харесва на мъжа си или на приятеля си. Това же-

ление е на място, но ако човек не разбира закона, сам ще се спъне. Същото се отнася и до мъжа: той иска да се харесва на жена си или на приятелката си. Ако онзи, на кого то искате да се харесате, стои по-високо от вас в умствено и в морално отношение, вие се повдигате; ако стои по-ниско от вас, понижавате се. За да се повдига, човек трябва да желае да се харесва на Бога. Той пък ще бъде справедлив към човека. При всички условия на нашия живот, като грешим и като правим добро, Бог всяка се постъпвал абсолютно справедливо към нас. – Това ни радва. – Като знаете това, не бързайте да се произнасяте за нещата. Не правете бързи заключения. Какво ще ми говорят за планината, когато аз съм бил там? Какво ще ми говорят за този или за онзи, когато аз ги знам по-добре от тях? Каквото и да ми се говори за някого, аз не се влияя от думите му – познавам човека много добре. Аз познавам работите добре. Че този брат бил лош, или добър, това не ми е чудно – аз знам причината за всичко. Знам пътя, по който е минал той. Един човек може да изпълнява службата на стражар, друг – на учител, на свещеник, или друга работа – важно е да изпълнява Божията воля и да учи, да придобива знания.

Казвате: Учителят знае всичко; всичко може да направи. – Това е заблуждение. Ако се мисли така, това подраздира, че има неща, които още не са направени. Ако остане нещата да се правят отсега нататък, всичко е свършено с нас. Бог е създал цялата вселена. Всичко живо е Божие творение. Сега, Той само поддържа онова, което е създал. Следователно, след Него никой нищо не може да направи. Задачата на всеки човек е да изучава създаденото. Някои идат при мене, да научат нещо. Те говорят за хиромантия, за тайните науки, искат да погледнат линиите на ръката ми, да видят, какво е написано там. Понеже те имат лоши ли-

ни на ръцете си, искат да видят, дали и аз ги имам, та да кажат, че и аз съм като тях. Това са аномални, патологически прояви. Слабостите, злото, грехът са дошли отвън, те са вметнати, чужди неща. Те нямат нищо общо с человека и с неговото съзнание. Както гвоздеят се забива в дъската, така и лошата мисъл може да се наложи на човешкия ум. Знание е нужно, за да извадиш гвоздея. Един млад брат ми разказваше една своя опитност. Казваше ми: Много моми съм срещал, все красиви, но нито една от тях не ми направи впечатление. Един ден срещнах една черна, грозна мома. Чудно нещо, тя ми спря вниманието. Колкото пъти я срещах, смущавах се. Казвам: Тази мома е проводник на сили от невидимия свят, чрез които искат да те спънат. Това са чужди мисли и чувства, които ти се натрапват отвън.

Една сестра ми казваше за един брат: Учителю, обичам този брат. – Няма нищо лошо в това, но запитай се, откъде иде тази любов – от Бога, или от друго място. – И той ме обича. – Това е въпрос. Ти си въобразяваш, че те обича; всъщност, той мисли за друга. Можеш ли да го обичаш, без да искаш нещо от него? Обичай го и желай, той да се повдигне, да стане учен, богат, красив, без да искаш да се жениш за него. Това наричам любов. Да мислиш, как да му сложиш гем и да го управляваш, това не е любов. Ако е така, съжалявам, че съм говорил толкова много за любовта. Според мене, любовта е отношение между възвишени души. Свещено нещо е любовта! Като се говори за нея, тя се опетнява. По-добре е хората да си грешат, отколкото да им говоря за любовта и да я опетняват. Аз говоря на никого за любовта, а той мисли за симпатията си. Помни: Никога не можеш да владееш една душа. Временно можеш да я обсебиш, както животно, но един ден тя ще се освободи от тебе и ще се върне при Бога. Душата излиза от

Бога и се връща при Него. Като замине тази душа, ти ще страдаш, че не си постъпил с нея, както трябва.

Сега, аз не искам да се ровя във вашите грехове. Радвам се на вашите добродетели, а греховете ви оставям настрана. Те са резултат на вашите криви разбирания за любовта. Един брат се ръкувал с една сестра и стиснал ръката ѝ по-силно, отколкото трябва. Тя е недоволна и се оплаква от него. Братът казва, че направил това от любов. Каква любов е тази? Сестрата трябва да бъде готова да му каже: Братко, Бог не стиска така ръцете на хората. Втори път не си позволявай да стискаш ръцете ми. Какво прави сестрата? От една страна се възмущава от брата, а от друга страна му се усмихва, пали сърцето му. Един ден е сериозна, а на другия ден се усмихва. Това е лицемерие. Едно поведение трябва да има човек! Ако се представяш такъв, какъвто не си, ти сам се осакатяваш. Това е лъжа. Ще се представиш такъв, какъвто си. Тогава и хората ще имат същите отношения. Искрени трябва да бъдете! Какво по-хубаво от това, да видиш на Божието лице изразено доволство или недоволство от тебе? Бог нищо не казва, но ти четеш по Неговото лице и изправяш живота си. Тогава лицето ти се озарява от Божествената светлина. Това значи да се подмлади човек. Аз мога да ви подмладя, но това е още опасно. Когото и да подмладя, ще се забрави и увлече в света. Ако направя някого велик музикант, и той ще се увлече в света. Малко хора използват красотата, младостта, дарбите си за полза на човечеството. Повечето се спъват от своите дарби и от благата, които им се дават. **Има смисъл да бъдеш млад и красив, но ако с това повдигнеш обкръжаващите. Не можеш ли да направиш това, по-добре си върви в естествения път на живота.**

Сега вие искате да знаете, защо си служа с примери от вашия живот. Това правя с цел, да ви предам по-отблизо своето учение. Не ми е приятно да си служа с тези примери; не ми е приятно да повиша и гласа си, но въпреки то-ва, го правя. **Искам, като приемете учението, да останете верни на него, да не го изопачавате.** И способните, и неспособните могат да го изопачат. Къде ще бъдете след 50–60 години? Ще умрете и ще заприличате на един куб. Слагат паметник върху вас и му предават геометрическа форма. Това е заблуждение. Като съедините шест куба в едно, ще получите тесаракта, който е в постоянно движение. Той е тяло в четириизмерния свят. Ако човек може да движи частите на тялото си, ще знае, как да подобри условията на своя живот. Днес учените, специално математиците, се интересуват от четвъртото измерение. Те искат да разберат какво представлява това измерение. Едно е важно: Това, което не се постига в триизмерния свят, може да се постигне в четириизмерния. Това, което не се постига в плоскостта, в тялото се постига, т.е. в триизмерния свят. Невъзможното за човека е възможно за птицата. Човек не може да хвърчи, а птицата може. Обаче, има област, в която човек може да хвърчи, а птицата не може. Това е областта на мисълта. Чрез мисълта си човек прониква в обширните полета на многоизмерния свят. Едноизмерният свят е врата за друизмерния; двуизмерният е врата за триизмерния; триизмерният свят е врата за четириизмерния и т.н. От четвъртото измерение нататък се влиза в духовния свят.

И тъй, невъзможното от физическо гледище е възможно от духовно гледище. Боли те пръст. Лекуваш го по един, по друг начин – не минава. Ако употребиши молитвата или мисълта си, болката минава. Намираш се в пустинята гладен, жаден, рискуваш да загинеш. Ако разбираш законите

на духовния свят, със силата на молитвата и на мисълта си, хлябът ще дойде. Има един реален, духовен път, по който и в пустинята да си, хлябът ще дойде. – Как става това? – Има закони, които увеличават малкото, но все трябва да има нещо. От нищо нещо не става. Христос знаеше този закон. Когато петхиляден народ дойде да Го слуша, Той каза на учениците си: "Да нахраним народа!" Те отговориха: "Има само пет хляба. Много хляб е нужен за този народ." – "Дайте хлябовете!" – рече Христос. Той взе петте хляба, благослови ги и ги начупи. Те се увеличиха толкова много, че всички се нахраниха доволно и останаха 12 коша укрухи. Достатъчно е да има едно житно зърно в пустинята, за да се увеличи.

Казвам: Достатъчно е да имате една свещена мисъл в ума си, едно свещено чувство в сърцето си и една свещена постъпка във волята си, за да се създаде нещо ценно от тях. Обаче, без нищо нещо не става. – Не разбираме как става това. – Не е нужно да го разбирате. – Защо? – Ако знаете всичко, ще се спънете. Все едно, че ви давам голяма площ земя да обработвате. Като не знаете, как да работите, ще изгубите времето, без да имате резултат. Дам ли ви малка площ, лесно ще я обработите и ще имате резултат. Твое е само това, което можеш да обработиш. Какво представлява всичкият въздух, не зная, но се ползвам от въздуха, който поемам в дробовете си. Какво представлява светлината, не зная, но се ползвам от онази светлина, която прониква в мене. Какво представлява Бог в своето величие, не зная, но ако съм във връзка с Него, Той заставя обкръщащите да ми съдействат в доброто, и аз се ползвам от Неговата Любов.

Дойде една сестра при мене, да се оплаква от един брат, че бил лош, че я гледал някак особено. – Братът не е

толкова лош, но това станало причина, да дойде тя при мене, да ѝ обясня известни неща. Много хора не гледат добре, не само този брат. Като гледа, човек трябва да внимава за движенията си. Някои движения внасят лошо разположение в човека. Съзнанието ви трябва да бъде будно, да контролира движенията. Видиш една жена, и мускулите ти трепват. Ще се пазиш. Това трепване замъглива ума. Това е особен род пиянство. Знае се, че пиянството, блудството и престъплението вървят заедно.

Дяволът отишъл при единого и му казал: Искам от тебе да направиш едно нещо. – Какво искаш? – Или да убиеш човек, или да блудствуваш, или да изпиеш чаша вино. – Да убия, не мога; да блудствувах, не мога; ще изпия чаша вино. Като изпил чашата вино, извършил и трите неща. Казвам: Нито ще пиеш вино, нито ще блудствуваш, нито ще вършиш престъпления. Същият закон се отнася и за добро то. Ще дойде един ангел и ще ти предложи една чаша, но не с вино, а с вода. Като изпиеш водата, ще имаш разположение да правиш добро. След това ще се яви пред тебе една млада, красива мома, която ще събуди желание за нещо красиво и възвишено. Ти ще държиш образа на момата в ума си, като нещо свещено, и ще ѝ услужиш. След това ще отидеш да съживиш някой умиращ. Следователно, една и съща форма – чашата, например, може да се употреби и за зло, и за добро. Важно е съдържанието ѝ. Когато живееш нечист и порочен живот, дяволът е вътре в тебе, ангелът – отвън. Когато живееш чист и добър живот, ангелът е вътре, дяволът – отвън. Дяволът трябва да бъде отвън!

Сега, не искам да говорим и да мислим за дявола, защото се свързваме с всички нечистотии, които съществуват от памтивека. Колкото по-малко говорим за него, толкова

по-добре. Ние не желаем зло на дявола, но казваме: Нека си вземе стоката и си върви. Колкото стока има, да си я вземе, ние няма да задържим от нея нито грам. В нашия свят тази стока не се продава, нито купува. Ако може да направи нещо от нея, добре, да си я вземе. Аз искам да остане във вас мисълта да служите на Бога. Зная, че всички имате добри желания. Нито един от вас не мисли да върши зло и престъпления. От вас се иска чистота и будно съзнание. Дойде ли една нечиста мисъл във съзнанието ви, веднага трябва да проверите, откъде иде и защо е дошла. **Пълен контрол на чуждите мисли и желания!** – Не трябва ли да помагаме? – Има начини за помагане. Един млад брат дойде при мене и ми каза: По-рано мислех, че не е важно какво мисли външният свят за нас. Сега, обаче, разбрах, че ако не знаем законите да се пазим, лошите мисли отвън могат да проникнат в нас и да ни причинят зло.

И тъй, изучавайте законите на ума, на сърцето и на волята. За да се постигне една мисъл, трябва да се спазват известни правила. За да се изяви едно чувство, също са нужни известни правила. И добрата постъпка за да даде резултат, трябва да се съобразява с известни правила. При това положение човек може да бъде здрав и разположен. **Здравето се обуславя от хармонизирането на мислите, чувствата и постъпките.** Ако тази хармония не съществува, нищо не можеш да постигнеш. Всеки човек иска да постигне нещо. Дадени ви са всички благоприятни условия за постигане на нещата. От вас се иска малко усилие.

Ще ви дам една работа за десет деня. Съсредоточете се в себе си и, без да се изобличавате, следете какви мисли и желания минават през вас. Ако намерите нещо нечисто, радвайте се, че ви се представя случай за работа. Освободете се по един правилен, естествен начин от нечистите мис-

ли и чувства. Ако постъпката ви не е правилна, изправете я веднага. Често аз разглеждам по-раншните си действия и ги сравнявам с днешните. Виждам каква светлина съм имал тогава и каква имам сега. Не се питам, защо някога съм мислил по един начин, а сега мисля другояче. Много естествено, тогава съм имал по-малко светлина, сега имам по-голяма. При слабата светлина предметите се очертават слабо, неясно; при голямата светлина предметите са ясни. Кабалистът носи триъгълник на челото си – символ на хармония между ума, сърцето и волята. Този триъгълник е обърнат с върха нагоре – стремеж към Бога. Ако и вие имате този стремеж, на челото ви ще се опише същият триъгълник. Обърне ли се триъгълник с върха надолу и стремежът се обръща надолу. Известно време се стремиш към Бога, но после си кажеш: Не намерих Бога горе. Обръщаш върха на триъгълника към земята и казваш: Да си поживея малко. – Ще си поживееш, но резултатът ще бъде друг. В първия случай живееш като светия, придобиваш много знания, помагаш на хората и се ползваш от любовта им. Във втория случай, живееш само за себе си, ядеш и пиеш, нямаш приятели, хората не те обичат. И в двата случая ще умреш, но като си живял само за себе си, сега червейте ще има какво да ядат. Светията лесно излиза от гроба, а egoистът остава там дълго време, да се разправя с тялото си.

Много мъже са недоволни от жените си, че следват духовния път. Те не разбират живота. Вместо да скърбят, те трябва да се радват. Ако жената е станала духовна, тя ще изльчва светлина, от която и мъжът ще се ползва. Светлината помага за разрешаване на мъчното и противоречието в живота. – Христос отне жена ми. – Христос не се нуждае от твоята жена. Той иска чрез жена ти да помогне и на тебе. Разбиране е нужно на сегашните хора!

Казвам: Има една тъмна зона, през която човек трябва да мине и на физическия свят, и в духовния. Като минаваш от светския в духовния живот, в първо време ще отслабнеш, ще изгубиш красотата си. Колкото повече навлизаш в духовния свят, толкова повече се укрепваш; чертите на лицето ти стават по-меки, нежни и красиви; тялото ти се изтънчва, линиите се оформяват. Лицето ти започва да свети. Казваш: Заслужава човек да мине през страдания, за да придобие тази светлина. Същата зона минава човек, когато напушта земята. Шом мине тъмната зона, той казва: И най-големите страдания са нищо пред този свят на светлината. Докато живееш само за земята, ти си нервен, недоволен, груб. Като се приближи някой до тебе, не можеш да го търпиш. Човек може да се докосне до човека не само физически, но и с мисълта, и с чувствата и с волята си. Казваш: Държа този човек в ума си, или държа го в сърцето си, във волята си. За да бъдеш свободен, трябва да живееш в чистота. Без чистота ти всякога ще бъдеш под влиянието на чужди мисли и желания. Затова е казано в Писанието: "Молете се един за друг, за да изцелеете". Много хора, много братя и сестри страдат, мъчи ги нещо. – Какво ги мъчи? Атакувани са от чужди мисли и желания. Чуждите мисли са като тенията. Влезат ли в човешкото тяло, те изсмуват хранителните му сокове и може да го задигнат. Такива теми има и в духовния свят. Те отстъпват само при любовта. Влезе ли любовта в човека, всичко нечисто и вредно излиза навън.

Едно нещо искам от вас: Да се уважавате и да си давате свобода един на друг. Една идея имам в ума си: Любовта. Обаче, вашите умове са заети с други мисли. За да дойдете до любовта, трябва да разберете куба, като живеете геометрическа форма. Ако разглеждате куба в едно поло-

жение, вие виждате само трите му страни. Останалите три са неизвестни; те са от по-високо измерение. Ако влезете в четвъртото измерение, в света на тесаракта, ще видите всичките страни на куба. В тесаракта всяка страна е куб, но и кубът от своя страна, е малък тесаракт. Тесарактът като геометрическо тяло, е свързан със съзнанието на живи, разумни същества. Същевременно, те са крепости. Превземеш ли крепостта, ще изучиш съдържанието ѝ. Всяка външна крепост е свързана отвътре с друга, по-голяма крепост. Неприятелят като не знае това, минава през външната крепост, но отвътре го бомбардират. Влезеш ли в четвъртото измерение, мъчно се справяш с условията. В триизмерния свят лесно се справяш; в двуизмерния още по-лесно се справяш. Ако едно същество от четириизмерния свят е против тебе, то ще насочи същества от по-долните светове да се настроят против тебе, и ти ще се намериш вплетен в мрежа. Какво ще правиш? – Ще отидеш на главния телефон и оттам ще режеш с ножиците си жица след жица. Прережеш ли по-голямата част от жиците, ти ще произведеш дисхармония между противниците си. Те ще започнат да се карают помежду си, а в това време ти ще избягаш. Докато те се карат за богатството ти, кой повече да вземе, ти ще бъдеш свободен. В борбата помежду си, те ще се наранят. След това ти можеш да им помогнеш. Ако не можеш да прережеш жиците, ще изпиташ мъчнотията на положението и ще кажеш: Бог да ми е на помощ!

И тъй, вслушвате се във всичко, което ви говоря. Вадете поука от всяка лекция! Вадете поука от всяка сказка! Ако сказчикът е по-глупав от тебе, кажи си: И от мене има по-глупав! Ако е по-умен от тебе, пожелай и ти да станеш умен. Така че, и в първия, и във втория случай може да се ползвате. Опитвайте се вие да говорите на хората, да им

предадете нещо от себе си. И аз като засегнах въпроса за куба, искам да обръна вниманието ви върху неговия вътрешен смисъл. И за мене са нужни години, за да ви обясня смисъла му. За вас се иска още повече време, за да го разберете.

Казвам: Изкуство е да се предават мислите. За да предадеш мисълта си и да се възприеме, трябва да знаеш законите. Казвате: Мислите се предават чрез печата. – Това е добър метод, но има още по-добър, чрез мозъка. Едно време печат не съществуваше. Тогава мислите се предаваха чрез пространството. Няма по-добър метод от този, да приемеш една Божествена мисъл направо чрез мозъка си, като по антена. Едно време, когато хората не разчитаха на печата, работеха с мисълта си, затова мисълта им беше силна. Днес те работят повече с волята си. Днес много от болестите се дължат на слаба мисъл. Ако мисълта на хората беше сила, те щяха да се лекуват с нея. Мисълта лекува. Много от болестите се дължат и на бързината с която хората действат. Яде ти се нещо, бързаш по-скоро да го изядеш. Не бързай. Изпотен си, пие ти се вода, бързаш да се напиеш. Чакай малко, почини си, докато потта ти се прибере. – Нямам време. – Имаш време. Седни, почини малко, благодари на Бога. Не бързайте да реализирате мислите и желанията си. За всичко има време. – Лоши са условията на живота ми. – Те не се поправят с бързане. Молитвата ще ви спаси. Моли се ден, два, три, седмици и ако след една година най-много, условията не се подобрят, ела при мене, да ти кажа, коя е причината за неуспеха ти. Същевременно, ще ти помогна. – Срещам големи препятствия. – Това е в реда на нещата. Христос няма ли препятствия? Кой велик човек – мъж или жена, не е минал по пътя на мъчнотите и страданията?

Задачата на човека е да изправя грешките си, а не да избягва мъчнотите. Ако и вие не изправите грешките си, аз ще ги изправя. В един ден аз ще ви направя светии, но за предпочтение е вие сами да станете светии. И войникът може в един ден да стане генерал, но по-добре е да е роден генерал, да отговаря на изискванията на генерала. Моето желание е да се промените, но да ви промени знанието, което сега ви се преподава. Един ден, когато престана да ви говоря, други ще дойдат да работят върху вас. Друг процес ще стане тогава. Сега аз проектирам известни мисли в съзнанието ви; онзи процес, който ще действа отпосле, ще разработи тези мисли и ще внесе нова светлина във умовете ви. Новата мисъл е проектирана вече. Тя работи за расценето на хората, както и за тяхното освобождаване. Когато дойдат Божиите работници, вие трябва да ги познаете и да разберете, какво носят и какво искат от вас.

Мнозина идват при мене, искат да ги запозная с невидимия свят. И аз желая същото, но то не става механически. Тези които работят върху вас, са учени. Щом видят някого, те първо го изпитват, да видят как може да се работи върху него и какво може да излезе. Те имат свои методи и знаят, с кого как да работят. Аз наричам тези работници "братя на човечеството". От моя страна, те имат пълно доверие, затова не се меся в тяхната работа. Само мога да им кажа, че еди-кой си брат или сестра са физически слаби, да не ги товарят изведенъж с много работа. Да се меся в техните методи, това е престъпление. Те имат желание да ви осветлят по всички въпроси, да ви избавят от мочурите на живота, от несгодите и страданията и да ви покажат пътя към мъдростта, истината и любовта. Няма човек в света без мъчнотии и страдания, но тези братя ще ви помогнат да се справите, да решите задачите си. Казано е в Пи-

санието: "Ще изпратя Духа си, да ви освободи." Духът иде чрез тези братя. Без тях нищо не можете да направите. И Христос дойде на земята с тези братя ангели. Те взеха участие в Неговото възкресение. Духът се е изявявал в миналото; изявява се сега, ще се изявява и в бъдеще. Каквото възприемете от Духа, това ще бъде вашият капитал.

Бъдете носители на Божественото. Станете проводници на великия Божи Дух. За да постигнете това, не се занимавайте със странични работи, които само спъват. Като майка, добри и умни деца. Като баща, също ще раждаш добри и умни деца. Под "деца" не разбирам само физическите деца, но и вашите мисли и желания. Ще бъдеш добра майка и добър баща, да раждаш светли мисли и благородни желания. Питате: Не сме ли добри майки и баси? – Нищо не мога да кажа. Ако ви хваля, трябва да заслужавате похвала; ако ви укорявам, трябва да заслужавате укор. При това аз знам закона: като ви хваля, ще ме хвалите; като ви укорявам, ще ме укорявате. Не искам нито едното, нито другото. Влизам в положението ви и казвам: Ако съм на вашето място, и аз ще постъпя като вас.

Работа се иска от всички! За да се постигнат нещата, аз прилагам следния метод: на всичко гледам както Бог гледа. Някой ми препятствува в нещо. Казвам: Бог му е дал всички способности, дал му е ум и сърце, няма защо да се беспокоя. Един ден той ще постъпи както трябва, няма защо да се боря с него. Като се пробуди съзнанието му, аз му казвам: Ще излезе нещо добро от тебе. – Кога? – Не бързай, Бог мисли за тебе. – Ти какво мислиш? – Остави това, моята мисъл не е толкова насыщителна, дръж се за Божията мисъл. Като свършиш работата си, тогава ще кажа мнението си за тебе. Сега се дръж за Бога. Той има специфична мисъл за тебе.

Помнете: Аз имам към всички добро разположение. Ако не е така, ще влеза в стълкновение с Божия закон. Щом имам добро разположение към вас, готов съм и да изпълня Божия закон. Затова казвам: Ще търпя хората с всичките им грешки, с невежеството им, с всичките им слабости. Ако сте прости, ще употребя тоягата, от никого няма да се страхувам. Понеже сте царски синове, не смея. Бащата – Царят ще ми каже: Деца са, имат слабости, бъди по-снисходителен към тях. Казано ми е да бъда мек, и аз пазя заповедта на Бога. Някога не съм мек. Кога? Когато намествам счупената ръка или крак. Тогава я пипам, разтривам, въртя я на една и на друга страна. Щом човек е здрав, имам друга обхода към него. – Не може ли да се отнасяш по-меко към счупената ми ръка? – Не мога. Ще ме извиниш, но трябва да я наместя и бинтовам. Щом оздравее ръката ти, аз ще се отдалеча от тебе и ще приложа друг метод.

И тъй, ако искате да работите за Божието дело, трябва да прилагате мисълта, чувствата и волята си. Ще работите върху тях, за да ги усилите. Човек трябва да има силна и светла мисъл, чисти чувства и разумна воля.

– В светлината на Божията Любов всичко се постига.

*

6 Лекция от Учителя, държана на
26 октомври, 1932 г. София – Изгрев.

Любов към Бога

Размисление.

Днес всички хора се нуждаят от нов начин на мислене. Ако е за стария начин, всички са специалисти. Обаче, нов път трябва да поемете. Това което знаете, е отживяло времето си. То е минало време. То е резултат. Не можете да се уповавате на миналото, т.е. на резултатите. – И така живеем. – Живеете, но сегашният ви живот се основава на вашите минали мисли, разбирания и методи. Бъдещето се основава на сегашното, а не на миналото. То зависи от това, което днес придобивате. Казвате: Нищо ли не сме постигнали? Ставаме сутрин рано и при всякакво време, при всички условия идваме на клас от далечни разстояния. Това не е ли стремеж? – Стремежът ви е силен, не може да се отрече. Ученици сте, но какво ще кажете за ученик, който става рано, редовно посещава училището, а не учи уроците си? В това време някои от другарите му спят, а той е ранобуден – това е качество. Но той трябва да учи! Ако не учи, в едно отношение има плюс, а в друго – минус. За ранното ставане – плюс, за неученето – минус. Това са две противоположни величини, които взаимно се отричат.

Някога плюсът е по-силен от минуса. Така трябва да бъде. Тогава казваме, че силният е по-силен от слабия. Някога слабият е по-умен от силния. Като те постави на тясно, в затруднение, чудиш се откъде ти е дошло. Приятно е на гостилничаря да има посетители, но какви трябва да бъдат те? Някой посетител иде рано в гостилницата, сяда на

първо място, изисква масата да бъде постлана с бяла покривка и добре наредена, яденето да се поднесе на време и т.н. След това става от стола, взима молива и записва красиво, отчетливо, какво ял и колко струва яденето. Така постъпва всеки ден – пише и нищо не плаща. Може ли гостилничарят да се радва на такива посетители? Какво се ползва той от това, че посетителите идват редовно в гостилницата и нищо не плащат? Добре е, когато гостилничарят готови хубаво, но добре е и когато посетителите плащат на време. Тогава между гостилничаря и клиентите има правилни отношения.

Каквито са отношенията между добрия гостилничар и добрите клиенти, такива трябва да бъдат отношенията между всички хора. Като ви наблюдавам, виждам, че някои отношения в школата не се спазват. И аз се питам: Да поддържам ли още моята гостилница или да я затворя? Още малко ще почакам и, ако продължавате по стария начин, ще затворя гостилницата – друго решение нямам. Какъв смисъл има да поддържам гостилницата, без да се ползвам от нея? Готовил съм 30–40 години наред. Не трябва ли да имам резултат от своята работа? Ако и вие нищо не придобиете от тази гостилница, съществуването ѝ е безпредметно. Това не се отнася само до вас, но до всички хора. И в природата има гостилници, които ту се отварят, ту се затварят.

Какво означават думите "отваряне и затваряне"? Ти си млад, жизнерадостен, пълен с живот и енергия. Гостилницата е отворена за тебе. Ти мислиш, че цял живот ще бъде така. Дойде ден, силите започват да те напуштат и казваш: Отиде младостта ми! Казвам: Гостилницата се затваря за тебе, кледитът ти намалява. Няма човек в света, за когото гостилницата да не се затвори. За това и аз казвам, че един ден ще затворя гостилницата си. Това не зависи от

мене. В известни случаи и от мене зависи. Колкото е вярно едното, толкова е верно и другото. Колкото зависи от мене, толкова и от вас. Представете си, че вие се движите с автомобила си в тъмна мрачна нощ, не виждате пътя и не можете да вървите напред. Държа свещ в ръката си, но не искам да я запаля. В случая от мене зависи да продължите пътя си, или да останете на мястото си. Ако запаля свещта, пътят ви се осветява – може да продължите. Казвате: Страх ме е да се движва през нощта. В случая от тебе зависи да продължиш или да останеш на мястото си.

И тъй, от всички се иска права мисъл, здрави разсъждения. Виждаш някой сърдит, намръщен. Не го критикувай, но си кажи: Когато небето е облачно, и времето ветровито, може ли да се очаква ясен, светъл ден? Не казвай, че вятърът духа напразно, или че облаци са ненужни. Вятърът пита: Не съм ли свободен да се проявя? Дъждът пита: Не съм ли свободен да се проявя? И вятърът е свободен, и дъждът е свободен. Казваш: Всичко иде от небето. Това е 50% верно и 50% неверно. Все едно като казвате, че Бог създаде всичко, да считате, че и грехът е създаден от Него. Право ли е това твърдение? Според мене, не всичко в света е от Бога създадено. Как мислите вие, това е друг въпрос. Създадените от Бога неща се коренно различават от ония, които не са от Него. Създаденото от Бога носи живот. Всичко, което не е от Бога, носи смърт. Ще възразите: Защо е казано тогава в Писанието, че Бог твори и добро и зло? Друг е смисълът на стиха: Както доброто се подчинява на Бога, така и злото му се подчинява. Да се говори за зло то, това е неразрешен въпрос. Идва в дома ти един пътник, иска да пренощува у вас. Приемате го с условие, да не излиза по нужда. Може ли да се даде такова обещание? Кой може да издържи на това условие? Ето един неразрешен въпрос.

Често и вие изисквате както от себе си, така и от своите близки, невъзможни неща. Кои неща са възможни, кои – невъзможни? Ще кажете, че аз трябва да отговоря на този въпрос. Това е ваше разбиране. – На кого Господ е говорил направо, като човек? Казваш: Чух, един глас ми проговори. На кое място го чу? Един път казваш, че гласът излязъл от сълнчевия възел, друг път от главата. Кое е правото? В кой случай това, което си чул, е глас Божий? Мислиш ли, че всичко, което мине през сърцето ти, е все от Бога? Дъждовните капки, които минават през пространството и падат на земята, запазват ли своята чистота? Защо не остават чисти? – Условията на земята са такива. Следователно, докато сте високо в пространството, ще запазите чистотата си. Щом слезете в долината, ще се окаляте.

Помните: В което общество или в която организация влезете, непременно ще се окаляте. Колкото долината е по-голяма и по-плитка, калта ще бъде по-малко. Колкото по-стръмна, по-тясна и по-дълбока е долината, толкова по-голяма ще бъде калта. Същият закон важи и за отношенията между хората. Колкото повече се сближават, толкова по-голяма е възможността да се окалят. Да се окаляш, това значи, да възприемеш нещо, което в даден случай не можеш да използваш. Калта се полепва по тебе, без да се използва. Казваш: Окаляха ме. Няма да стоя повече тук. Ако дадете на калта буквально значение, то ще се отнася само за временнния нищо не разрешава.

Всяка проява на физическия свят има отношение и към духовния. Това трябва да се знае! Какво ще даде един оркестър на хората, ако между диригента и музикантите няма никакво отношение? Диригентът управлява добре, музикантите свирят хубаво, но между тях няма връзка. На първо място е музиката, а не диригентът и музикантите. Диригентът трябва да се прониква от музиката. Същото се

отнася и до речта. За да изкаже една мисъл или една дума, езикът се нуждае от такт. Опитай се да изговориш думата свобода, да видиш, на колко места езикът ти ще се завърти. Опитай се да вземеш един чист тон на цигулката, да видиш, на колко места ще се спреш. Това са механически процеси, но и те се основават на един вътрешен закон. Когато спушаш въжето в кладенеца, за да напълниш кофата и после я изваждаш навън, и двата процеса са един и същ. В първия случай спушаш празна кофа, а във втория я вадиш пълна. Какъв смисъл има, ако спушаш пълна кофа, а вадиш първата? – Това е неразбиране на закона.

Казвам: Добре и правилно е изговорена думата, когато между езика и сърцето има известна връзка. Ако изговориш думата "любов", а в сърцето ти я няма, това значи, че кофата ти е празна. Това значи, да свириш без такт и диригент. Някой свири без диригент по-добре от онзи, който има диригент. Музиката трябва да изпъква, а не диригентът. Което излиза от човека, то повдига музиканта. Ще кажете, че и без диригент може. Не, диригентът е на място, но и музикантите трябва да са на мястото си. Какво ще прави той, ако няма музиканти? Или, какво ще правят музикантите, ако няма кой да ги обедини? Какво ще каже публиката, ако на сцената излезе диригент без музиканти? Той ще се движи на една и на друга страна, ще прави хармонични движения, но публиката ще протестира, тя иска да чуе музика. Музиката създаде диригента. Като знаете това, стремете се, първо, да събудите музикалния талант или гений в себе си; музикантите и диригентът ще дойдат отпосле.

Мнозина казват: За да бъде здрав, човек трябва да яде. – Така мислят невежите. И животните ядат и знаят, как да ядат, но може ли да кажеш, че всички животни са здрави? Искаш да станеш светия. Каква е целта ти? Като станеш

светия, можеш ли да освободиш хората от техните страдания? – Това е невъзможно. – Щом е невъзможно, защо се стремиш към невъзможното? Ти си ученик и си длъжен да изпълниш това, което учителят изисква. Това е в реда на нещата. Това изисква разумната природа.

Какво се разбира под "природа"? Ще кажеш, че природата означава вътрешен нагон към нещо. Хиляди години да мислиш така, няма да придобиеш истината. Пътят на истината е строго определен. Докато не влезеш в този път, не можеш да бъдеш свободен. В това отношение и животните не са свободни. Как ще зададеш известен въпрос, ако той вътре в тебе не е ясен? Вие се нуждате само от една клечка кибрит. Ще драсна клечката и ще запали свещта ви. После? Трябва да пазите свещта си да не изгасне. За да не я изгасите, давам ви фенер, но вие се спъвате, счупвате фенера, и свещта ви изгасва. Кой е виновен за това? **Будност се иска от вас!** Пазете фенера си да не го счупите. Пазете свещта си да не изгасне. Само така ще познаете силата си. Ако не си опитал своята сила, никога не можеш да опиташ моята. Това е закон. Който не прилага закона правилно, той е осъден на смърт. Кой е дал право на войника да си служи с нож? Той изважда ножа си и пробожда неприятели. Това Бог не позволява, но човек сам си позволява тъкмо това, което не му е позволено. Така хората взаимно се унищожават. Как може след това да се говори за изпълняване на Божията воля? Езикът е вашият нож. Кой ви дава право да бъдете с него?

Сега аз бих ви говорил много, но трябва да бъдете свободни, без задължения. – Докога ще имаме задължения? – Докато изправите своите грешки. Ако някой ви каже, че трябва да изправите живота си, ще се разсырдите. Какво искате, да ви защищават ли? Аз не искам никой да ме защищава. – Защо? – Защото говоря истината. Докато говоря

истината и я защищавам, тя ще бъде на моя страна. Аз виждам, че тук нещата не стават както трябва. Зная как трябва да станат, но ако днес ви кажа, как трябва да станат, ще приличам на онзи, който ви приема у дома си с условие, да не ходите по нужда. В отговор на това условие ще кажеш: Не мога да остана в твоя дом, не мога да изпълня това, което искаш от мене. Питам: Искал ли съм от вас нещо невъзможно? Вие питате, как да живеете добре. Тогава аз отговарям: Люби Бога!

Помните: Всичко, което носи раздор, страдания и смърт, не е от Бога. Ти си причината за всички престъпления в света. Като казвам "ти", не разбирам именно "тебе", а онзи, първият, старият човек, който живее в тебе. Отиваш в 8 часа в една гостилница и искаш да ядеш. Гостилничарят казва: Моето ядене не е сготвено; то ще бъде готово за 12 часа. Отговорен ли е гостилничарят, че яденето му не е готово? Идвate в моята градина и желаете да ви усъджа с плодове. Но още от вечерта всичко е раздадено. По отношение на школата, мнозина са казвали: Съжаляваме, където си изгубихме тук толкова време! Питам: Целият ваш живот не е ли една загуба? Покажете ми един човек, който да е спечелил в света, който да има завършен резултат, да има печалба. Покажете ми един човек, който да не е загубил нещо. Богатият изгубва богатството си, ученият изгубва учението си, силният – силата си, царят – положението си. Къде е печалбата? И вие нищо не печелите. Има неща, които можете да спечелите и без да сте тук. Даже има неща, които ако не бяхте в школата, по-лесно щяхте да ги получите. Но има нещо, което в школата се ureжда по-добре, отколкото вън. Например, някоя сестра, ако имаше шанс да се ожени за някой богат момък, тук в школата е изгубила шанса да се ожени. Тук ще се ожени за един брат като нея, който ще казва, че има Бог, че Бог е помислил за всичко, и тя

ще гладува с него. Кое е важното сега? – За онзи, който е в тъмнина, важна е светлината. Той е попаднал в гората, в тъмна нощ – от никъде няма светлина. Една клечка кибрит спасява положението. За жадния важна е водата. За гладния важен е хлябът.

Питате: Кой е най-важният въпрос? Всичко, което става в света, е важно. Обаче, кое е най-важно в дадения момент? С две думи мога да направя нещата важни. Доходжате при мене със свещ в ръката си. Кое е важно за вас сега? Свещта ви трябва да гори. Изваждам една клечка кибрит от джоба си, драсвам я и запалвам свещта. Драсвам и паля – ето двете важни думи. Ако държите само незапалена свещ в ръката си, все едно, че разсъждавате, без да дойдете до никакво заключение. Това е гимнастика за ума. Като развивате темите си, някой пише: Който иска да влезе в пътя на ученика, трябва да има висок идеал, или трябва да изучава вътрешните ограничения. – Това е за учените хора. И аз нишо не разбирам от тази тема. Казваш: Изгубих радостта си, изгубих любовта си. – Това е разбрано нещо. И мал си приятел, когото си обичал – бил си радостен. Изгубиши приятеля си, губиш и радостта си. Имаш майка, която обичаш. Щом изгубиши майка си, губиш и любовта си. Има неща, които никога не се губят. Губи се само временното и преходното. Вечното никога не се губи.

Как ще познаеш, кои неща са временни и кои – вечни? Кой ще ни научи да ги различаваме? – Вашият Учител. До осмата си година възраст, детето е при майка си. След това то отива на училище, като ученик в първо отделение. Не се обиждайте, но и за вас казвам: Вие още сте у дома си, при своята майка. Не сте дошли при мене, в училището. Нито един от вас не е дохождал при мене. Аз искам вие да растете. Няма по-красив процес в живота от растенето. Има смисъл да растеш, но да не се притесняваш. – Кога ще

порасна? – Това не е твоя работа. Ще вложиш всичкото си търпение и ще чакаш. – Как ще развиваам търпението си? – Ще се упражняваш. Кашляш – ще се въздържаш, няма да кашляш. Искаш да плюеш на земята – ще се въздържаш. Говориш, правиш различни движения – ще се въздържиш. (Една птичка влезе в салона). – Какво иска да каже тази птичка? Тя ни обръща внимание на специалните условия, при които живее. Тя казва: Живея при особени социални условия. Всички ме гонят. Зима е вън, няма къде да се скрия. Може ли да ме приемете при вас? Никой от вас не е в състояние да ѝ усъди. Но и тя няма доверие в никого. Ако я хванете, ще я сложите в клетка и ще ограничите свободата ѝ. Аз тълкувам състоянието на тази птичка. Кое, всъщност, е подтикнало птичката да влезе в салона, между нас, не се знае. Сега и вие много неща знаете, но и много неща не знаете.

Светът е създаден от някого, когото и вие не знаете. Този Незнайния Неизвестния, хората наричат Бог или Жива, разумна природа. Кое е истинското му име, не знаем. Въпреки това, ние чувствуваме Неговата мисъл, Неговата сила и Неговата воля. Той не е създал света за нас. Друга, по-велика цел Го е заставила да създаде света. Ние участвуваме в света, като условие да се прояви Бог. Можеш да бъдеш философ, проповедник, цар, но не можеш да заповядаш на слънцето да изгрява и залязва. И да има цар, и да няма, ветровете пак ще духат, слънцето пак ще изгрява и залязва. Както и да ви говоря, нещата няма да стават според моето говорене. Аз говоря за любовта, и вие говорите за любовта, но има голяма разлика между моите думи и вашите. Аз говоря за человека, и вие говорите за человека, но ние се различаваме по това, което говорим. Аз се произнасям за человека, не когато е между хората, но когато е сам, когато се разговаря с Бога в себе си.

Казвам: Този човек е чист. Неговите подбуди са чисти и искрени.

Външно, човек живее по един начин, а вътрешно – по друг. Важно е, какъв е вътрешно. Всеки може да каже, че трябва да живее добре. Важно е да живее добре, без да говори за своя живот. Учен съм, драсвам клечица кибрит, но тя не се запалва. Прост си, драсваш също клечица, но и тя не се запалва. Знаем, как се пали клечицата, но не можем да я запалим. Друг е въпросът, ако и ученият, и простият могат да запалят клечицата кибрит. Те знаят, какво значи добър живот и могат да живеят добре. Носиш на гърба си товар, тежък 50 кг. Понеже не можеш да го носиш, страдаш. Учен човек си, не знаеш, как да си помогнеш. Дай половината от товара си на бедния, той да го носи. Щом се освободиш от товара си, виждаш, че и с по-малко може да се живее. Следователно, човек страда докато разбере, че трябва да даде нещо от себе си.

Сега, като ви наблюдавам, виждам, че някой се чувствува самотен, неразбран. Той иска да се прояви, но вижда, че никой не го разбира. И той не разбира хората, но си мисли, че ги разбира. И апостол Петър беше готов да защища Христа: извади ножа си и отряза ухoto на римския войник. Христос му каза: "Скрий ножа си в ножницата." Петър не мислеше, че с един нож работа не става. Оnezи, които са против Христа, имат много ножове. Докато Петър беше готов да се жертвува за Христа, след малко се отрече от Него. Като си спомни думите, които Христос му беше казал, разкая се, излезе вън и горко плака. Христос го погледна и в погледа му се четеше всичко, което щеше да преживее. След смъртта на Христа, Петър беше готов и на най-големи страдания.

И тъй, драмата, която преживява човешката душа, е драмата на света. Всеки страда, че не го разбират, но и той

не разбира хората. Верно е, че хората не се разбират. Това може да се докаже с много примери. Мнозина се питат, защо съм дошъл на земята. – Дошъл съм за нещо – зная, защо съм дошъл. И вие сте дошли за нещо, но не знаете, за какво, именно. За удобства не съм дошъл, за ядене и пие не съм дошъл. Аз съм диригент. – На кого? – На себе си. Всеки може да бъде такъв диригент. Като мисля, умът ми е диригент. Като чувствувам, сърцето ми е също диригент. Но това не е важно. Имам импулс към нещо, но и това не е важно. Зад всеки импулс се крие Разумността, Изворът на живота, Великото начало. Който се е домогнал до Великото начало, той е разбрал единството си с Битието.

Днес всеки човек е погълнат, всеки си има желания, но те още не осмислят неговия живот. Извън желанията на човека има нещо по-велико, което той трябва да схване. Всички желания са спънки към великото и непостижимото. То е онова, което не може да се хване, не може и да се опетни. Непостижимото е идеал на човешката душа. Колкото и да се говори за непостижимото, мъчно може да се разбере. Един проповедник държал своята проповед пред слушателите си. Повечето, макар че слушали внимателно, не могли да разберат проповедта му. Един млад господин, като слушал проповедта, спрял вниманието си на една млада, красива жена. Той я погледнал няколко пъти, и тя, доволна от това, се приближила до него и почнала да му говори неща, които нямали нищо общо с проповедта. Това заинтересувало младия господин, и той започнал да се вслушва в думите ѝ. Като се върнал у дома си, той си спомни разговора с младата жена и се развеселил. Той си казвал: Чудно нещо! Цялата проповед чух, но не се развеселих. Значи, не съм разбрал говореното. Само няколко думи ми каза красивата жена, и аз станах радостен и весел. Защо? – Тя ми е дала нещо от себе си. Проповедникът говори за непос-

тижимото, а тя – за постижимото. Пазете се от красивите жени! Като си при огъня, може да се запалиш.

Това е едната страна на огъня. Обаче, може да си свариш вода и да си сготвиш. Това е другата страна на огъня. Често се казва на хората да не правят зло. Понякога аз си позволявам да направя едно малко зло. – Защо? – Защото малкото зло може да причини голямо добро. Значи, зара-ди голямото добро, ще направя малко зло. Ако не направя малкото зло, няма да дойде голямото добро. Щом направя злото, ще дойде доброто. Сега и на вас казвам: Ако зад малкото зло се крие голямото добро, направете го. Ако зад малкото добро се крие голямото зло, не го правете. Някога хората се отказват от малкото зло, но изгубват голямото добро, и обратно. Направят малкото добро, а след него голямото зло. Така, те объркват нещата. Има две страни на живота: при едната страна, малкото добро върви с голямото добро, а при другата страна, малкото зло върви с голямото зло. В сегашния живот тези неща се кръстосват.

Сега ще ви задам въпроса: От колко години слушате беседите? – Различно. Едни са слушали повече години, а други по-малко. Говорил съм ви, но не само аз, и други са ви говорили. Обаче, аз зная, че това, което аз съм ви говорил, няма да се върне, без да даде своя плод. Някои слушат, придобиват нещо, отиват в света и повече не се връщат. Те приличат на десетте души, които Христос излекува. Но от тях само един се върна и отдале хвала на Господа. Сегашните хора приличат на деветте души, които Христос излекува, но не се върнаха да благодарят. Те казват: Ще си поживеем малко. И си поживеят. Не искам да ви морализирам, но казвам, че няма по-благородно нещо от благодарността. Ако любовта, която изключва съмнението и подозрението, не е фактор в живота ви, нищо не разбирате. Защо трябва да подозирате момъка, че дружи с една мо-

ма? Защо трябва да подозирате и момата? Не подозирайте това, което Бог е допуснал. Не мислете, че ще избегнете онова, което ще стане. Красивата мома и младият момък не могат да избегнат противоречията. Един ден момата ще изгуби своята красота, а момъкът – своята сила. Какво по-голямо противоречие от това? Защо разчиташ на това, което се губи? Взел си сто лева, които след време трябва да върнеш. Трябва ли да съжаляваш за тях? Друг е въпросът, ако някой ти даде известна сума без срок, без лихва и изведенъж ги поиска. Може и да не иска парите, или да ти даде свобода, когато разполагаш, тогава да ги върнеш. Това значи благородство. Това е моралът, който ние поддържаме.

Казвате: Добре говориш. – Само аз не говоря добре. Хиляди разумни същества говорят като мене. Следователно, спасението на человека не зависи от нас, но от Цялото. Сънцето изгрява навреме. Това е резултат на нещо. Зад този резултат се крие разумна сила, която постоянно работи. Зад всичко в света – чисто и нечисто, праведно и неправедно, се крие нещо разумно. Всеки се стреми към нещо добро. И като грешиш, в основата на греха се крие желание за добро. Колко хора изби католическата църква от ревност към Христа! Колко хора изби властта за благото на своя народ! Неразбирането на законите създава противоречията.

Преди години дойде при мене един човек, да иска пари на заем. Обеща, че скоро ще ги върне. Като му дадох парите, каза: Ще ме извините, ако се случи нещо и не мога да издържа на обещанието си. Не зная, какво ще мислите за мене тогава. – Аз имам вече мнение за тебе и в двата случая. Ако върнеш парите навреме, ще мисля, че си човек, който изпълнява обещанието си. Ако не ги върнеш навреме, ще мисля, че си човек, който не изпълнява обещанието

си. По-добре мисли, че нищо не съм ти дал. Забрави, какво си взел, и не мисли, че трябва да връща парите. За мене е важно, да употребиш тези пари на място и да спечелиш нещо. Тогава може да ги върнеш, може и да не ги върнеш. Аз обаче, ще мисля, че си човек, който може да работи. Ще кажеш, че Бог те е пратил да искаш пари от мене. Аз ще кажа, че не те е пратил. Според мене, дяволът те е пратил да ме изкушаваш. Вземи парите, и си върви! Считай, че нищо не съм ти дал. За мене парите са товар, от който трябва да се освободя. Като дойдеш втори път да искаш пари, ако имам, пак ще ти дам. Не мисли, че имам пари. И сега ти дадох последните си пари. За мене е безразлично, аз ли ще държа парите си в джоба, или ти. Един от двамата трябва да се радва. Той се бори да не си съставя за него лошо мнение. Аз си помислих: Нямам лошо мнение за тебе, втори път, ако искаш, ще ти дам двойно повече. Той се зарадва и си въздъхна свободно. Така се освободи от дявола, който го измъчваше.

Под "дявол" разбирам същество, което мисли само за себе си. То има предвид само своите права. Никой няма право да изисква от човека повече от това, което може да му даде. Отдавайте си взаимна почит един на друг; зачитайте правата на всеки човек. Това изисква хармонията в живота. Влезте в кое и да е общество и ще видите, че всички хора си приличат. Колкото са по-издигнати, толкова повече се различават. Те си отдават абсолютно доверие един на друг. Приятно е да се ползваш с доверието на твоя близък. И в практическия живот е необходимо доверие между хората. И доверието е на степени. Имам доверие в един човек да носи 50 кг. от богатството ми на гърба си. Дойде ли до 100 кг., нямам вече доверие. Относително доверие имам в даден човек. И това е достатъчно. Не очаквам абсолютно доверие от човека. И тъй, работете с малките величини.

Няма същество в света, по-верно, по-постоянно, по-устойчиво от Бога. Това виждаме в малките работи. Ако искаш от Бога милиони, няма да ти даде; поискаш ли нещо малко, веднага ще ти го даде. Ако искаш парче хляб или чаша вода, веднага ще ти даде. Следователно, ако искаш да познаеш Бога, ще Го познаеш в малкото, в страданията, и мъчнотиите. Болен си, лекарите намират, че болестта ти е неизлечима. Обърнеш ли се към Бога с молба да ти помогне, след 24 часа състоянието ти ще се подобри. Гони те неприятел. Помоли се на Бога, и Той ще те избави.

Разбойници хващат единого. Завеждат го в гората с намерение да го оберат и убият. Той се моли на Бога да го спаси. След малко, главатарят на разбойниците го хваща, завежда го навътре в гората и му казва: Бягай скоро, ние се заблудихме, друг търсехме. Значи, молбата му е чута от Бога. Казваш: Това е приказка от 1001 нощ. Не, има Един в света, Който всяко помага. Ако всички хора се обърнат към Него, светът ще се оправи. Обаче, хората не търсят този път. Те искат да изправят света по свой начин. Затова се натъкват на нещастия и страдания. Казвам: Обърнете се към Бога и вижте, какъв резултат ще имате. Каквато опитност имате, не я разказвайте. Ако преждевременно разказвате опитностите си, ще ги изгубите. Да се хвалиш със своите постижения, това е тщеславие. Ако съм учен, ще докажа това с работата си, а не с думи. Трябва ли да продавам знанието си? Ще кажа, че лекциите ми струват скъпо. Но истинското знание не се продава. Природата обича трудолюбивите хора. Затова и аз казвам: Люби Бога и постоянно работи. Природата представя общество от разумни същества. Обещаеш ли пред тях нещо, трябва да го изпълниш. Ако издържиш обещанието си, те са готови да ти съдействат в доброто. Те ще ти разкриват постоянно тайните на

живота. Те са носители на Божествените идеи и държат за тяхното прилагане.

Дръжте в ума си чисти и светли мисли. Стойте далеч от лошите мисли и желания. Те не само че оставят отпечатък на човешкото лице, но привличат лошото към себе си. Лошите мисли се крият дълбоко в човешкото естество, затова ги наричам тайни мисли и желания. Дойде при мене един човек, искаше да се покаже набожен, смирен. Аз реших да го опитам, но той каза: Не искам от тебе ум. Той беше много строг, взискателен, но Господ не го осъди. Затова аз си казах: По-добре аз да те съдя, отколкото Бог. Ако не се подчиняваш на Бога, ти сам подписваш своята присъда. Кажи ми сега, защо си дошъл? Ти си объркал материалните си работи и не можеш да ги оправиш. Искаш аз да ти кажа, как да ги оправиш. Според мене, твоята работа е непоправима. Навреме трябваше да мислиш. Парите ти са изгубени, никого не съдъй. Докато казваше, че не иска от мене ум, сега е готов да ме слуша. Но и аз не давам мой ум в услуга на другите. Каквото излезе от ума ми, давам го. Но ума си на никого не давам. Не искам да се ровя и в ума на другите. Това е престъпление. Не искам да се занимавам и с човешкото сърце. Каквото излезе от сърцето ми, аз го давам. Никога не чопля нито своето сърце, нито сърцето на другите.

Казано е в Писанието: "Сине мой, дай ми сърцето си." Това са нови мисли и разсъждения. Старото е в личността. Освободете се от личния елемент; сложете личността на нейното място. Това е правило. Защо ще защищаваш личността? Върхът няма защо да се защищава. Сам по себе си, той е високо място. Ако си на най-ниския връх, няма защо да се препоръчваш. Често във високия връх се явява желание, да се наведе малко към долината. Той казва: Нека и аз да дам нещо от себе си на долината. Нека да прояви своя-

та щедрост. Ако си на високия връх, бъди щедър; ако си в долината, бъди доволен от всичко, което ти се праща.

Днес аз проповядвам на всички богати хора. По-богати от вас не съм виждал. В бъдеще ще проповядвам само на бедни хора. Понеже сте богати, намерете си учители, каквито искате. Под "богат" разбирам човек с голямо самоуважение, тъщеславие, подозрение, съмнение, безверие. При Христа дойде един млад, богат момък и го запита: "Какво да сторя, за да придобия живот вечен?" Христос му отговори: "Иди, продай имането си и ела да ме последваш." Понеже беше богат, горд, с високо мнение за себе си, че знае Закона, той не се яви втори път при Христа. Да се отречеш от богатството си, това значи: Да се откажеш от тъщеславието, гордостта – от всичко отрицателно. Като дойде смъртта, човек не се ли отказва от себе си? Тя задига тялото му и един ден от него остават сухи кости. Всичкото богатство, знание, сила, уважение – всичко изчезва. От човека ще остане само смирението. По-добре да се отречеш, преди да е дошла смъртта. Откажете се от стария живот. Не направите ли това доброволно, ще дойде другият порядък. Всичко, което имате сега, ще ви се вземе. Иде вече новият порядък в света!

Т. м.

*

7 Лекция от Учителя, държана ѝ на
2 ноември, 1932 г. София – Изгрев.

Божественото дърво

Размисление.

Тема за следващия път: "Какво се постига чрез личната опитност?"

Ще прочета 3 гл., I послание от Йоан.

В Писанието има тънки работи, които трябва да се различават така, както музикантът с ухото си различава тоновете. Когато един оркестър свири, диригентът, който има развито ухо, веднага схваща, кой музикант греши и къде е грешката му. Ако обикновен музикант слуша да се свири, колкото грешки и да се направят, ще схване известен дисонанс, но няма да разбере, кой греши и къде е грешката. Много естествено, ухото му не е чувствително. В това отношение, вие сте диригенти на общите грешки. Схващате, че някъде се греши, но кой, именно греши и каква грешка прави, не знаете. Казваш: Еди-кой си не свири правилно. – Не свири правилно, но къде е грешката му, не знаеш. Това се отнася до всички хора. Всеки човек куца някъде, но къде и защо куца, не знаете. Някога причината за грешките е в него, а някого – вън от него. Значи, има външни грешки, има и вътрешни. – Човек не трябва да греши. – Това е друг въпрос. За да не греши, трябва да се махнат вътрешните недъзи в него. Това е обект на самия живот. Наистина, опасно е, ако грешките често се повтарят. Това се отнася и до науката. Ето защо, като работи върху себе си, да се освободи от недъзите си, човек трябва да работи и за създаване на добри навици, които след време ще станат в него втора природа.

Какво виждаме в човешкия живот? Младата мома, докато иска да се харесва на момците, винаги се облича добре, с китка на главата, всяка засмяна и весела. Желанието да увлече някой момък, е подбудителната причина за това. Щом постигне целта си, тя престава да се облича хубаво, хвърля китката от главата си и казва: Сега мога да се обличам, както и да е. Значи, желанието на момата, да се облича добре, не е станало втора природа в нея. Тя казва: Едно време се обличах добре, носех китка на главата си, но сега не правя това. – Защо? – Постигнах целта си. За някои, да се кичиш, да се обличаш добре, е срамно. Някои моми разбират закона, знаят, че цветята придават известна красота и се кичат. Казвам: Всичко, което човек прави естествено, е красиво. Същото е и в морално отношение. Някой живее морално, говори за морал до известно време. Щом постигне целта си, напушта моралния живот и казва: Човек трябва да бъде свободен, да си живее, както разбира. Закон ли е всяка мома да се кичи? Не е закон, това е мода. Следователно, да се казва, че трябва да се живее добре, и това не е закон. Трябва да се знае, в какво се заключава добрият живот. При това, естествено ли се изявява този живот, или по мода? – Да се обичаме! – В какво се заключава обичта?

Често хората си служат в живота с такива методи, с каквите някога са си служили турските лекари хирурги. Първо, те називали болното място с масло. Само с масло не се лекуват рани, нещо съществено е нужно за тях. С мазане само работа не се върши. Природата има предвид, че хората ще боледуват, затова е създала билките. Всяко лекарство има за цел да извади отровните вещества от организма, или поне да ги неутрализира.

Много болести съществуват в човешкия живот, но не само физически. Има умствени, душевни, сърдечни болес-

ти. Една умствена болест минава през няколко състояния, докато се яви в тялото. Щом се локализира някъде в тялото, тя може вече да се лекува. Същото се отнася и за човешките слабости и недъзи. И те трябва да се изправят. Например, обичаш да отлагаш. Дойде ти една добра идея, но казваш: Не е време сега да я реализирам, ще отложа за по-нататък. Отлагаш ден-две, година-две и, когато решиш да я реализираш, нямаш вече условия. Добрите условия са изгубени, не се връщат вече. Щом видиш загубата, тогава се стряскаш и взимаш поука от своя недостатък. Има нещо в човека, което го кара да отлага. Сам той ли е причина за отлагането? Кога отлага човек? Виждаш на пътя си един лек предмет – лист, камъче – вдигнеш го. Виждаш един тежък предмет – голям камък или дърво. Опитваш се да го вдигнеш, не можеш. Камъкът ти препятства, но казваш: Трябва да намеря лост, да го махна от пътя си, но къде ще търся лост? Кой ще си губи времето? Ще го отмина, дано друг никой се наеме да го вдигне. Днес отложиш нещо, утре – друго, докато един ден си създадеш навик да отлагаш нещата. За да се освободиш от този навик, трябва да намериш лост, с който да вдигнеш камъка. Недъзите на хората приличат на дяволски нокът. Колкото да го дърпаш, не се мърда – здраво се държи за месото. За да се махне, трябва да употребиш никакво силно лекарство, да го изкорениш. Докато корените му стоят, той все ще расте.

И тъй, грешките на човека се дължат на някои аномални състояния, в които изпада той. Усилия са нужни, за да се справи с тях. Човек трябва да изучава своето естество, да изучава законите, които го управляват. Някога мислиш, че си добър, а някога, че си лош. Добре е, че мислиш така. Лош и добър, това са относителни понятия. Като се сравняваш с другите, казваш, че си лош или добър. Сравняваш се с някого и казваш, че не си толкова красив, богат,

силен или учен като него. И това са относителни неща. Не е достатъчно само да кажеш, че си добър. Трябва да се знае мярката, колко добър да бъде човек. При това, истинската доброта трябва да радва самия човек. Ако не го радва, тази доброта не отговаря на нормата, която природата е определила.

Сега, като говоря за доброто в човека, нямам предвид неговия egoизъм. Човешкият egoизъм е резултат на натрупване. Щом взимаш от едно благо повече, отколкото трябва, ти влизаш вече в областта на egoизма. Казваш: Искам да ме обичат всички хора. – Готов ли си да отговориш на тяхната любов? Представи си, че те обичат двеста хиляди души и, по обичая, като те срещнат, искат да ти целуват ръка. Изредят се 100–200 души да ти целуват ръка. Това се понася, но как ще се справите с тези двеста хиляди души? Всеки иска да ти целуне ръка, не можеш да откажеш на никого. Знаеш ли, какво ще стане с тебе? Някой писател или поет иска да се прослави, да го почитат хората, да го държат в ума си. Знаеш ли, какво нещо е да те държат в ума си стотици хиляди хора? Светия да те държи в ума си, има смисъл, но обикновени хора да те държат в ума си? Това значи, да се изложиш на голяма опасност. – Тогава никой да не мисли за нас. – Това е още по-лошо. Всички хора да мислят за тебе, е лошо; и никой да не мисли за тебе, е още по-лошо. Обаче, при всички случаи, има един, който всяко-
гда мисли за тебе. – Кой е той? – Ти самият. Въпреки това, всички казват: Трябва да се обичаме! – По кой начин да се обичаме? – Всеки трябва да знае. Ще обичаш така, както искаш да бъдеш обичан. На материалния свят ще обичаш по материален начин, в духовния свят – по духовен начин. Имаш нужда от пари. Ще отидеш при своя приятел и ще го помолиш да ти услуги. Това е външна страна на любовта. Като обичаш някого, ще носиш в ума си мисълта, никога

да не злоупотребяваш с добрината на този човек. Той не трябва да ти откаже на молбата, но и ти никога не трябва да злоупотребяваш с него. Щом спазвате тези правила, любовта ви ще издържи на всички изпитания. Значи, единият ще усълужва, а другият ще внимава да не злоупотребява с любовта на приятеля си. Така ще си менят ролите.

Преди години, дойде при мене един болен, да иска съвет как да се лекува. За да помогна на болния, аз търся причината на болестта. Щом зная причината, болестта се лекува лесно. Обаче, аз не можах веднага да намеря причината на неговото заболяване. Един ден той дойде на Изгрев, разхождаше се на чист въздух. Той беше на стотина метра далеч от мене, разговаряше се с единого. От разговора им чух само една дума, но тя хвърли светлина в мяя ум. Аз разбрах, че причината на болестта му се дължи на аномалия в чувствата му – неиздръжливост. Извиках го и му казах: Ти трябва да регулираш чувствата си. Дадох му съвет, как да си помогне. Казах му: Ако приложиш тоя съвет, най-много след една година в чувствата ти ще стане преврат, и ти ще бъдеш здрав. Ако кажеш на някого дадиша чист възпух, и той изпълни съвета, в скоро време ще бъде здрав. Ако му кажеш да пие чиста вода, без никакви примеси, здравето му ще се подобри. Вода, която съдържа органически примеси, се отразява вредно върху организма. Дестилираната вода подобрява здравословното състояние на човека. Днес човек трябва да пие най-малко литър или литър и половина вода. Някой мисли, че една чаша вода дневно е достатъчно. Това е извънредно малко. Пий всяко чиста вода, без никакви примеси.

И тъй, както има примеси в материалния свят, така и в психическия – в мислите и чувствата на човека. Чуваш да се говорят лоши работи за някого. Без да искаш, това достига до ушите ти. Това е кал, която не трябва да допушаш

в себе си. Виждаш, че някъде станало убийство. Не се интересувай, как е станало убийството – и това е кал. Не допушайте никаква кал в съзнанието си. Само онзи може да се интересува от тези неща, който отива да помага. Щом не можеш да помогнеш, няма защо да проявяваш любопитство. Отиваш от любопитство да разбереш, как станало убийството и след това ще разказваш на хората. Какво пе-челиш от това? Не само че нищо не печелиш, но товариш съзнанието си с ненужни образи, които ден и нощ те смущават. Освобождавайте ума си от всички ония впечатления, които не можете да асимилирате. И в школата често се чува да говорят едни за други лоши неща. Казват: В нашето общество хората не живеят добре. – Това е много смело казано. Двама или трима могат да не живеят добре, но всички? – Не, останалите живеят добре. Защо се говори лошо за всички? Защото не получили това, което очаквали. Ако имаш нещо против двама или трима души, ще говориш за тях, но в никакъв случай няма да говориш общо за всички. Ако двама-трима души не се обичат, това не показва, че всички хора в обществото не се обичат. Казано е в Писанието: "Целият свят лежи в ръцете на лукавия."

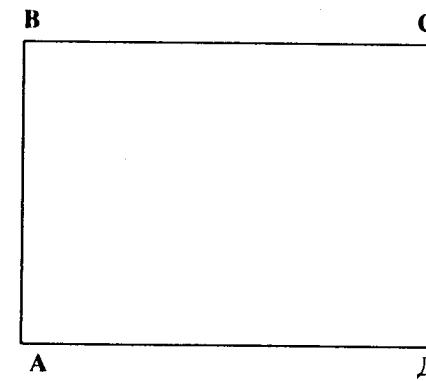
Това е общо твърдение. Нима добрите хора и светии също са в ръцете на лукавия? Има нещо от света, което лежи в лукавия, но не целият свят. Ако си невнимателен, лесно можеш да се подадеш на различни болести. Например, лежиш изпотен под сянка, или на камениста почва. Много естествено, че ще се простудиш. Ако беше внимателен, можеше да избегнеш това. **Ученникът трябва да има будно съзнание!** Понеже се движи между разумни същества, той трябва да бъде внимателен, да не внася дисхармония в техния живот. Тези същества могат да бъдат видими, могат да бъдат и невидими. И в единия, и в другия случай, ученикът трябва да пази хармонията между тях. Една гру-

ба дума се отразява зле на техния слух. Казваме, че диригентите имат тънък слух. Обаче, техният слух е нищо пред този на възвишенните същества. На каквото разстояние и да си от тях, те веднага схващат грешката и я изправят. Отношението на диригента към музикантите зависи от самите тях. Кой човек не е чувал строгия глас на диригента в себе си? Той говори на човека отвътре и му казва: Не живееш добре. Щом чуеш този глас, ти започваш да страдаш. Някога се явява желание в тебе да скриеш грешката си, никой да не я знае. Но след това, втори диригент ти нашеупва: Не постъпваш добре. Трети диригент ти казва: Тонът ти не е правилен. Кажеш една дума не на място. Четвърти диригент ти казва: Лоша е тази дума. – Коя дума да кажа? – То е твоя работа. Има много речници, избери си, която дума искаш. Диригентът само посочва грешката, а как ще я изправиш, това е твоя работа. Има правила, които трябва да знаеш. Те ще ти покажат, как да постъпваш и какво да говориш.

Ученикът или музикантът трябва да знае, как да взима тоновете правилно. Дадени са правила за това, няма защо да се обясняват. Има инструменти, в които местата на тоновете са точно определени. Обаче, има инструменти на които тоновете не са определени, музикантът сам трябва да ги намира. Там се иска тънко ухо. Това се отнася и до човешкото съзнание. Човек трябва да знае, на кое място в съзнанието да бутне, за да произведе нужния тон. Някога вземеш един тон вместо друг. Това показва, че съзнанието е инструмент с много клавиши. Може ли да си представите инструмент с 250 хиляди клавиши? Ако ви поставят пред такъв инструмент, ще се объркате. Не е лесно да се справите с него. Пианото, например, има само осем октави. Да изучаваш един инструмент, това значи, да изучаваш себе си. Не е лесно да изучаваш себе си. Като се изучава, човек

прави много грешки. Някои от грешките му се дължат на чувствата страх, самоуважение, честолюбие, користолюбие и др. Някои грешки произтичат от четирите Ѹги на квадрата. Какво нещо е квадратът? – Отвлечена област.

Човек трябва да знае, на коя част от мозъка съответстват четирите Ѹги на квадрата ABCD (фиг. 1). Ако се каже, че Ѹгълът A отговаря на известна грешка, това е общо казано. Трябва да се знае точно мястото на квадрата в човешкия мозък, както и в неговия живот. Казват, че греш-

Фиг. 1.

ките на хората се дължат на недоимък в техния живот. Не, те се дължат на голямо изобилие. Само активният, енергичният може да греши. Като е недоволен от някого, той ще го набие. Може ли болният и слабият да се бие? Честолюбивият и гордият също грешат. Който не е честолюбив, и да го обидят, казва: Не обръщам внимание на обидата. Не е въпрос дали обръщащ вниманието на това или на онова; важно е, доколко си честолюбив и горд. Като влезеш в морето, трябва да гледаш водата да не достига по-високо от брадата ти. Щом наближи до устата, бягай навън. Следователно, честолюбието на човека може да дойде до кръста, до раменете, най-много до брадата му. Започне ли да

се изкачва до устата, той трябва да пъпли назад, за да излезе на брега на морето. Продължава ли да върви напред, животът му е в опасност.

Представи си, че някой те обиди, каже ти една обидна дума. Какво трябва да направиш? Да мълчиш.. Речеш ли да отговориш нещо, и той ще ти отговори. Ще му кажеш, че е простак; той ще ти каже, че ти си простак. Ще му кажеш, че е невъзпитан; той ще ти каже, че ти си по-невъзпитан. Ще му кажеш паток; той ще те нарече говедо. Какво печелите? Това е зоология, нищо повече. Ще срещнеш след това някого и ще започнеш да разказваш, че те нарекли говедо, вол, паток. Не е лошо, че те нарекли вол. Важно е, дали имаш търпението на вола. Ако нямаш търпение, какъв вол си? Интересно е да наблюдаваш, как се карат двама души. Единият казва: Ти си вол. Глава имаш, но не мислиш; рога имаш, не знаеш, как да си служиш с тях. Не те е срам! Това е педагогическо каране. Аз правя превод: Нямаш търпение; нямаш мисъл, не знаеш, как да прилагаш законите. Кажат ли на някого, че е паток, това значи, че мисълта му е плитка. Той не разбира законите на природата. Наистина, патката минава за глупаво животно. Тя знае само да плава. С плаване само работа не става. Патката се движи самодоволно, като аристократ, мисли, че много знае. Тя често си маже перата. Ако прави това, когато е на сушата, тя ще бъде добре. Обаче, на сушата не я бива. Всичките грешки прави на сушата. Влезе ли във водата, по-голям майстор от нея няма. Там е нейната сила.

Ще приведа един случай от живота на патока. Това стана във Варненско. Един ден вървя по улицата и виждам една група деца. Пред тях стои един паток, не се мърда, като че му преподават урок. Децата се смеят. Чудя се, как са дисциплинирали патока, че стои толкова мирно. Като наблизавам, виждам нещо особено. Патокът стои с отворена

уста, а в устата му връв с нанизани царевични зърнца. Като не знаел какво му дават децата, той нагълтал царевицата. Щом дошъл до края на връвта, видял, че не може да се дръпне. Зърнцата са вече в стомаха му, връвта – в ръцете на децата, и той не знае какво да прави. Като видях това, усмихнах се, обърнах се към патока и го запитах: Ти защо ядеш нанизана царевица? Той казва: За пръв път ми се случва такова нещо. След това попитах децата: Защо направихте така с патока? – Искаме да му дадем урок, да знае как се яде царевица. Наистина, втори път патокът ще мисли, как да яде царевица. Ако е нанизана, няма да яде. Ако не е нанизана на връв, ще яде. Извадих ножчето си, внимателно прерязах връвта. Като разбра, че е свободен, патокът се обърна назад и повече не дойде. Колкото и да е глупав, втори път той няма да дойде при децата. Както и да го примамват, той ще бяга далеч от тях. Едно нещо има в животните: Като опитат веднъж нещо, както и да ги поставят в същото положение, втори път няма да сгрешат. Те рядко повтарят една и съща грешка.

Един наш приятел разказваше какъв опит направил с охлюви. Взел около три хиляди охлюви и ги сложил на едно място, заградено с електрическа жица, по която текло ток. Той така свързал жицата с тока, че при най-малкото докосване до нея, токът действал. Той следял какво ще правят охлювите. Като се движели, някой от тях стигал до жицата и се докосвал до нея. Веднага токът го хващал. Охлювът се свивал и отстъпвал назад. Нашият приятел слагал някакъв знак на този охлюв, за да види, ще се опита ли втори път да мине през жицата. Какво забелязал? Много охлюви минали през жицата, опарвали се и се връщали назад, но от белязаните охлюви нито един не повторил да мине през жицата. Значи, и охлювът, за който се мисли, че не помни, че е глупав, като изпита нещо неприятно, втори път

не се натъква на същото. Казвам: Има изключителни условия в живота, при които без да иска, човек греши. Това се дължи на факта, че при известни придобивки, човек се изльчва. Той се стреми да се издигне в обществото, да стане видна личност. Така се развива в него щеславието. Гордостта и щеславието имат различен произход.

Гордостта произлиза от чувството на самоуважение, а тщеславието – от чувството на общителност. Тщеславният иска да има доброто мнение на хората, а гордият не обича да говори за себе си. Като направи едно добро, тщеславният иска да знаят всички, даже вестниците да пишат за това. Ако даде някъде 10 000 лв., той иска всички да знаят, че е пожертвувал тази сума. Ако гордият даде 10 000 лв., иска да мине незабелязано; да го прави достояние на хората, това той счита за недостойно. Гордият гледа на това с пренебрежение, като че ли не се отнася до него. Той не обича да се меси в работите на хората и казва: Всеки да се занимава със себе си. Тщеславният се меси в работите на хората, но дотолкова, доколкото това е в негова изгода. Той мисли, че без него работите не могат да се наредят. Някога тщеславието е необходимо, не може бед него. Христос казва: "Търсете слава не от хората, но от Бога." Грешката на тщеславния е в това, че той търси славата там, където не трябва. Следователно, ако искате, да бъдете благоугодни, бъдете такива на добрите, на разумните хора. Ако имате доброто мнение на хората, изобщо, като направите една малка погрешка, те веднага си изменят отношението към вас. Това е неразбиране на живота. Ето защо, като страдат, те се молят на Бога и Го запитват: Господи, не знаеш ли, че страдаме? Питам: Ако вие бяхте на мястото на Бога, щяхте ли безразборно да помагате?

Една сестра ми разправяше една своя опитност: Молих се на Господа няколко пъти наред. Той не обърна вни-

мание на молитвата ми, нищо не ми отговори. Започнах да се колебая и си казах: Щом е така, безполезно е да се моли човек на Бога. Казвам: Тази сестра забравя, че близо до нея живее една бедна сестра, която три пъти хлопала на вратата ѝ, да ѝ помогне нещо, но тя не се отзовала на молбата ѝ. Ето защо, и Бог сега не отговаря на нейната молитва. Богатата сестра отлагала да помогне на бедната, а днес се чуди, защо Бог не отговаря на молитвата ѝ. **Невъзможно е да се молиш на Бога искрено, и Той да не ти отговори.** Отидох да попитам Господа, защо не отговорил на молитвата на сестрата. – Понеже тя три пъти не отговорила на своята бедна сестра, затова и Аз не отговарям на нейната молитва. Наистина, молиш се един път, Господ отлага; молиш се втори път, Господ отлага; молиш се трети път, Той пак отлага. Щом ти отлагаш, и Бог отлага; щом престанеш да отлагаш, и Бог няма да отлага. Следователно, когато Бог не отговаря на молитвата ви, знайте, че и вие не сте изпълнили Неговата воля. Щом изпълните това, което сте отложили, и вашата работа ще се нареди.

Един познат ми разказваше следното: За убежденията, които имах, ме затвориха в домашен арест, като ми казаха, че ако излеза вън от къщи, ще ме убият. Това се продължи цяла година. По едно време взех да си мисля: Да поддържам ли убежденията си, или да се откажа. Ако държа на убежденията си и излеза от къщи, ще ме убият. Ако остана още под арест, оризището ми ще пропадне. Намирам се пред дилема, не зная, кое от двете положения да избера. Отвътре нещо ми казва: Откажи се! – Не мога. – Оризът ще пропадне. – Да става, каквото ще. Ако оризът не загине, аз ще загина. В такъв случай, предпочитам оризът да отиде, а не аз. Най-после, реших твърдо да не се отказвам от убежденията си. Какво стана през лятото? – След дълга суша, падна проливен дъжд точно над моето оризище и на-

пои добре ориза. Няя година моето оризище даде най-добър плод. Съседите си казваха: Чудно нещо! Този човек е затворен, не може да наглежда оризището си, а то даде най-много и най-добър плод. Онези, които искаха да ме убият, си казваха: Праведен е този човек! Дъждът напои само неговото оризище. Ние, които минаваме за добри хора, нашите оризища изсъхнаха. Казвам: това е една от редките опитности. Тя не се повтаря. Изобщо, природата не повтаря себе си. На друг може да се случи опитност, също неповторима. Оризището по същия начин не се полива. Редки опитности се дават само на оня, който устоява на своите убеждения. За да има такава опитност, той трябва да бъде изоставен от всички, да бъде сам със себе си.

Друг един познат разказващ: Намирам се в чужд град, с един лев в джоба, и се чудя, как да се справя с този лев. Най-после си казвам: Ще купя на децата малко хляб, а за мене все ще намеря някъде работа. В това време право към мене иде една просякиня и ми иска помощ. Толкова богати къщи отминала, а при мене се спира, да ѝ помогна. Отвътре нещо ми каза: Ако ѝ помогнеш и на тебе ще се помогне. Ако не ѝ помогнеш и на тебе няма да се помогне. Помислих си да развалия лева, че и на мене да остане малко. Нещо ми казва: Ако ѝ помогнеш с цяло, и на тебе с цяло ще се помогне. Изпаднах в борба, но си казах: Ще ѝ дам целия лев. Като не върви на человека, не върви. Жената взе лева и каза: Бог да те благослови! И наистина, до вечерта още работите ми се оправиха. Казвам: Този човек си върви, но никой не подозира, каква борба става в него. Той има вяра, убеждение, но се бори. Наоколо хората ядат и пият, а той мисли, как ще се справи със своето положение. Убеждение трябва да има човек! На някого може да не се оправи работата до вечерта, но все пак по някакъв начин ще се оправи. Досега аз не съм намерил изключение от то-

зи закон – който е постъпил съобразно Божия закон, да не се оправят работите му. Човек трябва да има една вътрешна опитност, да разбере разумността на законите, които действат в живота. Целта на всички изпитания е да се създаде характер в човека. Страданията, неволите, които изживявате, не са нищо друго, освен дисциплина, през която неизбежно минавате. Учени и прости, богати и бедни минават през тази дисциплина. Някой път ти дойде такава болест, каквато не си очаквал. Лекарите не могат нищо да направят за подобрене на положението ти. Лекарят дава лекарства, а болестта си върви по своя път. Ще минат няколко дена или седмици, докато болестта се излекува. Болестите оказват възпитателно въздействие върху болния. Щом постигнат това, което целят, те веднага си заминават.

Какво представлят болестите? – Те са кредиторите на хората. Срещаш един здрав, силен юнак, на когото дължиш нещо. Той те хваща, завързва те с едно въже и казва: Плати дълга си! – Моля ти се, освободи ме! Ще ти платя всичко, с лихвите заедно. – Щом платиш, ще те освободя. Плащаши и се освобождаваш. Такова нещо е болестта. От тебе зависи да се освободиш час по-скоро от своя кредитор. Зад всяка болест се крият същества от различна степен на развитие: силни и слаби, добри и лоши. Повечето от тях са лоши, с ниска култура. Това не е научно обяснение на болестите, а за мнозина е заблуждение. Въпреки това, казвам: Зад всяка болест се крият същества, изостанали в своето духовно развитие. Те знаят химия, физика и когато искат да ти създадат някое нещастие, заставят те да ядеш такава храна, която организъмът ти не приема. Така, именно, ти заболяваш.

Един наш брат от Стара Загора отишъл на гости, където ял халва с леблебии. Той гълтал цели леблебиите, не ги дъвчел. Като се върнал у дома си, започнал да се преви-

ва от болки в корема. – Какво ти стана, какво си ял? – Ниче особено не съм ял; ядох малко халва с леблебии. Някой ме уроцасал. Оказа се, че той гълтал леблебите цели. – Помогнете ми, умирам от болки! – Как да му се помогне? Първо трябва да му се даде рициново масло, но докато подействува то, нужни са два часа. Затова първо направихме клизма, а после – рициново масло за пречистване. Докато се успокои, той окряка свeta. Питам го: Втори път ще ядеш ли халва с леблебии? Това се отнася до физическия свят.

Този закон е верен и за духовния свят. Ако внесеш в ума си една отрицателна мисъл, в сърцето си – отрицателно чувство, ти ще предизвикаш в себе си дисхармония. Свързваш се с хора, които не носят добро, не носят щастие. Не се свързвай с тях; те не носят щастие. **Здравословно правило: Пази се, както от своите лоши мисли, чувства и постъпки, така и от тези на обкръжаващите. Не се свързвай с лошите мисли, чувства и постъпки на когото и да е. Божественият свят е свят на вечна хармония.** Свържеш ли се с този свят, никаква болест няма да те нападне. Ако пък те нападне една болест, няма да се страхуваш от нея. Човек не умира толкова лесно. Когато дойде това време, ще ти кажат: Пригответи се да заминеш за другия свят. Ако това не ти се каже ясно, значи, нисшите същества искат да те уморят. Тогава ще се отнесеш към Високото място и ще кажеш: Господи, искат да ме уморят преждевременно. От онзи свят ще пратят същества да те пазят, но затова ти трябва усилено да се молиш. Засега, единствените помощници при болестите са лекарите. Те са главната армия. Лекарите взимат своите ножици, игли – губерки, своите отровни лекарства и веднага поставят карантина – обсадно положение. Целият дом се бомбардира. Като се вдигне карантината и нисшите същества, и болестта се вдига. Да замине за онзи свят старият, немощният, това е в реда на нещата,

но да заминат здрави, млади, енергични – не зная, какво трябва да се каже за това.

Вие, които вървите по този път, трябва за имате по-особени разбирания, трябва да приложите вашите знания. Болестите си имат свой произход, и те са на мястото си. Но понякога тия същества, които ги причиняват, не могат да се изгонят. Казва се, че някои искали да изгонят бясовете, в името на Павла, на Христа, но те казвали: "Познаваме Павла и Христа познаваме, но вие кои сте?" И ги набили хубаво. Та някой път и вас трябва да ви набият. Под "болести" аз разбирам всички ония изпитания, които превивят хората. Някои изпитания мъчно се издържат. И тогава казвате: На мене ли се даде такова изпитание? Ти държиш сега матура и ти се дават най-мъчните задачи. Защо трябва да вдигаш толкова шум? Утре на други ще се дадат същите задачи, и тяхният ред ще дойде. Сега е твой ред, и ти трябва да гледаш да издържиш добре изпита си. Дали другите ще издържат изпита си, това е тяхна работа. Ако не можеш да решиш задачата си, ще искаш да ти дадат друга, по-лека. Но в духовния свят няма лесни задачи. Професорите, които изпитват там, не са снизходителни. Те са справедливи, но не са снизходителни. Не правят отстъпки. Могат да те скъсат десет пъти. Ще кажеш: Ами нали сме от вашите? – Ваши, наши няма, трябва да издържите изпита си. Който знае, той е от нашите; който не знае, не е от нашите. В този закон няма отстъпки. – Но Бог е милостив. – Снизходженето на Бога се състои в това, че Той отлага изпита ви. Господ казва: Изпитайте го още един път. Може да ви скъсат и десет, и сто пъти, и да се отложи изпита ви, с право да се явите пък. В това е милостта на Господа, че отлага изпита ви до сто пъти. Който мисли, че може без изпити, той се лъже. Не, ще минеш изпита по всичките правила. Нито с цветя, нито с подаръци ще можете да

издържите изпита си. С нищо не се подкупват тези професори. Всички ще учате, ще работите усилено. Който има слаба памет, ще си записва всичко, което му се преподава, и същевременно ще работи за усилване на паметта.

Има начини за усилване на паметта, на ума и на моралния живот. Мнозина не живеят добре. При мене са идвали някои и са ми казвали: Този път, в който вървим, не може да продължава така, ако не се подобри материалното ни положение. Верно е, че материалното положение оказва известно влияние върху живота. Но при сегашните условия, ако се подобри материалното положение на един духовен човек, в едно отношение той ще получи блага, а в друго отношение – страдания. Той ще изгуби една от благородните черти на неговия характер. Например, докато е беден, човек е отзивчив, състрадателен към другите. Щом забогатее, той става жесток. Докато е беден, той се вслушва в страданията на хората. Като забогатее, не се интересува вече от никого.

Казвам: Всичко в света е създадено за човека, но всяко нещо иде на своето време. Ако богатството дойде преждевременно, у човека се събужда едно анормално чувство. Той мисли, че наистина, трябва да бъде богат. Това богатство не носи добро за него. Ако и знанието дойде преждевременно, и то не му носи добро. Апостол Павел казва: "Ако имах знанието на ангелите, и ако говорех на всички езици, а любов нямам, нищо не съм." В пътя, по който сега вървите, всичко става на своето време. И вместо да благодарите на Бога за това, вие роптаете. Какво лошо има в това, че си беден? Аз познавам и бедността, и богатството – минал съм през всичките режими. Аз познавам и студа, и топлината. Спал съм с отворени прозорци, при течение над главата ми, и пак не съм се простудявал. По-скоро, при горещина съм се простудявал, отколкото при студ. Аз съм

дошъл до следното заключение: **Докато съзнанието на човека е будно, никаква болест не е в състояние да го хване.** Обаче, при най-малкото прекъсване на съзнанието, при най-малкото колебание, равновесието на твоя организъм се нарушава. Следователно, докато съзнанието на човека е будно, той има известен имунитет към всичко отрицателно. Той е заобиколен с малка магнетична обвивка, която го пази от заболяване и простуда. Тогава никакво чуждо вещества не влиза в организма. Той има филтър, който го пази от нечистотите. Яви ли се най-малката пукнатина в съзнанието, веднага навлизат чуждите вещества. Ако само за момент в ума на човека влезе една лоша мисъл, след години ще се видят нейните лоши резултати. Ако през целия си живот, от младини до старини, човек не допусне в ума си никоје една лоша мисъл, в сърцето си – нито едно лошо чувство и във волята си – нито една лоша постъпка, никаква болест не може да го хване. Много бацили ще минат през него, но отровата им ще се обезсили.

Сега вие минавате за вярващи, но вярата ви още не е укрепена. Вярвате ли в онзи свят над вас? Казваш: Добър е Господ, ще промисли за мене! – Добър е Господ, но и ти трябва да се погрижиш за себе си. Това значи изпълняване на Божията воля. Каквото правиш – ставаш, лягаш, ядеш, работиш, трябва да съзнаваш, че с това изпълняваш волята на твоя Създател и живееш за Него. Ако ядеш сладко, пожелай на всички хора да ядат като тебе. Каквото благо имаш, пожелай го за всички хора. Нека всички живеят в изобилие, да бъдат доволни от живота. Право ли е, ти да даваш разпорежданията си на Господа, кой какво да има и по колко. Определено е, какъв дял от благата се пада на всеки. Природата е разрешила този икономически въпрос правилно. В който момент ядеш и не си доволен от яденето, ти внасяш дисонанс в своя живот. Казваш: Само сух

хляб ли ще ям? Само лук ли ще ям? Кажеш ли така, ти си нарушил вече хармонията на своя живот. Ти си представяш, че хлябът е сух. Всъщност, той не е сух. Кой хляб наричаше топъл? Според мене, топъл хляб е естественият. Значи, прясното жито е топъл хляб. Ще вземеш сто грама жито и ще го разделиш на три части: сутрин 30 грама, на обяд 30 грама и вечер – 40 грама. След всяко ядене ще пиеш по една-две чаши гореща вода. Житото съдържа енергия, каквато печеният хляб няма. Затова аз наричам житото "Божествена погача." В Господната молитва е казано: "Хляб наш насыщни, дай ни го нам днес." Това е живият хляб, слязъл от небето.

И тъй, като минавате от едно състояние в друго, вие се нуждате от чистото слово, чистата мисъл, чистото чувство, чистата постъпка. Това е чистата Божествена храна. **Всичко, което става в света, е отражение на великия Божествен ред на нещата.** За да възприемете тази идея, вие се нуждате от смирене. Като ви говоря така, някои искат да знаят, къде съм учили, откъде зная тези неща. Ако започна да ви разправям, къде съм учили, няма да повярвате. Тъславие е от моя страна, да говоря за себе си. Ако ви кажа, че съм обиколил всички светове, всички планети, ще повярвате ли? Едно е вярно: Аз уча сега. Откъдето минавам, каквото срещам на пътя си, всичко изучавам, уча се от най-малките неща – на всичко обръщам внимание. Сега минавам през най-добрата школа. Като срещна **професор от Божествената школа**, веднага го запитвам за всичко, което ме интересува. Аз го питам по всички въпроси, които ме интересуват, но се задоволявам и с най-малкото, което ми се каже. Те ми говорят за Божествения порядък в живота. Каквото са ми казвали, всичко излиза вярно.

Един ден се разхождам на Изгрева и минавам край крушите. Гледам нагоре, няма нито една круша – всички

обрани. Понеже почувствувах глад, казах си: Да имаше поне една круша да си хапна. В това време излезе slab вятър, който разлюля клонете на крушите. Гледам, от една круша паднаха четири-пет малки круши. Те бяха достатъчни, за да задоволят глада си. Питам се: Откъде паднаха тези круши? Те са останали специално за мене, някъде горе на крушата. Казвам си: Това се случва с всеки, който уповава на Бога. Може да мина и без круши. Това стана, за да ви разкажа този случай. Не всеки може да има такава опитност. Много време може да гледаш под дървото, и нито една круша да не падне за тебе. И аз няма да имам втори път същата опитност. За случая, крушите, които паднаха от дървото, бяха на място – задоволиха глада ми.

Желая, всички да ядете от сладките Божествени круши. Те дават добро разположение на духа. Казвате: Трябва да се живее добре. – Трябва да се живее, но не се живее. – Да бъдем добри! – Ако отсега нататък трябва да бъдете добри, вашата работа е свършена. Един ден вървя по едно поле и виждам пред себе си един голям камък. Пожелах да вдигна камъка, да го преместя другаде. Защо се яви това желание в мене, не зная. Вдигнах камъка, и какво виждам? Под него изникнала диня. Някой хвърлил семето на динята и като паднало на почва, изникнало. Отпосле някой сложил големия камък над семето. Разбрах, защо трябвало да вдигна камъка. Ако не бях направил това, динята щеше да се задуши. А така, тя има възможност да расте свободно. Щом нещо ти нашепва да вдигнеш камъка, вдигни го и повече на разсъждавай. Динята ще даде сладки плодове и ще те покани да си откъснеш един от нейните плодове. Така тя ще ти благодари за услугата, която си ѝ направил. Казвате: "Направи добро и го хвърли в морето." Не го хвърляй в морето, но го посади в земята, да изникне и един ден да видиш резултата на това добро, без да очакваш никакво bla-

го за себе си. Вдигни камъка, за да може семето свободно да се развива. Помагай, за да помагат и на тебе. Обичай, за да те обичат. Като правиш добро, то ще дойде и при тебе. Като обичаш, обичта ще дойде при тебе. Ако си справедлив, справедливостта ще дойде при тебе. Това са разумни закони, а не механически.

И тъй, не се занимавайте нито със своите погрешки, нито с погрешките на хората. Не се произнасяйте за човека, колко е добър и колко е лош. Като изучавам човека, гледам, има ли добро в него. Това ме интересува. Доброто е заровено дълбоко в човешкото естество. Той трябва да го изяви и обработи. Казвам на единого: В тебе има заровено добро, което трябва да обработиш. – Аз не съм добър, нямам способности. – Остави това настрана. В тебе са вложени дарби, способности, които трябва да използваш. – Аз съм стар човек. – Остави това настрана. – Нямам условия. – И това остави настрана. Остярал си, защото не мислиш. Като мислиш право, ще се подмладиш. Казано е в Писанието: "Онези, които очакват Господа, ще се подмладят". Старостта се дължи на вътрешния тормоз в човека. Дядо ти остярал, баба ти остярала; майка ти и баща ти остярали, и ти ще остарееш като тях. Но за да не остаряваш, трябва да прекъснеш връзката си със своята наследственост. Когато червеят се превръща в пеперуда, остярва ли? Като червей, остярва, но като пеперуда, той се подмладява. Ето защо, като дойдете до старостта, напуснете я. Червей си, стани пашкул и после излез от пашкула, като пеперуда, обновена, готова за нов живот. Останеш ли в положението на червей, гъсеница, непременно ще остарееш и ще умреш, без да разбереш законите на живота. Приеми новите закони, които Бог ти е посочил, и стани пеперуда. Така, ти ще излезеш от закона на старостта и ще се подмладиш.

Казано е: "Ние няма да умрем, но ще се изменим." Това ще стане, когато сме съгласни с великия закон на Битието. Тогава ще дойдат благоприятните условия, да се измениш. Ако очакваме всичко от Господа, Той сам няма да ни направи на пашкули. Той ще ни даде правилата, сами да се обърнем на пашкули. Не само на пашкул ще станеш, но ще се научиш да предеш така фино и тънко, както и най-опитната мома не може. Казваш: Глупаво нещо е бубата. – Не, голямо изкуство, голямо инженерство има в нея. Влезе ли в своята лаборатория, тя започва така да тъче, както и алхимиците още не знаят. Щом свърши работата си, тя излизза навън като пеперуда. Всички цветя я възнаграждават за нейната работа. Всеки цвят се интересува за нейната лабораторна работа.

Сега и на вас казвам: Направете пашкула си и ще видите, че и най-добрите професори ще дойдат да ви помогнат. Ако не го направите, никой няма да ви помага. Вие ще бъдете обикновени хора. Затова се казва: "Бъдете винаги в съгласие с Божественото и никога не се разколебавайте." Да се разколебаеш, това значи, да се откъснеш от цялото. Бъди лист и се дръж здраво за дървото. Върти ли те вятърът, и ти се върти, не се откъсвай от дървото. Ако вятърът ти каже да тръгнеш с него, не го слушай, дръж се за дървото. Откъснеш ли се и тръгнеш с него, ти ще загинеш. Кажи: На гости може да дойдеш; да си поиграй с тебе, може, но от дървото не се откъсвам. Вятърът казва: Ела с мене, на ръце ще те нося. – По-добре на дървото, отколкото в твоите ръце. Искаш да станеш богат и се откъсваш от дървото. Ти не подозираш, че всичкото богатство е в тебе. Ти си красив цвят, искаш някоя мома да те сложи на главата си, да те показва на хората. Като цвят, по-добре ще бъде за тебе да си на дървото, отколкото на главата на някоя мома. Ако си на главата на една мома, ще увехнеш, а на

дървото ще цъфтиш, ще завързваш, и плодът ти ще узрява. Вие всички искате да ви носят момите на главите си, все за вас да мислят. Но казвам: Дръжте се за Божественото дърво! Не стойте на никоя глава! Не се качвайте на никакво такси. Дръжте се за Божественото дърво! И като дойде Божествената светлина да ви озари, ще чуете тихия глас на Бога: Ела с мене! Свързан ли си веднъж с Божественото дърво, колкото и да те кани вятърът, ти му кажи: Благодаря, не съм свободен. Когато свърша работата на господаря си, тогава ще сляза от дървото. Но тогава ще вървя с виждане и с разумно разбиране.

Днес всеки от вас е готов да слезе преждевременно от дървото, да се качи на някоя глава и да го носят. После ще се питаш, защо не си могъл да постигнеш желанията си. Откъснатият лист от дървото никога не може да постигне своята цел. Откъснатият цвет също не може да постигне своята цел.

Повтарям: Стойте твърдо на убежденията си! Каквито и да са външните условия, който и да иска да ви мръдне от мястото ви, не се поддавайте! Никакъв страх! Нито слана да ви плаши, нито сняг, нито буря. При всички условия, стойте на Божественото дърво, и всичко, което желаете, ще се събудне. Докато сте на дървото, всичко ще имате. Слезете ли от дървото, никой не може да ви спаси.

– Само Божията Любов носи пълния живот.

*

8 Лекция от Учителя, държана на
9 ноември, 1932 г. София – Изгрев.

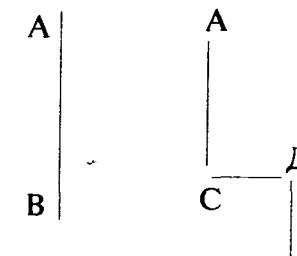
Здрава мисъл

Размисление.

Тема за следващия път: "Произход на невежеството".

Упражнение: Ръцете настрана, нагоре, над главата с допиране на пръстите. Снемане на ръцете и поставяне пред гърдите, спускане надолу отстрани на тялото. Прилякване, загребване с ръцете, издигане на тялото. Ръцете настрани и поставяне пред гърдите. (Упражнението се прави шест пъти).

Често се говори за знанието. Какво се разбира под "знание"? Хората имат различно схващане за знанието.

фиг. 1

Какво представлява правата АВ (фиг. 1). – Една възможност. – В какво се заключава тази възможност? – Тя е потенциална възможност. Тя изразява първото измерение – само дължина. Второто измерение е счупената линия АСД.

Умният, като се натъква на тези линии, работи без да пиши, какво представляват те. Неразумният само обръща линиите наляво–надясно, нагоре–надолу и, като не ги разбира, казва: Това не ми трябва. Той започва да търси друго нещо. Някой говори за любовта, като за права линия, т.е. като възможност. Какво се разбира под "любов"? Да любиш, не значи само да чувствуваш, но така да проявиш любовта, че сам да си доволен.

Настрадин Ходжа казал: "Като умре жена ми, половината свят се свършва. Щом умра аз, целият свят се свършва". Като живее, човек се готви да умре; щом умре, готви се да живее. – Това са неразбрани работи. В това отношение, смъртта представлява най-малката възможност за живот. Човек трябва да бъде гений, за да може, при толкова малка възможност, при толкова неблагоприятни условия да създаде нов живот. Човек не може да живее при богатство, при жена и деца, та като умре, тогава ще живее! Той не може да живее сред хората – обиколен от жена си и децата си, та като отиде на другия свят, там да живее. Това е крива философия, неправилно разбиране на Битието и на Божията воля. Това е научна, богословска каша, от којто е създаден човешкият изопачен живот.

Казваш: Искам да знай една от тайните на живота. – Ето една тайна – правата АВ. От нея аз мога да направя тояга или нож, с които да мушна някого. Мога да направя така, че от тази тояга да излиза огън, до който никой не може да се приближи. От същата тояга мога да направя кръг, до който духовете не могат да се приближат. Така ще бъда запазен. Казвате: Бог ще ни пази. – Какво разбирате под думата "пазя"? Каква идея влагате в нея? Искате да кажете, че Бог, като Любов, ще ви пази. Така е, любовта пази. Бог е Мъдрост, светлина. Значи, щом имаш живот и светлина в себе си, Бог те пази. Бог е Истина. Щом имаш

истината в себе си, Бог те пази. Мисълта, че те пазят, е празна, без съдържание, като кратунка. Празната кратуна е смешна работа. Ако има нещо в нея, тя представлява интерес. Излишно е да се надяваш, че ще налееш вода в кратуната. Освободи съзнанието си от всичко отрицателно. Недоволен си от живота. Защо си недоволен, не знаеш, а трябва да знаеш.

Питам: Кои са основите, върху които лежи човешката любов и човешкото знание? Какво е знанието? Това, с което можеш в даден случай сам да си помогнеш. Вързан си. Ако можеш да се развържеш, ти имаш знания. Имаш голяма мъчнотия. Ако можеш да се освободиш от нея, имаш знания. Мъчнотията може да е в ума, сърцето или волята. Ти трябва да знаеш, къде е тя, за да си помогнеш. Казваш: Предполагам, че мъчнотията ми е в ума. Да знаеш, е едно нещо, а да предполагаш – друго. Като опиташи, виждаш, че предположението ти не е вярно. Пътят, по който вървите, показва, че трябва да работите. Досега вие сте живяли с идеята, че сте княжески или царски синове; че други трябва да работят и да се грижат за вас: майката, бащата, слугите. Всякога оправи, слагате ръце в джобовете си, оглеждате се в огледалото, взимате бастуна в ръка и излизате на разходка.

Една княжеска дъщеря имала всичко на разположение. Липсвало ѝ само кукувиче перо. Най-после, донесли ѝ кукувиче перо, но ѝ взели всичкото богатство. И останала тя само с кукувичето перо. Нещастието ѝ се състояло в това, че тя не знаела, какво нещо е кукувиче перо, затова толкова силно го желала. Като го видяла, разбрала грешката си. И сега току питате: Защо сме нещастни? Отговарям: От кукувичето перо. – Защо сме невежи? – От кукувичето перо. Как може да не знаеш, какво представлява правата линия? Не знаеш ли, че линиите се прегъват и пречупват? Ако

известен предмет не се пречупи, неговите линии не могат да се проявят. Ако в кръга не прекараш известна енергия, никаква окръжност не може да се очертава отвън. Как ще се прояви водата, ако кръгчетата на водните капки не се пречуплят? Следователно, мъчнотите в живота не са нищо друго, освен усилията на природата, да пречупи микроскопическите кръгове около тях. Вързан си. Кой те върза и как те върза, не говоря по това. То е факт. – Как стана, че ме вързаха? Как така, умен човек, да ме вържат! – Това не ме интересува. Аз искам само да те освободя от това, което те спъва, и казвам: Пречупи кръга на мъчнотията в която си вплетен.

Питате: Защо иде злото в света? – Това не ме интересува. Искам да те освободя от злото, което свързва ръцете и краката ти. Ръцете символизират твоята воля; краката символизират твоите добродетели. Ако злото върже сърцето ти, това са твоите чувства; чрез мозъка то свързва твоите мисли. Значи, трябва да освободиш ръцете, краката, мозъка, сърцето си от силите на злото, т.е. от съдбата. Това е задача, дадена на вас от природата. Щом изпаднеш в тъмнина, ти спъваш ума, сърцето и волята си. Освободи се от тъмнината! Питате: Вярно ли е, че злото свързва човека? – Това е факт. Не е важно, как действа злото, но какви са подбудите му. Това е въпрос на бъдещето. Ако сега знаете крайната цел на злото, няма много да се ползвате. Ти си беден човек. Ходиш тук-там, търсиш служба, не можеш да намериш. Като огладнееш, отиваш при хлебаря, но той не ти дава хляб. Отиваш при гостиличаря, той не ти дава ядене. Чудиш се, защо става така, но не разбираш закона. Казваш: Зло ме сполетя. Най-после се сетиш да приложиш таланта си. Рисуваш добре. Отиваш в една градина и нарисуваш няколко картини. Отиваш при хлебаря и му предлагаш една картина, срещу която получаваш хляб. След това,

предлагаш една картина на гостиличаря и получаваш ядене. От дрехаря, като нарисуваш портрета на неговата възлюбена, получаваш един хубав костюм. Като приложиш таланта си, всичко се нареджа добре.

Какво представляват повечето хора днес? Те очакват да дойде ангел от небето, да внуши на хлебаря да даде хляб; на гостиличаря – да даде ядене; на богатия – да даде пари. Така постъпват аристократите, те очакват наготово. Трябва ли ангелът да напусне своята работа и да убеждава хлебаря, гостиличаря, дрехаря и богатия, да задоволят вашите нужди? Това е дълга история. Ще въразите: Може ли всеки да бъде художник, да получава блага срещу картините си? – Всеки може да бъде художник, писател, поет, философ, учен. В правата линия се крият всичките изкуства. Като кажа АВ, всичко мога да направя. Щом мога да напиша тази линия, всичко мога да постигна.

И тъй, като се намериш в мъчнотия, казваш: Сполетя ме нещастие. Дали ще ме послуша Господ? – Няма само да се молиш, но и ще работиш. Ти се срамуваш от работата. Кога се срамува човек? – Когато проявява някаква слабост. Не знаеш нещо, срам те е. – Молих се, но молитвата ми не се чу. – Молиш се, но не знаеш, как да се молиш, какво да искаш. Ако знаеш езика на Бога, достатъчно е да кажеш една дума, за да получиш всичко, което желаеш. Чудно нещо, отиваш при баща си, а не знаеш да говориш неговия език! Дължен си да знаеш езика на баща си и на майка си. Езикът, това е знанието. Ето сега ви открих една тайна. Научихте тайната, но езика не знаете. Представи си, че ти дават трудна задача. Гладувал си три дни. Слагат пред тебе ядене, и докато се готвиш да ядеш, идва един по-гладен човек. Можеш ли да се откажеш от яденето си? Даваш яденето и оставаш гладен. На съседната маса седи един богат и яде спокойно. Какво ще направиш? Веднага вземаш молив

и един лист и почваш да рисуваш богатия. След това, представяш портрета му, за което той те възнаграждава добре. Преди това, ти изпита мъчнотията. Така си задоволяваш глада.

Питам: Кой създава големите мъчнотии в живота? – Дяволът. Същият ще ти остави една чиния с ядене да се нахраниш. В това време ти започни да го рисуваш. Яденето, което дяволът оставя, представлява торба със злато – изкушение. Не пипай торбата, защото в този момент идват разбойници. Щом видят торбата, те се нахвърлят на нея и питат: Твоя ли е тази торба? – Не е моя, тя е за вас. Така отговаря умният. Ако не си умен, ще кажеш, че торбата е твоя. Те ще те хванат, ще те измъчват, за да вземат още злато от тебе. Умният знае, кога да се отрече. Законът за отричането в християнски смисъл, подразбира отричане от едни блага и придобиване на други. Да се отречеш от живота, значи, да се пожертвуваш. Ще пожертвуваш един живот, за да придобиеш друг. Не може да се отвори нов път пред тебе, ако не пожертвуваш стария.

Сега, искам да ви обърна вниманието ви върху магическата сила на музиката. Опитвали ли сте тази сила? Сменяли ли сте лошите си състояния с музиката? Зная един истински случай в България, как един кавалджия могъл да приложи музиката за трансформиране на състоянието си. Случило му се голямо нещастие. За да се справи с него, той свирил цяла нощ с кавала си. На сутринта съседите му го питали: Какво беше снощи, че свири цяла нощ? Сватба ли имахте? Наследство ли получи? – Нищо подобно. Случи ми се голямо нещастие. Свирих на нещастието и успях да се освободя от него. Този кавалджия опитал магическата сила на музиката. Има фиктивни страдания в живота, дадени за упражнение. Има истински страдания, които остават следа в човешкия живот. Те се направляват от друг свят,

извън физическия. Питаш: Защо страданията ми не престават? – Защото скулпторът удря със своя чук върху тебе. Ти си камък, който той изглажда. Той ще удря върху тебе, докато постигне целта си. Постигне ли целта си, той престава да удря. Ако си недоволен от работата на това разумно същество, ще си създадеш по-голямо страдание. Ще развалиш материала за статуята и ще станеш негоден за работа. Скулпторът ще те захвърли на пътя, да се търкаляш с години там, от всички подриван. Там те очакват по-големи страдания. Като знаеш това, издръж страданията, които скулпторът ти причинява. Така, ти ще придобиеш нова светлина, нова идея. Ще те кръстят с ново име – носител на новато в света.

Казано е в Писанието: "Всичко, което се случва на онези, които любят Бога, е за добро". Всичко може да ти се случи, но важно е онова, което разумното същество прави. То работи върху тебе, да създаде новия човек. Едно висше същество работи във всеки човек да го спаси и повдигне. То всеки момент поправя и създава. – Кое е това същество? – Твоята душа, твой ангел, Божественото в тебе – Бог. Постижението зависи от духа на човека. Духът, това си ти. Който страда, това си ти; който работи, това е разумното същество. Ти ще страдаш и ще чакаш търпеливо, докато разумното същество свърши своята работа. И скулпторът има мъчнотии. Като работи върху тебе, той те изучава, следи, доколко се подаваш на неговата работа. Ако си своенравен, той мъчно се справя с теб. Той работи едно, ти – друго, той гради, ти развалиш. После се чудиш, защо работите не вървят. Не се меси в работата на скулптора. Наблюдавай, как той работи. Гледай, как парченце след парченце пада от тебе, но не се опитвай да ги залепваш там, отдето скулпторът веднъж ги е отчупил.

Сега, аз не искам, мисълта за страданията да влезе във вас като противоречие. Ако я приемете с разбиране, тя ще подобри живота ви, но няма да го развали. И без да ви обяснявам смисъла на страданията, вие неизбежно ще минете по този път, но по-добре е да ги разбирате. Вие сте поели един крив път и, като стигнете на стотния километър, ще се задъните някъде, откъдето ще трябва да се връщате назад. Като гледам, накъде вървите, мога да си кажа: Нека си вървят, накъдето са тръгнали. Обаче, аз казвам: Извинете, пътят по който вървите, няма да ви изведе на добър край. Друг път трябва да поемете. – Уверен ли си в това? – Може да опитате. Като дойдете донякъде, ще се върнете назад. Казвам и на вас: Пътят по който сте тръгнали, търпи една поправка. Всеки от вас мисли, че служи на Бога. Уверени ли сте, че като се молите и разговаряте с Бога, Той ви слуша? Даже ангели са се молили на Бога часове и дни и не са получили отговор. Какво ще кажете тогава за себе си? Знаете ли, на какво се равнява търпението на един ангел? Защо не получавате отговор на вашата молитва? Не е достатъчно само да знаеш, че не си получил отговор на молитвата си, но и защо не си получили отговор. Дали не са те послушали, или не е дошло време да ти се отговори? Може да искаш нещо, за което не е време. Ти чакаш отговор още сега. Какво ще придобиеш, ако получиш веднага отговор? Представи си, че двама души искат едно и също нещо, например, нови дрехи. И двамата са военни. Молитвата и на двамата се чува. Обличат новата си униформа и отиват на бойното поле. Единият се връща като победител, а другият е взет в плен. Как се чувствува единият, и как – другият? Нали и двамата получиха нови дрехи?

Това са състояния, през които всички минавате. Молили се Бога за нова дреха и сте получили. Сега сте доволни, че сте разрешили някакъв въпрос. Не се минават ня-

колко часа, изгубвате доброто разположение и се чувствувате нещастни. Питам: Къде отиде радостта ви? Къде отиде новата ви дреха? Неприятелят я е задигнал. Какъв герой е този, който губи своето щастие? Герой ли е този, който не може да учи? За кого е създаден светът: за инвалида, или за героя? Светът е място за здрави хора, за хора със здрава мисъл. Да бъдеш инвалид, това е случайно явление. Всички хора търсят удобства. Тази идея е за инвалиди. Ако в тебе се яви желание, хората да ти служат, това е идея на инвалиди. Друг е въпросът, ако в мене се яви желание да служа на хората и те ми отговарят със същото. Ако един желае да служи, а друг само използва, това желание носи нещастие. Напредналите същества служат на хората, докато те са невръстни, немощни. Много същества са служили на човешката душа, докато тя се изяви, стане свободна, самостоятелна. Щом се изяви, тя вече служи. Като знаете това, правете разлика между вашите болезнени състояния и вашите слабости, като естествени явления в пътя на вашето развитие.

Като ви говоря по този начин, аз искам да хвърля светлина върху възможностите с които разполагате. Седиш без работа и се занимаваш със слабостите и грешките на хората. Казваш: Този не живее добре, онзи не постъпва правилно; този не е истински християнин, онзи не е истински християнин. Всичко това може да е вярно, може и да не е вярно. Но какво придобиваш ти с тези изследвания? Това е психическа кал, която ще ви спъне. Ако не можеш да сложиш калта в работа, ти си невежа. Майсторът – грънчар, който разбира своето изкуство, слага калта в работа и прави красиви грънци. Обаче, ти, който не разбираш това изкуство, газиш калта, цапаш обувките си и я разнасяш по къщите.

Много съм ви говори за чистотата и сега пак казвам: Пазете чистота! Въпреки това, вие влизате в салона с кални обувки. Трябва ли да ви уча да чистите обувките си? Трябва ли да плащам за вашата кал? Аз зная изкуството да използвам калта. Ще сложа калта в работа и след това ще я продам вече скъпо на вас. За едно гърне ще плащате хиляда лева. В случая, аз ще се ползвам, а не вие. Питате: Защо ви събирам тук, защо ви говоря? Като не можете да си отговорите, казвате: Господ те е изпратил. – Това не е знание. Не искам само да гледате, как аз правя грънци, но и вие да научите това изкуство. Ще навиете ръкавите си, ще месите калта с ръцете си, докато изваете хубави форми. След това ще ги печете и продавате. Ето едно изкуство. Изучавайте го и правилно го прилагайте. В него се крие смисълът на живота.

Някой може да ви представи живота в една форма, друг – в друга форма, но това са представи на миналото, което ви е направило нещастни. Майката представя на дъщеря си съпружеския си живот такъв, какъвто в същност не е. Тя казва: Ще се ожениш, мама. Ще имаш мъж, дечица. – Ще има мъж и дечица, но знае ли тя, как да избере този мъж? Да се ожениш за кого и да е, това не е наука. Момата трябва да намери онзи мъж, който ѝ е определен от природата. Тя трябва да роди деца, които са определени от природата. Не е въпросът да ѝ се подметнат деца. Не подметнатите деца, но съзнателно родени от тебе. Един българин отишъл в Рим, където се влюбил в една актриса, много интелигентна жена. От нея му се родило едно дете. След време се върнал в България. Тук се оженил за една българка, от която имал няколко деца, които не могли да живеят. Като разbral, че не може да има вече деца, той извикал първото си дете от Италия и го осиновил. Това дете не приличало нито на майката, нито на бащата. Много естестве-

но, то е от друга майка. Аз привеждам този пример, за да размишлявате върху него.

Женитбата не е обикновен процес, както сега гледат на нея. Според мене, да говоря за женитба, е губене на време. Много съм говорил, но никой не ме е разбрал. Каквото и да кажа по този въпрос, нито на мъжа ще угодя, нито на жената. Ако похваля мъжа, лошо; ако похваля жената, пак лошо. Ако и двамата хуля, пак лошо. Да кажа истината върху женитбата, не сте готови още, няма да ме разберете. Питат ме за някого, какво мисля и зная за него. Ничко не мисля и нищо не зная. Според моята наука, още не съм определил степента на неговата светлина. Ако виждам само грешките на человека, аз нищо не казвам за него. Когато видя светлината в человека и измеря нейната сила, тогава казвам, че съм открил нещо добро в него. Това са неговите добродетели.

Казвам: Не се занимавайте с неща, които не ви влизат в работата. Какво те интересува, как живеят помежду си еди–кой си мъж и жена? Това е тяхна работа. Дали живеят добре, или зле, ти можеш само да се учиш от това – нищо повече. Много жени са идвали при мен да ме питат, какво да правят, за да подобрят живота си. Мъжът на някоя жена е нервен, на друга – ревнив, на трета – груб. На всички давам следния съвет: като готвят, като перат, да пеят и да мислят добро за мъжете си. Види ли жената, че мъжът ѝ си иде от работа, да излезе насреща му, да му попее и поиграе. Колкото и да е нервен, той ще се засмее. След това да започне да му разправя весели неща, да го прегърне и най–после да седнат да се хранят. Която жена е изпълнила този съвет и тя, и мъжът ѝ са оставали доволни.

Сега, аз разглеждам проявите в живота, като процеси на природата. Когато вее, вятърът прегръща и целува человека. И дъждът, като вали, също прегръща и целува чове-

ка. И светлината прави същото. Затова казвам: Постъпвай, както постъпват слетлината, въздухът и водата. Ако постъпваш така, ти ще бъдеш човек с висок идеал, ти ще вървиш в Божествения път. Да имаш висок идеал, това значи, да любиш Бога. При това положение, ти лесно се справяш с мъчнотите си. И тогава, каквото пожелаеш, можеш да постигнеш. Искаш да направиш едно добро. Нещо в теб ти казва: Направи това добро. Ти веднага изпълняваш волята му, и целият ден си доволен и разположен. Ако не направиш доброто, това същество ти нашепва: Не постъпи добре. Това същество е Божественото, твоят ангел. Ако го слушаш, той ще те изведе на прав път. Казваш за някого: Този човек мисли само за ядене и пие. – Аз гледам другояче на въпроса. Когато ям, изпитвам приятност. Ям сладко за Онзи, Който е дал храната. Бог ми се открива чрез храната. Бог ми се открива чрез светлината, чрез вятъра, който вее; чрез водата, която тече. Когато се сприятели с някого, това е благоволението на Бога към мене. Трябва ли след това да казвам, че този човек не заслужава внимание? Ако той не заслужава внимание, и ти не го заслужаваш. Той има грешки и слабости, но те са външни, странични. Бог гледа снизходително на всичките му слабости и работи върху него, да го издигне. Казваш: Аз се моля на Бога, вярвам в Него, но Той нищо не ми дава, а на този грешник дава изобилно. – Ти му завиждаш, а Бог намира в него нещо добро, за което заслужава внимание. За тебе Бог е определил нещо по-добро, отколкото за него, но търпение ти е нужно, ще почакаш малко.

Някой казва: Разочаровах се от това Братство, ще се откажа от него. – Ако намериш по-добро общество от нашето и по-добра школа, иди там. И аз ще дойда да се уча при теб и ще ти бъда благодарен. Пръв аз ще те последвам. Вие си правите илюзии, както младите моми и мом-

ци, и мислите, че каквото желаете, може да постигнете. Не е така. Момъкът и момата носят в себе си по-големи възможности, отколкото предполагат. Обаче, не е дошло още време да се изявят. Тази е причината, където те не се разбират. Момата е духовна, обича пеене, молитва. Момъкът, който не обича музиката, намира, че това е излишно и казва на момата, че само трудът и работата осмислят живота.

Казвам: Да се молиш, да пееш, това не е занаят; това е високият връх, към който човек се стреми. Хората се молят един на друг, но само когато имат нужда от нещо. Това не е молитва. Чуваш, че е дошъл в града един виден цигулар. Сърцето ти веднага трепва, търсиш случай да го чуеш. Този трепет е молитва. Има ли нещо лошо в тази молитва? Да знаеш в даден случай, как да искаш нещо от Господа, това пак е молитва. Какво очакваш от Господа, ако съжаляваш, че други са богати и даровити, а ти не си? Мислиш ли, че богатството и дарбите на хората са случайните? За да придобиеш нещо, трябва да работиш. Ако работиш, ще ти се помога. Ако учиш, ще намериш и учители. Щом не искаш да учиш, никой няма да ти помога.

Сега искам от вас да учене, да придобиете изкуството на грънчаря. Вие имате на разположение дърва, вода и глина. Аз ще ви научя, как да правите сместа, как да мачкате тестото и да оформяте грънците. Щом придобиете това изкуство, ще влезете във връзка с хората. Един след друг, те ще ви посещават, ще се запознавате с тях и ще придобивате приятели. – Какво ще ни ползва грънчарството? – То е първата стъпка в новия живот. Сам ще носиш вода, сам ще палиш огъня, сам ще месиш тестото. Ще правиш грънците с ръцете си, а не чрез машина. С ръцете си ще оформяш тестото, докато предадеш на всяко гърне красива и правилна форма. Да владееш добре грънчарството, това значи, да

станеш ваятел на своите мисли, чувства и постъпки, да им предадеш красива форма. Един ден, като заминеш за другия свят, ще вземеш със себе си всички мисли, чувства и постъпки, изработени на земята. Те представляват материал за твоя бъдещ живот. Затова Христос казва: "Събирайте си съкровища за небето". – Откъде ще ги събирате? – От земята. Аз ще ви покажа, къде има пръст за грънци. Първо то нещо, което ще направим, е да дадем банкет на всички ученици, които искат да следват курса по грънчарство. После ще внесат таксата и ще ги запишат за ученици. – Даром не може ли? – Не може. – На земята нищо не се дава даром. – Бедни сме, нямаме пари. – Онзи, когото Бог е практил на земята да учи, не е беден. Парите са резултат на нещо. Казано е: "Елате да си купите живот". – С какво ще го купите? Казвате: Ако е въпрос за нещо материално, ще прегърнеш този–онзи, ще спечелиш нещо. Как ще си купиш живот? С какви пари се купува той? Тук прегръдката не се приема.

Един беден руски княз се оженил за една красива мома, която очаквала от него щастлив и богат живот. В началото той я прегръщал и целувал, но нищо не внасял. Най–после тя огладняла и казала: Хляб искам! Не се живее с целувки и прегръдки. Ти имаш право да целуваш и прегръщаш жена си и децата си, ако носиш хляб. Щом не носиш хляб, нямаш право да целуваш. В това отношение, аз съм голям реалист. Нищо не обещавам, не се кълна и във вярност. Дойдеш при мене, гладен си – ще те нахраня. Ами утре? – Утрешният ден ще се погрижи за себе си. Моята мярка започва от изгряването на слънцето и продължава до залязването. След това приключвам сметките си. Като свърша работата си, благодаря, че съм я свършил добре. Докато благодаря и за най–малкото, всяка печеля. Ако не искаш да работиш, седиш и се чудиш, какво да правиш. За-

почваш да критикуваш хората. Този бил скъперник, онзи бил лош, лицемер. И това не е лошо, но поне учи се да рисуваш. Нарисувай образа на скъперника, на лицемера, да спечелиш нещо. Кажеш ли на някого, че е гениален, или талантлив, нарисувай образа му. Първо, нарисувай себе си, а после другите. Някой има образа на недоволството, друг – на разочароването, трети – на несъбуднати мечти. Някой отишъл да проповядва и, като не го оценили, той се измъчва. Очаквал да го похвалят, да му благодарят, а нищо не получил. Къде е вината: в него, или в слушателите?

Един американски проповедник отишъл в един град да проповядва. Прекарал там три месеца, проповядвал всеки ден и, когато свършил работата си, останал учуден, че никой не му благодари – не чул една похвала, една благодарствена дума. Крайно разочарован, той напуснал града. Докато чакал влака, той видял клисаря с плик в ръка да тича към него. – Какво име? – Не сте платили за осветлението на салона. Ето сметката! Казвам: Днес много проповядват, но малцина плащат за осветлението на салона. Те очакват благодарност, но като не получат, разочароват се. Едно е важно: Ще проповядваш и ще дадеш на хората същественото, без да очакваш нещо от тях. Важно е да проповядваш на хората своите светли идеи. Дали те ще бъдат доволни от това, или не, то е тяхна работа. Всеки има право да критикува. Някой погледне картината ми и казва: Не е хубава тази картина. – Дай ми един образец от хубава картина. – Не мога. – Щом не можеш, не критикувай.

Сега аз искам да събудя във вас здравата мисъл – да разбирате противоречията и да се справяте с тях. Кои са причините на противоречията? Те се крият във вашия минал живот. Докато не намерите причините на противоречията, много въпроси ще останат неразрешени. Не съжалявайте, че не сте разрешили всички въпроси. Бъдете довол-

ни и от най-малкото, което сте направили. Пазете се от морализиране. Как ще кажеш на човек да бъде добър, щедър, ако сам не си такъв? Първо, аз трябва да дам образец. Аз трябва да отворя гостилница и който я посети, да остане доволен. При това, няма да взимам никакви пари. Ще дойдеш, ще се нахраниш и ще си отидеш. По този начин, който влезе в отношение с мене, ще се вдъхнови и ще пожелае да следва моя пример. Той ще се запита, каква е моята идея, че не искам пари. Друго нещо е, ако представя на всеки клиент сметка за това, което е изял. Той ще си плати, но ще остане чужд за моята идея. Досега, кой каквото е правил, за всичко му се плаща. Време е вече, всеки да дава от себе си, без да очаква нещо. Това значи да служиш безкористно. – Докога ще бъде това? – Докато срещнеш всички ония хора, които е определено да срещнеш. След това ти си свободен.

И тъй, учете се да чупите линиите, да ги огъвате, за да използвате благоприятните условия на живота. Знайте, че и при най-лошите условия имате възможност да изучите най-великото изкуство. То се отнася до ония, които разблират законите. Който не разбира, ще се учи, ще слуша, какво говорят ония, които разбират.

Т. м.

*

9 Лекция от Учителя, държана на
16 ноември, 1932 г. София – Изгрев.

Три типа хора

Размисление.

(Учителят чете темите и се спира върху следната от тях: "Когато излязла от Бога, душата имала знание; после, поради отклоняването си от правия път, тя изгубила знанието си".)

Сега, аз ще направя възражение върху тази тема. Питам: Когато децата се раждат, т.е. слизат на земята, като на училище, учени ли са, или невежи? Според мене, придобиването на знанието е прогресивен процес. То се придобива във време и пространство. Невежеството или незнанието са две различни неща. При това, има невежество, което е причина за нещастията на човека; има невежество, което не е причина за нещастията. Същото може да се каже и за знанието. Има знание, което е причина за нещастията, има знание, което не е причина за нещастията. Колкото е вярно едното, толкова е вярно и другото. Бедният сам носи товара на гърба си; щом забогатее, той търси хора да му го носят.

Сега, да оставим този въпрос настрана. Вашата задача е да учите. Когато учите, вие сте ученици. Когато грешите, вие сте в положението на деца. Като ученик, ще учиш, ще повтаряш уроците си. Повтарянето е неизбежен процес. Всякога ще повтаряш първите уроци. И философ да си, пак ще повтаряш. Можеш ли да се освободиш от седемте първоначални тона на гамата? Колкото и да ги считаш пър-

воначални, все ще ги съчетаваш в различни комбинации, ще изкараш нещо от тях. Като съчетаваш седемте тона с различни знаци, в края на краищата, получаваш нещо ново. Освен това, като разпределяш нотите в различни тактове, с различна трайност, пак получаваш нещо ново. Ако това става с музикалните тонове, може да си представите, какви възможности съществуват между явленията на живота.

Какво представлява животът? Животът е съчетан от безброй явления и процеси, но сам той не еявление, нито процес. Животът носи блага, но сам той не е благо. Казваме, че животът произтича от любовта, но сам той не е любов. Любовта дава възможност на живота да се прояви. Например, майката е условие за раждането на детето, но то не дава условия на майката да живее. Майката казва на детето си: Знаеш ли, че аз те създадох? Това отчасти е вярно. Ако зидарят каже, че е направил къщата ми, това отчасти е вярно. Като зидар, той само е наредил камъните, но не ги е създал. Тялото е едно нещо, а човек, като същина, като реалност, е друго нещо. Човек има особен произход. Следователно, родителите създават тялото на своето дете, но същността на детето е създадена от друг, по-висок източник. Ето защо, за да се освободите от ограниченията и кръвите разбирания, трябва да имате ясна, конкретна представа за нещата. Дали ти е студено, или топло; дали си облечен, или гол; обут или бос, това са временни положения, върху които няма да се спират.

Питаш: Защо носим кожени обувки? Не знаем ли, колко много страдат воловете, като дерат кожата им. Възразяват: Ако не искат да страдат, не трябваше да стават волове. Щом е станал вол и си е направил толкова дебела кожа, иска не иска, ще го дерат. Ако кожата му беше тънка, нямаше да я дерат. От тънка кожа обувки не се правят. Ако имате два типа плат, с еднакво количество метри, но с раз-

лична дебелина, кой от тях ще заема по-голямо пространство? – По-дебелият плат. Следователно, и по-дебелата кожа заема по-голямо пространство от по-тънката. Както броят на трептенията, които мозъкът произвежда имат отношение към интелигентността, така и дебелината на кожата определя интелигентността. Както и да се определя интелигентността, тя пак остава неопределена. – Защо? – Много неща я определят. Не е лесно да кажеш, кой е интелигентен и от какво точно зависи интелигентността.

Представете си, че имате числата от 1 до 10. Това са обикновени неща. Някой ти дава девет лева. Какво можеш да купиш днес с девет лева? – Нищо. Друг е въпросът, ако имаш девет френски франка или девет долара. С тези пари можеш да си купиш нещо. Имате числата 1, 2, 3. Какво ще кажете за тях? Казвате, че те означават абсолютната стойност на нещо. Единицата означава "аз, първият човек – Адам". Значи, всички хора, дошли след Адам, приличат на него. – По какво приличат? – По възможностите, с които Адам разполагал. Като знаете това, вие трябва да събудите възможностите, дълбоко скрити във вас. – Невежа съм. – Това е ограничение, не е възможност. – Болен съм, имам ревматизъм в крака, не мога да ходя. – Това е отчасти вярно. Студентът, като не посещава лекциите, се оправдава с болния си крак. Какво ще каже онзи студент, който не страда от ревматизъм и пак не посещава университета? Значи, и невежеството, както и болестта, са привидни причини. Не са опасни невежството и болестта – опасни са последствията им. Отиваш някъде, почерпват те една чаша 20 годишно вино. Изпиваш го и си много доволен. То действа ободрително на организма. Щом пожелаеш да пиеш още, постепенно изгубваш приятното чувство. Ден след ден, ти увеличаваш броя на чашите, докато най-после ставаш пияница. Всеки знае последствията на пиянството.

Пиянството е резултат, последствие на нещо, не е реалност. Реалните неща са достояние за всички. Нереалните неща са достояние само на някои. Светлината е реалност, а сянката – нереалност. Изгрее ли слънцето, всички се ползват от неговата светлина. Обаче, сянката е достояние за малцина. Седнеш под сянката на една круша. Това е само за тебе. Всички хора в дадения момент, не могат да седят под тази сянка. Сенки съществуват лятно време, когато дърветата са добре разлистени. Тогава хората се разхлаждат под сянката на дърветата. Зимно време, обаче, и да търсите сенки, не може да намерите. Листата на дърветата са окапали, не могат да създават сенки. Ще кажете, че нереалните неща са преходни. Така е. Следователно, и невежество, като нереалност е преходно, временно нещо. Щом е така, невежият ще работи върху себе си, да придобие знания и да излезе от областта на нереалното.

Да се върнем към числата. Какво представлява числото две? То е един от красивите, мъчни и прогресивни процеси. От гледището на окултната наука, числото две е незавършен процес. Всички спорове се дължат на това число. То е отрицателно число, но, умножено само по себе си, дава четири – положително число. По какво се отличават положителните и отрицателните числа? Казват за някого, че е отрицателен човек. В науката се казва, че онези атоми, които дават нещо от себе си, са положителни; атоми, които взимат нещо отвън, са отрицателни. Следователно, когато човек дава нещо от себе си, е положителен; когато взима, е отрицателен. Какво значи да те обичат и да обичаш? Когато обичаш, даваш; когато те обичат, взимаш. Взимането и даването са процеси, които съществуват и в природата. Бог е положителен – дава; ние сме отрицателни – взимаме, т.е. възприемаме. Който не възприема, иска да бъде положителен; каквото каже, думата му да се чува. Това е нещас-

тие за човека. Добре е някога да става това, което искаш; добре е някога и да не става това, което искаш. Обаче, някога е нещастие, ако не стане това, което искаш. Казваш: Трябва да стане това, което искам. – Така, именно, се явяват споровете. – Докога ще бъда слуга на хората? Докога ще ми заповядват? При сегашните условия на живота, господарят е плюс – положителен, слугата е минус – отрицателен. При други условия, обаче, слугата е плюс, а господарят – минус. Когато умре човек, слагат му кръст. Значи, той се е събрали с някого.

Кръстът е знак за събиране. Какъв знак слагат на детето, което се ражда? Не може всяка да бъдеш господар, т.е. да даваш. Ще дойде ден, когато ще бъдеш и слуга – ще приемаш. Но и слуга не може да бъдеш всяка. Ще дойде ден, когато ще бъдеш и господар. В природата процесите постоянно се сменят. Ще бъдеш и господар, и слуга. И едното, и другото са временни положения. Който не разбира този закон, казва: Искам моята дума да стане. И ако ти се случи най-малката неприятност, веднага питаш Господ, защо ти се е случило това нещо; ти ли си най-големият грешник. Въпросът не е в греховете на хората. Умрял някой. Трябва ли да питате, защо е умрял? Щом умре човек, ще плачете; щом се роди, ще се радвате. Ако не разбирате, защо плачете и защо се радвате, вие нямате ясна представа за живота. Радващ се, че се е родило дете, защото получаваш нещо от Господа.

Бог казва: Аз изпращам милиарди хора на земята, и ако никой не дойде при мене, небето ще обеднеет. Ето защо, когато две души дойдат заедно на земята, единият трябва да се върне назад. Ако хората не слизаха на земята и не се връщаха на небето, животът на земята щеше да бъде нещастен. Ако вие сте у дома си, както сте сега в класа и слушате лекцията ми, вие ще изпитвате приятност. Какво ще

бъде положението ви, ако всички живеете в една стая? Това, което е приятно в класа, не е приятно в къщата. В стаята трябва да живеят един или двама души най-много. Някога и двама души не могат да се търпят. Ако е студено вън, както и да е, ще се търпят. Ако е топло, няма да се търпят.

Сега ще отнесем въпросите към себе си. Вие се интересувате от въпроса за съня, за храненето, за придобиване на знания. Днес няма да засегна тези въпроси. Те са научни, високи въпроси, като планинските върхове. Като погледнеш някого, струва ти се висок като планински връх. Това не показва, че той знае всичко. Има знания, но не е всезнаещ. Хората описват планината, но това още не е планина. Ако нарисуваш един висок планински връх, това още не е планина; тази рисунка само дава идея за планина. Характерното за планината не е само височината. Освен височината, планината има и други качества. Тя дава, значи има положителни енергии. Долината, обаче, взима, възприема – тя има отрицателни енергии. Планината е благо за хората. Има ли около планината равнини, по-идеално нещо от това не може да се иска. Египтяните, които имаха добри условия, страдаха от липса на планини. За да ги заместят по никакъв начин, те създадоха прирамидите. В тях те погребваха своите умрели, но истинската причина за създаването им беше нуждата от планини. Стремежът на хората към високи къщи се дължи също така на нуждата им от планини. Фактът, че едни хора са високи, а други – ниски, се обяснява със същия закон – стремежът им към планини.

С този закон се обяснява, защо едни хора са широки, а други тесни; едни са нервни, а други – расположени, магнетични. Навсякъде в природата действват две течения: положително и отрицателно. Тези течения създават различните темпераменти. Невежият и знаещият са две течения:

знаещият дава, а невежият възприема. Двамата се взаимно допълват. Невежият цени знанието, а знаещият влиза в положението на невежия. Като научи нещо, невежият се радва, както детето, което изучава буквите. Щом научи една буква, то разказва на майка си, какво е научило. Майката го слуша с внимание, тя е снизходителна към него. Като ви наблюдавам, виждам, че и вие, като придобиете някакво окултно знание, радвате се като децата. Говорил съм ви за истината, за любовта и в заключение на това, делите любовта на Божествена и човешка, на духовна и светска. Любовта не се дели. Бог е Любов. Как ще Го разделите?

Единствената реална сила в света е Любовта. Как ще се измени тя? Като делите Любовта на Божествена и човешка, това показва разлика в количеството. При Божествената Любов има голямо количество любов, а при човешката – малко любов. Като обичаш някого, каквото получиш от него, пазиш го, гледаш да не се загуби. Ако получиш нещо от човек, когото не обичаш, не го пазиш, готов си да го хвърлиш. Когато умре някое дете, майката плаче и нарежда, не може да го забрави. Тя запазва пelenите му и, от време–навреме ги изважда и плаче върху тях. Тя не знае, че детето ѝ е отишло в университет да се учи. Един ден пак ще се върне на земята, но като учен човек. Той ще ѝ се усмихне, ще ѝ каже нещо. Майката няма да го познае. Той ще ѝ каже: Аз съм този, за когото ти плака. Ако не беше плакала над пelenите ми, от мене нищо нямаше да излезе. Твоята любов ме повдигна. Ще кажете, че майката не трябва да плаче за детето си. Не, тя ще плаче и трябва да плаче, докато отново придобие загубеното благо. Щом го придобие, скръбта ѝ ще се превърне в радост.

Една софиянка разказваше своята опитност. Имаш едно десетгодишно дете, което умря. Много плаках, много скърбих за него. След това родих друго дете, но все про-

дължавах да плача за първото. Второто дете растеше и се развиваше добре. Като започна да говори и да разбира, един ден то ми каза: Мамо, защо плачеш? Аз съм същото дете, което замина за другия свят. Отидох там и се върнах. Не плачи вече! Питам: Трябва ли тази майка да ходи по гробищата, да плаче и търси първото си дете? Ако човек изгуби няколко милиона лева и след време ги получи обратно, трябва ли да плаче за изгубените пари? Щом ги е получил обратно, плачът за първите пари е безпредметен.

Помните: Жivotът е съвокупност от отношения. Той е сложна система, основана на закони и взаимоотношения. Ако разгледате отношенията между башата и майката, сина и дъщерята, децата и родителите, ще видите, че те получват на особени закони и връзки, които образуват сложна система. Може да ви се вижда това невероятно, но то почива на неизменни закони. Някога се явява известен дисонанс в системата, както в музиката, но това може да се поправи. Достатъчно е да разбираш законите на музиката, за да изправиш всякакъв дисонанс. За да изправите отношенията си, изучавайте законите на любовта. Тя изправя всички недъзи. Тя разрешава всички противоречия. Кажеш ли, че някой не те обича, трябва да знаеш, защо не те обича. В случая, или си много положителен, или много отрицателен, т.е. или много даваш, или много взимаш. Каквото даваш, трябва да се отличава, да бъде качествено. Казваш: Готов съм да се жертвувам за тебе. Питам: Твоята жертва чиста ли е, няма ли никакви примеси? Ако има примеси, тя няма да даде очаквания резултат. От три хиляди килограма гюл изкарват само един килограм гюлово масло. Знаете ли, колко работници и колко време е нужно, за да се получи само един килограм гюлово масло? Има смисъл човек да се жертвува за нещо, ако жертвата му оправдае изразходваната енергия на работниците, времето и

средствата, употребени за придобитото благо. Нима онзи, когото обичате, не ви товари? Вие носите чувалите му без никакво възнаграждение. Любещият се отличава по това, че е готов на всякакви жертви. Когато обича, човек не вижда нещата в истинската им светлина. Това е човешката любов. При такива случаи, и учени, и професори се оплитат в мрежата на любовта. Те знаят много неща, но, като се оплетат в тази мрежа, стават като деца.

Разправят един действителен случай с един виден професор в Европа. Той бил много съсредоточен в работата си, но по едно време, студентите забелязали, че, както преподавал, изведенъж мисълта му се отклонявала; той се спирал, замислял се нещо и прекъсвал връзката на мисълта си. Студентите забелязали, че това ставало всякога, когато в аудиторията присъствала една млада, красива студентка. Може и да е било съвпадение, но студентите проследили и се уверили, че когато студентката е в аудиторията, професорът се борил със себе си, разсейвал се, а когато тя отсъствала, той бил пак тъй съсредоточен, както и преди. **Казвате:** Какво отношение може да има между студентката и този професор? Тя мислено възпитава професора и го пита: Можеш ли да ми кажеш нещо по любовта? Развий ми някоя лекция за любовта. Професорът казва: Не му е времето сега. Има други теми, които трябва да се развият сега.

Казвам: Ако професорът започне да се занимава с любовта, веднага ще прекъсне лекцията си и отношенията му със студентката ще се изменят. В началото, той ходел небрежно облечен, с разрошени коси, но щом почвал да се вглежда в студентката, той се замислял, обличал се добре; той приглеждал косите си, внимавал да няма нито едно петно на дрехите си. Гледал всякога да бъде чист и спретнат. Това е вътрешната страна на любовта. Защо, когато оби-

чаме някого, ние гледаме да бъдем чисти и спретнати, а когато не обичаме, ходим, както и да е? И в живота владее същия закон: когато праведният се облича добре, това показва, че той се е влюбил в нещо; когато грешният ходи небрежно облечен, това показва, че той е изгубил любовта си. Той казва: За мене животът няма смисъл, да става каквото ще! Той е изгубил вярата си, изгубил е своята възлюбена – изгубил е своя Господ. Вследствие на това, той не може да се примири и в него става вътрешна борба. Коя е причината за това? Господ е напуснал человека. Ако мъжът напусне жена си, има причини за това. Ако жената напусне мъжа си, и за това си има причини.

Коя е причината за изсъхване на почвата? – Слънцето и вятърът. Какво трябва да прави лято време умният човек; за да не изсъхва лесно почвата? – Той трябва да я полива. Понякога той мисли, че Господ го е изоставил. Той сам се е изоставил, а не Господ. Слънцето ще вземе от него толкова, колкото е дало. И тогава от влагата ще остане толкова, колкото е необходимо. Ето защо, изпитанията в света не са нищо друго, освен външните неблагоприятни условия, външната влага. Ако не разбираш законите с които работиш, когато земята ти е суха, ти ще кажеш: Не се работи с тази земя. Но умният човек и от сухата почва може да изкара нещо хубаво. Той има вода в запас и ще полива почвата.

Това, което ви говоря сега, има отношение към окултното градинарство. Като знаете законите на това градинарство, ще можете лесно да превръщате неблагоприятните условия в благоприятни. Всеки има запас от влага, която може да използва, когато потрябва. Направете нужната канализация, за да впрегнете запасната влага, да я използвате при неблагоприятни условия. Ако се надявате времето да свърши работата, много ще чакате. Ще се намерите

в положението на онези религиозни, които казват: Добър е Господ. – Добър е Господ, ще ви помогне, но ако имате вяра. Вие имате вярване, а не вяра. Не е достатъчно само да вярваш, че някой човек е добър. Добротата му трябва да се изяви. Какви ще бъдат отношенията между господаря и слугата, ако господарят само хвали слугата си, че е добър, работлив, без да вижда работата му. В края на краищата, отношенията им ще се развалят. Какво ще стане, ако пък слугата хвали своя господар, че е добър, милостив, без да вижда тези качества у него. Ако наистина, господарят е доволен от слугата си, и слугата от господаря, те трябва да направят нещо един за друг. Какво ще придобиете, ако говорите за Бога, че е велик, че е благ, а не вярваше в това? Наистина, велик е Господ, но вие не сте изпитали Неговото величие, не Го познавате. Хората знаят нещо за слънцето, за земята, за небесните светила, но това не е достатъчно. Много още има да учат, докато дойдат до истинското знание.

Сегашните хора са в областта на относителното знание. Те говорят за топлината, но не знаят нейната положителна и отрицателна страна. За да се справите със средата в която живеете, трябва да познавате положителната и отрицателната страна на слънцето, на земята, както и на своите мисли и постъпки. Казвате: Ние изучаваме окултните науки, те ще ни помогнат да се справим с външните условия. Те ще ни помогнат да създадем помежду си хармонични отношения. Като изучавате окултните науки, ще видите, че двама души с кръгли лица или с продълговати лица не могат да си хармонират. Те могат да бъдат в хармония, ако единият има кръгло лице, а другият – продълговато. Аз наричам тия с кръглите лица кавалеристи; те са бързи, подвижни. Под "кавалерист" разбирам човек, който язди на кон. Обаче, кавалерът ходи и без кон. Това е обикнове-

ноявление. Много хора говорят за любовта, без да имат любов в себе си. Много хора говорят за истината, без да носят истината в себе си. Следователно, и кавалеристът трябва да язди на кон, но и без да язди на кон, пак минава за кавалерист. Тогава, кое е отличителното качество на човека? – Мисълта. Човек е онзи, който мисли. Мисълта е положителна сила, тя дава; чувството е отрицателна сила, всяко го взима. Ако човек има само мисли, без чувства, все едно, че нищо не е складирал в себе си. Той минава за беден. Следователно, в главата на човека се крият положителните сили, а в сърцето – отрицателните. Под лъжичката на човека се намира стомашният мозък, т.е. симпатичната нервна система. Кажат ли за някого, че е богат, разбираме, че той е складирал богатството си в своята житница – стомахът. Не е лошо, че стомахът на някого е богата житница, но той не трябва да се пълни чрезмерно. Колко храна може да събере човешкият стомах? Това зависи от мозъка. Между стомаха и мозъка има известно отношение: ако стомахът е в изправност, и мозъкът ще бъде в изправност. И обратно: ако мозъкът е в изправност, и стомахът ще бъде в изправност. Следователно, главата се лекува чрез стомаха, а стомахът – чрез главата. – Беден съм, как да си помогна? – Ще мислиш. Чрез мисълта ще си обясниш, защо си беден и защо – богат. Сиромашията и богатството са полюси на живота. Можеш ли да бъдеш само богат? Щом си богат, ще бъдеш и сиромах. Богатството и сиромашията вървят ръка за ръка. Ако в едно отношение си учен, в друго ще бъдеш невежа. Няма човек в света, който да не е бил или да не бъде невежа.

Казваш: Бог е създал света. – Каква представа имаш ти за света? Когато светът се е създад, ти бил ли си там? – Учените хора са създали различни теории за света. – Тия учени били ли са свидетели на създаването на света? Оба-

че, има същества с Божествено съзнание, които са участвали при създаването на света и знаят, как е станало това. Един ден, когато отидете на другия свят, там ще срещнете професори, които ще ви говорят за създаването на света. Те ще ви представят картини, които ще хвърлят светлина върху този въпрос. Колкото в по-висок свят се качвате, толкова по-ясна представа имате за създаването на света. Там вече няма да гледате само картини, но ще ви разхождат във всички области, да видите това, което сте слушали от професорите. В половин час, вие ще видите всичко онова, кое то се е създавало милиони години. Така ще се домогнете до истинското знание.

Положителните и отрицателните сили имат отношение към здравето и болестта. Здравето е положително състояние, а болестта – отрицателно. Човек не може да бъде всяко здрав. Ако не боледува, той скоро ще ликвидира с живота си. Болестта калява човека. Забелязано е, че хора, които са боледували много в детинството си, са много поиздръжливи от онези, които никога не са боледували. Който никак не е боледувал, още първата болест го отнася в другия свят. Който е боледувал много и се е калил, като заболее, скоро се справя с болестта. Не е добре една болест да се задържа с дни и месеци у човека. Заболее ли, за два-три дни той трябва да се спре с болестта. За умния болестта представлява една възможност за постигане на нещо. Според мене, болестта представлява една красива жена. Като посети своя възлюблен, тя го разтърсва, простира го на леглото. След това го помилва малко и си отива. Болестта има желание да накара човека да си почине. Това се отнася до работливия. Мързеливият и без болест си почива.

Трудолюбието и мързелът са две състояния, еднакво необходими за човека. Лошото в мързела е това, че човек

се поддава на него и не иска да работи. Трудолюбивият има желание всяко да работи. Не, нужно е понякога и той да бъде мързелив – да си почива. Красотата и грозотата са също две състояния. Какво ще кажете за доброто и злото? Добрият всяко дава, той е положителен; злият всяко взима, той е отрицателен. Никога и злият дава, но по отрицателен път: удари ти две плесници и с това ти предава нещо от себе си. В този момент, добрият приема. По отношение на злия, и добрият е лош. – Защо? – Защото го налива страхлив. Той му казва: Ти си баба, страх те е да удариш никого, да му предадеш нещо от твоята енергия. Това е неразбиране. Приятно ли е да удариш никого? – Не е приятно. Ако искаш да дадеш нещо, дай го по положителен път. Приятно ли е всяко да се дава на человека?

Представете си, че моето огнище е пълно с огън. Вие идвате при мене, и аз ви предлагам една лопата от жаравата на моя огън. Искам да държите жаравата в ръцете си. Приятно ли е това даване? На място ли е то? Казвате: Не искам тази жарава. – Защо? – Гореща е, ще ме изгори. По същия начин вие отказвате, когато никой ви предлага пари. – Защо не искате парите? – Огън са те, ще ви изгорят. Отивате при един банкер, да искате пари, но веднага се отказвате от тях. Той иска голяма лихва – 50 %. В една година само дългът ви ще се удвои. Ако задържите парите десет години, цял живот няма да се изплатите на банкера. Казвате: Не взимайте пари под лихва. Това значи: Не оставяйте една грешка неизправена. – Защо? – Много същества ще използват тази грешка за свои лични интереси и с това ще увредят на вас. Следователно, ако не исправите живота си, други същества ще го използват вместо вас. Те ще използват вашия капитал, а вие ще останете с празни ръце.

Един адепт в Индия, правел различни опити пред хората за пари. Това било една негова слабост. Един от неп-

риятелите му постоянно го дебне, да му направи някаква пакост. Адептът имал обичай да се заравя в земята, където прекарвал по няколко месеца. Един ден той решил да направи този опит пред публика, да покаже, как се заравя в земята, където прекарва без въздух известно време. Той приготвил дупката предварително. Неприятелят знаел това и, без да го забележи никой, напълнил дупката с червени мравки. Адептът се заровил в земята, но този път не могъл да излезе, станал жертва на мравките.

И тъй, ако и вие правите неразумни опити в живота си и грешите, червените мравки, т.е. собствените ви грешки ще ви изядат и няма да се върнете повече в домовете си. Следователно, допуснеш ли една грешка в живота си и не я изправиш, твой неприятел ще пусне червените мравки срещу тебе, да те изядат. Грешките са живи същества, които постоянно работят против вас, докато ви изядат. Ако съзнанието ви не е будно, те ще ви оглождат, както червите и ще ви отнемат живота.

Сега, аз не искам да ви плаша, но казвам, къде се крие опасността в живота ви. Не говоря за обикновените грешки, които стимулират человека. Няма човек в света, който да не греши. Било в писанието, смятането или четенето, все ще направи поне една малка грешка. Привилегия е за человека да направи една грешка, но той трябва да я изправи. Ако не я изправи, тя ще му причини голямо нещастие. Който греши и изправя грешките си, той е умен човек. Започваш една работа, но не върви добре. – Защо? – Допуснал си една малка грешка. Върни се да изправиш грешката си и после продължавай работата си. Малката грешка спъва хода на цялата работа. Искаш да се молиш на Бога, но не знаеш как. – Защо не знаеш? – Защото заставаш пред Бога като цар или като велик учен. Не, ще съблечеш царската си мантия, ще се освободиш от съзнанието на твоето величие и

ще облечеш дрехата на смиренето. Ще застанеш пред Бога като обикновен човек и така ще се молиш. Явиш ли се като цар, ще те приемат като цар, ще ти отдават всичкото почитание, но няма да получиш това, което душата ти желае.

Казвате: Големи противоречия срещаме в живота си. Ето, къде се крият противоречията. Млада мома застава на молитва, иска от Бога да ѝ даде един красив, добър момък. Знае ли тя, какво представлява красивият момък? Той е цяло царство. Не е лошо желанието ѝ да обикне красивия момък, но страшно е, че тя иска да го владее, да ѝ стане служба. Значи, тя носи в себе си съзнанието на царица, която иска да заповядва. Каквото заповядва на момъка, той веднага да го изпълни. И при това положение, Бог изпълнява желанието ѝ, дава ѝ един красив момък. До едно време той с готовност изпълнява нейната воля, но един ден съзнанието му се пробужда, и той казва: От този момент не се подчинявам! Докато момъкът не съзнава силата на своята красота и мисли, че принадлежи само на своята възлюбена, той ѝ се подчинява. В който момент се осъзнае и разбере, че носи богатство, което може да бъде достояние на всички, той казва: Свърши се вече! Никого не слушам. Сега и аз мога да заповядвам.

Казвате: Защо Бог създаде такъв свят? – Светът е красив, но понеже вие не виждате тази красота и разумност, отговарям на ваш език: Бог създаде този свят, за да се карат момите за красивия момък. Има ли нещо лошо в това? Хиляди хора отиват на чешмата да черпят от нейната чиста вода. Има ли нещо лошо в това? Има ли нещо лошо или неморално в това, че една мома е недоволна от друга, която погледнала красивия момък, възлюбеният на първата мома. Скарали се двете моми. Нека се карат! Ще се карат, докато дойдат до съзнание, че красотата е достояние на

всички хора. Позволено е на човека да гледа всички красиви форми, които природата е създала. Лошо е, когато красивата форма събужда твоето недоволство. Казваш: Защо този човек е красив, а аз съм грозен? – Ако беше красив, хората щяха да се карат за тебе. За красивата мома се карат най-малко десет момчи, а за грозната никой не се кара. Като я видят, казват: Тази мома не заслужава погледа на хората. Момъкът и момата са символи, живи образи. Красивият момък стои в долината, а десетте моми се спускат от планината; всяка мома иска да отиде в долината, където е благото на живота. Като се срещнат, те неизбежно ще се сблъскат. Друг е въпросът, ако вървят по равно, по гладък път. Равният път не предизвиква никакво сблъскване.

Сега, като изнасям нещата по този начин, в душата ви се заражда недоволство и се питате, защо Бог постъпва така с вас. – Как искате да постъпи Той? Какво ще придобиете, ако Бог постъпва с вас така, както вие желаете? Щяхте да бъдете господари, да заповядвате на хората. Каква полза ще имате от това? Какво ще придобиеш, ако от сутрин до вереч даваш заповеди на хората и те изпълняват твоите заповеди? Казваш: Има смисъл да бъда господар, поне независим ще бъда. – Това е заблуждение. Колкото и да искаш да си независим, не може. Най-малко ти си зависим от земята, върху която стъпваш; ти си зависим от водата, която пиеш; от въздуха който дишаш; от светлината която възприемаш. Можеш ли, при това положение да бъдеш независим? Казваш: Искам да бъда само служа, да служа. – И това не може да бъде. – Защо? – Служенето е толкова необходимо за слугата, колкото и за господаря. Има общи неща, еднакво задължителни за всички хора.

Сега, като говоря за числата, казвам: Числото едно, т.е. единицата е положително число; двойката е отрицател-

но число, а тройката – неутрално, т.е. число на равновесие. То е волята в човека – равнодействаща сила. Значи, умът е положителната сила в човека, сърцето е отрицателната сила, а волята – неутралната. Ако волята ти не е сила, нищо не можеш да направиш. – Не можеш да регулираш силите на ума и на сърцето си. Волята, като равнодействаща сила, може да регулира човешкия ум и човешкото сърце. Какво ще направиш само с ума си, като положителна сила, или само със сърцето си, като отрицателна сила? Ще кажеш, че умът е господар, а сърцето – слугата. Важно е, че и господарят и слугата трябва да бъдат еднакво почтени.

Първото нещо, което се иска от вас, като ученици, е да работите върху себе си, да облагородите своя характер. Който не иска да работи, съзнателно се спъва, като мисли, че с вярата си в Христа, всичко ще му се даде наготово. Не е така. И Христос, като дойде на земята, каза: "Не дойдох да изпълня своята воля, но волята на Онзи, Който ме е проводил. Дойдох да работя". Щом Христос дойде да работи, да изпълни Божията воля, да проповядва Словото Му от град на град, и ти ще работиш. Казваш: Вярвам в Христа. – Живееш ли като Него? Ако вярваш в Христа, защо си недоволен?

Какво ще кажете за Христа, богат ли беше, или беден? Господар ли беше, или слуга? В едно отношение, Той беше богат, а в друго отношение – беден. В едно отношение Той беше един от най-големите господари, а в друго отношение – един от най-достойните слуги. В едно отношение, Христос беше голям праведник, но понесе греховете на човечеството. Кой каквото грехове правеше, всичко се слагаше върху главата на Христа. Той беше господар, но на себе си, затова казваше: "Имам власт да положа душата си, имам власт и да я взема". Въпреки това, сложиха на главата му трънен венец и се поругаха с Него. Христос понесе

всичко заради любовта си към Бога. Питам: Защо трябваше да бият Христа? Той опита върху себе си свободата, която даде на хората. Бог запита Христа: Като даде свобода на хората, даде ли си отчет, готови ли са те за тази свобода? Те Му казаха: Ти ни даде свобода, следователно, ние имаме право да Те бием. Ще се проявим такива, каквите сме. Христос научи един велик урок. Обаче, и хората, като се бият помежду си, ще научат един велик урок, че няма смисъл да се бият. Боят не разрешава въпросите. Какво получава човек, ако при един бой счупи крака или ръката си?

И тъй, освободете се от заблужденията. И боят има своето място. Да знаеш, как да биеш, това е голямо изкуство. Много деца са невъзпитани, защото не са опитали силата и действието на пръчицата. За малките деца има малки, тънки пръчици, с които майките от време–навреме трябва да ги потупват по меките, дебели места на тялото. Всеки удар трябва да пада музикално. Ударът трябва да пада върху своята равнодействаща сила. Много майки и бащи не знаят, как да удрят. Пръчицата не пада на място, затова ударът се връща назад, към тях. Когато синът и дъщерята бият родителите си, това показва, че пръчицата не се е вдигала и слагала правилно върху тях. Преди няколко дни, дойде при мен един господин и се оплака от сина си. Толкова невъзможен бил, че бащата се принудил да избяга в манастир. Синът искал даже да го убие. Главата му на няколко места била контузена от ударите на сина.

Сега и у вас се явява мисълта: Страшно нещо е да те бие синът ти! – Страшно е, но този син е в самите вас, във вашите мисли и чувства. Ако не можете да възпитате своите мисли и чувства, и те, като вашия син, ще сложат край на живота ви. Ето защо, не е въпросът, кой е създаден света и как го е създад. Светът е създаден по известни закони. Ваша задача е да изучавате тези закони и да определите от-

ношенията си към света. Там законите действат по определен план. Както аз разбирам тези закони, намирам, че вие не сте наредени в класа, както трябва. Не сте наредени по степента на своето развитие. Например, човек с нервен темперамент, трябва да седи при сангвиник. Този с развито благоутробие да седи при човек, умствено развит. Ако се наредите правилно, според темпераментите, всички ще бъдете доволни. Ако двама дипломати седнат един до друг, те ще бъдат неразположени, ще им се доспи. Така си обяснявам, защо някои хора обикновено дремят. И дрямката се подчинява на известен закон. В различните събрания, на сто души, един има право да дреме; на хиляда души, десет могат да дремят; на 2000 души – двадесет и т.н. Това е правило. Ако хората не се нареждат по закона на хармонията, числото на спящите е повече, отколкото трябва.

Един американски проповедник намислил да приложи един метод, чрез който да събуджа спящите слушатели. Най-после, решил да свърже всички столове с електрическа жица за органа. Като задремвал някой от слушателите, той натискал един от клавишите на органа. Звукът веднага събуджал заспалия. Една от причините, да заспиват слушателите е, или че се говори на тема, която знаят, или на тема, която не ги интересува. Човек всяко не се интересува от един и същи предмет. Ако предметът е нов и го интересува, той е в положението на гладния. Каквото ядене и да се даде на сития, той го погледне и казва: Не ми се яде. За да заинтересоваш човека, трябва да му изнесеш нещо специфично, което да обхване цялото му внимание. Една сестра ходила в града, където научила нещо ново и идва да го съобщи на другите. След нея идват втора, трета, четвърта, всички съобщават същата новина. Който слуша една и съща новина няколко пъти, трябва или да напусне стаята, или да заспи. Сестрата трябва да бъде умна. Като иска да съ-

общи новината, първо трябва да разбере, дали преди нея някой не я е съобщил. Окаже ли се, че на повечето е известна новинат, тя трябва да си мълчи. В противен случай, нека не се обижда, като види, как един след друг я напускат, или започват да заспиват.

Същото се случва и с възгледите на хората. Едни казват: Да живеем братски. Втори, трети казват: Да живеем братски. Който слуша, отегчава се. Важно е да се живее братски, а не само да се говори. Един ще говори, друг ще живее братски. Стремете се, всеки ден да имате по една нова мисъл върху която да работите. Например, нова е мисълта за числата. Вземете, числата от едно до три: единицата, като положително число; двойката, като отрицателно; тройката, като неутрално число, като равнодействаща сила. След това изберете по пет положителни типа и по пет отрицателни. Интересно е всеки да си отговори, въз основа на какви качества определяте положителните и на какви отрицателните типове. Аз няма да ви дам готови образци, вие сами ще ги намерите. Ония, с продълговатите лица, са повечето положителни, мъжки типове. От ония, с овалните лица, едни са положителни, а други – отрицателни.

Човек с дебели вежди има положителен характер, той дава. Ако веждите са тънки, изписани, те показват отрицателен тип. Дебелите, увисналите мустаци говорят за положителен тип. Тънките мустаци показват отрицателен тип. Голямото ухо е на човек с положителен характер; големият нос – също. Когато носът изтънне, изгуби широчината си, това показва човек с отрицателен характер. Обаче, не всеки човек с голям нос е положителен тип. Това са относителни неща. Носът трябва да има определена дължина и широчина. Когато брадата горе е широка, това показва положителен тип; ако брадата горе е тясна, това определя човека като отрицателен тип. Широката брада долу показва

положителен тип на физическия свят, а отрицателен в умствения. Търсите ли човек за физическа работа, гледайте брадата му да бъде долу широка. Търсите ли човек за умствена работа, гледайте брадата му да бъде долу тясна, заострена. Каквото и да се говори, човек проявява това, с което е роден. В това отношение, аз съм правил ред опити и съм се убедил в казаното.

Тук имаме един брат бояджия, за когото ще кажа нещо, но да не се обижда. Той е умствен тип. По едно време дойде в дома ни на ул. "Опълченска" № 66, да работи. Даде му се една работа, но той я оставил наполовина, не я завърши. Реши да замине за Варна и напусна работата. По устройство на лицето и черепа, той се отегчава от големи работи. За него са малките работи; докато започне една работа, да я свърши. Той обича разнообразието, не може да се наеме за работа, която ще продължи цяла година. Мнозина от вас имат характера на този брат. Ако им се даде една голяма работа, скоро ще се отегчат, ще ги хване огън и ще я напуснат. Те стават негативни, искат повече да възприемат, по-малко да дават. Като познава характера им, господарят трябва да им дава почивка от време-навреме.

Казвам: Според Мойсеевия закон, човек трябва да работи шест дни, а на седмия да почива. Този закон е отживял времето си. В бъдеще, законът ще е точно обратен: шест дни ще почиваш, един ден ще работиш, за да асимилираш физическата енергия в себе си. Ако аз създавам закона, ще наредя четири работни дни, а три – за почивка. Един ден, когато човек стане повече положителен, а по-малко отрицателен, той ще работи малко. Не ви съветвам да работите много. – Защо? – Имам предвид вашето физическо състояние. Една сестра се оплаква от умора. Чуете ли това, съберете се пет положителни сестри и я посетете, като всяка от вас ѝ каже по една ободрителна дума. Тези думи ще я

освежат. Вие гледате на този метод с пренебрежение и казвате: Човек трябва да бъде сериозен, вдълбочен в себе си. Оставете това на страна. Когато искаш да се концентрираш, бъди далеч от хората. Може да бъдеш и между хората, но така да се вдълбочиш, че никой да не те забележи. Страданието учи човека, как да се концентрира. Когато дойдат големи страдания и природата се вдълбочава в себе си.

Сега от вас се иска усилена работа. Оставени сами на себе си, мнозина се отпускат. Свободата не ви импулсира още. Сестрите работят доста добре, но знания им липсват. Образуваха се групи от братя и сестри, но някои от тях се спъват от мисълта, че едни са повече напреднали, а други – по-малко. Не се заблуждавайте. Истински напреднал е онзи, който може да превърне желязото в злато. Който не може да направи това превръщане, не е напреднал. Ще кажете, че сте чули много неща, но малко сте реализирали. Слушали сте за Божията Любов, но не сте я приложили. Виждате известни прояви на любовта, но кои са проявите на истинската любов? Често човек, след скърби, е изпитвал повисоко състояние на любовта, но и то не съдържа качествата на великата Божия Любов.

Да вкусиш от Божията Любов, това значи, да се намираш пред оазиса на пустинята. При всички мъчнотии и страдания, тя дава сила на човека да ги понася с радост. Това значи, да носиш реалността в себе си, да разполагаш с ключовете на всички станции. Достатъчно е да натиснеш ключа на една станция, за да се свържеш с нея. Казано е в Писанието: "Който люби Бога, преди да е поискал нещо, ще му се даде". Ако не любиш Бога, колкото и да се молиш, няма да ти се отговори. – Защо? – Защото е зает, не може да се занимава с тебе. Някога ще чакаш отговор месеци и години – зависи, какво искаш и как искаш. Ако

имаш нужда от хляб, веднага ще ти отговорят. Искаш ли милиони, много време ще чакаш. Все ще ти отговорят някога. – Как ще стане това? – Или ще те осиновят, или на лотария ще спечелиш. От тебе се иска постоянство и вяра.

Помнете: Не е материалното богатство, което осмисля живота. Човек се стреми и към вътрешно, духовно богатство. За тази цел, той трябва да се свърже с разумния свят, с напредналите същества. Истинското богатство се крие във великите души. Никой не може да се развива, ако не се свърже поне с един велик дух. Значи, прогресът зависи от великите души, които минават край вас и ви оставят своето благословение. Ако слънцето не изгрява, животът щеше да се прекрати. Наблюдавайте изгряването на слънцето, да видите, как се менят багрите му. В това е красотата на живота. Една от задачите ви на земята е да се научите да служите. Може да свършите университет, да станете професор, но в края на краищата, ще ви изпитат, доколко сте научили изкуството да служите. Няма по-красива и достойна работа от служенето. Който е научил това изкуство, той е придобил знанието на живота. Който не го е научил, се счита за нещастен. Служи на другите така, както искаш да служат на тебе.

За следния път ви давам задача: всеки от вас да намери по един положителен, отрицателен и неутрален тип. Има хора, които от рождение са положителни, други – отрицателни, а трети – постоянно се сменят, ту положителни, ту отрицателни. Вие трябва да знаете времето, кога един човек е положителен и кога – отрицателен. Ако не знаете това, нищо не сте постигнали. Не можеш да бъдеш всяка положителен, или отрицателен – ще се сменяш: някога ще заповядваш, някога ще ти заповядват; някога ще даваш, някога ще вземаш. Единственият, Който всяка положите-

лен, е Бог. Той нито заповядва на някого, нито съди. Той гледа еднакво и на злото, и на доброто. От доброто не се възхищава, от злото не се възмущава. И доброто, и злото имат еднакви отношения към Бога. Когато Божественото добро дойде между хората, то има отношение към тях, като зло. Как ще разберете това, не е важно. Може да го разберете, може и да не го разберете.

Т. м.

*
10 Лекция от Учителя, държана на
23 ноември, 1932 г. София – Изгрев.

Новата канализация

Размисление.

Светските хора се стремят към знание, искат да бъдат учени. Това се постига мъчно. Трябва да се учи. Религиозните хора се стремят към светост. За да схваща нещата правилно, ученият се нуждае от интуиция, т.е. от вътрешно разбиране. И религиозният се нуждае от интуиция. Ученият и светски човек казва, че има външна светлина; религиозният казва, че има вътрешна светлина. По това се различава богатият от бедния. Богатият има повече външна светлина, а бедният – повече вътрешна светлина. Обаче, трябва да се избере среден път между външната и вътрешната светлина. За това се иска разумност. Онзи човек е разумен, който върви от причини към последствия и от последствия към причини. Казваш: Животът е лош, хората са лоши. – Това е последствие. Причината за твоите възгледи за живота и хората се дължи на условията: или си гладен, или нямаш пари. Кажеш ли, че животът е добър, и хората – добри, това се дължи пак на условията: сит си, здрав си, или имаш пари на разположение. И животните менят възгледите си според условията: когато са гладни, светът е лош за тях; когато се нахранят, светът става добър.

Казвам: Докато живее по светски начин, човек се ръководи от няколко центъра на главата: един от тези центрове е зад ушите, а другият – в задната част на мозъка, в тила. Докато живее в центъра зад ушите си, човек всяко-

е готов да се бие. Когото срещне, може да го удари в носа. Най-малката обида го кара да се бие. Ако живее в задната част на главата, той е като птичката: прави си къщичка, събира се с роднини и приятели, с които прекарва весел и безгрижен живот. Като стане религиозен, човек започва да живее повече в центъра на главата си, където са моралните чувства. Той нарича това религия, а всъщност, е чувствуване. Докато умът не се наложи на сърцето, човек ходи в крив път. Много хора вярват в Бога, но много от тях са избити все за Бога. Четете църковната история на народа, да видите, колко хора е избила католическата черква, само за това, че не са католици. Всички казват, че човек трябва да бъде религиозен. Ако само религиозното чувство може да спаси хората, разбирам. Но човек трябва да бъде същевременно разумен, да разбира нещата, да търси техните причини и последствия. Щом се прояви умът в човека, спасението веднага ще дойде.

Закон е: Не можеш да убиеш човека, или да извършиш някакво престъпление, докато мислиш; щом престанеш да мислиш, ти губиш равновесието на своя живот. Щом започнеш да живееш с ума си и да си недоволен от нещо, ще знаеш, че първо на себе си вредиш. Така нарушаваш законите на природата. Какво ще постигнеш, ако си недоволен от левия или десния крак? Каквото и да казваш за тях, ще разбереш, че и двата крака са еднакво важни. Каквото и да правиш, ще разбереш, че умът върши най-важната работа. Той е Божественото в човека, което го ръководи. И сърцето върши своята работа. Както умът, така и сърцето имат своя произход в далечното минало. Всеки от тях има своя опитност от миналото. Пътят, по който са минали, е път на специализация, потребна само за своето време. За новите времена тя не е потребна. Например, ти имаш известно чувствуване, че ще се облечеш с нова дреха за Великден.

Докато мислиш, че ще имаш на разположение тази дреха, ту си доволен. Мислиш, че като облечеш новата дреха, светът ще се подобри. Според мене, като се облечеш хубаво, нито по-богат ще станеш, нито по-силен, нито по-умен. Обаче, ту си доволен от новата си дреха. Започваш да мислиш, че е станала някаква промяна с тебе. Станала е една промяна в тебе, но външните условия ни най-малко не са се променили. Това не показва, че условията трябва да се игнорират. Първо се търси същественото в живота, а после – несъщественото.

Кое е същественото в живота? – Растенето, развитието. То носи светлина, то е човешкият ум. Според някои, той е наречен Божественият Дух. Под "Дух" се разбира нещо особено, нещо неразбрано. Колкото по-неразбрана е една дума, толкова по-далечен е нейният произход. Колкото по-далеч от нас стои един предмет, толкова по-неясен е той; колкото повече се приближава, толкова е по-ясен. Така е неясен и произходитът на ума, на Духа. Какъв е произходитът на Аз'а? Това е цяла наука, цяла история. Азът е движение около себе си, движение в кръг. Кръгът е емблема на нещо. Учените, великите посветени винаги са означавали вселената с кръг. В него се съдържат всички възможности за посветения. Затова кръгът е наречен "космически зародиш" или "космическо яйце". От това яйце се е образувала вселената.

И тъй, който не разбира понятието "кръг", казва: Как е възможно, вселената да се е образувала от яйце? Това яйце символизира кръга. След време, кръгът се разпуска и пилето излиза навън. То представлява буквата "у" – с двата крака нагоре. Същото се отнася и за човека. В тази буква се крият такива сили, които изкарват човека от ограничното състояние в свободно. С това те създават в него потик за движение и мисъл. Когато знакът се обърне надолу, той представлява човека в движение. Тогава човек излиза

от условията на буквата "О". Обаче, за да излезе от тия условия, той трябва да мисли. Затова се изискват специални условия. И животните се нуждаят от такива условия. Птиците проявяват своята интелигентност, когато снасят яйцата си: те си правят гнезда, постилат ги вътре, приготвят си полог и се готвят да мътят. В тази работа, те взимат под внимание светлината, топлината. Без тези условия, яйцето може да се изложи на големи неприятности и на много неприятели. През това време, в тях работи умът, а не чувства. За да направи грездото си на едно или на друго място, птичката е мислила дълго време. Тя избира най-безопасното място и там прави гнездото си. Щом нареди тази работа, тя не мисли вече. За обикновените си работи, птиците се ръководят от чувствата.

Под "животно" разбирам само неговата форма, но не и съдържанието. Зад всяко животно работи едно разумно същество. В бъдеще, всяко животно ще стои на по-висока степен на развитие, отколкото е сега. Как ще стане това развитие, не е известно. Важно е, че и в животните има скрити възможности за развитие. Чудно е, че учените и досега още не могат да направят разлика в интелигентността на животните. Всяка форма отговаря на развитието на животното. Следователно, и птицата е животно, и слонът е животно. Обаче, голяма е разликата в интелигентността на птицата и на слона. Дойдем ли до човешката форма, виждаме, колко сложна е тя. Това говори за големите способности и възможности, които се крият в човека. В някои животни, чувствата са в спящо състояние. Например, овцата, пчелата нямат такива чувства, като кучето. Ако се движиш много около кошера, пчелата ще забие жилото си и ще те отстрани. Тя е сприхава, бързо действа. Някога постъпва кавалерски: мине веднъж–дваж край тебе, бутне те, да не ѝ пречиш. Останеш ли и след това при кошера, тя ще те ужи-

ли. Вие се смеете на пчелата, но постъпвате като нея: вадите жилото си, забивате го дълбоко и казвате. Нека знае, кой съм. Защо забивате жилото си? Пречел ви някой. Казвате му веднъж–дваж да се махне от пътя ви и, ако не послуша, свивате се, нахокате се един–друг и продължавате работата си.

Какво представлява кошерът в човека? Това е негово то неразумно сърце, в което бушуват ред отрицателни чувства. Щом някой ти препятства в работата, ти се настройваш срещу него, набиеш го и, като се успокоиш, казваш: Този човек не върви в Божествения път. – Ами ти върви ли в този път? Като ви наблюдавам, аз мисля върху въпроса, кой върви в Божествения път, и кой не върви. Че се молиш по три пъти на ден, това не показва, че си в правия път. Ти си беден, нямаш средства, молиш се да се подобри положението ти. Твоята молитва е користна. Друг се моли за нещо и, като не получи отговор, отказва се от Бога, става безверник. И тази молитва е користна. Вяра, която се ръководи от чувствата, е едно нещо; вяра, която се ръководи от мисълта, е друго нещо. Истинската вяра има отношение към ума, а не към сърцето. Докато се подаваш на чувствата, това е вярване, а не вяра. Вярването е подобно на леда. Щом изгрее слънцето, ледът почва да се топи. Ще го търсиш и няма да го намериш. Какво ще кажете тогава за своята вяра?

Като говоря за живота на чувствата, аз не ги отричам, но казвам, че този живот е подложен на постоянни промени. Когато стане религиозен, човек започва да мисли за Бога, за духовния свят. Ако не мисли правилно и не е привикнал да мисли, кръвта нахлува в малкия мозък, където са страстите и обикновените чувства. В него се събужда полювата дейност и той се поддава на неестествени чувства. Вместо възвишената любов, вместо чувство към Бога, той

преживява особени чувства, които нарича Божествени. Така той сам се заблудава. За да не изпада в низшата област на чувствата, човек трябва да мисли. Низшите чувства нищо не допринасят. Това е духовно пиянство. Като влезе в кръчмата и религиозният пие – плаща, пие – плаща, докато обеднее. Пазете се от духовното пиянство, както се пазите от пие на спиртни пitiета. Човешката, личната любов води към това пиянство. Областта на нейното действие е малкият мозък. Обичаш някого, защото е богат. Това е користна любов. Обичаш го, защото е здрав, силен. И това е користна любов.

Ако направите психологически анализ на своите чувства, ще се убедите, че те нищо не допринасят. Те водят човека в света на промените. Днес чувствува едно нещо, утре – друго. По-силните чувства заличават по-слабите, както силната вода завлича слабата. Колкото и да е буйна реката, това е живот на чувства, не е живот на ума. Това не е реалният живот. Реалният живот не е нито в твърдото, нито в течното, нито във въздухообразното вещество, нито в светлината. Това са условия за реалността. За да разберете проявите на ума, трябва да ги изолирате от всички материални светове. Докато разглеждаш ума от света на твърдата материя, нищо не си разбрали. Твърдата материя е условие, а условията не представляват реалността. Казвате за някого: Той е сух като въздуха. Значи, той е силен човек. Не е така. Сухият човек е повече топъл, отколкото силен. Където има сухота, триенето е по-голямо, образува се повече топлина. Където има по-малко сухота, там влагата е голяма. Като ученици, изучавайте състоянията на материјата, да видите, на какви чувства отговарят. Твърдото вещество отговаря на твърдостта в човека. Това чувство се намира горе на главата, в областта на моралните чувства. На това чувство се дължи устойчивостта на човека. Устой-

чивият е твърд в своите убеждения. Сега, като говоря за твърдостта, като морално чувство, имам предвид участието на ума. Без него нищо не се постига.

Как може да си помога човек в живота? – Чрез мисълта. Като мисли, той ще се освободи от лошите условия в които се намира. Ако си твърд и не мислиш, ще останеш на едно място и кой как мине, ще се блъска в тебе. Днес ще се блъскат в тебе, утре ще се блъскат, докато един ден изчезнеш от мястото си. И това не е лошо, защото, в края на краишата, ще започнеш да мислиш право. Питаши се: Защо тези хора се блъскат в мене? – Много просто, вечер е, не виждат хората. Това е една причина. Има и друга причина: направил си къща край реката. Щом дойде проливен дъжд, реката приижда и отнася и къщата, и градината ти. После се питаш: Защо Бог допусна това нещастие? Защо реката отнесе къщата ми? Така разсъждава обикновеният човек. Обаче, умният се запитва: Защо направих къщата си толкова близо до реката? Човекът на ума мисли по един начин, а човекът на сърцето – по друг начин. Той си казва: Макар че къщата ми е близо до реката, Бог ще помисли за мене, ще ме спаси.

В средните векове, един от холандските крали щял да плати с живота си, благодарение на своята крива мисъл. Един от придворните му, голям ласкател, винаги ласкаел краля. Казвал му: Ти си единственият човек в света, пред когото всичко отстъпва. И природните стихии отстъпват пред тебе. Достатъчно е да кажеш една дума, за да ти се подчинят. Един ден кралят заповядал да му построят дво-рец на брега на морето, отблизо да се любува на неговата красота. При една буря, кралят излязъл с трона си на самия бряг, да наблюдава, как бушуват вълните. Придворните били около него и, като виждали, как вълните се надигнат и удрият брега, съветвали краля да отстъпи от мястото

си, да не го завлекат вълните. Той не слушал никого. С вдигната нагоре ръка, той казвал: Заповядвам на вълните да отстъпят навътре! Никакъв отговор. Морето все повече бушувало. – Ваше величество, говорели придворните, вие трябва да отстъпите. Най-после, той ги послушал. Отдръпнал се навътре в сушата и така се спасил.

Сега и вие, като този крал, мислите, че вашият възлюбен ще изпълнява заповедите ви. Лъжете се! Като този цар ще отстъпите пред прилива. Трябва ли да се сърдите на прилива, че върши своята работа? Досега младата булка не е виждала сърдит своя възлюбен. Един ден той зафучи, кипне, после се извинява, но в нея нещо се счува. Тя казва: Как е възможно, този, когото обичам, да се проявява така лошо! Аз пък се чудя на друго нещо: Как може младата булка да не разбира тези неща! Млади булки има и между хората, и между животните. Гледам, на едно дърво две птички си гугукат, разговарят се. Булката иска едно, младоженецът – друго. И те не се разбират. И между пчелите е същото. Царицата е тяхната булка. Там културата е съвсем друга. Има една царица и много търтеи; те бръмчат, обикалят около нея. Всеки гледа да ѝ се хареса. Царицата ги оглежда, докато си избере един между тях.

Като говоря така за младата булка, питате: Какво нещо е любовта? Вие не можете да разберете любовта, докато умът ви не се прояви. Любовта има особен произход, а не както хората си представят. Ако мислят, че това, което преживяват, е любов, те са на крив път. В истинската любов няма положителни и отрицателни черти. В любовта няма никакви смени и промени. Там не може да се говори за приятно и неприятно чувство. Ти сменяш дрехата си. Защо? – За да се освободиш от калта на старата дреха. Трябва да смениш старата си риза с нова. Умът налага тази смяна. Ако не смениш ризата си, ще се натъкнеш на болезнени със-

тояния. Щом е така, слушай ума си, който отдалеч предупреждава. Казвате: Да бъдем религиозни! Религиозността не показва, че човек е умен и разбира Божиите пътища. Това е само едно добро разположение на ума. На религиозния може да разчиташ. Той е дал ума си в услуга на Божественото. Не направи ли това, той е нещастен човек. Той е фанатик, готов да убие човека в името на Бога. Фанатикът има особено разбиране за Бога. Като мине покрай касата на богатия, той казва: Това са Божии пари, и аз имам право на тях. Мине край една градина и казва на градинаря: Това са Божии плодове и аз имам право на тях. И апашът сваля дрехата от гърба ти и казва: Аз имам право на тази дреха! Христос казва: "Ако имаш две ризи, дай едната на бедния". Това значи: Ако имам на гърба си една риза и друга в ръцете си, втората трябва да дам на онзи, който няма нищо. Трябва ли той насила да вземе ризата от ръцете ти? Ако срещна апаш, вместо да чакам да ме насила, доброволно ще му я дам. Това значи ум. Христос изразява това чрез стиха: "Спогаждай се с противника си, докато си още на път". Не чакай да те сложат в затвор, че тогава да се примиряваш. Запитай противника си: Какво искаш? – Дрехите ми. – Заповядай, вземи ги! И ти може да носиш дрехи като моите.

Религиозните още не познават закона за примиряването, за доброволното даване. Те не знаят, какво може да направи Господ. Те се молят, получават някакъв отговор на молитвата си и мислят, че Бог им отговорил. Не, за да ви отговори Бог, трябва да бъдете най-умните, най-добри те хора. За мене, поне, е така. Аз знам, че за да ми отговори Бог на молитвата, трябва да бъда най-умният, най-добрият човек. Не съм ли такъв, много време ще трябва да се моля, за да получа отговор. Аз се водя от следното: Тръгна ли на път, никога не мисля за превозното средство, но

си представям, какво мога сам да направя в дадения случай. Пътувал съм с религиозни хора и слушам да казват: Бог ще помисли за нас. Това е криво мислене. Значи, Бог ще помисли за тях, че им даде всичко наготово, а те ще ядат и пият. Аз знам, че още преди слизането ми на земята, Бог е помислил всичко за мене. Но аз трябва да бъда умен, да намеря това, което е определено за мене и да го използвам правилно. Това не значи, че в света няма помисъл, но ти, като човек, като разумно същество, трябва да действаш правилно. Вървя с един религиозен и край нас минава една кола. Той казва: Сега Бог ще каже на коларя да ни вземе. – Възможно е, но може и да не ни вземе. Коларят минава край нас, казва ни добър ден и си отминава. – Чудно нещо! Този колар не слуша Господа. – Не, други хора са го пазарили, той не е свободен. След това минава друга кола. Религиозният казва: Тази кола ще ни вземе. Обаче, и тази кола минава и заминава, без да ни вземе. – Чудно нещо! И този не слуша Господа. Минава трета кола, спира се. Религиозният казва: Ех, най-после послуша Господа. Коларят пита: Имате ли пари? – Нямаме. За Господа! – Аз се нуждая от пари, не мога да работя за Господа. И на мене Господ не дава току-тъй. – Знаеш ли, какво те чака на онзи свят? – Не искам да знам за онзи свят. Аз мисля за този свят. Като отида на онзи свят, тогава ще мисля. Ако имате пари, ще ви кача на колата. Най-после, аз постъпвам умно. Изваждам една звонкова монета и казвам: Коларя, когото срещнем сега, той ще изпълни Божията воля. Той отдалеч ни вижда, съглежда монетата и казва: Заповядайте на колата. – Най-после духът влезе в този колар. – Не, аз вкарах златния дух в него. Аз, умният човек, мога да спра всеки колар на пътя му и да го накарам да ни заведе до определеното място. И апашът може да постъпи така, но по друг начин. Той изважда револвера от джоба си и

заставя коларя да го заведе, където иска. Много просто, ако не иска, с живота си ще плати. Добрият човек работи с ума си, а апашът – с револвера си. Коларят, като заведе апаша на определеното място, въздъхва свободно и казва: Благодаря на Бога, че не ме уби. Казвам: В човешкия живот тези неща стават всеки ден.

Често хората стават играчка на своите чувства и, въпреки това, мислят, че са свободни. Те са дотолкова свободни, доколкото е свободен коларят в ръцете на въоръжения апаш. Щом види револвера, коларят е готов да кара апаша, където му заповядва. Религиозният не си служи с насилие. Той трябва да познава, дали един колар е готов да му усължи, или не. Ако коларят е положителен тип, религиозният трябва да бъде отрицателен. Ако и двамата са положителни, ще се отблъснат. Как ще постъпи коларят, ако срещне на пътя си една красива мома? Тя го спира, усмихва му се и казва: Моля ти се, може ли да ме заведеш донякъде с колата си? Той веднага спира колата и я поканва да се качи. Тя се усмихва, благодари и се качва на колата. Казваш: Добре е да бъде човек красив. – Добре е да си красив, но още по-добре е, ако можеш да се преобразяваш, да вземеш формата на красивата мома. Мислите ли, че Бог е направил човека красив? Колкото Бог е облякъл богатия в хубави и нови дрехи, толкова е направил и човека красив. Ред поколения, вашите деди и прадеди са живели с идеята за красота и днес са предали красотата и на вас. Питам: Коя е причината, вашите къщи да бъдат големи, с широки прозорци, с добре инсталирано осветление? Това се дължи на желанието ви да имате повече светлина, да бъдете здрави и красиви, да живеете добре.

Сега, като ме слушате да говоря така, казвате: Чудно нещо, ние мислим, че Бог за всичко е помислил, че Той има предвид нашето щастие, а излиза друго нещо! Ако мисли-

те, че всичко в живота ви е наредено от Бога, защо едни хора са богати, а други бедни? Защо едни къщи са големи, светли, с широки прозорци, а други са малки и тъмни? Може ли да кажете, че Бог е несправедлив? Богатият е бил по-умен и практичен, затова се е наредил по-добре от бедния. Бог не се интересува от това. Той е дал на човека дарби и способности, и всеки се нареджа според това, което е обработил. Ако не беше така, щяхте да изпаднете в друго противоречие. Казвате: Защо Бог допуска убийството? – Това е човешка работа. Казано е в Писанието: "Не убивай!" Човек е пристъпил този закон, сам го е нарушил и сам трябва да го изправи. Защо човек не предвижда, че ще го убият? Защото не предвижда, че ще го обидят? Най-малкото побутване е в състояние да го обиди. Щом е толкова чувствителен, трябва да предвижда всичко, което ще му се случи и да го избягва.

Коя е причината за противоречията в живота? Това се дължи на факта, че умът малко работи. Щом умът работи малко и способностите се развиват мъчно. Днес хората са разединени, всеки мисли за себе си. Ако могат да се обединят, умът им ще работи повече, ще им дойде на помощ. Тогава ще дойде истинската култура и хората ще се почувствуваат братя. Докато всеки мисли само за себе си, да стане велик, той не е на прав път. Същото се отнася и до отделните държави и народи. Америка, Англия, Франция, Германия, Русия искат да бъдат велики. Колкото и да се силят, не могат лесно да станат велики. И България иска да стане велика. Много години ще бъде такава, каквато е днес. По-велика не може да стане. Накъде ще се разширява България? С какво ще постигне желанието си? Със сила не се става велик; със знание, с богатство – също. Ето, евреите са много богати, но могат ли да вземат Палестина с пари? – Не могат. Някои мислят, че всичко се постига с пари и

със сила, но остават излъгани. Според мене, нещата се постигат чрез моралните чувства, свързани с ума. Магическата сила в човека е неговият ум; той е свещената пръчица. Той е най-големият помощник на човека. Щом впрегнеш ума си на работа, той веднага използва чувствата и взаимно почват да работят. Ако умът не работи, човек се движи в тъмнина. Умът е красивата мома или красивият момък, който използва силата си за разумна работа. И най-бедният, ако има светъл и прозорлив ум, всяка ще използва най-слабите възможности и условия. Като срещне красива мома и види, че се нуждае от някаква подкрепа, той веднага ѝ се притича на помощ. Тя спира вниманието си на него, оценява интелигентността му и го възнаграждава със своето внимание. Един ден той среща същата мома на кон, но се случва малко нещастие с нея. Конят се подхлъзва. Момъкът веднага се спуска, хваща юздата на коня. Момата се учудва на смелостта на момъка и му благодари.

Сега и на вас казвам: Ако се подхлъзне вашият кон или препуска, хванете юздите му. Така ще спасите царската дъщеря. Коя е царската дъщеря? – Това е вашата разумност. Тя се е качила на вашия кон и вие трябва да я пазите. Ако се подадете на чувствата си, конете ще хукнат да бягат и ще хвърлят царската дъщеря на земята. Дръжте здраво юздите на вашите коне! Казваш: Страхувам се да не ме прегази конят. – Няма защо да се страхуваш. – Ще ме убие някой! – Кажи си: Нямам неприятели, няма защо да ме убиват. Може да убият човека само тогава, когато го считат за опасен. Щом не прави пакости, никой не може да го убие. Умният, добрият човек никога не убива. Той разполага с вътрешно знание и сила в себе си и с тях се справя. Неразумният, като се намери пред опасност, не знае на къде да върви – навсякъде вижда опасност. Ако има самообладание, ще се отбие от пътя си и ще избегне опасност-

та. И лъв да срещнеш, ако си разумен, ще се справиш с него. Лъвът представлява лошите условия на живота. Не викий, не роптай против лошите условия, но направи им път да минат, без да те засегнат. Как се справят негрите с дивите зверове? Те имат начини за укротяване на животните.

Син се оплаква от баща си, че не го обичал, че го пъдел от къщата си и решил да се самоубие. Ето какъв съвет давам на този син: Иди при баща си и майка си, целуни им ръка, прегърни ги и поговори с тях. Помоли се да те извинят и въпросът ще се разреши. Така постъпват умът и разумното сърце: Има ли нещо унизително в това? Тази постъпка ще отвори сърцето на майката и на башата и те ще отстъпят. И религиозните често казват, че Бог не ги обича, не иска да приеме молитвата им. Какво струва да се помолиш на Господа и да му дадеш сърцето си? Защо не изпълниш Божията воля? Ето как ще си отвориш пътя към Бога. Той знае, че си добър и способен син и можеш да вършиш Неговата работа. Ако си готов да вършиш Божията воля, знай, че Той всяко ще те приеме и ще те послуша. Една чистосърдечна дума, отправена към Бога, е в сила да те освободи от всички противоречия. Отивай при Бога с ума си, за да имаш Неговото внимание.

Мнозина от вас се стремят към новия път, а вървят по стария. Старото е път на любовните писма. Какво е съдържанието на тези писма? Момъкът пише на момата: Откак те видях, не мога да спя спокойно. Жivotът изгуби смисъл за мене. Красивата мома представлява света, а красивият момък – това си ти, който искаш да се ожениш за красива мома, т.е. светът. Тя е много горда. Като те погледне, ти се смразяваш. Може да ѝ пишеш и сто писма, но като опита ума ти и разбере съдържанието му, тя ти дава пътя. Когато ме питат, вярвам ли в Бога, отговарям: С този въпрос още не съм се занимавал. Той е висок въпрос, не е за

мене. С какво се занимаваш тогава? – С билки, които имат лечебно действие. Лекувам охтиката и други болести. Занимавам се с малки работи. Що се отнася до въпроса за Бога, това е далечна работа. След това, аз разказвам какво представлява науката за лекуването и на какъв закон се подчинява. Разказвам, кога и как тревите са добили своето лечебно действие. Като се разговарям така с хората, разбираам, какво мислят. Те не подозират, че аз лекувам с Божествената сила, а не с външни билки. – Какво е Божествената сила? – Това, което знае, как да употребява силите и да се ползва от тях, то е Божественото в человека. Това е Господ, Който всеки момент помага. Няма изключение в човешкия живот, когато Бог да не е отговорил на всеки зов. Това става всяко, когато човек върви по Божиите закони. Така е било с всички велики хора.

Когато човек наруши един Божествен закон, Бог не го слуша вече. Щом забележите това, прегледайте живота си, да видите, къде сте постъпили неправилно, или кой Божествен закон е нарушен. Рисуваш една картина. Мине някой край тебе, погледне картината и казва: Носът не е нарисуван, както трябва. Отивам при картината и поправям носа. Дойде втори и казва: Очите не са нарисувани, както трябва. Дойде трети: Веждите не са правилни. Брадата не била, както трябва; ушите не били, както трябва. Мине известно време, дойде четвърти и казва: Носът не е добре предаден, очите не са верни. – Повече не поправям! – Ама по-рано беше по-добре нарисувано. – Повече не поправям! Не се лъжа вече! Аз зная, че сутринната светлина не може да бъде по-силна от обедната. Сега е обяд. Никой не може да докаже, че обедната светлина е по-слаба от сутринната. Ще дойде някой да ми доказва, че едно време той бил по-добър, отколкото сега. – Това е крива философия, криво чувствуване. Едно време, ти правеше по-големи грешки, откол-

кото сега, но тогава минаваше за светия. – Чист живот водех. – Ти водеше чист живот, защото не беше облечен в дрехи. Тогава беше обвит само в една риза, но сега ризата ти е изцапана. Сега искам да те изпитам, колко си чист и здрав. Искам да опитам, като те изпера, дали твоята риза ще издържи. Ако се изпере добре и остане здрава, ти си добър човек. Ако се скъса, преди да се изпере, ти си лош човек. За ония, които не искат да се поправят, аз казвам: Това е риза, която не иска да пусне кирта си.

Казваш: Аз не искам да изменям възгледите си. – Ти още нямаш възгледи. – Знаеш ли, какво понятие имам за Бога? – Какво е твоето понятие? – Аз мисля, че Бог е абсолютен, че Той изпъльва цялото пространство, че всичко в света става по Негова воля. – Ако е така, ти защо си куц? Може ли, щом всичко става по Божията воля, Той да заповядва на някого да те бие, за да окуцееш? Така не се говори. – Аз зная, че Бог е абсолютен. – Аз пък не зная това. Зная още, че Бог е без начало и без край. – Според мене, всяко нещо е без начало и без край, когато започва добре и свършва добре. Щом започва зле и свършва зле, то има начало, има и край. Започваш една работа, питам те, какво е нейното начало? – Лошо. – Краят ѝ? – Лош. – Тази работа има и начало и край. Където доброто е и в началото и в края, там действа разумността. Срещам една баба, която се оплаква от живота: Обичах единого, но не ме дадоха на него. За да покажа, че съм недоволна, аз взех друг, когото също родителите ми не искаха. – Твоята работа има начало, има и край.

Помни: Докато живееш в света на промените, всяко нещо ще има начало и край. Щом влезеш в Божествения свят, където няма промени, там нещата са без начало и без край. Като знаете това, лесно ще се освобождавате от мъчнотиите си. Казвате: Нашият живот е щастлив. И преди вас

е имало щастливи хора, но работите не вървят добре нито в тяхно време, нито във ваше време. – Защо? Друг е въпросът, ако казвате, че Божественият живот носи щастие. Не е било и няма да бъде, Божественият живот да не носи щастие на хората. Щом дойдете до този живот, ще знаете, че там нещата нямат начало, нямат и край. Следователно, когато в ума ви влезе мисълта за Божественото, ще си го представяте като обширен свят без никакви противоречия. Докато имате противоречия, вие сте в ограничения свят, в света на вечните промени.

Сегашните хора имат някаква философия за живота, но тя е философия без приложение. Едно говорят, друго вършат. Това е живот с начало и край. Раждаш се, това е началото; умираш, това е краят. Щастлив си, това е началото; нещастен си, това е краят. И обратно: нещастен си, това е началото; щастлив си, това е краят. Това е преходният живот. – Защо е така? – На този въпрос не може да се отговори. – Защо съм нещастен? – Така трябва да бъде. – Защо съм щастлив? – Така трябва да бъде. Каквите обяснения и да ви се дадат, въпросите ще останат пак неясни. На едно колело са закачени две кофи. Колелото се върти: едната кофа се върти, другата се изпразва. Каквото и да правите, все едно и също нещо ще става: празнене и пълнение. Дали ще се пълниш, или изпразваш, все ще се движиш. – Защо е така? – Така е, другояче не може. – Не може ли да не се черпи вода чрез колелото? – Може, но трябва да бъдеш умен, съобразителен, да прекараш канализация в къщата си. Ще докараш вода от Рила в градината си и ще я напояваш. Значи, вие се нуждаете от нова канализация, при която да си докарате чиста вода от планината.

Сега, аз трябва да ви говоря тихо, спокойно, без никаква заинтересованост. Ако съм заинтересуван от нещо, не мога да говоря истината. Не искам да ви убеждавам да вяр-

вате на това, което говоря. Искам да се ползвате от вашата опитност. Минахте и още минавате през стария живот. Направете опит сега, да влезете в новия живот. Досега обработвахте градината си по стария начин. Какво научихте? Според мене, научихте радостта и скръбта: ако днес се радвате, утре ви чака скръб. Плачеш, че си изгубил богатството си, мъжа си, детето си. Аз съм умен, утешавам те. Изпрашам ти една голяма сума, и ти се зарадваш. Днес си скърбен, на другия ден – радостен. Аз зная, защо си радостен. Аз съм причина за това. Същият аз мога да те направя нещастен. Обичаш една мома, ще се жениш за нея. Пиша на момата едно писмо, че не трябва да се ожени за тебе, не си подхождате. Ако те вземе, ще бъде нещастна. Тя веднага връща пръстена ти и се отказва от тебе. Ето твоето нещастие! Питам: Има ли нещо лошо, че момата е напуснала момъка? Това е все едно, че събличиш старата си дреха и я слагаш на страна. Какво лошо има в това? Обувките ти са скъсани, събуващ ги и тръгващ бос. Има ли нещо лошо в това? Краката ти ще се освежат на чистия въздух. Мислите ли, че е щастлив онзи, който носи кожено палто и кожени обувки? Нещастие е за человека да одира кожите на животните и да се облича с тях. Между моите и вашите дрехи има само една разлика – в широчината. Аз нося пошироки дрехи, да минава повече въздух, да се проветрява тялото ми. Чрез въздуха приемам повече влага. Ако влагата се намали, увеличава се сухотата. Нито голяма влага, нито голяма сухота, нито голяма твърдост! Влагата си има своято място; сухотата си има своято място; твърдостта си има своято място. Всяко нещо е ценно на своято място и на своято време.

До какво заключение дойдохме сега? – До никакво. Аз не искам да ви убеждавам да станете вярващи. Аз си оставям вярващ, а вие – безверници. Докато нещата не ви се до-

кажат, и вие сами не се убедите в истината, останете си на своето. Докато не дойдете до вътрешен опит и сами не се убедите, дръжте се за своето верую. Ще направим опит с това, в което вие вярвате, и с това, в което аз вярвам, да видим резултата на старото и новото. Въпреки това, вие сте опитали стария живот. Остава да опитате новия живот. – Как ще го опитаме? – Като прекарате в градината си нова канализация.

Един проповедник говорил пред едно събрание за Господа. След проповедта си той казал: Братя, да съберем една сума в името на Господа за бедните. Събрали около хиляда лева. На същото събрание се явил един цигулар – виртуоз и започнал да свири. Веднага събрали десет хиляди лева. Той не искал пари нито за Господа, нито за себе си – свирил от любов към музиката. Музиката, като Божествена проява, отваря сърцата на хората и те щедро дават. Бог говори чрез музиката, чрез знанието, чрез красотата. На тяхна страна са силата и правото. Това, което в даден случай те убеждава в нещо, то е право. Някога една дума произвежда по-голям ефект, отколкото цели изречения. Това не значи, че вярванията, които имате сега, са криви. Това са вярвания на променливия живот. След като отареете и заминете за другия свят и вярванията ви ще си заминат.

Променливият свят прилича на красивите паунови пера. Паунът разпери крилата си, обърне се на една страна: Тър–тър–тър; разпери ги на друга страна: тър–тър–тър! Един ден те се изменят, от ден на ден стават все по-лоши. Какво остава от пауна? Поне глас да има! Той не е никакъв певец. И даром да дава концерт, никога не бих отишъл да го слушам. За едно пауново перо бих дал и сто лева, но за един негов тон не давам нито стотинка.

И тъй, ще се измени светът на пауните, на петлите, на пуците и ще остане в нас само светът на чистата мисъл.

Тогава ще кажем: Всичко, създадено от Бога, е разумно. Неразумното не е от Бога. Всички мисли, чувства и постъпки, в които няма измяна, нито промяна, са Божествени. Обаче, мисли, чувства и постъпки, които се изменят, са човешки. Следователно, трябва да знаете, какво съдържа Божественото, и какво – човешкото. И човешкото не е лошо, но на него не може да се разчита, освен при известни условия. Божественото работи през всички времена и епохи, на Него всяко може да се разчита. В човешкото ние се очароваме и разочароваме, а в Божественото се насырчаваме и очароваме. Само Божественото открива пътя към великото бъдеще. Човешкото казва: Заеми първото място. Божественото казва: Вземи последното място. И аз ви казвам: Стойте на последните места. Ако си на първо място и къщата в която си влязъл гори, мъчно ще излезеш от пожара. Ако си на последно място, пръв ще излезеш вън. Затова е казано в Писанието: "Първите ще бъдат последни, а последните – първи". Практично е да заемаш последно място. И тогава, като те поканят на угощение, домакинът на къщата ще каже: Моля, вземи първото място. От Божествено гледище, добре е всяко да бъдеш последен. Бъди последен богат; бъди последен учен. Само така ще имаш условия, да бъдеш един ден пръв. Докато не заемеш последно място, никога няма да се освободиш от противоречията. Това се отнася и до стари, и до млади. Въпреки това, старият казва: Какво беше едно време, какво е сега! Нищо не ми остана! Можах да стана и министър, но бях глупав.

Каква е разликата между бедния и богатия? И двамата умират по един и същ начин. Бедният занасят на гробищата с проста кола и го опява един поп; богатият занасят с хубава кола и го опяват няколко попа. На гроба на бедния поставят дървен кръст, а на богатия – каменен кръст и паметник. Аз се отказвам и от двете неща. Желая сам да

отивам на гробищата, и сам да се връщам. Други да ме носят на гробищата, да ме опяват и да ме оставят там, без да мога сам да се върна, благодаря за такива почести. Аз се отказвам от царски погребални коли. Да ви пази Господ от такова тържество! И на вас казвам: Не искам никакви тържества, никакви почести.

Т. м.

*

11 Лекция от Учителя, държана на
30 ноември, 1932 г. София – Изгрев.

Изпити на ученика

Р а з м и ш л е н и е .

Какво прави стопанинът, когато гради къща? Той доставя материала на работниците, но как ще се направи къщата, не знае. Това е работа на предприемача и на работниците. На първо време, материалът е разхвърлян. Щом дойде предприемачът, работниците подреждат материала и започват да градят. И човешкото тяло е подобно на къща, съградена от велик майстор. Мислите и чувствата са материалът, от който се гради къщата. Съграждането на човешкото тяло е дълга история. Вие нямаете представа, как е станало това. Понеже човек се ражда с готово тяло, той мисли, че е лесно да се създаде едно тяло. В далечното минало зрението и слухът не са били така развити, както днес. Човек възприемал впечатленията от външния свят по особен начин. Както нероденото дете възприема впечатленията от външния свят в утробата на майка си, така и човек е възприемал впечатленията от външния свят, когато е бил още в утробата на природата. Сегашният човек счита яденето за най-важното нещо в живота си. Цял ден той мисли, какво ще яде и как ще приготви яденето си. Готовството заема голяма част от деня. Ако е месоядец, той мисли, откъде да вземе мясо и как да го сготви: да направи кюфтета, да напълни чушки. Ако е вегетарианец и той мисли, какво да си сготви. В бъдеще, хората ще се хранят по

друг начин. Днешното готварство ще остане в архива на човешкия живот, като утайка.

Сега, като разглеждаме развитието на человека, виждаме фазите през които е минал той. Първата фаза е елементарното съзнание. Човек се отличава с прости усети и възприятия. Всичко се сливало в едно цяло. Той не могъл да диференцира нещата. В него е имало само една жизнена проява, една мисъл и едно чувство. Той мислел, че и природата е като него. В първата фаза на развитието си, човек е живял със съзнанието че съществува само един свят – външният, обективният свят. Докато е живял с това съзнание, той е развивал наблюдалите си способности. Това е продължило хиляди и милиони години. Той се раждал, умирал, забелязвал, че има същества и вън от него, но защо съществуват, не се интересувал. Между тогавашния човек и животното почти нямало разлика. Обаче, постепенно съзнанието му се пробуждало и той започнал да смята, да прави изчисления, да съпоставя фактите. Така, той влиза в областта на самосъзнанието, където се заражда музикалното чувство. С музиката заедно се събужда и мисълта. Човек влиза вече в третата фаза на живота и започва да работи с времето. Той мисли, нареджа работите си според времето, прави изчисления и съзнателно наблюдава промените в живота и природата.

Често хората изпадат в атавистични състояния и се питат, откъде идват. – Много просто, те са резултат на дадечното минало. Атавизмът е последствие на наслоявания в съзнанието на человека. Като се пробужда съзнанието му, той неизбежно се натъква на тези наслоявания, които се отразяват в мислите или в чувствата му. Казано е в Писанието, че Бог е създал человека. Питате се: Ако това е така, как е възможно, Съвършеният да създаде толкова несъвършено същество, пълно с противоречия. Значи, и човек трябва

да бъде чист и съвършен като своя Създател. Ще излезе, че библейският разказ за създаването на человека е повече за детата, на тях да бъде понятен. Възрастният се пита, как човек е придобил тези лоши качества да лъже, да краде, да убива, да яде мясо? Той се е учи в някъде и там е придобил лошите навици. Ако разгърна истинската история на човешкото развитие, ще изпаднете в противоречие. Тя е дълга и широка. Самосъзнанието на человека се е явило на границата между втората и третата фаза на развитието му. Щом влязъл в третата фаза, започнало развитието на интуицията. Колкото по-елементарно било съзнанието на човека, толкова по-неразвито било неговото членце. Човек си прави дрехи според формата на тялото. Следователно, и членото му е резултат на неговите мисли и чувства, т.е. на степента на неговото развитие. Също така и устройството на човешката глава отговаря на съзнанието му.

Съвременните учени и анатомисти изучават человека повърхностно. Те гледат на него като съвъкупност на физически и физиологически прояви, а не и като на духовно същество. От гледище на анатомията, ръката на человека е физически уд; от гледище на хиромантията, ръката има отношение и към духовния живот. По нея се чете миналото, настоящето и бъдещето на человека. Затова, именно, ръцете на хората са различно устроени. У някои пръстите са къси, у други – дълги; у някои ръцете са тънки, у други – дебели, месести. Ръката има отношение към волята. Ако искаш да знаеш, дали даден човек може да прилага нещата и доколко ще свърши определена работа, виж ръката му.

По лицето на человека се познава, какви чувства го вълнуват и доколко е чувствителен. По главата се познава мисловната дейност на человека. По време и пространство, сърцето се явило по-рано от ума; по същество, обаче, умът е предшествал явяването на сърцето. Например, обичаш ня-

кого. Ти го държиш в ума си, като отвлечена идея. Тази идея постепенно влиза в сърцето и ти казваш: Обичам този човек. Значи, любовта не е само чувствуване, но мисъл, реализирана в областта на сърцето. Чувствованията представляват корените на дървото, а мислите – клоните. Когато една мисъл се реализира в живота, тя придобива израз. Тогава човек е отговорен за мисълта си. Докато не изкажеш мисълта, не си отговорен. Щом я изкажеш, ти сам виждаш, какво действие произвежда тя. Сам сравняваш действието ѝ с действието на други думи и поемаш отговорност.

И тъй, да се саморазвиваш, това е естествен процес в човешкия живот. Важно е, правилно да се развиваши. Дали ще живееш на земята, или в задгробния мир, не е важно – правилно трябва да се развиваши. Дали вярваш в задгробния свят, или не вярваш, и това не е важно. Някои вярват в загробния свят по особен начин. Те си представят задгробния свят такъв, какъвто не съществува. Според тях, онзи свят е подобен на този, в който те живеят на земята. Не, другият свят не е като физическият. Както водата минава през три състояния – твърдо, течно и въздухообразно, така и човек след смъртта си минава в особено състояние – водно, наречено астрално състояние.

Един познат разказваше един свой сън. Една вечер сънувал, че дошъл при него един човек и го нападнал. За да се защити, той извадил ножа си и започнал да го мушка. Мушнал го веднъж, два, три пъти, но нападателят си останал здрав: капка кръв не потекла от тялото му. Той се чудел, какъв човек е този, да го мушкаш с нож и да не умира. Такова нещо е астралният човек. Неговото тяло се отличава от това на физическия човек. Казвам: Не се заблуждавайте от своето физическо тяло. То е временно пособие на физическия човек. Вие се свързвате с тялото си, като не-

що неразделно от вас. Някои мислят, че тялото и човекът са едно и също нещо. Не е така. Можеш ли да кажеш, че касата и човекът са едно и също нещо? Казваш: Не мога да живея без касата си. Вземат ли касата ми, все едно, че взимат сърцето ми. Ти си свързан с касата си, но тя е нещо отделно от тебе. Ако се свържеш за една канара, можеш ли да кажеш, че тя е част от тебе? Не се свързвайте с неща, които се развалят. Те са преходни и могат да ви завлекат в пропастта.

Един виден цигулар отишъл в Италия да изнесе концерти. Цигулката му била много хубава – Страдивариус. Като свършил концертите си, случило се нещастие с цигулката – разлепил се горният капак. Той занесъл цигулката си на поправка при голям майстор и останал при него да чака, докато стане поправката. Майсторът взел ножа си и го прекарал по дължината на цигулката. Щом видял това, цигуларят припаднал, като че ножът минал през неговото тяло. Двойникът му бил в цигулката и, като се докоснал ножът до него, цигуларят изгубил съзнание. Трябвало да извади двойника си от цигулката и тогава да я носи на поправка. Някой се свърже с пръстена си и, като го изгуби, страда. Друг изповядва известно верую и, като го отричат хората, той страда.

Казано е в Писанието: "Дръж името на Бога свето в душата си". Това значи: Каквото верую и да имаш, не го споделяй с хора, които не са готови да го разберат. Те ще го отрекат, а ти ще страдаш. Нека има нещо в тебе, което хората да не знаят. Ако те питат, каква е идеята ти за Бога, не бързай да им отговориш. Някой иска да знае твоето убеждение от любопитство, а не от искрено желание да чуе истината. Всички хора не са еднакво набожни и религиозни. Мнозина минават за религиозни, а религията е далеч от тях. Истински религиозният има особен израз на лице-

то си. Религията облагородява човека. Докато стане истински религиозен, човек минава през много фази на развитие. Няма ли нужната религиозност, каквото пипне, все ще го изцапа. Следователно, колкото и да е велик, Бог не позволява на малките нечисти деца да се докоснат до Неговата дреха. Така постъпва и майката. Като облече новата си дреха, тя не позволява на децата си да се докосват до нея. Щом се приближат до дрехата ѝ, тя казва: Стойте настрани! Не ме пипайте! Казвате: Искаме да знаем, къде е Господ и какво представлява Той.

Сега ще прочета 16 глава от книгата на Йов.

"Много таквиз съм слушал; окаяни утешители сте всинца". (– 2 ст.). – Вие сте окаяни, слаби утешители, понеже не разбирате скърбите на хората.

"Свършват ли се празните думи?" (– 3 ст.). – Празните думи никога не се свършват. Това се отнася за неразумния. Когато човек проумее, празните думи се свършват. Докато има порои, водата всяко ще бъде кална.

"Що ти дава смелост да отговаряш?" – И вас питам: Кое ви дава смелост да отговаряте? Като видите, че някой изпада в противоречие, казвате му: Какво от това, че баща ти или майка ти е умряла? Казвам: Ако можете да влезете в положението на онзи, на когото говорите, вашите думи щяха да бъдат разумни. Ако не са разумни, това показва, че сте слаби и окаяни съветници и утешители.

Казвам: Пренесете се във времето, когато е живял Йов, да видите, през какви изпити е минал. Първо, той е минал през областта на съзнанието, после – на самосъзнанието, т.е. в областта на най-големите противоречия. Не е лесно да мислиш, че си божество и да те поставят на изпит, да провериш, доколко си такъв. Йов бил голям богаташ, минавал за мъдрец пред хората. И поставиха Йов на голям изпит: постепенно изгуби всичко. Камилите и овцете му из-

мяха. Дойде голям циклон, който събори къщата му и уби синовете и дъщерите му. Най-после го нападна тежка болест, като проказа: кожата му се надупчи, отвориха се големи гнойни рани – никой не можеше да се приближи до него, отдалеч миришеше. Как ще си обясните това нещо? Ако го разглеждате от становището на социологията, все ще намерите някакъв отговор. Ако го разглеждате с погледа на религията, ще кажете, че това е необходимо, като път на ученика, който минава през последния изпит на самосъзнанието.

"И аз можех да говора, както вие: ако беше вашата душа на мястото на моята душа, можех да натрупам думи против вас и да кимам с глава против вас". (– 4 ст.). – Това е човекът на страданието, но не човекът на бъдещата ражда. След големите страдания, Йов получи всичко отново: богатството си, синовете и дъщерите си. И той влезе в новия живот.

Като изнасям живота на Йов, искам да ви предупредя, да знаете, че всички ще минете през неговите изпитания. Няма да остане човек в света, който да не мине през тях. Въпросът е, кой по-рано, кой по-късно. Не може да влезеш в духовния свят без страдания. Който мисли, че без страдания ще влезе в духовния свят, той е на крив път. Само с молитва и с говорене, работите не се нареждат. Ако мислите, че само с молитви може, вие ще изпаднете в играта, която едно семейство устроило на селянина – маслопродавач. Той занесъл на това семейство няколко килограма чисто краве масло и вместо да му платят, дали му едно писмо, в което имало 30 лв. и му казали: Ето пари до Княже-во. Вземи трамвая и занеси писмото на свещеника, той ще ти плати и ще поръча да донесеш и на него масло. Селянина повярвал. Взел писмото и го занесъл на свещеника. Последният отворил плика и започнал да чете: Този селянин е

малко побъркан. Има нужда от молитва. Парите в писмото са за тебе. Свещеникът отворил молитвеника си и започнал да чете на селянина. Прочел една, две, три молитви, а селянинът си мисли: Какво прави този свещеник? Най-после казал: Дядо попе, тази работа не става с молитви, пари трябват за маслото.

Сега вие се смеете, но мнозина изпадат в положението на свещеника. Като се натъкнете на една мъчнотия, започвате да се молите. С молитви мъчнотията не се разрешава. Ще се молиш, ще мислиш, ще работиш, докато разрешиш мъчнотията. Беден си. Как ще се справиш с бедността? – Ще се моля. – Не, ще се молиш и ще работиш. Казано е: "Лозето не ще молитва, а мотика". Ето, свещеникът чете молитва на селянина, но той му казва: Дядо попе, маслото трябва да се плати. Молитвата не разрешава въпроса. Свещеникът трябваше да разпита селянина, защо е дошъл при него и, като разбере, че му дължат пари за десет килограма масло, да плати. Втори път да знае, че хората могат да го мамят. Всяка мъчнотия се разрешава с плащане. Ще мислиш, ще търсиш начин за разрешаването ѝ и, в края на краищата, ще платиш.

Казвате: Ние сме възрастни вече, не можем да разрешаваме мъчнотиите си. Възрастта е външен въпрос. И като възрастни, и като млади, ще мислите и ще решавате задачите си. Ако сте в първата фаза на съзнанието си, само ще наблюдавате, без да правите заключения. Ако сте във втората фаза, ще се радвате и скърбите, ще се смеете и плачете, ще живеете в света на промените. Ако сте в третата фаза, ще започнете да мислите върху причините и последствията на нещата, ще изучавате законите на живота и природата. Като не разбира тези закони, бедният се настройва срещу богатия, а богатият се пристрастява към парите. В Америка има големи милиардери, които намират смисъ-

ла на живота в парите. Един ден, като фалират банките, те стават нещастни. Много естествено, те ще бъдат нещастни, защото са заботатели от труда на бедните. Ще кажете, че волята на Бога е да бъдат богати. Питам: Защо не кажете, че волята на Бога е богатите да споделят парите си с бедните? Трябва да разсъждавате.

Богатият трябва да е заслужил своето богатство, да го е придобил със собствен труд. Йов не заслужаваше богатството, затова му се отне. Като започна да мисли, той дойде до ново разбиране на живота. Той разбра, че богатството му беше спечелено от труда на бедните и, като придоби ново разбиране, пак заботя. На същото основание, ако и вие използвате своите дарби само за себе си, ще ги изгубите. Ако искате да ги запазите, ще работите с тях, както за своето благо, така и за благото на своите близки. Това може да не ви се харесва, може да не е съгласно с вашите възгледи. Ето, и Христос говори на хората, но мнозина не бяха доволни от това, което им казваше. В резултат на недоволството от Него, евреите Го разпнаха. Нямаше ли друг начин за изказване на недоволството? Христос дойде да спаси човечеството, да го извади от областта на самосъзнатието. Докато живеете в самосъзнатието си, ще се радвате и скърбите, ще печелите и губите. Като умре някой от близките ви, ще се почерпите, ще плачете, но нито черното ще ви помогне, нито плачът. Ще загубите парите си и пак ще плачете. Колкото и да ви утешават, няма да се утешите. Мъжът живял лошо с жена си, а след смъртта ѝ плаче за нея, иска да знае, ще я види ли на онзи свят. Казвам: Ако е в по-висок свят от него, тя ще го види, но той няма да я види. Христос казва на мнозина, че не ги познава. – Как да не ни познаваш? Ние проповядвахме Твоето Слово. – Въпреки това, не ви познавам. Някой търси баща си и майка си, но те не го поглеждат, не го познават. – Защо? – Хора-

та се познават само при любовта. Ако се обичат, ще се познаят и на онзи свят; ако не се обичат, няма да се познаят.

Като четете Евангелието, натъквате се на притчата за блудния син. Бащата познаваше сина си, но синът не го познаваше. Синът напусна баща си и отиде в чужбина, където прахоса парите си, разсипа живота си и, като видя, че нищо не му остава, върна се при баща си с желание да остане при него, като един от последните слуги. Бащата се задрава и го прие с любов. Когато го изпраща, любовта му беше пълна със скръб; като го посрещна, любовта му беше пълна с радост. Бащата прости на сина си и го прие с любов. Той даде пример, как се прощава. Ако някой вземе парите ти, не го търси, прости му. – Как да прости? – Ще простиш, за да се повдигнеш. Това е изкушение, с което сам трябва да се справиш. Много изкушения има в света, с които човек трябва да се справи. Изкушенията идват от самосъзнанието. Вчера един млад брат поправяше цимента около салона. Един евангелски проповедник се спря пред него и го запита: Защо поправяш цимента, не знаеш ли, че Христос идва и ще изгори земята? Братът го погледна, обърна внимание на облеклото му. Видя, че е добре облечен, с хубави, нови обувки. Той си помисли: Нали земята ще изгори, защо си облечен толкова добре? Проповедникът мисли, че само той живее правилно, само той разбира живота.

Често религиозните изпадат в лицемерие. Те се страхуват от истината. Едно лято бях в Ямбол, държах беседа. Един евангелски проповедник ме слушаше и, като се свърши беседата, каза на окръжаващите: Аз не съм съгласен с това, което чух. После, като останахме двамата, той се обърна към мене и тихо ми пошепна: Слушай, всичко кое то чух, е вярно. Аз съм напълно съгласен с думите ти, но ако започна да проповядвам по същия начин, скоро ще ми

отнемат службата. Ти, както разбирам, предвиждаш всичко. Кажи ми, ще се оправят ли моите работи? – Твоите работи ще се оправят, когато се оправи умът ти и започнеш да говориш истината. Време е вече да излезеш от областта на самосъзнанието, да се повдигнеш. – Трябва ли да минавам от една черква в друга? – Не е въпрос до черквите. Ти ще се повдигаш, ще минаваш от по-ниско в по-високо състояние на съзнанието, както ученикът от отделенията минава в прогимназията, гимназията и най-после влиза в университета. Някой казва: По-добре да умра, да се освободя от мъчнотиите си. – И да умреш, пак няма да се освободиш. Ето, бедният Лазар умря и отиде в лоното на Аврам. Богатият умря и отиде в ада. Кой от двамата беше свободен. Богатият запита Аврам, защо бедният Лазар е в лоното на Аврама, защо и той не е при него. Аврам отговори: Лазар през целия си живот страда, а ти яде и пи, за никого не помисли. Сега Лазар ще яде и пие, а ти ще страдаш. – Тогава прати Лазар да ми накваси устните. Аврам му каза: Между тебе и него има голяма пропаст, която не може да се мине. Ти трябва да измениш възгледите си, да мислиш по нов начин, за да влезеш във връзка с Лазар.

Да оставим този въпрос на страна. За да се развивате правилно, вие се нуждаете от ново разбиране, от нова светлина. Христос донесе тази светлина, но малцина я приеха. Той извади човека от областта на самосъзнанието и го насочи към Божественото съзнание, където е радостта. Ако съжаяваш, че си дал една чаша или едно шише вода на своя близък, ти си още в самосъзнанието. Пред тебе има цял извор. Колкото и да черпи вода от него твой близък, тя няма да се свърши. В Божествения свят водата извира и хлябът никога не се свършва. Там е живият хляб. Колкото да ядеш, за всички ще има изобилино. Там и дрехите не се свършват: ще има и за тебе, и за близния ти. Като влиза в

Божествения свят, човек се чувствува ученик. Там му се дават условия за учене. Като свърши този университет, той се подлага на последния изпит – разпятието. Христос мина през този изпит и разреши правилно задачата си. И вие трябва да минете през същия изпит. – Кога ще бъде това? – Не е важно кога. Важно е да бъдете готови. За някои изпитът идва тогава, когато не са готови. Те предварително започват да треперят и казват: Да ни пази Господ от страдания! Някой казва: Искам да замина за другия свят, по-скоро да се освободя от страданията. – Много ще теглиш, докато дойдеш до освобождаването. Христос мина през смъртта, но след три дни възкръсна. И вие, като отидете в другия свят, ще срещнете своите стари възгледи – вашите деди и прадеди, с които трябва да се справите след това ще продължите пътя си нагоре.

Казвате: Христос е минал през големи страдания. – Това се знае отчасти. Много от страданията на Христос не са познати¹ на човечеството, но Той се е справил добре с тях, разрешил е всичките си задачи. След това Той казва: "Аз съм пътят, истината и животът. Това е живот вечен, да позная Тебе, Единнаго, Истиннаго Бога". Като говори за блаженствата, Христос показа пътя през който хората трябва да минат. Всеки ще мине през тези пътеки. Казваш: Трябва да бъда беден. – Не, богат ще бъдеш като Йов: Ще имаш говеда, овце, камили; ще имаш къщи, ниви, синове и дъщери. И след като изгубиш всичко и придобиеш ново разбиране, загубеното ще ти се върне отново. Ще изучавате блаженствата като форми. Например, казано е: "Блажени кротките, защото те ще наследят земята". Кроткият представлява жива форма за изучаване. Който става наследник на земята, трябва да я изучава, да знае законите ѝ, да познава човешкия ум и човешкото сърце. За да станеш кротък, са-ще изгубиш всичкото си богатство, всичкото си знание. Са-

мо така ще придобиеш истинското знание и богатство, истинската светлина. След като изгубиш всичко и се примириш, тогава ще придобиеш ново прозрение. Без страдания нищо не се постига.

Страданията облагородяват и повдигат човека. Те събудят доброто в него. Казваш: Цигулар съм, какво добро мога да направя? – Вземи цигулката и свири на хората. Ето какво добро можеш да направиш. Едно време и вие пеехте повече. Сега казвате: Какво ще направим с пеенето? С пеене работите не се уреждат. – Напротив, днес имате най-голяма нужда от пеене. Ако не пеете и не свирите, не може да мислите правилно. Когато не можеш да разрешиш един въпрос, започни да пееш. Българинът казва: "Цигулар къща не храни". Едно време е било така. Днес, обаче, цигуларят и певецът хранят къща.

Сега ще ви дам един съвет, как да трансформирате състоянията си. Пейте и свирете. Благодарете на Бога за благото, което ви е дадено – за гласа. Като пеете, вие навлизате в Божествения свят. Казано е, че там всички същества пеят и свирят. Като пеете, мислете. Музика без мисъл нищо не представлява. Чрез музиката се развиват дарбите и способностите, които са вложени във вас. Много същества са работили върху вас, за да се ползвате днес от всичко, което Бог е вложил в ума и сърцето ви. Пейте за себе си, за да опитате силата на музиката. Щом пеете за себе си и сами се харесвате, ще задоволите и окръжаващите.

Често хората се питат, обича ли ги Бог. Обича ви Бог, но вие още не съзнавате Неговата любов. Да съзнавате, че Бог ви обича, това значи, да сте развили всичко онова, което Той е вложил във вас. Например, искаш да пееш, но не съзнаваш, че имаш тази дарба в себе си и се чудиш, как ще я постигнеш. Ще съзнаеш, че можеш да пееш и ще започнеш да учиш, да се упражняваш в областта на пеенето. Щом

развиеш тази дарба, ще я приложиш. Ще отидеш в някой дом, където башата е умрял и ще започнеш да пееш. Ако домашните престанат да плачат, това значи, че си пял добре. Изкуство е, като пееш, да изявиш милосърдието си. Така ти ще познаеш нуждите на хората. Както дрехарят крои хубави дрехи, обущарят шие хубави обувки, така и ти ще допринесеш нещо с твоето пеене. Защо ученикът, който иска да изучава музика, отива при музикант? – За да му предаде нещо. Като знаете това, ходете там, където дарбите ви могат да се развиват. Излагайте се на такава светлина, която може да придае нещо за вашето растене. Като говоря по тези въпроси, не казвайте, че нищо не сте разбрали. Ако си придобил нещо, ти си разбрали, какво ти се говори. В такъв случай, ти вече разбираш, че твоите мисли, чувства и постъпки са прави. Една мисъл може да е права, но ако не се е проявила, т.е. не е слязла в света на чувствата и оттам във волята, тя остава нереализирана. Всяка мисъл трябва да слезе в света на чувствата, оттам – в света на постъпките. Само така, тя може да се реализира.

Питаш: Как мога да се справя с мъчнотите, страданията и обидите? – Стани философ. И да те обиждат, ти бъди тих и спокоен; пей си и мълчи. Докато си в областта на самосъзнанието, всякога ще даваш ухо на обидите. Това е животинско състояние. Не подслушвай, какво говорят хората за тебе. И да чуеш нещо обидно, кажи си: Ще дойде ден, когато умът ми ще се развие в своята пълнота, и хората ще престанат да говорят лошо за мене. Когато огънят гори добре, всички идват да се греят при него. Отлизо огънят пари, отдалеч топли и е приятен. Мисълта е огън, при който и лошите духове имат право да идват. Те не идват близо до него, но отдалеч се ползват от топлината. Те могат да вземат материала за огъня, но самия огън не могат да вземат. Много хора страдат по единствената причина,

че огънят им не се е разгорял, както трябва. Пожелавам на всички, огънят ви да се разгори, а окръжаващите да пламнат и горят. Това значи, торбите ви да са пълни – където минавате, да давате. Казано е: "Даром сте взели, даром давайте". Някои от вас ще минат през големи изпити. Който иска да влезе в Божествения свят, трябва да бъде готов за големи изпити. В Божествения свят всички души са свързани в едно цяло. – Какъв е този свят? – Като влезеш там, ще го видиш, какъв е. Времето, когато си излязъл от този свят и сегашното време се различават. Следователно, и Божественият свят не е бил такъв, какъвто е сега. Онзи свят е свят на щастие; той има отражението си и на земята. Онзи свят се включва в този; и този свят се включва в онзи свят. Този свят е изложба на онзи свят. Искате ли да видите нещо от старите работи на онзи свят, идете на изложба на земята. Там ще видите всичко старо. Трябва да живеете на земята, за да видите, какво е изложил онзи свят от своите произведения.

Като ученици, препоръчвам ви да изучавате Библията. Ползвайте се от опитността на онези, за които се говори там. В житията на светите има хубави неща. Там са изнесени и светлите, и тъмните страни на техния живот. Едно е важно: Да се знае техния истински живот. Първоначално, плодът е стипчив, а като узре, става сладък. Не може плодът изведнъж да узре. Светията е работил 20-30 години върху себе си, докато придобие нужната чистота и свестост. Колко напреднали същества са му помогали! Те работят, и той работи; те пеят, и той пее. Като работи върху себе си, човек става добър, праведен и свет. Така, и той е доволен от себе си, и другите са доволни. Как ще бъдат доволни хората от зидаря, ако той не е доволен от работата си? – Добър е този зидар. Ако работи постоянно върху себе си и се усъвършенства, той е добър; ако не се усъвършен-

ства, той не е добър. Шивач си, учител си – всички трябва да бъдат доволни от тебе, а не само няколко души. Значи, за добрината на человека си служим с една вътрешна мярка, която се прилага различно. Всеки сам трябва да приложи тази мярка – първо на себе си, а после на другите. Всеки сам трябва да си отговори, дали живее добре и какво е постигнал; да знае, кои са добрите страни на характера му, и кои – лоши. Минаваш край една кръчма и казваш: Няма да пия, обаче, пиеш. Друг минава и казва: Няма да пия. И наистина, той не пие. Първият е със слаба воля, а вторият – със силна.

Същото се отнася и до месото: няма да ядеш месо, а ядеш; няма да ядеш и, действително, не ядеш. Някой твой близък замине за онзи свят. Какво ще правиш? – Бъди тих и спокоен, като Епиктет, и кажи: Един ден и аз ще отида при него. Ти плачеш и съжаляваш за заминания, а не мислиш за живите. Стремиш се към Божествения свят, но този свят изисква друго разбиране на нещата. Имаш един скъпоценен камък. Отвън той е нечист, но не губи цената си. – Защо? – Защото лесно се изчиства. Обаче, простият камък, и чист да е, пак си е прост.

Т. м.

*

12 Лекция от Учителя, държана на
7 декември, 1932 г. София – Изгрев.

Една похвала

Размисление.

Често хората се хвалят и корят. Знаете ли, колко струва една похвала? Скъпо нещо е похвалата, въпреки това, приятно е на человека да бъде похвален. Вижте, колко е струвала една похвала на Йов. В първата глава от книгата за Йов се проверява това. Щом се натъкнете на мъчнотии и страдания, ще знаете, че някой ви е похвалил. Казваш: Какво искат тия хора от мене? – Каквото са искали от Йов. – Каквото искаха от Йов? – Камилите, овцете, къщите, синовете и дъщерите му. Казвам: В развитието на человека има една реална страна, която трябва да се разбира правилно. Не говоря за вашето разбиране, което не може да ви издигне нито на педя. Вашето неразбиране ви кара, от всяко страдание да правите източен въпрос. Например, изгубили сте една кокошка, или сте скъсали обувките си, или сте счупили един прозорец и се чувствувате нещастни. Това са обикновени страдания на деня. Ще дойдат големи страдания, които ще раздвижат съзнанието ви. Коя е причината за големите страдания? – Някой ви е похвалил. Може и Господ да ви е похвалил. Важно е да чуете съвета на видния професор, който казва: Сложете поне огън, да разтопи всичкото злато, за да се види, колко злато се крие в него. След като мине през всички изпити, тогава ще се разбере, заслужава ли похвалата, или не. Ако заслужава, всичко изгубено ще му се върне двойно. Ако не ти се върне, казваш: За-

що идват страданията? Докато разсъждаваш така, за дълго време още страданията ще останат неизяснени. – Защо трябва да скърбим? Питам: Защо трябва да се радваме?

Според мене, щом скърбим, ще се радваме; щом се радваме, ще скърбим. Скръбта е нещо отрицателно. Като скърбиш, ти даваш, без да придобиваш нещо. Като се радваш, ти си положителен; даваш нещо от себе си. Като забогатяваш, ти пак даваш. Закон е: Един забогатява, друг осиромашава. Един се въплطява на земята, друг се обезпътъява, отива на онзи свят. Майката всякога дава. Като взимаш, ти си доволен. Докато те роди, майка ти е била в положението на Йов. Това е изпитание. Малцина имат тази опитност. Някои са минали през нея и са я забравили. Пътят на страданията е неизбежен. Като те посети една хубава мисъл и едно хубаво чувство, пак ще минеш през страдания. Този закон работи в целокупния живот. Не можеш да родиш една красива мисъл или едно красиво чувство без страдание. След като минеш през изпитания, тогава започваш да разбираш и да се радваш на това, което се е родило от тебе. Тогава и ти, като Павел, ще кажеш: "Добре ми стана, че се наскърбих".

Какво виждаме в обикновения човешки живот? – Всички искаме да се радваме, а не да скърбим. Който иска да се радва, трябва да понася страданията. Някой те хвали. Бъди готов, скоро след това да дойде укорът. Как посрещнаха Христос в Ерусалим? Целият народ стана на крак и отиде да Го посрещне с финикови вейки в ръце. Всички казаха: Ето пророкът на света. Осанна, няма подобен на Него! Едва минаха няколко дни, и Христос опита цената на похвалата. Същият този народ викаше: Разпни Го! Между страданията на Йов и на Христос имаше разлика. Йов не дойде до крайния предел на страданията, имаше нещо, което не опита. Взеха му всичкото богатство, взеха му синовете

и дъщерите. Засегнаха и тялото, но до живота му не се докоснаха. Йов проклинаше съдбата си. Казваме, че това беше слабост. Не е слабост това, но израз на всичко, което го беше налегнало. При страданията на Христа – отнека му всичко, отнека и живота му: Разпнаха Го и Го погребаха. Но Бог е верен и истинен. Той показва, че в Него нищо не се губи. Христос издържа и последния изпит. След това дойде възкресението. И до днес, християнството се крепи благодарение на последния изпит на Христа. Ето, сега се връща на Христос всичко, каквото му беше отнето. И вие сте кандидати за страданията на Йов. След това ще бъдете кандидати за страданията на Христос. Щом минете през този изпит, всичко ще ви се върне и ще дойде възкресение то. Искаш да бъдеш знатен, учен човек. – Ако минеш през страданията на Йов, ще бъдеш знатен и учен. – Коя е причината за тези страдания? Това сега не засягам. Важно е да се убедите, че човек може да страда само за една похвала. Не стана ли същото с Йов? Бог го похвали, а сатаната го изпита. Йов прокле деня на своето раждане. Като не знаете това, казвате за някого: Чудно нещо! Защо страда този човек? Трябва да е извършил някакво престъпление; все има крушка опашка. Факт е, че човек страда.

И тъй, това което говоря, се отнася за силните. Аз изнасям страданията, като условие за посвещение. Окултната наука ги разглежда като първо и второ посвещение. Страданието на Йов е първото посвещение, а на Христос – второто. В Индия и другаде различават няколко вида посвещения. Връзват човека за един студен камък, да седи известно време, както Христос на кръста. Това считат първо посвещение. След него идва второто и третото посвещение. Там посвещенията са повече изкуствени, като в театъра. Мушнат човека с нож, потече кръв от него, изгубва съзнанието си, а след това го осъждат на 10-годишен затвор. То-

ва наричам посвещение в театъра. След това посвещение идва друго. Повечето страдания на хората са фиктивни, като тия в театъра. Дойде някой при мене и се оплаква, че останял, че главата му побеляла. Погледна го и се усмихна. Защо? – Гледам на него като на актьор. Той казва, че главата му поребяла, а аз виждам, че е декизиран актьор. Той се мъчи, че не може да изиграе ролята си, както трябва: може да го освиркат; могат да му направят бележка, че не играе добре. Аз пък ще му кажа: Така не се играе ролята на слуга. Голям простак си бил. Актрът се връща у дома си сломен духом и си казва: Снощи играх в театъра, но никой не ми ръкопляска. – Това не е посвещение. Първото посвещение е на Йов, то е нещо реално. Отнеха му богатството, къщите, нивите, синовете и дъщерите му. Казваш: Защо Господ допусна всичко това? – Защото той сам те е похвалил. Искал е да знае, заслужаваш ли тази похвала.

Сега аз изнасям външната страна на въпроса. Някога тази страна е много красива. Например, една сестра разправя, че като чела римско право, намерила, че е предадено много поетично. Казвам: Ако би могъл някой да опише, как умира човек с пълно спокойствие на духа, ето една поезия. Преди да дойде до това спокойствие, той минава през голямо вътрешно вълнение и терзание. В последните дни се успокоява и понася смъртта като герой.

Питам: Със спокойствие ли умря Христос? Той се обърна към Господа с думите: "Господи, защо си ме оставил?" Това беше една неразрешена задача за Него. Като разбра, че не може да я реши, Той каза: "Свърши се всичко. На Тебе, Господи, предавам духа си". Йов, като дойде до големите страдания, ропта, говори на Господа, и най-после каза: Втори път няма да роптая, няма да говоря по този начин с Господа. И вие, като се намерите в трудно положение, слагате отдясно страданията на Христос, отляво

– страданията на Йов и се утешавате. Четете първата глава от книгата на Йов и мислите върху нея. Като се объркate съвсем в живота си, четете за страданията и разпятието на Христа. Пак няма да се оправиш, но все пак, една малка утеха, една малка светлинка ще блесне в съзнанието ти и ще разбереш, че само ти не страдаш. Преди тебе е имало друг, който е минал през по-големи и тежки страдания. Наистина, обикновеният човек не може да страда като великите хора. Според степента на развитието са и страданията. Обикновените хора страдат като актьорите на сцена-та. Истински страдания имаха мъчениците, Йов, Христос. Когато обикновените хора страдат, съзнанието им е в заспало състояние, докато съзнанието на Йов и Христос беше будно. Страданията на обикновените хора са естествени, като живота на чиновник, който работил 40 години. Един ден го уволняват, но го пенсионират, не остава без хляб. Той знае, какво го очаква. Йов, обаче, беше изненадан. Страданията му дойдоха изневиделица. Случаят с Христос пък е друг. Той казва, че е син Божи, че легион ангели могат да му се притекат на помощ, а когато се намери в мъчнотия, нито един ангел не дойде да му помогне, нито сам може да си помогне. Това е последното посвещение през което трябваше да мине Христос. Само така душата може да мине през истинското прозрение.

Казвам: Докато не минете през духовния свят, нищо няма да ви се открие. В бъдеще, когато минете през страданията на Йов и Христос, ще придобиете новото разбиране на живота. Това се отнася за всички напреднали същества. Ако не минете през този изпит и не го издържите, не можете да се доберете до тайните на Битието. Вие искате да придобиете истинското знание. Обаче, казано е: "Жена, кога ражда, на мъки е; като роди, забравя мъките си". Следователно, за да придобиете това значение, ще минете през

големи мъки. За да придобие знанието и любовта, човек ще мине през големи страдания. Само така той ще роди нещо.

Сега вие задавате въпроса: Не можа ли светът да бъде създаден по друг начин? – Дайте вие своя проект. Камъните страдат извънредно много и камъни си остават. Растенията страдат малко повече, но растения си остават. Животните страдат повече, но животни си остават. Човек страда още повече, но и той си остава човек. И той не е дошъл още до крайния предел на страданията, за да излезе от съзнанието на обикновения човек, да стане ангел. Когато ангелът е минавал през човешкото състояние, прекарал е големи страдания. Днес, като ангел, той няма страдания, няма изкушения и съблазни. Ето защо, човек трябва да се пази от съблазните. За да не изпада в изкушения, светията не трябва да има никаква собственост. Даже за иглата той не трябва да казва, че е негова. Обсеби ли нещо, съблазнъта непременно ще дойде. Ползвай се от всичко, като пособие, но като ти вземат пособията, остани тих и спокоен – нищо да не те смущава. Обикновеният човек държи здраво в ръката си ябълката и, като му я вземат, страда. За да го утешат, дават му две ябълки. Така прави и детето, което наричат ангелче. Никакво ангелче не е то. Ангелче без криле! Това дете обича да обсебва, да трупа богатства, като търговеца. За него казват, че ще излезе добър човек. – Добър, но на чуждото. Друг е въпросът да придобиваши богатство със свой собствен труд, без ничия помощ. Този син ще каже, че хората не го оценяват. За да те оценят, трябва да минеш през ръцете на сатаната. Той ще отнеме всичките ти богатства, и след това ще те оцени.

Мнозина очакват похвалите на хората, на своите господари. Те не знаят, колко скъпо струва една похвала! Ако и вие очаквате моята похвала, горко ви. Една моя похвала ще ви създаде голямо нещастие. Ако ви похвала, без да ис-

кам, страданието неизбежно ще дойде. Бог каза за Йов: "Обърнахте ли внимание на моя верен раб Йова?" Това беше достатъчно, за да го сполетят големи страдания. Като знаете това, не търсете похвалите, не желайте хората да ви оценяват. Това не са реални неща. – Кое е реалното в света? – Това, през което минаха Йов и Христос. Само реалното носи истинските придобивки.

Сънуващ, че си богат, че навсякъде те посрещат като цар. Събуди се, нищо нямаш. Мечтаеш, че си учен, че си светия и се радваш, мислиш, че мечтите ти са се сбъднали. Освободи се от мечтите, виждаш, че си обикновен човек. Слуга си, седиш и си въобразяваш, че си женен, че си забогатял, имаш на разположение слуги, на които заповядваш. Доволен си от положението и се усмихваш. Изведенъж влезе в стаята ти господарят и ти казва: Какво си се замислил? Не знаеш ли, че те чака работа? Ти се сепваш и мечтите ти изчезват. Българинът, като господар, е доста груб. Господарката се обръща към слугинята с думата "мари". Това обръщение не е добро. Който е имал слуга, знае това. Който няма слуга, казва, че ще се отнася добре с него. – Докато не е опитал себе си, не може да говори. Слугата е проблемът камък за господаря и господарката. Много слуги ще имаш, докато те изпитат. Богатият има много слуги. – Защо един човек е богат, а друг – беден? – Ще ви обясня. Чрез сиромашията Бог те предпазва от голямо зло. Ти си сприхав, нервен, egoист, мислиш само за себе си. Ако си богат, ще се стълкновиш с много хора, ще ги настроиш срещу себе си и те, като твои врагове, ще търсят случай да ти отмъстят. Където те срещнат, ще те убият. Като беден, ти се принуждаваш да работиш, сам да изкарваш прехраната си и се вглеждаш в себе си и в окръжаващите. В това положение, ти си недоволен от себе си и се наричаш глупак, невежа. – Защо си невежа? – Защото не можеш да използваш

другите, да си създадеш добро състояние. – По-добре, ти да бъдеш недоволен от себе си, отколкото другите да са недоволни от тебе. По-добре е ти да служиш, отколкото да ти служат. Какво ще спечелиш, ако имаш слуга или слугиня? Друг е въпросът, ако намериш човек, който да върви с тебе в правия път. Ако слугата ти не следва твоя път, постоянно ще те критикува. Ето защо, ако не си готов да използваш богатството, не се стреми към него. Богатството е на място, когато дава добри плодове. Не се ли използва разумно, тогава за предпочитане е бедността.

Казвам: Всички се нуждате от трезва мисъл, за да разрешавате задачите си правилно. Вчера дойде една млада сестра при мен, да иска съвет, какво да прави със своя възлюблен. Той я наругал, казал ѝ обидни думи, и тя не знае, как да постъпи с него. Казах ѝ: Без да го морализираш, ще му напишеш едно хубаво писмо. Ще му пишеш: Представи си, че ти си на моето място и аз те наругая. Как би постъпил ти? Както постъпиш ти, така и аз ще постъпя с тебе. Не давай никакво заключение в писмото си. След това чакай отговор. Не се обищдай, но напиши това писмо заради Господа. Като слушах сестрата да се оплаква от своя възлюблен, аз се усмихвах, но влизах в положението ѝ. Това не я обиди, защото знае, че я разбирам.

Кога се усмихва човек? Ще ви приведа един анекдот. Един млад човек среща свой познат, когото не е виждал няколко години, и започнал да му се оплаква: Знаеш ли, колко съм нещастен? От два–три дни ме боли кракът, навехнах го. Познатият се усмихнал, без да каже нищо. – Защо се усмихваш? – Погледни, моят крак е отрязан. Бих желал да е само навехнат, а не отрязан. Иди при някой масажист да го разтрие. Твоята болка лесно ще мине. Един–два масажа са достатъчни. И аз казвам: Когато страдаш от навехнат крак, иди при някой с отрязан крак. Твоето малко стра-

дание минава лесно при голятото страдание на близния ти.

Често за малки неща в живота – за едно обикновено вярване, вие си създавате тежка атмосфера около себе си, неприятна обстановка. Можеш да вярваш в каквото искаш, но опитай своето верую. Не говори за неща, които не си опитал. Когато говориш за проверени и опитани неща, бъди смел. Има неща, които сега трябва да се проверят. Казвате за някого, че е сприхав, нетърпелив. Знаете ли, какво нещо е сприхавост и нетърпение? Някой по естество е пъргав и енергичен. Това не е сприхавост. Той е здрав, жив човек. По-добре ли е да бъде тих и спокоен, но да е мъртв? Ако иска и живият да бъде тих и спокоен като мъртвия, той трябва да употреби голямо усилие, за да си наложи спокойствието на умрелия. Когато нищо не те тревожи, лесно е да бъдеш тих и спокоен, но да те удрят от хиляди места и да не се поклатиш от мястото си, това не е лесна работа. Може ли вятърът да брули дървото, без да подвижи листата му? Единственото нещо, което се иска от дървото, е да не се изтръгне от земята. Същото се иска и от търпеливия човек: листата и клоните му могат да се мърдат, но коренът му трябва да стои на мястото си. Че паднали няколко листа от дървото, това не показва нетърпение. Важно е, като мине вятърът, човек пак да си остане тих и спокоен.

Казваш: По-рано вярвах в Бога, но сега вече не вярвам. – Ако вярваш, ще задоволиш жаждата си; ако не вярваш, ще я усилиш. – Досега правех добрини, отсега нататък няма да правя никакво добро. – Ако правиш добро, ще имаш постижения; ако не правиш добро, до никакви постижения няма да се домогнеш. – Досега търпях; отсега нататък няма да търпя. – Щом не искаш да търпиш, не очаквай успех в живота си. Всяко нещо трябва да бъде на свое то място.

Сега вие минавате за окултни ученици, за последователи на Христа. – Как може да бъде човек последовател на Христа, ако не решава същите задачи, които Христос е решавал? Всички сте изучавали геометрия, знаете, какво нещо е кръгът. Сега ще начертая на дъската една окръжност. Понеже я начертах с ръка, не излезе правилна. Ако бях взел пергел, щеше да бъде правилна. Кое предпочитате: да нарисувам окръжността с ръка, ли с пергел? Да получите едно писмо ръкописно, или печатно? Кръгът представлява хоро, на което се хващат моми и момци. Те се въртят, движат се и с тях заедно се върти и кръгът. Центърът е гайдарджията. Той свири и се стреми напред, а периферията се движи, върти и играе. Каква е задачата на това колело, на този кръг? – Да стане положителен. Като се върти кръгът, две частици от него излизат навън, като образуват нов кръг, със свой център. На геометричния кръг всички радиуси са еднакви, обаче, на кръга, който се движи, радиусите не са еднакви. В живия кръг всички частици не са еднакво споени: между едни сцеплението е по-силно, а между други – по-слабо. В механичния кръг сцеплението между всички частици е еднакво. В живия кръг частиците са на различна възраст: там има моми и момци от 16 до 25 години. Рядко ще срещнете 35-годишна мома или момък, които играят на хорото. Давам ви задача, да изчислите в кои частици на кръга сцеплението е по-силно и в кои – по-слабо, като имате предвид, че в някои села половината хоро е от моми, а половината – от момци; в други села момите и момците се размесват: мома и момък, мома и момък. Те кръстосват ръцете си, като се хващат за коланите.

Като наблюдавате хорото, казвате, че тук се вършат любовни работи. – Това не е любов, но търговски сделки, търговски отношения. Момите и момците се кичат, отиват на работа, и хорото се върти. Лъснатия чук, наостреният

трион, не са ли накичени? Те се впрягат на работа, както момите и момците, а хората казват, че се любят. Никаква любов няма между тях. Те са юнаци и юнки, готови за работа. Гайдарджията свири и приканва момите и момците за работници. Те играят на хорото, изложени като на пазар, и казват: Ние сме готови за работа. Господарите ги приканват: Елате тук, елате там, да работите. Те ги пазаряват по двама: момък и мома. Никой господар не взима само един работник – момък или мома. Той знае, че като са заедно, те по-добре работят. Когато момъкът тръгне на работа и момата тръгва с него. И обратно: когато момата отива на работа и момъкът отива с нея. Вие се смеете на това, но така се върши работата по-добре. Като плаща господарят, момата и момъкът се скарват, кой да вземе повече. Момъкът казва, че е работил повече; същото казва и момата. Аз казвам: Няма защо да се карате, работата още не е свършена.

И тъй, това което става вън, става и в самия човек. Вън се карат моми и момци, вън се карат мъже и жени; същото става и в човека – вътре в него се карат мъжът и жената. Това е неразрешена задача. Сегашната култура ще си замине и с тази неразрешена задача. За да се реши една задача сто на сто, нужни са три условия: участието на самия човек, на неговия ближен и на природата. Човек внася 25 % от своя капитал, ближният също внася 25 %, а природата – 50 %. Следователно, ако работите с участието на природата, вие двамата – ти и твоят ближен, ще имате пълен успех в работата си. Ето защо, като вършиш работата си успешно, ще задържиш за себе си 25 %, на жена си ще дадеш също 25 %, а останалото – 50 % ще дадеш на природата, т.е. на Бога. Ако задържиш всичко за себе си, без да върнеш частта на своя ближен и на природата, те ще се опълчат против тебе. Ти постъпваш така, защото не разби-

раш законите на природата. Това неразбиране създава твоето нещастие. Заколиш едно агне и вземеш вълната, кожата, месото му за себе си. Мислиш, че само ти имаш право на него, без да подозираш, че за това агне са работили слънцето, тревата, водата, въздухът. И те имат право върху него. Обаче, ти заколиш агнето, опечеш го и го изядеш сам. Според мене, ти имаш право само на 25 % от агнето. Останалото принадлежи на близния ти и на природата. Като не изпълняваш делбата правилно, страданията се сипят върху главата ти. После се чудиш, защо идват страданията в живота.

Помните: Както и да се оправдавате, не можете да се освободите от последствията на вашите дела. Всяко оправдание води в лабиринт, от който не може да се излезе. При всяка придобивка – материална, духовна или умствена, вие имате право само на 25 %, ближният ви – също 25 %, а Бог и природата – 50 %. Значи, 75 % от придобивката не е ваша. Професор си, искаш всички студенти да те обичат. Не, само 25 % от студентите ще те обичат, 25 % няма да те обичат, а 50 % ще бъдат безразлични към тебе. Проповедник си. Слушат те сто души: 25 % от тях ще слушат, но нищо няма да възприемат. Те са твърди като камък. Каквото да им се говори, те нищо не чуват; други 25 % ще приемат учението. А останалите 50 % ще кажат: Ще дойдем друг път. Казваш: "Ще оставим питомното, та да гоним дивото". Същият процент е и по отношение на вярата. Едни вярват 25 %, други, т.е. твоите близни вярват пак 25 %, а природата държи за вярата 50 %. Българинът, който разбира нещата, казва: Предпочитам един заек в кошарата, отколкото десет в гората. Значи, единият заек в гората струва 50 %. Другият заек в гората струва 25 % и твоето малко постижение струва също 25 %. Например, някой се моли на Бога, но като не съзнава цената на молитвата, казва:

Какво съм придобил с молитвата? – Много си придобил. Ако и толкова не си се молил, нищо нямаше да излезе от тебе. – Какво съм придобил, като съм дишал толкова много? – Ако не си дишал, нищо нямаше да придобиеш. Благодари, че си дишал, че си мислил, че си се молил, че си ял и пил. Ако не беше правил всичко това, човек нямаше да станеш. Щеше да се оплетеш в собствената си мрежа. Тогава ще се обезсърчиш. Погледнеш се в огледалото и казваш: Пожълтял съм нещо; бузите ми са хълтнали, омършавял съм. Искам да бъда здрав, бял и червен, красив. Обаче, зад тази здравина и пълнота се крие една опасност, за която ти нищо не знаеш. И кокошката стои в курника, без да подозира опасността, която я дебне. Господарката я хване, пипне я оттук–оттам и казва: Бива я! След това слага ножа на гърлото ѝ.

Вчера се чуваше крякането на един петел, готвеха се да го колят. Казвам на един брат: Откупи този петел. – Нямам пари. Аз сам имам толкова дългове, че не мога да се движа свободно из града. – Твоята работа е лесна. Можеш да отложиш плащането на дълговете си, а петелът не може. Той ще плати с живота си. Както и да е, откупихме петела. Ще кажете, че животът на петела не е важен, той е низше животно, няма знания, не страда много. Вярно е, че животните страдат по-малко от хората, но придобивките и благата на хората са големи. Положението на животните е въпрос, който очаква разрешение от хората.

Някои от вас сте млади, а други – стари. Обаче, всички имате да разрешавате много въпроси. Трябва да ги разрешите правилно. Вие живеете в свят, който изисква голяма разумност. От вас се иска благородство, чувствата ви да се ръководят от търпението; от вас се иска воля да прилагате и малките неща, нищо да не отлагате. Кръгът, който виждате на дъската, може да стане правilen. Аз имам

начин за определяне квадратурата на кръга. Обикновеният живот, обаче, не разрешава въпросите на духовния живот. Квадратът е символ на материалния, т.е. на обикновения живот. Той не може да разреши духовните въпроси, затова не може да се определи лесно квадратурата му. Квадратурата е постоянна величина, а кръгът е величина в постоянно движение. Някога кръгът е равен на квадрата, а в повечето случаи не е равен, защото е в постоянно движение.

Учените още не са определили квадратурата на кръга, защото не знаят посоката в която той се движи. Ако кръгът се сплеска и приеме форма на квадрат, лесно ще се определи неговата квадратура. Това не е научно обяснение, но искам да покажа, че всеки въпрос може да се реши. Изобщо, квадратът се изчислява по-лесно от кръга. Той е мярка. Има постъпки в живота, които се решават по законите на живия кръг. Срещаш едно разумно същество, но в дадения случай не знаеш, как ще постъпи то. Например, имате дълъжници, но не знаете, колко от тях ще платят и в какъв размер ще платят дълговете си. Човек трябва да знае, колко от неговите дълъжници са готови да платят, да знае, на какво разчита. Мнозина от вас не знаят, доколко могат да разчитат на Бога. Молят се, но молитвата им не се приема. – Защо? – Дошло е време да платят дълговете си. Никакво отлагане не може да ги спаси. Ако не платят, ще фалират. – Бог е милостив. – Милостив е, но е дошъл вече крайният срок. Никакво отлагане! Има полици, които може да се отлагат, но някога не може да стане никакво отлагане.

Сега, да дойдем до въпроса за живота. Някои мислят, че животът се заключава в ядене и пие. Не, животът е велико предприятие. Всеки влиза в това предприятие като отговорно лице. Който работи добре, предприятието му ще успее и господарят ще бъде доволен от него. Ако ръково-

диш работата добре, имаш право да живееш; ако не я ръководиш добре, нямаш право да живееш. Тогава ще ти се отнемат всички условия за живот. Какво ще правиш без капитал? Ще фалираш и ще напуснеш този живот. – Бог ще ми помогне. – Ако си честен, ще ти помогне. Предприятието се поддържа само от честни хора. То се поддържа, ако всичко в него е в ред и порядък. – С пари работата не се нарежда. Парите, това са твоите мисли, чувства и постъпки. Те трябва да бъдат в пълен ред и порядък. – Бог ще ми даде капитал. – Той ти е дал достатъчно. Сега ти трябва да даваш, без никакво отлагане. Ще плаща като честен човек. Някои от вас казват: Учителят ще нареди нашите работи. – Ако плащате, ще ги наредя. Ако не плащате, никакво продължаване на срока не правя.

И тъй, да остане у вас идеята за живота, като велико предприятие. Стремете се това предприятие да успява. Ще кажеш, че си учен човек, че знаеш много неща. Ако си учен и не можеш да платиш дълговете си, не си учен. Истински учен е онзи, който плаща редовно задълженията си. От неговото знание се ползват всички хора. Не могат ли близките ти да се ползват от твоето знание, то е безпредметно. След това ще говориш на хората за създаването на света. Как е създаден светът, това знае само Бог и онези около Него, които са участвали в създаването. След това ще говориш на хората за края на човешкия живот. – И това не знаеш. Трима само знаят тази истина. Те са сключили договор за твоя живот. Това са майката, бащата и природата.

Един млад българин ми разказваше своята опитност: Когато майка ми и баща ми се женеха, аз играех на хорото. Сън ли беше това, или действителност, не зная, но помня, че играх на хорото. Сега се натъквам на задачи, които не мога сам да разреша. Казвам му: Благодари, че си иг-

рал на хорото; иначе, нямаше да говориш днес с мен. Твоите родители отвориха вратата си, за да дойдеш на земята. Един ден и ти ще станеш врата, за да мине някой през нея. Важно е правилно да отвориш вратата и правилно да я затвориш. Правилно да отвориш вратата на Божествения свят и да приемеш онзи твой приятел, който носи писма от близките ти в невидимия свят. Ако любовта не проникне в душата ти, нищо не можеш да направиш. Казваш ли само на думи, че обичаш някого, ти го залъгваш. Той те пита: Ти получи ли писмо от невидимия свят? Защо още не си отговорил? Питат те, защо не учиш; защо не посещаваш редовно училището; защо не плащааш наема си; де ходиш с приятели; защо не се прибираш навреме вкъщи. Ти си отговорил на тези въпроси, но не си казал истината.

Както виждате, вън вече се разсветва, време е за работа. Всички трябва да отидат на работа. Ако искате да слушате музика, купете си билети за концерта на някой виден музикант или певец. Аз разглеждам музиката като средство за уравновесяване на енергите. Някога ще ви изsvиря арията на блудния син. Тя е съставена от няколко части: напушкането на бащиния дом и заминаването му за чужбина. Жivotът му в чужбина с приятели – живот на веселие, ядене и пие. Обедняването му, след което става свинар. И най-после, връщането му в бащиния дом, след като огладнява и няма даже рожкови, с каквото се хранят свинете. Посрещането на блудния син от бащата и радостта на последния.

Сега, каквото и да ви свиря, няма да се ползвате. За вас е важно, какво вие можете да направите. Пейте следната песен: "Дръж правия път в живота. Каквато и да е скръбта ти, дълбоко я зарови. Скръбта си тежка само на Христа кажи. Тя в бъдеще плод ще даде. Тогава на всички я разкажи". (Учителят пее песента). И вие пеете, но не сте свобод-

ни, не прилагате музиката за тониране. Музиката може да се използва за здраве, за успех, за лекуване. Отиваш на изпит. Ако знаеш, коя песен да изпееш и как да я изпееш, ще имаш успех. Това е съблазнително, истили? Музиката изисква търпение. Ако влезеш в музикалната академия, ще чуеш, един свири на пиано, друг – на цигулка, трети – на чело, на бас и на други инструменти. Външно изглежда цяла галиматия, но и в това има нещо хубаво. От този хаос излиза нещо добро. Сега и на вас се дава свобода, да правите, каквото искате, но да не вдигате много шум. И в края на краищата, от вашия хаос трябва да излезе нещо добро. Има професори, които се занимават със сериозни работи. Като знаете това, ще внимавате, да не вдигате голям шум, за да не ги смущавате.

Като ученици, от вас се иска чиста, трезва мисъл. Днес всички понятия – мома, момък, мъж, жена, учител, свещеник, баща, майка са оцапани, напръскани с материална кал, която трябва да се очисти. Само чистият може да реши всички задачи, за които е дошъл на земята. – Може и без тях да се живее. – Не, ще решиш задачите си. Иначе, лесно няма да се освободиш от земята. И без да решиш задачите си, пак ще отидеш на другия свят, но след 45 години отново ще се върнеш на земята. В онзи свят остават само тия души, които са завършили своето земно съществуване. Останалите ще се качват и слизат, докато един ден завършат своето развитие. Който завърши развитието си, доброволно ще реши, да слезе ли на земята, или да остане в онзи свят. Казваш: Дотегна ми да живея на земята, ще отида горе, при Христа. Отиваш горе, но не Го намираш. Слизаш на земята, пак не Го намираш. Слушаш някой проповедник и се питаш, този ли е Христос, или не. Свещта се познава по светлината. Скъпоценният камък се познава по свойството му да пречупва светлината. Който носи знанието, лю-

бовта, истината и свободата в себе си, той е човекът, изпратен от Бога. Като знаете това, търсете знанието, истината, любовта и светлината в себе си, а не вън от себе си. Затова е казано: "Силата на човешката душа се заключава в изпълняване на Божията воля. Научете се да разбирате, кога Бог ви говори и как да изпълнявате Неговата воля. Когато Бог види, че сме Го послужали и изпълнили добре волята му, Той е доволен от нас и готов да ни похвали. Има една похвала, при която човек минава през изпитанията на Йов и Христос. Обаче, има една похвала, при която Бог изтрива сълзите на човека, и страданията му престават.

Главните мисли от днешната лекция, които трябва да задържите в ума си, са следните: Всеки човек ще мине през страданията на Йов и Христос. Да служим на Господа с любов! Да изпълняваме волята му, за да бъде и Той доволен от нас. Какво по-голямо благо можем да очакваме!

*

13 Лекция от Учителя, държана на
14 декември, 1932 г. София – Изгрев.

Внушение и вдъхновение

Размисление.

Ще прочета молитвата на пророк Авакум.

За да се произнесе една молитва правилно и да се разбере, човек трябва да има пророчески дух, да е минал през страдания. Съвременното човечество още не може да схване, какво влияние упражняват светлината, топлината, въздухът, водата и храната върху човека. Обичаш някого, но какво ще стане с твоя възлюбен, ако светлината не мине през него, въздухът не влезе в дробовете му, водата и хлябът не влязат в стомаха му? Странни са понятията на човека за любовта. Казваш: Много обичам този човек, много съм дал за него. Какво дава човек? Обичал си го, дал си му нещо. Можеш ли да претеглиш това, което си дал? Казвате, че давате любов и си взимате любовта. Единствено то нещо, което нито се дава, нито се взима, е любовта. Тя не се дели. Това, което се дава и взима, причинява скръб.

Сега, като говорим за любовта и обичта, трябва да им дадем научно обяснение. Лесно се говори без научно обяснение. Казвате: Ние живеем добре. – В какво се заключава добрият живот? Говори се за някого, че е набожен, моли се по три пъти на ден. – Той се моли по три пъти на ден, но и яде по три пъти на ден. Ако се моли по три пъти на ден и яде по три пъти на ден, той е свършил една работа за себе си: Какво ще кажете за яденето? Ще кажете, че без ядение не може. Като дойдете до молитвата, казвате, че без мо-

литва може. – Не може без молитва. Както не може без ядене, така не може и без молитва. Има хора, които и на сън се молят. Някой казва, че никога не се е молил. – Това е въпрос, който сега няма да доказвам. Като говоря за молитвата, трябва да я разбирате в най-прост смисъл. Същото се отнася и за яденето. Какво разбирате под "ядене"? Защо трябва да яде човек? – За да поддържа живота си. Че в храните се съдържат известни елементи, това е друг въпрос. Ако първо знаем, какви елементи съдържа известна храна и тогава ядем, нашата работа е свършена. Обикновено, човек яде, без да знае, какви елементи се съдържат в храните. Някои човек яде и все не е нахранен – липсват му някои елементи. Казваш: Трябва да се моля. – Ако се молиш и не знаеш, какво е молитвата, твоята работа е свършена. – Трябва да живея, за да разбера, какво е животът. – Ако трябва да живееш и не знаеш, какво е животът, твоята работа е свършена. Някои хора нямат съзнание нито за този, нито за онзи свят. Те съмътно си спомнят за онзи свят и са готови да го отрекат. Какво е предназначението им на земята, и това не знаят. Не само те, но и велики хора не знаят това. Казваш: Не трябва да бъда скрит, затворен; не трябва да бъда и много отворен.

Питам: Бихте ли желали, вашето сърце да бъде разкрито, да виждате как пулсира, как тече кръвта в него? Бихте ли желали, вашият мозък да бъде разкрит, та който как мине, да надникне вътре. Ако някой надникне в вашата глава, ще се натъкне на голям хаос. В нея няма нищо красivo. Там е страшилище. И ученият, като погледне човешката глава, казва: Ангелско е лицето, но мозъкът не е тъй красив. Мозъкът прилича на змийска кожа, когато се нагърчи. Змията не е толкова лоша. Христос я взима като символ и казва: Бъдете умни като змиите и незлобливи като гълъбите. Ако змията е толкова лоша, защо ще се препоръчва ка-

то символ на разумност? Значи, препоръчва се умът на змията, но не и нейните постъпки.

Това, което говоря сега, се отнася до разбирането на известни символи. Някои работи тепърва ще изучавате, а от други трябва да се отучвате. Например, колко мъчно е понякога човек да не се почесва. Като се намери в трудно положение, той все ще се почеше. Или, като зададат на човека един мъчен въпрос, той не стои прав, но веднага си навежда главата. И децата, като не искат да кажат истината, навеждат си главата. С това те минават за много умни. Пълните класове са с наведени глави, а после се изправят. Аз тълкувам, че детете иска да каже: Дано имам главата на един мъдрец. То взима само позата на мъдреца. Като наведе главата си надолу, иска да каже: Моята глава е пълна. Майката го пита: Ти пипа ли сладкото? – Може ли човек с такава пълна глава да пипа сладкото? Ако главата ми беше празна, можеше да кажеш, че съм ял сладко. Понеже главата ми е пълна, като на мъдрец, не бих желал да пипам сладкото. Детето навежда несъзнателно главата си, с което иска да каже нещо, за да се избави. Майката веднага го пита: Кажи, какво мислиш сега? – Защо тя поставя детето на това изпитание? Какво от това, че взело три лъжички сладко? Защо повдига тя въпроса за сладкото?

Сега, като говоря върху известен въпрос, някои казват, че и те са мислили точно така. – Не са мислили като мен. Допушам да са мислили, но не като мен. Допушам да са мислили, но че са си дали отговор на въпросите. Например, някой се запитва: Защо съм дошъл на земята? Защо не съм станал учен? Защо досега не съм забогатял? Обаче, никакъв отговор не може да си даде. Един ден идват при мен двама души: мъжът на 35 години, а жената – на 29 години. Питат ме, могат ли да живеят двамата заедно и да бъдат щастливи. Казах им, че ако направят съдружие и двамата

ще изгубят вяра в съдружието. Могат ли след това да бъдат щастливи? Досега те не са се подозирали в нищо, но щом направят съдружието, ще почнат да се подозират и ще изгубят вяра един в друг. Колко религиозни хора са изгубили вярата си! Защо трябва да станеш религиозен, ако ще изгубиш вярата си? Ти започваш да се съмняваш в съществуването на Бога, търсиш Го тук-там и най-после казваш: Има Бог в света, но никой не Го е виждал. Казано е в Писанието, че никой никога не е виждал Бога. Това е отвлечен въпрос. Като център на вселената, никое същество не е видяло Бога, но Неговите прояви всички могат да видят. Когато дишаш, ти познаваш Бога. Когато приемаш светлината, ти познаваш Бога. Когато пиеш водата, ти познаваш Бога. Всичко това представлява живота на Бога. Следователно, ако питаш, какво е Бог, казвам: Хлябът, водата, въздухът и светлината са проява на Бога. Добрите и светли мисли, чувства и постъпки са проява на Бога. Всичко, за което можеш да мислиш, е Бог. Всичко, за което знаеш и не знаеш, е Бог.

И тъй, от казаното не излиза, че човек нищо не знае. Много неща знае човек, но, в даден случай, той не може да види Господа. Много естествено. Как ще види неща, които са зад гърба му? Невъзможно е днес да виждаш, какво става зад гърба ти. Може да те убеждават, че има хора, които виждат зад гърба. Това не е достатъчно. Вие срещали ли сте такива хора? – Чели сме в книгите за тях. – Важно е вие сами да ги видите. Казват, че има хора, които виждат и през стените. Виждали ли сте такива хора? – Допускаме, че има такива хора. – Допускането е едно, а действителността е друго нещо. Казвате, че някой човек е религиозен, набожен. Как познавате това? Коя е отличителната черта на набожния? Все трябва да има една отличителна черта, по която се познава набожността. Като видите вълк, меч-

ка, лисица, веднага ги познавате. По какво? Имат поне една отличителна черта, по която ги познавате.

Коя е отличителната черта на религиозния, на набожния, на светията? Не искам да ми отговаряте, нито аз да ви отговарям, но задавам този въпрос, за да мислите. Коя е отличителната черта на гениалния? Има известно съотношение между дълчината и широчината на неговото лице. Ако дълчината на лицето му е равна на широчината, той не може да бъде гениален. Очите на гениалния са устроени по особен начин, а не както на обикновения човек. Погледът му също е особен. Клепачите му, веждите му са особени. Веждите на гениалния не могат да бъдат дъгообразни и пречупени. Чертите на гениалния са дело на неговия ум. Те коренно се различават от чертите на религиозния. Религиозният живее в най-високите си чувства, а гениалният – в най-високите си мисли. Религиозният живее повече с чувствата си, а гениалният – повече с мисълта си. Ето защо, религиозният лесно се обижда. За да се справи с чувството на обида, религиозният трябва да работи повече с ума си, да се обмени с гениалния.

Това са общи твърдения, а не научни. Като ви говоря, вие не знаете, къде е гениалността на човека; не знаете, къде е неговата религиозност. Аз наричам религиозен човек този, който никога не се е разколебал във вярата си, нико то се е усъмнил, нико то се е измамил. Външни измами има много, важно е човек вътрешно да не се самоизмамва. Същото се отнася и до гениалния. Външно, религиозният може да греши, но вътрешно, в разбирането си, никога не прави грешки. Умът на гениалния действа правилно, в него няма никакви дефекти. Колкото гениалният е изправен в мислите си, толкова религиозният е изправен в чувствата си. Могат да се дадат и други определения за гениалния и религиозния, но това е норма, от която може да се ръково-

дите. Изобщо, в духовния живот чувствата взимат надмощие, но всяко чувство трябва да има условия да се развива. Не смесвайте чувствата с любовта. Тя е единствената сила, която никога не се дели. Любовта не може да се внася в малки количества, както светлината и топлината. Като дойде, тя цяла влиза и цяла излиза. Като те посети, любовта ще ти донесе всичката си радост; умът ти ще се отвори и ще влезе обилно светлина. Щом излезе любовта, умът и сърцето отново се затварят. – Кога се затварят? – Когато любовта види, че не можеш да издържа. Тя е като майката: отваря прозорците, да влезе отвън светлина, но като види, че детето не може да издържа блъсъка на светлината, веднага затваря прозорците и казва: Не е дошло още времето. От силната светлина детето ще се събуди преждевременно.

И тъй, вие трябва да имате ясна представа за любовта. Тя не е предмет, с който човек може да се занимава. Човешкият ум и човешкото сърце още не са достойни за любовта. Няма по-велико нещо в света от любовта. Аз се чудя на хората, когато говорят за любовта като за нещо, което познават. Нещастията на хората се дължат на факта, че те не мислят за любовта, както трябва. Когато човек мисли за любовта правилно, тя започва да действа в него; тогава умът се проявява. Щом умът се прояви, това показва, че любовта е дошла. Значи, между ума и любовта съществува тясна връзка. Казвате: Колко опити сме правили в областта на любовта! Вашите опити са подобни на тези, които прави детето, когато прохожда: изправи се на краката си и падне; пак се изправи; пак падне. Има ли някакъв недостатък това дете? – Няма недостатък, но е слабо още, краката му не държат. Това дете прави усилия на волята, но още не мисли. То си въобразява, че може изведнъж да се изправи на краката си, но вижда, че не може: дигне се и

падне. Външните сили се борят с него. Казват му: Слушай, толкова години си лазило, не можеш изведнъж да се изправиш. Тази наука още не е за тебе. Животинското царство се бори в детето, докато най-после то преодолява. Детето погледне нагоре и казва: **Не искам вече да ходя по стария начин. Има един нов начин, сега ще го опитам.** Изправи се нагоре и тупне на земята. – Я си върви по стария път! – **Не, ще опитам новия начин.** Детето настоява: Изправя се до стената, хваща се за нея, крепи се. Един ден то придобива нещо в себе си, постепенно започва да ходи и казва: **Виждате ли, че вече ходя по новия начин?** Онези, които му казваха само да лази, вече мълчат.

Сега и вие искате да развивате своето сърце и своя ум, но същите, които се разговаряха с детето, казват и на вас: Остави това нещо, то не е за тебе. – Не, вземете пример от детето. Ако не успеете изведнъж да постигнете нещо, това се дължи на ред външни причини. Ако параходът се наклонява на една или на друга страна, напред или назад, това не се дължи на самия него. Външни причини го наклоняват. Параходът е направен така, че каквито сили да му действат, той всякога запазва равновесие. Колкото по-голямо е клатушкането на парахода, толкова по-голяма е бурята; колкото по-малко се клатушка, толкова по-слаба е бурята. Ако и вие се клатушкате, това показва, че външни сили действат. Обаче, неизменното положение в което оставате, показва, че има нещо устойчиво във вас, върху което се крепи животът. Две неща са нужни за парахода: капитан, който го направлява и устой, равновесие. **Каквото и да ви се случи в живота, знайте, че има Един, Който ръководи всичките работи.** Във всеки човек има един служител на Великото – това е Духът. Хората имат съмтна представа за Духа. За да го разберат, те трябва да изучават своя ум. Чрез ума могат да си съставят понятие и за Духа.

Сега, да дойдем до някои конкретни понятия. Имате, например, една права линия. Тя е символ на нещо. Ще напиша и няколко числа: 1, 2, 3. По какво се отличават тези числа? Аз разглеждам единицата, като причина на всички неща. Единицата, умножена сама по себе си, дава пак единица. Ако от единицата извадите единица, остава нула. Единица плюс единица прави две единици. Ония, които са свършили университет, какво ще кажат за тези действия? Аз не искам да ви изпитвам, но ви припомням тия действия. Казвате, че това са прости работи. Кой не знае тези действия? Единицата е приста за глупавите хора, но в нея се крие силата, за която само гениалният човек знае. Ти можеш ли да накараши единицата да ходи? Ето, аз мога да я накарам да ходи. Всеки от вас, който не може да накара единицата да ходи, няма големи познания. Вие можете ли? – Не можете. Който може да я накара да ходи, той има знания. Можете ли да накарате яйцето да ходи? Като се измъти яйцето, нали ходи?

Казвате, че яйцето се търкаля. Да, докато не се измъти, то се търкаля; щом се измъти, то ходи вече. Следователно, който изважда нещата, той сам ги търкаля. Какво прави онзи, който ги събира. Например, $1 + 1 = 2$. В случая, двойката показва условията, при които яйцето може да проходи. Който не разбира законите на числото 2, т.e. условията, при които може да впрегне нещата на работа, той нищо не е постигнал. Това са велики закони. Само чрез законите на числото 2, ти можеш да накараши неразумните сили, опаките неща, лошата съдба, болестите, сиромашията да се премахнат. Като говоря за тия неща, вие не знаете, как може да се умножи нулата сама на себе си. Ако тя се умножи четири пъти сама на себе си, дава единица. Цялата наука на Питагор се дължи именно на това умножаване. Трябва да се знае този начин на умножаване. Като

разбиращ единицата, ти разполагаш вече с онази мощна сила, чрез която можеш навсякъде да си проправиш път. Сега ние навлязохме в една отвлечена област – на фокусите. Не мислите, че аз искам да ви кажа, как стават фокусите. Аз искам да ви покажа, как някои хора боравят с непонятни величини.

Един млад българин отишъл в странство да се учи. Като се върнал, той казал на баща си: Татко, аз мога да ти докажа, че единицата е равна на двойката. – Можеш, синко, чудни работи има в света. Аз съм прост човек. Докажи ми това на опит. След това бащата се обръща към жена си и казва: Нашият син ще докаже, че една кокошка е равна на две кокошки. – Добре, ще заколя една кокошка, ще я сложа на масата и ще чакам, синът да докаже това, което е научил. Бащата казва: Хайде синко, ако можеш да докажеш, че една кокошка е равна на две кокошки, нашата работа ще тръгне напред. Синът започнал да развива своята философия, но бащата и майката нищо не разбрали. Бащата казал: Много добре, синко. Сега аз ще направя опита. Половината кокошка ще задържа за себе си, другата половина за майка ти, а за теб ще остане втората кокошка.

Сега, аз не искам да играя ролята на този син, да доказвам, че една кокошка е равна на две кокошки. Ще кажете, че колкото е вярно това, толкова е вярно, че нулата, умножена четири пъти сама на себе си, дава единица. Колкото е възможно едното, толкова е възможно и другото. Аз не твърдя нито едното, нито другото, но само предполагам. Учените твърдят, че човек е произлязъл от клетка. Като минавала през различни промени, най-после от нея се образувал човекът. Те доказват това по закона на еволюцията. В едно отношение те са прави, но трябва да се приеме бременността на вселената. Значи, клетката има всички условия на живота. Ако от една клетка излиза цял чо-

век, това показва, че тя съдържа всички външни и вътрешни условия и възможности за живот. Ако приемем, че вселената е бременна, ясно е как е произлязъл животът. Яйцето, което е в нея, се развива постоянно и така се създават формите на живота. Вън от яйцето нищо друго не може да се създаде. Когато мъти яйцата, кокошката им предава своята топлина, която преустрои вътрешно организма на живото същество. Щом яйцето е във вселената, къде е квачката?

Философите се натъкват на въпроса: кокошката ли е съществувала преди яйцето, или яйцето преди кокошката? Две мнения съществуват по този въпрос: едни казват, че първо е съществувала кокошката, а после – яйцето. Други твърдят обратното. От двете мнения се създава трето, според което приемат, че съществува една квачка, която никога не е снасяла яйца, но мъти яйца. Значи, яйцето е излязло по особен начин, без квачка. Това са неразбрани работи. То е все едно, като имате организъм, усещате глад, без да знаете произхода на глада; изпитвате жажда, без да знаете произхода на жаждата; усещате нужда от въздух и започвате да дишате, без да знаете произхода на дишането. Изобщо, вие не знаете произхода на процесите, които стават във вашия организъм. Значи, било е време, когато вселената не е дишала. Това е все едно, твоят баща да е дишал, а неговият да не е дишал. Било е време, когато хората не са били свързани. Обаче, в света в който живеем, всички хора, всички същества са скачени съдове. Следователно, предполагаме, че е било време, когато човек е произлязъл от същество, което не е дишало. Детето не може да наследи едно качество вън от майка си. И тя го е наследила от майка си. Ако си недоволен от него, казваш: Откъде дойде това качество? Проявеното качество е било в самото яйце. Вътрешните благоприятни условия са причина за измътвава-

не на яйцата. Човек се ползва отвън със слаби импулси, за да се прояви вложеното в него.

Сега, като изучавам човешкия характер, имам предвид челото му и чертите на неговото лице, като условия, през които е минал. Челото на някой е 10 см широко и 3-4 см високо. Това показва, докъде е дошъл в своето развитие. Умът в него не е много развит. Челата на повечето хора не са завършени. В умствено отношение те трябва да работят много. У едни хора въображението е слабо развито, у други – техническите способности, у трети – музикалните способности и т.н. Казваш: Бог да ме надари. – Ти си надарен, но трябва да работиш, да развиваш своите дарби. Мнозина мислят, че като станат религиозни, не трябва да учат. Те считат, че всичко ще им се даде наготово. Това е криво разбиране. Човек трябва да учи, да работи, да мисли, да си създаде чиста, права мисъл. Той не трябва да допуска в ума си нито една изопачена мисъл и в сърцето си нито едно изопачено чувство. Не поставяй нито една нечиста мисъл на твоя светилник и нито едно нечисто чувство на твоето огнище.

Какво представлява нечистата и изопачена мисъл? Например, ти допускаш някаква нечистотия на ръката си, но тя не позволява на водата да мине свободно през порите на кожата. Първо, ще махнеш нечистотията, която е дошла отвън. Някои нечисти мисли идват отвън и се натрупват на човешкия ум. Минаваш някъде, затруднен си материално и мислиш, как да си помогнеш. Изведнъж приемаш мисълта: Ако имах възможност, щях да открадна отнякъде пари, да си помогна. Вървиш по-нататък и тази мисъл пак ти се натрапва: Да мога да открадна нещо. – Няма защо да крадеш. Тази мисъл е чужда. Не я допускай в себе си. Само глупавият краде. Има начини, по които човек може да вземе нещо, но не се допускат. Всичко трябва да става по

определен път, по пътя на морала, на разумния живот. Щом не се спазва този път, човек влиза в областта на безморалието, на неразумния живот. Ако мислите, че с кражба може да се живее, ще видите, че по този начин работите не се оправят.

На какво се дължи кражбата? – На желанието у човека да събира повече неща, отколкото му трябват. Да събириш, е естествено чувство, но да събириш повече, отколкото трябва, това наричам кражба. Ако сложиш в стомаха си повече храна, отколкото той може да смели, това е пак кражба. Ако за известна работа вложиш повече мисъл, отколкото трябва и това е неестествено. Природата държи отчет за всичко и пита човека: Защо сложи повече храна в стомаха си? Защо вложи повече мисъл в работата си? Идете при воденичаря, да видите, какви закони действат при смилането на житото. Там, където пада житото, е определено, колко жито трябва да падне, за да се смели. Воденичарят казва: Воденицата не трябва да яде много. Сложи ли повече, отколкото е нужно, воденицата не мели добре. Ако и вие, като воденичаря, слагате повече храна в стомаха си, очаква ви фалит.

И тъй, първото нещо при самовъзпитанието е никога да не допускате в ума си мисълта, че с кражба ще станеш човек. Допуснеш ли тази мисъл в ума си, тя ще стане в тебе втора природа и след това ще те сполетят големи нещастия. Допуснеш ли един човек тази мисъл в ума си, всички хора страдат. Щом я изпъди вън от себе си, всички хора се изправят. Казвате: И с честен труд страдат хората. Колко пришки излизат на ръцете им! – По-добре е пришки на ръцете си, но с честен труд да изкарват прехраната си, отколкото да бъдат с гладки ръце и да минават с безчестни средства. И с гладки ръце влизат в гроба, и с груби ръце влизат в гроба, но за предпочитане е да работиш.

Чудя се на хората, които не обичат да работят. Силата на човека е в работата. За всеки човек трябва да се създаде работа. Под "работка" аз не разбирам да работиш, за да печелиш. Работа е това, в което умът и сърцето взимат участие. Работата е най-красивото нещо в живота. Не гледай на работата като на унизилено нещо. Ако считаши, че тя унижава човека, ти сам си създаваш най-лошите условия.

Мнозина говорят за молитвата, очакват да ги научат да се молят. Аз мога да ви науча, но ще съжалявате. Един безверник се разговарял с приятеля си. – Глупаво нещо е молитвата. Аз никога не съм се молил. Само глупавите и простите хора се молят. Затова не искам да се моля. Той излязъл с приятеля си на разходка из гората. Там ги срещнал един апаш, който хванал безверника и започнал да го бие. – Моля ти се, не ме бий. Каквото искаш, ще ти дам, само, моля ти се, престани да ме биеш. Дал на апаша нещо и се освободил. След това приятелят му го запитал: Нали казваше, че никога не си се молил? Откъде знаеш, как да се молиш? Апашът те би, за да ти покаже, че можеш да се молиш. Значи, ние се молим на онези, които ни бият. Защо тогава да не се молим на Господа? Че и Той има тояга. Ако се молиш, няма да опиташ тоягата на Бога. Ако не се молиш, тояга ще има. – Чудно нещо, аз говорих работи, за които за пръв път ми се даде такава опитност! Казвам: Всички страдания на хората се дължат на нежеланието им да се молят. Няма да се мине много време, и те ще се научат да се молят. – Как? – Бедни ще станат, болни ще бъдат, гладни ще останат, богатството си ще изгубят, жена-та и децата ще забягнат някъде и, като останат сами и нещастни, ще започнат да се молят на този, на онзи да им помогнат. Сега аз не искам да ви убеждавам да се молите. Вие мислите, че много се молите. – Молите се, но само при

тоягата. Трябва да ви чукне горния праг, за да видите долния. И това не е лошо, но по-добре е, да не ви чукне горният праг. По-добре е, без да ви чукне горният праг, да имате вътрешно разположение на духа.

Сега аз искам да ви наведа на другата страна на въпроса. Някога вие не искате да се занимавате със себе си. Знаете ли, какво нещо е самовъзпитанието? Бих желал да ми покажете, как вие се самовъзпитавате. Правили ли сте опит да си поставите за задача, цял ден да не намерите погрешка в никого? Каквото и да видите, каквото и да ви се случи, да казвате, че всичко е за добро. Считайте, че всичко е в пълен ред и порядък. Виждате, че двама души се карат. Спрете се пред тях и ги поздравете. Виждате, че някой се моли, копае земята. Кажи му: Отлична е тази работа! Във всичко виждайте нещо красиво. Сега, всеки от вас, където мине, във всичко вижда противоречие. Ако не виждате противоречията, вие съзнателно се възпитавате. Влизате в едно село и на пътя виждате едно умряло куче, което отдалеч още мирише. Не казвайте, че мирише лошо, но намерете някоя добра дума, или отминете си, без да обръщате внимание. С когото се срещате, кажете си по една добра дума, та всеки да пожелае да си я запише. Че някой те нарекъл будала, не се смущавай. В тази дума се крие цяла реч.

Буквата "б" означава нещо, което расте – семето. Буквата "у" означава това, което възприема любовта. Буквата "д" – плод, който е завършил своето развитие, увиснал надолу; "а" означава бременен човек, който носи нещо в себе си; "л" – човек, който никога не се мъчи, той има стремеж нагоре. Значи, будалата никога не си чупи главата, с никого не се кара, никой не го бие, с никого не спори. Кажат му: Вземи това, и той го взима; помести се, и той се помества. Как ще биеш такъв будала? Каквото му заповядат, той го изпълнява. После пита: Какво обичате още? Кога-кой

го види, казва: Какъв е будала! Не разбира живота. Не, той е умен човек. Той носи известни елементи в себе си. – Той е много груб човек. – Не, той е добър търговец, има достатъчно стока. Всеки може да си купи нещо от него. Къде е лошото на будалата? Лошото в грубия човек е, че където го срещнеш, той те спира и те слага на работа. За да ти говори, нужно е време. Затова казва: Ела у дома. Имам един товар. Ще го сложа на гърба си. Нали ме питаш, къде отивам. Казах ти, щом се освободя, ще говоря. Ти се чудиш на неговата грубост, а той търси начин да се освободи от товара си. Много естествено – натоварен е човекът. Като знаеш това, не го питай, къде отива. Този човек е груб в себе си. Често и вие имате едно грубо чувство във вас. И вие ще забележите, че някой ви нашепва под лъжичката, в дясната страна. Ако не слушате, какво ви казва, изведнъж ръцете и краката ви почват да мърдат, готови сте да кажете обидна дума, да ударите някого. Контролирайте енергията си. И вие сте недоволни от своята грубост, самоосъждате се, но причината не е във вас. Нямате право да се самоосъждате! Да се оставяте други да ви осъждат, и то не е право. Виждате, че работата се усложнява. Ти можеш само да признаеш, че постъпката ти не е правилна. Това вече е друг въпрос.

Често хората си служат с внушението, без да подозират, каква сила се крие в него. Някой внушава една престъпна мисъл на човека. Той става от сън, мъчи се, не може да се освободи от тази мисъл. Той счита, че е извършил някое престъпление. Дръжте съзнанието си будно и не се поддавайте на чуждите мисли. Например, някой казва, че хората на Изгрева не живеят добре. Той дава за пример живота на външните хора. Това е чужда мисъл. Не вярвайте на нея. На мен ли ще разправяте, как живеят хората от света? – Ние не сме светии. – Светии не сте, но и грешници не

сте. Мъдреци не сте, но и глупци не сте. Освободете се от закона на внушението! Наблюдавам, как хората си внушават. Казваш за някого: Как се криви този, като ходи. – Не му внушавай тази мисъл. Кажи: Колко хубаво ходи този човек! – Колко се е прегърбил този! – Остави тези неща. Това не е възпитание. Не е ваша работа, кой как ходи. То е външната страна на живота. Че един бил весел, друг сериозен, то е тяхна работа. Привидно, човек може да бъде весел или скърбен. Той се упражнява, актьор е на сцената. Смее ли се, или плаче; той се старае да изиграе добре ролята си. Не питайте, защо плаче; нека си плаче.

Един брат разправяше опитността си с едно малко дете. Майката оставила детето при него и отишла на работа. По едно време, детето започнало да плаче. Братът искал да го успокои, но като не могъл, почнал да му подражава: Детето плаче, и той плаче. Детето погледнало към брата, засмяло се и казало: Много плачеш, бе! Така то утихнало. Погодбре да плачеш с човека, отколкото да го утешаваш. Щом видиш един скърбен човек, влез в положението му. Остави го спокoen, не бързай да го утешаваш. Ако го утешиш, товарът му ще дойде на твоя гръб. Не мисли, че страданията са произволно нещо. Щом той е тъжен, стани и ти тъжен. Ти искаш, като си весел, всички хора да бъдат весели. И те искат същото. Като знаеш това, пази се от внушения. Не казвай, че внушението е празна работа. Не казвай, че нищо не си свършил. Свършил си университет, а казваш: Какво от това, че съм свършил? – Радвай се, че си свършил университет. – Не съм още на служба. – Радвай се и за това. – Назначиха ме на служба. – Радвай се, че си впрегнат на работа. Щом мислиш така, ти живееш в разумния свят. Щом си на работа, един човек, по-разумен от тебе, има съображение, защо те е впрегнал. Той ти е дал една задача, която трябва да разрешиш.

От всички се иска нова философия за живота. Външно, една задача изглежда решена по един начин, но като я приложиш в живота си, тогава ще имаш резултат. Това са елементарни неща, но аз мога да ви дам ред формули за самовъзпитание. Не е достатъчно да казваш, че трябва да се живее добре. Сто пъти на ден може да кажеш на кокошката, че трябва да живее добре, но тя пак ще си кара по свояму. Колкото и да казваш на котката да не бута млякото, тя си знае своето. При самовъзпитанието, човек е дошъл до положение да си служи със закона на положителното отношение. Първо, той трябва да бъде здрав. Кажи си: Имам всички условия да бъда здрав; имам всички условия да бъда богат. – Кога? – Остави този въпрос на страна. Мисълта за здравето и богатството ще те успокои, и ти ще имаш всички условия да бъдеш здрав и богат. Не питай, кога ще стане това: днес, или утре. Колкото богатство ти е нужно, то ще дойде. Не взимайте за образец богатите американци – милиардери. Това богатство не е в реда на нещата. Една идея е дотолкова реална и осъществима, доколкото може да се разбере. Доколкото може да се радваш на богатството, дотолкова то е за тебе. Само това богатство може да ти даде потик. Един американски милиардер казал: Първите три долара, които спечелих с честен труд, ми причиниха по-голяма радост от всичките останали милиони. Това богатство е истинското. Защо ви е такова богатство, на кое то не можете да се радвате? Защо ви е такова ядене, на кое то не можете да се радвате? Защо ви е такава мисъл, на която не можете да се радвате? Защо ви е такава постъпка? За вас е ценно, вашето съзнание да взима участие във всичко, което вършите.

Сега наблюдавам, как сами се спъвате в школата. Като се свърши лекцията, все ще има нещо речено–казано, кое то ви смущава. Друг е въпросът, ако не дадете никаква

важност на това "речено–казано". Никога не говорете нещата, които не сте проверили. Ще кажеш, че някой не те обича. Какво разбираш, ако някой каже, че те обича, или че не те обича? Аз харесах една сестра, която всяко си казваше истината. Един ден, след като се разговаряхме, тя каза: Учителю, аз съм влюбчива, лесно се влюбвам. – Права си. – Обаче, това нещо, никаква полза не ми е допринесло. Как да се избавя от това? Някога си кажа: Няма да обичам. Щом кажа така, изпитвам голяма празнота в сърцето си. Като дам потик на сърцето си, страдам. Какъв съвет ще ми дадеш? Казах ѝ: Не е лошо, че се влюбваш, но твоето влюбване е само за момент. Вторият момент се разколебаваш, започваш да съжаляваш, че си се влюбила. Като се влюбиш в някого, ти виждаш една добра черта в него, която ти дава потик. След това започваш да изискваш от него повече, отколкото той има. Щом не получиш исканото, разлюбваш го.

Един познат ми разказваше своята опитност. Върви той един ден в гората. Среща го един апаш и му казва: Стой, дай кесията си! Апашът мислел, че е попаднал на багаташ. Моят познат не се уплашил. Извадил кесията си и започнал да отваря всичките преградки – нямало нищо. Апашът го погледнал и казал: Хайде, върви си. Друг път да носиш пълна кесия. Какво ще му иска? Беден е човекът, нищо няма. Трябваше ли да се спре, да морализира и възпитава апаша? Отваря кесията си, показва му я и си заминава.

Казвам: Не се подпушвай. Имаш едно желание, не го подпушвай. Не реагирай в себе си. Не мисли, че със сила можеш да измениш нещата. Бъди готов, повече да отстъпваш, отколкото да воюваш със себе си. Не си противодействай. Това е закон, който Христос изказал със стиха: "Не се противи на злото!" Има никакво зло в теб – дай му мяст-

то да излезе навън. Не взимай участие с него, но дай му път да се изяви.

И тъй, първото нещо, което се иска от вас е, да не смесвате гениалността с религиозността. Те са две различни неща. Гениалността работи с човешкия ум, а религиозността – с човешкото сърце. За да облагородите сърцето си, трябва да имате отличен ум. Умът пък се нуждае от отлично сърце. Човек се нуждае от отличен ум, отлично сърце и отлична воля. Не мислете, че отсега нататък ще станете светии. Ако светийството не е вложено във вас отначало, вие сте изгубени. Всеки има възможност да стане светия, но трябва да извоюва нещо. Например, някой има нужда от търпение, друг – от кротост, трети – от смирение. Ще работите върху това, което ви липсва, както ученикът работи върху дадени задачи. Изучаваш рисуване – ще се упражняваш. Например, като рисуваш устата, трябва да предадеш нещо от характера на човека. Когато похвалят някого, устата му особено се отваря. Той казва: Моля, не ме хвалете! – Остави человека, нека те похвали. Ти си мълчи, не прави никаква забележка. Слушай, какво ти разправят. Казват: Ти си учен човек. Кажи си: Амин, тъй да бъде! Казват, че си много щедър. – Не съм още щедър, но както казвате, тъй да бъде. У вас има една скритост: пред хората казвате едно, пред себе си мислите друго. Това е само да не се изложите пред хората. Питат те: Ти ли направи това? – Аз го направих. Какво ще направиш, ако по твой адрес се говори лошо? Не се оправдавай, но кажи: Щом нося лошото в себе си, ще нося и доброто.

И тъй, човек трябва да разбира процесите, които стават в природата. Когато вятърът духа, не му се сърди; или измени пътя си, или го забрави и продължи своя път. Защо да не ти е приятно, че вятърът те духа? Ти казваш: Днес ли се намери този вятър да ме духа? По-добре кажи: Колко е

приятен този вятер! Ако ти падне шапката, ти се сърдиш на вятера. Удариш се на някой камък, сърдиш му се. Защо не се извиниш на камъка, че не си го видял? Това е цяла философия. Това са методи за самовъзпитание. Вие мислите, че като отидете на небето, ще бъдете между ангелите и ще се учите от тях. Там има голям оркестър от различни инструменти. На единого ще дадат цигулка, на друг мандолина, китара, пиано, и вие трябва да свирите. Какво ще правите, ако не знаете да свирите? Мислите ли, че ангелите ще ви свирят, а вие само ще слушате. На небето и слушателите взимат участие. Там не е като на земята. Цялата публика взима участие. Сега вие слушате моята лекция, но ако сте на небето и слушате една лекция, няма да останете само слушатели, но веднага ще вземете участие – ще започнете да проповядвате. Казвате: Тази работа не е за нас. Ние не сме дошли още до това развитие. Всеки ще направи това, за което е готов. Детето, като постъпи в първо отделение, учи това, което е за него, а не каквото баща му може да учи. Бащата може да отиде за вода с големи стомни, а детето не може да направи това.

Освободете се от внушението, че не сте такива, каквито трябва да бъдете. Не, вие сте точно такива, каквите трябва да бъдете. Няма по-добри хора от вас в България. Ако има такива, нека дойдат да ми докажат, че са по-добри от вас. Аз ще ги опитам. Аз нося 20 кг вода. Някой казва: Аз пък мога да нося 40 кг. Добре, ще опитам. Ако, наистина носи 40 кг и в мене ще се яви желанието да бъда силен като него. Не е важно количеството; важно е и аз, и той да носим водата с радост, с добро чувство. Този закон работи в човека. Ако дам на един човек парче хляб или цял хляб, целият хляб няма да го ползва. При възпитанието, малко-то, дадено с любов, ползва повече, отколкото голямото, без любов. Станеш сутрин рано, вдълбочи се в себе си да

приемеш една малка мисъл. Кажи си: Днес няма да се сърдя. Няма да търся лошите черти в братята и сестрите. Сега, вие заемате положението на пророк, предсказвате, кой е добър, кой е лош. Ти не си пророк. Бог не те е пратил, като Натан, да казваш на хората да се покаят, да изнасяш грешките им. Станеш ли от сън, иди при сестра си, при братя си и кажи една добра дума. – Братко, изглеждаш много добре. Лицето ти е светло; виждам, че нещо хубаво преживяваш. От известно време забелязвам, че нещо хубаво се събужда в теб. Кажи това и си замини. Можете ли да го приложите? – Това са формули. – Без формули не може. Всяка дума е формула; всеки поглед е формула; всяко движение е формула. Всичко, което съзнаваме, мислим, чувствува-ваме, са все формули. Това са сили.

Сегашните хора очакват да дойде Христос на земята, да оправи света. Те го очакват като светлина. Наистина, Христос ще дойде по пътя на светлината. Но по този път вървят и човешките мисли и чувства. За да дойде Христос на земята, всички хора трябва да имат гениални умове и светли сърца. Тогава, като срещнеш една сестра или един брат, ще видиш първо доброто в тях. Ще знаеш, че в тях Бог е работил и продължава да работи. Видиш ли някакъв недостатък, ще знаеш, че това е нещо външно, което лесно се изчиства. Вземи тази картина и я измий. Тогава ще се любуваш само на онова, което Бог е създал. Във всеки човек има нещо, създадено от Бога и нещо – от човека. Спирайте се върху това, което Бог е създал, а не върху човешкото. Щом видите нещо хубаво, красиво в човека, това е Божественото, което работи в него. Ако си кисел, това е човешко; ако съжалияваши за това, Божественото работи в теб и те насирача-ва да бъдеш друг. Работете върху красивото във вас. Казано е в Писанието: "Ако вие не преобъдвате в мене, и аз във

вас, нямате живот в себе си". Направете превод на тези думи.

И тъй, мислете върху това, което вие разбирате, а не върху това, което другите разбират. Важно е, какво вие сте разбрали. Казано е още: "Ако думите ми пребъдат във вас, и вие пребъдвате в мене, аз и Отец ми ще дойдем и ще направим жилище във вас". Това да бъде тема на вашия живот. Работете върху нея. Пазете се от закона на самовнушението. След закона на внушението иде законът на вдъхновението. То иде от Божествения свят. Като приемете вдъхновението, вие влизате в друг свят. Няма да напуснете земята, но с мисълта си ще живеете в друг свят. Да живееш в света на вдъхновението, това значи, да измениш начина на мисленето и на чувствуването си. Та, първо, регулирайте закона на самовнушението. – Как? – Чрез противодействие. Внушите ли си мисълта, че сте лоши, че нищо не можете да направите, кажете си: Не съм толкова лош. Ще бъда добър; ще излезе нещо от мен. Непостоянен си. – Постоянен съм. В бъдеще ще съм още по-постоянен. – Ти си безверник, не можеш да се молиш, не можеш да правиш добро. – Мога да се моля, мога да правя добро. – Не можеш да учиш, нищо не разбираш. – Мога да уча, мога да разбирам. Като си внушаваш по този начин, ще придобиеш светлина, която ще ти помага. Това е един от великите методи за успеха на человека. Работи с този метод година, две, три.

И тъй, на всяка лоша мисъл, противопоставяй добра, положителна мисъл. Дойде ли в ума ти положителна мисъл, сложи я на мястото ѝ. Това значи, всяка добра мисъл трябва да се реализира.

Т. М.

*

14 Лекция от Учителя, държана на
21 декември, 1932 г. София – Изгрев.

Вътрешни опити

Размисление.

Ще прочета 10 стих от 21 глава на Притчите.

"Душата на нечестивия желае зло; близкият му не на мира милост пред очите му".

Тема за следващият път: "Отношение между твърдата почва, водата, въздуха и светлината".

В пътя на развитието си, хората достигат до класическата мисъл. Какво нещо е класическата мисъл? Всяка мисъл, която се повтаря, е класическа. Казват за някои музикални парчета, че са класически. Класическата музика се нуждае от малко сол. Значи, тя трябва да се осоли. Има неща, в които присъства класическият елемент. Те са нещо завършено. Понякога и човек става класически. – Кога? – Когато мисли, че знае всичко. Като му разказват нещо, той мисли, че и това знае. Той е станал класически. Казват му: Виж, как изгрява слънцето. – Зная, много пъти съм го виждал. – Виж, как светят звездите. – Зная, виждал съм ги. Каквото види около себе си и каквото му казват, той мисли, че всичко знае. Какво знае младият за младостта, която носи в себе си? Той знае само, че е млад, но какво нещо е младостта, не знае. Някога и той е недоволен от положението си, иска да бъде като дядо си. Като остане, сам не знае, какво представлява старостта и е недоволен от нея. Младият не е доволен от младостта си, възрастният не е доволен

лен от възрастта си, а старият – от своята старост. Защо, като си желал да станеш стар, не си доволен от старостта си? Значи, човек никога не е доволен от това, което има. Имаш знание и от него не си доволен. Тогава, какво търсиш в живота си? Знание имаш, не си доволен; богатство имаш, не си доволен. Казваш, че любов ти трябва. И любов имаш, но пак не си доволен.

Сега аз говоря за земния човек. – Защо е недоволен? – Защото не разбира промените в живота. Като минава от младост в старост, той не разбира, защо става тази промяна. Младият няма знания и казва: Млад съм, но нямам знание. Следователно, задачата ти, като млад е да напуснеш младостта си и да търсиш знанието. Старият пък няма младост, но знание има. Старият е изгубил и младостта и любовта си, затова е недоволен. За да се задоволи, старият търси любовта. Ще кажете, че младият търси любовта. Не, старият търси любовта, а младият – развлечението. Някои обвиняват младите, че се занимават с любов. Според мен, младите търсят развлечение, а старите – любов и, като не я намерят, умират. Като се предават на развлечения, младите правят много грешки и започват да страдат. Младият оства, а старият – умира. За стария се казва, че заминава за небето, т.е. влиза в рая. Какво прави там? – Новоражда се. Там той е между разумни души. Един ден, като му дотегне, той отново ще слезе на земята. Много хора живеят временно в рая, след което го напускат и слизат на земята. Някога и вие сте напуснали рая, но и до днес продължавате да го търсите.

Сега, като казвам "вие", разбирам Иван, Стоян, Драган, но това са псевдоними. Когато си сложи един псевдоним, човек иска да скрие нещо, да не се знае името му. Псевдонимът не е реалност. Всеки има по един псевдоним. В него се крие нещо, както в лотарийния билет се крие щастие

ето на човека. Казвате, че този билет печели един милион. Понякога парите изгубват стойността си и се равняват на германските марки след общоевропейската война. В това време и американските долари бяха изгубили стойността си. Какво щастие може да се гради върху такива пари? Като не мислиш върху това, казваш: Може да ми се падне една голяма сума. Ти си представяш бъдещата печалба и върху нея градиш живота си. Въпрос е, дали ще се падне голямата печалба. Въпреки това, допускаш, че ще спечелиш нещо. Какво струва днес един милион лева? Ти си мечтаеш за тези пари, но най-после казваш: Каквото дойде. Ти не разсъждаваш, защото не си опитал, какво означава милион. Казваш: Празна работа е лотарията, но да си опитам шастието. Такова нещо е и онзи свят за съзнанието на човека. Мислиш, че като отидеш на онзи свят, ще те приемат направо в рая, където ще стоиш 200-300 години. Най-после казваш: Онзи човек и в рая е недоволен, търси нещо. Когато е недоволен, човек търси само белята си. Тя съдържа велика истина. Който не е дошъл до белята, той не може да дойде до тайните на живота. Който намери белята, той е дошъл до известни открития; той иска да се освободи от мъчнотите си. Освободи ли се, той е вече доволен.

Сегашният човек се нуждае от знания. Той ще придобие знания по пътя на възможното, а не на невъзможното. Щом е на земята, той трябва да търси възможното. Обаче, има неща на земята, които са невъзможни. Например, вие определяте, какво нещо е истината. Нито един от вас няма още ясна представа за истината. Няя ще я намерите в конкретните прояви. Често се говори за знание, за мъдрост, за музика. Всеки знае, какво е музиката; всеки може да вземе един инструмент и да свири. Но това подразбира системно знание и техника. Някой говори върху хармонията и мелодията, но какво е отношението между тях, какъв е вътреш-

ния им смисъл? – Не зная, какво е музиката. Не зная, какво е животът. Обаче, казваш: Аз живея. Това, че ти живееш, то не е още животът. То е само предисловие на живота, на това, което търсиш.

Сега, аз ще начертая една наклонена линия на дъската. Защо е наклонена тя? Все има някаква идея в нея. Тази идея е мярка на нещата. Тя е наклонена по отношение на друга някоя първична линия. Вие държите ръката си изпра- вена нагоре. Какво е било първото положение на вашата ръка? Какво е било първото положение на вашия организъм? Като човек, който ходи изправен на краката си, вие заемате перпендикулярно положение към земята: главата има отношение към центъра на слънцето, а краката – към центъра на земята. Следователно, човек има два центъра: като мисли, той се отправя към центъра на слънцето, а като чувствува – към центъра на земята. Щом повдигнеш ръката си нагоре, ти имаш вече някаква мисъл. Сама по себе си, произволно, тя не се повдига. Каквото движение да правите – назад, или напред, нагоре, или надолу, вие имате отношение към вашия вътрешен живот. Дали ще мръднете очите си нагоре, или надолу, надясно, или наляво, това движение изразява известна идея. Във всяко движение има смисъл.

Човек иска да знае, защо една мисъл го заставя да се движи, или да не се движи. Някога той се смее, а някога е сериозен. Дава ли си отчет, защо е така? Всеки трябва да си дава отчет за всичко. Всеки даден отчет за нещо може да бъде обикновен, или класически. Казва се за човек, че може да бъде лек, може да бъде и тежък, да се държи с тежест. Тежките работи потъват във водата, а леките плуват над водата. Следователно, ако си във водата, трябва да бъдеш лек, да плуваш на повърхността ѝ. Под "тежък човек" разбирам умен. Лекият не е толкова умен. Без вътрешно

съдържание, думите нямат никакъв смисъл. Аз бих предпо- чел да нося лек човек на гърба си, отколкото тежък. Бих желал да нося лека торба на гърба си, отколкото тежка. Ако под "лек човек" разбирам човек без знания, а под "те- жък", човек със знания, думите се осмислят, стават поло- жителни.

В какво се заключава знанието на човека? Казваш: Аз искам да зная. – Да знаеш нещо, не се подразбира всичко да знаеш. Ако искаш всичко да знаеш, ти си търсиш беля- та. Това е невъзможно, това е и непоносимо. Как ще се справиш с една голяма енциклопедия от знания? Да позна- вате всички отрасли на науката, затова са нужни най-малко 2000 години и да работите по 8 часа на ден, и всеки жив- вот от 40-80 години. Понеже всички сте обикновени хора, едва ли ще се намери един, който да е мислил право цели 80-120 години, да е работил и да е учили. Какво ще научи човек от един кратък живот? За да придобие много знания, човек трябва да спи малко и да работи много. Сегашният човек спи седем–осем часа, два часа яде и едва ли му оста- ват три–четири часа за учене. Ако живее 80 години и всеки ден работи по три–четири часа, какво може да научи? Важ- но е знанието да се приложи. Има учени в света, но те по- вече говорят за знанието си, а малко прилагат. Време е да се внесат нови теории в знанието и да се приложат. Старите теории изживяха своето време.

Защо светът още не се е оправил? – Много естествено, светът е пълен с идеи, които хвърлят сянка в човешките умове и сърца, а с това пречат на светлината да ги озари. – Кога ще се изправим? – Когато изхвърлите старите идеи от умовете си и приемете новите идеи. Те хлопат вече на умо- вете ви, но вие не ги приемате. Казвате: Ако приемем новите идеи, светът ще се обърне с главата надолу. – Светът сега е обърнат с главата надолу. Новите идеи, именно, ще

го обърнат с главата нагоре. Всяко пълно шише ще обърнеш с главата надолу, за да излееш от него водата. Щом се излее водата, ще го обърнеш с главата нагоре. Някои хора ще обърнеш с главата надолу, за да изтече всичко, което е в тях. Така те ще дойдат в нормалното си положение и ще бъдат готови да възприемат. Някой казва: Искам да стъпя на краката си. – Ако водата от дробовете ти е излязла навън, ще стъпиш на краката си; ако не е излязла, по-добре е още да не стъпваш. Такова е положението на удавения. Ти си попаднал в едно мочурливо място, пълно с кал. Който попадне в това място, ще загази в калта. Положението на рибата в това място е пагубно. Хрилете ѝ се напълват с кал, и тя умира.

И светът, в който живеем, никога запушва нашата дихателна система и ние умираме. Щом дихателната система се запуши, човек престава да мисли. Щом не мисли, той умира. Следователно, ако питате, защо умира човек, казвам: Човек умира, защото престава да мисли. Да мислиш, значи да дишаш. Щом престанеш да мислиш и дишането престава. Мисълта е на място, докато държиш ума си отправен към Бога. Той е извор на живота. Щом мислиш за Бога, ти имаш отношение към непреривния живот. Ще мислиш постоянно за Бога. – Защо? – За да живееш. Ако започнеш да човъркаш мисълта си, ти ще изгубиш своя живот. Сложи Бога в себе си и слушай, какво ти говори. Все ще умреш никога, но поне ще разрешиш задачите си. Иначе, пак ще умреш, но няма да разрешиш задачите си. Ако искаш да намериш правия път, първо мисли, какво си ти. Обективната проява на Бога е човекът, а субективната проява – близкият на човека. Ако не познаваш себе си, как ще познаеш вътрешното, от което си излязъл?

И тъй, хората се спъват в живота си, защото, вместо да изучават себе си, те се занимават с въпроса, какво пред-

ставлява Бог. И това не е лошо, но за този въпрос се иска голям ум. Този въпрос може да се разреши едва след хиляди години. Сегашният човек не е в състояние да го разреши. Казано е, че човек е направен по образ и подобие на Бога. – В какво се вижда това подобие? – Във възвишението мисли и благородни чувства на човека. Те са образ и подобие на Божественото начало в него. Като вървиш по пътя на своите светли мисли и благородни чувства, ти ставаш истински човек и поемаш правия път на живота. Да бъдеш истински човек, това не значи да се мислиш за божество. Някой казва, че няма подобен на него. Значи, той е божество. Питам: Какво божество си, щом страдаш или боледуваш? Друг е въпросът, да кажеш, че като Бога няма друг. – Защо? – Защото Той е съвършен. Той никога не се изменя. При това, каквито промени да стават вън от Него, нищо не Го засяга. Какво ще кажете за човека? Той живее в свят на постоянни промени, които го засягат. – Защо и за какво стават тези промени? – Това е философски въпрос, който никога ще се разреши.

Има един свят, който никога не се мени. Той е реалният свят. Светът на промените е нереален. Там има големи страдания. Където няма промени, там е блаженството, там е реалният свят. В света на промените има и радости и скърби. Чуя ли, че някой се оплаква от живота си, от страданията си, аз вадя заключение, че той е в света на промените. Когато спи, човек се радва; когато е буден, той страда. Когато някой каже, че целият му живот е пълен със страдания, аз го питам, на колко години е. – На 40 години. – Значи, 20 години си спал, 20 години си бил буден, т.е. 20 години си се радвал и 20 години си страдал. Като ми говориш за страданията си, ти имаш предвид онези 20 години, когато си бил буден; кажеш ли, че си се радвал, ти имаш предвид онези 20 години, когато си спал, когато щастието

те е посещавало. – Цял живот съм страдал! – Не говориши истината. – Цял живот съм бил в тъмнина, не съм видял нито един слънчев лъч. – На колко години си? – На 40. – Значи, цели 40 години слънцето не е изгрявало! Не говориши истината. Аз вадя заключение, че когато слънцето е изгрявало, ти си спал; когато е залязвало, ти си бил буден. Значи, 20 години си бил в тъмнина и 20 години в светлина.

Казвам: Освободете се от илюзиите на своя живот. Трябва да знаете, кога сте будни и кога спите. Невидимият свят изпраща страдания на хората, да ги събуди. Страданията са остан, който боде хората и казва: Станете! Доста сте спали! Един американец милионер обичал повече да си поспива, поради което много от предприятията му пропадали. Когато трябало да си нареди работите, той спял. За да става рано, той заповядвал на слугата си да го събужда със сила. Слугата влизал рано сутринта в стаята му и започвал да го дърпа, да го тегли за косата. Господарят скачал веднага, хващал слугата си и го изпъждал вън. Недоволен от господаря си, слугата го напуснал. Така се изредили десетина слуги, но никой не могъл да научи господаря си да става рано. Най-после дошъл един здрав, силен, смел слуга. Още първата сутрин той успял да се справи с господаря си: започнал да вика, да го бута – един момент не го оставил спокоен. Господарят скочил от леглото си и се хвърлил върху слугата. Започнала се борба: слугата отгоре, господарят отдолу; господарят отгоре, слугата отдолу. Най-после слугата успял: господарят се разсыпал и повече не легнал. На другата сутрин, като видял, че слугата влиза в стаята, господарят веднага скочил от леглото си. След това слугата казал: Господарю, сега ще изпълниш договора, ще ми дадеш десетте долара. Договорът гласел: ако слугата успее да събужда господаря си навреме, всяка сутрин ще получава по десет долара; ако не успее, той ще дава съща-

та сума на господаря си. Господарят благодарил на слугата и изпълнил задължението си.

Казвам: Всеки от вас има по един такъв господар и по един слуга в себе си, които са в постоянна борба. Който бъде победен, той плаща. Най-после слугата побеждава. Той успява да събуди господаря си и да го застави да плати. Слугата казва: Ще ставаш рано и ще плащаш. Много има да плаща господарят и трябва да плаща. Така ще научи един добър урок, ще придобие едно добро качество. Само така човек ще приема хубави работи и всякога ще успява в предприятията си.

Помните: Всичко, което става в света, е на място, нищо не е произволно. Ако при сегашното състояние на развитието си, човек не следва перпендикуляра на своя живот, никога не може да бъде свободен. Вие още не сте свободни. Прозяваш се. Свободен ли си да скриеш прозявката? Какво нещо е прозявката, няма да говоря. Ако говоря за нея, ще ме разберете криво. В мисълта ви ще влезе един лош образ, от който мъчно ще се освободите. Ставаш сутрин от сън, не знаеш, какво положение да заемеш. Свободен ли си? Някой става по права линия, друг – по крива. Защо се движиш по права или крива линия, сам не знаеш. Обаче, знае се, че всяка постъпка има свое определено движение. Всяко ставане от сън, всяко движение, всяко ядене има свой определен смисъл. – Аз мога да правя, каквото искам движения. – Можеш, но всяко движение носи последствията си. Затова казвам: Не, приятелю, ти не можеш да правиш, каквото искаш. Опитай се да излезеш в града и да правиш, каквото искаш! – Мога да говоря, каквото искам. – Не е така, ще говориш само избрани работи. – Мога да ходя, където искаш. – Не можеш да ходиш, където искаш. Ще ходиш само там, където ти е определено. – Не мога ли да ходя на училище? – Какво си придобил от училището? –

Нямам ли право да ходя на работа? – Ще ходиш на работа, ако си нахранен и облечен. Как ще работиш, ако си гладен и необлечен? Щом нямаш дрехи, ще седиш вкъщи. – Тогава ще се примирия с положението си. – Ще се примириш, разбира се, няма какво да правиш. Какво ще стане с теб, ако не учиш, ако не работиш, ако не се примирияваш? – Дотегна ми това, искаш да си почина малко. Питам: Какво нещо е почивката? Почивката подразбира права мисъл. Само в правата мисъл има почивка. Плувецът, който плува в бурното море, иска да се добере до една скала, да се облегне на нея и там да си почине. Да си починеш, това значи, да избегнеш бълскането на едно чувство в друго. Щом те бълскат вълните, ти си в развълнуваното море. Влезеш ли там, трябва да намериш една основна мисъл в себе си, на която трябва да стъпиш. Само така ще уравновесиш силите на своя организъм.

Казваш: Аз остарях. – Какво от това? – Аз съм млад. – Какво от това? Дали си стар, или млад, това нищо не значи. – Не ми е дошло времето за работа. – Това не е никаква философия. Ще дойде и твоето време за работа. Каквото е днес, това ще бъде и тогава. – Още не съм човек. – Според мен, ти първо си човек, а после друго нещо. – Искам да уча, да намеря своя учител. – Ти търсиш учител, майката търси дете. А детето кого търси? Първо майката ли трябва да търси или детето? – Първо, майката трябва да търси, а после детето. Кой идва пръв: учителят, или ученикът? Ако няма ученици, какво ще прави учителят? Ако няма учители, какво ще правят учениците? Как ще намериш учителя си, ако не си роден? – Кого търси душата? – Духа. Като се радва и скърби, душата търси духа, т.е. реалността. Като слезе на земята, душата влиза в света на промените. Тук тя търси начин, по който да се освободи от ограниченията на живота. Тя има

един задача – да намери своя Учител – Великото Начало – Духа.

Като се говори за Духа, хората се натъкват на противоречия. Духът е отвлечено понятие за тях. Всъщност, Духът освобождава човека от противоречията. Без Духа той не е свободен, около него се движат различни духове – пияници. Той е в затвор, осъден да лежи 10-20 години. Моли се, плаче, дано някой го освободи. Иде Духът, плаща за него и казва: Втори път да не правиш такива разходи. Духът го пита: Защо задлъжня толкова много? – Ядох и пих. – Като си ял и пил, кое е най-сладкото ядене?

Пишете върху темата: "Най-сладкото ядене". Пишете това, което вие знаете и сте опитали, а не, което други са писали. Казваш: Аз зная това. – Много неща знаеш, но като ги описваш, виждаш, че нищо не знаеш. От знание до знание има разлика. Като изучавам живите линии на човешкото лице, намирам известно съкращение в тях. Линиите на носа, на очите, на веждите, на устата крият известна тайна в себе си. Тя именно, трябва да се изучава. За да се домогнеш до това знание, трябва да знаеш, под какъв ъгъл да гледаш. Само така ще можеш правилно да ги измериш. За пръв път имах такъв случай в Сливен. Когато открих една жива линия на лицето на единого, аз видях от главата му да излиза мека, приятна светлина. Казах си: Сега разбирам, какво означава живата линия и какви са отношенията ѝ към човека. **Някога и вие ще видите една жива линия и ще възприемете нейната светлина. Живата линия е Божествена мярка.** Тя произвежда преврат в човешката душа. **Живата линия е подобна на врата.** Първоначално, човек е бил затворен. Всичко около него е било тъмнина. Той се мъчил да отвори вратата, да излезе вън. Ако може да отвори вратата, пред него ще се открие цял свят.

Мнозина от вас сте в затвор. Вие трябва да отворите вратата, да излезете на свобода. Затова са нужни големи усилия. Казваш: Като изляза от затвора, тогава ще направя, каквото трябва. – Не, още сега ще се научиш да отваряш и затваряш вратата, да проникне повече светлина в затвора. Още сега, светлината трябва да проникне в телата ви, да се обновят. Щом се обновите, ще постигнете много неща. Днес хората говорят вече за подмладяване. Това е въпрос, който засяга всички. За подмладяването са нужни много неща. Ако не знаете, как да се храните, не можете да се подмладите. Не могат да се подмладят онези, които ядат месо, пушат и пият. Човек се подмладява и остарява – от него зависи. Казваш: Аз се отказах от месото. – Отказал си се, но като го видиш, дояжда ти се. Това показва, че още не си се отказал от месото, както трябва.

Един наш познат разказващ своята опитност: От 12 години съм вегетариант. Един ден влизам в една гостилница и ми замириса приятно на момици. Много обичах момици. За момент забравих, че съм вегетариант. Сядам пред една маса и поръчвам на гостилничаря да ми донесе готовни момици. Той донесе една чиния и я сложи пред мен. Веднага се сепнах, сетих се, че не ям месо и си казах: Чудно нещо, какво щях да направя! Скъпо щях да платя яденето на момици. Извиках гостилничаря и казах: Извинете ме, връщам яденето, не съм разположен. Платих яденето и излязох. Вървя по улиците и си мисля: Не съм станал още вегетариант.

Сега, като ви наблюдавам, виждам, макар и да следвате новото учение, често изпадате в изкушения. Обичам да наблюдавам хората и да се посмея малко с тях. Някой си мисли: Откак влязох в новия път, изгубих свободата си. – Ти никога не си бил свободен, никога не си бил в новия път. Новият път освобождава човека. Обърни се назад, да ви-

диш, че си още в стария път. – Не мога да се обърна да гледам назад. – Много естествено, докато си в стария път, нищо не виждаш. Турците казват: "Да гледаш красивото, в каквато и да е форма, това е благословение". Сега хората казват: Това не гледай, онова не гледай; това не прави, онова не прави. Те са се наплашили толкова много, че се страховат даже от сянката си.

Един американски професор завел жена си на една интересна сказка за електричеството. Сказчикът разказал за металите, като добри проводници на електричеството. Той направил няколко опити, с които доказал, че ако електричеството минава през такива проводници, по никакъв начин не може да падне гръм върху големи здания. Жената на професора слушала внимателно цялата сказка и, като впечатлителна, дълго време не могла да се освободи от думите на сказчика. Една нощ, в съня си, тя чула някакъв шум в стаята, където спали и веднага събудила мъжа си. – Какво има? – запитал професорът. – Гръм пада! – Той започнал да търси в стаята, коя е причината за шума, но жена му, тревожно казала: Не се докосвай до стола! Не се приближавай до камината! Стой настррана! Така тя разкарвала професора цяла нощ и не го оставила да спи. Гръм щял да падне и да го убие! Какво било очудването на професора, когато отворил прозореца и видял, че небето било ясно, чисто, атмосферата тиха и спокойна, без никакво електричество. В това време по улицата минавала кола, която вдигала шум, но в главата на жената се преплитали впечатления за атмосферното електричество и гръмотевици, от които не могла да се освободи. Като се успокоила, професорът казал: Съжалявам, че те водих на сказката. Развали ми съня.

Стремете се към истинското знание – знанието на окултната наука, в прав смисъл на думата. В това знание се крие истинското, естествено разрешавие на живота. Но-

вото знание, което придобивате сега, не може да заличи старото, което носите в себе си. Божественото знание разрешава всички въпроси и отношения, които съществуват в целокупния живот. Ако не можеш да поставяш нещата на своето място, ти влизаш в противоречие със себе си. Идва при теб един от твоите кредитори, който казва: Плати дълга си, срокът дойде. – Нямам възможност, пари нямам. – Това не те спасява. Казвам: За да отложиш срока на полицата, ти трябва да знаеш законите на живота. Там ще намериш правилен начин за отлагане на полицата. Ако не знаеш какво да кажеш на кредитора си, скоро ще се намериш в затвора. Кредиторът е готов да се боксира с теб. Той може да те набие на общо основание.

Сега аз говоря за временния живот, с който постоянно влизаме в стълкновение. Аз говоря за вътрешните кредитори, на които човек постоянно се натъква. Бориш се със себе си. Това е един от твоите вътрешни кредитори. Ти искаш да го изпъдиш, но той е по-силен от теб. Изпъдиш го от едно място, той дойде от друго и казва: Ще платиш! Така продължава борбата ден, два, седмици, докато най-после платиш. Казваш: Аз съм господар на себе си. – Какъв господар си? Като видиш трудното положение, тогава плащаши.

Една госпожа разказваше своята опитност. Мъжът ѝ пиел. Тя имала пари в банката. Понеже се страхувала, да не би той да извади парите и да ги изпие, тя се обърнала към един свой чичо за съвет. Той ѝ казал: Вместо да живееш със страх за парите, по-добре ги дай на мен, да оженя дъщеря си. Един ден ще ти ги върна. Тя се съгласила. Когато поискала парите си назад, той казал: Не е ли по-добре, че ожених дъщеря си с твоите пари, отколкото да ги изпие мъжът ти. Докато се страхувала от мъжа си, чично ѝ я изиграл.

Често и вие изпадате в положението на тази жена: вместо да спасите нещо, вие го изгубвате. В края на краищата, излиза едно и също. Или мъжът ти ще изпие парите, или чично ти ще те изиграе. Ако момата е щастлива поне в женитбата си, парите са отишли на място. Обаче, тя не била щастлива. Мъжът ѝ я биел по три пъти на ден. В случая, по-добре беше пияницата да изпие парите, отколкото да се ожени младата мома и да бъде нещастна. По-добре беше пияницата да се ожени за кръчмаря. Добре е, и момата да получи парите, но да беше поне щастлива. Това са изводи. Какъв смисъл има, да дам пари на една мома и тя да бъде нещастна. Какво са допринесли моите пари? Всяка жертва, която правим, трябва да даде добър резултат, да ни ползва. Всяка жертва, която не ни ползва, е безпредметна.

С други думи казано: Ако жертвата, която направя, не е за славата Божия, нищо не допринася. Ако жертвата е за славата Божия, тя носи благословение за всички хора. Каквите други закони да поставяте, това е така. Всяка жертва, която повдига само мен, без да създава връзка между мен и Този, за когото се жертвувам, Който ме е пратил на земята, тя няма смисъл. Поякога страданията допринасят нещо по-добро, отколкото радостите. Въпреки това, никой човек не желае да страда. Ако трябва да правите избор между страданията и радостите, всеки ще избере радостите. Понеже доброволно никой не иска да страда, невидимият свят ни изпраща страданията, без да ни пита. Христос каза на един от учениците си: "Това, което сега говоря, не го разбирате, но един ден ще го разберете". Чрез страданията, вие ще разберете вътрешния смисъл на живота. Не е въпрос да се критикувате. Някога мислите, че сте много усърдни, че сте много набожни, че изпълнявате Божията воля. Ако е така, радвам се, но не се заблуждавайте. При всички

случаи, трябва да познавате, коя е Божествена мисъл, и коя – човешка. Постъпваш неправилно и казваш: Това е човешко, а онова – Божествено.

Това, което разделя хората и ги смущава, то е човешко. Сложи човешкото настрана. То има по-голямо тегло от Божественото. Дойдеш ли до Божественото, ти си свободен. То се познава по свободата, която дава на человека. Божествената мисъл превръща неразположението в разположение, болестта в здраве. При човешката мисъл, болестта се усилва. Ти боледуваш, искаш да оздравееш. – Как ще стане това? Спомни си, има ли човек, с когото да си в лоши отношения, или към когото да имаш лоши чувства. Изпъди от съзнанието си лошите мисли и чувства. Щом направиш това, няма да се минат два–три дни и ти ще оздравееш. След това, покани тези хора у дома си и поговори с тях. Може да си изпаднал материално, да не ти вървят работите добре. Приложи същия закон. Ако и при това положение работите не се оправят, разбирам, че в твоя живот има нещо криво. Срещаш богати хора, нека ти е приятна тази среща. Хора, на които е дадено богатство и те изпълняват Божията воля. – Ама те са крали. Докато държиш в ума си мисълта, че те крадят, ти сам се петниш. За богатите хора е казано: По-лесно е камила да мине през иглени уши, нежели богатият да влезе в Царството Божие. **Обаче, богатият, който съзнава, че богатството му е дадено за благото на всички, той е на прав път.** Който съзнава, че дарбите и способностите, умът, сърцето, волята и тялото са за благото на всички хора, той е богат човек. Щом използваш тези богатства за общо благо, ще дойдат и другите богатства на помощ. Живей съзнателно, но не мисли да трупаши богатства. Мислиш ли само за богатства, ти си на крив път. За да се свържеш с всички богати същества на земята, трябва да се координираш с тях. Даже и когато учиш, когато

разрешаваш важен въпрос, и тогава ще работиш за благото на човечеството. Дали си богат, или беден, стреми се към перпендикуляра на живота. Ако той се измени, явяват се наведените линии. Перпендикулярът показва инстинкстата посока на движението, което може да бъде бързо и бавно, правилно и неправилно. Който се движи неправилно, той е изменил посоката на своя перпендикуляр. Ако умът ти се движи бавно, ти нямаш в себе си истинския перпендикуляр. Казваш, че и без мисъл може да се живее. – Не можеш да не мислиш. Без мисъл, това значи, да вървиш по наклон и да се отдалечаваш от перпендикуляра на своя живот. Искаш да уредиш живота си. Как ще го уредиш, като си преплетен с хиляди същества? Трябва да разбираш естеството на тия същества.

Например, ти влизаш в областта на лъзовете, в областта на големите змии. Как ще се справиш с тях? Има един правилен начин за това. Ще се превърнеш на птица и ще хвърчиш над тях. Ако не хвърчиш, ти ще се бориш с тези същества: ще воюваш, ще настъпваш и отстъпваш, ще падаш и ставаш. Ако не се превърнеш на птица, всички ще те гонят. Безопасно е положението на птицата. Тогава непка змиите и лъзовете те гонят, колкото искат. Докато си с крилата на птицата и знаеш, как да хвърчиш, никой не може да те засегне. Крилете представляват човешката мисъл. Следователно, ако знаеш да мислиш, ще се освободиш от хищниците на живота. Ако не можеш да хвърчиш, ще паднеш в техния огън. Огънят представлява лошите условия.

И тъй, онази мисъл, която може да създаде криле и да ни освободи от мъчнотиите, е правата мисъл. Тя е перпендикуляр на живота. Ако между две разумни същества можете да издигнете перпендикуляр, това се дължи на правата мисъл. И наклонената линия е отношение между разумни същества. Щом перпендикулярът е разумен, и накло-

нената линия има отношение към него. И тя е перпендикуляр към друга прива. Обаче, в абсолютната разумност има само един перпендикуляр. Това е правото верую. Единственият, истински перпендикуляр, който разрешава всички противоречия, е истината. Тя показва правата посока на движение. Без истина никой не може да се справи с мъчнотите си. Дойдеш до една голяма мъчнотия – извикай истината. Тя ще те освободи. – Само Бог може да ме освободи. – Прав си, само истината може да те освободи. Бог е истина. Молиш се, не получаваш отговор на молитвата си. – Защо? – Не носиш истината в себе си.

Сега, като ви говоря по този начин, вие мислите, че искам да ви убедя в думите си. Не искам да ви убеждавам, но искам да проверите това, което знаете. Ако искам да повярвате в думите ми, това е насилие. Аз не си служа с насилие. Важно е, че това, което говоря, е истина. Иначе, то е празна работа, мъртва линия. Ако приложите тези неща в живота си, първо вие ще се ползвате. Перпендикулярът и наведените линии ще се осмислят, ако ги поставите някъде в живота си. От тези линии мога да съставя едно уравнение и да го решам. Ако нямаме никакво отношение към тези линии, те ще бъдат само забава за вас. Казват за някого, че носът му е дълъг. Важно е, колко е дълъг. Ако тази линия е жива, човек мисли право. Не е ли разработен носът, не може да се говори за права мисъл. Когато човек има любов, устата му е добре оформена. Работете върху себе си, да придобиете любовта. Трябва да знаете, колко отворена да бъде устата ви. Малцина държат устата си естествено. Някой стиска устните си, друг ги държи крайно отпуснати. Окултният ученик трябва да държи устата си свободно. Отворената уста показва, че физическият живот в човека взима надмошье. Стиснатите устни показват, че egoизмът взима надмошье. Ако се докарваш много, тешлавието взима

надмошье. Така трябва да държиш устата си, че да ти е приятно. Перпендикулярът трябва да бъде посоката на твоя живот. Ако следваш тази посока, целият ти живот ще бъде естествен. Чувствата и желанията ти ще се облагородят.

Казваш: Нервен съм, не мога да търпя хората. – Преди да се разгневиш и караш, кажи си: Ще почакам малко, докато се успокоя. Дай естествено положение на устата си, усмихни се и тогава говори. – Ще ме питат, защо се усмихвам. – Никой няма да те пита. Чистата, естествена усмивка внася живот в човека. Чистият поглед повдига човека. Видиш ли такъв поглед, казваш: Никога няма да забравя този поглед. Чистата усмивка връща човека от кривия път. Една сестра казваше: Един ден мислех да направя нещо лошо. Ти мина край мен, погледна ме и се усмихна. Веднага се отказах от лошото си намерение. Никога няма да забравя тази усмивка и този поглед. Погледът ми говорел: Ако вървиш по този път, ще пострадаш. – Какво да правя? – Ще се върнеш от този път и ще вървиш в посоката на перпендикуляра, т.е. в правия път. **Погледът, усмивката са сигнали от разумния свят.** Ето защо, като срещнеш един човек, погледни го с чистота и любов. С погледа си ти казваш: Бог те създаде да мислиш добре и да вървиш в правия път.

Ако разумните същества нямаха предвид доброто на човека, никога не биха му отправили своя чист, любовен поглед. Съветвам ви да си купите едно малко огледало, в което да се оглеждате често. Когато искате да обидите някого, да му кажете една лоша дума, извадете огледалцето си и се огледайте. Вижте, какво е положението на устата ви, линиите на очите, на носа, на веждите и започнете да мислите за перпендикуляра на живота. Вижте, каква промяна ще стане с линиите на лицето ви. Наблюдавайте се обективно, като че гледате друго същество, вън от вас. Ако можете да измените мисълта и състоянието си, вие сте на

прав път. Щом изправите линиите на лицето си, вие сте се избавили от голяма опасност. Всеки трябва да има ясна представа за себе си. Аз вече не си служа с огледало. – Защо? – Защото и без огледало виждам най-малките промени в себе си. И при най-малката промяна в състоянието ми, мога да опиша, какви са линиите на очите, на веждите, на устата ми и какво е отношението между тях. Аз мога веднага да възстановя и най-малкото отклоняване, което става в мен.

Тази сутрин мислех да ви посвиря малко, но не можах. И така свиря. Между мисълта и музиката има известно отношение. Ако не знаеш, как да постигнеш нещо, не можеш да свириш, нито да пееш. Днес правя словесен разбор на нещата. Друг път ще направя разбор с цигулката, т.е. чрез музиката. Аз съм посветил на музиката цели десет години, за да постигна само едно разумно движение. Знаете ли, какво представля едно разумно движение, или един мек тон? Като взема цигулката, правя различни движения – един, два, три, четири пъти, докато дойда до това движение, което произвежда известно действие върху мен. Правил съм опити с часове, докато дойда до онези тонове, които променят състоянието ми. Така съм дошъл до вътрешното познаване на тоновете. Някога свиря тихо, само за себе си; някога свиря бурно. От начина на свиренето вадя заключение за влиянието на силните и тихи тонове върху човека. Всеки тон – силен или тих, висок или нисък, мек или груб, оказват различно влияние. Те произвеждат различни промени. Това са начини за самовъзпитание, с които разполага музиката. Който прилага тези методи, той може да си служи и с музиката. Като ставате сутрин от сън и не сте разположени, пейте основната гама "до". След това взимайте тоновете в терца, в квarta, квинта, докато се разположите. Пейте, и не се страхувайте.

Мнозина идват до индуския метод на съзерцанието. Докато не минеш през пътя на пеенето, на хармонията и мелодията в музиката, не можеш да дойдеш до съзерцанието. След това идва съзерцанието. Бог е създал ларинкса за пеене, за говор, затова и говорът трябва да бъде музикален. Опитай се да произнесеш думата брат или сестра музикално. Една дума може да се произнесе меко, грубо, тихо, силно – по равни начини. Кажеш ли на някого "братко", да му трепне сърцето. Един брат ми казаше: Само веднъж чух да ми се каже "братко", но толкова музикално, че никога няма да го забравя. – Нали трябва да бъдем откровени? – Грубостта не е откровеност. Да бъдеш откровен, не значи, да кажеш всичко, каквото мислиш и желаеш. Вдълбочи се в себе си и помисли, как ще произнесеш думите "брат" и "сестра". За следващият път, десет души от вас да произнесат думата "сестра". (Учителят пее 10 пъти думата сестра на различни тонове). Ако не можете да я произнесете правилно, ще попеете малко. Ето как ще я произнесете. Ще седнете в стаята си и ще произнесете тихо, с дълбочина думата "сестра". След това ще я изпеете. Ако не сте доволни, ще се корегирате. Сестрата по-лесно пее думата "братко", отколкото "сестра". И братът по-лесно пее думата "сестра", отколкото "брат". Това е истината.

В следващата лекция ще ви дам няколко елементарни правила за работа. Сега, и плодове ядете, но "вода газите, жадни ходите". Знаете ли, какво е влиянието на правите и кривите линии в живота? Ще кажете, че Господ ги е създал. Господ ги е създал, но те са велика азбука, която трябва да се изучава. Ако не знаете, как да ги нареждате, нищо няма да придобиете. Те са като мислите и чувствата. Ако знаете, как да ги нарисувате, те ще произведат цял преврат във вас.

И тъй, братята ще пеят думата сестра, а сестрите – "брат". Така ще се образува един дует. Може да ви се вижда смешно, но е приятно. Велико нещо се крие в думите брат и сестра. Кой от вас не е имал брат, и кой не е имал сестра? Те крият известни възможности. Не се смущавайте от възможностите. – Мога да се съблазня. – Остави настрана съблазните. Те идват отвън, от изкусителя. Щом го няма, пей думите брат и сестра, колкото искаш и за последствията не мисли. Докато братът е обективната страна на сестрата, а сестрата – обективната страна на брата, обективният свят става за нас достъпен. Той е по-достъпен от субективния. Следователно, когато братът мисли за сестрата, това е обективната страна на живота. Докато разглеждаме идеята за Бога, като външна страна на живота, Бог всяка ще се интересува за нас. Така ние изразяваме Неговия живот. Чрез нас Той корегира нещата. От нашия живот Той вижда, доколко са реализирани Неговите идеи. Ако не могат да се реализират, Той ги корегира. Щом Божиите идеи се корегират, ние сме вече отражение на тях. Докато Божиите идеи не се реализират в живота ни, ние всяка ще се натъкваме на дисонанси.

Т. м.

*

15 Лекция от Учителя, държана на
28 декември, 1932 г. София – Изгрев.

Съдържание

1. Новата мисъл	3
2. Разумните сили	23
3. По този път	35
4. Малката истина	50
5. Правилно отношение	65
6. Вътрешните сили	82
7. Любов към Бога	105
8. Божественото дърво	122
9. Здрава мисъл	145
10. Три типа хора	161
11. Новата канализация	186
12. Изпити на ученика	207
13. Една похвала	223
14. Внушение и вдъхновение	241
15. Вътрешни опити	263

УЧИТЕЛЯ ПЕТЬР ДЪНОВ

НОВАТА МИСЪЛ

ЛЕКЦИИ ОТ УЧИТЕЛЯ
на
ОБЩИЯ ОКУЛТЕН КЛАС
ГОДИНА XII (1932–1933)
ТОМ I

Хелиопол
1993

Настоящото издание е преработка (единствено откъм страната на съвременния правопис) на "Новата мисъл", лекции от Учителя Петър Дънов на Общия окултен клас, година XII (1932–1933).

Агенция за авторско право "Хелиопол-Езотерик", занимаваща се с въпроси за авторско право относно езотерични произведения, най-вече тези, свързани със съхраняване на българското книжовно наследство заявява, че "един малък опит" за създаване на нови "книжовни преносители" на богатството от беседи на Учителя Петър Дънов съвсем не означава възможност за комерциализиране на издателската дейност на беседите, нито пък възможност за неточно предаване /транслиране/ съдържанието на беседите.

"Без да се помрачава изначалната чистота" и искрено отношение на издателя към издаваната от него книга – нека това да бъде критерият.

Узурпиранието на правото на издаване на беседите от някого е еднакво неприемливо, както и безконтролното пиратско издаване на тези бисери от националната съкровищница.

© Хелиопол, 1993

© Братан Мандев – художник на корицата
ЕФ "Хардсабел" – компютърен дизайн
с/o "Хелиопол – Езотерик"

ISBN 954-578-020-7

Новата мисъл

Размисление.

Всички хора живеят в обикновените процеси на природата, благодарение на което животът им става прозаичен. В обикновените процеси всяко съществуват контрасти и противоречия. Обикновено нещо е човек да се радва и скърби, да се ражда и умира, да заботява и обеднява, да поумнява и оглупява. Това са смени, които стават и в живота, и в природата. Явява се въпросът: Кой е изходният път от тези противоречия? – Да живееш в необикновеното. Обикновено нещо е бедността, необикновено е да се освободиш от нея и да станеш умен а не богат. Да си богат, то ва е обикновено. Умен трябва да станеш! Щом си умен, ти си богат. Казваш: Болен съм. – Какво трябва да се прави? – Да оздравея. – Първоначално ти си бил здрав, отпосле си заболял. Болестта е резултат. Докато живеят при обикновени условия, хората използват резултатите на миналото. Не се стремете да бъдете творци на своята съдба, но използвайте това, което Бог е вложил във вас. За да се освободите от обикновените процеси, не вървете по пътя на миналото, на своите родители. Това е закон на самоотричане. Това значи, да не следваш пътя, по който някога си вървял. Какво прави детето, което постъпва в първо отделение? – За да научи нещо, то трябва да се откаже от своите играчки и да прави усилия да научи това, което му се преподава в училище. Ако учи само буквите, без да ги съчетава-

ва в срички, в думи и изречения, те няма да го ползват. Същото се отнася и до числата. Ако знае да пише числата от 1 – 10, но не знае да ги съчетава в по-големи числа, те нищо не го ползват. Човек трябва да знае не само отделни факти и явления, но да разбира отношенията, които съществуват между тях.

Сега ще приведа един миг от новите времена, от 20 век. Един ангел слушал да се говори за хората на земята, за тяхната култура и наука и решил да слезе между тях, да види големите им научни постижения. Като слязъл между хората, веднага се натъкнал на един учен с чанта в ръка, който отивал да прави научни изследвания. Той се приближил до него и тръгнали двамата да правят научни постижения. – Къде отиваш? – запитал го ангелът. – По научни работи. А ти? – Да се запозная с хората. – Ти знаеш ли, какви постижения имаме в областта на астрономията, математиката и физиката? Знаеш ли, колко придобивки има сегашната наука? – Не зная, сега ще разбера. Какво носиш в чантата си? – Инструменти и храна. Къде е твоята чанта? – Аз не нося чанта, пътувам с празни ръце. Спели се те на едно красиво място в природата, да си починат. Ученият отворил чантата си, но останал изненадан – чантата му се оказала пътна. Ангелът го запитал: Къде са инструментите и храната ти? – Взел ги е някой. Между нас се намират хора, които обичат да крадат. – Като си заспал, те извадили всичко от чантата. Не остава нищо друго, освен да отидем в гората и там да намерим крадецата. Двамата отишли в гората. Ангелът казал на учения как да вика, за да му се върне чантата. След малко погледнали в чантата и видели, че всичко е на мястото си. Като се нахранили и починали, те пак се разходили, разговаряли се върху различни научни изследвания. Като се уморили, легнали да си починат.

По едно време ученият се събудил, искал да стане, но не могъл – бил окован във вериги. – Какво стана с тебе? Кой те окова? – Между нас има хора, които обират и оковават, когато видят, че някой спи. – Опитай се да се освободиш от оковите. – Не мога. – Тогава остани ти тук с лице към земята, а аз ще отида в гората, да намеря този човек. Ангелът отишъл в гората, извикал няколко пъти, духнал във въздуха и срещнал човека, който оковал учения. Така оковите паднали от краката на учения.

Казвам: И вашето знание е като на този учен, свършил четири факултета. С такова знание всеки може да ви обере и окове във вериги. Вие не знаете какво трябва да направите, за да ви върнат изгубените вещи и да се освободите от веригите. Първата буква е зародиш, от който могат да излезат много неща. Важно е да знаеш как да го посееш. Ако не знаеш при какви условия да посееш едно семе, няма да имаш никакъв резултат. Посееш ли тропическо растение в умерения пояс, ще имаш един резултат; посееш ли го на север, ще имаш друг резултат. Тропическите растения не виреят на север. Ако не знаеш, къде да поставиш една своя мисъл, къде да я посадиш, ти не можеш да я използваш.

Често се говори за музиката. – На какво е резултат музиката: на ума или на сърцето? – На ума. Ако искате само да чувствувате музиката, без да засегнете ума си, ще станете на каша. Центърът на музиката, т.е. музикалният центрът е отпред на челото където са умствените способности. Като пееш или слушаш да пеят, трябва да мислиш. В мисълта има чувства. Значи, не е правилно, като слушаш музика, да плачеш. Друго нещо е когато в чувствата се влага мисъл. Ако мисълта се раздвоюва, това не е мисъл. Както калта се образува на земята, а не на небето, в облаците, та-

ка и лошите мисли не идат от Бога, нито от природата. Те се образуват в човека като резултат на лошите чувствувания. – Кога греши човек? – Когато не знае да яде правилно. Грехът влиза в човека още при първата хапка, неправилно приета. Казва се, че Ева сгрешила, като яла от забранения плод. Казваш: Без храна не може. – Така е, но трябва да знаеш каква храна ти е нужна. Днес ядеш кокошка, на другия ден – агне и като се намериш в мъчнотия, ще изядеш и човек.

Казвам: Този начин за хранене не е единственият. Начинът, по който се хранят сегашните хора е за грешните. Праведните се хранят по друг начин. Но да оставим този въпрос неразрешен, както учените са оставили неразрешен въпроса за квадратурата на кръга. Има въпроси които и да се разрешат, нищо не допринасят. Ако в тъмна нощ ви доказват, че съществува слънце, а то не изгрява още, каква полза имате от това доказване? И без да се доказва това, слънцето ще изгрее. Ако учен и невежа едновременно наблюдават изгряването на слънцето, какво ще придобият? – Нищо особено. Ученият ще каже, че изгубил времето си, а невежият няма да съжалява за времето, защото и без това не знае как да го употреби. Ученият прилича на бирник, на митничар, който обръща куфарите на хората, да види какво има в тях. Ако намери нещо, което законът не позволява да го носиш, ще го вземе. Простият ще ти каже: Вземи куфара и си върви! През кой път е по-добре да минаваш: където има граница, или където няма? За предпочитане е да минаваш през място, където няма граница и митничар. Ако има граници и митничари, това показва, че хората не са честни. И тези, които преглеждат куфарите, не са честни хора. Понякога те обират и парите на хората и казват: Кесите ви трябва да бъдат празни! Питате: Не трябва ли да

има ред и порядък в света? – Трябва да има, но за глупавите, а не за умните. Срамно е да отваряш куфара на човека! Това е крайно материалистично гледане на живота. Който не разбира живота, гледа и на небето, както на земята. – Не е така. Пред вас се открива велик живот. Вашият живот е предговор на великия живот. Така и слонът е предговор на человека, а човекът – предговор на светията или на ангела. – Как ще стане това? – Не е ваша работа. Гъсеницата не трябва да мисли как ще стане пеперуда. И детето не трябва да мисли как ще го облече баща му и как ще стане голям човек. Детето не разбира, какво нещо е мярка. Шивачът ще дойде вкъщи, ще измери дълчината и широчината му, ще измери дълчината на ръката, широчината на врата и ще си отиде. Като дойде Великден, той ще донесе дрехите на детето. То ще се облече и няма да се интересува как са ушити. И на вас казвам: Като се облечете в нови дрехи, тогава може да ви се говори. Докато сте в стария живот, не може да ви се говори.

Казвате: Да се обичаме! – Как ще се обичате? Ако е въпрос за вашата любов, тя е любов на контрастите и противоречията. Такава любов съществува и между растенията и животните. Тя минава от любов към омраза и от омраза към любов. Като обикнеш някого, той започва да иска от тебе повече, отколкото можеш да му дадеш. Без да искаш, ти започваш да се отдалечаваш от него. Виждали ли сте, как постъпва паякът с мухата? От любов той я привлича към себе си и започва да смуче кръвта ѝ. Щом изсмучи висичката ѝ кръв, захвърля я настрана. Обичаш гроздето, докато изсмучеш сока му. Щом го изсмучеш, хвърляш го настрана. Обичаш человека, докато вземеш нещо от него. Щом вземеш каквото искаш, захвърляш го. Който люби, взима от възлюбения нещо и го захвърля.

В земята, откъдето ще израстете наново. Не мислете, че като ви залюби някой, ще бъдете щастливи. Напротив, нещастни ще бъдете. Ако женена жена залюби друг мъж, по отношение на него, тя минава за престъпница. – Защо? – Зашто един я люби вече. Същото може да се каже и за всеки човек. Щом Бог го е залюбил, той е престъпник по отношение на Бога, ако залюби друг някой. Разберете ме право. Вашата любов на земята не е истинска любов. Между вашата любов и Божията няма никакво отношение. Истинската любов започва със **Закона на даването**. Когото обичаш, ще го поставиш на същото място, на което си и ти. Ще го носиш в съзнанието си като нещо свещено. Каквото знаеш, трябва и той да знае. Ще му помагаш, за да го издигнеш на нивото, на което си ти. Каквото знае той, и ти трябва да го знаеш. Ако той има богатство, което крие от тебе, това показва, че и ти криеш нещо от него.

Сега аз изнасям тези примери за обяснение, както постъпва учителят със своите ученици. Не искам да ви разколебавам, както и учителят не разколебава децата от първо отделение. Те носят известно знание, придобито от родителите, но учителят не ги разколебава. Внесе ли някакво разколебаване в тях, той не е истински учител. Да разколебаваш человека, това не е наука. И вие имате за Бога неверна представа. Преди всичко, Бог не е такъв, какъвто си Го представяте. Той създаде света и ни държи в съзнанието си, но не иска да ни направи като себе си. – Слаб човек съм. – Слаб си по единствената причина, че искаш да станеш като Бога. Това е неразбиране на живота. Закон е: Всеки лист, който иска да стане голям като дървото, в края на краищата, ще отслабне. Щом иска да стане голям, ще слезе от дървото. Слезе ли на земята, няма да бъде свободен, но ще стане за посмешище. Вятърът ще го носи от едно място на друго.

Листът трябва да стои на дървото и да върши работата си като лист. Ако има търпение, след стотици години, той ще стане голям като дървото. Следователно, ако и човек има нужното търпение, след години ще стане като ангела, който водеше инструментите от чантата на учения и ги връщаше отново. Той го окова във вериги, и след малко го освободи.

Мнозина очакват да умрат, да отидат на онзи свят, там да благуват. Това е заблуждение. Те приличат на Нас-традин Ходжа, на когото казали, че след три дня ще умре. Той напуснал дома си, излязъл на края на селото и седнал под една круша. Цели три дня той ял круши и очаквал смъртта си. После казал: Ядох круши и предадох Богу дух. – Това не е никакво умиране. На третия ден се върнал у дома си. Учителят предава урок на учениците си, а те учат. Човек трябва да дойде до същественото знание, да каже една дума, и всичко да стане така, както е казал. Да каже: Искам да стана млад! И в един момент да изчезнат бърчките от лицето му. Болният да каже една формула и веднага да оздравее. Бих желал, така да се измени човек, че да не го познаят. – Нали човек трябва да има определени черти? – Според мене, определени черти са тези, които са подложени на постоянно промяна. Вие искате, например, да бъдете постоянно добри. Това желаят и свещениците, благодарение на което, от памтивека досега, те имат един и същ тип – всички си приличат. Владиката мисли, че служи на Бога. Всички владици си приличат. И свещеникът мисли, че служи на Бога, затова всички свещеници си приличат. Каквото мисли човек, такъв става. Това е обикновеният живот. Едно време всички хора – мъже и жени, са имали мустаци. Днес жената няма мустаци. Това зависи от условията. Някога условията са били едни, жената имала мустаци; днес

условията са други, тя няма мустаци. В животните – и мъжките, и женските имат мустаци. Вижте, шаранът, сомът, всички имат мустаци. В животните мустасите играят роля на осезателен орган. С тях те усещат, откъде иде храната. И момъкът, по атавизъм, като види една мома, засуква мустасите си. Той трябва да се освободи от този навик.

Сега, вие трябва да дойдете до придобиване на новото знание, което ще ви освободи от всички противоречия. Трябва да израстете, да превъзмогнете противоречията. **Сегашният човек е поставен пред задачата да подобри условията на своя живот.** Това не може да се постигне по външен начин, нито по вътрешен. То се постига чрез дълбоко разбиране на нещата. Човек трябва да разбира отношението си към природата, не само към себе си, като част от Цялото, но и към Цялото. Ти си лист на едно дърво. Следователно, имаш отношение към другите листа, но имаш отношение и към дървото. Между частите съществува една вътрешна връзка, която наричаме любов. В любовта има вътрешен стремеж – към Бога. Като душа, човек има любов само към Бога. Към хората той има отношение. Като не разбират този закон, хората сами се измъчват. Някоя мома се ожени за религиозен човек. Тя веднага започва да го ограничава: ти ще обичаш само мене, няма да мислиш за Христа и за Бога. И мъжът огранича жена си, ако тя е религиозна. – Не е така. Бога и Христа ще любиш, а към човека ще имаш отношение. Щом имаш отношение към някого, ще даваш. Ако едновременно обичаш и Бога и човека, ражда се ревност. Тя е причина за проявяване на злото между хората. – Не ме обича мъжът ми; той обикнал друга някоя. – Потърси причината за това. Мъжът ти не те обича или защото не си умна, или не си сръчна, не готвиш добре и т.н. Така казват всички хора, че Бог не ги обича. Тър-

сете причината за това. Ако мъжът е инвалид, жена му ще го гледа добре. Страхът му да не я изгуби, е на място. Но ако не е инвалид, не трябва да се страхува. Следователно, само инвалидът има право да се страхува, да не би жената или мъжът, да го разлюби. Здравият трябва да люби Бога, а към хората да има отношение и, в името на любовта, да дава. Едно начало има в света – Бог.

И тъй, днес всеки иска да взима, без да дава. – Не, ще даваш. Това значи, да признаваш само едно начало в света – Бога. Не свързвайте моите думи със сегашния строй. Аз нямам пред вид сегашния строй на държавите. Имам желание да освободя хората от обърканата каша, в която са попаднали. Питам се: Как мога да направя всички хора щастливи? Това са два милиарда и половина? Така, както сега хората мислят, светът не може да се оправи. Всеки трябва да вземе дял в оправянето на човечеството. Гъсеницата никога не може да оправи живота си. Онова, което ще я спаси, е пеперудата. Като гъсеница, все ще дойде една птичка и ще я клъвне. Пеперудата снася яйца, а гъсеницата не може да снася. И вие, като гъсеницата, разрешавате един социален въпрос, който не е решен в самите вас. Казваш: Да ми се дадат добри условия. – Така е, но хората не ти дават тези условия. Ето, осем хиляди години вече хората воюват помежду си, но светът още не е оправен. За някой е оправен, но за други – не е оправен. Източните народи проповядват за кармата, за да покажат на хората, че сегашните бедни ще станат богати, а богатите – бедни. Това не може да се постигне в един ден. Условията на живота ще се изменят, но работа е нужна за това. Работа се иска от човека, а не бързане. Ако сегашните бедни станат управници, мислите ли, че те ще оправят света? Пак ще има събиране на данъци, бесене, клане, убийства.

Светът се нуждае от умни хора. За да се оправят работите на земята, хората трябва да бъдат по-малко, отколкото са сега. Днес има два и половина милиарда хора на земята. Според мене, те трябва да бъдат най-много сто милиона. – Какво ще стане с другите хора? – Ще ги изпратят на други планети. Има планети, които са слабо населени. Като се разредят хората на земята, ще станат щастливи. Оттук – оттам ще вземат по няколко души и ще ги изпратят на луната. Ще се карат ли тогава? Така, както днес разсъждавате, нито ще бъдете щастливи, нито ще разрешите въпросите. За всекиго има начин, по който могат да се разрешат всички въпроси. Имаш нужда от пари, не знаеш, как да си помогнеш. Ако можеш да отправиш мисълта си към някой банкер, но с любов, той сам ще ти донесе исканата сума. Нямаш ли любов, колкото и да хлопаш на вратата му, той ще ти отговори сърдито: Работи! – Ако си умен, ти ще отбиеш водата на някоя река, да напоява твоята градина и градините на близките ти. Ако не си умен и не знаеш как да отбиеш, реката ще си тече по своя път, без да се ползваш от нея.

Сегашните хора не успяват в живота си, защото техните сили са отбити от правия път. Много естествено, че не можеш да напредваш без мисъл, без морални чувства, без обществени чувства, без инстинкти. Щом си дошъл на земята, ти се нуждаеш от тези чувства. От правилното им съчетаване зависи твоето щастие. – Искам да се освободя от греха. – Грехът се дължи на неразбирането на живота. – Искам да се освободя от своите слабости. – И слабостите се дължат на неразбирането на живота. Някоя млада мома срещне красив момък, влюби се в него, започва да му пише писма и изисква и той да я обича. Момъкът казва: Не мога да отговоря на чувствата ѝ. Тя се чуди, защо не може

той да я обича. Това е неразбиране на живота. Желанието ѝ да бъде обичана е на място, но тя не се запитва, на какво основание ще я обича. Много момчи има в света. Може би друг ще я обикне. Ако я обикне този момък, ще бъде ли щастлива? Временно ще бъде щастлива, но като остане, ще стане нещастна. И двамата ще се чудят, къде отиде тяхната красота. Как могат да се обичат, щом останяват? Те трябваше да знаят закона на подмладяването, че и като умират, пак да бъдат млади. За да бъдеш щастлив, трябва да разбираш земната любов, да знаеш, че тя има две страни, права и крива, или опъка страна.

Казваш: Еди-кой си ме мрази. – Всъщност, омразата не съществува. Казваш: Бог ме наказа. – Бог никога не наказва. Той е благ и винаги възнаграждава человека, каквото и да прави. Като греши, човек без да иска, изменя отношенията си към Бога. Това нарича той наказание. Бог при всички условия дава нещо на человека. Обаче, той не разбира законите и се мъчи. Каквото и да получи от Бога, все го боли нещо, измъчва се. Значи, грехът го мъчи и наказва, не Бог. Който те обича, пригответи ти вкусно ядене, но понеже имаш язва в стомаха, колкото и малко да хапнеш, изпитваш болка. Вината не е в онзи, който те обича, нито в яденето, но в стомаха ти. Значи, хората страдат поради своите болезнени чувства, поради своите болести, а не от това, че никой не ги обича. За да възприемеш любовта, трябва да бъдеш здрав.

И тъй, правете разлика между човешката любов и истинската любов, както се изявява във великата, разумна природа. До известно време ще бъдеш гъсеница; след това ще започнеш да мислиш как да си направиш пашкула. Най-после ще излезеш от пашкула във вид на пеперуда. Докато не мине през неблагоприятните условия на живота, човек

не може да обича. Страданията имат, именно, тази цел, да повдигнат человека, да събудят в него възвишени мисли и чувства. Всички велики и възвишени души, които помагат на човечеството, са минали през дисциплината на страданията. Само чрез мъчнотите и страданията, те са разбрали своето истинско предназначение. Без страданията те щяха да останат обикновени хора. И Христос прояви своето величие благодарение на неблагоприятните условия, през които мина. Тег поставиха здраво на пътя, определен от Бога. Той превъзмогна и най-големите страдания. Когато Го сложиха на кръста, Той каза: "Който ме е поставил тук, той ще ме снеме." Като видя, че не стана така, Той каза: "Имам власт да положа душата си, имам власт и да я взема." Христос доказва на света, че е повече от цялата римски империя, че стои над смъртта. Днес виждаме, че 500 милиона хора вървят в Христовия път, но нямат Неговото разбиране. Докато не минете през гроба, не може да бъдете християни. Станеш християнин и започват да те преследват, гонят, разпъват, и един ден те слагат в гроба. Ако на третия ден не възкръснеш, не си истински християнин. Колко такива християни има днес! Владиците минават за християни, но ако след смъртта си не възкръснат, не са истински християни. По човешки, всеки може да се нарече християнин. Ако и ние мислим по човешки, ще имаме такива резултати. При такива разсъждения, ще изгубим условията на живота и ще се чудим, защо не успяваме.

Сега, като проповядвам, искам да ви свържа с разумните същества, с вашите напреднали братя. Като отидете при тях, вие трябва да бъдете свободни от своите стари възгледи и теории. Светотатство е да се явите пред тях със старите си дрехи! Дойде някой при мене. Аз му проповядвам истината, а той иска пари на заем. Не го съдя, такова е раз-

бирането му, но не може да се ползва от това, което му давам. Друг иде с користолюбива цел, иска да заеме първото място. Ако съм в неговото положение, ще искам последното място. Щом взема последното място, аз ще науча реда и порядъка в дома, където съм влязъл, и ще бдя в полза на окръжаващите. Щом заема първото място, всички очасват да им помогна. Какво ще бъде разочароването им, ако нищо не направя за тях. Казвате: Вяра трябва да има човек! Ум трябва да има! Сърце трябва да има! Воля трябва да има! – Така е, всичко трябва да има човек, за да се домогне до истинската, положителната наука.

Един 80 годишен калугер се пренесъл на онзи свят. Като разбрал, какво станало с него, дълго време се молил усърдно да се върне отново на земята, да изправи живота си. Молитвата му била чута. Той се върнал отново и живял пак в манастира, но вече много по-добре, отколкото по-рано. Казвам: Ако и вие имате силата на този калугер, да се върнете от смъртта в живота, ще живеете по-добре, отколкото сте живели досега. В човека се крият заложби и способности, които още не са развити. Сегашният човек прилича на мома, която мисли само за женене: тя стои на прозореца, нагиздена и пременена, гледа, дано мине някой да я хареса. Тя трябва да учи, а не само да се разхожда с чантата си. Знание е нужно на човека. – Какво знание? – Когато лекува болни, просвещава невежи. Като придобиеш знание, ще го разработваш. Така ти ще внасяш нещо в хората, и те ще внасят нещо в тебе.

Мнозина от вас са дошли тук, за да се спасят. Те казват: Това е правото учение. Питам: Вие мислите ли право? Ако не мислите право, с вашия ум нищо не можете да постигнете. Щом мисли да се жени, момата трябва да е готова да работи. Ако очаква на възлюбения си, да ѝ вземе слу-

гиня, тя се лъже. Ако слугинята разчита на добрината на своята господарка, и тя се лъже. Ако господарката разчита на честността на слугинята си, че няма да я краде, и тя се лъже. Господарката трябва да бъде умна, да не дава възможност на слугинята да я краде. Следователно, разчитайте на своята разумност.

Днес от всички хора се иска да имат правилни отношения към Бога. Търсете Го навсякъде, а не само в себе си. Бъдете готови, всяко да изпълнявате волята Му! Правете всичко заради Него с любов. Каквато жертва иска Бог от вас – малка или голяма, бъдете готови да я направите. Пред Бога и малките, и големите жертви са еднакво прети. Казвате: Добре говориш. – Добре говоря, когато ме разбирате. Щом се яви препятствие на пътя ви, не говоря вече добре. – Защо? – Не ме разбирате. Момък иска да се жени. Той намерил една мома, влюбил се в нея, а ти му казваш да не се жени. Той не разбира какво му говориш. – Защо да не се женя? – Докато не намериш Господа, не трябва да се жениш. – Остави человека свободен, нека се жени. В лицето на момата той вижда Господа. Значи, е намерил своя Бог. Момъкът те пита: Ти женен ли си? – Женен съм. – Защо тогава казваш на мене да не се женя? Когато съветваш някого да не се жени, това значи, да не се свързва с човек, с когото не се разбира. Не се свързвай с онзи, който ще ти донесе страдания. Два ума, които се разбират, събрани на едно място, могат да създадат нещо хубаво.

Сега и аз, като вас, засягам много въпроси, които не могат едновременно да се разрешат. Вие имате много желания и, като не можете да ги реализирате, постепенно отстъпвате. Първото ви желание е най-силно, като на онзи, който купил лотарийен билет и очаквал да спечели най-голямата печалба. Като не я спечели, задоволява се с втора-

та, по-малка печалба. Щом не спечели и втората, задоволява се с третата. Като не спечели и третата печалба, най-после казва: Съгласен съм да спечеля колкото да изкарам парите си. Какво се разрешава с тази мисъл? – Нищо не се разрешава. Аз не съм за еднократната любов. Съществува една любов, извън човешкото съзнание и самосъзнание. Нещастията се дължат на съзнанието и самосъзнанието на человека. Любовта трябва да изхожда от подсъзнанието и свръхсъзнанието. Съзнателният и самосъзнателният живот са ограничени, а подсъзнателният и свръхсъзнателният – свободни и неограничени. Ти съзнаваш, че си слаб, че нямаш знания, че обществото не е такова, каквото трябва. Какво придобиваш от това съзнание? – Нищо не придобиваш. Сегашните хора са в болницата и очакват да дойде някой отвън, да подобри положението им. Кой ще го подобри? Лекарите и милосърдните сестри ли? Не се лъжете. Всеки сам трябва да подобри своето състояние, сам да си помогне.

Като ме слушате да говоря, някой казва: Искам да чуя нещо съществено. Аз зная какво иска той – пари иска. И това може да стане, но той е човек без ред и порядък. Като му дам пари, ще ги прахоса, и пак ще иска. Колкото пъти и да му се дават пари, все ще има нужда от тях. Първо, той трябва да се наеме да работи върху своите дарби и способности, сам да си помага. Не казвам, че не трябва да даваш на нуждаещия се. Ще даваш, за да подхранваш милосърдието си. Ако не подхранваш милосърдието си, ще станеш инвалид; ако не правиш добро, ще станеш инвалид. Който дава, е добър, благороден човек. Казвате, че има милосърдни хора. – Кои са те? Според мене, всеки трябва да бъде милосърден. Ако не подхранваш милосърдието в себе си, ти ще огрубееш. Не ви упреквам, но казвам, че тряб-

ва да работите върху себе си. Кой може да каже, че е истински човек? Аз мога да кажа на всекиго, какво го очаква. Мога да предсказвам бъдещето, но не обичам да правя това, защото хората не могат да понасят.

Преди години дойде при мене един човек и ме помоли да му кажа всичко, каквото зная. Попитах го: Можеш ли да понесеш всичко спокойно? – Мога, аз съм учен човек, имам знания. Казах му всичко, каквото зная за него от детинството досега, както аз разбирам. Той ме изслуша внимателно, нищо не възрази и си отиде. Повече не го видях. Всичкото му знание пропадна. Казах му, че за да се поправи, трябва да живее по нов начин. Дадох му методи как да живее. Ако приложи методите и няма успех, нека ме намери и ме изобличи.

Помнете: Жivotът на човека е точно определен. Има неща, които на са определени от Бога, и те могат да се изменят. Следователно, аз предсказвам това, което сам мога да изменя, или другите могат да изменят. **В никой случай не предсказвам неща, които са определени.** И на този човек предсказах само онова, което не е по Божия закон. Има нещастия, които се готвят да сполетят човека, но той може да ги избегне. Това може да му се предскаже. Обаче, за избягването на тези нещастия той трябва да направи някаква жертва, трябва да даде нещо от себе си. Една мома може да се ожени за княжески син, но може и да не се ожени. Не всичко става по механически начин. Човек трябва да бъде умен и търпелив, да понася нещата добре. Така той ще решава задачите си правилно.

Преди години бях в Търново и наблюдавах една схватка между две кучета – едно голямо и едно малко. Кученцето носеше един кокал в устата си. Голямото куче се хвърли върху него, искаше да му вземе кокала. Кученцето изле-

зе много умно: приближи се до голямого куче и започна да се гали около него. Голямого куче, което е готово да се хвърли върху малкото, е вътре в човека, в неговото животинско естество. Няма да се разправяш с него, нито да го убеждаваш, но ще го погалиш малко, да се укроти. После ще му кажеш: Имай търпение, работата ще се нареди добре. Няма защо да мърмориш. Старият човек мърмори и казва: Всички хора са лоши. – Да, но и ти си между тях. Той прилича на скъперника, който се оплаква, че го обрали. – Кой те обра? – Всички ме обраха, целият свят ме обра.

Като сте дошли на земята, запитайте се, кой ви изпрати. Ще кажете, че майка ви и баща ви са виновни за идването ви на земята. Те се обичали и ви създали. – Тях кой ги създаде? – Така не се решават въпросите. От тебе се иска да се вдълбочиш в себе си и да разбереш, че има Един в света, Който те обича, да влезеш във връзка с Него. Един ръководи съдбата на цялото човечество, на цялото Битие. Кажеш ли, че Бог не се занимава с тебе, малката мухица, ти не мислиш правилно. Малък е писецът, но в ръката на учения, поета или философа, той ще свърши по-велика работа, отколкото големият скъпоценен камък на пръстена на някой милионер. Значи, има Един, Който ви обича. На Него дължите сегашния си живот. Той ви е дал ума, сърцето, тялото. И каквито грешки да правите, Той всичко изглежда и казва: **Стани и върви напред.** – Вярно ли е това? – Вярно е. Със своето своенравие човек всичко разваля. Няма по-своенравно същество на земята от човека. Казано е в Писанието: "И разкая се Бог, че направи човека". Това се отнася за всички хора, за цялото човечество. Същевременно, по-добро същество от човека няма. Той се движи между две крайности.

Сега аз говоря за онези от вас, които искат да се повдигнат. Те трябва да гледат на Бога като на Любов и да се свържат с Него. Щом направят тази връзка, каквото пожелаят, ще го постигнат: ако са болни, ще оздравеят; ако са невежи, ще се просветят. Това не става изведнъж, но постепенно. Не желай да станеш цар, но пожелай да придобиеш истинското знание, да познаеш Бога като Любов. Това е най-великото благо за човека на земята. Това значи, да влезете във връзка с всички разумни души, които ви обичат. Чрез тях Бог ви обича. Дали те обича мъжът ти, жена ти, или слугата ти, не е важно – това е любовта на Бога. Тогава господарят познава слугата си, и слугата познава своя господар. Казваш: Откак дойде този слуга в дома ми, стана ми радостно и весело. Щом те напусне слугата и радостта ти изчезва. Да бъдем разумни слуги на Господа! Казвате: Обществото не е разположено към нас. – От нас зависи това. Ние носим благата на България. Ние носим благата на света. От нас зависи всичко. Благото е на наша страна. Това не се говори, но се опитва. Аз правих много опити в това направление, но всички останаха на особено мнение – своиенравен е човекът. Всички очакват чудеса. Сега ще видите най-големите чудеса. Най-голямото чудо е в приказката "Златната рибка и рибарят."

Всички знаете тази приказка. Първо, дядото поискал от рибката корито за своята баба. Като получила коритото, тя започнала да иска още много неща, докато стигнала до положението на царица. Недоволна от това, тя пожелаала да стане като Бога. Рибката се разгневила и отнела всички блага, които дала на царицата. Така бабата се намерила в първото положение, в своята бедна, скромна колибка.

Същото става и със сегашните хора. Те са недоволни от това, което имат. Обаче, отнеме ли им се всичко, те се

примиряват и започват отначало. Казано е в Писанието: "Ако не станете като децата, няма да влезете в Царството Божие." Ако и вие не станете като децата и не започнете да учите, няма да влезете в Царството Божие. Мислите ли, че със сегашното си знание ще влезете в Царството Божие? Има учени хора на земята, но малцина от тях ще влезат в Царството Божие. Който може да се разтовари от своя научен багаж и да остане в положението на дете, той ще влезе в Царството Божие. Защо да не оставиш богатството и знанието си на земята? Нека и други хора да им се радват! Нека и другите да ядат и пият!

Какво е положението на сегашния човек? – Положение на разочарован. Всички хора са разочаровани. – Защо? – Защото никой не е постигнал желанията си. Както живеете, хиляди години още няма да ги постигнете. Във всеки човек има една затворена стая. В нея е неговото богатство, неговите скъпоценности. Ключът на тази стая е изгубен. Щом се намери този ключ, лицето ви ще просветне. Това е човешката душа. Велика и голяма е душата – като вселена-та. Отвори душата си, драсни клечка кибрит, да запалиш огъня на любовта. На този огън ще се топлиш, на него ще готовиш.

И тъй, щастието на човека е в затворената стая. Намери ключа, отвори стаята и започни да учиш и да любиш. Затова е нужен чист ум и благородно сърце. – Открий ни тайната, как да намерим загубения ключ. – Ако ви открия тайната, ще кажете, че повече не се нуждаете от знание. Помните: Малкото клонче всяко се нуждае от големия клон. И големият клон има нужда от дървото. Аз не казвам, че мога да живея сам, че не се нуждая от хората. Казвам: Всички имаме отношение първо, към Цялото, а после един към друг. Ако отношенията ни към Цялото са правил-

ни, и към частите ще бъдат правилни. Ние се разбираме, докато Бог живее в нас. Щом не живее в нас, никакво разбирателство не можем да имаме. Където е неразбирането, там не е Бог. Той живее там, където е кротостта, въздържанието, смиренето, любовта. Това се иска и от вас. Какво се иска от младата булка: дрехите ѝ, или венеца? – От нея се иска работа. Щом влезе в дома на своя възлюбен, тя закачва булченската си премяна, свалия венеца си и започва да работи. Ако нямаш никакви добродетели, не си женен. Имаш ли добродетели, женен си. Да се ожениш, значи, да правиш това, което Бог прави. Оженил си се за целия свят, за Бога. Затова се казва, че Бог е нашият възлюбен.

Желая на всички, да бъдете умни, добри, морални, пълни с добродетели. Това значи, да бъдете женени.

*

1 Лекция от Учителя, държана на
21 септември, 1932 г. София. – Изгrev.

Разумните сили

Размисление.

Тема за следващия път: "Предназначението на светлината."

Фиг. 1

Фигура 1 представя символа на човека в движение. Този символ означава още разпределение на разумните сили в човека. – Откъде започва действието на тези сили? – От точка 1.

При сегашното развитие на хората, всеки има особено разбиране за нещата. Това е частично разбиране. Не може да намерите двама души, които имат еднакво разбиране, еднакво чувствуване, еднакъв начин на мислене и прилагане или еднакви движения. Хората се различават коренно едини от други. Ако те мислеха, чувствуваха и постъпвали еднакво, в света щеше да съществува голямо еднообра-

зие. Разнообразието между хората се дължи на вътрешното различие в тях. И между животните има голямо разнообразие. В природата е важен първоначалният вътрешен импулс. Някъде този импулс е несъзнателен – това не е важно. Обаче, някъде е съзнателен. Например, когато камъкът пада, това се дължи на известен тласък, макар че той не го съзнава. И водата, като слиза надолу, не съзнава предназначението на това движение, но то се дължи на известен тласък, на известен импулс, даден отнякъде.

Представете си, че започвам да се движа от точка 1, 2, 3 и т.н. (фиг. 1). На какво се дължи това движение? Защо вървя в тази посока, а не в друга? Посоката на дадено движение се определя от нещо, а именно от това, дали пътят е отворен или не. Движиш се в известна посока, защото пътят е отворен. – Кога е отворен пътят? – Когато имаш обект към който се стремиш. Този обект може да бъде човек или друго нещо което обичаш. Любовта е първият зов, първият импулс, първото освобождаване. Ти се стремиш към известна посока, за да се освободиш от затвора. Отварят вратата и ти казват: Ето, оттук можеш да излезеш. Любовта е единствената врата от която можеш да излезеш от затвора. Тя е единствената сила, която освобождава. Процесът на освобождаването се нарича истина.

И тъй, всяко движение започва от пътя на любовта. Тя се кръстосва с разумността. Пътят от точка 1 – 2 е път на истината. Той е прав и води към свободата. През това време, ти ще измениш материала, който ти е даден да обработваш и ще влезеш в света, но свободен. Да имаш свобода, това значи, да правиш каквото искаш, но разумно. Щом излезеш от затвора, ти си в света на свободата, никой не те пази, но вече сам се грижиш за храна, за подслон, за почивка.

И тъй, това което става вън от човека, става и вътре в него. Намираш се в безизходно положение. Казвам: Скоро си излязъл от затвора. Страдаш, мъчиш се, не можеш да си отговориш, защо идат страданията. Казваш: Защо Бог създаде този свят? Защо допусна страданията? Пиленцето, което е още в черупката на яйцето, не е ли без страдания? Въпреки това, то хлопа на черупката и казва на майка си: Освободи ме, искам да живея като тебе! Майка отговаря: Не е време още, почакай малко! – Искам да излеза, да бъда свободно като тебе. То мисли, че щом излезе на бял свят, ще бъде свободно като майка си. Много се лъже то! Щом излезе от черупката, то ще се натъкне на големи противоречия. Колкото едно същество е по-близо до една разумна форма, толкова по-големи ще бъдат противоречията му. Страданията и противоречията на човека са най-големи, защото е най-разумната форма на земята. Дойде ли човек до ангелския свят, страданията му стават по-големи. Като грешиш на земята, ти изкупваш греховете си. Обаче, сгрешиш ли в ангелския свят, никакво изкупление няма.

Това са разсъждения, подобни на тези, които мъжът прави за любовта на жената и жената – за любовта на мъжа. Мъжът никога не може да разбере любовта на жената и жената никога не може да разбере любовта на мъжа. Жената мисли, че разбира сърцето на мъжа – това е въпрос. И мъжът мисли, че разбира сърцето на жената – и това е въпрос. Колкото могат да разберат външния свят, толкова и те се разбират. Като казвам, че мъжът и жената не се разбират, това не показва някакво невежество. За да разбере жената, мъжът трябва да стане жена. За да разбере мъжа, жената трябва да стане мъж. Казвате: Как е възможно това? И Никодим зададе същия въпрос, когато Христос му каза: "Ако не се родиш изново, не можеш да влезеш в Цар-

ството Божие." – Възможно ли е голям човек да влезе в утробата на майка си? Христос го запита: Ти си учител Израилев, и не разбиращ ли това? Плътта не може да разбере роденото от Духа.

Пентаграмата (фиг. 1) представя човек с прострени ръце на страна. – Какво показват прострените ръце? – Че човек е в движение. Като ви наблюдавам как правите упражненията, виждам, че не разбирате техния дълбок смисъл. Ако разбирахте смисъла им, никой от вас нямаше да гладува и боледува. Те са само шест упражнения, но всяко от тях има свое предназначение. Както ги правите, малцина от вас се ползват. Всяко движение, което човек прави е резултат на вътрешна разумна сила. С всяко движение на главата, на ръцете и на краката, хората сами се правят щастливи или нещастни. Дали съзнавате това или не, не е важно. Един ден ще го съзнаете. Представи си, че си чирак в една грънчарница. Влизаш в работилницата и започваш да движиш краката си на една и на друга страна. По невнимание докоснеш едно голямо гърне с крака си и го счупиш. Какво ще правиш? Ако си майстор, ще направиш ново гърне, а ти си чирак, сам нищо не можеш да правиш. Господарят ти казва: Ще платиш гърнето! – Случайно го счупих. Не съм ли свободен да се движа както искам? – Тук не си свободен. Излез на полето и се движи както искаш. Тук има грънци, ще внимаваш при движениета си. Сега, за невниманието ти ще те глобя, ще платиш 500 лв. – Ето едно неразумно движение.

Простираш ръцете си, прегръщаши някого и го целуваш. – Защо правиш това, сам не знаеш. Нито ти му даваш нещо, нито той ти дава. Това е движение по навик, по традиция. Друг е въпросът, ако прегърнеш една чаша вода и я доближиш до устните си да я целунеш. Водата ти дава не-

що, а ти ѝ благодариш. Това движение е на място. Щом изпразня чашата, не я търся. Като ожаднея, пак отивам към чашата и, като видя, че е пълна, пак простирам ръце към нея, прегръщам я и я целувам. Ето едно разумно и смислено движение. Ако вашите мисли, чувства и постъпки не са пълни с нещо, нямат съдържание, мислите ли, че някой ще дойде при вас? За да бъде животът ви красив, поне един пътник трябва да спре при вас. Вие сте дошли на земята да изпълните Божията воля. Щом се подчините на тази воля, ще вървите по пътя на истината.

И тъй, когато се отправиш към истината, трябва да знаеш, защо отиваш там. Отиваш при златаря. – Защо? – Да си купиш, или да си поръчаш един златен предмет. Искаш от него да ти направи пръстен. Трябва да знаеш, какъв да бъде пръстенът, колко широк и дебел. Една мома си поръчва пръстен. Тя дава златото, а златарят прави пръстена. Обаче, той излиза тесен. – Защо? – Златото не е достатъчно. Случва се, че и богат човек носи тесен пръстен. Той има достатъчно злато, но пръстенът му е тесен. Значи, с дебело въже ще извадиш много вода от кладенеца. С тънко въже ще извадиш малко вода. На същото основание казвам: Ако пръстенът на младата булка е дебел и широк, много ще дава; ако пръстенът ѝ е тесен и тънък, малко ще дава. От първата се иска много, а от втората – малко. Всяка разумна дума има цената на златото. Кажеш ли една дума, или обещаеш нещо, трябва да го изпълниш. Природата те държи отговорен. Болен си, молиш се на Бога и оздравяваш. Понеже си обещал да направиш нещо за Господа, като оздравеши, трябва да го изпълниш. Природата те държи отговорен. Бъди готов да направиш поне една жертва за Господа. В Стария завет са жертвували животни, но сега жертвата подразбира друго нещо – ще пожертвуваш се-

бе си.

И тъй, да се жертвуваш, това значи, да се движиш в посока на точките 3 – 4, т.е. в посока на любовта. Можеш да се движиш и в друга посока, но ще измениш хода на своя живот. От точка 1 можеш да отидеш към точките 2 и 5, но отношенията в човека се изменят. При всеки връх ще придобиеш нещо. Не е безразлично през кой връх ще минеш. Добротелта, например, е завършен процес, който става в човешките мисли и чувства. Някой се сърди, гневи се. – Защо? – Защото нещата не ставали както трябва. Щом направиш една грешка, ти допускаш вече и втора и трета. За да не става така, дръж първата грешка. Щом я изправиш, другите грешки се избягват.

Тези дни започна да се строи на Изгрева салон. Наблюдавах как се работи. Двама майстори слагаха дюшемето на салона. Понеже е голям, те правеха опити, от коя страна да започнат поставянето на дъските. Започнаха от източната страна – не вървеше, имаше нещо криво. Единият майстор започна от средата – и там не вървеше добре. Какво да правят? Виждам грешката им, но не искам да се меся в тяхната работа. Не е приятно да изправяш чуждите грешки. Това е най-голямото нещастие! Гледах майсторите, но разбрах, че не можаха да си изправят грешката. Казвам: Българска работа! Добре, че майсторите направиха грешка, да вземем пример от тях. Често башата направи грешка в дюшемето, а майката го изправя. Като гледа, как работи башата, синът казва: Дай, аз да го направя. Започва да го прави, но не може. Той го прави още по-лошо. Обаче, в края на краишата, нашите майстори направиха грешката си.

Често слушате синът да казва за баша си: Баша ми не ме е възпитал както трябва. Башата отговаря: Ожени се,

роди деца и ги възпитай по-добре от мене. Синът иска да се жени, но башата казва: Млад си още, не бързай. – Ти, като се жени, пити ли някого? И аз ще постъпя като тебе. Башата престава да говори на сина си. Последният се оженва и, за да докаже на баша си, че може да издържа семейството си, заминава със своята възлюбена за Америка. Колкото пари имал, вложил ги в една голяма банка. Не се минало много време, банката фалирала и той изгубил всичко. Сега пише на баша си: Татко, прати ми пари да се върна. Башата отговаря: Ще останеш там, докато издържиш изпита си. Само така ще научиш урока на послушанието.

Запитали единого: Защо се жениш? – Да не се ли женя? – Не е въпрос да се жениш, или не; важно е като се жениш, да разбиращ отношенията между душите. Може да се ожениш и пак да не си женен. Женитбата е вътрешен процес. Речеш ли да се жениш по външен начин, ще се жениш и ще те разженват. Твойт възлюбен или възлюбена ще види, че умът и сърцето ти са в противоречие. Следователно, ти си раздвоен. Твойта възлюбена е недоволна вече от тебе и започва да мисли за друг някой. При това положение, ти си вече развенчан. Такова е положението ти в невидимия свят, но на земята ти още си окован във вериги, ограничен си. Сега аз говоря безлично, нямам никого предвид. Личният живот се проявява в даден момент, когато се кръстосват два интереса. Ако двама души се настанят на двата края на земята, личният интерес между тях ще изчезне.

Какво представя пентаграмата? – Път към истинския живот. Ти се ожениш. Ако искаш да живееш добре с жена си, трябва да знаеш, какъв път да избереш. Тръгваш по пътя на истината, а жена ти – по пътя на любовта. При това положение, между вас не съществува никакво отношение. Друг е въпросът, ако жена ти тръгне по пътя на правдата,

а ти – по пътя на истината – ще имате отношение. Жената може да върви по пътя на любовта, а мъжът – по пътя на доброто. Те са дошли до границата на разумния живот.

Как се молят хората? Ако вдигнеш ръцете си нагоре, лявата означава любовта, а дясната – мъдростта. Така човек може да разреши много въпроси. Колкото и да е културен, той няма да разреши твоите въпроси. Той ще те остави сам да изправиш грешките си, но ще ти покаже, как да ги изправиш. Това значи, да намериш начин, да изправиш кривото дюшеме. Вие постоянно из правяте своите дюшемета, но още не сте ги изправили. – Защо? – Защото се месите в чужди работи. Не вади гвоздеите от чуждото дюшеме, да не се набодеш на тях. Мислиш ли, че можеш да поставиш дюшемето по-добре от майстора? Трябва да имаш точни мерки, за да знаеш, как да го поставиш.

Мнозина ми говорят за любовта, за доброто и за добрия живот. Добър живот за вас е този, при който вие забогатявате, а окръжаващите обедняват. Не е добър живот този, при който вие обеднявате, а окръжаващите забогатяват. Ако взема товара от гърба ви и го сложи в своята празна кола, лошо ли е това? Пускам колата си напред, а вие тичате след нея и си казвате: Отиде богатството ми! Като стигна на определеното място, спирам колата и ви давам багажа. Верни ли са вашите съмнения? – Това са предположения. – Хората ме гледат накриво. – Това е предположение. – Те не искат да ме видят. – И това е предположение. Когато някой не иска да те види, това показва, че той е болен, кракът го боли, не може да се движи и да те срещне.

Всеки от вас трябва да си начертаете по един пентаграм, да знае по кой път да върви. Ако правиш лоши движения, ще чупиш грънци, ще ги плащаши. Единственият път, по който можеш да вървиш, е правата линия. Можеш да вървиш

надясно и наляво, напред и назад, но ще правиш грешки. Прави упражнения, които да те повдигат. При първото упражнение, от шестте дадени, първо слизаш долу, навеждаш се и казваш: Господи, слязох до дъното на кладенеца. Помогни ми да се издигна и излеза на свобода. Ще слизаш и ще се качваш, ще грешиш и ще изправяш грешките си, но никога не се занимавай с чуждите грешки. – Защо? – Защото те се отпечатват върху съзнанието ти. Можеш да фотографираш всичките глупости и престъпления на хората, но трябва ли да се петниш с тях? Човешкият мозък е подобен на фотография, която отпечатва всички образи. Всичко можеш да отпечатваш на тази фотография, но в края на крайната, ще носиш отговорност. Няма нещо, което не е позволено на человека да прави, но той не може да се освободи от отговорност. Можеш да правиш и добро, и зло, но ще отговаряш. Това е аксиома. Питаши се: Защо ми дойдоха толкова страдания? – Защото си правил зло на хората. – Как ще се освободя от тях? – Като се върнеш назад и изправиш грешките си. Ще изправяш грешките си, без да се занимаваш с чуждите грешки. Те са нечистота, която като разбъркаш, започва да мирише. Сложи запушалка на нечистотиите и ги остави далеч от себе си. Като отиваш при Бога, не говори за грешките на хората, но питай Го, какво да правиш за да се освободиш от мъчнотиите и противоречията си.

И тъй, правете упражненията съзнателно. Вдигнеш ли ръцете нагоре, това значи, да прилагаш правдата и истината в живота си. Без правда и истина нищо не се постига. Истинският човек съдържа в себе си всички добродетели. Някой художник нарисувал образа на св. Богородица. Това не е образът на св. Богородица, но образът на наша Мара. Друг нарисувал Христос. Това не е Христос, но наш

Христо, Стоян или Иван. Никой не може да нарисува Христа. Той съдържа в себе си петте добродетели: любов, мъдрост, истина, правда и добродетел. Това са пет велики свята – пет мощни сили, събрани в една велика, необятна сила. Тя разрешава всички мъчнотии в света. Кажеш ли, че Христос е в тебе, ти трябва да разрешиш всичките си мъчнотии. Ако не можеш да ги разрешиш, Христос не е в тебе. За момент може да е в тебе, но понеже живееш в закона на свободата, направиш една грешка, и Христос те напушта.

Пентаграмата се пише обикновено с върха нагоре. Обърнеш ли я с върха надолу, ти влизаш в ада. В человека адът и раят са едновременно. Ако живееш разумно, ти си в рая; ако живееш неразумно, в ада си – от тебе зависи твоето щастие и нещастие. Човек представя пентаграм. Всички искат да имат по един пентаграм. Женен си – мъжът ти е пентаграм, жена ти – също е пентаграм. Ако не живееш добре с мъжа си или с жена си, ще се разведете. Като наблюдаваш человека, виждаш в него петте добродетели: правата, която води от левия крак към главата е истината; от главата към десния крак е правдата; от десния крак към лявата ръка е любовта; от лявата ръка към дясната е мъдростта, и от дясната ръка към левия крак е добродетелта.

Помните: Движенията които правите при упражненията, се основават на велик вътрешен закон. Като правите упражненията, умът, сърцето и волята ви трябва да участвуват в тях. Колкото по-съзнателно ги правите, толкова по-оправен е вашият път. Каквото да правите, не можете да се освободите от петоъгълника. Той определя пътя на вашите движения. Един ден ще ви обясня значението на числата от 1 – 5. Всяко число е формула. Ако съчетаете единицата с числата 2, 3, 4 и 5, ще имате различни постижения.

От единицата и тройката се образува числото 13 – фатално. То представля купчина барут. Детето се приближава към барута, да види каква стойност има. Драсне клечка кибрит, и цялата къща отива във въздуха. Значи, числото 13 е динамично, взривно число, както бомбата. Като се изговори това число, трябва да бягаш далеч от него. Като се гневиш, ти си в числото 13. Който не разбира свойствата на това число, вижда разгневен човек и, вместо да се отдалечи, отива при него със запалена клечка кибрит. После се чуди какво е станало, че произлязла експлозия. Вие се смеете, но след смеха иде плач.

Числото 13 се изявява често в живота на младите. Мома и момък се обичат и се оженват. Момата мисли, че ще бъде щастлива с него, но като се оженят, разочарова се. Иска да се облече хубаво, но той сваля шапката ѝ, новата ѝ рокля и я затваря въкъщи. Тя се сърди, недоволна е от него. Това е ревността – числото 13. Тя мисли, че като се облече хубаво, като ия няма друга. И в духовно отношение е същото. Някой прегърне известно верую, облече се с него и мисли, че е единствен в света. Не, ти ще трябва да се облечеш с петте добродетели – с живия петоъгълник.

Като ученици, бъдете готови да изправяте грешките си сами. Обидиш някого: Иди при него да се извиниш. – Не искам. – Щом не искаш доброволно, ще дойдат неорганизираните сили на природата и ще се справят с тебе по закона на петоъгълника, но обърнат с върха надолу. Не чакайте да се приложи Божият закон насила. Казва Христос: "Раздай богатството си на сиромасите." Това не значи, да тръгнеш от един сиромах на друг да раздаваш. Бъди готов в себе си, всеки момент да даваш, че като изпрати Бог някой беден човек при тебе, да си готов да дадеш. Под "сиромах" разбирам добър и разумен човек. Престъпникът не

е сиромах.

Какво разбрахте от днешната лекция? Ще кажете, че това е ваша работа. – Ако свършите тази ваша работа, както ви казвам, добро ви очаква. Ако свършите работата си, както вие разбираете, не ви очаква добро. С други думи казано: Свършете работата си, както Бог изиска.

Казвам: Има един разумен, красив свет. Ако се свържете с него, нова светлина ще блесне във вас.

Казано е в Писанието: "Всички няма да умрем, но ще се изменим."

– Само пътят на вечната светлина води към истината.

*

2 Лекция от Учителя, държана на
28 септември, 1932 г. София. – Изгрев.

По този път

Размисление.

Ще прочета 5 гл. от Еванг. на Иоан.

Човек трябва как да знае да използва благата, които Бог му дава. Животът в едно отношение е благо, а в друго отношение е страдание. Любовта в едно отношение е благо, в друго – не е благо. Доброто в едно отношение е благо, в друго отношение не е благо. Знанието в едно отношение е благо, в друго отношение не е благо. Следователно, трябва да знаете, в какво отношение нещата са блага, и в какво – не са блага.

Да се самовъзпиташ – това е благо за человека. Самовъзпитанието не е прост процес, също така и самопознанието на человека. В древността се е говорило по тези въпроси, и сега се говори. Ако ви се даде тема за възпитанието, всеки ще напише нещо. Ако ви се даде тема за доброто, всеки ще пише нещо за доброто. Ако ви се даде тема върху любовта, може да се напишат цели съчинения. Всичко това е хубаво, но от едно съчинение до друго има голяма разлика. Да кажем, вие сте учили да смятате. Например, ако ви попитат какво означава единицата, как бихте отговорили? Или числата две, три. За вас това са обикновени числа. Но знаете ли, колко време е струвало на природата, за да се прояви единицата във вашето съзнание? Тази единица не е изникнала така. Вземате един орех и казвате: Един орех.

Обаче, никога не се спирате върху сложния процес при образуването на ореха. Може да разгледате ореха в неговата ядка, в неговата черупка или в неговата скрита сила. Имаш орехи, може и да ги ядеш, но от ядене до ядене има разлика. Ти не знаеш кога да ядеш. Храненето не е произволен процес, то е разумен процес. Храненето е един от най-разумните процеси, и понеже природата не счита, че ние сме разумни, не е предоставила храненето под наш контрол. Имаме желание да ядем. Ние взимаме храната, посдъвчим я, но влезе ли вътре, тя казва: Не се меси в тази работа, друг ще я свърши. Месиш ли се, ще я объркаш, и нищо няма да излезе. Човек мисли, че разбира нещата. Добре е това, но разбирането не е затворен процес. Например, мислиш, че си богат човек. Богатството подразбира да имаш почитта и уважението на хората. Каквото пожелаеш, всяка година да го имаш.

Богатството е благо за човека, но то може и да не бъде благо. Ако си богат в един свят на крадци и разбойници, те ще те спират на всяка крачка и ще те глобяват, че си богат, докато вземат и последната пара от джоба ти. Като ти вземат всичко, ти ще бъдеш вече сиромах в тази държава. Тогава сиромашията ще бъде благо за тебе, защото си се отървал от крадците. Ако живееш дълго време между тях, ще си кажеш, че не струва да бъде човек богат. Но като влезеш в друг свят, където няма безправие, тогава ще имаш желание да бъдеш богат. В тази държава сиромашията се счита за леност. Така че, в едно отношение, сиромашията е благо, а в друго – не е.

Искам да внеса една нова мисъл, която и за природата е нова. Вие четете, какво е казал Христос преди 2000 години. Много неща е казал Христос. По някой път се интересувате, какво е казал Господ за бъдещето – и то е хуба-

во. Но има нещо, което Господ сега казва. Кое е важно за вас в дадения случай? Това, което Бог е говорил в миналото, това което говори сега, или това, което ще говори в бъдеще? – Това, което Господ говори сега, е най-важното. От сегашното говорене ще се образува миналото и бъдещето. Миналото и бъдещето са относителни неща. Миналото за единого е бъдещето за другого. Това което за нас е настояще, за другого е минало. Старият човек, който е преминал десетгодишната си възраст, за него детинството е отдавна минало. Но детето, което е на десет години, то живее с тези въжделания, които старият някога е имал. Сега той казва: Това са детински работи. Защо той мисли така? Защото не е разбирал в детинството това, което трябвало да разбере. И сега казва: Да умра, да се освободя. Той и старостта не е разбрал. Често той казва: Като отида на онзи свят. – Добре, като отидеш на онзи свят и разбереш нещата, тогава онзи свят ще бъде благословение за тебе. Но ако отидеш в другия свят и там не разбереш това, което търсиш, тогава ще се намериш в противоречие. Много примери са привеждали за противоречията, но те могат да ви залъжат. Примерът е като бонбонче. Ти го близваш сегиз-тогиз, но със сладки работи животът не се поддържа. Сладките думи са необходими, но освен тях, за човека е нужна храна.

Ако ви зададат въпроса, какво нещо е топлината, какво ще отговорите? За топлината имаме друго понятие, за което едва сега учените хора ще трябва да мислят. Топлината е един процес в природата, който ни освобождава от несгодите. При разлагането на твърди тела се образува топлина, а някога и светлина. При разлагането си, те се освобождават от твърдото си състояние. Следователно, топлината и светлината освобождават. Обаче, не всяка е така. Има топлина и светлина, които освобождават, но има свет-

лина и топлина, които заробват. – Възможно ли е, едни и същи сили да произвеждат два различни резултата? И Никодим, един от учените на своето време, адепт, запита Христа: "Може ли човек наново да влезе в утробата на майка си?" Христос му отговори: "Ти си учител Израилев. Как да не знаеш това? Роденото от Духа дух е; роденото от плътта, плът е".

Ако вие питате, как може втори път човек да влезе в утробата на майка си, ще ви кажа: Как е възможно да не знаете това? Като влеза в клас, ще ви запитам: Какво представят числата 1, 2, 3, 4, 5 и т.н.? Ще кажете, че не знаете. – Как да не знаете толкова прости неща? Тези числа могат да бъдат ябълки. Както числата не съдържат еднакво число единици, така и ябълките не са еднакви по форма и големина. И орехите не са еднакви по форма и големина. Всяко нещо в природата има точно определена форма и големина. Всяко число може да се увеличава с цифрите 1, 2, 3, но може и да се намалява – с отнемане на същите числа. Например, като поставим тройката при двойката, получаваме числото 23. Какво печелите, ако числата се увеличават? Казвате: Имам да давам 50,000, а да взимам 150,000 лв. Или имам да давам 24,000, а да взимам 5,000 лв. Това са механически процеси. Друг е въпросът, ако кажете, че 60,000 души са против вас, а 5,000 с вас. Това са положителни и отрицателни числа. Когато имаш да взимаш, числата са положителни; когато имаш да даваш, те са отрицателни. Когато хората са с вас, числата са положителни; когато са против вас, числата са отрицателни. Какво ще кажете, ако стомахът и дробовете са с вас, а главата – против вас? Или, ако стомахът и главата са с вас, а дробовете против вас? Значи, имате здрава мисъл и чиста храна, а въз дух нямате.

И тъй, който не е навикнал да мисли по нов начин, ще каже като турчина: "Седем ката нагоре, седем ката надолу." Това значи: Защо ще си блъскам главата с тези въпроси? Всичко е седем ката нагоре и седем ката надолу, няма защо да мисля. Казвам: Когато животните престанаха да мислят, израснаха им рога, козина, копита. Ако и ти престанеш да мислиш, ще ти израснат рога, копита, козина. Какво ще спечелиш от това? Козината, рогата и копитата трябва да изчезнат. Те са ограничителни условия. Искаш да станеш силен. Ако успееш в това, какво благо си придобил? Конят, волът, слонът са по-силини от човека, но въпреки това, те му работят. Човек не е много силен, но успял да впрегне и най-силните животни в негова услуга. Казвате: Синове Божии сме. Бог живее в нас. – Синове Божии сте, но боледувате. Синове Божии сте, но не можете да се справите с условията. Синове Божии сте, но се гневите и сърдите. Синове Божии сте, но не можете да вземете правилно един тон, не разбирайте смисъла на числата. Казвате, че във вас тече царска кръв. Под "кръв" разбираме живота. И Мойсей казва: "Няма да пияте кръвта на животните." Животът носи интелигентността.

И тъй, ако не се е събудил великият живот и не мислиш, това показва, че в тебе не тече царска кръв. Как ще се справите с мъчнотоите в света? Досега сте се справяли с мъчнотоите от паразитите по механичен начин. Паразитите заставиха човека да създаде гребена. Ако нямаше паразити, гребен не щеше да има. Значи, паразитите са образували гребена. Но те могат да се заставят да излязат от главата и без гребен. Под "паразити" аз разбирам нисши, неразбрани мисли. Много пъти в тебе се явява известна мисъл. Искаш да станеш богат, когато предназначението ти в живота е да станеш добър. Но и това не е смисълът на жи-

вота. За предпочитане е, при всичките блага, които имаш на земята, да ти бъде като цел в живота – да станеш добър. Това е един резултат – число, което трябва да се разложи, за да намериш вътрешния смисъл. Доброто се отличава по своите качества. Казват за някого: Той е добър човек. Но той е добър спрямо едного, не е такъв спрямо другите. Аз разглеждам природата от това становище. Вземете някое от свирепите животни, лъвицата или тигрицата. Мислите, че тигрицата е лишена от любов. Тя не проявява любов по отношение на човека, може да го разкъса, но като отиде при малките си, тя проявява голяма нежност. Как ги ближе, как ги глади! Донесе им едно агне и ги кани да си хапнат. Тигърът има такава любов, както в човешкото сърце. Как ще обясните това противоречие? Спрямо едного проявявате любов, а спрямо другого не. Някого обичаме повече, някого – по-малко. Това различие съществува. Всяко чувство си има обект. Не може да проявиш чувството си, ако нямаш обект. И мисълта има външна форма. Чистата мисъл, сама по себе си, в нашия живот е непонятна. Тя всяка е свързана с известен материален предмет.

Да дойдем до разумната страна на въпроса. Вашият живот е брънка от противоречия. Противоречията са повече, отколкото хармонията в живота. Връщащ се от университета или от гимназията и мислиш, че работите са уредени. Казваш: Мояте работи не са уредени. Какво ще стане с мене, като остана? Всички се мъчите със същия въпрос: Какво ще стане с нас? Генерал си, учител си, ученик си – питаши: Какво ще стане с мене? Казваш: Аз познавам Бога. Христос е казал: "Това е живот вечен, да познаем Тебе, Единнаго, Истиннаго Бога, и Христа, Когото си изпратил." Ти познаваш Бога, но това познаване няма резултат. Под "познаване" аз разбирам, да имаш интимно, вътрешно об-

щение с Бога. Да гледаш само ореха, това е външно познание. Христос казва: "Ако не ядете плътта ми и не пиете кръвта ми, нямате живот в себе си." Под "плът и кръв" Той разбира вътрешния живот. Ако Христовият живот не влезе във вас и не стане едно с вас, не можете да имате живот в себе си. Тази е вътрешната страна на идеята.

Ще кажете, че това е отвлечена идея, която ни отдалечава от истината. Дали е отвлечена идеята, познавате по това, придобивате ли нещо от нея, или не. Това е все едно, да се интересуваш какво мисли твой приятел. Ако придобиваш нещо от това, интересът ти е на място; ако нищо не придобиваш, желанието ти е отвлечено. Искате да знаете, дали учителят ви обича. Ако мислите, че не ви обича, считате, че сте открили някаква велика тайна. Нищо не сте открили. Кажете ли, че ви обича, пак нищо не сте открили. Да откриеш една тайна, значи, да придобиеш нещо. Всяко нещо трябва да бъде на своето място и време. Ще ми подражаваш, ще мислиш като мене, ще правиш сравнения като моите, но всичко това не е на място.

Един ученик отишъл в топлите страни. Учителят му се обличал с бели тънки дрехи. Като се върнал в родното си място, той решил да подражава на учителя си – да се облича с бели дрехи. Но там било студено. Ако учителят му посети студените страни, няма да се облича както в топлите страни, а с дебели, топли дрехи. Невъзможно е, зимно време да носиш летни дрехи.

И тъй, знанието е процес за постигане на истината. Важно е, дали знанието води към истината, дали освобождава човешката душа. Всяко знание, което не води към истината, към свободата, няма голяма цена. От всички се иска права мисъл. Това е новата свободна мисъл. Например, вие сте ученици, имате мнение за себе си, мислите, че всич-

ко знаете. Обаче, като излезете пред дъската, пропадате на изпита. Учителят ви поставя слаба бележка. Отивате си на мястото унизен, обиден. Казвате: Как така, да ми пише учителят слаба бележка! Започвате да протестирате против системата на преподаване и изпитване, на възпитание и самовъзпитание. Намирате, че системата е механична. Ако аз бях учител, на способния ученик щях да пиша двойка, а на неспособния – шесторка; на способния нищо нямаше да дам, а на неспособния щях да дам златен кръст. На болния щях да дам по един самун хляб, а на здравия ще кажа: Ти сам ще си изработиш хляба. За предпочитане е, по-малко да ми дават, но да съм здрав, отколкото да съм болен и да ми донасят по един самун хляб.

Мнозина се възхищават от своя живот. Прави са, но за себе си. Според мене, целият свят е една голяма болница, в която повечето хора са болни. Една малка част от хората са здрави, но и те са заети с гледане на болни. Болният казва: Това ме боли, онова ме боли; това искам, онова искам, и здравият е принуден да задоволява желанията му. Щом оздравее, болният напушта болницата и излиза на вън. Веднага му дават мотика, лопата или друг някакъв инструмент да работи. Той седи, гледа инструмента и си казва: Чуден свят! Има нещо опако в него. Колко внимателни и добри бяха онези сестри в болницата, колко грижливо се отнасяха с мене, а тези тука! Вие си представяте небето като болница, където само ще ядете и лежите. – Не, влезете ли в другия свят, веднага ще ви дадат работа. И в рая да сте, и там има работа. Казваш: Да отида на оня свят, да си почина малко. – Прав си, онзи свят е място за почивка, но почивка от греха. Най-голямото мъчение на земята е грехът.

Докато е на земята, човек работи, труди се, събира бо-

гатство. Като замине за другия свят, оберат го и го пращат с празни ръце. И там той събира богатства, но духовни. Щом забогатее, пак го пращат на земята. На земята човек се движи между доброто и злото. Спрямо себе си той може да е ангел, а към другите – дявол. Или към себе си дявол, към другите – ангел. – Възможно ли е това? – Възможно е. Какво ще кажете за онзи човек, който се самоубива? Не върши ли престъпление към себе си? Да се самоубиеш, това значи неразбиране на живота. Красив е животът, но трябва да се разбира. И най-хубавото ядене, като стои няколко дни на топло, непременно ще се развали. И най-хубавият плод, не добре запазен, лесно се разваля. Следователно, ако не пазиш благото, което Бог ти е дал, ще се превърне на зло.

Сега, като ви говоря така, не искам да остане във вас мисълта, че сте грешници. Греховността се дължи на отклонението ви от правия път. Бог ви е дал всички блага и добри условия да се изправяте. Като живеете разумно, ще изправите живота си и ще се ползвате от благата му. Новата мисъл, която трябва да приемете в себе си е, че имате дарби и способности, които трябва да се развиват. Всеки човек е надарен с различни дарби и, от резултатите на неговата работа, съдим за това, как е обработвал този материал. Кажеш ли, че нямаш резултат от своята работа, това показва, че си вървял по крива линия – направил си голямо отклонение.

Религиозните хора говорят за спасение и се питат, дали ще дойде спасението за всички? – Кога и да е, всички хора ще се спасят. Ако продължават да грешат, животът ще се обезсмисли. Всички трябва да знаят, че светът е създаден, за да се прояви Божията сила и Божията благост. Като живеят разумно, хората ще разберат величието на Бога.

Те постепенно ще се усъвършенствуват, ще станат подобни на Бога, но не и да управляват света, като Него. Бог управлява и ще управлява света. На човека е дадено да разбере Бога, като великото голямо, но не и като великото малко. То ще остане една от великите тайни на Битието. Всички хора се стремят към великото голямо. Всички искат да станат големи. Никой не иска да бъде малък. Христос казва: "Ако не станете малки като децата." Значи, малкото освобождава, а голямото заробва. Ако носиш на гърба си чуval със злато и потънеш във водата, ти си загубен. Ако си беден и нищо не носиш на гърба си, и да паднеш във водата, спасен си, лесно ще изплуваш. Ето защо, казвам: Не се товари чрезмерно. Носи толкова, колкото сам можеш да носиш.

Като ученици, вие трябва да изучавате окултните науки, за да познавате първо себе си. Ще отвориш ръката си и ще я изучаваш. Аз изучавам ръката по нов начин. Първо гледам кои пръсти на ръцете са положителни и кои – отрицателни. Това значи, какви сили текат през тях. После спират вниманието си върху палеца. Той е най-големият пръст. През него тече Божествена енергия. Искаш пари на заем от него. Достатъчно е да погледна палеца си, за да зная, ще даде ли пари или не. Като изучавате този пръст, трябва да го измервате, да видите, колко дълги са трите фаланги на пръста. Горната фаланга на пръста има отношение към Божествения свят, средната – към умствения свят, а долната – най-широката – към материалния свят. По големината на пръстите и на техните фаланги, природата определя характера и проявите на човека. За да изучите хиромантията, нужни ви са 10–20 години. Някога и най-добрите хиромантици се объркват в тази наука. В общи черти, казвам: Ако показалецът е по-дълъг отколкото е нормата, човек е Юпи-

теров тип. Ако средният пръст е по-дълъг, той е Сатурнов тип. Ако безименният пръст е по-дълъг, преобладаващо влияние има Слънцето. И най-после, ако малкият пръст е доста дълъг – човек е меркурианец. Когато Юпитер взима участие в човешкия характер, пръв стомахът го посреща, дава му различни подаръци. Затова пръстите в основата си надебеляват. След стомаха идат гърдите. И те носят подаръци на Юпитер, а той им определя средно място в пръстите – средната фаланга. Най-после иде главата. Тя посреща Юпитер с подаръци, а той я поставя в горната фаланга на пръстите. Правилно е показалецът, т.е. Юпитеровият пръст, да има конична форма. Тези типове са пълни по тяло и лице, имат добро разположение на духа. Слабите и суhi хора са нервни, сприхави. Те приличат на конници или акробати, които ходят по въже с върлина в ръка. За да пазят равновесието си, те са строги, сериозни. Пълните хора, които имат добро разположение, казват: И с върлина, и без върлина можем да се смеем. Който цени Божиите блага и ги използва разумно, прилича на човек с добро разположение и уравновесен. Който не ги цени и не ги разбира, прилича на акробат, който ходи по въже. Той трябва да бъде съсредоточен, да не губи равновесие. Не се върви лесно по въже. Като вървиш по земята, всяка ще се ползваш от Божиите блага. Човек трябва да уповава на благата, които е придобил от Бога, а не на човешките блага.

И тъй, който уповава на благата, придобити от самия него, прилича на идолопоклонник, който всеки ден вика: "О, Ваале!" Свършваш университет и казваш: "О, Ваале!" – Не поставяй силата си на човешкото знание. Ти не си завършил развитието си, още знания трябва да придобиваш. Не си достатъчно учен и силен. Утре ще дойде някой получен и по-силен от тебе и ще се чудиш, къде остават знани-

ето и силата си. Още много знания трябва да придобиваш. Многото и малкото знание могат да те спънат. Не се радвай, че си свършил училище – още много има да учиш. Не казвай, че нищо не знаеш. Радвай се и на най-малката способност, че знаеш да пееш, да пишеш и да четеш.

Отиваш в едно село и кучетата започват да те лаят. Как ще ги накараш да мълкнат? Започни да пееш. Ако кучетата престанат да лаят, това показва, че си постигнал някакъв резултат – добре пееш. Искаш да знаеш, дали говориш добре. Влез в едно общество и започни да говориш. Ако хората те слушат с внимание, добре говориш. – Дали съм силен, това е важно за мене. – Опитай се да вдигнеш някого във въздуха. Пръв той ще признае твоята сила. Обаче, ще се намери друг, който ще вдигне тебе във въздуха. Тогава? Така нищо не се постига. Силата, с която разполагаш, не може да те спаси. – Докога ще ме обират хората? – Докато си slab. Slab е онзи, който не разбира Божиите закони и Божиите блага. Любовта е Божие благо. Знанието е Божие благо. Силата е Божие благо. Щом разбереш Божиите блага и ги използваш разумно, ти се освобождаваш от всички мъчнотии и ограничения.

Сега, аз се радвам, че направих нещо. Посях семето и то изникна, цъфна и върза плод. Смлях плода и го омесих. Оставям хляба да постои малко, след което ще го опека. Веднага няма да го ядете. Ще го оставим да изстине. След това ще се съберем всички на общ обяд.

Какво ще кажете за числото 35,656? Тройката представлява Божествения свят. Сегашните хора не разбират този свят. Те се отнасят към него отрицателно, поради което и отношенията им към природата не са правилни. Искат да заставят природата да постъпва като тях, или както те желаят. Който мисли право, той е готов да плаща дълговете

си. Който не мисли право, не плаща нищо, поради което дълговете му се увеличават. Казваш: Толкова време съм учен! Нищо ли не научих? – Какво си учен? Нека дойде един учен, да ми каже какво е научил. Той ще каже, че е свършил гимназия и университета. – Кое е същественото, което дават гимназията и университетът? – Аз съм християнин. – Кое е същественото в християнството? Аз съм за същественото. Затова, като срещна учен човек, радвам се, че мога да науча нещо от него; като срещна невежа, пак се радвам, че мога да му помогна. Срещам богат, радвам се, че мога да получа нещо от него; срещам беден, радвам се, че мога да му дам нещо. Богатството е благо от Бога. Следователно, като съзнава това, богатият доброволно дава от себе си. На бедния пък аз давам доброволно.

И тъй, едновременно ще даваш и ще ти дават; ще обичаш и ще те обичат. Закон е: Като даваш, ще ти дават. Като се изпразниш, отново ще се напълниш. Бог дава на онези, които дават, но не и на онези, които не дават. Казваш за някого, че е богат. – Не се заблуждавай. Той е натоварен човек, не е богат. Да си натоварен с богатство и да ядеш сладко на трапезата, това са две различни състояния. Богатият пъшка и не може да яде – натоварен е. Бедният е лек, без товар. Той сядат пред трапезата и сладко яде.

Сега, вие трябва да се спрете върху същественото, да го намерите в своя вътрешен живот. Без същественото, всичко ще се обезсмисли за вас. Казвате: Остаряхме. – Добре, старите са остарели, но какво казват младите? Те казват, че животът няма смисъл. – Колкото са прави старите, толкова и младите. Ако си учител, какво трябва да кажеш на хората? Ще отвориш вратата и ще им кажеш: По този път ще вървите! – Защо? – За да влезете в новия живот. Божиите блага са в новия живот. Когато овчарят изкарва ов-

цете на нова паша, казва ли им какво да правят? Щом видят пресна, зелена трева, те сами знайт какво да правят – пасат.

Днес и аз отварям вратата на болницата и казвам: Тръгнете по този път! Хвърлете болничните дрехи и се облечете с дрехи на здрави хора. – Ще имаме ли удобства, каквите в болницата? – Излезте от болницата и вървете по този път! Питам ви: В болницата ли сте още, или извън нея? Болни ли сте, или служите в болницата? Ако служите в болницата, похвала. Мене ми е приятно да ви видя и като болни, и като слуги в болницата. Болният е мек, кротък, служителят в болницата прилага милосърдието си. И двамата придобиват нещо. Виждали ли сте разочарована мома, или разочарован момък? Момата казва: Не съм красива, не съм учена и богата, затова той не ме обича. Момъкът казва: Не съм силен, не съм здрав и богат, затова момата не ме обича. Аз гледам на живота като на красива мома, която не те обича. – Какво ще правиш? Ти седиш, очакваш благоволението на живота, т.е. на красивата мома. Значи, в широк смисъл, животът е красивата мома. Тя заповядва и на царе, и на владици, и на патриарси. Каквото каже тя, всичко се изпълнява.

Казвам: Същественото за човека е животът. Вижте, какво крие той в себе си и го използвайте. Животът е разумен резултат. Приближавайте се постепенно към този резултат, за да се домогнете до великата истина, скрита зад живота. Христос казва: "Това е живот вечен, да познаем Тебе, Единаго, Истиннаго Бога и Христа, Когото си изпратил." Каквото и да правите, не може да се откажете от живота. Ние сме за любовта, за знанието и за свободата; ние сме за живота, силата и мекотата; ние сме за правдата, за истината и мъдростта; ние сме за доброто, за красивото и

великото в света. И вие трябва да вървите по този път. То-ва да бъде вашият идеал! Като придобиете тези блага, прinesете ги на Божествения олтар. Всичко да бъде за слава Божия!

По този път вървете! Той е пътят на новото съзнание, на новата мисъл.

– Само вечният път на светлината води към истината.

*

3 Лекция от Учителя, държана на
5 октомври, 1932 г. София. – Изгрев.

Малката истина

Размисление.

Тема за следващия път: "Съществена разлика между физическия и духовния живот."

Ще прочета I. Петрово послание, 5 глава.

Всеки човек очаква нещо и мисли, дали ще се събудне или не. Някога в живота на човека се случва това, което очаква; някога се случва това, което не очаква. Значи, резултатът на очакването му е положителен, или отрицателен. Някога човек се радва, а някога скърби. Кое причинява радост? – Богатството, знанието. Като забогатее, човек мисли, че е придобил всичко. Не е така. Някога богатството прави човека щастлив, но някога го прави нещастен. За да не е нещастен, той не трябва да носи богатството в ума си. То обременява човешкия ум. Ако искаш да знаеш всичко, ти пак обременяваш ума си. Какво печелиш, ако знаеш, колко пъти си ял през живота си, колко дрехи и обувки си скъсал, колко книги си прочел? Ако сложиш всичко което знаеш в паметта си, ще си създадеш един "бит-пазар." Какво ще придобиеш от този бит-пазар? Където отидеш на гости, или с когото се срещнеш, все ще разказваш за своето минало. Бог изчистил греховете на твоето минало, но ако намериш малко нещо останало от тях, веднага започваш да говориш за него. Значи, ти обичаш греха и не се от-

казваш от него. Не говоря за черния грях, но за обикновения грях, кавалер на голям орден.

Сега, като изнасям истината, вие искате да проникнете в моята мисъл, но не можете. Не е важно каква е моята мисъл, откъде я взимам. Важно е каква полза ще ви принесе тя. Някой ми носи вода. Не е важно кой я носи, откъде я носи и кога я донесъл. Важно е каква е тази вода и как се отразява на моя организъм. Трябва ли да питам каква е водата? – Веднага ще я вкуся. Това е същественото за мен. Останалото е несъществено. Следователно, не обременявайте ума си с несъществени неща. – Кое е съществено в живота? Представи си, че един човек те среща и те поглежда. Ти започваш да се питаш, защо те гледа и какво иска да каже с този поглед. Важно е, какво се крие в погледа. Може би, този човек нямал работа, минал-заминал край тебе и те погледнал. Ако имаше работа, нямаше да те гледа. Понеже е свободен, той те погледнал и си заминал. Друг е въпросът, ако в погледа му се крие нещо дълбоко. С погледа си той ти казва: Ти имаш една скрита болест в себе си. Отдавна я носиш, но аз мога да ти помогна. Ето, това е същественото в погледа на човека – да те погледне и да ти предаде нещо, или да ти помогне.

И тъй, при сегашните условия на живота, човек трябва да се занимава с нещо, да помага на някого. Ако ядеш, ще се занимаваш с храната, главно с хляба. Ако си жаден, ще се занимаваш с водата. Ако си в салон, където избухва пожар, ще гледаш час по-скоро да излезеш навън. Останеш ли в салона, животът ти е изложен на опасност. Казваш: Ще отида в другия свят. – Вярваш ли в съществуването на този свят? Някои вярват, някои не вярват, но нито едното, нито другото определят съществуването на другия свят. Младата булка, като напусне бащиния си дом, отива със

своя възлюбен в странство, и след четири-пет години се връща при родителите си. Бащиният дом е небето, откъдето сте слезли. Ако не се върне скоро в бащиния си дом, тя ще копнеш да се върне, да види родителите си. Въпреки това, малко хора мислят за онзи свят, откъдето са дошли. – Защо младата булка не се връща в бащиния си дом? – Средства няма. Понеже постоянно мисли за родителите си, тя често ги сънува. Аз уподобявам сънищата на портретите на хората. Гледаш портрета на своя възлюбен и мислиш, че е реален. Не смесвайте сенките на живота с неговата реалност. Всяка реалност, която веднъж си опитал, оставя неизличими отпечатъци в човешкото съзнание.

Често хората мислят по стар начин. Седи някой и е недоволен от живота си. По лицето му е написано недоволството. Кой е виновен за това. Когато сте напускали другия свят, разумните същества и светиите са ви казвали: Не слизайте на земята! Тази мома не е за вас. – Ех, да знаех! – Сега вече знаете. Но тогава не знаехте, бяхте запалени от четирите страни. Вие слязохте да търсите някого на земята. Любовни работи! Избягахте от небето, за да дойдете на земята. Любовни работи! Дошли сте на земята по незаконен път, избягали сте от небето. Оженили сте се пак по незаконен път. Това са фигури на речта. След това, случи ви се някаква неприятност или нещастие. Има три разбирания за живота: Едно за обикновените хора; второ, за средните и трето за великите хора. От тези гледища, животът и страданията в него имат специфичен смисъл. Всяко страдание, което сполетява човека, е строго определено. То е като четката в ръката на художника. То чертае линиите по лицето на човека. Ако четката на това страдание не мине по лицето ти, нищо няма да придобиеш. Живот без страдания нищо не представлява. Никой не може да избегне страдания-

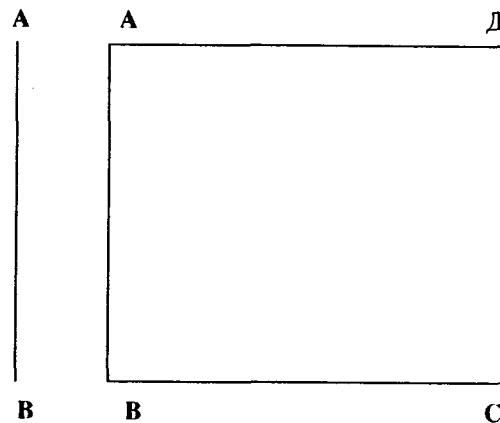
та. Христос, Син Божий, мина през най-големите страдания. – Не можа ли да мине Той без страдания? – Можа, но Той мина през големи, велики, разумни страдания. Той се опита да мине без тези страдания и казваше: "Ако е възможно, нека ме отмине тази чаша". Но най-после каза: "Отче, да бъде Твоята воля, в Твоите ръце предавам духа си." Той разбра, че Му е определено да мине през тези страдания. Мнозина се оплакват и казват, че имат големи страдания. Колко големи? Големи страдания са ония, при които излизат кървави капки от порите на човека. Така беше с Христа. Неговите страдания са образец на най-големите страдания. Колко души са минали през такива страдания? Привилегия е за човека да мине през Божествените страдания. Привилегия е за човека да бъде изпитван. Ти се намираш пред комисия. Тя те наблюдава, изпитва това, което става в ума, сърцето и душата ти. Щом възприемеш нещо чрез своите мисли, чувства и постъпки, слагат ти известна бележка. Ти си мислиш: Издържал ли съм изпита, или не?

Сега, от всички се иска да знаят същественото в живота. Един милионер търсил доверено лице за кантората си. Явили се много кандидати за това място. Всички били добре облечени, спретнати, с големи препоръки. Пред вратата на кантората, милионерът оставил две празни стомни. На всички кандидати той отговарял учтиво: Ще ви имам предвид. Най-после, дошъл един млад, беден момък, който също представил молбата си. Преди да дочака отговора на милионера, той взел набързо стомните, напълнил ги с вода и ги оставил на мястото. След това се изправил в стаята да чака отговора. Милионерът му казал: Вие ще останете при мене на работа.

Следователно, докато първите кандидати гледали да вземат нещо от милионера, а не да му дадат, последният

кандидат дал нещо от своя труд. **Всеки трябва да изпълни нещо, да съврши една добра работа.** Това е неговият документ, това е неговата препоръка за морала и качествата му. Това е една неразгадана тайна, а за разумния – разгадана тайна. Той взима стомните, отива да ги напълни и след това ги оставя на мястото им.

Сега, на фиг. 1 имате правата АВ. Какво ще стане с тази права? Какво ще образува, ако тя се умножи четири пъти сама по себе си? Тя може да се продължи четири пъти в една и съща посока и четири пъти в различни посоки.

Фиг. 1.

Като се продължи четири пъти в различни посоки, ще се образува геометрическата фигура квадрат. За учения квадратът е образец на нещо. Той може да се ползва от него. Обикновеният човек, който не разбира законите, ще се чуди, какви са били намеренията на природата, да създаде квадрата. – Как се е образувал квадратът? Когато растениета слязоха на земята, образуваха линията АВ – посоката на тяхното движение. След това слязоха животните и об-

разуваха линията ВС – те вървяха в хоризонтална посока. После, дойде човекът и образува линията СД. Понеже никојо растениета мислеха правилно, никојо животните, никој от тях не можа да затвори квадрата. Човекът, със своята права мисъл, образува правата АД и затвори квадрата. Като се видя затворен в този свят, човек започна да мисли за друг свят. Той разбра, че квадратът не е единственият свят. Обаче, докато е на земята, той си служи с квадрата, като мярка за разрешаване на известни мъчинотии.

Сега, като не можете да разрешите всички мъчинотии, питате се, какъв е смисълът на живота. – Смисълът на живота е да познаете Бога и да изпълните Неговата воля. Понеже не Го познавате, вие разчитате на майка си и на баща си, на братята и сестрите си, на обкръжаващите. Обаче, ден след ден, тези хора започват да капят като листа. Виждате това, но си мислите, че с вас ще се случи другояче. Не, и с вас ще стане същото, каквото с всички хора. Най-после и вие казвате: Млад бях, но останях. Спечелих пари, и после ги загубих. Сега нищо друго не ми остава, освен да отида на онзи свят, при близките си. Старият мисли за онзи свят, а младият – за този свят, да се ожени, да си живее малко. Старият казва, че е определено на човека да отиде на онзи свят. Според мене, това не е определено. Аз се интересувам, защо старият мисли за онзи свят, а младият мисли за женене. Старият мисли, че като отиде на онзи свят, ще бъде щастлив. И младият мисли, че като се ожени, ще бъде щастлив. И двамата ще опитат, доколко са прави в мисълта си. **Не е въпрос да търсите щастието.** Човек трябва да се стреми към целокупния живот, да придобие истинското знание, да разбере своето предназначение. Иначе, ще живее в личността си и ще бъде недоволен. Ще живее в обществените си чувства, и пак ще бъде недоволен. Докато е

в личния живот, той всякога ще се обижда. Слушаш, например, един оратор и се обиждаш от примерите, с които той си служи. Някои примери ти харесват, но някои те засягат.

Американският проповедник Муди имал обичай да си служи в проповедите си с примери от живота на хората. Един ден той си послужил с пример от ежедневния живот и отношения в семействата, като изнесъл лошите отношения между мъжа и жената. Един от слушателите се засегнал от този пример и, като се върнал у дома си, сърдито казал на своята жена: Как не те беше срам да се оплакваш от мене на проповедника! Ето, той изнесе нашия живот пред цялото събрание. Въщност, жената не се е оплаквала на проповедника, нищо не му е казвала. Това е пример, който се отнася до много семейства, а не само до едно. Проповедният има право да говори и за обикновения човек, както и за адепта. Трябва ли да помислиш, че и ти си адепт?

Какво представлява адептът? – Адепт може да бъде всеки. Тази дума има отрицателен и положителен смисъл. Отрицателното значение на тази дума подразбира човек, който поддържа известно учение, без да прилага неговите закони. В положителен смисъл, адепт е онзи, който разполага със силите и законите на известно учение. Може да бъдеш посветен. Кое от двете предпочиташ? Казвате: Кажи ми, докъде сме дошли в своето духовно развитие. Дошли сте до правата СД и трябва да работите в посоката АД, да затворите квадрата и да разрешите мъчнотиите на своя живот. Вие искате да ви покажа нещо от онзи свят. Какво искате да видите: ангел, светия, или друго нещо? Ако искате да видите ангел, и на земята има ангели. Ако е за светия, и на земята има светии.

Какво представлява онзи свят? Той е нещо особено, с

особени условия и обстановка. Както вие си го представяте, това значи, сами да се заблуждавате. Старият, който търси щастие на онзи свят, се заблуждава. И младият, който иска да се жени, за да бъде щастлив, също се заблуждава. Той ще бъде толкова щастлив, колкото и английският реформатор Йоан Веслей. Оженил се за една добра християнка, която на другия ден още му казала: Сега вече аз заповядвам. Няма да се срещаш със сестри, да им проповядваш! Тук аз съм сестра, мене ще слушаш! На третия ден след сватбата си, той казал на своите приятели: Не струва човек да се жени! Той си казвал: Наистина, не трябва човек да се жени за сестра, която има предвид само себе си и своето щастие. Какъв повод имала тази жена да се съмнява в един велик реформатор?

Често и религиозните хора, като повявват в Бога, започват да се съмняват и да изискват от Него това, както жената на Йоан Веслей. Понякога те казват на Бога: Искаме да обръща внимание само на нас, с нас да се занимаваш. Имат ли право да се съмняват в Бога и да изискват от Него това, което искат от човека? Това е неразбиране на живота. Човек не е дошъл на земята да се осигурява и да търси своето щастие. той е дошъл на земята да работи. Дадени му са крака, да ходи с тях; ръце, за да работи; глава, с която да мисли. Ако ходи, работи и мисли, човек непременно ще подобри живота си. Ще мислиш със своята глава и от нея ще учиш. Иначе, ще се натъкваш на противоречия. Много естествено. Ако влезеш в театъра, ще видиш един морал; между търговците ще видиш друг морал; между политиците – трети морал; между религиозните – четвърти морал. Всеки има специфичен морал. Накарате търговеца да не търгува. Накарате политикана да не политикиствува. Това е невъзможно! За кого търгува търговецът?

За себе си. Той не работи за народа. За кого работи политикът? За себе си, а не за народа. Народът е знамето, в името на което всички говорят. То е привидно. Никой не се бие за знамето, никой не работи за народа. Много хора се бият без знаме. Мъжът бие жена си без знаме. Двама приятели се бият без знаме.

В този бой няма никаква идея. Въз основа на това, казвам: И политическите партии нямат онази истинска, вечна идея. Техните идеи умират една след друга, както хората на бойното поле. Ще кажете, че без война не може. Това е друг въпрос. Според мене, войната е отрицателно средство, а според вас, тя подтиква човечеството напред. Войната е послужила като възпитателно средство за хората, но не ги е подтикнала напред. От осем хиляди години хората се бият. Какво особено е допринесла тя? Като не могат да разрешат известен въпрос по мирен начин, народите прибягват до войната, но това е разрешаване на въпроса със сила. Това е човешко разрешаване на въпросите.

Какво е нужно за развитието на дома? – Взаимно уважаване и почитане между членовете. Жената трябва да уважава мъжа си, мъжът трябва да уважава жена си, и децата трябва да уважават и почитат родителите си. Не можеш да уважаваш человека, ако първо не уважаваш себе си. Най-силното чувство в человека е бащата в него; най-нежното чувство е майката. Останалите чувства са децата. Ако между най-силното и най-нежното чувство се яви разногласие, човек губи силата си. Мъжът е слънцето, а жената – земята. Ето защо, когато момъкът казва, че обича една мома и желае да се ожени за нея, той се заблуждава. Може ли слънцето да се ожени за земята? Може ли то да я прегърне и целуgne? Истинската женитба подразбира изливане на чувства, но отдалеч, както се разговарят слънцето и земята. Между

хората не е така. Мъжът иска жена му да бъде постоянно около него, да знае, както прави, с кого се среща и т.н. Ка-къвто е мъжът, такава е и жената. И жената иска от мъжа същото, каквото той от нея. Това са неестествени, неправилни отношения между хората. От това гледище, казвам, че няма женени хора на земята. Външно вие сте женени, но вътрешно не сте. Апостол Павел казва: "Сгодих се за Христа." Значи, той е сгоден от две хиляди години. Много хора се годяват за Христа и така си остават.

Някои мислят, че като умрат, пак ще се женят. На другия свят няма женитба. Умрелият не се жени, но и който се ражда, също не се жени. Обаче, в обикновен смисъл на думата, хората се женят и разженват. Умре жената на някого, той започва да търси друга. Това отношение между мъжа и жената е подобно на отношението между господар и слуга. Слугата напусне господаря си, но господарят му го замества с нов. Вторият слуга го напушта, той намира трети. Трябва да разбирате същността на живота, а не както сега се проявява. За вас и вашите разбирания, животът не се е проявил още в своята пълнота. Какво разбиране е това, с което не можеш да разрешиш въпросите, които те смущават? Не е нужно да разрешиш социалните въпроси. Разреши само тия въпроси, които имат отношение към твоя личен живот. Какво направил Александър Велики? Като дошъл до Гордиевия възел, разрязал го. Какво спечелил с това? Ако бях на мястото на Александър Велики, щях да прескоча възела, нямаше да го режа. След неговата смърт царството му се разпадна. Наричат го велик, но в какво се заключава неговото величие? Има нещо, за което е велик, но не за това, което той направи. Питам: Кое е същественото за ученика? – Да учи. – Не е само това. Щом е ученик, той не може да не учи. Ще учи до известно време и като свър-

ши училището, ще стане учител. И като учител той ще се натъква на неразрешени задачи, както ученикът. Той има слабости, каквито и ученикът.

Казвате: **Ние сме свободни.** – В какво се заключава вашата свобода? Свободни ли сте в своите възгледи? Казваш, че си свободен, но търсиш човек, да видиш, дали твоите възгледи съвпадат с неговите. Ако се съвпадат, ще кажеш, че си прав. Има едно право, при което не е нужно да ти казват, дали възгледите ти са верни или не. Право ли е като ядеш, да ти казват, как да ядеш и с какви прибори да си служиш? Ако си в гората и не носиш нож, вилица и лъжица, как ще ядеш? Ще измиеш плода с вода и ще го изядеш. Това е естественият начин на хранене. Естествен начин е този, при който се изразходва най-малко енергия. Днес домакинята губи три-четири часа за готовнене. В бъдеще готовненето ще се опрости. Тогава голяма част от времето ще се използва в друго направление. Какво ядене ще приготви до макинята, която готови и е недоволна от работата си. Недоволството е резултат на социалните несгоди в живота. – Какво трябва да се прави? И младият, и старият трябва да се повдигнат до същественото. Младият иска да се жени. – Защо? – В къщи го ограничават. Той мисли, че като се ожени, ще стане самостоятелен. Старият иска да умре, да се освободи от мъчинотии си. – И двамата се заблуждават.

Сега, да дойдем до заключението. Това не подразбира, че всичко ще разрешим. Ако днес се нахраниш добре, временно си разрешил въпроса за яденето. Утре пак ще искаш да ядеш. Всички хора са недоволни от нещо. Защо са недоволни? Слънцето грее, водата тече, въздухът се движи. Казваш: Аз съм доволен. – Щом си доволен, помогни на недоволните. Покажи им пътя за придобиване на доволството. Кой те направи доволен? Колко време ще бъдеш до-

волен? Днес си доволен, но утре те заболи глава и ставаш недоволен. Кое е реалното в твоя живот: доволството или недоволството?

По кой път е вървял човек за да дойде до сегашното си положение? Той е минал по пътя на растенията и на животните. Наистина, и до днес още, като се намери в мъчнотия, човек пада духом, главата му увисва, като главата на растението. Мъчинотии са заставили растенията да заровят главата си в земята. Значи, животните са разрешили мъчинотии на растенията. Човек е разрешил мъчинотии на животните. – Кой е разрешил мъчинотии на человека? – Божественото начало в него. Въпреки това, човек има да разрешава още много въпроси. Старият умира. – Защо? – Защото не е доволен от живота си. След време пак се ражда на земята. – Защо? – Не е попаднал на това място, кое то е търсил. И на онзи свят не е доволен. На земята не е намерил ключа на живота, но и в другия свят не може да го намери. Ако на земята не разбере смисъла на живота, и на другия свят няма да го разбере. Младият оstarява, защото не е разбрал смисъла на живота. Старият умира и пак се ражда, защото не е разбрал смисъла на живота. Като умира, старият ще се прероди и млад ще стане. Като млад, ще иска да се ожени. Щом оstarее, ще иска да умре. Едно колело в движение: раждане, умиране; пак раждане, пак умиране. – Какъв е края на това нещо? – Крайт е младият да не се жени, и старият да не умира. Когато дойде до това положение, човек влиза в епохата на новия живот. Докато старите умират, младите непременно ще се раждат; докато младите се женят, старите непременно ще умират.

Искам да ме разбирате добре. Аз не засягам формата на сегашния живот. Аз не засягам и характера на сегашния човек. Според мене, това е малка отсечка от безкрайната

права. За мене, да критикувам човека в сегашните му прояви, това е губене на време. Срещам едного, чета по лицето му една тъга: или парите си изгубил, или баща си, или работите му не вървят добре. Срещам млада мома, и на нейното лице е изписана тъга: Мъчи се, дали ще срещне онзи, когото търси. Във всички хора виждам едно и също нещо.

Казвам: Онзи, Който ви е изпратил на земята, иска да ви освободи от актьорските дрехи. Не по Негово желание сте станали актьори. Вие сами сте се облекли в тези дрехи, и Той досега ви е търпял. Днес Той казва: Има и друго изкуство в живота, а не само актьорството. В източните народи наричат това изкуство "Майя" – омагьосване. Правиш това, което не искаш. Ядеш – недоволен си, казваш: Трябва да се яде. Време е да се освободите от илюзията на живота и да станете господари на себе си. Не казвам да бъдете победители, но да бъдете свободни хора. Няма по-хубаво нещо от това – каквото правиш, да чувствуваш, че си свободен. Казваш: Друго нещо е да си апостол Павел или някой пророк, а ти си обикновен човек. – Апостол Павел беше обикновен. Той гонеше християните, контузи главата си и след това чу глас: "Защо ме гониш? Пътят, по който вървиш, не е прав". Всеки от вас ще се качи на коня си и ще отиде някъде. Казвам: Пътят, по които си тръгнал, е пътят на апостол Павел. Ще паднеш от коня и ще си счупиш главата. Ще чуеш глас, който ще ти каже: Ще отидеш да проповядваш. Питаши: Не съм ли тръгнал на път? Тръгнал си, на кон си, като апостол Павел. Някога разрешаваш въпросите с мир, а някога, като Александър Велики, разрязваш Гордиевия възел с нож.

Сега хората всичко имат, любов нямат. Чудя се на подозрението между хората. И между най-добрите хора има

подозрителни. Това се дължи на вътрешния страх у тях. За да се справи със страхът, човек не трябва да насиљва нито себе си, нито другите; да не измъчва нито себе си, нито другите. Направиш погрешка, изправи я. Така сам ще се възпитаваш. Ще се оправдаваш със слабостите си. Няма да се оправдаваш, но ще бъдеш готов да признаеш истината.

Пишете върху темата: "Най-малката истина, с която човек трябва да започне". Най-малката истина е мястото, където може да срещнете най-малката любов.

Преди няколко дена дойдоха при мене двама приятели, и аз им казах: Работата ви ще тръгне напред. Сълнцето е свидетел на това. И на вас казвам: Сълнцето е свидетел на всичко, което ви говорих днес. Започнете с малката истина. Прилагайте я без страх. Тя изисква най-малката жертва от вас. Ако прилагаш най-малката любов и мислиш, че може да се урони твоето достойнство, не се страхувай. Нека се урони достойнството ти, но да не се уронват любовта и истината. Те спасяват човека. Представя ти се случай да направиш едно малко добро. Спри се в пътя си и направи доброто. Тази сутрин и аз направих една малка услуга. Седя в стаята си, чувам, една муха бръмчи жално; моли се някой да я спаси. Едно паяче я хванало за крака, а тя се моли да я пусне. Гледам – нямам пръчка, затова, хващам паяжината – тя се повлече. С нея заедно се повлякоха и паякът, и мухата; мухата на една страна, паякът – на друга. Гледам – мухата много по-голяма от паяка, но се уплела в паяжината. Освободих мухата и казах: Това място е за молитва, а не за престъпления. Някой ще каже: По-добре паякът да изсмуче кръвта на мухата, отколкото мене да безпокой. Често мухите беспокоят хората от любов.

Коя мисъл от лекцията остана в ума ви? – Най-малката истина, най-малката любов и най-малкото добро.

В древността, за да изпитат учениците на окултните школи, те били поставяни на изпит. Така проверявали знанията им. Например, неочекано ученикът заболявал. Ако успявал да се справи с болестта си, той имал знания. Колкото по-дълго време боледувал, толкова по-малко знания имал. Това са задачи, които ученикът трябва да решава. И вашите мъчнотии сега са елементарни задачи, които трябва да се решат. Ако трябва Учителят да освобождава ученика, това показва, че изпитът не е издържан. Ученикът трябва сам да решава задачите си.

Т. м.

*

4 Лекция от Учителя, държана на
12 октомври, 1932 г. София. – Изгрев.

Правилно отношение

Размисление.

Ще прочета 4. глава от I. Петрово послание.

За следващия път извадете резюме от първата беседа на тома: "Пътят на ученика."

Като вадите резюме от лекциите и беседите, обръщайте внимание на основната идея. Всяка неразбрана идея е като храната, която се приема, без да се асимилира от организма. Това е механичен, външен процес. Така и любовта има външен израз. Можеш да ядеш по няколко пъти на ден, без да асимилираш храната – това е механическа любов. Обличаш се и се събличаш по няколко пъти на ден, без да влагаш идея в това – механическа любов. Срещаш се с един учен по няколко пъти на ден без да възприемаш нещо от него – механическа любов. Разхождаш се между цветята, усещаш благоуханието им, без да възприемаш вътрешно тяхното благоухание – пак механическа любов. Докато хората разнасят само външно благоуханието на цветята, докато тяхното собствено благоухание ги отвръща, те са в относителното знание, в относителната любов. И това знание е на място – помага на Божественото. И относителната любов е на място – помага на Божествената.

Често хората се застъпват повече за относителното, т.е. за човешкото знание, отколкото за Божественото. Те познават повече човешката, относителната, временната лю-

бов, отколкото Божествената. Това са извори, които текат само през пролетта. Дойде ли лятната горещина, те пресъхват. На пролет пак протичат. Това са хора, които като учениците, лесно се възхищават. Слушат учителя си, как преподава, възхищават се. Щом ги вдигне учителят на урок, малко знаят – външната страна на урока. Дойде ли до същественото, там ги няма. Добре е да запомня човек нещата, но не и да товари ума и съзнанието си с непотребни неща. От всички се иска прилагане на това, което знаят. Може да се говори много за грешките на хората, но те трябва да се изправят. Казвате: Ние сме грешни. – За кой "ние" говорите? Ако под "ние" разбирате всички хора, прави сте. Според Писанието, няма праведни хора в света. Това се отнася до онези, които не познават Бога. Който е излязъл от греха, той е познал Бога. Той не може да се постави под общ знаменател с другите. Казвате, че всеки човек е интелигентен, но всеки не може да прояви своята интелигентност. Ако се разсъждава така, и волът е интелигентен, но неговата интелигентност е потенциална. Голяма е разликата между воля и човека. Каквото права има човекът, волът ги няма. Едва след хиляди години волът ще се ползва с правата на човека. Следователно, ако човек е хиляди пъти повисоко от воля, няма право да греши като него.

Сега, като говоря така, някой ще се запита: Кого ли има предвид Учителят? – Никого нямам предвид. Вие мислите, че като говорите за някого, познавате го. – Никого не познавате. Външно виждате, че някой човек се движи, ма-ха ръцете си, има черни очи, големи уши и т.н. Друг има сини очи, малки уши. Това е външният човек – неговият автомобил, неговата къща, чрез която той се проявява. Ако един автомобил иде срещу вас, какво сте видели? – Светлината му. – Това не е човекът. Има външни, привидни неща,

които не са съществени за човека. И в природата има привидни, случайни неща, но в тях се крие дълбок смисъл. – Как ще разберем това? – Първо ще разберете обикновените неща, а после необикновените. От обикновените неща ще извадиш известни принципни заключения, с които ще се ползваш. Обръщайте внимание на малките неща. Малка е иглата за шев, но много работа върши. С нея ще закърпиш панталоните си и ще се спасиш от мъчителни положения. Ще кажеш, че вън е топло, могат да бъдат скъсани панталоните ти. – Така е, но комарите ще те хапят през дупките на панталоните. Вземи малката игла и си усължи с нея.

Какво представляват малката игла и конецът. – Символи. Зад тях се крият известни сили. Ето защо, искам да обърна вниманието ви и върху най-дребните явления в природата. Казано е в Писанието: "По-лесно може камила да мине през иглени уши, отколкото богат да влезе в Царството Божие." Ти си богат, учен, знаеш как е създаден светът, какви иерархии ангели има, но работата ти не върви добре. – Защо? – Не обръщаш внимание на малките неща. Многото знание е излишен товар. То е все едно, да облечеш три-четири ризи на гърба си. Едната риза е на място, но останалите са тежест за човека. Не се опитвайте да разрешите всички въпроси изведнъж. Сегашното знание не е в сила да направи това. В миналото хората са разрешавали въпросите по един начин; сега ги разрешават по друг начин. Те се раждат и умират, борят се, но въпросите и до днес не са разрешени.

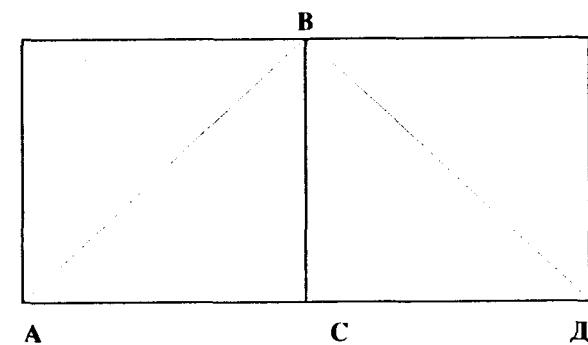
Религиозните вярват, че ще дойде Царството Божие на земята, и хората ще заживеят добре. И в миналото вярваха в това, но не стана според вярата им. Сега вярват в същото, но и тяхната вяра не се събудна. Ще стане нещо, но не това, което очакват. Ще стане това, което никой не е

очеквал. Какво ще стане, ще видите. Сега ви казвам това, за да не се обезсърчавате. Има неща, които всеки човек може да реализира. Никой не може да му препятствува. Ако славеят развали гнездото си, трябва ли да чака някакви големи преобразования, за да изправи гнездото си? Славеят не се интересува от никакви теории, от никакви преобразования. Изобщо, всички съществуващи теории не се отнасят до всички хора. Обаче, учението е потребно за всички, и светлината е потребна за всички. Но специфичната светлина може да се употреби различно. Първо, човешкото съзнание трябва да се освободи от непотребните мисли и желания. Как ще се освободи, не знаете. Вие не знаете даже как да обичате, как да задържите любовта си. Често изучавам човешката реч и виждам, колко посредствени, несъстиятелни са думите, с които си служим.

Преди няколко дни дойде при мене една 30–35 годишна светска жена, която ми разказа как в най-ранната си възраст почувствува трепета на любовта, но в скоро време се разочаровала. Изгубила вяра във всички хора. Била едва на 17 годишна възраст, и в нея бушувало недоволство и скръбта. Тя се оплакваше и казваше, че не ѝ се живее вече, много нещастна се чувствува. Аз ѝ казах: Имам една теория. Според моите изчисления, най-късно 20 години след тези изживявания, в тебе ще стане един преврат, и това, което си чувствува тогава, пак ще го почувствуваш. Само по себе си, то ще дойде. След известно време, тя дойде една неделя на беседа и след това ми каза: Ида при тебе не с онази скръб, както преди шест месеца. **Нещо трепна в мене, по особен начин, в още по-красива форма и добих вече вяра в хората.** Казах ѝ, че това, което ѝ говорих, сега стана. Закон е, някои неща след 20 години се повтарят. Предупредих я, да бъде сега умна да не изгуби този трепет на

сърцето, защото пак след 20 години то ще се повтори. Всичко, което става, не е произволно. Не мислете, че животът е произволен, механичен. Той върви по известни разумни закони.

Сега да ви обясня едно положение. Допуснете, че точката А е едно същество, което иска да се прояви. Досега това същество е живяло самотно, без отношение към други същества, които мислят и чувствуват като него. То иска да се подвижи някъде, където не се е движило досега. Щом в това същество се е явило желание да се движи, то е въз-

Фиг. 1.

приело тази мисъл от някой невидим център (В). Значи, А възприема мисли от В. Същевременно, В живее също самотно някъде в пространството. Най-напред съществото А ще се подвижи в посока С. Нещо го привлича към С. Щом пристигне там, донякъде неговото желание е реализирано. Сега в него се заражда друго желание, да се движи в друга посока – да измени посоката. Но по-далеч от точката С не може да отиде. Може да се движи нататък, но то не разбира законите. Има едно препятствие. Представете си, че от точката А до С е твърда почва, а от С нататък е въздух. С е границата на твърдата почва. Какво трябва да прави съ-

ществото А? – То започва да се движи нагоре, в посока към В. Каква идея имал Питагор, когато открил, че квадратът, построен върху хипотезата, е равен на сумата от квадратите, построени на катетите на правоъгълния триъгълник. Питагор е живял около 20 години в Египет, и 10 години във Вавилон и Палестина. Основната идея в учението му била обща идея на всички тогавашни мистици. Правият ъгъл в триъгълника представлява едната страна на човешката природа. Двата триъгълника представляват целия човек. А, В, Д – това е целият човек, поляризиран. Следователно, едната страна на човека има едни стремежи, а другата страна – други стремежи. Човек се движи в две противоположни посоки. Когато умът на човека се стреми нагоре, човешкото сърце се стреми надолу. Ако умът се стреми надолу, сърцето се стреми нагоре. Ако сте усърдни в религията, след 20 години във вас ще се зароди един процес, и вие ставате крайни материалисти; тогава ще вървите в противоположна посока. Чувствата са по-ниски и става един обрат в движението. Само така се обясняват някои подхлъзвания в живота на човека. Това е закон за смените, които стават в живота. Не могат да не се сменят и вашите чувства. Вашата любов не може да бъде все така гореща, както в началото, тя трябва да се смени. Но тази смяна не показва, че любовта ви се е изгубила. Ако тя продължава със същата горещина, нервната система не би могла да издържи. Ако чувствата взимат голям дял, човек почва да се изтощава – той отслабва, очите му хлътват. Това показва, че неразбирането на любовта ги топи. Любовта няма разположение нито към слабите, суhi хора, нито към затлъстелите. Тя има разположение само към онези организми, в които може да се прояви. Аз говоря за любовта, като израз на една висша интелигентност, която иска да се прояви. Любовта ни оби-

ча дотолкова, доколкото можем да изразим нейните мисли и идеи. Колкото по-големи изразители сме на нейните идеи, толкова и привлекателната сила, с която може да ни съдействува, е по-голяма. Като искате да бъдете обичани, вие се стремите към любовта. За да се образува във вас желание за работа, трябва да имате импулс. Така поетите търсят импулс, за да ги привлече някой център. И като намерят такъв център, те се вдъхновяват и пишат. Ако е музикант, свири с вдъхновение. Ако е градинар, копае градината с особено усърдие. След като изгуби центъра, човек престава да работи и казва, че е завършил своето развитие. Никакво развитие не е завършил, но импулсът е изчезнал. Изгаря бензинът, спира автомобилът. Автомобилът трябва да има достатъчно бензин, за да се движи свободно по своя път.

Човек трябва да има правилно разбиране за реда и порядъка в природата, както и за Божествения порядък в живота. Бог се отличава по това, че обръща внимание и на малките неща. Той не се интересува от големите войни, в които умират милиони хора. Той повече се интересува от живота на праведния, колкото и да е незначителен в голямото общество. Животът носи безброй блага, малки и големи. Според мене, малките блага са толкова важни, колкото и големите. – Нужна ли е войната? – Днес тя е толкова нужна, колкото и разороването на почвата. Ще дойде ден, когато и без разораване ще може. Днес орането е потребно дотолкова, доколкото може да служи за подтикване на човешкия дух. Мислите ли, че чукът ще бъде всяка нука на човека? В бъдеще условията на живота ще се изменият, чукът ще бъде излишен. Всяка идея е дотолкова съществена, доколкото носи живот в себе си. Ако е човешка, идеята е временна; ако в Божествена, тя е вечно. И светлината

е временна и вечна. Лампите, с които си служим сега, са временни. След десетки години това осветление ще се замени с ново. Тогава ще има друго осветление. Бог е помислил за човека, изпратил му е светлина – слънчевата. Днес хората възприемат светлината отвън; в бъдеще светлината ще иде отвътре. Тогава светлината ще иде от очите; ще седнеш да четеш и полето, в което си концентрирал мисълта си, ще се освети. Човек сам ще си свети и ще чете. Виждал съм, как стари свещеници четат на вощеница. Държи свещта в ръката си и я движи по книгата. Щом престане да чете, той изгасва свещта.

Сега, като изнасям различни примери, има опасност да ги разберете криво. Така, някой казва: Учителят говори, както аз мисля. – Това е криво разбиране. Аз не мисля като тебе. – Допадат ми твоите мисли. – Не е важно да ти допадат моите мисли; важно е, доколко те са Божествени. Какво мислиш ти, или какво друг мисли, това е второстепенна работа. Като държа беседа, за мене е важно, какво мислят разумните същества, и какво мисли невидимият свят, а не какво вие мислите. Дошъл някой да ми каже, че Иван Пенджурски се опопил. – Това не ме интересува. За мене е важно, доколко аз мога да възприема мисълта на живата, разумна природа и да бъда в съгласие с нея. За мене е важно, доколко и ти си възприел тези мисли и можем взаимно да си помогнем. Че си възприел мисълта на някой човек, това не е важно за мене. Човешките мисли са преходни. Всяка човешка мисъл и всяко човешко чувство съдържат в себе си нещо користолюбиво. Като изучавам себе си, своето тяло по форма и строеж, същевременно изучавам българина. Формата на ръката ми е българска. Някои от движенията ми са също български. И в говора, и в речта си някога виждам българина. – Защо понякога неща-

та не са ясни за нас? – Защото съзнанието ви се натрупва с излишен материал. Всяко натрупване произвежда огъване.

Когато съзнанието е огънато, нещата се възприемат по един начин; когато е изпъкнало, нещата се възприемат по друг начин. Когато очите на човека са изпъкнали, той възприема нещата по един начин. Ако очите му са вдълбнати, той възприема нещата по друг начин. Вдълбнатите очи възприемат малко впечатления: малко светлина влиза в тях. Те са съсредоточени повече към себе си. Обаче, приемат ли нещо, което им прави впечатление, те се занимават с него ред години. Добрите хора имат изпъкнали очи, разнообразие има в тях. Те събират много впечатления. Една лоша черта у тях е, че като събират много впечатления, могат да проявят алчност. И вдълбнатите очи имат добри и лоши страни.

Има патологически линии, които се явяват отгоре и отдолу на очите, в неправилни геометрически форми. Тези неправилни геометрически форми показват, че мозъкът не функционира добре. Такъв човек няма правилно разбиране за природата. Всичко очаква от другите. Ние, например, очакваме да се оправи животът, и хората да станат добри. Хората могат да се оправят за един ден. Ако знаете, какво е състоянието на днешния човек, ще разберете, защо той не е в състояние да прокара благородни идеи в своя живот. Хубави желания има у хората, но те са като деца. Детето казва: Аз мога да дигна този чувал. Като му кажат да го дигне, то се опитва и, като не може, казва: Малък съм. Нас трябва да ни радва, че в човечеството има зародени хубави мисли, но за осъществяването им се явяват препятствия. Ако в света не може да стане преобразование, какво трябва да се прави? Ще кажете: Може би, след 100 години ще стане това. Първите християни вярваха в тогавашните вре-

мена. Ако биха дошли сега апостолите, те щяха да бъдат разочаровани от това, което ще видят. Вие чакате да видите Царството Божие там, където никога няма да дойде. Какво количество розов цвет трябва да се сложи в казана, за да се извади 1 кг. розово масло? Нужни са около 3000 кг. розов цвет. Ако цветовете са много хубави, може от 2500 кг. розов цвет да се получи 1 кг. розово масло. Голямо изкуство се изисква, за да се извади розово масло. Ако се свари вашето знание, колко розово масло ще се изкара?

Днес ви говорих малко за квадрата. Занимавах ви с геометрията на плоскостта, т.е. с равнинната геометрия. Като изучавам човешкото лице, виждам, че квадратът се намира и на лицето. Това наричам жива геометрия, или органическа. В тази геометрия се крият ценни изводи. Като изучавате кривите и правите линии на лицето си, както и фигурите по него, ще разберете, какви сили се крият във вас. Това ще познаете по кривите линии на веждите, на клепачите, на носа, на устата, на ушите. По тези линии ще познаете отклонението, което сте направили от правия път и ще намерите начин да го исправите. Като не разбират органическата геометрия, хората се питат, защо страдат. Страданията идат за изкупване на известни грешки. – Как ще знаем, какви грешки сме правили? – По лицето си. Там е написано най-малкото отклонение. Смъртта на близките ви е също изкупване на грешките. Не е страшна смъртта. Страшно е, ако отношенията между заминалия и вас се прекъснат. Ако не се прекъснат, смърт не съществува. Случва се, че отношенията между вашите близки се прекъсват и приживе. Тогава, и като живи, хората пак са умрели едни за други. – Трябва ли да скърбим и плачем за умрелите? – Може да скърбите и плачете, но разумно, да цените всяка сълза. Бях ви казал да събирайте сълзите си в шишенца, да

не оставяте да падат на земята. Колко от вас сте изпълнили това? Много неща сте ме питали, но малцина изпълняват това, което им казвам.

Мнозина ме питат, да се записват ли в партии и в коя именно. – Това не е моя работа. – Коя партия е най-добра? – Всички партии са добри за себе си. Нали се жените? Ето една партия. Всеки се жени и прави такъв избор, какъвто е създад в ума си. Жената носи някакъв образ за своя възлюбен в ума си и такъв търси. И мъжът си създава образ за своята възлюбена и такава търси. Като намери своя образ, веднага се жени. Щом се ожени, всичко се свършва. Ще кажеш, че не излязло, както си очаквал. – Нищо от това, ще се учиш. Женитбата е отношение между разумни души. Следователно, щом се ожениш, ще изучаваш отношенията между душите. Вие нямаете правилни отношения помежду си и се чудите, защо животът ви не върви, както трябва. В отношенията между хората ще различавате човешките прояви от Божествените. Човешкото ще търпите, а Божествено то ще почитате и уважавате.

Един познат ми разправяше една своя опитност. Една вечер влязъл в едно кабаре, да види, какво правят хората там. Понеже се възмутил от поведението им, опитал се да направи една забележка на единого. Веднаго той се хвърлил върху него и го набил. След това скочили и други от присъствуващите и го изпъдили вън. Те му казали: Твоето място не е тук. Аз не съм влизал в кабарета, но, като ясновидец, имам представа, какво нещо е кабаре. Казвам: Животът на хората е кабаре. – Защо? – Защото не е естествен. Аз не осъждам хората в кабаретата – разбиранятия им са такива. Понеже нямат работа, която да погълне силите им, те отиват в кабаре, да търсят своето щастие. Ако си писател, художник, музикант, ще седиш в стаята си и ще рабо-

тиш. Докато не се отречеш от света, ще се отклоняваш от правия път, ще се биеш, ще ти чукат главата. Това не е живот. Сегашният живот на хората не може да се нарече истински живот. Който иска да влезе в истинския живот, трябва да работи върху себе си, върху своето чено. Човек с голямо, добре обработено чено е готов да бъде гражданин на Царството Божие. Щом влезе между хората, той веднага изпъква. Разликата между него и обикновените хора е такава, каквато между говедаря и говедата. Ум, сила, любов са нужни на человека. – Говори ни, искаме да се изправим. – Мога да ви говоря, но не мога да ви помогна, ако вие сами не работите.

Преди няколко дена получих писмо от една млада жена, способна, но крайно нещастна. Свързала се с един мъж, с когото не трябвало да се свързва. Пита ме, как да се освободи. Виждам, че засега това е невъзможно. Тя направила тази грешка, защото не се познавала – разчитала на себе си повече, отколкото трябвало. Сега не ѝ остава нищо друго, освен да търпи. С търпение въпросът ще се разреши по-добре, отколкото с раздяла.

Питате: Трябва ли човек да се жертвува за една жена, или за един мъж? Като ви поставят на изпит, сами ще видите, трябва ли да се жертвуват и можете ли да се жертвувате. Човек трябва да се жертвува само за Онзи, Който му е дал живота и Който всеки ден го кредитира. Към Бога човек трябва да бъде верен. – Към партиите? – Всички партии крият нещо користно в себе си. Те първо уреждат своите работи, а после работите на народа. Една партия има в света, която има предвид благото на всички живи същества. В нея няма никаква корист. Тя е партията на Бога. Всички останали партии са човешки.

Днес всички се интересуват за съдбата на славянството. Русия, като представителка на славянството, ще мине през големи изпитания, през специфичен път на развитие. Отсега нататък идат за нея изпитания. Ако сте живи до това време, ще видите, през какви изпитания ще мине тя – разумни изпитания. Това се отнася не само за Русия, но и за Европа, за цялото човечество. Всички ще минат през разумни изпитания. Като минат през големите изпитания, хората ще кажат: Не се живее така! Има и друг път в живота. Аз зная, че политиката, политиците няма да спасят човечеството. И те носят идеи, но не са носители на новото. Днес човечеството живее в безлюбие. Любовта ще го спаси. Затова казвам, че и без партии хората ще се спасят и ще се развиват. Засега и партиите са на мястото си. И те ще донесат някакви идеи. Изобщо, левите партии са по-демократични. Според мене, съществуват женски и мъжки партии. Демократичните партии са женски, защото жените говорят много. Следователно, където много се говори, там жените управляват. Някой казва: Била ли те е жена? – Как бие жената, и как мъжът? Жената бие много, но на различни места, а мъжът – на едно място и силно. Той ще те удари един-два пъти, но ще те простре на земята.

Сега, ние се отдалечихме от въпроса. Вие искате да знаете истината върху политическия живот. Този живот е израз на вътрешния духовен живот на хората. Политическите партии идат в света по силата на специален закон. Искате или не искате, те ще дойдат, както расте троскотът по нивите. Партиите са израз на човешкия дух. Те са канал, чрез който се изявява човешката дейност. Има светски и религиозни партии. И едните, и другите са естествено последствие на човешкия живот. Преди години, религиозните партии се деляха: всяка партия, всяка секта държеше за своята

черква. Днес те си подават ръка и казват: **Важно е Христос да се прослави.** Същото става и между светските партии. Днес и те си подават ръка, обединяват се. Всяка партия носи известни идеи, които могат да се обединят. – Коя партия е най-добра? – Според мене, добра партия е тази, която носи високо човешки идеи и която включва в себе си добри, умни, справедливи и честни хора. Всяка партия, всеки човек трябва да бъде носител на новото.

Една партия съществува в света – партията на Бога. Запишете се членове на тази партия. В тази партия няма болни и страдащи – всички хора са радостни и бодри; в тази партия няма невежи – всички си помагат взаимно, всички се просвещават; в тази партия няма генерали и редници по чин. Там всеки заема мястото си, според интелигентността си и според работата, която върши. Който работи най-много, той е генерал; който работи малко, той е редник. Тези хора живеят на земята, между вас. Като минават помежду ви, те се усмихват, погледнат ви и си казват: Няма нищо, всичко ще се оправи. Те са спокойни, от нищо не се смущават, защото в техни ръце е бъдещият план на човешкото развитие. – Какви са те по народност? – От всички нации: и българи, и руснаци, и французи, и германци, и англичани. Те знаят, как ще се оправят работите. Преди европейската война те начертаха карта на бъдеща Европа. Обяви се войната, народите се биха, помириха се, и картата се изпълни точно така, както беше предвидена. **Днес се чертае друга карта.**

Момък се влюбва в една мома. След две години я разлюбва и се разделят. Кой е виновен за това? Зимно време ледовете се спояват, но щом изгрее слънцето, те се стопяват и разединяват. Кой е виновен за това? – Временната човешка любов. След време, двете капки вода отново се сли-

ват – като капки на един и същ извор. Любовта им отново се проявява. – Не сме ли свободни да се изявяваме както искали? – Свободни сте. Фактът, че разсъждаваме по всички въпроси, показва, че сме свободни, не сме автомати!

И тъй, нова карта се чертае на човечеството. Аз зная, каква е последната карта. Тя ще освободи хората от страданията им. За това време е казано в Писанието: "И ще бъде една държава, едно стадо, един пастир." Тогава ще има само един народ. Аз не искам да се спират повече върху въпроса за партиите, защото някои имат разположение към известна партия и ще се засегнат. Някои са демократи, други – земеделци, радикали, трети – социалисти, комунисти. Каквито имена да носят партиите, вие сами сте ги нарекли така. **Всеки е свободен да има каквото ще възгледи.** Политическият живот е външен, временен, преходен. Той не е нещо неизменно. Ако отидете в Америка, там е позволено всичко. Можете да се занимавате с наука, с религия, но, дойдете ли до политиката, това не се позволява – ще се намерите в затвора. Движиш се по улиците, но ако си позволиш да вървиш, където не е за пешеходците, веднага ще дойде стражар и ще ти каже, къде да вървиш. Окажеш ли най-малкото съпротивление, ще се намериш в участъка. Следователно, като отидете в Америка, ще трябва да се подчинявате на наредбите, които съществуват там. Каквите възгледи и да имате, ще ги държите за себе си. **Жivotът не се заключава в политическите възгледи на човека.**

Първото нещо, което се иска от човека е да има правилни отношения към Бога. Той изпитва човека по два начина: първо, Бог влиза във вас, да види, достатъчно ли ви е дал и доволни ли сте от полученото. После, влиза в близния ви, да види, как и колко давате вие. Така Той изпитва доволството и щедростта ви. Ако не си доволен от живо-

та, две причини има за това: или Бог не ти е дал, колкото трябва, или ти не си дал на близния си, колкото трябва. В първия случай, ще се молиш на Бога да ти даде толкова, колкото да се задоволиш. Във втория случай, ти ще дадеш на близния си още толкова, колкото да го задоволиш. Сегашните хора много взимат, малко дават. Богатите са взели всичко, което Бог е дал, и нищо не дават. Сега се създава партия, която иска да вземе богатството на хората и да даде на бедните. Това е неестествен процес. **Ще дойде ден, когато богатите ще дадат всичко доброволно.** Това е правилно разбиране.

Като ви наблюдавам, виждам във вас желание да прилагате онова, което сте разбрали. Много сте чули и разбрали, но малко сте приложили. Не че нямате добра воля, но ви липсва постоянство. Аз трябва да настоявам повече, но ви оставям да се проявите естествено, без външно насилие. Ако минете по моя път, ще имате ясна представа за живота. Но това е невъзможно. Пътят, по който съм минал аз, е пълен с противоречия. Който мине по този път ще се стопи. – Какво да правим тогава? – Ще вървите по своя път бавно, но сигурно. Бог ви е търпял толкова години, и аз ще ви търпя. Той е бил много **снизходителен** към вас, и аз ще бъда **снизходителен**. Казвам си: Ако Бог е **дълготърпелив**, не мога ли и аз да бъда поне **търпелив**? Някой не мисли като мене. Нищо, ще мисли като себе си. Аз съм дошъл до заключението: **Какъвто човек и да срещна, добър или лош, първо, ще потърся една добра черта в него.** Намеря ли такава черта, ще я държа в ума си. При това положение, този човек ще се отвори и ще прояви Божественото в себе си. Той минавал за лош човек, защото всички хора са го мислили за лош, не са го обичали. Щом гледат на него ло-

шо, той се затваря за хората и не проявява доброто, вложено в него.

Преди години, когато ме интернираха във Варна, с мене дойде един стражар, със строго, лошо лице. В първо време, като пътувахме във влака, той гледаше към мене с недоверие. Стана ли от мястото си, мръдна ли една крачка напред, той веднага ме проследяваше с очи, да не избягам от влака. Аз го поглеждах спокойно, виждах в лицето му нещо добро и не се смущавах. Той постепенно се отпускаше, взе да гледа на мене с доверие и, по едно време, каза: Чудно нещо, защо те пращат във Варна? Loши хора има по света. Той искаше да каже, че хората са неразбрани. Казах му: Мислят, че съм опасен човек, че мога да направя нещо лошо. – С очите си да видя, няма да повярвам в това. – Няма нищо, те постъпват, както разбират.

Сега, аз изнасям само примера, да видите, как човек може да прояви доброто. Първо, ти трябва да мислиш добро за него. Ако исках, аз можех да взема оръжието на стражаря, но друга мисъл ме занимаваше, не исках да се боря със злото. За мене е важно доброто в човека. Всеки трябва да знае, че той сам е господар на своята съдба. Може да си затворник, и пак да си господар на себе си; може да си цар, и пак да си роб. Може да умираш и да си роб, а може да умираш и да си свободен – господар на своята съдба. Свободата на човека не се заключава в положението, което той заема, но в неговата мисъл, в самообладанието, което той проявява.

Т. м.

*

5 Лекция от Учителя, държана на
19 октомври, 1932 г. София – Изгрев.

Вътрешните сили

Ще прочета 2. глава от II. послание към Тимотея.

Жivotът има две страни: външна и вътрешна. Външната страна е изложена на постоянни промени. Формите на външния живот, обаче, са Божествени. Друг е въпросът за ония форми, които се менят като костюмите на человека. Като мени костюмите си, човек иска да се хареса на хората. Какво допринасят хубавите дрехи на человека? – И те носят някакво благо, но животът не е в това благо. Някой не обръща внимание на външността си, но това е неразбиране на живота. И като се облича добре, и като не се облича добре, човек все иска да обърне внимание на хората, но по различни начини. Богатият иска да обърне внимание с богатството си, а бедният с бедността си. Болният иска да обърне внимание с болестта си, а здравият – със здравето си. Чуйте болния, как усърдно говори за болестта си, като проповедник. В този смисъл, болният проповядва повече, отколкото здравият.

И тъй, човек трябва да разбира, както външната, така и вътрешната страна на живота. Казваш: Родил съм се, трябва да живея. – Не е така. Родил си се, и разумно трябва да живееш. То е все едно, някой да те пита, вярваш ли в Христа, или не вярваш. Казваш: Вярвам. Мислиш ли, че с това се свършва въпросът? Това е все едно да те питат, обичаш ли музиката. Отговаряш: Обичам музиката. – Пееш ли? – Пея. Обичаш музиката, обичаш пеенето, но нищо не си

направил. Това е външната страна на нещата. Ще вярваш и ще прилагаш вярата. Ще говориш за музиката и ще я прилагаш. Ако не прилагаш, само ще си внушаваш, че си вярващ, че си музикален. Но ако те накарат да изпееш или да изсвириш нещо, сам няма да се харесаш. Ако трябва да приложиш вярата си, сам не си вярващ.

Помнете: Докато живеете на земята, вие сте под контрола на друго съзнание. Както кракът и ръката не са свободни да действуват, както искат, така и твоето съзнание е под контрола на висшето съзнание. Ръката, кракът и всички останали органи на човешкото тело представляват сбор от живи, разумни клетки, които се подчиняват на човешкото съзнание, а човек – на Божественото съзнание. Една разумна душа управлява всички клетки. Ето защо, казваш на ръката си да се движи, и тя се движи. Кажеш на крака си да ходи, и той ходи. Ще кажеш, че това е механически процес. Не, това е разумно подчиняване. Някога заповядваш нещо на ръката си, но тя не се подчинява. Това се случва и с убежденията. Някога в съзнанието на човека се наслояват толкова много убеждения и възгледи, че дохожда до състояние на инертност – нищо не иска да прави. Щом се освободи от това наслояване, той е готов да се моли, да благодари на Бога. Питам: Какво ще правиш, ако си чиновник? Можеш ли да не отидеш на работа, под предлог, че си неразположен? Ще ти кажат: Щом не си разположен, друг ще те замести. И християнинът може да каже, че не е разположен, но може да се моли, да прави добро, но това не го извинява. Ако и ученикът е неразположен и не учи, ще остане назад от другарите си. Той казва: Не разбираам този предмет. – Ще учиш!

Сегашните хора говорят за свобода, но и те не я разбират. С тази свобода никой не може да влезе в Царство-

то Божие. Аз не харесвам и вашата свобода. Така не се служи на Бога. Какво служене е това, като нямате страх от Бога и уважение към близките си? Днес и млади и стари са на един ум. Мислите, че и аз ще бъда на вашия ум? Един ден ще ви оставя, сами да се занимавате в школата. Ще се разправяте, кой е по-близо до мене и кой по-далеч. **Близко до мене е само оня, който изпълнява Божията воля.** Като останете сами, ще търсите друг учител. Ако той може да ви предаде идеите правилно, добре. Защо изпадате в заблудения? – Защото умът ви е пълен с непотребни неща. Седиш на едно място и си недоволен – липсва ти нещо. Друг проповядва, но не от любов а от щеславие. Какво можеш да разбереш от тази проповед?

Представете си, че пред вас са изложени няколко кубове. Учил си десет години; какво разбираш от тях? Има математици, които не разбират вътрешния смисъл на куба. Ще кажете, че вие разбираете това тяло. Разбирайте го по нашему. Морални сте по нашему, добри сте по нашему. Питате: Защо днес Учителят говори така? – Защото вие постъпвате така. Като ви наблюдавам, виждам, че нито гледането ви, нито движенията ви, нито сядането ви са както трябва. Срещне ме някой и си приладе вид на оскърben. Не е верно това. Друг се представя за много учен. Не е верно това. Трети се представя за смирён. И това не е верно. Аз зная, кой какво крие вътре в себе си. Не мислете, че можете да ме заблудите. Никой не може да ме заблуди. Пътят, по който вървите, нищо не може да ви предаде. По този път нищо не се постига. **Човек трябва да бъде искрен към себе си. Само така, той може да служи на Бога.** Ще кажете, че много съм ви проповядвал, много знания съм ви дал. Не е лошо това. Лошо е, ако с тези знания вие се възгордеете и помислите, че всичко знаете. Като знаете много, изпейте

една песен. Ако задоволиш хората, добре пееш. Не се заблуждавайте, не се подавайте на много учители. Казвате, че аз съм говорил нещо. Всъщност, вашите учители са говорили това. Не ми приписвайте това, което не съм казвал. Освободете се от чуждите обявления.

Често някои ме запитват, дали са напреднали в духовния път. Нищо не отговарям, но изваждам термометъра и меря температурата. Ако топлината ви се е увеличила, добре сте; ако не се е увеличила, не сте добре. Докато живеете в заблудения, никакво добро не ви чака; ще отареете, ще умрете, ще ви погребат, и след това поп ще пее на гроба ви, да прости Бог греховете ви. След мене, всички ще ви забравят. Какъв смисъл има тогава животът? Това показва, че връзката между хората се прекъсва. Такива са отношенията между гостилничаря и неговите клиенти. Докато тенджерите са пълни, гостилницата се посещава. Щом тенджерите се изпразнят, няма гостилница, няма и посетители. Това е външно разбиране, което не почива на никаква основа. Вие сами разрушавате основата, на която сте стъпили. Старите казват, че младите не живеят както трябва. Как живеят старите? Според мене, и те живеят като младите, но се прикриват. Аз не се интересувам как живеете; не се занимавам с това. Казвам: Не можете да угодите на Бога, ако не изпълнявате Неговата воля. Не е въпрос, дали се обичате, или не и как се обичате. Важно е да водите чист живот. Това се иска от всички. Като се ръкуваш, да знаеш как. Който се ръкува с тебе да остане доволен. Като говориш с някого, първо той да остане доволен от разговора. Изкуство е да задоволиш човека!

Преди години, имаше един брат, който бягаше от упражненията. Щом се започваха упражненията, той веднага бягаше. – Защо? – Не могъл да взима участие в тях. – Но

же, или не може да взима участие, той трябва да стои и да гледа, как другите правят упражненията. Никой човек не е самостоятелен. Хората си влияят едни-други, особено в злото. Някой не слуша мене, че вас ще слуша! Вие се групирате в общества и философствувате. Вместо да създавате, разрушавате. Ако е за разрушаване, и аз мога да руша. Всеки може да разрушава. В това отношение, всички хора са майстори. Аз мога в един момент да ви разпръсна като пилци, но какво ще придобия с това? Всеки може да запали една къща. Всеки може да пусне една дума, като запалителен фитил между хората, но какво ще постигне с това? – Еди-коя си млада сестра не върви в правия път. – Старата върви ли? Докато имате такива разбирания, и младите и старите ще постигнат толкова, колкото и апостолите на своето време. Те очакваха да дойде Царството Божие на земята, Христос да стане цар. Очакванията им не се сбъднаха. Един ден останаха сами и трябваше да проповядват, да бъдат гонени и преследвани. В края на краишата, те придобиха нещо ново. Днес едва ли ще се намерят 12 апостоли. Духът слезе над 12-те апостоли. Дали ще слезе над вас, не се знае.

Христос казва: "Ще изпратя Духа си да пребъдва във вас." За да придобиете Христовия Дух, вие трябва да се проникнете от желанието да вършите Божията воля всеки момент. Някой мисли, че като се помоли един път, повече не трябва. Казано е: "Постоянно се молете!" Това не значи, да насочиш ума си към едно и също нещо, да изпаднете в еднообразие. За да бъде мисълта ви чиста, умът трябва да бъде насочен към възвищения свят. Влезе ли една нечиста чи-съл във вашия ум, вие попадате в дисхармонията или в дисонанса на живота. Един неверен, нечист тон нарушиава цялата хармония. Следователно, всеки дисонанс трябва или

да се изхвърли навън, или да се изправи. Опитвал ли си да живееш за Бога?

Казваш: Не разбирам как трябва да се живее за Бога. Не знам, кой е правият път. Не знам, какво да правя. – Ще дишаш, ще мислиш и чувствуваш, ще работиш, ще ядеш и пиеш, но всяко нещо да бъде на своето място. Не влагай нищо непотребно в мислите и в чувствата си. Всичко непотребно внася смут и нечистота в човека. Ако се стремя да привличам хората, за да ми създават удобства, да се грижат за мене, да ме разхождат с такси и файтони, аз съм човек от старата култура. Това и царете имат, но аз не съм дошъл да ставам цар. Моята мисия е съвсем друга. Следователно, и вашата мисия не е да ставате големци. Запитайте се, докъде сте дошли. Помолете се на Бога и вижте, дали молитвата ви ще се приеме. Ако не се приеме, има нещо криво в живота ви. Същото се отнася и до мене. Ако молитвата ми не се приема, има нещо криво, неправилно в моя живот. Аз знам, защо човек никога не успява, защо се развращава. Никой дявол не може да ме изльже и съблазни. Аз познавам намеренията му. Слушам някоя сестра, говори с един брат любезното, меко. Казват, че сърцето ѝ е запалено, гори от любов. – Запалено е сърцето ѝ, но не от Бога – друг е запалил нейното сърце. Тази сестра се нуждае от хляб а не от пасти. Хлябът е от Бога, а пастите са човешко изобретение. Една сестра се оплаква, че очите ѝ се зачервявали. Питаше ме какво да прави, да се махне тази червенина. Посъветвах я да се подложи на житен режим: Всеки ден да яде само по сто грама сурвово жито. Тя изпълни режима. Десет дена яде сурвово жито, и червенината на очите ѝ се махна. Същевременно тя започна да мисли и разсъждава по-добре.

Сега и на вас казвам: Приложете режима на любовта във всекидневния си живот. Не е въпрос да се прославите чрез любовта, но тя да бъде вашият естествен живот. Щом приложиш любовта, всички ще те обичат. Където е любовта, там е силата. Казано е: "Сине мой, дай ми сърцето си." Значи, сърцето принадлежи само на Бога. Никой няма право да влезе в твоето сърце, нито ти имаш право да влезеш в сърцето на кого и да е. Никой няма право да влезе в твоя ум и в твоята воля, нито ти имаш право да влизаш в чуждия ум и чуждата воля. Божественото трябва да царува в човешкия ум, в човешкото сърце и в човешката воля. – Стремим се и ние, искаме да постигнем нещо. – Вие се стремите, имате добри желания, но не мислете, че сте постигнали всичко. Трябва да учите и да работите. Ето, и аз съм дошъл между вас, да уча, да придобия нещо. Като придобия това, за което съм дошъл, ще отида на друго място. Какво правиш, като видиш чинията си пълна? – Нахраниш се и я оставяш настрана, за да свършиш друга работа. След време пак ще се върнеш към пълната чиния.

Казвате: Учителят ще ни остави. Не е въпрос за оставяне; въпросът е да разберете понятието "близост". Божията Любов създава условия за близост. Където има любов, там хората са близки; където любовта отсъствува, там никаква близост не съществува. Ако имаш любов, всичко можеш да постигнеш: без любов нищо не се постига. Казваш, че нещо ти е тежко, мъчно ти е. Търсиш причината вън, или вътре в себе си, но не можеш да я намериш. Причината се крие в натрупване на излишни вещества в мозъка, белите дробове или в стомаха. Тези вещества не се поддават на никаква обработка. Ако в малкия ти мозък се натрупа излишна материя, от сутрин до вечер ти ще мислиш за удоволствия и жени. Щом се освободиш от тази материя, ти ще гле-

даш на жената като на сестра. Знаеш ли, какво нещо е мъжът и какво – жената? Аз гледам на човешкото тяло като на свещен дом, в който душата живее. Като влизаш в този дом, ти ще изчиши обувките си, ще ги събуеш, и така ще влезеш. Какво ще стане, ако влезеш с кални обувки? Калта ще проникне в очите, в носа, устата. Ако не разбираш, какво представлява този дом, искаш да го пипнеш тук-там, да се докоснеш до него. Казваш: Зависи, кой ще се докосне. Това е лицеприятие. Често и на мене целуват ръка. Трябва да кажа, че ми е приятно едни да ми целуват ръка, а за други – неприятно. Ако днес си нечист, за утре ще се изчиши. Душата трябва да се изчисти от наслоената върху нея кал. Не се чисти лесно тази кал – с векове се е наслоявала. Знание е нужно за това.

Какво се постига със знанието? Ако сега ви говоря с висок тон, какво означава това? Имам някаква цел. И музикантът взима високи и ниски тонове. Някога пее forte, някога piano. Каква е целта му? Има някаква цел. Ако някой е далеч от тебе, ще му говориш високо; ако е близо до тебе, ще говориш тихо. На културния и на музикалния човек ще пееш тихо; на некултурния и немузикален човек ще пееш високо. Това е външната страна на живота. Изобщо, външната, физическата страна представлява завършен процес. Тя е неподатлива материя, наслоена енергия. Когато едно същество от Божествения свят има нужда от материя, от която да създаде някаква форма, то слиза на физическия свят, т.е. в склада на Божествената енергия. Тук то изучава законите на енергията, от която изработва известна форма. Малко материя и енергия му трябват, но за да ги събере, то прекарва на земята 50–60 години. Така и търговецът, за да реализира своята мисъл, купува и продава стока. Ако една мисъл или едно чувство не се облекат в съответни фор-

ми, те остават недостъпни за човека. От отделните части висшите същества създават формите. От какво е съставена правата линия? – От множество точки. От какво е съставена плоскостта? От какво е съставен кубът? – От безброй плоскости. Когато линията се продължава, това показва, че плоскостта се разлага; когато линията се скъсява, частите на плоскостта се съединяват. Когато плоскостта се увеличава, тялото се разлага; когато плоскостта се намалява, частите на тялото се съединяват.

Питате: Какво се крие в плоскостта? – Голямо количество сили. Ако прекараме тези сили през едноизмерния свят, ще получим безкрайно дълга права линия. Ако скъсим тази линия, отново ще образуваме плоскост. Ограничим ли плоскостта, ще образуваме куб; ограничим ли куба, ще образуваме четириизмерно тяло – тесаракт. И обратното: щом намалим тесаракта, образуваме куб; щом намалим куба, образуваме плоскост. Тази наука, приложена в живота, означава: когато силите на ума се увеличават, силите на тялото се намаляват; когато се увеличават силите на чувствата, намаляват се силите на волята. Значи, между ума, сърцето и волята има известно отношение. Ако волята е много силна, намалява се дейността на ума и на сърцето. Ако разумната воля е най-висока проява на човека, има смисъл да се намали дейността на ума и сърцето.

И тъй, в природата става пренасяне на енергите от едно място на друго. Като се храни, човек придобива енергия, която пренася в умствения и сърден свят. Мислите и чувствата са материал за човешката душа. Без тях тя не може да се развива, не може да се прояви. Хората искат да работят, за да угодят на близките си, да угодят и на Бога.. Същевременно, те искат и друго нещо: жената, например, иска да се харесва на мъжа си или на приятеля си. Това же-

ление е на място, но ако човек не разбира закона, сам ще се спъне. Същото се отнася и до мъжа: той иска да се харесва на жена си или на приятелката си. Ако онзи, на кого то искате да се харесате, стои по-високо от вас в умствено и в морално отношение, вие се повдигате; ако стои по-ниско от вас, понижавате се. За да се повдига, човек трябва да желае да се харесва на Бога. Той пък ще бъде справедлив към човека. При всички условия на нашия живот, като грешим и като правим добро, Бог всяка се постъпвал абсолютно справедливо към нас. – Това ни радва. – Като знаете това, не бързайте да се произнасяте за нещата. Не правете бързи заключения. Какво ще ми говорят за планината, когато аз съм бил там? Какво ще ми говорят за този или за онзи, когато аз ги знам по-добре от тях? Каквото и да ми се говори за някого, аз не се влияя от думите му – познавам човека много добре. Аз познавам работите добре. Че този брат бил лош, или добър, това не ми е чудно – аз знам причината за всичко. Знам пътя, по който е минал той. Един човек може да изпълнява службата на стражар, друг – на учител, на свещеник, или друга работа – важно е да изпълнява Божията воля и да учи, да придобива знания.

Казвате: Учителят знае всичко; всичко може да направи. – Това е заблуждение. Ако се мисли така, това подразбира, че има неща, които още не са направени. Ако остане нещата да се правят отсега нататък, всичко е свършено с нас. Бог е създал цялата вселена. Всичко живо е Божие творение. Сега, Той само поддържа онова, което е създал. Следователно, след Него никой нищо не може да направи. Задачата на всеки човек е да изучава създаденото. Някои идат при мене, да научат нещо. Те говорят за хиромантия, за тайните науки, искат да погледнат линиите на ръката ми, да видят, какво е написано там. Понеже те имат лоши ли-

ни на ръцете си, искат да видят, дали и аз ги имам, та да кажат, че и аз съм като тях. Това са аномални, патологически прояви. Слабостите, злото, грехът са дошли отвън, те са вметнати, чужди неща. Те нямат нищо общо с человека и с неговото съзнание. Както гвоздеят се забива в дъската, така и лошата мисъл може да се наложи на човешкия ум. Знание е нужно, за да извадиш гвоздея. Един млад брат ми разказваше една своя опитност. Казваше ми: Много моми съм срещал, все красиви, но нито една от тях не ми направи впечатление. Един ден срещнах една черна, грозна мома. Чудно нещо, тя ми спря вниманието. Колкото пъти я срещах, смущавах се. Казвам: Тази мома е проводник на сили от невидимия свят, чрез които искат да те спънат. Това са чужди мисли и чувства, които ти се натрапват отвън.

Една сестра ми казваше за един брат: Учителю, обичам този брат. – Няма нищо лошо в това, но запитай се, откъде иде тази любов – от Бога, или от друго място. – И той ме обича. – Това е въпрос. Ти си въобразяваш, че те обича; всъщност, той мисли за друга. Можеш ли да го обичаш, без да искаш нещо от него? Обичай го и желай, той да се повдигне, да стане учен, богат, красив, без да искаш да се жениш за него. Това наричам любов. Да мислиш, как да му сложиш гем и да го управляваш, това не е любов. Ако е така, съжалявам, че съм говорил толкова много за любовта. Според мене, любовта е отношение между възвишени души. Свещено нещо е любовта! Като се говори за нея, тя се опетнява. По-добре е хората да си грешат, отколкото да им говоря за любовта и да я опетняват. Аз говоря на никого за любовта, а той мисли за симпатията си. Помни: Никога не можеш да владееш една душа. Временно можеш да я обсебиш, както животно, но един ден тя ще се освободи от тебе и ще се върне при Бога. Душата излиза от

Бога и се връща при Него. Като замине тази душа, ти ще страдаш, че не си постъпил с нея, както трябва.

Сега, аз не искам да се ровя във вашите грехове. Радвам се на вашите добродетели, а греховете ви оставям настрана. Те са резултат на вашите криви разбирания за любовта. Един брат се ръкувал с една сестра и стиснал ръката ѝ по-силно, отколкото трябва. Тя е недоволна и се оплаква от него. Братът казва, че направил това от любов. Каква любов е тази? Сестрата трябва да бъде готова да му каже: Братко, Бог не стиска така ръцете на хората. Втори път не си позволявай да стискаш ръцете ми. Какво прави сестрата? От една страна се възмущава от брата, а от друга страна му се усмихва, пали сърцето му. Един ден е сериозна, а на другия ден се усмихва. Това е лицемерие. Едно поведение трябва да има човек! Ако се представяш такъв, какъвто не си, ти сам се осакатяваш. Това е лъжа. Ще се представиш такъв, какъвто си. Тогава и хората ще имат същите отношения. Искрени трябва да бъдете! Какво по-хубаво от това, да видиш на Божието лице изразено доволство или недоволство от тебе? Бог нищо не казва, но ти четеш по Неговото лице и изправяш живота си. Тогава лицето ти се озарява от Божествената светлина. Това значи да се подмлади човек. Аз мога да ви подмладя, но това е още опасно. Когото и да подмладя, ще се забрави и увлече в света. Ако направя някого велик музикант, и той ще се увлече в света. Малко хора използват красотата, младостта, дарбите си за полза на човечеството. Повечето се спъват от своите дарби и от благата, които им се дават. **Има смисъл да бъдеш млад и красив, но ако с това повдигнеш обкръжаващите. Не можеш ли да направиш това, по-добре си върви в естествения път на живота.**

Сега вие искате да знаете, защо си служа с примери от вашия живот. Това правя с цел, да ви предам по-отблизо своето учение. Не ми е приятно да си служа с тези примери; не ми е приятно да повиша и гласа си, но въпреки то-ва, го правя. **Искам, като приемете учението, да останете верни на него, да не го изопачавате.** И способните, и неспособните могат да го изопачат. Къде ще бъдете след 50–60 години? Ще умрете и ще заприличате на един куб. Слагат паметник върху вас и му предават геометрическа форма. Това е заблуждение. Като съедините шест куба в едно, ще получите тесаракта, който е в постоянно движение. Той е тяло в четириизмерния свят. Ако човек може да движи частите на тялото си, ще знае, как да подобри условията на своя живот. Днес учените, специално математиците, се интересуват от четвъртото измерение. Те искат да разберат какво представлява това измерение. Едно е важно: Това, което не се постига в триизмерния свят, може да се постигне в четириизмерния. Това, което не се постига в плоскостта, в тялото се постига, т.е. в триизмерния свят. Невъзможното за човека е възможно за птицата. Човек не може да хвърчи, а птицата може. Обаче, има област, в която човек може да хвърчи, а птицата не може. Това е областта на мисълта. Чрез мисълта си човек прониква в обширните полета на многоизмерния свят. Едноизмерният свят е врата за друизмерния; двуизмерният е врата за триизмерния; триизмерният свят е врата за четириизмерния и т.н. От четвъртото измерение нататък се влиза в духовния свят.

И тъй, невъзможното от физическо гледище е възможно от духовно гледище. Боли те пръст. Лекуваш го по един, по друг начин – не минава. Ако употребиши молитвата или мисълта си, болката минава. Намираш се в пустинята гладен, жаден, рискуваш да загинеш. Ако разбираш законите

на духовния свят, със силата на молитвата и на мисълта си, хлябът ще дойде. Има един реален, духовен път, по който и в пустинята да си, хлябът ще дойде. – Как става това? – Има закони, които увеличават малкото, но все трябва да има нещо. От нищо нещо не става. Христос знаеше този закон. Когато петхиляден народ дойде да Го слуша, Той каза на учениците си: "Да нахраним народа!" Те отговориха: "Има само пет хляба. Много хляб е нужен за този народ." – "Дайте хлябовете!" – рече Христос. Той взе петте хляба, благослови ги и ги начупи. Те се увеличиха толкова много, че всички се нахраниха доволно и останаха 12 коша укрухи. Достатъчно е да има едно житно зърно в пустинята, за да се увеличи.

Казвам: Достатъчно е да имате една свещена мисъл в ума си, едно свещено чувство в сърцето си и една свещена постъпка във волята си, за да се създаде нещо ценно от тях. Обаче, без нищо нещо не става. – Не разбираме как става това. – Не е нужно да го разбирате. – Защо? – Ако знаете всичко, ще се спънете. Все едно, че ви давам голяма площ земя да обработвате. Като не знаете, как да работите, ще изгубите времето, без да имате резултат. Дам ли ви малка площ, лесно ще я обработите и ще имате резултат. Твое е само това, което можеш да обработиш. Какво представлява всичкият въздух, не зная, но се ползвам от въздуха, който поемам в дробовете си. Какво представлява светлината, не зная, но се ползвам от онази светлина, която прониква в мене. Какво представлява Бог в своето величие, не зная, но ако съм във връзка с Него, Той заставя обкръщаващите да ми съдействат в доброто, и аз се ползвам от Неговата Любов.

Дойде една сестра при мене, да се оплаква от един брат, че бил лош, че я гледал някак особено. – Братът не е

толкова лош, но това станало причина, да дойде тя при мене, да ѝ обясня известни неща. Много хора не гледат добре, не само този брат. Като гледа, човек трябва да внимава за движенията си. Някои движения внасят лошо разположение в човека. Съзнанието ви трябва да бъде будно, да контролира движенията. Видиш една жена, и мускулите ти трепват. Ще се пазиш. Това трепване замъглива ума. Това е особен род пиянство. Знае се, че пиянството, блудството и престъплението вървят заедно.

Дяволът отишъл при единого и му казал: Искам от тебе да направиш едно нещо. – Какво искаш? – Или да убиеш човек, или да блудствуваш, или да изпиеш чаша вино. – Да убия, не мога; да блудствувах, не мога; ще изпия чаша вино. Като изпил чашата вино, извършил и трите неща. Казвам: Нито ще пиеш вино, нито ще блудствуваш, нито ще вършиш престъпления. Същият закон се отнася и за добро то. Ще дойде един ангел и ще ти предложи една чаша, но не с вино, а с вода. Като изпиеш водата, ще имаш разположение да правиш добро. След това ще се яви пред тебе една млада, красива мома, която ще събуди желание за нещо красиво и възвишено. Ти ще държиш образа на момата в ума си, като нещо свещено, и ще ѝ услужиш. След това ще отидеш да съживиш някой умиращ. Следователно, една и съща форма – чашата, например, може да се употреби и за зло, и за добро. Важно е съдържанието ѝ. Когато живееш нечист и порочен живот, дяволът е вътре в тебе, ангелът – отвън. Когато живееш чист и добър живот, ангелът е вътре, дяволът – отвън. Дяволът трябва да бъде отвън!

Сега, не искам да говорим и да мислим за дявола, защото се свързваме с всички нечистотии, които съществуват от памтивека. Колкото по-малко говорим за него, толкова

по-добре. Ние не желаем зло на дявола, но казваме: Нека си вземе стоката и си върви. Колкото стока има, да си я вземе, ние няма да задържим от нея нито грам. В нашия свят тази стока не се продава, нито купува. Ако може да направи нещо от нея, добре, да си я вземе. Аз искам да остане във вас мисълта да служите на Бога. Зная, че всички имате добри желания. Нито един от вас не мисли да върши зло и престъпления. От вас се иска чистота и будно съзнание. Дойде ли една нечиста мисъл във съзнанието ви, веднага трябва да проверите, откъде иде и защо е дошла. **Пълен контрол на чуждите мисли и желания!** – Не трябва ли да помагаме? – Има начини за помагане. Един млад брат дойде при мене и ми каза: По-рано мислех, че не е важно какво мисли външният свят за нас. Сега, обаче, разбрах, че ако не знаем законите да се пазим, лошите мисли отвън могат да проникнат в нас и да ни причинят зло.

И тъй, изучавайте законите на ума, на сърцето и на волята. За да се постигне една мисъл, трябва да се спазват известни правила. За да се изяви едно чувство, също са нужни известни правила. И добрата постъпка за да даде резултат, трябва да се съобразява с известни правила. При това положение човек може да бъде здрав и разположен. **Здравето се обуславя от хармонизирането на мислите, чувствата и постъпките.** Ако тази хармония не съществува, нищо не можеш да постигнеш. Всеки човек иска да постигне нещо. Дадени ви са всички благоприятни условия за постигане на нещата. От вас се иска малко усилие.

Ще ви дам една работа за десет деня. Съсредоточете се в себе си и, без да се изобличавате, следете какви мисли и желания минават през вас. Ако намерите нещо нечисто, радвайте се, че ви се представя случай за работа. Освободете се по един правилен, естествен начин от нечистите мис-

ли и чувства. Ако постъпката ви не е правилна, изправете я веднага. Често аз разглеждам по-раншните си действия и ги сравнявам с днешните. Виждам каква светлина съм имал тогава и каква имам сега. Не се питам, защо някога съм мислил по един начин, а сега мисля другояче. Много естествено, тогава съм имал по-малко светлина, сега имам по-голяма. При слабата светлина предметите се очертават слабо, неясно; при голямата светлина предметите са ясни. Кабалистът носи триъгълник на челото си – символ на хармония между ума, сърцето и волята. Този триъгълник е обърнат с върха нагоре – стремеж към Бога. Ако и вие имате този стремеж, на челото ви ще се опише същият триъгълник. Обърне ли се триъгълник с върха надолу и стремежът се обръща надолу. Известно време се стремиш към Бога, но после си кажеш: Не намерих Бога горе. Обръщаш върха на триъгълника към земята и казваш: Да си поживея малко. – Ще си поживееш, но резултатът ще бъде друг. В първия случай живееш като светия, придобиваш много знания, помагаш на хората и се ползваш от любовта им. Във втория случай, живееш само за себе си, ядеш и пиеш, нямаш приятели, хората не те обичат. И в двата случая ще умреш, но като си живял само за себе си, сега червейте ще има какво да ядат. Светията лесно излиза от гроба, а egoистът остава там дълго време, да се разправя с тялото си.

Много мъже са недоволни от жените си, че следват духовния път. Те не разбират живота. Вместо да скърбят, те трябва да се радват. Ако жената е станала духовна, тя ще изльчва светлина, от която и мъжът ще се ползва. Светлината помага за разрешаване на мъчното и противоречието в живота. – Христос отне жена ми. – Христос не се нуждае от твоята жена. Той иска чрез жена ти да помогне и на тебе. Разбиране е нужно на сегашните хора!

Казвам: Има една тъмна зона, през която човек трябва да мине и на физическия свят, и в духовния. Като минаваш от светския в духовния живот, в първо време ще отслабнеш, ще изгубиш красотата си. Колкото повече навлизаш в духовния свят, толкова повече се укрепваш; чертите на лицето ти стават по-меки, нежни и красиви; тялото ти се изтънчва, линиите се оформяват. Лицето ти започва да свети. Казваш: Заслужава човек да мине през страдания, за да придобие тази светлина. Същата зона минава човек, когато напушта земята. Шом мине тъмната зона, той казва: И най-големите страдания са нищо пред този свят на светлината. Докато живееш само за земята, ти си нервен, недоволен, груб. Като се приближи някой до тебе, не можеш да го търпиш. Човек може да се докосне до човека не само физически, но и с мисълта, и с чувствата и с волята си. Казваш: Държа този човек в ума си, или държа го в сърцето си, във волята си. За да бъдеш свободен, трябва да живееш в чистота. Без чистота ти всякога ще бъдеш под влиянието на чужди мисли и желания. Затова е казано в Писанието: "Молете се един за друг, за да изцелеете". Много хора, много братя и сестри страдат, мъчи ги нещо. – Какво ги мъчи? Атакувани са от чужди мисли и желания. Чуждите мисли са като тенията. Влезат ли в човешкото тяло, те изсмуват хранителните му сокове и може да го задигнат. Такива теми има и в духовния свят. Те отстъпват само при любовта. Влезе ли любовта в човека, всичко нечисто и вредно излиза навън.

Едно нещо искам от вас: Да се уважавате и да си давате свобода един на друг. Една идея имам в ума си: Любовта. Обаче, вашите умове са заети с други мисли. За да дойдете до любовта, трябва да разберете куба, като живеете геометрическа форма. Ако разглеждате куба в едно поло-

жение, вие виждате само трите му страни. Останалите три са неизвестни; те са от по-високо измерение. Ако влезете в четвъртото измерение, в света на тесаракта, ще видите всичките страни на куба. В тесаракта всяка страна е куб, но и кубът от своя страна, е малък тесаракт. Тесарактът като геометрическо тяло, е свързан със съзнанието на живи, разумни същества. Същевременно, те са крепости. Превземеш ли крепостта, ще изучиш съдържанието ѝ. Всяка външна крепост е свързана отвътре с друга, по-голяма крепост. Неприятелят като не знае това, минава през външната крепост, но отвътре го бомбардират. Влезеш ли в четвъртото измерение, мъчно се справяш с условията. В триизмерния свят лесно се справяш; в двуизмерния още по-лесно се справяш. Ако едно същество от четириизмерния свят е против тебе, то ще насочи същества от по-долните светове да се настроят против тебе, и ти ще се намериш вплетен в мрежа. Какво ще правиш? – Ще отидеш на главния телефон и оттам ще режеш с ножиците си жица след жица. Прережеш ли по-голямата част от жиците, ти ще произведеш дисхармония между противниците си. Те ще започнат да се карают помежду си, а в това време ти ще избягаш. Докато те се карат за богатството ти, кой повече да вземе, ти ще бъдеш свободен. В борбата помежду си, те ще се наранят. След това ти можеш да им помогнеш. Ако не можеш да прережеш жиците, ще изпиташ мъчнотията на положението и ще кажеш: Бог да ми е на помощ!

И тъй, вслушвате се във всичко, което ви говоря. Вадете поука от всяка лекция! Вадете поука от всяка сказка! Ако сказчикът е по-глупав от тебе, кажи си: И от мене има по-глупав! Ако е по-умен от тебе, пожелай и ти да станеш умен. Така че, и в първия, и във втория случай може да се ползвате. Опитвайте се вие да говорите на хората, да им

предадете нещо от себе си. И аз като засегнах въпроса за куба, искам да обръна вниманието ви върху неговия вътрешен смисъл. И за мене са нужни години, за да ви обясня смисъла му. За вас се иска още повече време, за да го разберете.

Казвам: Изкуство е да се предават мислите. За да предадеш мисълта си и да се възприеме, трябва да знаеш законите. Казвате: Мислите се предават чрез печата. – Това е добър метод, но има още по-добър, чрез мозъка. Едно време печат не съществуваше. Тогава мислите се предаваха чрез пространството. Няма по-добър метод от този, да приемеш една Божествена мисъл направо чрез мозъка си, като по антена. Едно време, когато хората не разчитаха на печата, работеха с мисълта си, затова мисълта им беше силна. Днес те работят повече с волята си. Днес много от болестите се дължат на слаба мисъл. Ако мисълта на хората беше сила, те щяха да се лекуват с нея. Мисълта лекува. Много от болестите се дължат и на бързината с която хората действат. Яде ти се нещо, бързаш по-скоро да го изядеш. Не бързай. Изпотен си, пие ти се вода, бързаш да се напиеш. Чакай малко, почини си, докато потта ти се прибере. – Нямам време. – Имаш време. Седни, почини малко, благодари на Бога. Не бързайте да реализирате мислите и желанията си. За всичко има време. – Лоши са условията на живота ми. – Те не се поправят с бързане. Молитвата ще ви спаси. Моли се ден, два, три, седмици и ако след една година най-много, условията не се подобрят, ела при мене, да ти кажа, коя е причината за неуспеха ти. Същевременно, ще ти помогна. – Срещам големи препятствия. – Това е в реда на нещата. Христос няма ли препятствия? Кой велик човек – мъж или жена, не е минал по пътя на мъчнотите и страданията?

Задачата на човека е да изправя грешките си, а не да избягва мъчнотите. Ако и вие не изправите грешките си, аз ще ги изправя. В един ден аз ще ви направя светии, но за предпочтение е вие сами да станете светии. И войникът може в един ден да стане генерал, но по-добре е да е роден генерал, да отговаря на изискванията на генерала. Моето желание е да се промените, но да ви промени знанието, кое то сега ви се преподава. Един ден, когато престана да ви говоря, други ще дойдат да работят върху вас. Друг процес ще стане тогава. Сега аз проектирам известни мисли в съзнанието ви; онзи процес, който ще действа отпосле, ще разработи тези мисли и ще внесе нова светлина във умовете ви. Новата мисъл е проектирана вече. Тя работи за рас тенето на хората, както и за тяхното освобождаване. Когато дойдат Божиите работници, вие трябва да ги познаете и да разберете, какво носят и какво искат от вас.

Мнозина идват при мене, искат да ги запозная с невидимия свят. И аз желая същото, но то не става механически. Тези които работят върху вас, са учени. Щом видят ня кого, те първо го изпитват, да видят как може да се работи върху него и какво може да излезе. Те имат свои методи и знаят, с кого как да работят. Аз наричам тези работници "братя на човечеството". От моя страна, те имат пълно доверие, затова не се меся в тяхната работа. Само мога да им кажа, че еди-кой си брат или сестра са физически слаби, да не ги товарят изведенъж с много работа. Да се меся в техните методи, това е престъпление. Те имат желание да ви осветлят по всички въпроси, да ви избавят от мочурите на живота, от несгодите и страданията и да ви покажат пътя към мъдростта, истината и любовта. Няма човек в света без мъчнотии и страдания, но тези братя ще ви помогнат да се справите, да решите задачите си. Казано е в Пи-

санието: "Ще изпратя Духа си, да ви освободи." Духът иде през тези братя. Без тях нищо не можете да направите. И Христос дойде на земята с тези братя ангели. Те взеха участие в Неговото възкресение. Духът се е изявявал в миналото; изявява се сега, ще се изявява и в бъдеще. Каквото възприемете от Духа, това ще бъде вашият капитал.

Бъдете носители на Божественото. Станете проводници на великия Божи Дух. За да постигнете това, не се занимавайте със странични работи, които само спъват. Като майка, добри и умни деца. Като баща, също ще раждаш добри и умни деца. Под "деца" не разбирам само физическите деца, но и вашите мисли и желания. Ще бъдеш добра майка и добър баща, да раждаш светли мисли и благородни желания. Питате: Не сме ли добри майки и баси? – Нищо не мога да кажа. Ако ви хваля, трябва да заслужавате похвала; ако ви укорявам, трябва да заслужавате укор. При това аз знам закона: като ви хваля, ще ме хвалите; като ви укорявам, ще ме укорявате. Не искам нито едното, нито другото. Влизам в положението ви и казвам: Ако съм на вашето място, и аз ще постъпя като вас.

Работа се иска от всички! За да се постигнат нещата, аз прилагам следния метод: на всичко гледам както Бог гледа. Някой ми препятствува в нещо. Казвам: Бог му е дал всички способности, дал му е ум и сърце, няма защо да се беспокоя. Един ден той ще постъпи както трябва, няма защо да се боря с него. Като се пробуди съзнанието му, аз му казвам: Ще излезе нещо добро от тебе. – Кога? – Не бързай, Бог мисли за тебе. – Ти какво мислиш? – Остави това, моята мисъл не е толкова насыщителна, дръж се за Божията мисъл. Като свършиш работата си, тогава ще кажа мнението си за тебе. Сега се дръж за Бога. Той има специфична мисъл за тебе.

Помните: Аз имам към всички добро разположение. Ако не е така, ще влеза в стълкновение с Божия закон. Щом имам добро разположение към вас, готов съм и да изпълня Божия закон. Затова казвам: Ще търпя хората с всичките им грешки, с невежеството им, с всичките им слабости. Ако сте прости, ще употребя тоягата, от никого няма да се страхувам. Понеже сте царски синове, не смея. Бащата – Царят ще ми каже: Деца са, имат слабости, бъди по-снисходителен към тях. Казано ми е да бъда мек, и аз пазя заповедта на Бога. Някога не съм мек. Кога? Когато намествам счупената ръка или крак. Тогава я пипам, разтривам, въртя я на една и на друга страна. Щом човек е здрав, имам друга обхода към него. – Не може ли да се отнасяш по-меко към счупената ми ръка? – Не мога. Ще ме извиниш, но трябва да я наместя и бинтовам. Щом оздравее ръката ти, аз ще се отдалеча от тебе и ще приложа друг метод.

И тъй, ако искате да работите за Божието дело, трябва да прилагате мисълта, чувствата и волята си. Ще работите върху тях, за да ги усилите. Човек трябва да има силна и светла мисъл, чисти чувства и разумна воля.

– В светлината на Божията Любов всичко се постига.

*

6 Лекция от Учителя, държана на
26 октомври, 1932 г. София – Изгрев.

Любов към Бога

Размисление.

Днес всички хора се нуждаят от нов начин на мислене. Ако е за стария начин, всички са специалисти. Обаче, нов път трябва да поемете. Това което знаете, е отживяло времето си. То е минало време. То е резултат. Не можете да се уповавате на миналото, т.е. на резултатите. – И така живеем. – Живеете, но сегашният ви живот се основава на вашите минали мисли, разбирания и методи. Бъдещето се основава на сегашното, а не на миналото. То зависи от това, което днес придобивате. Казвате: Нищо ли не сме постигнали? Ставаме сутрин рано и при всякакво време, при всички условия идваме на клас от далечни разстояния. Това не е ли стремеж? – Стремежът ви е силен, не може да се отрече. Ученици сте, но какво ще кажете за ученик, който става рано, редовно посещава училището, а не учи уроците си? В това време някои от другарите му спят, а той е ранобуден – това е качество. Но той трябва да учи! Ако не учи, в едно отношение има плюс, а в друго – минус. За ранното ставане – плюс, за неученето – минус. Това са две противоположни величини, които взаимно се отричат.

Някога плюсът е по-силен от минуса. Така трябва да бъде. Тогава казваме, че силният е по-силен от слабия. Някога слабият е по-умен от силния. Като те постави на тясно, в затруднение, чудиш се откъде ти е дошло. Приятно е на гостилничаря да има посетители, но какви трябва да бъдат те? Някой посетител иде рано в гостилницата, сяда на

първо място, изисква масата да бъде постлана с бяла покривка и добре наредена, яденето да се поднесе на време и т.н. След това става от стола, взима молива и записва красиво, отчетливо, какво ял и колко струва яденето. Така постъпва всеки ден – пише и нищо не плаща. Може ли гостилничарят да се радва на такива посетители? Какво се ползва той от това, че посетителите идват редовно в гостилницата и нищо не плащат? Добре е, когато гостилничарят готови хубаво, но добре е и когато посетителите плащат на време. Тогава между гостилничаря и клиентите има правилни отношения.

Каквите са отношенията между добрия гостилничар и добрия клиент, такива трябва да бъдат отношенията между всички хора. Като ви наблюдавам, виждам, че някои отношения в школата не се спазват. И аз се питам: Да поддържам ли още моята гостилница или да я затворя? Още малко ще почакам и, ако продължавате по стария начин, ще затворя гостилницата – друго решение нямам. Какъв смисъл има да поддържам гостилницата, без да се ползвам от нея? Готовил съм 30–40 години наред. Не трябва ли да имам резултат от своята работа? Ако и вие нищо не придобиете от тази гостилница, съществуването ѝ е безпредметно. Това не се отнася само до вас, но до всички хора. И в природата има гостилници, които ту се отварят, ту се затварят.

Какво означават думите "отваряне и затваряне"? Ти си млад, жизнерадостен, пълен с живот и енергия. Гостилницата е отворена за тебе. Ти мислиш, че цял живот ще бъде така. Дойде ден, силите започват да те напуштат и казваш: Отиде младостта ми! Казвам: Гостилницата се затваря за тебе, кледитът ти намалява. Няма човек в света, за когото гостилницата да не се затвори. За това и аз казвам, че един ден ще затворя гостилницата си. Това не зависи от

мене. В известни случаи и от мене зависи. Колкото е вярно едното, толкова е верно и другото. Колкото зависи от мене, толкова и от вас. Представете си, че вие се движите с автомобила си в тъмна мрачна нощ, не виждате пътя и не можете да вървите напред. Държа свещ в ръката си, но не искам да я запаля. В случая от мене зависи да продължите пътя си, или да останете на мястото си. Ако запаля свещта, пътят ви се осветява – може да продължите. Казвате: Страх ме е да се движва през нощта. В случая от тебе зависи да продължиш или да останеш на мястото си.

И тъй, от всички се иска права мисъл, здрави разсъждения. Виждаш някой сърдит, намръщен. Не го критикувай, но си кажи: Когато небето е облачно, и времето ветровито, може ли да се очаква ясен, светъл ден? Не казвай, че вятърът духа напразно, или че облаци са ненужни. Вятърът пита: Не съм ли свободен да се проявя? Дъждът пита: Не съм ли свободен да се проявя? И вятърът е свободен, и дъждът е свободен. Казваш: Всичко иде от небето. Това е 50% верно и 50% неверно. Все едно като казвате, че Бог създаде всичко, да считате, че и грехът е създаден от Него. Право ли е това твърдение? Според мене, не всичко в света е от Бога създадено. Как мислите вие, това е друг въпрос. Създадените от Бога неща се коренно различават от ония, които не са от Него. Създаденото от Бога носи живот. Всичко, което не е от Бога, носи смърт. Ще възразите: Защо е казано тогава в Писанието, че Бог твори и добро и зло? Друг е смисълът на стиха: Както доброто се подчинява на Бога, така и злото му се подчинява. Да се говори за зло то, това е неразрешен въпрос. Идва в дома ти един пътник, иска да пренощува у вас. Приемате го с условие, да не излиза по нужда. Може ли да се даде такова обещание? Кой може да издържи на това условие? Ето един неразрешен въпрос.

Често и вие изисквате както от себе си, така и от своите близки, невъзможни неща. Кои неща са възможни, кои – невъзможни? Ще кажете, че аз трябва да отговоря на този въпрос. Това е ваше разбиране. – На кого Господ е говорил направо, като човек? Казваш: Чух, един глас ми проговори. На кое място го чу? Един път казваш, че гласът излязъл от сълнчевия възел, друг път от главата. Кое е правото? В кой случай това, което си чул, е глас Божий? Мислиш ли, че всичко, което мине през сърцето ти, е все от Бога? Дъждовните капки, които минават през пространството и падат на земята, запазват ли своята чистота? Защо не остават чисти? – Условията на земята са такива. Следователно, докато сте високо в пространството, ще запазите чистотата си. Щом слезете в долината, ще се окаляте.

Помните: В което общество или в която организация влезете, непременно ще се окаляте. Колкото долината е по-голяма и по-плитка, калта ще бъде по-малко. Колкото по-стръмна, по-тясна и по-дълбока е долината, толкова по-голяма ще бъде калта. Същият закон важи и за отношенията между хората. Колкото повече се сближават, толкова по-голяма е възможността да се окалят. Да се окаляш, това значи, да възприемеш нещо, което в даден случай не можеш да използваш. Калта се полепва по тебе, без да се използва. Казваш: Окаляха ме. Няма да стоя повече тук. Ако дадете на калта буквально значение, то ще се отнася само за временнния нищо не разрешава.

Всяка проява на физическия свят има отношение и към духовния. Това трябва да се знае! Какво ще даде един оркестър на хората, ако между диригента и музикантите няма никакво отношение? Диригентът управлява добре, музикантите свирят хубаво, но между тях няма връзка. На първо място е музиката, а не диригентът и музикантите. Диригентът трябва да се прониква от музиката. Същото се

отнася и до речта. За да изкаже една мисъл или една дума, езикът се нуждае от такт. Опитай се да изговориш думата свобода, да видиш, на колко места езикът ти ще се завърти. Опитай се да вземеш един чист тон на цигулката, да видиш, на колко места ще се спреш. Това са механически процеси, но и те се основават на един вътрешен закон. Когато спушаш въжето в кладенеца, за да напълниш кофата и после я изваждаш навън, и двата процеса са един и същ. В първия случай спушаш празна кофа, а във втория я вадиш пълна. Какъв смисъл има, ако спушаш пълна кофа, а вадиш първата? – Това е неразбиране на закона.

Казвам: Добре и правилно е изговорена думата, когато между езика и сърцето има известна връзка. Ако изговориш думата "любов", а в сърцето ти я няма, това значи, че кофата ти е празна. Това значи, да свириш без такт и диригент. Някой свири без диригент по-добре от онзи, който има диригент. Музиката трябва да изпъква, а не диригентът. Което излиза от човека, то повдига музиканта. Ще кажете, че и без диригент може. Не, диригентът е на място, но и музикантите трябва да са на мястото си. Какво ще прави той, ако няма музиканти? Или, какво ще правят музикантите, ако няма кой да ги обедини? Какво ще каже публиката, ако на сцената излезе диригент без музиканти? Той ще се движи на една и на друга страна, ще прави хармонични движения, но публиката ще протестира, тя иска да чуе музика. Музиката създаде диригента. Като знаете това, стремете се, първо, да събудите музикалния талант или гений в себе си; музикантите и диригентът ще дойдат отпосле.

Мнозина казват: За да бъде здрав, човек трябва да яде. – Така мислят невежите. И животните ядат и знаят, как да ядат, но може ли да кажеш, че всички животни са здрави? Искаш да станеш светия. Каква е целта ти? Като станеш

светия, можеш ли да освободиш хората от техните страдания? – Това е невъзможно. – Щом е невъзможно, защо се стремиш към невъзможното? Ти си ученик и си длъжен да изпълниш това, което учителят изисква. Това е в реда на нещата. Това изисква разумната природа.

Какво се разбира под "природа"? Ще кажеш, че природата означава вътрешен нагон към нещо. Хиляди години да мислиш така, няма да придобиеш истината. Пътят на истината е строго определен. Докато не влезеш в този път, не можеш да бъдеш свободен. В това отношение и животните не са свободни. Как ще зададеш известен въпрос, ако той вътре в тебе не е ясен? Вие се нуждате само от една клечка кибрит. Ще драсна клечката и ще запали свещта ви. После? Трябва да пазите свещта си да не изгасне. За да не я изгасите, давам ви фенер, но вие се спъвате, счупвате фенера, и свещта ви изгасва. Кой е виновен за това? **Будност се иска от вас!** Пазете фенера си да не го счупите. Пазете свещта си да не изгасне. Само така ще познаете силата си. Ако не си опитал своята сила, никога не можеш да опиташ моята. Това е закон. Който не прилага закона правилно, той е осъден на смърт. Кой е дал право на войника да си служи с нож? Той изважда ножа си и пробожда неприятели. Това Бог не позволява, но човек сам си позволява тъкмо това, което не му е позволено. Така хората взаимно се унищожават. Как може след това да се говори за изпълняване на Божията воля? Езикът е вашият нож. Кой ви дава право да бъдете с него?

Сега аз бих ви говорил много, но трябва да бъдете свободни, без задължения. – Докога ще имаме задължения? – Докато изправите своите грешки. Ако някой ви каже, че трябва да изправите живота си, ще се разсырдите. Какво искате, да ви защищават ли? Аз не искам никой да ме защищава. – Защо? – Защото говоря истината. Докато говоря

истината и я защищавам, тя ще бъде на моя страна. Аз виждам, че тук нещата не стават както трябва. Зная как трябва да станат, но ако днес ви кажа, как трябва да станат, ще приличам на онзи, който ви приема у дома си с условие, да не ходите по нужда. В отговор на това условие ще кажеш: Не мога да остана в твоя дом, не мога да изпълня това, което искаш от мене. Питам: Искал ли съм от вас нещо невъзможно? Вие питате, как да живеете добре. Тогава аз отговарям: Люби Бога!

Помните: Всичко, което носи раздор, страдания и смърт, не е от Бога. Ти си причината за всички престъпления в света. Като казвам "ти", не разбирам именно "тебе", а онзи, първият, старият човек, който живее в тебе. Отиваш в 8 часа в една гостилница и искаш да ядеш. Гостилничарят казва: Моето ядене не е сготвено; то ще бъде готово за 12 часа. Отговорен ли е гостилничарят, че яденето му не е готово? Идвate в моята градина и желаете да ви усъджа с плодове. Но още от вечерта всичко е раздадено. По отношение на школата, мнозина са казвали: Съжаляваме, където си изгубихме тук толкова време! Питам: Целият ваш живот не е ли една загуба? Покажете ми един човек, който да е спечелил в света, който да има завършен резултат, да има печалба. Покажете ми един човек, който да не е загубил нещо. Богатият изгубва богатството си, ученият изгубва учението си, силният – силата си, царят – положението си. Къде е печалбата? И вие нищо не печелите. Има неща, които можете да спечелите и без да сте тук. Даже има неща, които ако не бяхте в школата, по-лесно щяхте да ги получите. Но има нещо, което в школата се ureжда по-добре, отколкото вън. Например, някоя сестра, ако имаше шанс да се ожени за някой богат момък, тук в школата е изгубила шанса да се ожени. Тук ще се ожени за един брат като нея, който ще казва, че има Бог, че Бог е помислил за всичко, и тя

ще гладува с него. Кое е важното сега? – За онзи, който е в тъмнина, важна е светлината. Той е попаднал в гората, в тъмна нощ – от никъде няма светлина. Една клечка кибрит спасява положението. За жадния важна е водата. За гладния важен е хлябът.

Питате: Кой е най-важният въпрос? Всичко, което става в света, е важно. Обаче, кое е най-важно в дадения момент? С две думи мога да направя нещата важни. Доходжате при мене със свещ в ръката си. Кое е важно за вас сега? Свещта ви трябва да гори. Изваждам една клечка кибрит от джоба си, драсвам я и запалвам свещта. Драсвам и паля – ето двете важни думи. Ако държите само незапалена свещ в ръката си, все едно, че разсъждавате, без да дойдете до никакво заключение. Това е гимнастика за ума. Като развивате темите си, някой пише: Който иска да влезе в пътя на ученика, трябва да има висок идеал, или трябва да изучава вътрешните ограничения. – Това е за учените хора. И аз нишо не разбирам от тази тема. Казваш: Изгубих радостта си, изгубих любовта си. – Това е разбрано нещо. И мал си приятел, когото си обичал – бил си радостен. Изгубиши приятеля си, губиш и радостта си. Имаш майка, която обичаш. Щом изгубиши майка си, губиш и любовта си. Има неща, които никога не се губят. Губи се само временното и преходното. Вечното никога не се губи.

Как ще познаеш, кои неща са временни и кои – вечни? Кой ще ни научи да ги различаваме? – Вашият Учител. До осмата си година възраст, детето е при майка си. След това то отива на училище, като ученик в първо отделение. Не се обиждайте, но и за вас казвам: Вие още сте у дома си, при своята майка. Не сте дошли при мене, в училището. Нито един от вас не е дохождал при мене. Аз искам вие да растете. Няма по-красив процес в живота от растенето. Има смисъл да растеш, но да не се притесняваш. – Кога ще

порасна? – Това не е твоя работа. Ще вложиш всичкото си търпение и ще чакаш. – Как ще развиваам търпението си? – Ще се упражняваш. Кашляш – ще се въздържаш, няма да кашляш. Искаш да плюеш на земята – ще се въздържаш. Говориш, правиш различни движения – ще се въздържиш. (Една птичка влезе в салона). – Какво иска да каже тази птичка? Тя ни обръща внимание на специалните условия, при които живее. Тя казва: Живея при особени социални условия. Всички ме гонят. Зима е вън, няма къде да се скрия. Може ли да ме приемете при вас? Никой от вас не е в състояние да ѝ усъди. Но и тя няма доверие в никого. Ако я хванете, ще я сложите в клетка и ще ограничите свободата ѝ. Аз тълкувам състоянието на тази птичка. Кое, всъщност, е подтикнало птичката да влезе в салона, между нас, не се знае. Сега и вие много неща знаете, но и много неща не знаете.

Светът е създаден от някого, когото и вие не знаете. Този Незнайния Неизвестния, хората наричат Бог или жива, разумна природа. Кое е истинското му име, не знаем. Въпреки това, ние чувствуваме Неговата мисъл, Неговата сила и Неговата воля. Той не е създал света за нас. Друга, по-велика цел Го е заставила да създаде света. Ние участвуваме в света, като условие да се прояви Бог. Можеш да бъдеш философ, проповедник, цар, но не можеш да заповядаш на слънцето да изгрява и залязва. И да има цар, и да няма, ветровете пак ще духат, слънцето пак ще изгрява и залязва. Както и да ви говоря, нещата няма да стават според моето говорене. Аз говоря за любовта, и вие говорите за любовта, но има голяма разлика между моите думи и вашите. Аз говоря за человека, и вие говорите за человека, но ние се различаваме по това, което говорим. Аз се произнасям за человека, не когато е между хората, но когато е сам, когато се разговаря с Бога в себе си.

Казвам: Този човек е чист. Неговите подбуди са чисти и искрени.

Външно, човек живее по един начин, а вътрешно – по друг. Важно е, какъв е вътрешно. Всеки може да каже, че трябва да живее добре. Важно е да живее добре, без да говори за своя живот. Учен съм, драсвам клечица кибрит, но тя не се запалва. Прост си, драсваш също клечица, но и тя не се запалва. Знаем, как се пали клечицата, но не можем да я запалим. Друг е въпросът, ако и ученият, и простият могат да запалят клечицата кибрит. Те знаят, какво значи добър живот и могат да живеят добре. Носиш на гърба си товар, тежък 50 кг. Понеже не можеш да го носиш, страдаш. Учен човек си, не знаеш, как да си помогнеш. Дай половината от товара си на бедния, той да го носи. Щом се освободиш от товара си, виждаш, че и с по-малко може да се живее. Следователно, човек страда докато разбере, че трябва да даде нещо от себе си.

Сега, като ви наблюдавам, виждам, че някой се чувствува самотен, неразбран. Той иска да се прояви, но вижда, че никой не го разбира. И той не разбира хората, но си мисли, че ги разбира. И апостол Петър беше готов да защища Христа: извади ножа си и отряза ухoto на римския войник. Христос му каза: "Скрий ножа си в ножницата." Петър не мислеше, че с един нож работа не става. Оnezи, които са против Христа, имат много ножове. Докато Петър беше готов да се жертвува за Христа, след малко се отрече от Него. Като си спомни думите, които Христос му беше казал, разкая се, излезе вън и горко плака. Христос го погледна и в погледа му се четеше всичко, което щеше да преживее. След смъртта на Христа, Петър беше готов и на най-големи страдания.

И тъй, драмата, която преживява човешката душа, е драмата на света. Всеки страда, че не го разбират, но и той

не разбира хората. Верно е, че хората не се разбират. Това може да се докаже с много примери. Мнозина се питат, защо съм дошъл на земята. – Дошъл съм за нещо – зная, защо съм дошъл. И вие сте дошли за нещо, но не знаете, за какво, именно. За удобства не съм дошъл, за ядене и пие не съм дошъл. Аз съм диригент. – На кого? – На себе си. Всеки може да бъде такъв диригент. Като мисля, умът ми е диригент. Като чувствувам, сърцето ми е също диригент. Но това не е важно. Имам импулс към нещо, но и това не е важно. Зад всеки импулс се крие Разумността, Изворът на живота, Великото начало. Който се е домогнал до Великото начало, той е разбрал единството си с Битието.

Днес всеки човек е погълнат, всеки си има желания, но те още не осмислят неговия живот. Извън желанията на човека има нещо по-велико, което той трябва да схване. Всички желания са спънки към великото и непостижимото. То е онова, което не може да се хване, не може и да се опетни. Непостижимото е идеал на човешката душа. Колкото и да се говори за непостижимото, мъчно може да се разбере. Един проповедник държал своята проповед пред слушателите си. Повечето, макар че слушали внимателно, не могли да разберат проповедта му. Един млад господин, като слушал проповедта, спрял вниманието си на една млада, красива жена. Той я погледнал няколко пъти, и тя, доволна от това, се приближила до него и почнала да му говори неща, които нямали нищо общо с проповедта. Това заинтересувало младия господин, и той започнал да се вслушва в думите ѝ. Като се върнал у дома си, той си спомни разговора с младата жена и се развеселил. Той си казвал: Чудно нещо! Цялата проповед чух, но не се развеселих. Значи, не съм разбрал говореното. Само няколко думи ми каза красивата жена, и аз станах радостен и весел. Защо? – Тя ми е дала нещо от себе си. Проповедникът говори за непос-

тижимото, а тя – за постижимото. Пазете се от красивите жени! Като си при огъня, може да се запалиш.

Това е едната страна на огъня. Обаче, може да си свариш вода и да си сготвиш. Това е другата страна на огъня. Често се казва на хората да не правят зло. Понякога аз си позволявам да направя едно малко зло. – Защо? – Защото малкото зло може да причини голямо добро. Значи, зара-ди голямото добро, ще направя малко зло. Ако не направя малкото зло, няма да дойде голямото добро. Щом направя злото, ще дойде доброто. Сега и на вас казвам: Ако зад малкото зло се крие голямото добро, направете го. Ако зад малкото добро се крие голямото зло, не го правете. Някога хората се отказват от малкото зло, но изгубват голямото добро, и обратно. Направят малкото добро, а след него голямото зло. Така, те объркват нещата. Има две страни на живота: при едната страна, малкото добро върви с голямото добро, а при другата страна, малкото зло върви с голямото зло. В сегашния живот тези неща се кръстосват.

Сега ще ви задам въпроса: От колко години слушате беседите? – Различно. Едни са слушали повече години, а други по-малко. Говорил съм ви, но не само аз, и други са ви говорили. Обаче, аз зная, че това, което аз съм ви говорил, няма да се върне, без да даде своя плод. Някои слушат, придобиват нещо, отиват в света и повече не се връщат. Те приличат на десетте души, които Христос излекува. Но от тях само един се върна и отдале хвала на Господа. Сегашните хора приличат на деветте души, които Христос излекува, но не се върнаха да благодарят. Те казват: Ще си поживеем малко. И си поживеят. Не искам да ви морализирам, но казвам, че няма по-благородно нещо от благодарността. Ако любовта, която изключва съмнението и подозрението, не е фактор в живота ви, нищо не разбирате. Защо трябва да подозирате момъка, че дружи с една мо-

ма? Защо трябва да подозирате и момата? Не подозирайте това, което Бог е допуснал. Не мислете, че ще избегнете онова, което ще стане. Красивата мома и младият момък не могат да избегнат противоречията. Един ден момата ще изгуби своята красота, а момъкът – своята сила. Какво по-голямо противоречие от това? Защо разчиташ на това, което се губи? Взел си сто лева, които след време трябва да върнеш. Трябва ли да съжаляваш за тях? Друг е въпросът, ако някой ти даде известна сума без срок, без лихва и изведенъж ги поиска. Може и да не иска парите, или да ти даде свобода, когато разполагаш, тогава да ги върнеш. Това значи благородство. Това е моралът, който ние поддържаме.

Казвате: Добре говориш. – Само аз не говоря добре. Хиляди разумни същества говорят като мене. Следователно, спасението на человека не зависи от нас, но от Цялото. Сънцето изгрява навреме. Това е резултат на нещо. Зад този резултат се крие разумна сила, която постоянно работи. Зад всичко в света – чисто и нечисто, праведно и неправедно, се крие нещо разумно. Всеки се стреми към нещо добро. И като грешиш, в основата на греха се крие желание за добро. Колко хора изби католическата църква от ревност към Христа! Колко хора изби властта за благото на своя народ! Неразбирането на законите създава противоречията.

Преди години дойде при мене един човек, да иска пари на заем. Обеща, че скоро ще ги върне. Като му дадох парите, каза: Ще ме извините, ако се случи нещо и не мога да издържа на обещанието си. Не зная, какво ще мислите за мене тогава. – Аз имам вече мнение за тебе и в двата случая. Ако върнеш парите навреме, ще мисля, че си човек, който изпълнява обещанието си. Ако не ги върнеш навреме, ще мисля, че си човек, който не изпълнява обещанието

си. По-добре мисли, че нищо не съм ти дал. Забрави, какво си взел, и не мисли, че трябва да връща парите. За мене е важно, да употребиш тези пари на място и да спечелиш нещо. Тогава може да ги върнеш, може и да не ги върнеш. Аз обаче, ще мисля, че си човек, който може да работи. Ще кажеш, че Бог те е пратил да искаш пари от мене. Аз ще кажа, че не те е пратил. Според мене, дяволът те е пратил да ме изкушаваш. Вземи парите, и си върви! Считай, че нищо не съм ти дал. За мене парите са товар, от който трябва да се освободя. Като дойдеш втори път да искаш пари, ако имам, пак ще ти дам. Не мисли, че имам пари. И сега ти дадох последните си пари. За мене е безразлично, аз ли ще държа парите си в джоба, или ти. Един от двамата трябва да се радва. Той се бори да не си съставя за него лошо мнение. Аз си помислих: Нямам лошо мнение за тебе, втори път, ако искаш, ще ти дам двойно повече. Той се зарадва и си въздъхна свободно. Така се освободи от дявола, който го измъчваше.

Под "дявол" разбирам същество, което мисли само за себе си. То има предвид само своите права. Никой няма право да изисква от човека повече от това, което може да му даде. Отдавайте си взаимна почит един на друг; зачитайте правата на всеки човек. Това изисква хармонията в живота. Влезте в кое и да е общество и ще видите, че всички хора си приличат. Колкото са по-издигнати, толкова повече се различават. Те си отдават абсолютно доверие един на друг. Приятно е да се ползваш с доверието на твоя близък. И в практическия живот е необходимо доверие между хората. И доверието е на степени. Имам доверие в един човек да носи 50 кг. от богатството ми на гърба си. Дойде ли до 100 кг., нямам вече доверие. Относително доверие имам в даден човек. И това е достатъчно. Не очаквам абсолютно доверие от човека. И тъй, работете с малките величини.

Няма същество в света, по-верно, по-постоянно, по-устойчиво от Бога. Това виждаме в малките работи. Ако искаш от Бога милиони, няма да ти даде; поискаш ли нещо малко, веднага ще ти го даде. Ако искаш парче хляб или чаша вода, веднага ще ти даде. Следователно, ако искаш да познаеш Бога, ще Го познаеш в малкото, в страданията, и мъчнотиите. Болен си, лекарите намират, че болестта ти е неизлечима. Обърнеш ли се към Бога с молба да ти помогне, след 24 часа състоянието ти ще се подобри. Гони те неприятел. Помоли се на Бога, и Той ще те избави.

Разбойници хващат единого. Завеждат го в гората с намерение да го оберат и убият. Той се моли на Бога да го спаси. След малко, главатарят на разбойниците го хваща, завежда го навътре в гората и му казва: Бягай скоро, ние се заблудихме, друг търсехме. Значи, молбата му е чута от Бога. Казваш: Това е приказка от 1001 нощ. Не, има Един в света, Който всяко помага. Ако всички хора се обърнат към Него, светът ще се оправи. Обаче, хората не търсят този път. Те искат да изправят света по свой начин. Затова се натъкват на нещастия и страдания. Казвам: Обърнете се към Бога и вижте, какъв резултат ще имате. Каквато опитност имате, не я разказвайте. Ако преждевременно разказвате опитностите си, ще ги изгубите. Да се хвалиш със своите постижения, това е тщеславие. Ако съм учен, ще докажа това с работата си, а не с думи. Трябва ли да продавам знанието си? Ще кажа, че лекциите ми струват скъпо. Но истинското знание не се продава. Природата обича трудолюбивите хора. Затова и аз казвам: Люби Бога и постоянно работи. Природата представя общество от разумни същества. Обещаеш ли пред тях нещо, трябва да го изпълниш. Ако издържиш обещанието си, те са готови да ти съдействат в доброто. Те ще ти разкриват постоянно тайните на

живота. Те са носители на Божествените идеи и държат за тяхното прилагане.

Дръжте в ума си чисти и светли мисли. Стойте далеч от лошите мисли и желания. Те не само че оставят отпечатък на човешкото лице, но привличат лошото към себе си. Лошите мисли се крият дълбоко в човешкото естество, затова ги наричам тайни мисли и желания. Дойде при мене един човек, искаше да се покаже набожен, смирен. Аз реших да го опитам, но той каза: Не искам от тебе ум. Той беше много строг, взискателен, но Господ не го осъди. Затова аз си казах: По-добре аз да те съдя, отколкото Бог. Ако не се подчиняваш на Бога, ти сам подписваш своята присъда. Кажи ми сега, защо си дошъл? Ти си объркал материалните си работи и не можеш да ги оправиш. Искаш аз да ти кажа, как да ги оправиш. Според мене, твоята работа е непоправима. Навреме трябваше да мислиш. Парите ти са изгубени, никого не съдъй. Докато казваше, че не иска от мене ум, сега е готов да ме слуша. Но и аз не давам мой ум в услуга на другите. Каквото излезе от ума ми, давам го. Но ума си на никого не давам. Не искам да се ровя и в ума на другите. Това е престъпление. Не искам да се занимавам и с човешкото сърце. Каквото излезе от сърцето ми, аз го давам. Никога не чопля нито своето сърце, нито сърцето на другите.

Казано е в Писанието: "Сине мой, дай ми сърцето си." Това са нови мисли и разсъждения. Старото е в личността. Освободете се от личния елемент; сложете личността на нейното място. Това е правило. Защо ще защищаваш личността? Върхът няма защо да се защищава. Сам по себе си, той е високо място. Ако си на най-ниския връх, няма защо да се препоръчваш. Често във високия връх се явява желание, да се наведе малко към долината. Той казва: Нека и аз да дам нещо от себе си на долината. Нека да прояви своя-

та щедрост. Ако си на високия връх, бъди щедър; ако си в долината, бъди доволен от всичко, което ти се праща.

Днес аз проповядвам на всички богати хора. По-богати от вас не съм виждал. В бъдеще ще проповядвам само на бедни хора. Понеже сте богати, намерете си учители, каквито искате. Под "богат" разбирам човек с голямо самоуважение, тъщеславие, подозрение, съмнение, безверие. При Христа дойде един млад, богат момък и го запита: "Какво да сторя, за да придобия живот вечен?" Христос му отговори: "Иди, продай имането си и ела да ме последваш." Понеже беше богат, горд, с високо мнение за себе си, че знае Закона, той не се яви втори път при Христа. Да се отречеш от богатството си, това значи: Да се откажеш от тъщеславието, гордостта – от всичко отрицателно. Като дойде смъртта, човек не се ли отказва от себе си? Тя задига тялото му и един ден от него остават сухи кости. Всичкото богатство, знание, сила, уважение – всичко изчезва. От човека ще остане само смирението. По-добре да се отречеш, преди да е дошла смъртта. Откажете се от стария живот. Не направите ли това доброволно, ще дойде другият порядък. Всичко, което имате сега, ще ви се вземе. Иде вече новият порядък в света!

Т. м.

*

7 Лекция от Учителя, държана ѝ на
2 ноември, 1932 г. София – Изгрев.

Божественото дърво

Размисление.

Тема за следващия път: "Какво се постига чрез личната опитност?"

Ще прочета 3 гл., I послание от Йоан.

В Писанието има тънки работи, които трябва да се различават така, както музикантът с ухото си различава тоновете. Когато един оркестър свири, диригентът, който има развито ухо, веднага схваща, кой музикант греши и къде е грешката му. Ако обикновен музикант слуша да се свири, колкото грешки и да се направят, ще схване известен дисонанс, но няма да разбере, кой греши и къде е грешката. Много естествено, ухото му не е чувствително. В това отношение, вие сте диригенти на общите грешки. Схващате, че някъде се греши, но кой, именно греши и каква грешка прави, не знаете. Казваш: Еди-кой си не свири правилно. – Не свири правилно, но къде е грешката му, не знаеш. Това се отнася до всички хора. Всеки човек куца някъде, но къде и защо куца, не знаете. Някога причината за грешките е в него, а някого – вън от него. Значи, има външни грешки, има и вътрешни. – Човек не трябва да греши. – Това е друг въпрос. За да не греши, трябва да се махнат вътрешните недъзи в него. Това е обект на самия живот. Наистина, опасно е, ако грешките често се повтарят. Това се отнася и до науката. Ето защо, като работи върху себе си, да се освободи от недъзите си, човек трябва да работи и за създаване на добри навици, които след време ще станат в него втора природа.

Какво виждаме в човешкия живот? Младата мома, докато иска да се харесва на момците, винаги се облича добре, с китка на главата, всяка засмяна и весела. Желанието да увлече някой момък, е подбудителната причина за това. Щом постигне целта си, тя престава да се облича хубаво, хвърля китката от главата си и казва: Сега мога да се обличам, както и да е. Значи, желанието на момата, да се облича добре, не е станало втора природа в нея. Тя казва: Едно време се обличах добре, носех китка на главата си, но сега не правя това. – Защо? – Постигнах целта си. За някои, да се кичиш, да се обличаш добре, е срамно. Някои моми разбират закона, знаят, че цветята придават известна красота и се кичат. Казвам: Всичко, което човек прави естествено, е красиво. Същото е и в морално отношение. Някой живее морално, говори за морал до известно време. Щом постигне целта си, напушта моралния живот и казва: Човек трябва да бъде свободен, да си живее, както разбира. Закон ли е всяка мома да се кичи? Не е закон, това е мода. Следователно, да се казва, че трябва да се живее добре, и това не е закон. Трябва да се знае, в какво се заключава добрият живот. При това, естествено ли се изявява този живот, или по мода? – Да се обичаме! – В какво се заключава обичта?

Често хората си служат в живота с такива методи, с каквите някога са си служили турските лекари хирурги. Първо, те називали болното място с масло. Само с масло не се лекуват рани, нещо съществено е нужно за тях. С мазане само работа не се върши. Природата има предвид, че хората ще боледуват, затова е създала билките. Всяко лекарство има за цел да извади отровните вещества от организма, или поне да ги неутрализира.

Много болести съществуват в човешкия живот, но не само физически. Има умствени, душевни, сърдечни болес-

ти. Една умствена болест минава през няколко състояния, докато се яви в тялото. Щом се локализира някъде в тялото, тя може вече да се лекува. Същото се отнася и за човешките слабости и недъзи. И те трябва да се изправят. Например, обичаш да отлагаш. Дойде ти една добра идея, но казваш: Не е време сега да я реализирам, ще отложа за по-нататък. Отлагаш ден-две, година-две и, когато решиш да я реализираш, нямаш вече условия. Добрите условия са изгубени, не се връщат вече. Щом видиш загубата, тогава се стряскаш и взимаш поука от своя недостатък. Има нещо в човека, което го кара да отлага. Сам той ли е причина за отлагането? Кога отлага човек? Виждаш на пътя си един лек предмет – лист, камъче – вдигнеш го. Виждаш един тежък предмет – голям камък или дърво. Опитваш се да го вдигнеш, не можеш. Камъкът ти препятства, но казваш: Трябва да намеря лост, да го махна от пътя си, но къде ще търся лост? Кой ще си губи времето? Ще го отмина, дано друг никой се наеме да го вдигне. Днес отложиш нещо, утре – друго, докато един ден си създадеш навик да отлагаш нещата. За да се освободиш от този навик, трябва да намериш лост, с който да вдигнеш камъка. Недъзите на хората приличат на дяволски нокът. Колкото да го дърпаш, не се мърда – здраво се държи за месото. За да се махне, трябва да употребиш никакво силно лекарство, да го изкорениш. Докато корените му стоят, той все ще расте.

И тъй, грешките на човека се дължат на някои аномални състояния, в които изпада той. Усилия са нужни, за да се справи с тях. Човек трябва да изучава своето естество, да изучава законите, които го управляват. Някога мислиш, че си добър, а някога, че си лош. Добре е, че мислиш така. Лош и добър, това са относителни понятия. Като се сравняваш с другите, казваш, че си лош или добър. Сравняваш се с някого и казваш, че не си толкова красив, богат,

силен или учен като него. И това са относителни неща. Не е достатъчно само да кажеш, че си добър. Трябва да се знае мярката, колко добър да бъде човек. При това, истинската доброта трябва да радва самия човек. Ако не го радва, тази доброта не отговаря на нормата, която природата е определила.

Сега, като говоря за доброто в човека, нямам предвид неговия egoизъм. Човешкият egoизъм е резултат на натрупване. Щом взимаш от едно благо повече, отколкото трябва, ти влизаш вече в областта на egoизма. Казваш: Искам да ме обичат всички хора. – Готов ли си да отговориш на тяхната любов? Представи си, че те обичат двеста хиляди души и, по обичая, като те срещнат, искат да ти целуват ръка. Изредят се 100–200 души да ти целуват ръка. Това се понася, но как ще се справите с тези двеста хиляди души? Всеки иска да ти целуне ръка, не можеш да откажеш на никого. Знаеш ли, какво ще стане с тебе? Някой писател или поет иска да се прослави, да го почитат хората, да го държат в ума си. Знаеш ли, какво нещо е да те държат в ума си стотици хиляди хора? Светия да те държи в ума си, има смисъл, но обикновени хора да те държат в ума си? Това значи, да се изложиш на голяма опасност. – Тогава никой да не мисли за нас. – Това е още по-лошо. Всички хора да мислят за тебе, е лошо; и никой да не мисли за тебе, е още по-лошо. Обаче, при всички случаи, има един, който всяко-
гда мисли за тебе. – Кой е той? – Ти самият. Въпреки това, всички казват: Трябва да се обичаме! – По кой начин да се обичаме? – Всеки трябва да знае. Ще обичаш така, както искаш да бъдеш обичан. На материалния свят ще обичаш по материален начин, в духовния свят – по духовен начин. Имаш нужда от пари. Ще отидеш при своя приятел и ще го помолиш да ти услуги. Това е външна страна на любовта. Като обичаш някого, ще носиш в ума си мисълта, никога

да не злоупотребяваш с добрината на този човек. Той не трябва да ти откаже на молбата, но и ти никога не трябва да злоупотребяваш с него. Щом спазвате тези правила, любовта ви ще издържи на всички изпитания. Значи, единият ще усълужва, а другият ще внимава да не злоупотребява с любовта на приятеля си. Така ще си менят ролите.

Преди години, дойде при мене един болен, да иска съвет как да се лекува. За да помогна на болния, аз търся причината на болестта. Щом зная причината, болестта се лекува лесно. Обаче, аз не можах веднага да намеря причината на неговото заболяване. Един ден той дойде на Изгрев, разхождаше се на чист въздух. Той беше на стотина метра далеч от мене, разговаряше се с единого. От разговора им чух само една дума, но тя хвърли светлина в моя ум. Аз разбрах, че причината на болестта му се дължи на аномалия в чувствата му – неиздръжливост. Извиках го и му казах: Ти трябва да регулираш чувствата си. Дадох му съвет, как да си помогне. Казах му: Ако приложиш тия съвет, най-много след една година в чувствата ти ще стане преврат, и ти ще бъдеш здрав. Ако кажеш на някого дадиша чист възпух, и той изпълни съвета, в скоро време ще бъде здрав. Ако му кажеш да пие чиста вода, без никакви примеси, здравето му ще се подобри. Вода, която съдържа органически примеси, се отразява вредно върху организма. Дестилираната вода подобрява здравословното състояние на човека. Днес човек трябва да пие най-малко литър или литър и половина вода. Някой мисли, че една чаша вода дневно е достатъчно. Това е извънредно малко. Пий всяко чиста вода, без никакви примеси.

И тъй, както има примеси в материалния свят, така и в психическия – в мислите и чувствата на човека. Чуваш да се говорят лоши работи за някого. Без да искаш, това достига до ушите ти. Това е кал, която не трябва да допушаш

в себе си. Виждаш, че някъде станало убийство. Не се интересувай, как е станало убийството – и това е кал. Не допушайте никаква кал в съзнанието си. Само онзи може да се интересува от тези неща, който отива да помага. Щом не можеш да помогнеш, няма защо да проявяваш любопитство. Отиваш от любопитство да разбереш, как станало убийството и след това ще разказваш на хората. Какво пе-челиш от това? Не само че нищо не печелиш, но товариш съзнанието си с ненужни образи, които ден и нощ те смущават. Освобождавайте ума си от всички ония впечатления, които не можете да асимилирате. И в школата често се чува да говорят едни за други лоши неща. Казват: В нашето общество хората не живеят добре. – Това е много смело казано. Двама или трима могат да не живеят добре, но всички? – Не, останалите живеят добре. Защо се говори лошо за всички? Защото не получили това, което очаквали. Ако имаш нещо против двама или трима души, ще говориш за тях, но в никакъв случай няма да говориш общо за всички. Ако двама-трима души не се обичат, това не показва, че всички хора в обществото не се обичат. Казано е в Писанието: "Целият свят лежи в ръцете на лукавия."

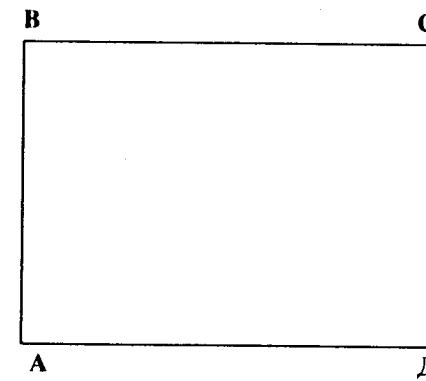
Това е общо твърдение. Нима добрите хора и светии също са в ръцете на лукавия? Има нещо от света, което лежи в лукавия, но не целият свят. Ако си невнимателен, лесно можеш да се подадеш на различни болести. Например, лежиш изпотен под сянка, или на камениста почва. Много естествено, че ще се простудиш. Ако беше внимателен, можеше да избегнеш това. **Ученникът трябва да има будно съзнание!** Понеже се движи между разумни същества, той трябва да бъде внимателен, да не внася дисхармония в техния живот. Тези същества могат да бъдат видими, могат да бъдат и невидими. И в единия, и в другия случай, ученикът трябва да пази хармонията между тях. Една гру-

ба дума се отразява зле на техния слух. Казваме, че диригентите имат тънък слух. Обаче, техният слух е нищо пред този на възвишенните същества. На каквото разстояние и да си от тях, те веднага схващат грешката и я изправят. Отношението на диригента към музикантите зависи от самите тях. Кой човек не е чувал строгия глас на диригента в себе си? Той говори на човека отвътре и му казва: Не живееш добре. Щом чуеш този глас, ти започваш да страдаш. Някога се явява желание в тебе да скриеш грешката си, никой да не я знае. Но след това, втори диригент ти нашеупва: Не постъпваш добре. Трети диригент ти казва: Тонът ти не е правилен. Кажеш една дума не на място. Четвърти диригент ти казва: Лоша е тази дума. – Коя дума да кажа? – То е твоя работа. Има много речници, избери си, която дума искаш. Диригентът само посочва грешката, а как ще я изправиш, това е твоя работа. Има правила, които трябва да знаеш. Те ще ти покажат, как да постъпваш и какво да говориш.

Ученикът или музикантът трябва да знае, как да взима тоновете правилно. Дадени са правила за това, няма защо да се обясняват. Има инструменти, в които местата на тоновете са точно определени. Обаче, има инструменти на които тоновете не са определени, музикантът сам трябва да ги намира. Там се иска тънко ухо. Това се отнася и до човешкото съзнание. Човек трябва да знае, на кое място в съзнанието да бутне, за да произведе нужния тон. Някога вземеш един тон вместо друг. Това показва, че съзнанието е инструмент с много клавиши. Може ли да си представите инструмент с 250 хиляди клавиши? Ако ви поставят пред такъв инструмент, ще се объркате. Не е лесно да се справите с него. Пианото, например, има само осем октави. Да изучаваш един инструмент, това значи, да изучаваш себе си. Не е лесно да изучаваш себе си. Като се изучава, човек

прави много грешки. Някои от грешките му се дължат на чувствата страх, самоуважение, честолюбие, користолюбие и др. Някои грешки произтичат от четирите Ѹги на квадрата. Какво нещо е квадратът? – Отвлечена област.

Човек трябва да знае, на коя част от мозъка съответстват четирите Ѹги на квадрата ABCD (фиг. 1). Ако се каже, че Ѹгълът A отговаря на известна грешка, това е общо казано. Трябва да се знае точно мястото на квадрата в човешкия мозък, както и в неговия живот. Казват, че греш-

Фиг. 1.

ките на хората се дължат на недоимък в техния живот. Не, те се дължат на голямо изобилие. Само активният, енергичният може да греши. Като е недоволен от някого, той ще го набие. Може ли болният и слабият да се бие? Честолюбивият и гордият също грешат. Който не е честолюбив, и да го обидят, казва: Не обръщам внимание на обидата. Не е въпрос дали обръщащ вниманието на това или на онова; важно е, доколко си честолюбив и горд. Като влезеш в морето, трябва да гледаш водата да не достига по-високо от брадата ти. Щом наближи до устата, бягай навън. Следователно, честолюбието на човека може да дойде до кръста, до раменете, най-много до брадата му. Започне ли да

се изкачва до устата, той трябва да пъпли назад, за да излезе на брега на морето. Продължава ли да върви напред, животът му е в опасност.

Представи си, че някой те обиди, каже ти една обидна дума. Какво трябва да направиш? Да мълчиш.. Речеш ли да отговориш нещо, и той ще ти отговори. Ще му кажеш, че е простак; той ще ти каже, че ти си простак. Ще му кажеш, че е невъзпитан; той ще ти каже, че ти си по-невъзпитан. Ще му кажеш паток; той ще те нарече говедо. Какво печелите? Това е зоология, нищо повече. Ще срешнеш след това някого и ще започнеш да разказваш, че те нарекли говедо, вол, паток. Не е лошо, че те нарекли вол. Важно е, дали имаш търпението на вола. Ако нямаш търпение, какъв вол си? Интересно е да наблюдаваш, как се карат двама души. Единият казва: Ти си вол. Глава имаш, но не мислиш; рога имаш, не знаеш, как да си служиш с тях. Не те е срам! Това е педагогическо каране. Аз правя превод: Нямаш търпение; нямаш мисъл, не знаеш, как да прилагаш законите. Кажат ли на някого, че е паток, това значи, че мисълта му е плитка. Той не разбира законите на природата. Наистина, патката минава за глупаво животно. Тя знае само да плава. С плаване само работа не става. Патката се движи самодоволно, като аристократ, мисли, че много знае. Тя често си маже перата. Ако прави това, когато е на сушата, тя ще бъде добре. Обаче, на сушата не я бива. Всичките грешки прави на сушата. Влезе ли във водата, по-голям майстор от нея няма. Там е нейната сила.

Ще приведа един случай от живота на патока. Това стана във Варненско. Един ден вървя по улицата и виждам една група деца. Пред тях стои един паток, не се мърда, като че му преподават урок. Децата се смеят. Чудя се, как са дисциплинирали патока, че стои толкова мирно. Като наблизавам, виждам нещо особено. Патокът стои с отворена

уста, а в устата му връв с нанизани царевични зърнца. Като не знаел какво му дават децата, той нагълтал царевицата. Щом дошъл до края на връвта, видял, че не може да се дръпне. Зърнцата са вече в стомаха му, връвта – в ръцете на децата, и той не знае какво да прави. Като видях това, усмихнах се, обърнах се към патока и го запитах: Ти защо ядеш нанизана царевица? Той казва: За пръв път ми се случва такова нещо. След това попитах децата: Защо направихте така с патока? – Искаме да му дадем урок, да знае как се яде царевица. Наистина, втори път патокът ще мисли, как да яде царевица. Ако е нанизана, няма да яде. Ако не е нанизана на връв, ще яде. Извадих ножчето си, внимателно прерязах връвта. Като разбра, че е свободен, патокът се обърна назад и повече не дойде. Колкото и да е глупав, втори път той няма да дойде при децата. Както и да го примамват, той ще бяга далеч от тях. Едно нещо има в животните: Като опитат веднъж нещо, както и да ги поставят в същото положение, втори път няма да сгрешат. Те рядко повтарят една и съща грешка.

Един наш приятел разказваше какъв опит направил с охлюви. Взел около три хиляди охлюви и ги сложил на едно място, заградено с електрическа жица, по която текло ток. Той така свързал жицата с тока, че при най-малкото докосване до нея, токът действал. Той следял какво ще правят охлювите. Като се движели, някой от тях стигал до жицата и се докосвал до нея. Веднага токът го хващал. Охлювът се свивал и отстъпвал назад. Нашият приятел слагал някакъв знак на този охлюв, за да види, ще се опита ли втори път да мине през жицата. Какво забелязал? Много охлюви минали през жицата, опарвали се и се връщали назад, но от белязаните охлюви нито един не повторил да мине през жицата. Значи, и охлювът, за който се мисли, че не помни, че е глупав, като изпита нещо неприятно, втори път

не се натъква на същото. Казвам: Има изключителни условия в живота, при които без да иска, човек греши. Това се дължи на факта, че при известни придобивки, човек се изльчва. Той се стреми да се издигне в обществото, да стане видна личност. Така се развива в него щеславието. Гордостта и щеславието имат различен произход.

Гордостта произлиза от чувството на самоуважение, а тъщеславието – от чувството на общителност. Тъщеславният иска да има доброто мнение на хората, а гордият не обича да говори за себе си. Като направи едно добро, тъщеславният иска да знаят всички, даже вестниците да пишат за това. Ако даде някъде 10 000 лв., той иска всички да знаят, че е пожертвувал тази сума. Ако гордият даде 10 000 лв., иска да мине незабелязано; да го прави достояние на хората, това той счита за недостойно. Гордият гледа на това с пренебрежение, като че ли не се отнася до него. Той не обича да се меси в работите на хората и казва: Всеки да се занимава със себе си. Тъщеславният се меси в работите на хората, но дотолкова, доколкото това е в негова изгода. Той мисли, че без него работите не могат да се наредят. Някога тъщеславието е необходимо, не може бед него. Христос казва: "Търсете слава не от хората, но от Бога." Грешката на тъщеславния е в това, че той търси славата там, където не трябва. Следователно, ако искате, да бъдете благоугодни, бъдете такива на добрите, на разумните хора. Ако имате доброто мнение на хората, изобщо, като направите една малка погрешка, те веднага си изменят отношението към вас. Това е неразбиране на живота. Ето защо, като страдат, те се молят на Бога и Го запитват: Господи, не знаеш ли, че страдаме? Питам: Ако вие бяхте на мястото на Бога, щяхте ли безразборно да помагате?

Една сестра ми разправяше една своя опитност: Молих се на Господа няколко пъти наред. Той не обърна вни-

мание на молитвата ми, нищо не ми отговори. Започнах да се колебая и си казах: Щом е така, безполезно е да се моли човек на Бога. Казвам: Тази сестра забравя, че близо до нея живее една бедна сестра, която три пъти хлюпала на вратата ѝ, да ѝ помогне нещо, но тя не се отзовала на молбата ѝ. Ето защо, и Бог сега не отговаря на нейната молитва. Богатата сестра отлагала да помогне на бедната, а днес се чуди, защо Бог не отговаря на молитвата ѝ. **Невъзможно е да се молиш на Бога искрено, и Той да не ти отговори.** Отидох да попитам Господа, защо не отговорил на молитвата на сестрата. – Понеже тя три пъти не отговорила на своята бедна сестра, затова и Аз не отговарям на нейната молитва. Наистина, молиш се един път, Господ отлага; молиш се втори път, Господ отлага; молиш се трети път, Той пак отлага. Щом ти отлагаш, и Бог отлага; щом престанеш да отлагаш, и Бог няма да отлага. Следователно, когато Бог не отговаря на молитвата ви, знайте, че и вие не сте изпълнили Неговата воля. Щом изпълните това, което сте отложили, и вашата работа ще се нареди.

Един познат ми разказваше следното: За убежденията, които имах, ме затвориха в домашен арест, като ми казаха, че ако излеза вън от къщи, ще ме убият. Това се продължи цяла година. По едно време взех да си мисля: Да поддържам ли убежденията си, или да се откажа. Ако държа на убежденията си и излеза от къщи, ще ме убият. Ако остана още под арест, оризището ми ще пропадне. Намирам се пред дилема, не зная, кое от двете положения да избера. Отвътре нещо ми казва: Откажи се! – Не мога. – Оризът ще пропадне. – Да става, каквото ще. Ако оризът не загине, аз ще загина. В такъв случай, предпочитам оризът да отиде, а не аз. Най-после, реших твърдо да не се отказвам от убежденията си. Какво стана през лятото? – След дълга суша, падна проливен дъжд точно над моето оризище и на-

пои добре ориза. Няя година моето оризище даде най-добър плод. Съседите си казваха: Чудно нещо! Този човек е затворен, не може да наглежда оризището си, а то даде най-много и най-добър плод. Онези, които искаха да ме убият, си казваха: Праведен е този човек! Дъждът напои само неговото оризище. Ние, които минаваме за добри хора, нашите оризища изсъхнаха. Казвам: това е една от редките опитности. Тя не се повтаря. Изобщо, природата не повтаря себе си. На друг може да се случи опитност, също неповторима. Оризището по същия начин не се полива. Редки опитности се дават само на оня, който устоява на своите убеждения. За да има такава опитност, той трябва да бъде изоставен от всички, да бъде сам със себе си.

Друг един познат разказващ: Намирам се в чужд град, с един лев в джоба, и се чудя, как да се справя с този лев. Най-после си казвам: Ще купя на децата малко хляб, а за мене все ще намеря някъде работа. В това време право към мене иде една просякиня и ми иска помощ. Толкова богати къщи отминала, а при мене се спира, да ѝ помогна. Отвътре нещо ми каза: Ако ѝ помогнеш и на тебе ще се помогне. Ако не ѝ помогнеш и на тебе няма да се помогне. Помислих си да развалия лева, че и на мене да остане малко. Нещо ми казва: Ако ѝ помогнеш с цяло, и на тебе с цяло ще се помогне. Изпаднах в борба, но си казах: Ще ѝ дам целия лев. Като не върви на человека, не върви. Жената взе лева и каза: Бог да те благослови! И наистина, до вечерта още работите ми се оправиха. Казвам: Този човек си върви, но никой не подозира, каква борба става в него. Той има вяра, убеждение, но се бори. Наоколо хората ядат и пият, а той мисли, как ще се справи със своето положение. Убеждение трябва да има човек! На някого може да не се оправи работата до вечерта, но все пак по някакъв начин ще се оправи. Досега аз не съм намерил изключение от то-

зи закон – който е постъпил съобразно Божия закон, да не се оправят работите му. Човек трябва да има една вътрешна опитност, да разбере разумността на законите, които действат в живота. Целта на всички изпитания е да се създаде характер в човека. Страданията, неволите, които изживявате, не са нищо друго, освен дисциплина, през която неизбежно минавате. Учени и прости, богати и бедни минават през тази дисциплина. Някой път ти дойде такава болест, каквато не си очаквал. Лекарите не могат нищо да направят за подобрене на положението ти. Лекарят дава лекарства, а болестта си върви по своя път. Ще минат няколко дена или седмици, докато болестта се излекува. Болестите оказват възпитателно въздействие върху болния. Щом постигнат това, което целят, те веднага си заминават.

Какво представлят болестите? – Те са кредиторите на хората. Срещаш един здрав, силен юнак, на когото дължиш нещо. Той те хваща, завързва те с едно въже и казва: Плати дълга си! – Моля ти се, освободи ме! Ще ти платя всичко, с лихвите заедно. – Щом платиш, ще те освободя. Плащаши и се освобождаваш. Такова нещо е болестта. От тебе зависи да се освободиш час по-скоро от своя кредитор. Зад всяка болест се крият същества от различна степен на развитие: силни и слаби, добри и лоши. Повечето от тях са лоши, с ниска култура. Това не е научно обяснение на болестите, а за мнозина е заблуждение. Въпреки това, казвам: Зад всяка болест се крият същества, изостанали в своето духовно развитие. Те знаят химия, физика и когато искат да ти създадат някое нещастие, заставят те да ядеш такава храна, която организъмът ти не приема. Така, именно, ти заболяваш.

Един наш брат от Стара Загора отишъл на гости, където ял халва с леблебии. Той гълтал цели леблебиите, не ги дъвчел. Като се върнал у дома си, започнал да се преви-

ва от болки в корема. – Какво ти стана, какво си ял? – Ниче особено не съм ял; ядох малко халва с леблебии. Някой ме уроцасал. Оказа се, че той гълтал леблебите цели. – Помогнете ми, умирам от болки! – Как да му се помогне? Първо трябва да му се даде рициново масло, но докато подействува то, нужни са два часа. Затова първо направихме клизма, а после – рициново масло за пречистване. Докато се успокои, той окряка свeta. Питам го: Втори път ще ядеш ли халва с леблебии? Това се отнася до физическия свят.

Този закон е верен и за духовния свят. Ако внесеш в ума си една отрицателна мисъл, в сърцето си – отрицателно чувство, ти ще предизвикаш в себе си дисхармония. Свързваш се с хора, които не носят добро, не носят щастие. Не се свързвай с тях; те не носят щастие. **Здравословно правило: Пази се, както от своите лоши мисли, чувства и постъпки, така и от тези на обкръжаващите. Не се свързвай с лошите мисли, чувства и постъпки на когото и да е. Божественият свят е свят на вечна хармония.** Свържеш ли се с този свят, никаква болест няма да те нападне. Ако пък те нападне една болест, няма да се страхуваш от нея. Човек не умира толкова лесно. Когато дойде това време, ще ти кажат: Пригответи се да заминеш за другия свят. Ако това не ти се каже ясно, значи, нисшите същества искат да те уморят. Тогава ще се отнесеш към Високото място и ще кажеш: Господи, искат да ме уморят преждевременно. От онзи свят ще пратят същества да те пазят, но затова ти трябва усилено да се молиш. Засега, единствените помощници при болестите са лекарите. Те са главната армия. Лекарите взимат своите ножици, игли – губерки, своите отровни лекарства и веднага поставят карантина – обсадно положение. Целият дом се бомбардира. Като се вдигне карантината и нисшите същества, и болестта се вдига. Да замине за онзи свят старият, немощният, това е в реда на нещата,

но да заминат здрави, млади, енергични – не зная, какво трябва да се каже за това.

Вие, които вървите по този път, трябва за имате по-особени разбирания, трябва да приложите вашите знания. Болестите си имат свой произход, и те са на мястото си. Но понякога тия същества, които ги причиняват, не могат да се изгонят. Казва се, че някои искали да изгонят бясовете, в името на Павла, на Христа, но те казвали: "Познаваме Павла и Христа познаваме, но вие кои сте?" И ги набили хубаво. Та някой път и вас трябва да ви набият. Под "болести" аз разбирам всички ония изпитания, които превивят хората. Някои изпитания мъчно се издържат. И тогава казвате: На мене ли се даде такова изпитание? Ти държиш сега матура и ти се дават най-мъчните задачи. Защо трябва да вдигаш толкова шум? Утре на други ще се дадат същите задачи, и тяхният ред ще дойде. Сега е твой ред, и ти трябва да гледаш да издържиш добре изпита си. Дали другите ще издържат изпита си, това е тяхна работа. Ако не можеш да решиш задачата си, ще искаш да ти дадат друга, по-лека. Но в духовния свят няма лесни задачи. Професорите, които изпитват там, не са снизходителни. Те са справедливи, но не са снизходителни. Не правят отстъпки. Могат да те скъсат десет пъти. Ще кажеш: Ами нали сме от вашите? – Ваши, наши няма, трябва да издържите изпита си. Който знае, той е от нашите; който не знае, не е от нашите. В този закон няма отстъпки. – Но Бог е милостив. – Снизходженето на Бога се състои в това, че Той отлага изпита ви. Господ казва: Изпитайте го още един път. Може да ви скъсат и десет, и сто пъти, и да се отложи изпита ви, с право да се явите пък. В това е милостта на Господа, че отлага изпита ви до сто пъти. Който мисли, че може без изпити, той се лъже. Не, ще минеш изпита по всичките правила. Нито с цветя, нито с подаръци ще можете да

издържите изпита си. С нищо не се подкупват тези професори. Всички ще учате, ще работите усилено. Който има слаба памет, ще си записва всичко, което му се преподава, и същевременно ще работи за усилване на паметта.

Има начини за усилване на паметта, на ума и на моралния живот. Мнозина не живеят добре. При мене са идвали някои и са ми казвали: Този път, в който вървим, не може да продължава така, ако не се подобри материалното ни положение. Верно е, че материалното положение оказва известно влияние върху живота. Но при сегашните условия, ако се подобри материалното положение на един духовен човек, в едно отношение той ще получи блага, а в друго отношение – страдания. Той ще изгуби една от благородните черти на неговия характер. Например, докато е беден, човек е отзивчив, състрадателен към другите. Щом забогатее, той става жесток. Докато е беден, той се вслушва в страданията на хората. Като забогатее, не се интересува вече от никого.

Казвам: Всичко в света е създадено за човека, но всяко нещо иде на своето време. Ако богатството дойде преждевременно, у човека се събужда едно анормално чувство. Той мисли, че наистина, трябва да бъде богат. Това богатство не носи добро за него. Ако и знанието дойде преждевременно, и то не му носи добро. Апостол Павел казва: "Ако имах знанието на ангелите, и ако говорех на всички езици, а любов нямам, нищо не съм." В пътя, по който сега вървите, всичко става на своето време. И вместо да благодарите на Бога за това, вие роптаете. Какво лошо има в това, че си беден? Аз познавам и бедността, и богатството – минал съм през всичките режими. Аз познавам и студа, и топлината. Спал съм с отворени прозорци, при течение над главата ми, и пак не съм се простудявал. По-скоро, при горещина съм се простудявал, отколкото при студ. Аз съм

дошъл до следното заключение: **Докато съзнанието на човека е будно, никаква болест не е в състояние да го хване.** Обаче, при най-малкото прекъсване на съзнанието, при най-малкото колебание, равновесието на твоя организъм се нарушава. Следователно, докато съзнанието на човека е будно, той има известен имунитет към всичко отрицателно. Той е заобиколен с малка магнетична обвивка, която го пази от заболяване и простуда. Тогава никакво чуждо вещества не влиза в организма. Той има филтър, който го пази от нечистотите. Яви ли се най-малката пукнатина в съзнанието, веднага навлизат чуждите вещества. Ако само за момент в ума на човека влезе една лоша мисъл, след години ще се видят нейните лоши резултати. Ако през целия си живот, от младини до старини, човек не допусне в ума си никоје една лоша мисъл, в сърцето си – нито едно лошо чувство и във волята си – нито една лоша постъпка, никаква болест не може да го хване. Много бацили ще минат през него, но отровата им ще се обезсили.

Сега вие минавате за вярващи, но вярата ви още не е укрепена. Вярвате ли в онзи свят над вас? Казваш: Добър е Господ, ще промисли за мене! – Добър е Господ, но и ти трябва да се погрижиш за себе си. Това значи изпълняване на Божията воля. Каквото правиш – ставаш, лягаш, ядеш, работиш, трябва да съзнаваш, че с това изпълняваш волята на твоя Създател и живееш за Него. Ако ядеш сладко, пожелай на всички хора да ядат като тебе. Каквото благо имаш, пожелай го за всички хора. Нека всички живеят в изобилие, да бъдат доволни от живота. Право ли е, ти да даваш разпорежданията си на Господа, кой какво да има и по колко. Определено е, какъв дял от благата се пада на всеки. Природата е разрешила този икономически въпрос правилно. В който момент ядеш и не си доволен от яденето, ти внасяш дисонанс в своя живот. Казваш: Само сух

хляб ли ще ям? Само лук ли ще ям? Кажеш ли така, ти си нарушил вече хармонията на своя живот. Ти си представяш, че хлябът е сух. Всъщност, той не е сух. Кой хляб наричаше топъл? Според мене, топъл хляб е естественият. Значи, прясното жито е топъл хляб. Ще вземеш сто грама жито и ще го разделиш на три части: сутрин 30 грама, на обяд 30 грама и вечер – 40 грама. След всяко ядене ще пиеш по една-две чаши гореща вода. Житото съдържа енергия, каквато печеният хляб няма. Затова аз наричам житото "Божествена погача." В Господната молитва е казано: "Хляб наш насыщни, дай ни го нам днес." Това е живият хляб, слязъл от небето.

И тъй, като минавате от едно състояние в друго, вие се нуждате от чистото слово, чистата мисъл, чистото чувство, чистата постъпка. Това е чистата Божествена храна. **Всичко, което става в света, е отражение на великия Божествен ред на нещата.** За да възприемете тази идея, вие се нуждате от смирене. Като ви говоря така, някои искат да знаят, къде съм учили, откъде зная тези неща. Ако започна да ви разправям, къде съм учили, няма да повярвате. Тъславие е от моя страна, да говоря за себе си. Ако ви кажа, че съм обиколил всички светове, всички планети, ще повярвате ли? Едно е вярно: Аз уча сега. Откъдето минавам, каквото срещам на пътя си, всичко изучавам, уча се от най-малките неща – на всичко обръщам внимание. Сега минавам през най-добрата школа. Като срещна **професор от Божествената школа**, веднага го запитвам за всичко, което ме интересува. Аз го питам по всички въпроси, които ме интересуват, но се задоволявам и с най-малкото, което ми се каже. Те ми говорят за Божествения порядък в живота. Каквото са ми казвали, всичко излиза вярно.

Един ден се разхождам на Изгрева и минавам край крушите. Гледам нагоре, няма нито една круша – всички

обрани. Понеже почувствувах глад, казах си: Да имаше поне една круша да си хапна. В това време излезе slab вятър, който разлюля клонете на крушите. Гледам, от една круша паднаха четири-пет малки круши. Те бяха достатъчни, за да задоволят глада си. Питам се: Откъде паднаха тези круши? Те са останали специално за мене, някъде горе на крушата. Казвам си: Това се случва с всеки, който уповава на Бога. Може да мина и без круши. Това стана, за да ви разкажа този случай. Не всеки може да има такава опитност. Много време може да гледаш под дървото, и нито една круша да не падне за тебе. И аз няма да имам втори път същата опитност. За случая, крушите, които паднаха от дървото, бяха на място – задоволиха глада ми.

Желая, всички да ядете от сладките Божествени круши. Те дават добро разположение на духа. Казвате: Трябва да се живее добре. – Трябва да се живее, но не се живее. – Да бъдем добри! – Ако отсега нататък трябва да бъдете добри, вашата работа е свършена. Един ден вървя по едно поле и виждам пред себе си един голям камък. Пожелах да вдигна камъка, да го преместя другаде. Защо се яви това желание в мене, не зная. Вдигнах камъка, и какво виждам? Под него изникнала диня. Някой хвърлил семето на динята и като паднало на почва, изникнало. Отпосле някой сложил големия камък над семето. Разбрах, защо трябвало да вдигна камъка. Ако не бях направил това, динята щеше да се задуши. А така, тя има възможност да расте свободно. Щом нещо ти нашепва да вдигнеш камъка, вдигни го и повече на разсъждавай. Динята ще даде сладки плодове и ще те покани да си откъснеш един от нейните плодове. Така тя ще ти благодари за услугата, която си ѝ направил. Казвате: "Направи добро и го хвърли в морето." Не го хвърляй в морето, но го посади в земята, да изникне и един ден да видиш резултата на това добро, без да очакваш никакво bla-

го за себе си. Вдигни камъка, за да може семето свободно да се развива. Помагай, за да помагат и на тебе. Обичай, за да те обичат. Като правиш добро, то ще дойде и при тебе. Като обичаш, обичта ще дойде при тебе. Ако си справедлив, справедливостта ще дойде при тебе. Това са разумни закони, а не механически.

И тъй, не се занимавайте нито със своите погрешки, нито с погрешките на хората. Не се произнасяйте за човека, колко е добър и колко е лош. Като изучавам човека, гледам, има ли добро в него. Това ме интересува. Доброто е заровено дълбоко в човешкото естество. Той трябва да го изяви и обработи. Казвам на единого: В тебе има заровено добро, което трябва да обработиш. – Аз не съм добър, нямам способности. – Остави това настрана. В тебе са вложени дарби, способности, които трябва да използваш. – Аз съм стар човек. – Остави това настрана. – Нямам условия. – И това остави настрана. Остярал си, защото не мислиш. Като мислиш право, ще се подмладиш. Казано е в Писанието: "Онези, които очакват Господа, ще се подмладят". Старостта се дължи на вътрешния тормоз в човека. Дядо ти остярал, баба ти остярала; майка ти и баща ти остярали, и ти ще остарееш като тях. Но за да не остаряваш, трябва да прекъснеш връзката си със своята наследственост. Когато червеят се превръща в пеперуда, остярва ли? Като червей, остярва, но като пеперуда, той се подмладява. Ето защо, като дойдете до старостта, напуснете я. Червей си, стани пашкул и после излез от пашкула, като пеперуда, обновена, готова за нов живот. Останеш ли в положението на червей, гъсеница, непременно ще остарееш и ще умреш, без да разбереш законите на живота. Приеми новите закони, които Бог ти е посочил, и стани пеперуда. Така, ти ще излезеш от закона на старостта и ще се подмладиш.

Казано е: "Ние няма да умрем, но ще се изменим." Това ще стане, когато сме съгласни с великия закон на Битието. Тогава ще дойдат благоприятните условия, да се измениш. Ако очакваме всичко от Господа, Той сам няма да ни направи на пашкули. Той ще ни даде правилата, сами да се обърнем на пашкули. Не само на пашкул ще станеш, но ще се научиш да предеш така фино и тънко, както и най-опитната мома не може. Казваш: Глупаво нещо е бубата. – Не, голямо изкуство, голямо инженерство има в нея. Влезе ли в своята лаборатория, тя започва така да тъче, както и алхимиците още не знаят. Щом свърши работата си, тя излизза навън като пеперуда. Всички цветя я възнаграждават за нейната работа. Всеки цвят се интересува за нейната лабораторна работа.

Сега и на вас казвам: Направете пашкула си и ще видите, че и най-добрите професори ще дойдат да ви помогнат. Ако не го направите, никой няма да ви помага. Вие ще бъдете обикновени хора. Затова се казва: "Бъдете винаги в съгласие с Божественото и никога не се разколебавайте." Да се разколебаеш, това значи, да се откъснеш от цялото. Бъди лист и се дръж здраво за дървото. Върти ли те вятърът, и ти се върти, не се откъсвай от дървото. Ако вятърът ти каже да тръгнеш с него, не го слушай, дръж се за дървото. Откъснеш ли се и тръгнеш с него, ти ще загинеш. Кажи: На гости може да дойдеш; да си поиграй с тебе, може, но от дървото не се откъсвам. Вятърът казва: Ела с мене, на ръце ще те нося. – По-добре на дървото, отколкото в твоите ръце. Искаш да станеш богат и се откъсваш от дървото. Ти не подозираш, че всичкото богатство е в тебе. Ти си красив цвят, искаш някоя мома да те сложи на главата си, да те показва на хората. Като цвят, по-добре ще бъде за тебе да си на дървото, отколкото на главата на някоя мома. Ако си на главата на една мома, ще увехнеш, а на

дървото ще цъфтиш, ще завързваш, и плодът ти ще узрява. Вие всички искате да ви носят момите на главите си, все за вас да мислят. Но казвам: Дръжте се за Божественото дърво! Не стойте на никоя глава! Не се качвайте на никакво такси. Дръжте се за Божественото дърво! И като дойде Божествената светлина да ви озари, ще чуете тихия глас на Бога: Ела с мене! Свързан ли си веднъж с Божественото дърво, колкото и да те кани вятърът, ти му кажи: Благодаря, не съм свободен. Когато свърша работата на господаря си, тогава ще сляза от дървото. Но тогава ще вървя с виждане и с разумно разбиране.

Днес всеки от вас е готов да слезе преждевременно от дървото, да се качи на някоя глава и да го носят. После ще се питаш, защо не си могъл да постигнеш желанията си. Откъснатият лист от дървото никога не може да постигне своята цел. Откъснатият цвет също не може да постигне своята цел.

Повтарям: Стойте твърдо на убежденията си! Какви то и да са външните условия, който и да иска да ви мръдне от мястото ви, не се поддавайте! Никакъв страх! Нито слана да ви плаши, нито сняг, нито буря. При всички условия, стойте на Божественото дърво, и всичко, което желаете, ще се събудне. Докато сте на дървото, всичко ще имате. Слезете ли от дървото, никой не може да ви спаси.

– Само Божията Любов носи пълния живот.

*

8 Лекция от Учителя, държана на
9 ноември, 1932 г. София – Изгрев.

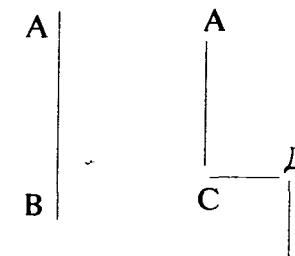
Здрава мисъл

Размисление.

Тема за следващия път: "Произход на невежеството".

Упражнение: Ръцете настрана, нагоре, над главата с допиране на пръстите. Снемане на ръцете и поставяне пред гърдите, спускане надолу отстрани на тялото. Прилякване, загребване с ръцете, издигане на тялото. Ръцете настрани и поставяне пред гърдите. (Упражнението се прави шест пъти).

Често се говори за знанието. Какво се разбира под "знание"? Хората имат различно схващане за знанието.

фиг. 1

Какво представлява правата АВ (фиг. 1). – Една възможност. – В какво се заключава тази възможност? – Тя е потенциална възможност. Тя изразява първото измерение – само дължина. Второто измерение е счупената линия АСД.

Умният, като се натъква на тези линии, работи без да пиши, какво представляват те. Неразумният само обръща линиите наляво–надясно, нагоре–надолу и, като не ги разбира, казва: Това не ми трябва. Той започва да търси друго нещо. Някой говори за любовта, като за права линия, т.е. като възможност. Какво се разбира под "любов"? Да любиш, не значи само да чувствуваш, но така да проявиш любовта, че сам да си доволен.

Настрадин Ходжа казал: "Като умре жена ми, половината свят се свършва. Щом умра аз, целият свят се свършва". Като живее, човек се готви да умре; щом умре, готви се да живее. – Това са неразбрани работи. В това отношение, смъртта представлява най-малката възможност за живот. Човек трябва да бъде гений, за да може, при толкова малка възможност, при толкова неблагоприятни условия да създаде нов живот. Човек не може да живее при богатство, при жена и деца, та като умре, тогава ще живее! Той не може да живее сред хората – обиколен от жена си и децата си, та като отиде на другия свят, там да живее. Това е крива философия, неправилно разбиране на Битието и на Божията воля. Това е научна, богословска каша, от којто е създаден човешкият изопачен живот.

Казваш: Искам да знай една от тайните на живота. – Ето една тайна – правата АВ. От нея аз мога да направя тояга или нож, с които да мушна някого. Мога да направя така, че от тази тояга да излиза огън, до който никой не може да се приближи. От същата тояга мога да направя кръг, до който духовете не могат да се приближат. Така ще бъда запазен. Казвате: Бог ще ни пази. – Какво разбирате под думата "пазя"? Каква идея влагате в нея? Искате да кажете, че Бог, като Любов, ще ви пази. Така е, любовта пази. Бог е Мъдрост, светлина. Значи, щом имаш живот и светлина в себе си, Бог те пази. Бог е Истина. Щом имаш

истината в себе си, Бог те пази. Мисълта, че те пазят, е празна, без съдържание, като кратунка. Празната кратуна е смешна работа. Ако има нещо в нея, тя представлява интерес. Излишно е да се надяваш, че ще налееш вода в кратуната. Освободи съзнанието си от всичко отрицателно. Недоволен си от живота. Защо си недоволен, не знаеш, а трябва да знаеш.

Питам: Кои са основите, върху които лежи човешката любов и човешкото знание? Какво е знанието? Това, с което можеш в даден случай сам да си помогнеш. Вързан си. Ако можеш да се развържеш, ти имаш знания. Имаш голяма мъчнотия. Ако можеш да се освободиш от нея, имаш знания. Мъчнотията може да е в ума, сърцето или волята. Ти трябва да знаеш, къде е тя, за да си помогнеш. Казваш: Предполагам, че мъчнотията ми е в ума. Да знаеш, е едно нещо, а да предполагаш – друго. Като опиташи, виждаш, че предположението ти не е вярно. Пътят, по който вървите, показва, че трябва да работите. Досега вие сте живяли с идеята, че сте княжески или царски синове; че други трябва да работят и да се грижат за вас: майката, бащата, слугите. Всякога оправи, слагате ръце в джобовете си, оглеждате се в огледалото, взимате бастуна в ръка и излизате на разходка.

Една княжеска дъщеря имала всичко на разположение. Липсвало ѝ само кукувиче перо. Най-после, донесли ѝ кукувиче перо, но ѝ взели всичкото богатство. И останала тя само с кукувичето перо. Нещастието ѝ се състояло в това, че тя не знаела, какво нещо е кукувиче перо, затова толкова силно го желала. Като го видяла, разбрала грешката си. И сега току питате: Защо сме нещастни? Отговарям: От кукувичето перо. – Защо сме невежи? – От кукувичето перо. Как може да не знаеш, какво представлява правата линия? Не знаеш ли, че линиите се прегъват и пречупват? Ако

известен предмет не се пречупи, неговите линии не могат да се проявят. Ако в кръга не прекараш известна енергия, никаква окръжност не може да се очертава отвън. Как ще се прояви водата, ако кръгчетата на водните капки не се пречуплят? Следователно, мъчнотите в живота не са нищо друго, освен усилията на природата, да пречупи микроскопическите кръгове около тях. Вързан си. Кой те върза и как те върза, не говоря по това. То е факт. – Как стана, че ме вързаха? Как така, умен човек, да ме вържат! – Това не ме интересува. Аз искам само да те освободя от това, което те спъва, и казвам: Пречупи кръга на мъчнотията в която си вплетен.

Питате: Защо иде злото в света? – Това не ме интересува. Искам да те освободя от злото, което свързва ръцете и краката ти. Ръцете символизират твоята воля; краката символизират твоите добродетели. Ако злото върже сърцето ти, това са твоите чувства; чрез мозъка то свързва твоите мисли. Значи, трябва да освободиш ръцете, краката, мозъка, сърцето си от силите на злото, т.е. от съдбата. Това е задача, дадена на вас от природата. Щом изпаднеш в тъмнина, ти спъваш ума, сърцето и волята си. Освободи се от тъмнината! Питате: Вярно ли е, че злото свързва човека? – Това е факт. Не е важно, как действа злото, но какви са подбудите му. Това е въпрос на бъдещето. Ако сега знаете крайната цел на злото, няма много да се ползвате. Ти си беден човек. Ходиш тук-там, търсиш служба, не можеш да намериш. Като огладнееш, отиваш при хлебаря, но той не ти дава хляб. Отиваш при гостиличаря, той не ти дава ядене. Чудиш се, защо става така, но не разбираш закона. Казваш: Зло ме сполетя. Най-после се сетиш да приложиш таланта си. Рисуваш добре. Отиваш в една градина и нарисуваш няколко картини. Отиваш при хлебаря и му предлагаш една картина, срещу която получаваш хляб. След това,

предлагаш една картина на гостиличаря и получаваш ядене. От дрехаря, като нарисуваш портрета на неговата възлюбена, получаваш един хубав костюм. Като приложиш таланта си, всичко се нареджа добре.

Какво представляват повечето хора днес? Те очакват да дойде ангел от небето, да внуши на хлебаря да даде хляб; на гостиличаря – да даде ядене; на богатия – да даде пари. Така постъпват аристократите, те очакват наготово. Трябва ли ангелът да напусне своята работа и да убеждава хлебаря, гостиличаря, дрехаря и богатия, да задоволят вашите нужди? Това е дълга история. Ще въразите: Може ли всеки да бъде художник, да получава блага срещу картините си? – Всеки може да бъде художник, писател, поет, философ, учен. В правата линия се крият всичките изкуства. Като кажа АВ, всичко мога да направя. Щом мога да напиша тази линия, всичко мога да постигна.

И тъй, като се намериш в мъчнотия, казваш: Сполетя ме нещастие. Дали ще ме послуша Господ? – Няма само да се молиш, но и ще работиш. Ти се срамуваш от работата. Кога се срамува човек? – Когато проявява някаква слабост. Не знаеш нещо, срам те е. – Молих се, но молитвата ми не се чу. – Молиш се, но не знаеш, как да се молиш, какво да искаш. Ако знаеш езика на Бога, достатъчно е да кажеш една дума, за да получиш всичко, което желаеш. Чудно нещо, отиваш при баща си, а не знаеш да говориш неговия език! Дължен си да знаеш езика на баща си и на майка си. Езикът, това е знанието. Ето сега ви открих една тайна. Научихте тайната, но езика не знаете. Представи си, че ти дават трудна задача. Гладувал си три дни. Слагат пред тебе ядене, и докато се готвиш да ядеш, идва един по-гладен човек. Можеш ли да се откажеш от яденето си? Даваш яденето и оставаш гладен. На съседната маса седи един богат и яде спокойно. Какво ще направиш? Веднага вземаш молив

и един лист и почваш да рисуваш богатия. След това, представяш портрета му, за което той те възнаграждава добре. Преди това, ти изпита мъчнотията. Така си задоволяваш глада.

Питам: Кой създава големите мъчнотии в живота? – Дяволът. Същият ще ти остави една чиния с ядене да се нахраниш. В това време ти започни да го рисуваш. Яденето, което дяволът оставя, представлява торба със злато – изкушение. Не пипай торбата, защото в този момент идват разбойници. Щом видят торбата, те се нахвърлят на нея и питат: Твоя ли е тази торба? – Не е моя, тя е за вас. Така отговаря умният. Ако не си умен, ще кажеш, че торбата е твоя. Те ще те хванат, ще те измъчват, за да вземат още злато от тебе. Умният знае, кога да се отрече. Законът за отричането в християнски смисъл, подразбира отричане от едни блага и придобиване на други. Да се отречеш от живота, значи, да се пожертвуваш. Ще пожертвуваш един живот, за да придобиеш друг. Не може да се отвори нов път пред тебе, ако не пожертвуваш стария.

Сега, искам да ви обърна вниманието ви върху магическата сила на музиката. Опитвали ли сте тази сила? Сменяли ли сте лошите си състояния с музиката? Зная един истински случай в България, как един кавалджия могъл да приложи музиката за трансформиране на състоянието си. Случило му се голямо нещастие. За да се справи с него, той свирил цяла нощ с кавала си. На сутринта съседите му го питали: Какво беше снощи, че свири цяла нощ? Сватба ли имахте? Наследство ли получи? – Нищо подобно. Случи ми се голямо нещастие. Свирих на нещастието и успях да се освободя от него. Този кавалджия опитал магическата сила на музиката. Има фиктивни страдания в живота, дадени за упражнение. Има истински страдания, които остават следа в човешкия живот. Те се направляват от друг свят,

извън физическия. Питаш: Защо страданията ми не престават? – Защото скулпторът удря със своя чук върху тебе. Ти си камък, който той изглажда. Той ще удря върху тебе, докато постигне целта си. Постигне ли целта си, той престава да удря. Ако си недоволен от работата на това разумно същество, ще си създадеш по-голямо страдание. Ще развалиш материала за статуята и ще станеш негоден за работа. Скулпторът ще те захвърли на пътя, да се търкаляш с години там, от всички подриван. Там те очакват по-големи страдания. Като знаеш това, издръж страданията, които скулпторът ти причинява. Така, ти ще придобиеш нова светлина, нова идея. Ще те кръстят с ново име – носител на новато в света.

Казано е в Писанието: "Всичко, което се случва на онези, които любят Бога, е за добро". Всичко може да ти се случи, но важно е онова, което разумното същество прави. То работи върху тебе, да създаде новия човек. Едно висше същество работи във всеки човек да го спаси и повдигне. То всеки момент поправя и създава. – Кое е това същество? – Твоята душа, твой ангел, Божественото в тебе – Бог. Постижението зависи от духа на човека. Духът, това си ти. Който страда, това си ти; който работи, това е разумното същество. Ти ще страдаш и ще чакаш търпеливо, докато разумното същество свърши своята работа. И скулпторът има мъчнотии. Като работи върху тебе, той те изучава, следи, доколко се подаваш на неговата работа. Ако си своенравен, той мъчно се справя с теб. Той работи едно, ти – друго, той гради, ти развалиш. После се чудиш, защо работите не вървят. Не се меси в работата на скулптора. Наблюдавай, как той работи. Гледай, как парченце след парченце пада от тебе, но не се опитвай да ги залепваш там, отдето скулпторът веднъж ги е отчупил.

Сега, аз не искам, мисълта за страданията да влезе във вас като противоречие. Ако я приемете с разбиране, тя ще подобри живота ви, но няма да го развали. И без да ви обяснявам смисъла на страданията, вие неизбежно ще минете по този път, но по-добре е да ги разбирате. Вие сте поели един крив път и, като стигнете на стотния километър, ще се задъните някъде, откъдето ще трябва да се връщате назад. Като гледам, накъде вървите, мога да си кажа: Нека си вървят, накъдето са тръгнали. Обаче, аз казвам: Извинете, пътят по който вървите, няма да ви изведе на добър край. Друг път трябва да поемете. – Уверен ли си в това? – Може да опитате. Като дойдете донякъде, ще се върнете назад. Казвам и на вас: Пътят по който сте тръгнали, търпи една поправка. Всеки от вас мисли, че служи на Бога. Уверени ли сте, че като се молите и разговаряте с Бога, Той ви слуша? Даже ангели са се молили на Бога часове и дни и не са получили отговор. Какво ще кажете тогава за себе си? Знаете ли, на какво се равнява търпението на един ангел? Защо не получавате отговор на вашата молитва? Не е достатъчно само да знаеш, че не си получил отговор на молитвата си, но и защо не си получили отговор. Дали не са те послушали, или не е дошло време да ти се отговори? Може да искаш нещо, за което не е време. Ти чакаш отговор още сега. Какво ще придобиеш, ако получиш веднага отговор? Представи си, че двама души искат едно и също нещо, например, нови дрехи. И двамата са военни. Молитвата и на двамата се чува. Обличат новата си униформа и отиват на бойното поле. Единият се връща като победител, а другият е взет в плен. Как се чувствува единият, и как – другият? Нали и двамата получиха нови дрехи?

Това са състояния, през които всички минавате. Молили се Бога за нова дреха и сте получили. Сега сте доволни, че сте разрешили някакъв въпрос. Не се минават ня-

колко часа, изгубвате доброто разположение и се чувствувате нещастни. Питам: Къде отиде радостта ви? Къде отиде новата ви дреха? Неприятелят я е задигнал. Какъв герой е този, който губи своето щастие? Герой ли е този, който не може да учи? За кого е създаден светът: за инвалида, или за героя? Светът е място за здрави хора, за хора със здрава мисъл. Да бъдеш инвалид, това е случайно явление. Всички хора търсят удобства. Тази идея е за инвалиди. Ако в тебе се яви желание, хората да ти служат, това е идея на инвалиди. Друг е въпросът, ако в мене се яви желание да служа на хората и те ми отговарят със същото. Ако един желае да служи, а друг само използва, това желание носи нещастие. Напредналите същества служат на хората, докато те са невръстни, немощни. Много същества са служили на човешката душа, докато тя се изяви, стане свободна, самостоятелна. Щом се изяви, тя вече служи. Като знаете това, правете разлика между вашите болезнени състояния и вашите слабости, като естествени явления в пътя на вашето развитие.

Като ви говоря по този начин, аз искам да хвърля светлина върху възможностите с които разполагате. Седиш без работа и се занимаваш със слабостите и грешките на хората. Казваш: Този не живее добре, онзи не постъпва правилно; този не е истински християнин, онзи не е истински християнин. Всичко това може да е вярно, може и да не е вярно. Но какво придобиваш ти с тези изследвания? Това е психическа кал, която ще ви спъне. Ако не можеш да сложиш калта в работа, ти си невежа. Майсторът – грънчар, който разбира своето изкуство, слага калта в работа и прави красиви грънци. Обаче, ти, който не разбираш това изкуство, газиш калта, цапаш обувките си и я разнасяш по къщите.

Много съм ви говори за чистотата и сега пак казвам: Пазете чистота! Въпреки това, вие влизате в салона с кални обувки. Трябва ли да ви уча да чистите обувките си? Трябва ли да плащам за вашата кал? Аз зная изкуството да използвам калта. Ще сложа калта в работа и след това ще я продам вече скъпо на вас. За едно гърне ще плащате хиляда лева. В случая, аз ще се ползвам, а не вие. Питате: Защо ви събирам тук, защо ви говоря? Като не можете да си отговорите, казвате: Господ те е изпратил. – Това не е знание. Не искам само да гледате, как аз правя грънци, но и вие да научите това изкуство. Ще навиете ръкавите си, ще месите калта с ръцете си, докато изваете хубави форми. След това ще ги печете и продавате. Ето едно изкуство. Изучавайте го и правилно го прилагайте. В него се крие смисълът на живота.

Някой може да ви представи живота в една форма, друг – в друга форма, но това са представи на миналото, което ви е направило нещастни. Майката представя на дъщеря си съпружеския си живот такъв, какъвто в същност не е. Тя казва: Ще се ожениш, мама. Ще имаш мъж, дечица. – Ще има мъж и дечица, но знае ли тя, как да избере този мъж? Да се ожениш за кого и да е, това не е наука. Момата трябва да намери онзи мъж, който ѝ е определен от природата. Тя трябва да роди деца, които са определени от природата. Не е въпросът да ѝ се подметнат деца. Не подметнатите деца, но съзнателно родени от тебе. Един българин отишъл в Рим, където се влюбил в една актриса, много интелигентна жена. От нея му се родило едно дете. След време се върнал в България. Тук се оженил за една българка, от която имал няколко деца, които не могли да живеят. Като разbral, че не може да има вече деца, той извикал първото си дете от Италия и го осиновил. Това дете не приличало нито на майката, нито на бащата. Много естестве-

но, то е от друга майка. Аз привеждам този пример, за да размишлявате върху него.

Женитбата не е обикновен процес, както сега гледат на нея. Според мене, да говоря за женитба, е губене на време. Много съм говорил, но никой не ме е разбрал. Каквото и да кажа по този въпрос, нито на мъжа ще угодя, нито на жената. Ако похваля мъжа, лошо; ако похваля жената, пак лошо. Ако и двамата хуля, пак лошо. Да кажа истината върху женитбата, не сте готови още, няма да ме разберете. Питат ме за някого, какво мисля и зная за него. Ничко не мисля и нищо не зная. Според моята наука, още не съм определил степента на неговата светлина. Ако виждам само грешките на человека, аз нищо не казвам за него. Когато видя светлината в человека и измеря нейната сила, тогава казвам, че съм открил нещо добро в него. Това са неговите добродетели.

Казвам: Не се занимавайте с неща, които не ви влизат в работата. Какво те интересува, как живеят помежду си еди–кой си мъж и жена? Това е тяхна работа. Дали живеят добре, или зле, ти можеш само да се учиш от това – нищо повече. Много жени са идвали при мен да ме питат, какво да правят, за да подобрят живота си. Мъжът на някоя жена е нервен, на друга – ревнив, на трета – груб. На всички давам следния съвет: като готвят, като перат, да пеят и да мислят добро за мъжете си. Види ли жената, че мъжът ѝ си иде от работа, да излезе насреща му, да му попее и поиграе. Колкото и да е нервен, той ще се засмее. След това да започне да му разправя весели неща, да го прегърне и най–после да седнат да се хранят. Която жена е изпълнила този съвет и тя, и мъжът ѝ са оставали доволни.

Сега, аз разглеждам проявите в живота, като процеси на природата. Когато вее, вятърът прегръща и целува человека. И дъждът, като вали, също прегръща и целува чове-

ка. И светлината прави същото. Затова казвам: Постъпвай, както постъпват слетлината, въздухът и водата. Ако постъпваш така, ти ще бъдеш човек с висок идеал, ти ще вървиш в Божествения път. Да имаш висок идеал, това значи, да любиш Бога. При това положение, ти лесно се справяш с мъчнотите си. И тогава, каквото пожелаеш, можеш да постигнеш. Искаш да направиш едно добро. Нещо в теб ти казва: Направи това добро. Ти веднага изпълняваш волята му, и целият ден си доволен и разположен. Ако не направиш доброто, това същество ти нашепва: Не постъпи добре. Това същество е Божественото, твоят ангел. Ако го слушаш, той ще те изведе на прав път. Казваш за някого: Този човек мисли само за ядене и пие. – Аз гледам другояче на въпроса. Когато ям, изпитвам приятност. Ям сладко за Онзи, Който е дал храната. Бог ми се открива чрез храната. Бог ми се открива чрез светлината, чрез вятъра, който вее; чрез водата, която тече. Когато се сприятели с някого, това е благоволението на Бога към мене. Трябва ли след това да казвам, че този човек не заслужава внимание? Ако той не заслужава внимание, и ти не го заслужаваш. Той има грешки и слабости, но те са външни, странични. Бог гледа снизходително на всичките му слабости и работи върху него, да го издигне. Казваш: Аз се моля на Бога, вярвам в Него, но Той нищо не ми дава, а на този грешник дава изобилно. – Ти му завиждаш, а Бог намира в него нещо добро, за което заслужава внимание. За тебе Бог е определил нещо по-добро, отколкото за него, но търпение ти е нужно, ще почакаш малко.

Някой казва: Разочаровах се от това Братство, ще се откажа от него. – Ако намериш по-добро общество от нашето и по-добра школа, иди там. И аз ще дойда да се уча при теб и ще ти бъда благодарен. Пръв аз ще те последвам. Вие си правите илюзии, както младите моми и мом-

ци, и мислите, че каквото желаете, може да постигнете. Не е така. Момъкът и момата носят в себе си по-големи възможности, отколкото предполагат. Обаче, не е дошло още време да се изявят. Тази е причината, където те не се разбират. Момата е духовна, обича пеене, молитва. Момъкът, който не обича музиката, намира, че това е излишно и казва на момата, че само трудът и работата осмислят живота.

Казвам: Да се молиш, да пееш, това не е занаят; това е високият връх, към който човек се стреми. Хората се молят един на друг, но само когато имат нужда от нещо. Това не е молитва. Чуваш, че е дошъл в града един виден цигулар. Сърцето ти веднага трепва, търсиш случай да го чуеш. Този трепет е молитва. Има ли нещо лошо в тази молитва? Да знаеш в даден случай, как да искаш нещо от Господа, това пак е молитва. Какво очакваш от Господа, ако съжаляваш, че други са богати и даровити, а ти не си? Мислиш ли, че богатството и дарбите на хората са случайните? За да придобиеш нещо, трябва да работиш. Ако работиш, ще ти се помога. Ако учиш, ще намериш и учители. Щом не искаш да учиш, никой няма да ти помога.

Сега искам от вас да учене, да придобиете изкуството на грънчаря. Вие имате на разположение дърва, вода и глина. Аз ще ви науча, как да правите сместа, как да мачкате тестото и да оформяте грънците. Щом придобиете това изкуство, ще влезете във връзка с хората. Един след друг, те ще ви посещават, ще се запознавате с тях и ще придобивате приятели. – Какво ще ни ползва грънчарството? – То е първата стъпка в новия живот. Сам ще носиш вода, сам ще палиш огъня, сам ще месиш тестото. Ще правиш грънците с ръцете си, а не чрез машина. С ръцете си ще оформяш тестото, докато предадеш на всяко гърне красива и правилна форма. Да владееш добре грънчарството, това значи, да

станеш ваятел на своите мисли, чувства и постъпки, да им предадеш красива форма. Един ден, като заминеш за другия свят, ще вземеш със себе си всички мисли, чувства и постъпки, изработени на земята. Те представляват материал за твоя бъдещ живот. Затова Христос казва: "Събирайте си съкровища за небето". – Откъде ще ги събирате? – От земята. Аз ще ви покажа, къде има пръст за грънци. Първо то нещо, което ще направим, е да дадем банкет на всички ученици, които искат да следват курса по грънчарство. После ще внесат таксата и ще ги запишат за ученици. – Даром не може ли? – Не може. – На земята нищо не се дава даром. – Бедни сме, нямаме пари. – Онзи, когото Бог е практил на земята да учи, не е беден. Парите са резултат на нещо. Казано е: "Елате да си купите живот". – С какво ще го купите? Казвате: Ако е въпрос за нещо материално, ще прегърнеш този–онзи, ще спечелиш нещо. Как ще си купиш живот? С какви пари се купува той? Тук прегръдката не се приема.

Един беден руски княз се оженил за една красива мома, която очаквала от него щастлив и богат живот. В началото той я прегръщал и целувал, но нищо не внасял. Най–после тя огладняла и казала: Хляб искам! Не се живее с целувки и прегръдки. Ти имаш право да целуваш и прегръщаш жена си и децата си, ако носиш хляб. Щом не носиш хляб, нямаш право да целуваш. В това отношение, аз съм голям реалист. Нищо не обещавам, не се кълна и във вярност. Дойдеш при мене, гладен си – ще те нахраня. Ами утре? – Утрешният ден ще се погрижи за себе си. Моята мярка започва от изгряването на слънцето и продължава до залязването. След това приключвам сметките си. Като свърша работата си, благодаря, че съм я свършил добре. Докато благодаря и за най–малкото, всяка печеля. Ако не искаш да работиш, седиш и се чудиш, какво да правиш. За-

почваш да критикуваш хората. Този бил скъперник, онзи бил лош, лицемер. И това не е лошо, но поне учи се да рисуваш. Нарисувай образа на скъперника, на лицемера, да спечелиш нещо. Кажеш ли на някого, че е гениален, или талантлив, нарисувай образа му. Първо, нарисувай себе си, а после другите. Някой има образа на недоволството, друг – на разочароването, трети – на несъбуднати мечти. Някой отишъл да проповядва и, като не го оценили, той се измъчва. Очаквал да го похвалят, да му благодарят, а нищо не получил. Къде е вината: в него, или в слушателите?

Един американски проповедник отишъл в един град да проповядва. Прекарал там три месеца, проповядвал всеки ден и, когато свършил работата си, останал учуден, че никой не му благодари – не чул една похвала, една благодарствена дума. Крайно разочарован, той напуснал града. Докато чакал влака, той видял клисаря с плик в ръка да тича към него. – Какво име? – Не сте платили за осветление–то на салона. Ето сметката! Казвам: Днес много проповядват, но малцина плащат за осветлението на салона. Те очакват благодарност, но като не получат, разочароват се. Едно е важно: Ще проповядваш и ще дадеш на хората същественото, без да очакваш нещо от тях. Важно е да проповядваш на хората своите светли идеи. Дали те ще бъдат доволни от това, или не, то е тяхна работа. Всеки има право да критикува. Някой погледне картината ми и казва: Не е хубава тази картина. – Дай ми един образец от хубава картина. – Не мога. – Щом не можеш, не критикувай.

Сега аз искам да събудя във вас здравата мисъл – да разбирате противоречията и да се справяте с тях. Кои са причините на противоречията? Те се крият във вашия минал живот. Докато не намерите причините на противоречията, много въпроси ще останат неразрешени. Не съжалявайте, че не сте разрешили всички въпроси. Бъдете довол-

ни и от най-малкото, което сте направили. Пазете се от морализиране. Как ще кажеш на човек да бъде добър, щедър, ако сам не си такъв? Първо, аз трябва да дам образец. Аз трябва да отворя гостилница и който я посети, да остане доволен. При това, няма да взимам никакви пари. Ще дойдеш, ще се нахраниш и ще си отидеш. По този начин, който влезе в отношение с мене, ще се вдъхнови и ще пожелае да следва моя пример. Той ще се запита, каква е моята идея, че не искам пари. Друго нещо е, ако представя на всеки клиент сметка за това, което е изял. Той ще си плати, но ще остане чужд за моята идея. Досега, кой каквото е правил, за всичко му се плаща. Време е вече, всеки да дава от себе си, без да очаква нещо. Това значи да служиш безкористно. – Докога ще бъде това? – Докато срещнеш всички ония хора, които е определено да срещнеш. След това ти си свободен.

И тъй, учете се да чупите линиите, да ги огъвате, за да използвате благоприятните условия на живота. Знайте, че и при най-лошите условия имате възможност да изучите най-великото изкуство. То се отнася до ония, които разблират законите. Който не разбира, ще се учи, ще слуша, какво говорят ония, които разбират.

Т. м.

*

9 Лекция от Учителя, държана на
16 ноември, 1932 г. София – Изгрев.

Три типа хора

Размисление.

(Учителят чете темите и се спира върху следната от тях: "Когато излязла от Бога, душата имала знание; после, поради отклоняването си от правия път, тя изгубила знанието си".)

Сега, аз ще направя възражение върху тази тема. Питам: Когато децата се раждат, т.е. слизат на земята, като на училище, учени ли са, или невежи? Според мене, придобиването на знанието е прогресивен процес. То се придобива във време и пространство. Невежеството или незнанието са две различни неща. При това, има невежество, което е причина за нещастията на човека; има невежество, което не е причина за нещастията. Същото може да се каже и за знанието. Има знание, което е причина за нещастията, има знание, което не е причина за нещастията. Колкото е вярно едното, толкова е вярно и другото. Бедният сам носи товара на гърба си; щом забогатее, той търси хора да му го носят.

Сега, да оставим този въпрос настрана. Вашата задача е да учите. Когато учите, вие сте ученици. Когато грешите, вие сте в положението на деца. Като ученик, ще учиш, ще повтаряш уроците си. Повтарянето е неизбежен процес. Всякога ще повтаряш първите уроци. И философ да си, пак ще повтаряш. Можеш ли да се освободиш от седемте първоначални тона на гамата? Колкото и да ги считаш пър-

воначални, все ще ги съчетаваш в различни комбинации, ще изкараш нещо от тях. Като съчетаваш седемте тона с различни знаци, в края на краищата, получаваш нещо ново. Освен това, като разпределяш нотите в различни тактове, с различна трайност, пак получаваш нещо ново. Ако това става с музикалните тонове, може да си представите, какви възможности съществуват между явленията на живота.

Какво представлява животът? Животът е съчетан от безброй явления и процеси, но сам той не еявление, нито процес. Животът носи блага, но сам той не е благо. Казваме, че животът произтича от любовта, но сам той не е любов. Любовта дава възможност на живота да се прояви. Например, майката е условие за раждането на детето, но то не дава условия на майката да живее. Майката казва на детето си: Знаеш ли, че аз те създадох? Това отчасти е вярно. Ако зидарят каже, че е направил къщата ми, това отчасти е вярно. Като зидар, той само е наредил камъните, но не ги е създал. Тялото е едно нещо, а човек, като същина, като реалност, е друго нещо. Човек има особен произход. Следователно, родителите създават тялото на своето дете, но същността на детето е създадена от друг, по-висок източник. Ето защо, за да се освободите от ограниченията и кръвите разбирания, трябва да имате ясна, конкретна представа за нещата. Дали ти е студено, или топло; дали си облечен, или гол; обут или бос, това са временни положения, върху които няма да се спират.

Питаш: Защо носим кожени обувки? Не знаем ли, колко много страдат воловете, като дерат кожата им. Възразяват: Ако не искат да страдат, не трябваше да стават волове. Щом е станал вол и си е направил толкова дебела кожа, иска не иска, ще го дерат. Ако кожата му беше тънка, нямаше да я дерат. От тънка кожа обувки не се правят. Ако имате два типа плат, с еднакво количество метри, но с раз-

лична дебелина, кой от тях ще заема по-голямо пространство? – По-дебелият плат. Следователно, и по-дебелата кожа заема по-голямо пространство от по-тънката. Както броят на трептенията, които мозъкът произвежда имат отношение към интелигентността, така и дебелината на кожата определя интелигентността. Както и да се определя интелигентността, тя пак остава неопределена. – Защо? – Много неща я определят. Не е лесно да кажеш, кой е интелигентен и от какво точно зависи интелигентността.

Представете си, че имате числата от 1 до 10. Това са обикновени неща. Някой ти дава девет лева. Какво можеш да купиш днес с девет лева? – Нищо. Друг е въпросът, ако имаш девет френски франка или девет долара. С тези пари можеш да си купиш нещо. Имате числата 1, 2, 3. Какво ще кажете за тях? Казвате, че те означават абсолютната стойност на нещо. Единицата означава "аз, първият човек – Адам". Значи, всички хора, дошли след Адам, приличат на него. – По какво приличат? – По възможностите, с които Адам разполагал. Като знаете това, вие трябва да събудите възможностите, дълбоко скрити във вас. – Невежа съм. – Това е ограничение, не е възможност. – Болен съм, имам ревматизъм в крака, не мога да ходя. – Това е отчасти вярно. Студентът, като не посещава лекциите, се оправдава с болния си крак. Какво ще каже онзи студент, който не страда от ревматизъм и пак не посещава университета? Значи, и невежеството, както и болестта, са привидни причини. Не са опасни невежството и болестта – опасни са последствията им. Отиваш някъде, почерпват те една чаша 20 годишно вино. Изпиваш го и си много доволен. То действа ободрително на организма. Щом пожелаеш да пиеш още, постепенно изгубваш приятното чувство. Ден след ден, ти увеличаваш броя на чашите, докато най-после ставаш пияница. Всеки знае последствията на пиянството.

Пиянството е резултат, последствие на нещо, не е реалност. Реалните неща са достояние за всички. Нереалните неща са достояние само на някои. Светлината е реалност, а сянката – нереалност. Изгрее ли слънцето, всички се ползват от неговата светлина. Обаче, сянката е достояние за малцина. Седнеш под сянката на една круша. Това е само за тебе. Всички хора в дадения момент, не могат да седят под тази сянка. Сенки съществуват лятно време, когато дърветата са добре разлистени. Тогава хората се разхлаждат под сянката на дърветата. Зимно време, обаче, и да търсите сенки, не може да намерите. Листата на дърветата са окапали, не могат да създават сенки. Ще кажете, че нереалните неща са преходни. Така е. Следователно, и невежество, като нереалност е преходно, временно нещо. Щом е така, невежият ще работи върху себе си, да придобие знания и да излезе от областта на нереалното.

Да се върнем към числата. Какво представлява числото две? То е един от красивите, мъчни и прогресивни процеси. От гледището на окултната наука, числото две е незавършен процес. Всички спорове се дължат на това число. То е отрицателно число, но, умножено само по себе си, дава четири – положително число. По какво се отличават положителните и отрицателните числа? Казват за някого, че е отрицателен човек. В науката се казва, че онези атоми, които дават нещо от себе си, са положителни; атоми, които взимат нещо отвън, са отрицателни. Следователно, когато човек дава нещо от себе си, е положителен; когато взима, е отрицателен. Какво значи да те обичат и да обичаш? Когато обичаш, даваш; когато те обичат, взимаш. Взимането и даването са процеси, които съществуват и в природата. Бог е положителен – дава; ние сме отрицателни – взимаме, т.е. възприемаме. Който не възприема, иска да бъде положителен; каквото каже, думата му да се чува. Това е нещас-

тие за човека. Добре е някога да става това, което искаш; добре е някога и да не става това, което искаш. Обаче, някога е нещастие, ако не стане това, което искаш. Казваш: Трябва да стане това, което искам. – Така, именно, се явяват споровете. – Докога ще бъда слуга на хората? Докога ще ми заповядват? При сегашните условия на живота, господарят е плюс – положителен, слугата е минус – отрицателен. При други условия, обаче, слугата е плюс, а господарят – минус. Когато умре човек, слагат му кръст. Значи, той се е събрали с някого.

Кръстът е знак за събиране. Какъв знак слагат на детето, което се ражда? Не може всяка да бъдеш господар, т.е. да даваш. Ще дойде ден, когато ще бъдеш и слуга – ще приемаш. Но и слуга не може да бъдеш всяка. Ще дойде ден, когато ще бъдеш и господар. В природата процесите постоянно се сменят. Ще бъдеш и господар, и слуга. И едното, и другото са временни положения. Който не разбира този закон, казва: Искам моята дума да стане. И ако ти се случи най-малката неприятност, веднага питаш Господ, защо ти се е случило това нещо; ти ли си най-големият грешник. Въпросът не е в греховете на хората. Умрял някой. Трябва ли да питате, защо е умрял? Щом умре човек, ще плачете; щом се роди, ще се радвате. Ако не разбирате, защо плачете и защо се радвате, вие нямате ясна представа за живота. Радващ се, че се е родило дете, защото получаваш нещо от Господа.

Бог казва: Аз изпращам милиарди хора на земята, и ако никой не дойде при мене, небето ще обеднеет. Ето защо, когато две души дойдат заедно на земята, единият трябва да се върне назад. Ако хората не слизаха на земята и не се връщаха на небето, животът на земята щеше да бъде нещастен. Ако вие сте у дома си, както сте сега в класа и слушате лекцията ми, вие ще изпитвате приятност. Какво ще

бъде положението ви, ако всички живеете в една стая? Това, което е приятно в класа, не е приятно в къщата. В стаята трябва да живеят един или двама души най-много. Някога и двама души не могат да се търпят. Ако е студено вън, както и да е, ще се търпят. Ако е топло, няма да се търпят.

Сега ще отнесем въпросите към себе си. Вие се интересувате от въпроса за съня, за храненето, за придобиване на знания. Днес няма да засегна тези въпроси. Те са научни, високи въпроси, като планинските върхове. Като погледнеш някого, струва ти се висок като планински връх. Това не показва, че той знае всичко. Има знания, но не е всезнаещ. Хората описват планината, но това още не е планина. Ако нарисуваш един висок планински връх, това още не е планина; тази рисунка само дава идея за планина. Характерното за планината не е само височината. Освен височината, планината има и други качества. Тя дава, значи има положителни енергии. Долината, обаче, взима, възприема – тя има отрицателни енергии. Планината е благо за хората. Има ли около планината равнини, по-идеално нещо от това не може да се иска. Египтяните, които имаха добри условия, страдаха от липса на планини. За да ги заместят по никакъв начин, те създадоха прирамидите. В тях те погребваха своите умрели, но истинската причина за създаването им беше нуждата от планини. Стремежът на хората към високи къщи се дължи също така на нуждата им от планини. Фактът, че едни хора са високи, а други – ниски, се обяснява със същия закон – стремежът им към планини.

С този закон се обяснява, защо едни хора са широки, а други тесни; едни са нервни, а други – расположени, магнетични. Навсякъде в природата действват две течения: положително и отрицателно. Тези течения създават различните темпераменти. Невежият и знаещият са две течения:

знаещият дава, а невежият възприема. Двамата се взаимно допълват. Невежият цени знанието, а знаещият влиза в положението на невежия. Като научи нещо, невежият се радва, както детето, което изучава буквите. Щом научи една буква, то разказва на майка си, какво е научило. Майката го слуша с внимание, тя е снизходителна към него. Като ви наблюдавам, виждам, че и вие, като придобиете някакво окултно знание, радвате се като децата. Говорил съм ви за истината, за любовта и в заключение на това, делите любовта на Божествена и човешка, на духовна и светска. Любовта не се дели. Бог е Любов. Как ще Го разделите?

Единствената реална сила в света е Любовта. Как ще се измени тя? Като делите Любовта на Божествена и човешка, това показва разлика в количеството. При Божествената Любов има голямо количество любов, а при човешката – малко любов. Като обичаш някого, каквото получиш от него, пазиш го, гледаш да не се загуби. Ако получиш нещо от човек, когото не обичаш, не го пазиш, готов си да го хвърлиш. Когато умре някое дете, майката плаче и нарежда, не може да го забрави. Тя запазва пelenите му и, от време–навреме ги изважда и плаче върху тях. Тя не знае, че детето ѝ е отишло в университет да се учи. Един ден пак ще се върне на земята, но като учен човек. Той ще ѝ се усмихне, ще ѝ каже нещо. Майката няма да го познае. Той ще ѝ каже: Аз съм този, за когото ти плака. Ако не беше плакала над пelenите ми, от мене нищо нямаше да излезе. Твоята любов ме повдигна. Ще кажете, че майката не трябва да плаче за детето си. Не, тя ще плаче и трябва да плаче, докато отново придобие загубеното благо. Щом го придобие, скръбта ѝ ще се превърне в радост.

Една софиянка разказваше своята опитност. Имаш едно десетгодишно дете, което умря. Много плаках, много скърбих за него. След това родих друго дете, но все про-

дължавах да плача за първото. Второто дете растеше и се развиваше добре. Като започна да говори и да разбира, един ден то ми каза: Мамо, защо плачеш? Аз съм същото дете, което замина за другия свят. Отидох там и се върнах. Не плачи вече! Питам: Трябва ли тази майка да ходи по гробищата, да плаче и търси първото си дете? Ако човек изгуби няколко милиона лева и след време ги получи обратно, трябва ли да плаче за изгубените пари? Щом ги е получил обратно, плачът за първите пари е безпредметен.

Помните: Жivotът е съвокупност от отношения. Той е сложна система, основана на закони и взаимоотношения. Ако разгледате отношенията между башата и майката, сина и дъщерята, децата и родителите, ще видите, че те получват на особени закони и връзки, които образуват сложна система. Може да ви се вижда това невероятно, но то почива на неизменни закони. Някога се явява известен дисонанс в системата, както в музиката, но това може да се поправи. Достатъчно е да разбираш законите на музиката, за да изправиш всякакъв дисонанс. За да изправите отношенията си, изучавайте законите на любовта. Тя изправя всички недъзи. Тя разрешава всички противоречия. Кажеш ли, че някой не те обича, трябва да знаеш, защо не те обича. В случая, или си много положителен, или много отрицателен, т.е. или много даваш, или много взимаш. Каквото даваш, трябва да се отличава, да бъде качествено. Казваш: Готов съм да се жертвува за тебе. Питам: Твоята жертва чиста ли е, няма ли никакви примеси? Ако има примеси, тя няма да даде очаквания резултат. От три хиляди килограма гюл изкарват само един килограм гюлово масло. Знаете ли, колко работници и колко време е нужно, за да се получи само един килограм гюлово масло? Има смисъл човек да се жертвува за нещо, ако жертвата му оправдае изразходваната енергия на работниците, времето и

средствата, употребени за придобитото благо. Нима онзи, когото обичате, не ви товари? Вие носите чувалите му без никакво възнаграждение. Любещият се отличава по това, че е готов на всякакви жертви. Когато обича, човек не вижда нещата в истинската им светлина. Това е човешката любов. При такива случаи, и учени, и професори се оплитат в мрежата на любовта. Те знаят много неща, но, като се оплетат в тази мрежа, стават като деца.

Разправят един действителен случай с един виден професор в Европа. Той бил много съсредоточен в работата си, но по едно време, студентите забелязали, че, както преподавал, изведенъж мисълта му се отклонявала; той се спирал, замислял се нещо и прекъсвал връзката на мисълта си. Студентите забелязали, че това ставало всякога, когато в аудиторията присъствала една млада, красива студентка. Може и да е било съвпадение, но студентите проследили и се уверили, че когато студентката е в аудиторията, професорът се борил със себе си, разсейвал се, а когато тя отсъствала, той бил пак тъй съсредоточен, както и преди. **Казвате:** Какво отношение може да има между студентката и този професор? Тя мислено възпитава професора и го пита: Можеш ли да ми кажеш нещо по любовта? Развий ми някоя лекция за любовта. Професорът казва: Не му е времето сега. Има други теми, които трябва да се развият сега.

Казвам: Ако професорът започне да се занимава с любовта, веднага ще прекъсне лекцията си и отношенията му със студентката ще се изменят. В началото, той ходел небрежно облечен, с разрошени коси, но щом почвал да се вглежда в студентката, той се замислял, обличал се добре; той приглеждал косите си, внимавал да няма нито едно петно на дрехите си. Гледал всякога да бъде чист и спретнат. Това е вътрешната страна на любовта. Защо, когато оби-

чаме някого, ние гледаме да бъдем чисти и спретнати, а когато не обичаме, ходим, както и да е? И в живота владее същия закон: когато праведният се облича добре, това показва, че той се е влюбил в нещо; когато грешният ходи небрежно облечен, това показва, че той е изгубил любовта си. Той казва: За мене животът няма смисъл, да става каквото ще! Той е изгубил вярата си, изгубил е своята възлюбена – изгубил е своя Господ. Вследствие на това, той не може да се примири и в него става вътрешна борба. Коя е причината за това? Господ е напуснал человека. Ако мъжът напусне жена си, има причини за това. Ако жената напусне мъжа си, и за това си има причини.

Коя е причината за изсъхване на почвата? – Слънцето и вятърът. Какво трябва да прави лято време умният човек; за да не изсъхва лесно почвата? – Той трябва да я полива. Понякога той мисли, че Господ го е изоставил. Той сам се е изоставил, а не Господ. Слънцето ще вземе от него толкова, колкото е дало. И тогава от влагата ще остане толкова, колкото е необходимо. Ето защо, изпитанията в света не са нищо друго, освен външните неблагоприятни условия, външната влага. Ако не разбираш законите с които работиш, когато земята ти е суха, ти ще кажеш: Не се работи с тази земя. Но умният човек и от сухата почва може да изкара нещо хубаво. Той има вода в запас и ще полива почвата.

Това, което ви говоря сега, има отношение към окултното градинарство. Като знаете законите на това градинарство, ще можете лесно да превръщате неблагоприятните условия в благоприятни. Всеки има запас от влага, която може да използва, когато потрябва. Направете нужната канализация, за да впрегнете запасната влага, да я използвате при неблагоприятни условия. Ако се надявате времето да свърши работата, много ще чакате. Ще се намерите

в положението на онези религиозни, които казват: Добър е Господ. – Добър е Господ, ще ви помогне, но ако имате вяра. Вие имате вярване, а не вяра. Не е достатъчно само да вярваш, че някой човек е добър. Добротата му трябва да се изяви. Какви ще бъдат отношенията между господаря и слугата, ако господарят само хвали слугата си, че е добър, работлив, без да вижда работата му. В края на краищата, отношенията им ще се развалят. Какво ще стане, ако пък слугата хвали своя господар, че е добър, милостив, без да вижда тези качества у него. Ако наистина, господарят е доволен от слугата си, и слугата от господаря, те трябва да направят нещо един за друг. Какво ще придобиете, ако говорите за Бога, че е велик, че е благ, а не вярваше в това? Наистина, велик е Господ, но вие не сте изпитали Неговото величие, не Го познавате. Хората знаят нещо за слънцето, за земята, за небесните светила, но това не е достатъчно. Много още има да учат, докато дойдат до истинското знание.

Сегашните хора са в областта на относителното знание. Те говорят за топлината, но не знаят нейната положителна и отрицателна страна. За да се справите със средата в която живеете, трябва да познавате положителната и отрицателната страна на слънцето, на земята, както и на своите мисли и постъпки. Казвате: Ние изучаваме окултните науки, те ще ни помогнат да се справим с външните условия. Те ще ни помогнат да създадем помежду си хармонични отношения. Като изучавате окултните науки, ще видите, че двама души с кръгли лица или с продълговати лица не могат да си хармонират. Те могат да бъдат в хармония, ако единият има кръгло лице, а другият – продълговато. Аз наричам тия с кръглите лица кавалеристи; те са бързи, подвижни. Под "кавалерист" разбирам човек, който язди на кон. Обаче, кавалерът ходи и без кон. Това е обикнове-

ноявление. Много хора говорят за любовта, без да имат любов в себе си. Много хора говорят за истината, без да носят истината в себе си. Следователно, и кавалеристът трябва да язди на кон, но и без да язди на кон, пак минава за кавалерист. Тогава, кое е отличителното качество на човека? – Мисълта. Човек е онзи, който мисли. Мисълта е положителна сила, тя дава; чувството е отрицателна сила, всяко го взима. Ако човек има само мисли, без чувства, все едно, че нищо не е складирал в себе си. Той минава за беден. Следователно, в главата на човека се крият положителните сили, а в сърцето – отрицателните. Под лъжичката на човека се намира стомашният мозък, т.е. симпатичната нервна система. Кажат ли за някого, че е богат, разбираме, че той е складирал богатството си в своята житница – стомахът. Не е лошо, че стомахът на някого е богата житница, но той не трябва да се пълни чрезмерно. Колко храна може да събере човешкият стомах? Това зависи от мозъка. Между стомаха и мозъка има известно отношение: ако стомахът е в изправност, и мозъкът ще бъде в изправност. И обратно: ако мозъкът е в изправност, и стомахът ще бъде в изправност. Следователно, главата се лекува чрез стомаха, а стомахът – чрез главата. – Беден съм, как да си помогна? – Ще мислиш. Чрез мисълта ще си обясниш, защо си беден и защо – богат. Сиромашията и богатството са полюси на живота. Можеш ли да бъдеш само богат? Щом си богат, ще бъдеш и сиромах. Богатството и сиромашията вървят ръка за ръка. Ако в едно отношение си учен, в друго ще бъдеш невежа. Няма човек в света, който да не е бил или да не бъде невежа.

Казваш: Бог е създал света. – Каква представа имаш ти за света? Когато светът се е създад, ти бил ли си там? – Учените хора са създали различни теории за света. – Тия учени били ли са свидетели на създаването на света? Оба-

че, има същества с Божествено съзнание, които са участвали при създаването на света и знаят, как е станало това. Един ден, когато отидете на другия свят, там ще срещнете професори, които ще ви говорят за създаването на света. Те ще ви представят картини, които ще хвърлят светлина върху този въпрос. Колкото в по-висок свят се качвате, толкова по-ясна представа имате за създаването на света. Там вече няма да гледате само картини, но ще ви разхождат във всички области, да видите това, което сте слушали от професорите. В половин час, вие ще видите всичко онова, кое то се е създавало милиони години. Така ще се домогнете до истинското знание.

Положителните и отрицателните сили имат отношение към здравето и болестта. Здравето е положително състояние, а болестта – отрицателно. Човек не може да бъде всяко здрав. Ако не боледува, той скоро ще ликвидира с живота си. Болестта калява човека. Забелязано е, че хора, които са боледували много в детинството си, са много поиздръжливи от онези, които никога не са боледували. Който никак не е боледувал, още първата болест го отнася в другия свят. Който е боледувал много и се е калил, като заболее, скоро се справя с болестта. Не е добре една болест да се задържа с дни и месеци у човека. Заболее ли, за два-три дни той трябва да се спре с болестта. За умния болестта представлява една възможност за постигане на нещо. Според мене, болестта представлява една красива жена. Като посети своя възлюблен, тя го разтърсва, простира го на леглото. След това го помилва малко и си отива. Болестта има желание да накара човека да си почине. Това се отнася до работливия. Мързеливият и без болест си почива.

Трудолюбието и мързелът са две състояния, еднакво необходими за човека. Лошото в мързела е това, че човек

се поддава на него и не иска да работи. Трудолюбивият има желание всяко да работи. Не, нужно е понякога и той да бъде мързелив – да си почива. Красотата и грозотата са също две състояния. Какво ще кажете за доброто и злото? Добрият всяко дава, той е положителен; злият всяко взима, той е отрицателен. Никога и злият дава, но по отрицателен път: удари ти две плесници и с това ти предава нещо от себе си. В този момент, добрият приема. По отношение на злия, и добрият е лош. – Защо? – Защото го на мира страхлив. Той му казва: Ти си баба, страх те е да удариш никого, да му предадеш нещо от твоята енергия. Това е неразбиране. Приятно ли е да удариш никого? – Не е приятно. Ако искаш да дадеш нещо, дай го по положителен път. Приятно ли е всяко да се дава на человека?

Представете си, че моето огнище е пълно с огън. Вие идвате при мене, и аз ви предлагам една лопата от жаравата на моя огън. Искам да държите жаравата в ръцете си. Приятно ли е това даване? На място ли е то? Казвате: Не искам тази жарава. – Защо? – Гореща е, ще ме изгори. По същия начин вие отказвате, когато никой ви предлага пари. – Защо не искате парите? – Огън са те, ще ви изгорят. Отивате при един банкер, да искате пари, но веднага се отказвате от тях. Той иска голяма лихва – 50 %. В една година само дългът ви ще се удвои. Ако задържите парите десет години, цял живот няма да се изплатите на банкера. Казвате: Не взимайте пари под лихва. Това значи: Не оставяйте една грешка неизправена. – Защо? – Много същества ще използват тази грешка за свои лични интереси и с това ще увредят на вас. Следователно, ако не исправите живота си, други същества ще го използват вместо вас. Те ще използват вашия капитал, а вие ще останете с празни ръце.

Един адепт в Индия, правел различни опити пред хората за пари. Това било една негова слабост. Един от неп-

риятелите му постоянно го дебне, да му направи някаква пакост. Адептът имал обичай да се заравя в земята, където прекарвал по няколко месеца. Един ден той решил да направи този опит пред публика, да покаже, как се заравя в земята, където прекарва без въздух известно време. Той приготвил дупката предварително. Неприятелят знаел това и, без да го забележи никой, напълнил дупката с червени мравки. Адептът се заровил в земята, но този път не могъл да излезе, станал жертва на мравките.

И тъй, ако и вие правите неразумни опити в живота си и грешите, червените мравки, т.е. собствените ви грешки ще ви изядат и няма да се върнете повече в домовете си. Следователно, допуснеш ли една грешка в живота си и не я изправиш, твой неприятел ще пусне червените мравки срещу тебе, да те изядат. Грешките са живи същества, които постоянно работят против вас, докато ви изядат. Ако съзнанието ви не е будно, те ще ви оглождат, както червите и ще ви отнемат живота.

Сега, аз не искам да ви плаша, но казвам, къде се крие опасността в живота ви. Не говоря за обикновените грешки, които стимулират человека. Няма човек в света, който да не греши. Било в писанието, смятането или четенето, все ще направи поне една малка грешка. Привилегия е за человека да направи една грешка, но той трябва да я изправи. Ако не я изправи, тя ще му причини голямо нещастие. Който греши и изправя грешките си, той е умен човек. Започваш една работа, но не върви добре. – Защо? – Допуснал си една малка грешка. Върни се да изправиш грешката си и после продължавай работата си. Малката грешка спъва хода на цялата работа. Искаш да се молиш на Бога, но не знаеш как. – Защо не знаеш? – Защото заставаш пред Бога като цар или като велик учен. Не, ще съблечеш царската си мантия, ще се освободиш от съзнанието на твоето величие и

ще облечеш дрехата на смиренето. Ще застанеш пред Бога като обикновен човек и така ще се молиш. Явиш ли се като цар, ще те приемат като цар, ще ти отдават всичкото почитание, но няма да получиш това, което душата ти желае.

Казвате: Големи противоречия срещаме в живота си. Ето, къде се крият противоречията. Млада мома застава на молитва, иска от Бога да ѝ даде един красив, добър момък. Знае ли тя, какво представлява красивият момък? Той е цяло царство. Не е лошо желанието ѝ да обикне красивия момък, но страшно е, че тя иска да го владее, да ѝ стане служба. Значи, тя носи в себе си съзнанието на царица, която иска да заповядва. Каквото заповядва на момъка, той веднага да го изпълни. И при това положение, Бог изпълнява желанието ѝ, дава ѝ един красив момък. До едно време той с готовност изпълнява нейната воля, но един ден съзнанието му се пробужда, и той казва: От този момент не се подчинявам! Докато момъкът не съзнава силата на своята красота и мисли, че принадлежи само на своята възлюбена, той ѝ се подчинява. В който момент се осъзнае и разбере, че носи богатство, което може да бъде достояние на всички, той казва: Свърши се вече! Никого не слушам. Сега и аз мога да заповядвам.

Казвате: Защо Бог създаде такъв свят? – Светът е красив, но понеже вие не виждате тази красота и разумност, отговарям на ваш език: Бог създаде този свят, за да се карат момите за красивия момък. Има ли нещо лошо в това? Хиляди хора отиват на чешмата да черпят от нейната чиста вода. Има ли нещо лошо в това? Има ли нещо лошо или неморално в това, че една мома е недоволна от друга, която погледнала красивия момък, възлюбеният на първата мома. Скарали се двете моми. Нека се карат! Ще се карат, докато дойдат до съзнание, че красотата е достояние на

всички хора. Позволено е на човека да гледа всички красиви форми, които природата е създала. Лошо е, когато красивата форма събужда твоето недоволство. Казваш: Защо този човек е красив, а аз съм грозен? – Ако беше красив, хората щяха да се карат за тебе. За красивата мома се карат най-малко десет момчи, а за грозната никой не се кара. Като я видят, казват: Тази мома не заслужава погледа на хората. Момъкът и момата са символи, живи образи. Красивият момък стои в долината, а десетте моми се спускат от планината; всяка мома иска да отиде в долината, където е благото на живота. Като се срещнат, те неизбежно ще се сблъскат. Друг е въпросът, ако вървят по равно, по гладък път. Равният път не предизвиква никакво сблъскване.

Сега, като изнасям нещата по този начин, в душата ви се заражда недоволство и се питате, защо Бог постъпва така с вас. – Как искате да постъпи Той? Какво ще придобиете, ако Бог постъпва с вас така, както вие желаете? Щяхте да бъдете господари, да заповядвате на хората. Каква полза ще имате от това? Какво ще придобиеш, ако от сутрин до вереч даваш заповеди на хората и те изпълняват твоите заповеди? Казваш: Има смисъл да бъда господар, поне независим ще бъда. – Това е заблуждение. Колкото и да искаш да си независим, не може. Най-малко ти си зависим от земята, върху която стъпваш; ти си зависим от водата, която пиеш; от въздуха който дишаш; от светлината която възприемаш. Можеш ли, при това положение да бъдеш независим? Казваш: Искам да бъда само служа, да служа. – И това не може да бъде. – Защо? – Служенето е толкова необходимо за слугата, колкото и за господаря. Има общи неща, еднакво задължителни за всички хора.

Сега, като говоря за числата, казвам: Числото едно, т.е. единицата е положително число; двойката е отрицател-

но число, а тройката – неутрално, т.е. число на равновесие. То е волята в човека – равнодействаща сила. Значи, умът е положителната сила в човека, сърцето е отрицателната сила, а волята – неутралната. Ако волята ти не е сила, нищо не можеш да направиш. – Не можеш да регулираш силите на ума и на сърцето си. Волята, като равнодействаща сила, може да регулира човешкия ум и човешкото сърце. Какво ще направиш само с ума си, като положителна сила, или само със сърцето си, като отрицателна сила? Ще кажеш, че умът е господар, а сърцето – слугата. Важно е, че и господарят и слугата трябва да бъдат еднакво почтени.

Първото нещо, което се иска от вас, като ученици, е да работите върху себе си, да облагородите своя характер. Който не иска да работи, съзнателно се спъва, като мисли, че с вярата си в Христа, всичко ще му се даде наготово. Не е така. И Христос, като дойде на земята, каза: "Не дойдох да изпълня своята воля, но волята на Онзи, Който ме е проводил. Дойдох да работя". Щом Христос дойде да работи, да изпълни Божията воля, да проповядва Словото Му от град на град, и ти ще работиш. Казваш: Вярвам в Христа. – Живееш ли като Него? Ако вярваш в Христа, защо си недоволен?

Какво ще кажете за Христа, богат ли беше, или беден? Господар ли беше, или слуга? В едно отношение, Той беше богат, а в друго отношение – беден. В едно отношение Той беше един от най-големите господари, а в друго отношение – един от най-достойните слуги. В едно отношение, Христос беше голям праведник, но понесе греховете на човечеството. Кой каквото грехове правеше, всичко се слагаше върху главата на Христа. Той беше господар, но на себе си, затова казваше: "Имам власт да положа душата си, имам власт и да я взема". Въпреки това, сложиха на главата му трънен венец и се поругаха с Него. Христос понесе

всичко заради любовта си към Бога. Питам: Защо трябваше да бият Христа? Той опита върху себе си свободата, която даде на хората. Бог запита Христа: Като даде свобода на хората, даде ли си отчет, готови ли са те за тази свобода? Те Му казаха: Ти ни даде свобода, следователно, ние имаме право да Те бием. Ще се проявим такива, каквите сме. Христос научи един велик урок. Обаче, и хората, като се бият помежду си, ще научат един велик урок, че няма смисъл да се бият. Боят не разрешава въпросите. Какво получава човек, ако при един бой счупи крака или ръката си?

И тъй, освободете се от заблужденията. И боят има своето място. Да знаеш, как да биеш, това е голямо изкуство. Много деца са невъзпитани, защото не са опитали силата и действието на пръчицата. За малките деца има малки, тънки пръчици, с които майките от време–навреме трябва да ги потупват по меките, дебели места на тялото. Всеки удар трябва да пада музикално. Ударът трябва да пада върху своята равнодействаща сила. Много майки и бащи не знаят, как да удрят. Пръчицата не пада на място, затова ударът се връща назад, към тях. Когато синът и дъщерята бият родителите си, това показва, че пръчицата не се е вдигала и слагала правилно върху тях. Преди няколко дни, дойде при мен един господин и се оплака от сина си. Толкова невъзможен бил, че бащата се принудил да избяга в манастир. Синът искал даже да го убие. Главата му на няколко места била контузена от ударите на сина.

Сега и у вас се явява мисълта: Страшно нещо е да те бие синът ти! – Страшно е, но този син е в самите вас, във вашите мисли и чувства. Ако не можете да възпитате своите мисли и чувства, и те, като вашия син, ще сложат край на живота ви. Ето защо, не е въпросът, кой е създаден света и как го е създад. Светът е създаден по известни закони. Ваша задача е да изучавате тези закони и да определите от-

ношенията си към света. Там законите действат по определен план. Както аз разбирам тези закони, намирам, че вие не сте наредени в класа, както трябва. Не сте наредени по степента на своето развитие. Например, човек с нервен темперамент, трябва да седи при сангвиник. Този с развито благоутробие да седи при човек, умствено развит. Ако се наредите правилно, според темпераментите, всички ще бъдете доволни. Ако двама дипломати седнат един до друг, те ще бъдат неразположени, ще им се доспи. Така си обяснявам, защо някои хора обикновено дремят. И дрямката се подчинява на известен закон. В различните събрания, на сто души, един има право да дреме; на хиляда души, десет могат да дремят; на 2000 души – двадесет и т.н. Това е правило. Ако хората не се нареждат по закона на хармонията, числото на спящите е повече, отколкото трябва.

Един американски проповедник намислил да приложи един метод, чрез който да събуджа спящите слушатели. Най-после, решил да свърже всички столове с електрическа жица за органа. Като задремвал някой от слушателите, той натискал един от клавишите на органа. Звукът веднага събуджал заспалия. Една от причините, да заспиват слушателите е, или че се говори на тема, която знаят, или на тема, която не ги интересува. Човек всяко не се интересува от един и същи предмет. Ако предметът е нов и го интересува, той е в положението на гладния. Каквото ядене и да се даде на сития, той го погледне и казва: Не ми се яде. За да заинтересоваш човека, трябва да му изнесеш нещо специфично, което да обхване цялото му внимание. Една сестра ходила в града, където научила нещо ново и идва да го съобщи на другите. След нея идват втора, трета, четвърта, всички съобщават същата новина. Който слуша една и съща новина няколко пъти, трябва или да напусне стаята, или да заспи. Сестрата трябва да бъде умна. Като иска да съ-

общи новината, първо трябва да разбере, дали преди нея някой не я е съобщил. Окаже ли се, че на повечето е известна новинат, тя трябва да си мълчи. В противен случай, нека не се обижда, като види, как един след друг я напускат, или започват да заспиват.

Същото се случва и с възгледите на хората. Едни казват: Да живеем братски. Втори, трети казват: Да живеем братски. Който слуша, отегчава се. Важно е да се живее братски, а не само да се говори. Един ще говори, друг ще живее братски. Стремете се, всеки ден да имате по една нова мисъл върху която да работите. Например, нова е мисълта за числата. Вземете, числата от едно до три: единицата, като положително число; двойката, като отрицателно; тройката, като неутрално число, като равнодействаща сила. След това изберете по пет положителни типа и по пет отрицателни. Интересно е всеки да си отговори, въз основа на какви качества определяте положителните и на какви отрицателните типове. Аз няма да ви дам готови образци, вие сами ще ги намерите. Ония, с продълговатите лица, са повечето положителни, мъжки типове. От ония, с овалните лица, едни са положителни, а други – отрицателни.

Човек с дебели вежди има положителен характер, той дава. Ако веждите са тънки, изписани, те показват отрицателен тип. Дебелите, увисналите мустаци говорят за положителен тип. Тънките мустаци показват отрицателен тип. Голямото ухо е на човек с положителен характер; големият нос – също. Когато носът изтънне, изгуби широчината си, това показва човек с отрицателен характер. Обаче, не всеки човек с голям нос е положителен тип. Това са относителни неща. Носът трябва да има определена дължина и широчина. Когато брадата горе е широка, това показва положителен тип; ако брадата горе е тясна, това определя човека като отрицателен тип. Широката брада долу показва

положителен тип на физическия свят, а отрицателен в умствения. Търсите ли човек за физическа работа, гледайте брадата му да бъде долу широка. Търсите ли човек за умствена работа, гледайте брадата му да бъде долу тясна, заострена. Каквото и да се говори, човек проявява това, с което е роден. В това отношение, аз съм правил ред опити и съм се убедил в казаното.

Тук имаме един брат бояджия, за когото ще кажа нещо, но да не се обижда. Той е умствен тип. По едно време дойде в дома ни на ул. "Опълченска" № 66, да работи. Даде му се една работа, но той я оставил наполовина, не я завърши. Реши да замине за Варна и напусна работата. По устройство на лицето и черепа, той се отегчава от големи работи. За него са малките работи; докато започне една работа, да я свърши. Той обича разнообразието, не може да се наеме за работа, която ще продължи цяла година. Мнозина от вас имат характера на този брат. Ако им се даде една голяма работа, скоро ще се отегчат, ще ги хване огън и ще я напуснат. Те стават негативни, искат повече да възприемат, по-малко да дават. Като познава характера им, господарят трябва да им дава почивка от време-навреме.

Казвам: Според Мойсеевия закон, човек трябва да работи шест дни, а на седмия да почива. Този закон е отживял времето си. В бъдеще, законът ще е точно обратен: шест дни ще почиваш, един ден ще работиш, за да асимилираш физическата енергия в себе си. Ако аз създавам закона, ще наредя четири работни дни, а три – за почивка. Един ден, когато човек стане повече положителен, а по-малко отрицателен, той ще работи малко. Не ви съветвам да работите много. – Защо? – Имам предвид вашето физическо състояние. Една сестра се оплаква от умора. Чуете ли това, съберете се пет положителни сестри и я посетете, като всяка от вас ѝ каже по една ободрителна дума. Тези думи ще я

освежат. Вие гледате на този метод с пренебрежение и казвате: Човек трябва да бъде сериозен, вдълбочен в себе си. Оставете това на страна. Когато искаш да се концентрираш, бъди далеч от хората. Може да бъдеш и между хората, но така да се вдълбочиш, че никой да не те забележи. Страданието учи човека, как да се концентрира. Когато дойдат големи страдания и природата се вдълбочава в себе си.

Сега от вас се иска усилена работа. Оставени сами на себе си, мнозина се отпускат. Свободата не ви импулсира още. Сестрите работят доста добре, но знания им липсват. Образуваха се групи от братя и сестри, но някои от тях се спъват от мисълта, че едни са повече напреднали, а други – по-малко. Не се заблуждавайте. Истински напреднал е онзи, който може да превърне желязото в злато. Който не може да направи това превръщане, не е напреднал. Ще кажете, че сте чули много неща, но малко сте реализирали. Слушали сте за Божията Любов, но не сте я приложили. Виждате известни прояви на любовта, но кои са проявите на истинската любов? Често човек, след скърби, е изпитвал повисоко състояние на любовта, но и то не съдържа качествата на великата Божия Любов.

Да вкусиш от Божията Любов, това значи, да се намираш пред оазиса на пустинята. При всички мъчнотии и страдания, тя дава сила на човека да ги понася с радост. Това значи, да носиш реалността в себе си, да разполагаш с ключовете на всички станции. Достатъчно е да натиснеш ключа на една станция, за да се свържеш с нея. Казано е в Писанието: "Който люби Бога, преди да е поискал нещо, ще му се даде". Ако не любиш Бога, колкото и да се молиш, няма да ти се отговори. – Защо? – Защото е зает, не може да се занимава с тебе. Някога ще чакаш отговор месеци и години – зависи, какво искаш и как искаш. Ако

имаш нужда от хляб, веднага ще ти отговорят. Искаш ли милиони, много време ще чакаш. Все ще ти отговорят някога. – Как ще стане това? – Или ще те осиновят, или на лотария ще спечелиш. От тебе се иска постоянство и вяра.

Помнете: Не е материалното богатство, което осмисля живота. Човек се стреми и към вътрешно, духовно богатство. За тази цел, той трябва да се свърже с разумния свят, с напредналите същества. Истинското богатство се крие във великите души. Никой не може да се развива, ако не се свърже поне с един велик дух. Значи, прогресът зависи от великите души, които минават край вас и ви оставят своето благословение. Ако слънцето не изгряваше, животът щеше да се прекрати. Наблюдавайте изгряването на слънцето, да видите, как се менят багрите му. В това е красотата на живота. Една от задачите ви на земята е да се научите да служите. Може да свършите университет, да станете професор, но в края на краишата, ще ви изпитат, доколко сте научили изкуството да служите. Няма по-красива и достойна работа от служенето. Който е научил това изкуство, той е придобил знанието на живота. Който не го е научил, се счита за нещастен. Служи на другите така, както искаш да служат на тебе.

За следния път ви давам задача: всеки от вас да намери по един положителен, отрицателен и неутрален тип. Има хора, които от рождение са положителни, други – отрицателни, а трети – постоянно се сменят, ту положителни, ту отрицателни. Вие трябва да знаете времето, кога един човек е положителен и кога – отрицателен. Ако не знаете това, нищо не сте постигнали. Не можеш да бъдеш всяка положителен, или отрицателен – ще се сменяш: някога ще заповядваш, някога ще ти заповядват; някога ще даваш, някога ще вземаш. Единственият, Който всяка положите-

лен, е Бог. Той нито заповядва на някого, нито съди. Той гледа еднакво и на злото, и на доброто. От доброто не се възхищава, от злото не се възмущава. И доброто, и злото имат еднакви отношения към Бога. Когато Божественото добро дойде между хората, то има отношение към тях, като зло. Как ще разберете това, не е важно. Може да го разберете, може и да не го разберете.

Т. м.

*
10 Лекция от Учителя, държана на
23 ноември, 1932 г. София – Изгрев.

Новата канализация

Размисление.

Светските хора се стремят към знание, искат да бъдат учени. Това се постига мъчно. Трябва да се учи. Религиозните хора се стремят към светост. За да схваща нещата правилно, ученият се нуждае от интуиция, т.е. от вътрешно разбиране. И религиозният се нуждае от интуиция. Ученият и светски човек казва, че има външна светлина; религиозният казва, че има вътрешна светлина. По това се различава богатият от бедния. Богатият има повече външна светлина, а бедният – повече вътрешна светлина. Обаче, трябва да се избере среден път между външната и вътрешната светлина. За това се иска разумност. Онзи човек е разумен, който върви от причини към последствия и от последствия към причини. Казваш: Животът е лош, хората са лоши. – Това е последствие. Причината за твоите възгледи за живота и хората се дължи на условията: или си гладен, или нямаш пари. Кажеш ли, че животът е добър, и хората – добри, това се дължи пак на условията: сит си, здрав си, или имаш пари на разположение. И животните менят възгледите си според условията: когато са гладни, светът е лош за тях; когато се нахранят, светът става добър.

Казвам: Докато живее по светски начин, човек се ръководи от няколко центъра на главата: един от тези центрове е зад ушите, а другият – в задната част на мозъка, в тила. Докато живее в центъра зад ушите си, човек всяко

е готов да се бие. Когото срещне, може да го удари в носа. Най-малката обида го кара да се бие. Ако живее в задната част на главата, той е като птичката: прави си къщичка, събира се с роднини и приятели, с които прекарва весел и безгрижен живот. Като стане религиозен, човек започва да живее повече в центъра на главата си, където са моралните чувства. Той нарича това религия, а всъщност, е чувствуване. Докато умът не се наложи на сърцето, човек ходи в крив път. Много хора вярват в Бога, но много от тях са избити все за Бога. Четете църковната история на народа, да видите, колко хора е избила католическата черква, само за това, че не са католици. Всички казват, че човек трябва да бъде религиозен. Ако само религиозното чувство може да спаси хората, разбирам. Но човек трябва да бъде същевременно разумен, да разбира нещата, да търси техните причини и последствия. Щом се прояви умът в човека, спасението веднага ще дойде.

Закон е: Не можеш да убиеш човека, или да извършиш някакво престъпление, докато мислиш; щом престанеш да мислиш, ти губиш равновесието на своя живот. Щом започнеш да живееш с ума си и да си недоволен от нещо, ще знаеш, че първо на себе си вредиш. Така нарушаваш законите на природата. Какво ще постигнеш, ако си недоволен от левия или десния крак? Каквото и да казваш за тях, ще разбереш, че и двата крака са еднакво важни. Каквото и да правиш, ще разбереш, че умът върши най-важната работа. Той е Божественото в човека, което го ръководи. И сърцето върши своята работа. Както умът, така и сърцето имат своя произход в далечното минало. Всеки от тях има своя опитност от миналото. Пътят, по който са минали, е път на специализация, потребна само за своето време. За новите времена тя не е потребна. Например, ти имаш известно чувствуване, че ще се облечеш с нова дреха за Великден.

Докато мислиш, че ще имаш на разположение тази дреха, ту си доволен. Мислиш, че като облечеш новата дреха, светът ще се подобри. Според мене, като се облечеш хубаво, нито по-богат ще станеш, нито по-силен, нито по-умен. Обаче, ту си доволен от новата си дреха. Започваш да мислиш, че е станала някаква промяна с тебе. Станала е една промяна в тебе, но външните условия ни най-малко не са се променили. Това не показва, че условията трябва да се игнорират. Първо се търси същественото в живота, а после – несъщественото.

Кое е същественото в живота? – Растенето, развитието. То носи светлина, то е човешкият ум. Според някои, той е наречен Божественият Дух. Под "Дух" се разбира нещо особено, нещо неразбрано. Колкото по-неразбрана е една дума, толкова по-далечен е нейният произход. Колкото по-далеч от нас стои един предмет, толкова по-неясен е той; колкото повече се приближава, толкова е по-ясен. Така е неясен и произходитът на ума, на Духа. Какъв е произходитът на Аз'а? Това е цяла наука, цяла история. Азът е движение около себе си, движение в кръг. Кръгът е емблема на нещо. Учените, великите посветени винаги са означавали вселената с кръг. В него се съдържат всички възможности за посветения. Затова кръгът е наречен "космически зародиш" или "космическо яйце". От това яйце се е образувала вселената.

И тъй, който не разбира понятието "кръг", казва: Как е възможно, вселената да се е образувала от яйце? Това яйце символизира кръга. След време, кръгът се разпуска и пилето излиза навън. То представлява буквата "у" – с двата крака нагоре. Същото се отнася и за човека. В тази буква се крият такива сили, които изкарват човека от ограничното състояние в свободно. С това те създават в него потик за движение и мисъл. Когато знакът се обърне надолу, той представлява човека в движение. Тогава човек излиза

от условията на буквата "О". Обаче, за да излезе от тия условия, той трябва да мисли. Затова се изискват специални условия. И животните се нуждаят от такива условия. Птиците проявяват своята интелигентност, когато снасят яйцата си: те си правят гнезда, постилат ги вътре, приготвят си полог и се готвят да мътят. В тази работа, те взимат под внимание светлината, топлината. Без тези условия, яйцето може да се изложи на големи неприятности и на много неприятели. През това време, в тях работи умът, а не чувства. За да направи грездото си на едно или на друго място, птичката е мислила дълго време. Тя избира най-безопасното място и там прави гнездото си. Щом нареди тази работа, тя не мисли вече. За обикновените си работи, птиците се ръководят от чувствата.

Под "животно" разбирам само неговата форма, но не и съдържанието. Зад всяко животно работи едно разумно същество. В бъдеще, всяко животно ще стои на по-висока степен на развитие, отколкото е сега. Как ще стане това развитие, не е известно. Важно е, че и в животните има скрити възможности за развитие. Чудно е, че учените и досега още не могат да направят разлика в интелигентността на животните. Всяка форма отговаря на развитието на животното. Следователно, и птицата е животно, и слонът е животно. Обаче, голяма е разликата в интелигентността на птицата и на слона. Дойдем ли до човешката форма, виждаме, колко сложна е тя. Това говори за големите способности и възможности, които се крият в човека. В някои животни, чувствата са в спящо състояние. Например, овцата, пчелата нямат такива чувства, като кучето. Ако се движиш много около кошера, пчелата ще забие жилото си и ще те отстрани. Тя е сприхава, бързо действа. Някога постъпва кавалерски: мине веднъж–дваж край тебе, бутне те, да не ѝ пречиш. Останеш ли и след това при кошера, тя ще те ужи-

ли. Вие се смеете на пчелата, но постъпвате като нея: вадите жилото си, забивате го дълбоко и казвате. Нека знае, кой съм. Защо забивате жилото си? Пречел ви някой. Казвате му веднъж–дваж да се махне от пътя ви и, ако не послуша, свивате се, нахокате се един–друг и продължавате работата си.

Какво представлява кошерът в човека? Това е неговото неразумно сърце, в което бушуват ред отрицателни чувства. Щом някой ти препятства в работата, ти се настройваш срещу него, набиеш го и, като се успокоиш, казваш: Този човек не върви в Божествения път. – Ами ти върви ли в този път? Като ви наблюдавам, аз мисля върху въпроса, кой върви в Божествения път, и кой не върви. Че се молиш по три пъти на ден, това не показва, че си в правия път. Ти си беден, нямаш средства, молиш се да се подобри положението ти. Твоята молитва е користна. Друг се моли за нещо и, като не получи отговор, отказва се от Бога, става безверник. И тази молитва е користна. Вяра, която се ръководи от чувствата, е едно нещо; вяра, която се ръководи от мисълта, е друго нещо. Истинската вяра има отношение към ума, а не към сърцето. Докато се подаваш на чувствата, това е вярване, а не вяра. Вярването е подобно на леда. Щом изгрее слънцето, ледът почва да се топи. Ще го търсиш и няма да го намериш. Какво ще кажете тогава за своята вяра?

Като говоря за живота на чувствата, аз не ги отричам, но казвам, че този живот е подложен на постоянни промени. Когато стане религиозен, човек започва да мисли за Бога, за духовния свят. Ако не мисли правилно и не е привикнал да мисли, кръвта нахлува в малкия мозък, където са страстите и обикновените чувства. В него се събужда полювата дейност и той се поддава на неестествени чувства. Вместо възвишената любов, вместо чувство към Бога, той

преживява особени чувства, които нарича Божествени. Така той сам се заблудава. За да не изпада в низшата област на чувствата, човек трябва да мисли. Низшите чувства нищо не допринасят. Това е духовно пиянство. Като влезе в кръчмата и религиозният пие – плаща, пие – плаща, докато обеднее. Пазете се от духовното пиянство, както се пазите от пие на спиртни питиета. Човешката, личната любов води към това пиянство. Областта на нейното действие е малкият мозък. Обичаш някого, защото е богат. Това е користна любов. Обичаш го, защото е здрав, силен. И това е користна любов.

Ако направите психологически анализ на своите чувства, ще се убедите, че те нищо не допринасят. Те водят човека в света на промените. Днес чувствува едно нещо, утре – друго. По-силните чувства заличават по-слабите, както силната вода завлича слабата. Колкото и да е буйна реката, това е живот на чувства, не е живот на ума. Това не е реалният живот. Реалният живот не е нито в твърдото, нито в течното, нито във въздухообразното вещество, нито в светлината. Това са условия за реалността. За да разберете проявите на ума, трябва да ги изолирате от всички материални светове. Докато разглеждаш ума от света на твърдата материя, нищо не си разбрали. Твърдата материя е условие, а условията не представляват реалността. Казвате за някого: Той е сух като въздуха. Значи, той е силен човек. Не е така. Сухият човек е повече топъл, отколкото силен. Където има сухота, триенето е по-голямо, образува се повече топлина. Където има по-малко сухота, там влагата е голяма. Като ученици, изучавайте състоянията на материјата, да видите, на какви чувства отговарят. Твърдото вещество отговаря на твърдостта в човека. Това чувство се намира горе на главата, в областта на моралните чувства. На това чувство се дължи устойчивостта на човека. Устой-

чивият е твърд в своите убеждения. Сега, като говоря за твърдостта, като морално чувство, имам предвид участието на ума. Без него нищо не се постига.

Как може да си помога човек в живота? – Чрез мисълта. Като мисли, той ще се освободи от лошите условия в които се намира. Ако си твърд и не мислиш, ще останеш на едно място и кой как мине, ще се блъска в тебе. Днес ще се блъскат в тебе, утре ще се блъскат, докато един ден изчезнеш от мястото си. И това не е лошо, защото, в края на краишата, ще започнеш да мислиш право. Питаши се: Защо тези хора се блъскат в мене? – Много просто, вечер е, не виждат хората. Това е една причина. Има и друга причина: направил си къща край реката. Щом дойде проливен дъжд, реката приижда и отнася и къщата, и градината ти. После се питаш: Защо Бог допусна това нещастие? Защо реката отнесе къщата ми? Така разсъждава обикновеният човек. Обаче, умният се запитва: Защо направих къщата си толкова близо до реката? Човекът на ума мисли по един начин, а човекът на сърцето – по друг начин. Той си казва: Макар че къщата ми е близо до реката, Бог ще помисли за мене, ще ме спаси.

В средните векове, един от холандските крали щял да плати с живота си, благодарение на своята крива мисъл. Един от придворните му, голям ласкател, винаги ласкаел краля. Казвал му: Ти си единственият човек в света, пред когото всичко отстъпва. И природните стихии отстъпват пред тебе. Достатъчно е да кажеш една дума, за да ти се подчинят. Един ден кралят заповядал да му построят дво-рец на брега на морето, отблизо да се любува на неговата красота. При една буря, кралят излязъл с трона си на самия бряг, да наблюдава, как бушуват вълните. Придворните били около него и, като виждали, как вълните се надигнат и удрият брега, съветвали краля да отстъпи от мястото

си, да не го завлекат вълните. Той не слушал никого. С вдигната нагоре ръка, той казвал: Заповядвам на вълните да отстъпят навътре! Никакъв отговор. Морето все повече бушувало. – Ваше величество, говорели придворните, вие трябва да отстъпите. Най-после, той ги послушал. Отдръпнал се навътре в сушата и така се спасил.

Сега и вие, като този крал, мислите, че вашият възлюбен ще изпълнява заповедите ви. Лъжете се! Като този цар ще отстъпите пред прилива. Трябва ли да се сърдите на прилива, че върши своята работа? Досега младата булка не е виждала сърдит своя възлюбен. Един ден той зафучи, кипне, после се извинява, но в нея нещо се счува. Тя казва: Как е възможно, този, когото обичам, да се проявява така лошо! Аз пък се чудя на друго нещо: Как може младата булка да не разбира тези неща! Млади булки има и между хората, и между животните. Гледам, на едно дърво две птички си гугукат, разговарят се. Булката иска едно, младоженецът – друго. И те не се разбират. И между пчелите е същото. Царицата е тяхната булка. Там културата е съвсем друга. Има една царица и много търтеи; те бръмчат, обикалят около нея. Всеки гледа да ѝ се хареса. Царицата ги оглежда, докато си избере един между тях.

Като говоря така за младата булка, питате: Какво нещо е любовта? Вие не можете да разберете любовта, докато умът ви не се прояви. Любовта има особен произход, а не както хората си представят. Ако мислят, че това, което преживяват, е любов, те са на крив път. В истинската любов няма положителни и отрицателни черти. В любовта няма никакви смени и промени. Там не може да се говори за приятно и неприятно чувство. Ти сменяш дрехата си. Защо? – За да се освободиш от калта на старата дреха. Трябва да смениш старата си риза с нова. Умът налага тази смяна. Ако не смениш ризата си, ще се натъкнеш на болезнени със-

тояния. Щом е така, слушай ума си, който отдалеч предупреждава. Казвате: Да бъдем религиозни! Религиозността не показва, че човек е умен и разбира Божиите пътища. Това е само едно добро разположение на ума. На религиозния може да разчиташ. Той е дал ума си в услуга на Божественото. Не направи ли това, той е нещастен човек. Той е фанатик, готов да убие човека в името на Бога. Фанатикът има особено разбиране за Бога. Като мине покрай касата на богатия, той казва: Това са Божии пари, и аз имам право на тях. Мине край една градина и казва на градинаря: Това са Божии плодове и аз имам право на тях. И апашът сваля дрехата от гърба ти и казва: Аз имам право на тази дреха! Христос казва: "Ако имаш две ризи, дай едната на бедния". Това значи: Ако имам на гърба си една риза и друга в ръцете си, втората трябва да дам на онзи, който няма нищо. Трябва ли той насила да вземе ризата от ръцете ти? Ако срещна апаш, вместо да чакам да ме насила, доброволно ще му я дам. Това значи ум. Христос изразява това чрез стиха: "Спогаждай се с противника си, докато си още на път". Не чакай да те сложат в затвор, че тогава да се примиряваш. Запитай противника си: Какво искаш? – Дрехите ми. – Заповядай, вземи ги! И ти може да носиш дрехи като моите.

Религиозните още не познават закона за примиряването, за доброволното даване. Те не знаят, какво може да направи Господ. Те се молят, получават някакъв отговор на молитвата си и мислят, че Бог им отговорил. Не, за да ви отговори Бог, трябва да бъдете най-умните, най-добри те хора. За мене, поне, е така. Аз знам, че за да ми отговори Бог на молитвата, трябва да бъда най-умният, най-добрият човек. Не съм ли такъв, много време ще трябва да се моля, за да получа отговор. Аз се водя от следното: Тръгна ли на път, никога не мисля за превозното средство, но

си представям, какво мога сам да направя в дадения случай. Пътувал съм с религиозни хора и слушам да казват: Бог ще помисли за нас. Това е криво мислене. Значи, Бог ще помисли за тях, че им даде всичко наготово, а те ще ядат и пият. Аз знам, че още преди слизането ми на земята, Бог е помислил всичко за мене. Но аз трябва да бъда умен, да намеря това, което е определено за мене и да го използвам правилно. Това не значи, че в света няма помисъл, но ти, като човек, като разумно същество, трябва да действаш правилно. Вървя с един религиозен и край нас минава една кола. Той казва: Сега Бог ще каже на коларя да ни вземе. – Възможно е, но може и да не ни вземе. Коларят минава край нас, казва ни добър ден и си отминава. – Чудно нещо! Този колар не слуша Господа. – Не, други хора са го пазарили, той не е свободен. След това минава друга кола. Религиозният казва: Тази кола ще ни вземе. Обаче, и тази кола минава и заминава, без да ни вземе. – Чудно нещо! И този не слуша Господа. Минава трета кола, спира се. Религиозният казва: Ех, най-после послуша Господа. Коларят пита: Имате ли пари? – Нямаме. За Господа! – Аз се нуждая от пари, не мога да работя за Господа. И на мене Господ не дава току-тъй. – Знаеш ли, какво те чака на онзи свят? – Не искам да знам за онзи свят. Аз мисля за този свят. Като отида на онзи свят, тогава ще мисля. Ако имате пари, ще ви кача на колата. Най-после, аз постъпвам умно. Изваждам една звонкова монета и казвам: Коларя, когото срещнем сега, той ще изпълни Божията воля. Той отдалеч ни вижда, съглежда монетата и казва: Заповядайте на колата. – Най-после духът влезе в този колар. – Не, аз вкарах златния дух в него. Аз, умният човек, мога да спра всеки колар на пътя му и да го накарам да ни заведе до определеното място. И апашът може да постъпи така, но по друг начин. Той изважда револвера от джоба си и

заставя коларя да го заведе, където иска. Много просто, ако не иска, с живота си ще плати. Добрият човек работи с ума си, а апашът – с револвера си. Коларят, като заведе апаша на определеното място, въздъхва свободно и казва: Благодаря на Бога, че не ме уби. Казвам: В човешкия живот тези неща стават всеки ден.

Често хората стават играчка на своите чувства и, въпреки това, мислят, че са свободни. Те са дотолкова свободни, доколкото е свободен коларят в ръцете на въоръжения апаш. Щом види револвера, коларят е готов да кара апаша, където му заповядва. Религиозният не си служи с насилие. Той трябва да познава, дали един колар е готов да му усължи, или не. Ако коларят е положителен тип, религиозният трябва да бъде отрицателен. Ако и двамата са положителни, ще се отблъснат. Как ще постъпи коларят, ако срещне на пътя си една красива мома? Тя го спира, усмихва му се и казва: Моля ти се, може ли да ме заведеш донякъде с колата си? Той веднага спира колата и я поканва да се качи. Тя се усмихва, благодари и се качва на колата. Казваш: Добре е да бъде човек красив. – Добре е да си красив, но още по-добре е, ако можеш да се преобразяваш, да вземеш формата на красивата мома. Мислите ли, че Бог е направил човека красив? Колкото Бог е облякъл богатия в хубави и нови дрехи, толкова е направил и човека красив. Ред поколения, вашите деди и прадеди са живели с идеята за красота и днес са предали красотата и на вас. Питам: Коя е причината, вашите къщи да бъдат големи, с широки прозорци, с добре инсталирано осветление? Това се дължи на желанието ви да имате повече светлина, да бъдете здрави и красиви, да живеете добре.

Сега, като ме слушате да говоря така, казвате: Чудно нещо, ние мислим, че Бог за всичко е помислил, че Той има предвид нашето щастие, а излиза друго нещо! Ако мисли-

те, че всичко в живота ви е наредено от Бога, защо едни хора са богати, а други бедни? Защо едни къщи са големи, светли, с широки прозорци, а други са малки и тъмни? Може ли да кажете, че Бог е несправедлив? Богатият е бил по-умен и практичен, затова се е наредил по-добре от бедния. Бог не се интересува от това. Той е дал на човека дарби и способности, и всеки се нареджа според това, което е обработил. Ако не беше така, щяхте да изпаднете в друго противоречие. Казвате: Защо Бог допуска убийството? – Това е човешка работа. Казано е в Писанието: "Не убивай!" Човек е пристъпил този закон, сам го е нарушил и сам трябва да го изправи. Защо човек не предвижда, че ще го убият? Защото не предвижда, че ще го обидят? Най-малкото побутване е в състояние да го обиди. Щом е толкова чувствителен, трябва да предвижда всичко, което ще му се случи и да го избягва.

Коя е причината за противоречията в живота? Това се дължи на факта, че умът малко работи. Щом умът работи малко и способностите се развиват мъчно. Днес хората са разединени, всеки мисли за себе си. Ако могат да се обединят, умът им ще работи повече, ще им дойде на помощ. Тогава ще дойде истинската култура и хората ще се почувствуваат братя. Докато всеки мисли само за себе си, да стане велик, той не е на прав път. Същото се отнася и до отделните държави и народи. Америка, Англия, Франция, Германия, Русия искат да бъдат велики. Колкото и да се силят, не могат лесно да станат велики. И България иска да стане велика. Много години ще бъде такава, каквато е днес. По-велика не може да стане. Накъде ще се разширява България? С какво ще постигне желанието си? Със сила не се става велик; със знание, с богатство – също. Ето, евреите са много богати, но могат ли да вземат Палестина с пари? – Не могат. Някои мислят, че всичко се постига с пари и

със сила, но остават излъгани. Според мене, нещата се постигат чрез моралните чувства, свързани с ума. Магическата сила в човека е неговият ум; той е свещената пръчица. Той е най-големият помощник на човека. Щом впрегнеш ума си на работа, той веднага използва чувствата и взаимно почват да работят. Ако умът не работи, човек се движи в тъмнина. Умът е красивата мома или красивият момък, който използва силата си за разумна работа. И най-бедният, ако има светъл и прозорлив ум, всяка ще използва най-слабите възможности и условия. Като срещне красива мома и види, че се нуждае от някаква подкрепа, той веднага ѝ се притича на помощ. Тя спира вниманието си на него, оценява интелигентността му и го възнаграждава със своето внимание. Един ден той среща същата мома на кон, но се случва малко нещастие с нея. Конят се подхлъзва. Момъкът веднага се спуска, хваща юздата на коня. Момата се учудва на смелостта на момъка и му благодари.

Сега и на вас казвам: Ако се подхлъзне вашият кон или препуска, хванете юздите му. Така ще спасите царската дъщеря. Коя е царската дъщеря? – Това е вашата разумност. Тя се е качила на вашия кон и вие трябва да я пазите. Ако се подадете на чувствата си, конете ще хукнат да бягат и ще хвърлят царската дъщеря на земята. Дръжте здраво юздите на вашите коне! Казваш: Страхувам се да не ме прегази конят. – Няма защо да се страхуваш. – Ще ме убие някой! – Кажи си: Нямам неприятели, няма защо да ме убиват. Може да убият човека само тогава, когато го считат за опасен. Щом не прави пакости, никой не може да го убие. Умният, добрият човек никога не убива. Той разполага с вътрешно знание и сила в себе си и с тях се справя. Неразумният, като се намери пред опасност, не знае на къде да върви – навсякъде вижда опасност. Ако има самообладание, ще се отбие от пътя си и ще избегне опасност-

та. И лъв да срещнеш, ако си разумен, ще се справиш с него. Лъвът представлява лошите условия на живота. Не викий, не роптай против лошите условия, но направи им път да минат, без да те засегнат. Как се справят негрите с дивите зверове? Те имат начини за укротяване на животните.

Син се оплаква от баща си, че не го обичал, че го пъдел от къщата си и решил да се самоубие. Ето какъв съвет давам на този син: Иди при баща си и майка си, целуни им ръка, прегърни ги и поговори с тях. Помоли се да те извинят и въпросът ще се разреши. Така постъпват умът и разумното сърце: Има ли нещо унизително в това? Тази постъпка ще отвори сърцето на майката и на бащата и те ще отстъпят. И религиозните често казват, че Бог не ги обича, не иска да приеме молитвата им. Какво струва да се помолиш на Господа и да му дадеш сърцето си? Защо не изпълниш Божията воля? Ето как ще си отвориш пътя към Бога. Той знае, че си добър и способен син и можеш да вършиш Неговата работа. Ако си готов да вършиш Божията воля, знай, че Той всяко ще те приеме и ще те послуша. Една чистосърдечна дума, отправена към Бога, е в сила да те освободи от всички противоречия. Отивай при Бога с ума си, за да имаш Неговото внимание.

Мнозина от вас се стремят към новия път, а вървят по стария. Старото е път на любовните писма. Какво е съдържанието на тези писма? Момъкът пише на момата: Откак те видях, не мога да спя спокойно. Жivotът изгуби смисъл за мене. Красивата мома представлява света, а красивият момък – това си ти, който искаш да се ожениш за красива мома, т.е. светът. Тя е много горда. Като те погледне, ти се смразяваш. Може да ѝ пишеш и сто писма, но като опита ума ти и разбере съдържанието му, тя ти дава пътя. Когато ме питат, вярвам ли в Бога, отговарям: С този въпрос още не съм се занимавал. Той е висок въпрос, не е за

мене. С какво се занимаваш тогава? – С билки, които имат лечебно действие. Лекувам охтиката и други болести. Занимавам се с малки работи. Що се отнася до въпроса за Бога, това е далечна работа. След това, аз разказвам какво представлява науката за лекуването и на какъв закон се подчинява. Разказвам, кога и как тревите са добили своето лечебно действие. Като се разговарям така с хората, разбираам, какво мислят. Те не подозират, че аз лекувам с Божествената сила, а не с външни билки. – Какво е Божествената сила? – Това, което знае, как да употребява силите и да се ползва от тях, то е Божественото в человека. Това е Господ, Който всеки момент помага. Няма изключение в човешкия живот, когато Бог да не е отговорил на всеки зов. Това става всяко, когато човек върви по Божиите закони. Така е било с всички велики хора.

Когато човек наруши един Божествен закон, Бог не го слуша вече. Щом забележите това, прегледайте живота си, да видите, къде сте постъпили неправилно, или кой Божествен закон е нарушен. Рисуваш една картина. Мине някой край тебе, погледне картината и казва: Носът не е нарисуван, както трябва. Отивам при картината и поправям носа. Дойде втори и казва: Очите не са нарисувани, както трябва. Дойде трети: Веждите не са правилни. Брадата не била, както трябва; ушите не били, както трябва. Мине известно време, дойде четвърти и казва: Носът не е добре предаден, очите не са верни. – Повече не поправям! – Ама по-рано беше по-добре нарисувано. – Повече не поправям! Не се лъжа вече! Аз зная, че сутринната светлина не може да бъде по-силна от обедната. Сега е обяд. Никой не може да докаже, че обедната светлина е по-слаба от сутринната. Ще дойде някой да ми доказва, че едно време той бил по-добър, отколкото сега. – Това е крива философия, криво чувствуване. Едно време, ти правеше по-големи грешки, откол-

кото сега, но тогава минаваше за светия. – Чист живот водех. – Ти водеше чист живот, защото не беше облечен в дрехи. Тогава беше обвит само в една риза, но сега ризата ти е изцапана. Сега искам да те изпитам, колко си чист и здрав. Искам да опитам, като те изпера, дали твоята риза ще издържи. Ако се изпере добре и остане здрава, ти си добър човек. Ако се скъса, преди да се изпере, ти си лош човек. За ония, които не искат да се поправят, аз казвам: Това е риза, която не иска да пусне кирта си.

Казваш: Аз не искам да изменям възгледите си. – Ти още нямаш възгледи. – Знаеш ли, какво понятие имам за Бога? – Какво е твоето понятие? – Аз мисля, че Бог е абсолютен, че Той изпъльва цялото пространство, че всичко в света става по Негова воля. – Ако е така, ти защо си куц? Може ли, щом всичко става по Божията воля, Той да заповядва на някого да те бие, за да окуцееш? Така не се говори. – Аз зная, че Бог е абсолютен. – Аз пък не зная това. Зная още, че Бог е без начало и без край. – Според мене, всяко нещо е без начало и без край, когато започва добре и свършва добре. Щом започва зле и свършва зле, то има начало, има и край. Започваш една работа, питам те, какво е нейното начало? – Лошо. – Краят ѝ? – Лош. – Тази работа има и начало и край. Където доброто е и в началото и в края, там действа разумността. Срещам една баба, която се оплаква от живота: Обичах единого, но не ме дадоха на него. За да покажа, че съм недоволна, аз взех друг, когото също родителите ми не искаха. – Твоята работа има начало, има и край.

Помни: Докато живееш в света на промените, всяко нещо ще има начало и край. Щом влезеш в Божествения свят, където няма промени, там нещата са без начало и без край. Като знаете това, лесно ще се освобождавате от мъчнотиите си. Казвате: Нашият живот е щастлив. И преди вас

е имало щастливи хора, но работите не вървят добре нито в тяхно време, нито във ваше време. – Защо? Друг е въпросът, ако казвате, че Божественият живот носи щастие. Не е било и няма да бъде, Божественият живот да не носи щастие на хората. Щом дойдете до този живот, ще знаете, че там нещата нямат начало, нямат и край. Следователно, когато в ума ви влезе мисълта за Божественото, ще си го представяте като обширен свят без никакви противоречия. Докато имате противоречия, вие сте в ограничения свят, в света на вечните промени.

Сегашните хора имат някаква философия за живота, но тя е философия без приложение. Едно говорят, друго вършат. Това е живот с начало и край. Раждаш се, това е началото; умираш, това е краят. Щастлив си, това е началото; нещастен си, това е краят. И обратно: нещастен си, това е началото; щастлив си, това е краят. Това е преходният живот. – Защо е така? – На този въпрос не може да се отговори. – Защо съм нещастен? – Така трябва да бъде. – Защо съм щастлив? – Така трябва да бъде. Каквите обяснения и да ви се дадат, въпросите ще останат пак неясни. На едно колело са закачени две кофи. Колелото се върти: едната кофа се върти, другата се изпразва. Каквото и да правите, все едно и също нещо ще става: празнене и пълнение. Дали ще се пълниш, или изпразваш, все ще се движиш. – Защо е така? – Така е, другояче не може. – Не може ли да не се черпи вода чрез колелото? – Може, но трябва да бъдеш умен, съобразителен, да прекараш канализация в къщата си. Ще докараш вода от Рила в градината си и ще я напояваш. Значи, вие се нуждаете от нова канализация, при която да си докарате чиста вода от планината.

Сега, аз трябва да ви говоря тихо, спокойно, без никаква заинтересованост. Ако съм заинтересуван от нещо, не мога да говоря истината. Не искам да ви убеждавам да вяр-

вате на това, което говоря. Искам да се ползвате от вашата опитност. Минахте и още минавате през стария живот. Направете опит сега, да влезете в новия живот. Досега обработвахте градината си по стария начин. Какво научихте? Според мене, научихте радостта и скръбта: ако днес се радвате, утре ви чака скръб. Плачеш, че си изгубил богатството си, мъжа си, детето си. Аз съм умен, утешавам те. Изпрашам ти една голяма сума, и ти се зарадваш. Днес си скърбен, на другия ден – радостен. Аз зная, защо си радостен. Аз съм причина за това. Същият аз мога да те направя нещастен. Обичаш една мома, ще се жениш за нея. Пиша на момата едно писмо, че не трябва да се ожени за тебе, не си подхождате. Ако те вземе, ще бъде нещастна. Тя веднага връща пръстена ти и се отказва от тебе. Ето твоето нещастие! Питам: Има ли нещо лошо, че момата е напуснала момъка? Това е все едно, че събличиш старата си дреха и я слагаш на страна. Какво лошо има в това? Обувките ти са скъсани, събуващ ги и тръгващ бос. Има ли нещо лошо в това? Краката ти ще се освежат на чистия въздух. Мислите ли, че е щастлив онзи, който носи кожено палто и кожени обувки? Нещастие е за человека да одира кожите на животните и да се облича с тях. Между моите и вашите дрехи има само една разлика – в широчината. Аз нося пошироки дрехи, да минава повече въздух, да се проветрява тялото ми. Чрез въздуха приемам повече влага. Ако влагата се намали, увеличава се сухотата. Нито голяма влага, нито голяма сухота, нито голяма твърдост! Влагата си има своято място; сухотата си има своято място; твърдостта си има своято място. Всяко нещо е ценно на своято място и на своято време.

До какво заключение дойдохме сега? – До никакво. Аз не искам да ви убеждавам да станете вярващи. Аз си оставям вярващ, а вие – безверници. Докато нещата не ви се до-

кажат, и вие сами не се убедите в истината, останете си на своето. Докато не дойдете до вътрешен опит и сами не се убедите, дръжте се за своето верую. Ще направим опит с това, в което вие вярвате, и с това, в което аз вярвам, да видим резултата на старото и новото. Въпреки това, вие сте опитали стария живот. Остава да опитате новия живот. – Как ще го опитаме? – Като прекарате в градината си нова канализация.

Един проповедник говорил пред едно събрание за Господа. След проповедта си той казал: Братя, да съберем една сума в името на Господа за бедните. Събрали около хиляда лева. На същото събрание се явил един цигулар – виртуоз и започнал да свири. Веднага събрали десет хиляди лева. Той не искал пари нито за Господа, нито за себе си – свирил от любов към музиката. Музиката, като Божествена проява, отваря сърцата на хората и те щедро дават. Бог говори чрез музиката, чрез знанието, чрез красотата. На тяхна страна са силата и правото. Това, което в даден случай те убеждава в нещо, то е право. Някога една дума произвежда по-голям ефект, отколкото цели изречения. Това не значи, че вярванията, които имате сега, са криви. Това са вярвания на променливия живот. След като отареете и заминете за другия свят и вярванията ви ще си заминат.

Променливият свят прилича на красивите паунови пера. Паунът разпери крилата си, обърне се на една страна: Тър–тър–тър; разпери ги на друга страна: тър–тър–тър! Един ден те се изменят, от ден на ден стават все по-лоши. Какво остава от пауна? Поне глас да има! Той не е никакъв певец. И даром да дава концерт, никога не бих отишъл да го слушам. За едно пауново перо бих дал и сто лева, но за един негов тон не давам нито стотинка.

И тъй, ще се измени светът на пауните, на петлите, на пуците и ще остане в нас само светът на чистата мисъл.

Тогава ще кажем: Всичко, създадено от Бога, е разумно. Неразумното не е от Бога. Всички мисли, чувства и постъпки, в които няма изменя, нито промяна, са Божествени. Обаче, мисли, чувства и постъпки, които се изменят, са човешки. Следователно, трябва да знаете, какво съдържа Божественото, и какво – човешкото. И човешкото не е лошо, но на него не може да се разчита, освен при известни условия. Божественото работи през всички времена и епохи, на Него всяко може да се разчита. В човешкото ние се очароваме и разочароваме, а в Божественото се насырчаваме и очароваме. Само Божественото открива пътя към великото бъдеще. Човешкото казва: Заеми първото място. Божественото казва: Вземи последното място. И аз ви казвам: Стойте на последните места. Ако си на първо място и къщата в която си влязъл гори, мъчно ще излезеш от пожара. Ако си на последно място, пръв ще излезеш вън. Затова е казано в Писанието: "Първите ще бъдат последни, а последните – първи". Практично е да заемаш последно място. И тогава, като те поканят на угощение, домакинът на къщата ще каже: Моля, вземи първото място. От Божествено гледище, добре е всяко да бъдеш последен. Бъди последен богат; бъди последен учен. Само така ще имаш условия, да бъдеш един ден пръв. Докато не заемеш последно място, никога няма да се освободиш от противоречията. Това се отнася и до стари, и до млади. Въпреки това, старият казва: Какво беше едно време, какво е сега! Нищо не ми остана! Можах да стана и министър, но бях глупав.

Каква е разликата между бедния и богатия? И двамата умират по един и същ начин. Бедният занасят на гробищата с пръста кола и го опява един поп; богатият занасят с хубава кола и го опяват няколко попа. На гроба на бедния поставят дървен кръст, а на богатия – каменен кръст и паметник. Аз се отказвам и от двете неща. Желая сам да

отивам на гробищата, и сам да се връщам. Други да ме носят на гробищата, да ме опяват и да ме оставят там, без да мога сам да се върна, благодаря за такива почести. Аз се отказвам от царски погребални коли. Да ви пази Господ от такова тържество! И на вас казвам: Не искам никакви тържества, никакви почести.

Т. м.

*

11 Лекция от Учителя, държана на
30 ноември, 1932 г. София – Изгрев.

Изпити на ученика

Р а з м и ш л е н и е .

Какво прави стопанинът, когато гради къща? Той доставя материала на работниците, но как ще се направи къщата, не знае. Това е работа на предприемача и на работниците. На първо време, материалът е разхвърлян. Щом дойде предприемачът, работниците подреждат материала и започват да градят. И човешкото тяло е подобно на къща, съградена от велик майстор. Мислите и чувствата са материалът, от който се гради къщата. Съграждането на човешкото тяло е дълга история. Вие нямаете представа, как е станало това. Понеже човек се ражда с готово тяло, той мисли, че е лесно да се създаде едно тяло. В далечното минало зрението и слухът не са били така развити, както днес. Човек възприемал впечатленията от външния свят по особен начин. Както нероденото дете възприема впечатленията от външния свят в утробата на майка си, така и човек е възприемал впечатленията от външния свят, когато е бил още в утробата на природата. Сегашният човек счита яденето за най-важното нещо в живота си. Цял ден той мисли, какво ще яде и как ще приготви яденето си. Готовството заема голяма част от деня. Ако е месоядец, той мисли, откъде да вземе мясо и как да го сготви: да направи кюфтета, да напълни чушки. Ако е вегетарианец и той мисли, какво да си сготви. В бъдеще, хората ще се хранят по

друг начин. Днешното готварство ще остане в архива на човешкия живот, като утайка.

Сега, като разглеждаме развитието на человека, виждаме фазите през които е минал той. Първата фаза е елементарното съзнание. Човек се отличава с прости усети и възприятия. Всичко се сливало в едно цяло. Той не могъл да диференцира нещата. В него е имало само една жизнена проява, една мисъл и едно чувство. Той мислел, че и природата е като него. В първата фаза на развитието си, човек е живял със съзнанието че съществува само един свят – външният, обективният свят. Докато е живял с това съзнание, той е развивал наблюдалите си способности. Това е продължило хиляди и милиони години. Той се раждал, уминал, забелязвал, че има същества и вън от него, но защо съществуват, не се интересувал. Между тогавашния човек и животното почти нямало разлика. Обаче, постепенно съзнанието му се пробуждало и той започнал да смята, да прави изчисления, да съпоставя фактите. Така, той влиза в областта на самосъзнанието, където се заражда музикалното чувство. С музиката заедно се събужда и мисълта. Човек влиза вече в третата фаза на живота и започва да работи с времето. Той мисли, нареджа работите си според времето, прави изчисления и съзнателно наблюдава промените в живота и природата.

Често хората изпадат в атавистични състояния и се питат, откъде идват. – Много просто, те са резултат на дадечното минало. Атавизмът е последствие на наслоявания в съзнанието на человека. Като се пробужда съзнанието му, той неизбежно се натъква на тези наслоявания, които се отразяват в мислите или в чувствата му. Казано е в Писанието, че Бог е създал человека. Питате се: Ако това е така, как е възможно, Съвършеният да създаде толкова несъвършено същество, пълно с противоречия. Значи, и човек трябва

да бъде чист и съвършен като своя Създател. Ще излезе, че библейският разказ за създаването на человека е повече за детата, на тях да бъде понятен. Възрастният се пита, как човек е придобил тези лоши качества да лъже, да краде, да убива, да яде мясо? Той се е учи в някъде и там е придобил лошите навици. Ако разгърна истинската история на човешкото развитие, ще изпаднете в противоречие. Тя е дълга и широка. Самосъзнанието на человека се е явило на границата между втората и третата фаза на развитието му. Щом влязъл в третата фаза, започнало развитието на интуицията. Колкото по-елементарно било съзнанието на човека, толкова по-неразвито било неговото членце. Човек си прави дрехи според формата на тялото. Следователно, и членото му е резултат на неговите мисли и чувства, т.е. на степента на неговото развитие. Също така и устройството на човешката глава отговаря на съзнанието му.

Съвременните учени и анатомисти изучават человека повърхностно. Те гледат на него като съвъкупност на физически и физиологически прояви, а не и като на духовно същество. От гледище на анатомията, ръката на человека е физически уд; от гледище на хиромантията, ръката има отношение и към духовния живот. По нея се чете миналото, настоящето и бъдещето на человека. Затова, именно, ръцете на хората са различно устроени. У някои пръстите са къси, у други – дълги; у някои ръцете са тънки, у други – дебели, месести. Ръката има отношение към волята. Ако искаш да знаеш, дали даден човек може да прилага нещата и доколко ще свърши определена работа, виж ръката му.

По лицето на человека се познава, какви чувства го вълнуват и доколко е чувствителен. По главата се познава мисловната дейност на человека. По време и пространство, сърцето се явило по-рано от ума; по същество, обаче, умът е предшествал явяването на сърцето. Например, обичаш ня-

кого. Ти го държиш в ума си, като отвлечена идея. Тази идея постепенно влиза в сърцето и ти казваш: Обичам този човек. Значи, любовта не е само чувствуване, но мисъл, реализирана в областта на сърцето. Чувствованията представляват корените на дървото, а мислите – клоните. Когато една мисъл се реализира в живота, тя придобива израз. Тогава човек е отговорен за мисълта си. Докато не изкажеш мисълта, не си отговорен. Щом я изкажеш, ти сам виждаш, какво действие произвежда тя. Сам сравняваш действието ѝ с действието на други думи и поемаш отговорност.

И тъй, да се саморазвиваш, това е естествен процес в човешкия живот. Важно е, правилно да се развиваши. Дали ще живееш на земята, или в задгробния мир, не е важно – правилно трябва да се развиваши. Дали вярваш в задгробния свят, или не вярваш, и това не е важно. Някои вярват в загробния свят по особен начин. Те си представят задгробния свят такъв, какъвто не съществува. Според тях, онзи свят е подобен на този, в който те живеят на земята. Не, другият свят не е като физическият. Както водата минава през три състояния – твърдо, течно и въздухообразно, така и човек след смъртта си минава в особено състояние – водно, наречено астрално състояние.

Един познат разказваше един свой сън. Една вечер сънувал, че дошъл при него един човек и го нападнал. За да се защити, той извадил ножа си и започнал да го мушка. Мушнал го веднъж, два, три пъти, но нападателят си останал здрав: капка кръв не потекла от тялото му. Той се чудел, какъв човек е този, да го мушкаш с нож и да не умира. Такова нещо е астралният човек. Неговото тяло се отличава от това на физическия човек. Казвам: Не се заблуждавайте от своето физическо тяло. То е временно пособие на физическия човек. Вие се свързвате с тялото си, като не-

що неразделно от вас. Някои мислят, че тялото и човекът са едно и също нещо. Не е така. Можеш ли да кажеш, че касата и човекът са едно и също нещо? Казваш: Не мога да живея без касата си. Вземат ли касата ми, все едно, че взимат сърцето ми. Ти си свързан с касата си, но тя е нещо отделно от тебе. Ако се свържеш за една канара, можеш ли да кажеш, че тя е част от тебе? Не се свързвайте с неща, които се развалят. Те са преходни и могат да ви завлекат в пропастта.

Един виден цигулар отишъл в Италия да изнесе концерти. Цигулката му била много хубава – Страдивариус. Като свършил концертите си, случило се нещастие с цигулката – разлепил се горният капак. Той занесъл цигулката си на поправка при голям майстор и останал при него да чака, докато стане поправката. Майсторът взел ножа си и го прекарал по дължината на цигулката. Щом видял това, цигуларят припаднал, като че ножът минал през неговото тяло. Двойникът му бил в цигулката и, като се докоснал ножът до него, цигуларят изгубил съзнание. Трябвало да извади двойника си от цигулката и тогава да я носи на поправка. Някой се свърже с пръстена си и, като го изгуби, страда. Друг изповядва известно верую и, като го отричат хората, той страда.

Казано е в Писанието: "Дръж името на Бога свето в душата си". Това значи: Каквото верую и да имаш, не го споделяй с хора, които не са готови да го разберат. Те ще го отрекат, а ти ще страдаш. Нека има нещо в тебе, което хората да не знаят. Ако те питат, каква е идеята ти за Бога, не бързай да им отговориш. Някой иска да знае твоето убеждение от любопитство, а не от искрено желание да чуе истината. Всички хора не са еднакво набожни и религиозни. Мнозина минават за религиозни, а религията е далеч от тях. Истински религиозният има особен израз на лице-

то си. Религията облагородява човека. Докато стане истински религиозен, човек минава през много фази на развитие. Няма ли нужната религиозност, каквото пипне, все ще го изцапа. Следователно, колкото и да е велик, Бог не позволява на малките нечисти деца да се докоснат до Неговата дреха. Така постъпва и майката. Като облече новата си дреха, тя не позволява на децата си да се докосват до нея. Щом се приближат до дрехата ѝ, тя казва: Стойте настрани! Не ме пипайте! Казвате: Искаме да знаем, къде е Господ и какво представлява Той.

Сега ще прочета 16 глава от книгата на Йов.

"Много таквиз съм слушал; окаяни утешители сте всинца". (– 2 ст.). – Вие сте окаяни, слаби утешители, понеже не разбирате скърбите на хората.

"Свършват ли се празните думи?" (– 3 ст.). – Празните думи никога не се свършват. Това се отнася за неразумния. Когато човек проумее, празните думи се свършват. Докато има порои, водата всяко ще бъде кална.

"Що ти дава смелост да отговаряш?" – И вас питам: Кое ви дава смелост да отговаряте? Като видите, че някой изпада в противоречие, казвате му: Какво от това, че баща ти или майка ти е умряла? Казвам: Ако можете да влезете в положението на онзи, на когото говорите, вашите думи щяха да бъдат разумни. Ако не са разумни, това показва, че сте слаби и окаяни съветници и утешители.

Казвам: Пренесете се във времето, когато е живял Йов, да видите, през какви изпити е минал. Първо, той е минал през областта на съзнанието, после – на самосъзнанието, т.е. в областта на най-големите противоречия. Не е лесно да мислиш, че си божество и да те поставят на изпит, да провериш, доколко си такъв. Йов бил голям богаташ, минавал за мъдрец пред хората. И поставиха Йов на голям изпит: постепенно изгуби всичко. Камилите и овцете му из-

мяха. Дойде голям циклон, който събори къщата му и уби синовете и дъщерите му. Най-после го нападна тежка болест, като проказа: кожата му се надупчи, отвориха се големи гнойни рани – никой не можеше да се приближи до него, отдалеч миришеше. Как ще си обясните това нещо? Ако го разглеждате от становището на социологията, все ще намерите някакъв отговор. Ако го разглеждате с погледа на религията, ще кажете, че това е необходимо, като път на ученика, който минава през последния изпит на самосъзнанието.

"И аз можех да говора, както вие: ако беше вашата душа на мястото на моята душа, можех да натрупам думи против вас и да кимам с глава против вас". (– 4 ст.). – Това е човекът на страданието, но не човекът на бъдещата ражда. След големите страдания, Йов получи всичко отново: богатството си, синовете и дъщерите си. И той влезе в новия живот.

Като изнасям живота на Йов, искам да ви предупредя, да знаете, че всички ще минете през неговите изпитания. Няма да остане човек в света, който да не мине през тях. Въпросът е, кой по-рано, кой по-късно. Не може да влезеш в духовния свят без страдания. Който мисли, че без страдания ще влезе в духовния свят, той е на крив път. Само с молитва и с говорене, работите не се нареждат. Ако мислите, че само с молитви може, вие ще изпаднете в играта, която едно семейство устроило на селянина – маслопродавач. Той занесъл на това семейство няколко килограма чисто краве масло и вместо да му платят, дали му едно писмо, в което имало 30 лв. и му казали: Ето пари до Княже-во. Вземи трамвая и занеси писмото на свещеника, той ще ти плати и ще поръча да донесеш и на него масло. Селянина повярвал. Взел писмото и го занесъл на свещеника. Последният отворил плика и започнал да чете: Този селянин е

малко побъркан. Има нужда от молитва. Парите в писмото са за тебе. Свещеникът отворил молитвеника си и започнал да чете на селянина. Прочел една, две, три молитви, а селянинът си мисли: Какво прави този свещеник? Най-после казал: Дядо попе, тази работа не става с молитви, пари трябват за маслото.

Сега вие се смеете, но мнозина изпадат в положението на свещеника. Като се натъкнете на една мъчнотия, започвате да се молите. С молитви мъчнотията не се разрешава. Ще се молиш, ще мислиш, ще работиш, докато разрешиш мъчнотията. Беден си. Как ще се справиш с бедността? – Ще се моля. – Не, ще се молиш и ще работиш. Казано е: "Лозето не ще молитва, а мотика". Ето, свещеникът чете молитва на селянина, но той му казва: Дядо попе, маслото трябва да се плати. Молитвата не разрешава въпроса. Свещеникът трябваше да разпита селянина, защо е дошъл при него и, като разбере, че му дължат пари за десет килограма масло, да плати. Втори път да знае, че хората могат да го мамят. Всяка мъчнотия се разрешава с плащане. Ще мислиш, ще търсиш начин за разрешаването ѝ и, в края на краищата, ще платиш.

Казвате: Ние сме възрастни вече, не можем да разрешаваме мъчнотиите си. Възрастта е външен въпрос. И като възрастни, и като млади, ще мислите и ще решавате задачите си. Ако сте в първата фаза на съзнанието си, само ще наблюдавате, без да правите заключения. Ако сте във втората фаза, ще се радвате и скърбите, ще се смеете и плачете, ще живеете в света на промените. Ако сте в третата фаза, ще започнете да мислите върху причините и последствията на нещата, ще изучавате законите на живота и природата. Като не разбира тези закони, бедният се настройва срещу богатия, а богатият се пристрастява към парите. В Америка има големи милиардери, които намират смисъ-

ла на живота в парите. Един ден, като фалират банките, те стават нещастни. Много естествено, те ще бъдат нещастни, защото са заботатели от труда на бедните. Ще кажете, че волята на Бога е да бъдат богати. Питам: Защо не кажете, че волята на Бога е богатите да споделят парите си с бедните? Трябва да разсъждавате.

Богатият трябва да е заслужил своето богатство, да го е придобил със собствен труд. Йов не заслужаваше богатството, затова му се отне. Като започна да мисли, той дойде до ново разбиране на живота. Той разбра, че богатството му беше спечелено от труда на бедните и, като придоби ново разбиране, пак заботя. На същото основание, ако и вие използвате своите дарби само за себе си, ще ги изгубите. Ако искате да ги запазите, ще работите с тях, както за своето благо, така и за благото на своите близки. Това може да не ви се харесва, може да не е съгласно с вашите възгледи. Ето, и Христос говори на хората, но мнозина не бяха доволни от това, което им казваше. В резултат на недоволството от Него, евреите Го разпнаха. Нямаше ли друг начин за изказване на недоволството? Христос дойде да спаси човечеството, да го извади от областта на самосъзнатието. Докато живеете в самосъзнатието си, ще се радвате и скърбите, ще печелите и губите. Като умре някой от близките ви, ще се почерпите, ще плачете, но нито черното ще ви помогне, нито плачът. Ще загубите парите си и пак ще плачете. Колкото и да ви утешават, няма да се утешите. Мъжът живял лошо с жена си, а след смъртта ѝ плаче за нея, иска да знае, ще я види ли на онзи свят. Казвам: Ако е в по-висок свят от него, тя ще го види, но той няма да я види. Христос казва на мнозина, че не ги познава. – Как да не ни познаваш? Ние проповядвахме Твоето Слово. – Въпреки това, не ви познавам. Някой търси баща си и майка си, но те не го поглеждат, не го познават. – Защо? – Хора-

та се познават само при любовта. Ако се обичат, ще се познаят и на онзи свят; ако не се обичат, няма да се познаят.

Като четете Евангелието, натъквате се на притчата за блудния син. Бащата познаваше сина си, но синът не го познаваше. Синът напусна баща си и отиде в чужбина, където прахоса парите си, разсипа живота си и, като видя, че нищо не му остава, върна се при баща си с желание да остане при него, като един от последните слуги. Бащата се задрава и го прие с любов. Когато го изпраща, любовта му беше пълна със скръб; като го посрещна, любовта му беше пълна с радост. Бащата прости на сина си и го прие с любов. Той даде пример, как се прощава. Ако някой вземе парите ти, не го търси, прости му. – Как да прости? – Ще простиш, за да се повдигнеш. Това е изкушение, с което сам трябва да се справиш. Много изкушения има в света, с които човек трябва да се справи. Изкушенията идват от самосъзнанието. Вчера един млад брат поправяше цимента около салона. Един евангелски проповедник се спря пред него и го запита: Защо поправяш цимента, не знаеш ли, че Христос идва и ще изгори земята? Братът го погледна, обърна внимание на облеклото му. Видя, че е добре облечен, с хубави, нови обувки. Той си помисли: Нали земята ще изгори, защо си облечен толкова добре? Проповедникът мисли, че само той живее правилно, само той разбира живота.

Често религиозните изпадат в лицемерие. Те се страхуват от истината. Едно лято бях в Ямбол, държах беседа. Един евангелски проповедник ме слушаше и, като се свърши беседата, каза на окръжаващите: Аз не съм съгласен с това, което чух. После, като останахме двамата, той се обърна към мене и тихо ми пошепна: Слушай, всичко кое то чух, е вярно. Аз съм напълно съгласен с думите ти, но ако започна да проповядвам по същия начин, скоро ще ми

отнемат службата. Ти, както разбирам, предвиждаш всичко. Кажи ми, ще се оправят ли моите работи? – Твоите работи ще се оправят, когато се оправи умът ти и започнеш да говориш истината. Време е вече да излезеш от областта на самосъзнанието, да се повдигнеш. – Трябва ли да минавам от една черква в друга? – Не е въпрос до черквите. Ти ще се повдигаш, ще минаваш от по-ниско в по-високо състояние на съзнанието, както ученикът от отделенията минава в прогимназията, гимназията и най-после влиза в университета. Някой казва: По-добре да умра, да се освободя от мъчнотиите си. – И да умреш, пак няма да се освободиш. Ето, бедният Лазар умря и отиде в лоното на Аврам. Богатият умря и отиде в ада. Кой от двамата беше свободен. Богатият запита Аврам, защо бедният Лазар е в лоното на Аврама, защо и той не е при него. Аврам отговори: Лазар през целия си живот страда, а ти яде и пи, за никого не помисли. Сега Лазар ще яде и пие, а ти ще страдаш. – Тогава прати Лазар да ми накваси устните. Аврам му каза: Между тебе и него има голяма пропаст, която не може да се мине. Ти трябва да измениш възгледите си, да мислиш по нов начин, за да влезеш във връзка с Лазар.

Да оставим този въпрос на страна. За да се развивате правилно, вие се нуждаете от ново разбиране, от нова светлина. Христос донесе тази светлина, но малцина я приеха. Той извади човека от областта на самосъзнанието и го насочи към Божественото съзнание, където е радостта. Ако съжаяваш, че си дал една чаша или едно шише вода на своя близък, ти си още в самосъзнанието. Пред тебе има цял извор. Колкото и да черпи вода от него твой близък, тя няма да се свърши. В Божествения свят водата извира и хлябът никога не се свършва. Там е живият хляб. Колкото да ядеш, за всички ще има изобилино. Там и дрехите не се свършват: ще има и за тебе, и за близния ти. Като влиза в

Божествения свят, човек се чувствува ученик. Там му се дават условия за учене. Като свърши този университет, той се подлага на последния изпит – разпятието. Христос мина през този изпит и разреши правилно задачата си. И вие трябва да минете през същия изпит. – Кога ще бъде това? – Не е важно кога. Важно е да бъдете готови. За някои изпитът идва тогава, когато не са готови. Те предварително започват да треперят и казват: Да ни пази Господ от страдания! Някой казва: Искам да замина за другия свят, по-скоро да се освободя от страданията. – Много ще теглиш, докато дойдеш до освобождаването. Христос мина през смъртта, но след три дни възкръсна. И вие, като отидете в другия свят, ще срещнете своите стари възгледи – вашите деди и прадеди, с които трябва да се справите след това ще продължите пътя си нагоре.

Казвате: Христос е минал през големи страдания. – Това се знае отчасти. Много от страданията на Христос не са познати¹ на човечеството, но Той се е справил добре с тях, разрешил е всичките си задачи. След това Той казва: "Аз съм пътят, истината и животът. Това е живот вечен, да позная Тебе, Единнаго, Истиннаго Бога". Като говори за блаженствата, Христос показа пътя през който хората трябва да минат. Всеки ще мине през тези пътеки. Казваш: Трябва да бъда беден. – Не, богат ще бъдеш като Йов: Ще имаш говеда, овце, камили; ще имаш къщи, ниви, синове и дъщери. И след като изгубиш всичко и придобиеш ново разбиране, загубеното ще ти се върне отново. Ще изучавате блаженствата като форми. Например, казано е: "Блажени кротките, защото те ще наследят земята". Кроткият представлява жива форма за изучаване. Който става наследник на земята, трябва да я изучава, да знае законите ѝ, да познава човешкия ум и човешкото сърце. За да станеш кротък, са-ще изгубиш всичкото си богатство, всичкото си знание. Са-

мо така ще придобиеш истинското знание и богатство, истинската светлина. След като изгубиш всичко и се примириш, тогава ще придобиеш ново прозрение. Без страдания нищо не се постига.

Страданията облагородяват и повдигат човека. Те събудят доброто в него. Казваш: Цигулар съм, какво добро мога да направя? – Вземи цигулката и свири на хората. Ето какво добро можеш да направиш. Едно време и вие пеехте повече. Сега казвате: Какво ще направим с пеенето? С пеене работите не се уреждат. – Напротив, днес имате най-голяма нужда от пеене. Ако не пеете и не свирите, не може да мислите правилно. Когато не можеш да разрешиш един въпрос, започни да пееш. Българинът казва: "Цигулар къща не храни". Едно време е било така. Днес, обаче, цигуларят и певецът хранят къща.

Сега ще ви дам един съвет, как да трансформирате състоянията си. Пейте и свирете. Благодарете на Бога за благото, което ви е дадено – за гласа. Като пеете, вие навлизате в Божествения свят. Казано е, че там всички същества пеят и свирят. Като пеете, мислете. Музика без мисъл нищо не представлява. Чрез музиката се развиват дарбите и способностите, които са вложени във вас. Много същества са работили върху вас, за да се ползвате днес от всичко, което Бог е вложил в ума и сърцето ви. Пейте за себе си, за да опитате силата на музиката. Щом пеете за себе си и сами се харесвате, ще задоволите и окръжаващите.

Често хората се питат, обича ли ги Бог. Обича ви Бог, но вие още не съзнавате Неговата любов. Да съзнавате, че Бог ви обича, това значи, да сте развили всичко онова, което Той е вложил във вас. Например, искаш да пееш, но не съзнаваш, че имаш тази дарба в себе си и се чудиш, как ще я постигнеш. Ще съзнаеш, че можеш да пееш и ще започнеш да учиш, да се упражняваш в областта на пеенето. Щом

развиеш тази дарба, ще я приложиш. Ще отидеш в някой дом, където башата е умрял и ще започнеш да пееш. Ако домашните престанат да плачат, това значи, че си пял добре. Изкуство е, като пееш, да изявиш милосърдието си. Така ти ще познаеш нуждите на хората. Както дрехарят крои хубави дрехи, обущарят шие хубави обувки, така и ти ще допринесеш нещо с твоето пеене. Защо ученикът, който иска да изучава музика, отива при музикант? – За да му предаде нещо. Като знаете това, ходете там, където дарбите ви могат да се развиват. Излагайте се на такава светлина, която може да придае нещо за вашето растене. Като говоря по тези въпроси, не казвайте, че нищо не сте разбрали. Ако си придобил нещо, ти си разбрали, какво ти се говори. В такъв случай, ти вече разбираш, че твоите мисли, чувства и постъпки са прави. Една мисъл може да е права, но ако не се е проявила, т.е. не е слязла в света на чувствата и оттам във волята, тя остава нереализирана. Всяка мисъл трябва да слезе в света на чувствата, оттам – в света на постъпките. Само така, тя може да се реализира.

Питаш: Как мога да се справя с мъчнотите, страданията и обидите? – Стани философ. И да те обиждат, ти бъди тих и спокоен; пей си и мълчи. Докато си в областта на самосъзнанието, всякога ще даваш ухо на обидите. Това е животинско състояние. Не подслушвай, какво говорят хората за тебе. И да чуеш нещо обидно, кажи си: Ще дойде ден, когато умът ми ще се развие в своята пълнота, и хората ще престанат да говорят лошо за мене. Когато огънят гори добре, всички идват да се греят при него. Отлизо огънят пари, отдалеч топли и е приятен. Мисълта е огън, при който и лошите духове имат право да идват. Те не идват близо до него, но отдалеч се ползват от топлината. Те могат да вземат материала за огъня, но самия огън не могат да вземат. Много хора страдат по единствената причина,

че огънят им не се е разгорял, както трябва. Пожелавам на всички, огънят ви да се разгори, а окръжаващите да пламнат и горят. Това значи, торбите ви да са пълни – където минавате, да давате. Казано е: "Даром сте взели, даром давайте". Някои от вас ще минат през големи изпити. Който иска да влезе в Божествения свят, трябва да бъде готов за големи изпити. В Божествения свят всички души са свързани в едно цяло. – Какъв е този свят? – Като влезеш там, ще го видиш, какъв е. Времето, когато си излязъл от този свят и сегашното време се различават. Следователно, и Божественият свят не е бил такъв, какъвто е сега. Онзи свят е свят на щастие; той има отражението си и на земята. Онзи свят се включва в този; и този свят се включва в онзи свят. Този свят е изложба на онзи свят. Искате ли да видите нещо от старите работи на онзи свят, идете на изложба на земята. Там ще видите всичко старо. Трябва да живеете на земята, за да видите, какво е изложил онзи свят от своите произведения.

Като ученици, препоръчвам ви да изучавате Библията. Ползвайте се от опитността на онези, за които се говори там. В житията на светите има хубави неща. Там са изнесени и светлите, и тъмните страни на техния живот. Едно е важно: Да се знае техния истински живот. Първоначално, плодът е стипчив, а като узре, става сладък. Не може плодът изведнъж да узре. Светията е работил 20-30 години върху себе си, докато придобие нужната чистота и свестост. Колко напреднали същества са му помогали! Те работят, и той работи; те пеят, и той пее. Като работи върху себе си, човек става добър, праведен и свет. Така, и той е доволен от себе си, и другите са доволни. Как ще бъдат доволни хората от зидаря, ако той не е доволен от работата си? – Добър е този зидар. Ако работи постоянно върху себе си и се усъвършенства, той е добър; ако не се усъвършен-

ства, той не е добър. Шивач си, учител си – всички трябва да бъдат доволни от тебе, а не само няколко души. Значи, за добрината на человека си служим с една вътрешна мярка, която се прилага различно. Всеки сам трябва да приложи тази мярка – първо на себе си, а после на другите. Всеки сам трябва да си отговори, дали живее добре и какво е постигнал; да знае, кои са добрите страни на характера му, и кои – лоши. Минаваш край една кръчма и казваш: Няма да пия, обаче, пиеш. Друг минава и казва: Няма да пия. И наистина, той не пие. Първият е със слаба воля, а вторият – със силна.

Същото се отнася и до месото: няма да ядеш месо, а ядеш; няма да ядеш и, действително, не ядеш. Някой твой близък замине за онзи свят. Какво ще правиш? – Бъди тих и спокоен, като Епиктет, и кажи: Един ден и аз ще отида при него. Ти плачеш и съжаляваш за заминания, а не мислиш за живите. Стремиш се към Божествения свят, но този свят изисква друго разбиране на нещата. Имаш един скъпоценен камък. Отвън той е нечист, но не губи цената си. – Защо? – Защото лесно се изчиства. Обаче, простият камък, и чист да е, пак си е прост.

Т. м.

*

12 Лекция от Учителя, държана на
7 декември, 1932 г. София – Изгрев.

Една похвала

Размисление.

Често хората се хвалят и корят. Знаете ли, колко струва една похвала? Скъпо нещо е похвалата, въпреки това, приятно е на человека да бъде похвален. Вижте, колко е струвала една похвала на Йов. В първата глава от книгата за Йов се проверява това. Щом се натъкнете на мъчнотии и страдания, ще знаете, че някой ви е похвалил. Казваш: Какво искат тия хора от мене? – Каквото са искали от Йов. – Каквото искаха от Йов? – Камилите, овцете, къщите, синовете и дъщерите му. Казвам: В развитието на человека има една реална страна, която трябва да се разбира правилно. Не говоря за вашето разбиране, което не може да ви издигне нито на педя. Вашето неразбиране ви кара, от всяко страдание да правите източен въпрос. Например, изгубили сте една кокошка, или сте скъсали обувките си, или сте счупили един прозорец и се чувствувате нещастни. Това са обикновени страдания на деня. Ще дойдат големи страдания, които ще раздвижат съзнанието ви. Коя е причината за големите страдания? – Някой ви е похвалил. Може и Господ да ви е похвалил. Важно е да чуете съвета на видния професор, който казва: Сложете поне огън, да разтопи всичкото злато, за да се види, колко злато се крие в него. След като мине през всички изпити, тогава ще се разбере, заслужава ли похвалата, или не. Ако заслужава, всичко изгубено ще му се върне двойно. Ако не ти се върне, казваш: За-

що идват страданията? Докато разсъждаваш така, за дълго време още страданията ще останат неизяснени. – Защо трябва да скърбим? Питам: Защо трябва да се радваме?

Според мене, щом скърбим, ще се радваме; щом се радваме, ще скърбим. Скръбта е нещо отрицателно. Като скърбиш, ти даваш, без да придобиваш нещо. Като се радваш, ти си положителен; даваш нещо от себе си. Като забогатяваш, ти пак даваш. Закон е: Един забогатява, друг осиромашава. Един се въплطява на земята, друг се обезпътъява, отива на онзи свят. Майката всякога дава. Като взимаш, ти си доволен. Докато те роди, майка ти е била в положението на Йов. Това е изпитание. Малцина имат тази опитност. Някои са минали през нея и са я забравили. Пътят на страданията е неизбежен. Като те посети една хубава мисъл и едно хубаво чувство, пак ще минеш през страдания. Този закон работи в целокупния живот. Не можеш да родиш една красива мисъл или едно красиво чувство без страдание. След като минеш през изпитания, тогава започваш да разбираш и да се радваш на това, което се е родило от тебе. Тогава и ти, като Павел, ще кажеш: "Добре ми стана, че се наскърбих".

Какво виждаме в обикновения човешки живот? – Всички искаме да се радваме, а не да скърбим. Който иска да се радва, трябва да понася страданията. Някой те хвали. Бъди готов, скоро след това да дойде укорът. Как посрещнаха Христос в Ерусалим? Целият народ стана на крак и отиде да Го посрещне с финикови вейки в ръце. Всички казаха: Ето пророкът на света. Осанна, няма подобен на Него! Едва минаха няколко дни, и Христос опита цената на похвалата. Същият този народ викаше: Разпни Го! Между страданията на Йов и на Христос имаше разлика. Йов не дойде до крайния предел на страданията, имаше нещо, което не опита. Взеха му всичкото богатство, взеха му синовете

и дъщерите. Засегнаха и тялото, но до живота му не се докоснаха. Йов проклинаше съдбата си. Казваме, че това беше слабост. Не е слабост това, но израз на всичко, което го беше налегнало. При страданията на Христа – отнека му всичко, отнека и живота му: Разпнаха Го и Го погребаха. Но Бог е верен и истинен. Той показва, че в Него нищо не се губи. Христос издържа и последния изпит. След това дойде възкресението. И до днес, християнството се крепи благодарение на последния изпит на Христа. Ето, сега се връща на Христос всичко, каквото му беше отнето. И вие сте кандидати за страданията на Йов. След това ще бъдете кандидати за страданията на Христос. Щом минете през този изпит, всичко ще ви се върне и ще дойде възкресение то. Искаш да бъдеш знатен, учен човек. – Ако минеш през страданията на Йов, ще бъдеш знатен и учен. – Коя е причината за тези страдания? Това сега не засягам. Важно е да се убедите, че човек може да страда само за една похвала. Не стана ли същото с Йов? Бог го похвали, а сатаната го изпита. Йов прокле деня на своето раждане. Като не знаете това, казвате за някого: Чудно нещо! Защо страда този човек? Трябва да е извършил някакво престъпление; все има крушка опашка. Факт е, че човек страда.

И тъй, това което говоря, се отнася за силните. Аз изнасям страданията, като условие за посвещение. Окултната наука ги разглежда като първо и второ посвещение. Страданието на Йов е първото посвещение, а на Христос – второто. В Индия и другаде различават няколко вида посвещения. Връзват човека за един студен камък, да седи известно време, както Христос на кръста. Това считат първо посвещение. След него идва второто и третото посвещение. Там посвещенията са повече изкуствени, като в театъра. Мушнат човека с нож, потече кръв от него, изгубва съзнанието си, а след това го осъждат на 10-годишен затвор. То-

ва наричам посвещение в театъра. След това посвещение идва друго. Повечето страдания на хората са фиктивни, като тия в театъра. Дойде някой при мене и се оплаква, че останял, че главата му побеляла. Погледна го и се усмихна. Защо? – Гледам на него като на актьор. Той казва, че главата му поребяла, а аз виждам, че е декизиран актьор. Той се мъчи, че не може да изиграе ролята си, както трябва: може да го освиркат; могат да му направят бележка, че не играе добре. Аз пък ще му кажа: Така не се играе ролята на слуга. Голям простак си бил. Актрът се връща у дома си сломен духом и си казва: Снощи играх в театъра, но никой не ми ръкопляска. – Това не е посвещение. Първото посвещение е на Йов, то е нещо реално. Отнеха му богатството, къщите, нивите, синовете и дъщерите му. Казваш: Защо Господ допусна всичко това? – Защото той сам те е похвалил. Искал е да знае, заслужаваш ли тази похвала.

Сега аз изнасям външната страна на въпроса. Някога тази страна е много красива. Например, една сестра разправя, че като чела римско право, намерила, че е предадено много поетично. Казвам: Ако би могъл някой да опише, как умира човек с пълно спокойствие на духа, ето една поезия. Преди да дойде до това спокойствие, той минава през голямо вътрешно вълнение и терзание. В последните дни се успокоява и понася смъртта като герой.

Питам: Със спокойствие ли умря Христос? Той се обърна към Господа с думите: "Господи, защо си ме оставил?" Това беше една неразрешена задача за Него. Като разбра, че не може да я реши, Той каза: "Свърши се всичко. На Тебе, Господи, предавам духа си". Йов, като дойде до големите страдания, ропта, говори на Господа, и най-после каза: Втори път няма да роптая, няма да говоря по този начин с Господа. И вие, като се намерите в трудно положение, слагате отдясно страданията на Христос, отляво

– страданията на Йов и се утешавате. Четете първата глава от книгата на Йов и мислите върху нея. Като се объркate съвсем в живота си, четете за страданията и разпятието на Христа. Пак няма да се оправиш, но все пак, една малка утеха, една малка светлинка ще блесне в съзнанието ти и ще разбереш, че само ти не страдаш. Преди тебе е имало друг, който е минал през по-големи и тежки страдания. Наистина, обикновеният човек не може да страда като великите хора. Според степента на развитието са и страданията. Обикновените хора страдат като актьорите на сцена-та. Истински страдания имаха мъчениците, Йов, Христос. Когато обикновените хора страдат, съзнанието им е в заспало състояние, докато съзнанието на Йов и Христос беше будно. Страданията на обикновените хора са естествени, като живота на чиновник, който работил 40 години. Един ден го уволняват, но го пенсионират, не остава без хляб. Той знае, какво го очаква. Йов, обаче, беше изненадан. Страданията му дойдоха изневиделица. Случаят с Христос пък е друг. Той казва, че е син Божи, че легион ангели могат да му се притекат на помощ, а когато се намери в мъчнотия, нито един ангел не дойде да му помогне, нито сам може да си помогне. Това е последното посвещение през което трябваше да мине Христос. Само така душата може да мине през истинското прозрение.

Казвам: Докато не минете през духовния свят, нищо няма да ви се открие. В бъдеще, когато минете през страданията на Йов и Христос, ще придобиете новото разбиране на живота. Това се отнася за всички напреднали същества. Ако не минете през този изпит и не го издържите, не можете да се доберете до тайните на Битието. Вие искате да придобиете истинското знание. Обаче, казано е: "Жена, кога ражда, на мъки е; като роди, забравя мъките си". Следователно, за да придобиете това значение, ще минете през

големи мъки. За да придобие знанието и любовта, човек ще мине през големи страдания. Само така той ще роди нещо.

Сега вие задавате въпроса: Не можа ли светът да бъде създаден по друг начин? – Дайте вие своя проект. Камъните страдат извънредно много и камъни си остават. Растенията страдат малко повече, но растения си остават. Животните страдат повече, но животни си остават. Човек страда още повече, но и той си остава човек. И той не е дошъл още до крайния предел на страданията, за да излезе от съзнанието на обикновения човек, да стане ангел. Когато ангелът е минавал през човешкото състояние, прекарал е големи страдания. Днес, като ангел, той няма страдания, няма изкушения и съблазни. Ето защо, човек трябва да се пази от съблазните. За да не изпада в изкушения, светията не трябва да има никаква собственост. Даже за иглата той не трябва да казва, че е негова. Обсеби ли нещо, съблазнъта непременно ще дойде. Ползвай се от всичко, като пособие, но като ти вземат пособията, остани тих и спокоен – нищо да не те смущава. Обикновеният човек държи здраво в ръката си ябълката и, като му я вземат, страда. За да го утешат, дават му две ябълки. Така прави и детето, което наричат ангелче. Никакво ангелче не е то. Ангелче без криле! Това дете обича да обсебва, да трупа богатства, като търговеца. За него казват, че ще излезе добър човек. – Добър, но на чуждото. Друг е въпросът да придобиваши богатство със свой собствен труд, без ничия помощ. Този син ще каже, че хората не го оценяват. За да те оценят, трябва да минеш през ръцете на сатаната. Той ще отнеме всичките ти богатства, и след това ще те оцени.

Мнозина очакват похвалите на хората, на своите господари. Те не знаят, колко скъпо струва една похвала! Ако и вие очаквате моята похвала, горко ви. Една моя похвала ще ви създаде голямо нещастие. Ако ви похвала, без да ис-

кам, страданието неизбежно ще дойде. Бог каза за Йов: "Обърнахте ли внимание на моя верен раб Йова?" Това беше достатъчно, за да го сполетят големи страдания. Като знаете това, не търсете похвалите, не желайте хората да ви оценяват. Това не са реални неща. – Кое е реалното в света? – Това, през което минаха Йов и Христос. Само реалното носи истинските придобивки.

Сънуващ, че си богат, че навсякъде те посрещат като цар. Събуди се, нищо нямаш. Мечтаеш, че си учен, че си светия и се радваш, мислиш, че мечтите ти са се събъдили. Освободи се от мечтите, виждаш, че си обикновен човек. Слуга си, седиш и си въобразяваш, че си женен, че си заботял, имаш на разположение слуги, на които заповядваш. Доволен си от положението и се усмихваш. Изведнъж влезе в стаята ти господарят и ти казва: Какво си се замислил? Не знаеш ли, че те чака работа? Ти се сепваш и мечтите ти изчезват. Българинът, като господар, е доста груб. Господарката се обръща към слугинята с думата "мари". Това обръщение не е добро. Който е имал слуга, знае това. Който няма слуга, казва, че ще се отнася добре с него. – Докато не е опитал себе си, не може да говори. Слугата е проблемът камък за господаря и господарката. Много слуги ще имаш, докато те изпитват. Богатият има много слуги. – Защо един човек е богат, а друг – беден? – Ще ви обясня. Чрез сиромашията Бог те предпазва от голямо зло. Ти си сприхав, нервен, egoист, мислиш само за себе си. Ако си богат, ще се стълковиш с много хора, ще ги настроиш срещу себе си и те, като твои врагове, ще търсят случай да ти отмъстят. Където те срещнат, ще те убият. Като беден, ти се принуждаваш да работиш, сам да изкарваш прехраната си и се вглеждаш в себе си и в окръжаващите. В това положение, ти си недоволен от себе си и се наричаш глупак, невежа. – Защо си невежа? – Защото не можеш да използваш

другите, да си създадеш добро състояние. – По-добре, ти да бъдеш недоволен от себе си, отколкото другите да са недоволни от тебе. По-добре е ти да служиш, отколкото да ти служат. Какво ще спечелиш, ако имаш слуга или слугиня? Друг е въпросът, ако намериш човек, който да върви с тебе в правия път. Ако слугата ти не следва твоя път, постоянно ще те критикува. Ето защо, ако не си готов да използваш богатството, не се стреми към него. Богатството е на място, когато дава добри плодове. Не се ли използва разумно, тогава за предпочитане е бедността.

Казвам: Всички се нуждате от трезва мисъл, за да разрешавате задачите си правилно. Вчера дойде една млада сестра при мен, да иска съвет, какво да прави със своя възлюблен. Той я наругал, казал ѝ обидни думи, и тя не знае, как да постъпи с него. Казах ѝ: Без да го морализираш, ще му напишеш едно хубаво писмо. Ще му пишеш: Представи си, че ти си на моето място и аз те наругая. Как би постъпил ти? Както постъпиш ти, така и аз ще постъпя с тебе. Не давай никакво заключение в писмото си. След това чакай отговор. Не се обищдай, но напиши това писмо заради Господа. Като слушах сестрата да се оплаква от своя възлюблен, аз се усмихвах, но влизах в положението ѝ. Това не я обиди, защото знае, че я разбирам.

Кога се усмихва човек? Ще ви приведа един анекдот. Един млад човек среща свой познат, когото не е виждал няколко години, и започнал да му се оплаква: Знаеш ли, колко съм нещастен? От два–три дни ме боли кракът, навехнах го. Познатият се усмихнал, без да каже нищо. – Защо се усмихваш? – Погледни, моят крак е отрязан. Бих желал да е само навехнат, а не отрязан. Иди при някой масажист да го разтрие. Твоята болка лесно ще мине. Един–два масажа са достатъчни. И аз казвам: Когато страдаш от навехнат крак, иди при някой с отрязан крак. Твоето малко стра-

дание минава лесно при голятото страдание на ближния ти.

Често за малки неща в живота – за едно обикновено вярване, вие си създавате тежка атмосфера около себе си, неприятна обстановка. Можеш да вярваш в каквото искаш, но опитай своето верую. Не говори за неща, които не си опитал. Когато говориш за проверени и опитани неща, бъди смел. Има неща, които сега трябва да се проверят. Казвате за някого, че е сприхав, нетърпелив. Знаете ли, какво нещо е сприхавост и нетърпение? Някой по естество е пъргав и енергичен. Това не е сприхавост. Той е здрав, жив човек. По-добре ли е да бъде тих и спокоен, но да е мъртв? Ако иска и живият да бъде тих и спокоен като мъртвия, той трябва да употреби голямо усилие, за да си наложи спокойствието на умрелия. Когато нищо не те тревожи, лесно е да бъдеш тих и спокоен, но да те удрят от хиляди места и да не се поклатиш от мястото си, това не е лесна работа. Може ли вятърът да брули дървото, без да подвижи листата му? Единственото нещо, което се иска от дървото, е да не се изтръгне от земята. Същото се иска и от търпеливия човек: листата и клоните му могат да се мърдат, но коренът му трябва да стои на мястото си. Че паднали няколко листа от дървото, това не показва нетърпение. Важно е, като мине вятърът, човек пак да си остане тих и спокоен.

Казваш: По-рано вярвах в Бога, но сега вече не вярвам. – Ако вярваш, ще задоволиш жаждата си; ако не вярваш, ще я усилиш. – Досега правех добрини, отсега нататък няма да правя никакво добро. – Ако правиш добро, ще имаш постижения; ако не правиш добро, до никакви постижения няма да се домогнеш. – Досега търпях; отсега нататък няма да търпя. – Щом не искаш да търпиш, не очаквай успех в живота си. Всяко нещо трябва да бъде на свое то място.

Сега вие минавате за окултни ученици, за последователи на Христа. – Как може да бъде човек последовател на Христа, ако не решава същите задачи, които Христос е решавал? Всички сте изучавали геометрия, знаете, какво нещо е кръгът. Сега ще начертая на дъската една окръжност. Понеже я начертах с ръка, не излезе правилна. Ако бях взел пергел, щеше да бъде правилна. Кое предпочитате: да нарисувам окръжността с ръка, ли с пергел? Да получите едно писмо ръкописно, или печатно? Кръгът представлява хоро, на което се хващат моми и момци. Те се въртят, движат се и с тях заедно се върти и кръгът. Центърът е гайдарджията. Той свири и се стреми напред, а периферията се движи, върти и играе. Каква е задачата на това колело, на този кръг? – Да стане положителен. Като се върти кръгът, две частици от него излизат навън, като образуват нов кръг, със свой център. На геометричния кръг всички радиуси са еднакви, обаче, на кръга, който се движи, радиусите не са еднакви. В живия кръг всички частици не са еднакво споени: между едни сцеплението е по-силно, а между други – по-слабо. В механичния кръг сцеплението между всички частици е еднакво. В живия кръг частиците са на различна възраст: там има моми и момци от 16 до 25 години. Рядко ще срещнете 35-годишна мома или момък, които играят на хорото. Давам ви задача, да изчислите в кои частици на кръга сцеплението е по-силно и в кои – по-слабо, като имате предвид, че в някои села половината хоро е от моми, а половината – от момци; в други села момите и момците се размесват: мома и момък, мома и момък. Те кръстосват ръцете си, като се хващат за коланите.

Като наблюдавате хорото, казвате, че тук се вършат любовни работи. – Това не е любов, но търговски сделки, търговски отношения. Момите и момците се кичат, отиват на работа, и хорото се върти. Лъснатия чук, наостреният

трион, не са ли накичени? Те се впрягат на работа, както момите и момците, а хората казват, че се любят. Никаква любов няма между тях. Те са юнаци и юнки, готови за работа. Гайдарджията свири и приканва момите и момците за работници. Те играят на хорото, изложени като на пазар, и казват: Ние сме готови за работа. Господарите ги приканват: Елате тук, елате там, да работите. Те ги пазаряват по двама: момък и мома. Никой господар не взима само един работник – момък или мома. Той знае, че като са заедно, те по-добре работят. Когато момъкът тръгне на работа и момата тръгва с него. И обратно: когато момата отива на работа и момъкът отива с нея. Вие се смеете на това, но така се върши работата по-добре. Като плаща господарят, момата и момъкът се скарват, кой да вземе повече. Момъкът казва, че е работил повече; същото казва и момата. Аз казвам: Няма защо да се карате, работата още не е свършена.

И тъй, това което става вън, става и в самия човек. Вън се карат моми и момци, вън се карат мъже и жени; същото става и в човека – вътре в него се карат мъжът и жената. Това е неразрешена задача. Сегашната култура ще си замине и с тази неразрешена задача. За да се реши една задача сто на сто, нужни са три условия: участието на самия човек, на неговия ближен и на природата. Човек внася 25 % от своя капитал, ближният също внася 25 %, а природата – 50 %. Следователно, ако работите с участието на природата, вие двамата – ти и твоят ближен, ще имате пълен успех в работата си. Ето защо, като вършиш работата си успешно, ще задържиш за себе си 25 %, на жена си ще дадеш също 25 %, а останалото – 50 % ще дадеш на природата, т.е. на Бога. Ако задържиш всичко за себе си, без да върнеш частта на своя ближен и на природата, те ще се опълчат против тебе. Ти постъпваш така, защото не разби-

раш законите на природата. Това неразбиране създава твоето нещастие. Заколиш едно агне и вземеш вълната, кожата, месото му за себе си. Мислиш, че само ти имаш право на него, без да подозираш, че за това агне са работили слънцето, тревата, водата, въздухът. И те имат право върху него. Обаче, ти заколиш агнето, опечеш го и го изядеш сам. Според мене, ти имаш право само на 25 % от агнето. Останалото принадлежи на близния ти и на природата. Като не изпълняваш делбата правилно, страданията се сипят върху главата ти. После се чудиш, защо идват страданията в живота.

Помните: Както и да се оправдавате, не можете да се освободите от последствията на вашите дела. Всяко оправдание води в лабиринт, от който не може да се излезе. При всяка придобивка – материална, духовна или умствена, вие имате право само на 25 %, ближният ви – също 25 %, а Бог и природата – 50 %. Значи, 75 % от придобивката не е ваша. Професор си, искаш всички студенти да те обичат. Не, само 25 % от студентите ще те обичат, 25 % няма да те обичат, а 50 % ще бъдат безразлични към тебе. Проповедник си. Слушат те сто души: 25 % от тях ще слушат, но нищо няма да възприемат. Те са твърди като камък. Каквото да им се говори, те нищо не чуват; други 25 % ще приемат учението. А останалите 50 % ще кажат: Ще дойдем друг път. Казваш: "Ще оставим питомното, та да гоним дивото". Същият процент е и по отношение на вярата. Едни вярват 25 %, други, т.е. твоите близни вярват пак 25 %, а природата държи за вярата 50 %. Българинът, който разбира нещата, казва: Предпочитам един заек в кошарата, отколкото десет в гората. Значи, единият заек в гората струва 50 %. Другият заек в гората струва 25 % и твоето малко постижение струва също 25 %. Например, някой се моли на Бога, но като не съзнава цената на молитвата, казва:

Какво съм придобил с молитвата? – Много си придобил. Ако и толкова не си се молил, нищо нямаше да излезе от тебе. – Какво съм придобил, като съм дишал толкова много? – Ако не си дишал, нищо нямаше да придобиеш. Благодари, че си дишал, че си мислил, че си се молил, че си ял и пил. Ако не беше правил всичко това, човек нямаше да станеш. Щеше да се оплетеш в собствената си мрежа. Тогава ще се обезсърчиш. Погледнеш се в огледалото и казваш: Пожълтял съм нещо; бузите ми са хълтнали, омършавял съм. Искам да бъда здрав, бял и червен, красив. Обаче, зад тази здравина и пълнота се крие една опасност, за която ти нищо не знаеш. И кокошката стои в курника, без да подозира опасността, която я дебне. Господарката я хване, пипне я оттук–оттам и казва: Бива я! След това слага ножа на гърлото ѝ.

Вчера се чуваше крякането на един петел, готвеха се да го колят. Казвам на един брат: Откупи този петел. – Нямам пари. Аз сам имам толкова дългове, че не мога да се движа свободно из града. – Твоята работа е лесна. Можеш да отложиш плащането на дълговете си, а петелът не може. Той ще плати с живота си. Както и да е, откупихме петела. Ще кажете, че животът на петела не е важен, той е низше животно, няма знания, не страда много. Вярно е, че животните страдат по-малко от хората, но придобивките и благата на хората са големи. Положението на животните е въпрос, който очаква разрешение от хората.

Някои от вас сте млади, а други – стари. Обаче, всички имате да разрешавате много въпроси. Трябва да ги разрешите правилно. Вие живеете в свят, който изисква голяма разумност. От вас се иска благородство, чувствата ви да се ръководят от търпението; от вас се иска воля да прилагате и малките неща, нищо да не отлагате. Кръгът, който виждате на дъската, може да стане правilen. Аз имам

начин за определяне квадратурата на кръга. Обикновеният живот, обаче, не разрешава въпросите на духовния живот. Квадратът е символ на материалния, т.е. на обикновения живот. Той не може да разреши духовните въпроси, затова не може да се определи лесно квадратурата му. Квадратурата е постоянна величина, а кръгът е величина в постоянно движение. Някога кръгът е равен на квадрата, а в повечето случаи не е равен, защото е в постоянно движение.

Учените още не са определили квадратурата на кръга, защото не знаят посоката в която той се движи. Ако кръгът се сплеска и приеме форма на квадрат, лесно ще се определи неговата квадратура. Това не е научно обяснение, но искам да покажа, че всеки въпрос може да се реши. Изобщо, квадратът се изчислява по-лесно от кръга. Той е мярка. Има постъпки в живота, които се решават по законите на живия кръг. Срещаш едно разумно същество, но в дадения случай не знаеш, как ще постъпи то. Например, имате дълъжници, но не знаете, колко от тях ще платят и в какъв размер ще платят дълговете си. Човек трябва да знае, колко от неговите дълъжници са готови да платят, да знае, на какво разчита. Мнозина от вас не знаят, доколко могат да разчитат на Бога. Молят се, но молитвата им не се приема. – Защо? – Дошло е време да платят дълговете си. Никакво отлагане не може да ги спаси. Ако не платят, ще фалират. – Бог е милостив. – Милостив е, но е дошъл вече крайният срок. Никакво отлагане! Има полици, които може да се отлагат, но някога не може да стане никакво отлагане.

Сега, да дойдем до въпроса за живота. Някои мислят, че животът се заключава в ядене и пие. Не, животът е велико предприятие. Всеки влиза в това предприятие като отговорно лице. Който работи добре, предприятието му ще успее и господарят ще бъде доволен от него. Ако ръково-

диш работата добре, имаш право да живееш; ако не я ръководиш добре, нямаш право да живееш. Тогава ще ти се отнемат всички условия за живот. Какво ще правиш без капитал? Ще фалираш и ще напуснеш този живот. – Бог ще ми помогне. – Ако си честен, ще ти помогне. Предприятието се поддържа само от честни хора. То се поддържа, ако всичко в него е в ред и порядък. – С пари работата не се нарежда. Парите, това са твоите мисли, чувства и постъпки. Те трябва да бъдат в пълен ред и порядък. – Бог ще ми даде капитал. – Той ти е дал достатъчно. Сега ти трябва да даваш, без никакво отлагане. Ще плаща като честен човек. Някои от вас казват: Учителят ще нареди нашите работи. – Ако плащате, ще ги наредя. Ако не плащате, никакво продължаване на срока не правя.

И тъй, да остане у вас идеята за живота, като велико предприятие. Стремете се това предприятие да успява. Ще кажеш, че си учен човек, че знаеш много неща. Ако си учен и не можеш да платиш дълговете си, не си учен. Истински учен е онзи, който плаща редовно задълженията си. От неговото знание се ползват всички хора. Не могат ли близките ти да се ползват от твоето знание, то е безпредметно. След това ще говориш на хората за създаването на света. Как е създаден светът, това знае само Бог и онези около Него, които са участвали в създаването. След това ще говориш на хората за края на човешкия живот. – И това не знаеш. Трима само знаят тази истина. Те са сключили договор за твоя живот. Това са майката, бащата и природата.

Един млад българин ми разказваше своята опитност: Когато майка ми и баща ми се женеха, аз играех на хорото. Сън ли беше това, или действителност, не зная, но помня, че играх на хорото. Сега се натъквам на задачи, които не мога сам да разреша. Казвам му: Благодари, че си иг-

рал на хорото; иначе, нямаше да говориш днес с мен. Твояте родители отвориха вратата си, за да дойдеш на земята. Един ден и ти ще станеш врата, за да мине някой през нея. Важно е правилно да отвориш вратата и правилно да я затвориш. Правилно да отвориш вратата на Божествения свят и да приемеш онзи твой приятел, който носи писма от близките ти в невидимия свят. Ако любовта не проникне в душата ти, нищо не можеш да направиш. Казваш ли само на думи, че обичаш някого, ти го залъгваш. Той те пита: Ти получи ли писмо от невидимия свят? Защо още не си отговорил? Питат те, защо не учиш; защо не посещаваш редовно училището; защо не плащаши наема си; де ходиш с приятели; защо не се прибираш навреме вкъщи. Ти си отговорил на тези въпроси, но не си казал истината.

Както виждате, вън вече се разсветва, време е за работа. Всички трябва да отидат на работа. Ако искате да слушате музика, купете си билети за концерта на някой виден музикант или певец. Аз разглеждам музиката като средство за уравновесяване на енергите. Някога ще ви изsvиря арията на блудния син. Тя е съставена от няколко части: напушкането на бащиния дом и заминаването му за чужбина. Жivotът му в чужбина с приятели – живот на веселие, ядене и пие. Обедняването му, след което става свинар. И най-после, връщането му в бащиния дом, след като огладнява и няма даже рожкови, с каквото се хранят свинете. Посрещането на блудния син от бащата и радостта на последния.

Сега, каквото и да ви свиря, няма да се ползвате. За вас е важно, какво вие можете да направите. Пейте следната песен: "Дръж правия път в живота. Каквато и да е скръбта ти, дълбоко я зарови. Скръбта си тежка само на Христа кажи. Тя в бъдеще плод ще даде. Тогава на всички я разкажи". (Учителят пее песента). И вие пеете, но не сте свобод-

ни, не прилагате музиката за тониране. Музиката може да се използва за здраве, за успех, за лекуване. Отиваш на изпит. Ако знаеш, коя песен да изпееш и как да я изпееш, ще имаш успех. Това е съблазнително, истили? Музиката изисква търпение. Ако влезеш в музикалната академия, ще чуеш, един свири на пиано, друг – на цигулка, трети – на чело, на бас и на други инструменти. Външно изглежда цяла галиматия, но и в това има нещо хубаво. От този хаос излиза нещо добро. Сега и на вас се дава свобода, да правите, каквото искате, но да не вдигате много шум. И в края на краищата, от вашия хаос трябва да излезе нещо добро. Има професори, които се занимават със сериозни работи. Като знаете това, ще внимавате, да не вдигате голям шум, за да не ги смущавате.

Като ученици, от вас се иска чиста, трезва мисъл. Днес всички понятия – мома, момък, мъж, жена, учител, свещеник, баща, майка са оцапани, напръскани с материална кал, която трябва да се очисти. Само чистият може да реши всички задачи, за които е дошъл на земята. – Може и без тях да се живее. – Не, ще решиш задачите си. Иначе, лесно няма да се освободиш от земята. И без да решиш задачите си, пак ще отидеш на другия свят, но след 45 години отново ще се върнеш на земята. В онзи свят остават само тия души, които са завършили своето земно съществуване. Останалите ще се качват и слизат, докато един ден завършат своето развитие. Който завърши развитието си, доброволно ще реши, да слезе ли на земята, или да остане в онзи свят. Казваш: Дотегна ми да живея на земята, ще отида горе, при Христа. Отиваш горе, но не Го намираш. Слизаш на земята, пак не Го намираш. Слушаш някой проповедник и се питаш, този ли е Христос, или не. Свещта се познава по светлината. Скъпоценният камък се познава по свойството му да пречупва светлината. Който носи знанието, лю-

бовта, истината и свободата в себе си, той е човекът, изпратен от Бога. Като знаете това, търсете знанието, истината, любовта и светлината в себе си, а не вън от себе си. Затова е казано: "Силата на човешката душа се заключава в изпълняване на Божията воля. Научете се да разбирате, кога Бог ви говори и как да изпълнявате Неговата воля. Когато Бог види, че сме Го послужали и изпълнили добре волята му, Той е доволен от нас и готов да ни похвали. Има една похвала, при която човек минава през изпитанията на Йов и Христос. Обаче, има една похвала, при която Бог изтрива сълзите на човека, и страданията му престават.

Главните мисли от днешната лекция, които трябва да задържите в ума си, са следните: Всеки човек ще мине през страданията на Йов и Христос. Да служим на Господа с любов! Да изпълняваме волята му, за да бъде и Той доволен от нас. Какво по-голямо благо можем да очакваме!

*

13 Лекция от Учителя, държана на
14 декември, 1932 г. София – Изгрев.

Внушение и вдъхновение

Размисление.

Ще прочета молитвата на пророк Авакум.

За да се произнесе една молитва правилно и да се разбере, човек трябва да има пророчески дух, да е минал през страдания. Съвременното човечество още не може да схване, какво влияние упражняват светлината, топлината, въздухът, водата и храната върху човека. Обичаш някого, но какво ще стане с твоя възлюбен, ако светлината не мине през него, въздухът не влезе в дробовете му, водата и хлябът не влязат в стомаха му? Странни са понятията на човека за любовта. Казваш: Много обичам този човек, много съм дал за него. Какво дава човек? Обичал си го, дал си му нещо. Можеш ли да претеглиш това, което си дал? Казвате, че давате любов и си взимате любовта. Единствено то нещо, което нито се дава, нито се взима, е любовта. Тя не се дели. Това, което се дава и взима, причинява скръб.

Сега, като говорим за любовта и обичта, трябва да им дадем научно обяснение. Лесно се говори без научно обяснение. Казвате: Ние живеем добре. – В какво се заключава добрият живот? Говори се за някого, че е набожен, моли се по три пъти на ден. – Той се моли по три пъти на ден, но и яде по три пъти на ден. Ако се моли по три пъти на ден и яде по три пъти на ден, той е свършил една работа за себе си: Какво ще кажете за яденето? Ще кажете, че без ядение не може. Като дойдете до молитвата, казвате, че без мо-

литва може. – Не може без молитва. Както не може без ядене, така не може и без молитва. Има хора, които и на сън се молят. Някой казва, че никога не се е молил. – Това е въпрос, който сега няма да доказвам. Като говоря за молитвата, трябва да я разбирате в най-прост смисъл. Същото се отнася и за яденето. Какво разбирате под "ядене"? Защо трябва да яде човек? – За да поддържа живота си. Че в храните се съдържат известни елементи, това е друг въпрос. Ако първо знаем, какви елементи съдържа известна храна и тогава ядем, нашата работа е свършена. Обикновено, човек яде, без да знае, какви елементи се съдържат в храните. Някои човек яде и все не е нахранен – липсват му някои елементи. Казваш: Трябва да се моля. – Ако се молиш и не знаеш, какво е молитвата, твоята работа е свършена. – Трябва да живея, за да разбера, какво е животът. – Ако трябва да живееш и не знаеш, какво е животът, твоята работа е свършена. Някои хора нямат съзнание нито за този, нито за онзи свят. Те съмътно си спомнят за онзи свят и са готови да го отрекат. Какво е предназначението им на земята, и това не знаят. Не само те, но и велики хора не знаят това. Казваш: Не трябва да бъда скрит, затворен; не трябва да бъда и много отворен.

Питам: Бихте ли желали, вашето сърце да бъде разкрито, да виждате как пулсира, как тече кръвта в него? Бихте ли желали, вашият мозък да бъде разкрит, та който как мине, да надникне вътре. Ако някой надникне в вашата глава, ще се натъкне на голям хаос. В нея няма нищо красivo. Там е страшилище. И ученият, като погледне човешката глава, казва: Ангелско е лицето, но мозъкът не е тъй красив. Мозъкът прилича на змийска кожа, когато се нагърчи. Змията не е толкова лоша. Христос я взима като символ и казва: Бъдете умни като змиите и незлобливи като гълъбите. Ако змията е толкова лоша, защо ще се препоръчва ка-

то символ на разумност? Значи, препоръчва се умът на змията, но не и нейните постъпки.

Това, което говоря сега, се отнася до разбирането на известни символи. Някои работи тепърва ще изучавате, а от други трябва да се отучвате. Например, колко мъчно е понякога човек да не се почесва. Като се намери в трудно положение, той все ще се почеше. Или, като зададат на човека един мъчен въпрос, той не стои прав, но веднага си навежда главата. И децата, като не искат да кажат истината, навеждат си главата. С това те минават за много умни. Пълните класове са с наведени глави, а после се изправят. Аз тълкувам, че детете иска да каже: Дано имам главата на един мъдрец. То взима само позата на мъдреца. Като наведе главата си надолу, иска да каже: Моята глава е пълна. Майката го пита: Ти пипа ли сладкото? – Може ли човек с такава пълна глава да пипа сладкото? Ако главата ми беше празна, можеше да кажеш, че съм ял сладко. Понеже главата ми е пълна, като на мъдрец, не бих желал да пипам сладкото. Детето навежда несъзнателно главата си, с което иска да каже нещо, за да се избави. Майката веднага го пита: Кажи, какво мислиш сега? – Защо тя поставя детето на това изпитание? Какво от това, че взело три лъжички сладко? Защо повдига тя въпроса за сладкото?

Сега, като говоря върху известен въпрос, някои казват, че и те са мислили точно така. – Не са мислили като мен. Допушам да са мислили, но не като мен. Допушам да са мислили, но че са си дали отговор на въпросите. Например, някой се запитва: Защо съм дошъл на земята? Защо не съм станал учен? Защо досега не съм забогатял? Обаче, никакъв отговор не може да си даде. Един ден идват при мен двама души: мъжът на 35 години, а жената – на 29 години. Питат ме, могат ли да живеят двамата заедно и да бъдат щастливи. Казах им, че ако направят съдружие и двамата

ще изгубят вяра в съдружието. Могат ли след това да бъдат щастливи? Досега те не са се подозирали в нищо, но щом направят съдружието, ще почнат да се подозират и ще изгубят вяра един в друг. Колко религиозни хора са изгубили вярата си! Защо трябва да станеш религиозен, ако ще изгубиш вярата си? Ти започваш да се съмняваш в съществуването на Бога, търсиш Го тук-там и най-после казваш: Има Бог в света, но никой не Го е виждал. Казано е в Писанието, че никой никога не е виждал Бога. Това е отвлечен въпрос. Като център на вселената, никое същество не е видяло Бога, но Неговите прояви всички могат да видят. Когато дишаш, ти познаваш Бога. Когато приемаш светлината, ти познаваш Бога. Когато пиеш водата, ти познаваш Бога. Всичко това представлява живота на Бога. Следователно, ако питаш, какво е Бог, казвам: Хлябът, водата, въздухът и светлината са проява на Бога. Добрите и светли мисли, чувства и постъпки са проява на Бога. Всичко, за което можеш да мислиш, е Бог. Всичко, за което знаеш и не знаеш, е Бог.

И тъй, от казаното не излиза, че човек нищо не знае. Много неща знае човек, но, в даден случай, той не може да види Господа. Много естествено. Как ще види неща, които са зад гърба му? Невъзможно е днес да виждаш, какво става зад гърба ти. Може да те убеждават, че има хора, които виждат зад гърба. Това не е достатъчно. Вие срещали ли сте такива хора? – Чели сме в книгите за тях. – Важно е вие сами да ги видите. Казват, че има хора, които виждат и през стените. Виждали ли сте такива хора? – Допускаме, че има такива хора. – Допускането е едно, а действителността е друго нещо. Казвате, че някой човек е религиозен, набожен. Как познавате това? Коя е отличителната черта на набожния? Все трябва да има една отличителна черта, по която се познава набожността. Като видите вълк, меч-

ка, лисица, веднага ги познавате. По какво? Имат поне една отличителна черта, по която ги познавате.

Коя е отличителната черта на религиозния, на набожния, на светията? Не искам да ми отговаряте, нито аз да ви отговарям, но задавам този въпрос, за да мислите. Коя е отличителната черта на гениалния? Има известно съотношение между дълчината и широчината на неговото лице. Ако дълчината на лицето му е равна на широчината, той не може да бъде гениален. Очите на гениалния са устроени по особен начин, а не както на обикновения човек. Погледът му също е особен. Клепачите му, веждите му са особени. Веждите на гениалния не могат да бъдат дъгообразни и пречупени. Чертите на гениалния са дело на неговия ум. Те коренно се различават от чертите на религиозния. Религиозният живее в най-високите си чувства, а гениалният – в най-високите си мисли. Религиозният живее повече с чувствата си, а гениалният – повече с мисълта си. Ето защо, религиозният лесно се обижда. За да се справи с чувството на обида, религиозният трябва да работи повече с ума си, да се обмени с гениалния.

Това са общи твърдения, а не научни. Като ви говоря, вие не знаете, къде е гениалността на човека; не знаете, къде е неговата религиозност. Аз наричам религиозен човек този, който никога не се е разколебал във вярата си, нико то се е усъмнил, нико то се е измамил. Външни измами има много, важно е човек вътрешно да не се самоизмамва. Същото се отнася и до гениалния. Външно, религиозният може да греши, но вътрешно, в разбирането си, никога не прави грешки. Умът на гениалния действа правилно, в него няма никакви дефекти. Колкото гениалният е изправен в мислите си, толкова религиозният е изправен в чувствата си. Могат да се дадат и други определения за гениалния и религиозния, но това е норма, от която може да се ръково-

дите. Изобщо, в духовния живот чувствата взимат надмощие, но всяко чувство трябва да има условия да се развива. Не смесвайте чувствата с любовта. Тя е единствената сила, която никога не се дели. Любовта не може да се внася в малки количества, както светлината и топлината. Като дойде, тя цяла влиза и цяла излиза. Като те посети, любовта ще ти донесе всичката си радост; умът ти ще се отвори и ще влезе обилно светлина. Щом излезе любовта, умът и сърцето отново се затварят. – Кога се затварят? – Когато любовта види, че не можеш да издържа. Тя е като майката: отваря прозорците, да влезе отвън светлина, но като види, че детето не може да издържа блъсъка на светлината, веднага затваря прозорците и казва: Не е дошло още времето. От силната светлина детето ще се събуди преждевременно.

И тъй, вие трябва да имате ясна представа за любовта. Тя не е предмет, с който човек може да се занимава. Човешкият ум и човешкото сърце още не са достойни за любовта. Няма по-велико нещо в света от любовта. Аз се чудя на хората, когато говорят за любовта като за нещо, което познават. Нещастията на хората се дължат на факта, че те не мислят за любовта, както трябва. Когато човек мисли за любовта правилно, тя започва да действа в него; тогава умът се проявява. Щом умът се прояви, това показва, че любовта е дошла. Значи, между ума и любовта съществува тясна връзка. Казвате: Колко опити сме правили в областта на любовта! Вашите опити са подобни на тези, които прави детето, когато прохожда: изправи се на краката си и падне; пак се изправи; пак падне. Има ли някакъв недостатък това дете? – Няма недостатък, но е слабо още, краката му не държат. Това дете прави усилия на волята, но още не мисли. То си въобразява, че може изведнъж да се изправи на краката си, но вижда, че не може: дигне се и

падне. Външните сили се борят с него. Казват му: Слушай, толкова години си лазило, не можеш изведнъж да се изправиш. Тази наука още не е за тебе. Животинското царство се бори в детето, докато най-после то преодолява. Детето погледне нагоре и казва: **Не искам вече да ходя по стария начин. Има един нов начин, сега ще го опитам.** Изправи се нагоре и тупне на земята. – Я си върви по стария път! – **Не, ще опитам новия начин.** Детето настоява: Изправя се до стената, хваща се за нея, крепи се. Един ден то придобива нещо в себе си, постепенно започва да ходи и казва: **Виждате ли, че вече ходя по новия начин?** Онези, които му казваха само да лази, вече мълчат.

Сега и вие искате да развивате своето сърце и своя ум, но същите, които се разговаряха с детето, казват и на вас: Остави това нещо, то не е за тебе. – Не, вземете пример от детето. Ако не успеете изведнъж да постигнете нещо, това се дължи на ред външни причини. Ако параходът се наклонява на една или на друга страна, напред или назад, това не се дължи на самия него. Външни причини го наклоняват. Параходът е направен така, че каквито сили да му действат, той всякога запазва равновесие. Колкото по-голямо е клатушкането на парахода, толкова по-голяма е бурята; колкото по-малко се клатушка, толкова по-слаба е бурята. Ако и вие се клатушкате, това показва, че външни сили действат. Обаче, неизменното положение в което оставате, показва, че има нещо устойчиво във вас, върху което се крепи животът. Две неща са нужни за парахода: капитан, който го направлява и устой, равновесие. **Каквото и да ви се случи в живота, знайте, че има Един, Който ръководи всичките работи.** Във всеки човек има един служител на Великото – това е Духът. Хората имат съмтна представа за Духа. За да го разберат, те трябва да изучават своя ум. Чрез ума могат да си съставят понятие и за Духа.

Сега, да дойдем до някои конкретни понятия. Имате, например, една права линия. Тя е символ на нещо. Ще напиша и няколко числа: 1, 2, 3. По какво се отличават тези числа? Аз разглеждам единицата, като причина на всички неща. Единицата, умножена сама по себе си, дава пак единица. Ако от единицата извадите единица, остава нула. Единица плюс единица прави две единици. Ония, които са свършили университет, какво ще кажат за тези действия? Аз не искам да ви изпитвам, но ви припомням тия действия. Казвате, че това са прости работи. Кой не знае тези действия? Единицата е приста за глупавите хора, но в нея се крие силата, за която само гениалният човек знае. Ти можеш ли да накараши единицата да ходи? Ето, аз мога да я накарам да ходи. Всеки от вас, който не може да накара единицата да ходи, няма големи познания. Вие можете ли? – Не можете. Който може да я накара да ходи, той има знания. Можете ли да накарате яйцето да ходи? Като се измъти яйцето, нали ходи?

Казвате, че яйцето се търкаля. Да, докато не се измъти, то се търкаля; щом се измъти, то ходи вече. Следователно, който изважда нещата, той сам ги търкаля. Какво прави онзи, който ги събира. Например, $1 + 1 = 2$. В случая, двойката показва условията, при които яйцето може да проходи. Който не разбира законите на числото 2, т.e. условията, при които може да впрегне нещата на работа, той нищо не е постигнал. Това са велики закони. Само чрез законите на числото 2, ти можеш да накараши неразумните сили, опаките неща, лошата съдба, болестите, сиромашията да се премахнат. Като говоря за тия неща, вие не знаете, как може да се умножи нулата сама на себе си. Ако тя се умножи четири пъти сама на себе си, дава единица. Цялата наука на Питагор се дължи именно на това умножаване. Трябва да се знае този начин на умножаване. Като

разбиращ единицата, ти разполагаш вече с онази мощна сила, чрез която можеш навсякъде да си проправиш път. Сега ние навлязохме в една отвлечена област – на фокусите. Не мислите, че аз искам да ви кажа, как стават фокусите. Аз искам да ви покажа, как някои хора боравят с непонятни величини.

Един млад българин отишъл в странство да се учи. Като се върнал, той казал на баща си: Татко, аз мога да ти докажа, че единицата е равна на двойката. – Можеш, синко, чудни работи има в света. Аз съм прост човек. Докажи ми това на опит. След това бащата се обръща към жена си и казва: Нашият син ще докаже, че една кокошка е равна на две кокошки. – Добре, ще заколя една кокошка, ще я сложа на масата и ще чакам, синът да докаже това, което е научил. Бащата казва: Хайде синко, ако можеш да докажеш, че една кокошка е равна на две кокошки, нашата работа ще тръгне напред. Синът започнал да развива своята философия, но бащата и майката нищо не разбрали. Бащата казал: Много добре, синко. Сега аз ще направя опита. Половината кокошка ще задържа за себе си, другата половина за майка ти, а за теб ще остане втората кокошка.

Сега, аз не искам да играя ролята на този син, да доказвам, че една кокошка е равна на две кокошки. Ще кажете, че колкото е вярно това, толкова е вярно, че нулата, умножена четири пъти сама на себе си, дава единица. Колкото е възможно едното, толкова е възможно и другото. Аз не твърдя нито едното, нито другото, но само предполагам. Учените твърдят, че човек е произлязъл от клетка. Като минавала през различни промени, най-после от нея се образувал човекът. Те доказват това по закона на еволюцията. В едно отношение те са прави, но трябва да се приеме бременността на вселената. Значи, клетката има всички условия на живота. Ако от една клетка излиза цял чо-

век, това показва, че тя съдържа всички външни и вътрешни условия и възможности за живот. Ако приемем, че вселената е бременна, ясно е как е произлязъл животът. Яйцето, което е в нея, се развива постоянно и така се създават формите на живота. Вън от яйцето нищо друго не може да се създаде. Когато мъти яйцата, кокошката им предава своята топлина, която преустрои вътрешно организма на живото същество. Щом яйцето е във вселената, къде е квачката?

Философите се натъкват на въпроса: кокошката ли е съществувала преди яйцето, или яйцето преди кокошката? Две мнения съществуват по този въпрос: едни казват, че първо е съществувала кокошката, а после – яйцето. Други твърдят обратното. От двете мнения се създава трето, според което приемат, че съществува една квачка, която никога не е снасяла яйца, но мъти яйца. Значи, яйцето е излязло по особен начин, без квачка. Това са неразбрани работи. То е все едно, като имате организъм, усещате глад, без да знаете произхода на глада; изпитвате жажда, без да знаете произхода на жаждата; усещате нужда от въздух и започвате да дишате, без да знаете произхода на дишането. Изобщо, вие не знаете произхода на процесите, които стават във вашия организъм. Значи, било е време, когато вселената не е дишала. Това е все едно, твоят баща да е дишал, а неговият да не е дишал. Било е време, когато хората не са били свързани. Обаче, в света в който живеем, всички хора, всички същества са скачени съдове. Следователно, предполагаме, че е било време, когато човек е произлязъл от същество, което не е дишало. Детето не може да наследи едно качество вън от майка си. И тя го е наследила от майка си. Ако си недоволен от него, казваш: Откъде дойде това качество? Проявеното качество е било в самото яйце. Вътрешните благоприятни условия са причина за измътвава-

не на яйцата. Човек се ползва отвън със слаби импулси, за да се прояви вложеното в него.

Сега, като изучавам човешкия характер, имам предвид челото му и чертите на неговото лице, като условия, през които е минал. Челото на някой е 10 см широко и 3-4 см високо. Това показва, докъде е дошъл в своето развитие. Умът в него не е много развит. Челата на повечето хора не са завършени. В умствено отношение те трябва да работят много. У едни хора въображението е слабо развито, у други – техническите способности, у трети – музикалните способности и т.н. Казваш: Бог да ме надари. – Ти си надарен, но трябва да работиш, да развиваш своите дарби. Мнозина мислят, че като станат религиозни, не трябва да учат. Те считат, че всичко ще им се даде наготово. Това е криво разбиране. Човек трябва да учи, да работи, да мисли, да си създаде чиста, права мисъл. Той не трябва да допуска в ума си нито една изопачена мисъл и в сърцето си нито едно изопачено чувство. Не поставяй нито една нечиста мисъл на твоя светилник и нито едно нечисто чувство на твоето огнище.

Какво представлява нечистата и изопачена мисъл? Например, ти допускаш някаква нечистотия на ръката си, но тя не позволява на водата да мине свободно през порите на кожата. Първо, ще махнеш нечистотията, която е дошла отвън. Някои нечисти мисли идват отвън и се натрупват на човешкия ум. Минаваш някъде, затруднен си материално и мислиш, как да си помогнеш. Изведнъж приемаш мисълта: Ако имах възможност, щях да открадна отнякъде пари, да си помогна. Вървиш по-нататък и тази мисъл пак ти се натрапва: Да мога да открадна нещо. – Няма защо да крадеш. Тази мисъл е чужда. Не я допускай в себе си. Само глупавият краде. Има начини, по които човек може да вземе нещо, но не се допускат. Всичко трябва да става по

определен път, по пътя на морала, на разумния живот. Щом не се спазва този път, човек влиза в областта на безморалието, на неразумния живот. Ако мислите, че с кражба може да се живее, ще видите, че по този начин работите не се оправят.

На какво се дължи кражбата? – На желанието у човека да събира повече неща, отколкото му трябват. Да събириш, е естествено чувство, но да събириш повече, отколкото трябва, това наричам кражба. Ако сложиш в стомаха си повече храна, отколкото той може да смели, това е пак кражба. Ако за известна работа вложиш повече мисъл, отколкото трябва и това е неестествено. Природата държи отчет за всичко и пита човека: Защо сложи повече храна в стомаха си? Защо вложи повече мисъл в работата си? Идете при воденичаря, да видите, какви закони действат при смилането на житото. Там, където пада житото, е определено, колко жито трябва да падне, за да се смели. Воденичарят казва: Воденицата не трябва да яде много. Сложи ли повече, отколкото е нужно, воденицата не мели добре. Ако и вие, като воденичаря, слагате повече храна в стомаха си, очаква ви фалит.

И тъй, първото нещо при самовъзпитанието е никога да не допускате в ума си мисълта, че с кражба ще станеш човек. Допуснеш ли тази мисъл в ума си, тя ще стане в тебе втора природа и след това ще те сполетят големи нещастия. Допуснеш ли един човек тази мисъл в ума си, всички хора страдат. Щом я изпъди вън от себе си, всички хора се изправят. Казвате: И с честен труд страдат хората. Колко пришки излизат на ръцете им! – По-добре е пришки на ръцете си, но с честен труд да изкарват прехраната си, отколкото да бъдат с гладки ръце и да минават с безчестни средства. И с гладки ръце влизат в гроба, и с груби ръце влизат в гроба, но за предпочитане е да работиш.

Чудя се на хората, които не обичат да работят. Силата на човека е в работата. За всеки човек трябва да се създаде работа. Под "работка" аз не разбирам да работиш, за да печелиш. Работа е това, в което умът и сърцето взимат участие. Работата е най-красивото нещо в живота. Не гледай на работата като на унизилено нещо. Ако считаши, че тя унижава човека, ти сам си създаваш най-лошите условия.

Мнозина говорят за молитвата, очакват да ги научат да се молят. Аз мога да ви науча, но ще съжалявате. Един безверник се разговарял с приятеля си. – Глупаво нещо е молитвата. Аз никога не съм се молил. Само глупавите и простите хора се молят. Затова не искам да се моля. Той излязъл с приятеля си на разходка из гората. Там ги срещнал един апаш, който хванал безверника и започнал да го бие. – Моля ти се, не ме бий. Каквото искаш, ще ти дам, само, моля ти се, престани да ме биеш. Дал на апаша нещо и се освободил. След това приятелят му го запитал: Нали казваше, че никога не си се молил? Откъде знаеш, как да се молиш? Апашът те би, за да ти покаже, че можеш да се молиш. Значи, ние се молим на онези, които ни бият. Защо тогава да не се молим на Господа? Че и Той има тояга. Ако се молиш, няма да опиташ тоягата на Бога. Ако не се молиш, тояга ще има. – Чудно нещо, аз говорих работи, за които за пръв път ми се даде такава опитност! Казвам: Всички страдания на хората се дължат на нежеланието им да се молят. Няма да се мине много време, и те ще се научат да се молят. – Как? – Бедни ще станат, болни ще бъдат, гладни ще останат, богатството си ще изгубят, жена-та и децата ще забягнат някъде и, като останат сами и нещастни, ще започнат да се молят на този, на онзи да им помогнат. Сега аз не искам да ви убеждавам да се молите. Вие мислите, че много се молите. – Молите се, но само при

тоягата. Трябва да ви чукне горния праг, за да видите долния. И това не е лошо, но по-добре е, да не ви чукне горният праг. По-добре е, без да ви чукне горният праг, да имате вътрешно разположение на духа.

Сега аз искам да ви наведа на другата страна на въпроса. Някога вие не искате да се занимавате със себе си. Знаете ли, какво нещо е самовъзпитанието? Бих желал да ми покажете, как вие се самовъзпитавате. Правили ли сте опит да си поставите за задача, цял ден да не намерите погрешка в никого? Каквото и да видите, каквото и да ви се случи, да казвате, че всичко е за добро. Считайте, че всичко е в пълен ред и порядък. Виждате, че двама души се карат. Спрете се пред тях и ги поздравете. Виждате, че някой се моли, копае земята. Кажи му: Отлична е тази работа! Във всичко виждайте нещо красиво. Сега, всеки от вас, където мине, във всичко вижда противоречие. Ако не виждате противоречията, вие съзнателно се възпитавате. Влизате в едно село и на пътя виждате едно умряло куче, което отдалеч още мирише. Не казвайте, че мирише лошо, но намерете някоя добра дума, или отминете си, без да обръщате внимание. С когото се срещате, кажете си по една добра дума, та всеки да пожелае да си я запише. Че някой те нарекъл будала, не се смущавай. В тази дума се крие цяла реч.

Буквата "б" означава нещо, което расте – семето. Буквата "у" означава това, което възприема любовта. Буквата "д" – плод, който е завършил своето развитие, увиснал надолу; "а" означава бременен човек, който носи нещо в себе си; "л" – човек, който никога не се мъчи, той има стремеж нагоре. Значи, будалата никога не си чупи главата, с никого не се кара, никой не го бие, с никого не спори. Кажат му: Вземи това, и той го взима; помести се, и той се помества. Как ще биеш такъв будала? Каквото му заповядат, той го изпълнява. После пита: Какво обичате още? Кога–ког

го види, казва: Какъв е будала! Не разбира живота. Не, той е умен човек. Той носи известни елементи в себе си. – Той е много груб човек. – Не, той е добър търговец, има достатъчно стока. Всеки може да си купи нещо от него. Къде е лошото на будалата? Лошото в грубия човек е, че където го срещнеш, той те спира и те слага на работа. За да ти говори, нужно е време. Затова казва: Ела у дома. Имам един товар. Ще го сложа на гърба си. Нали ме питаш, къде отивам. Казах ти, щом се освободя, ще говоря. Ти се чудиш на неговата грубост, а той търси начин да се освободи от товара си. Много естествено – натоварен е човекът. Като знаеш това, не го питай, къде отива. Този човек е груб в себе си. Често и вие имате едно грубо чувство във вас. И вие ще забележите, че някой ви нашепва под лъжичката, в дясната страна. Ако не слушате, какво ви казва, изведнъж ръцете и краката ви почват да мърдат, готови сте да кажете обидна дума, да ударите някого. Контролирайте енергията си. И вие сте недоволни от своята грубост, самоосъждате се, но причината не е във вас. Нямате право да се самоосъждате! Да се оставяте други да ви осъждат, и то не е право. Виждате, че работата се усложнява. Ти можеш само да признаеш, че постъпката ти не е правилна. Това вече е друг въпрос.

Често хората си служат с внушението, без да подозират, каква сила се крие в него. Някой внушава една престъпна мисъл на човека. Той става от сън, мъчи се, не може да се освободи от тази мисъл. Той счита, че е извършил някое престъпление. Дръжте съзнанието си будно и не се поддавайте на чуждите мисли. Например, някой казва, че хората на Изгрева не живеят добре. Той дава за пример живота на външните хора. Това е чужда мисъл. Не вярвайте на нея. На мен ли ще разправяте, как живеят хората от света? – Ние не сме светии. – Светии не сте, но и грешници не

сте. Мъдреци не сте, но и глупци не сте. Освободете се от закона на внушението! Наблюдавам, как хората си внушават. Казваш за някого: Как се криви този, като ходи. – Не му внушавай тази мисъл. Кажи: Колко хубаво ходи този човек! – Колко се е прегърбил този! – Остави тези неща. Това не е възпитание. Не е ваша работа, кой как ходи. То е външната страна на живота. Че един бил весел, друг сериозен, то е тяхна работа. Привидно, човек може да бъде весел или скърбен. Той се упражнява, актьор е на сцената. Смее ли се, или плаче; той се старае да изиграе добре ролята си. Не питайте, защо плаче; нека си плаче.

Един брат разправяше опитността си с едно малко дете. Майката оставила детето при него и отишла на работа. По едно време, детето започнало да плаче. Братът искал да го успокои, но като не могъл, почнал да му подражава: Детето плаче, и той плаче. Детето погледнало към брата, засмяло се и казало: Много плачеш, бе! Така то утихнало. Погодбре да плачеш с човека, отколкото да го утешаваш. Щом видиш един скърбен човек, влез в положението му. Остави го спокoen, не бързай да го утешаваш. Ако го утешиш, товарът му ще дойде на твоя гръб. Не мисли, че страданията са произволно нещо. Щом той е тъжен, стани и ти тъжен. Ти искаш, като си весел, всички хора да бъдат весели. И те искат същото. Като знаеш това, пази се от внушения. Не казвай, че внушението е празна работа. Не казвай, че нищо не си свършил. Свършил си университет, а казваш: Какво от това, че съм свършил? – Радвай се, че си свършил университет. – Не съм още на служба. – Радвай се и за това. – Назначиха ме на служба. – Радвай се, че си впрегнат на работа. Щом мислиш така, ти живееш в разумния свят. Щом си на работа, един човек, по-разумен от тебе, има съображение, защо те е впрегнал. Той ти е дал една задача, която трябва да разрешиш.

От всички се иска нова философия за живота. Външно, една задача изглежда решена по един начин, но като я приложиш в живота си, тогава ще имаш резултат. Това са елементарни неща, но аз мога да ви дам ред формули за самовъзпитание. Не е достатъчно да казваш, че трябва да се живее добре. Сто пъти на ден може да кажеш на кокошката, че трябва да живее добре, но тя пак ще си кара по свояму. Колкото и да казваш на котката да не бута млякото, тя си знае своето. При самовъзпитанието, човек е дошъл до положение да си служи със закона на положителното отношение. Първо, той трябва да бъде здрав. Кажи си: Имам всички условия да бъда здрав; имам всички условия да бъда богат. – Кога? – Остави този въпрос на страна. Мисълта за здравето и богатството ще те успокои, и ти ще имаш всички условия да бъдеш здрав и богат. Не питай, кога ще стане това: днес, или утре. Колкото богатство ти е нужно, то ще дойде. Не взимайте за образец богатите американци – милиардери. Това богатство не е в реда на нещата. Една идея е дотолкова реална и осъществима, доколкото може да се разбере. Доколкото може да се радваш на богатството, дотолкова то е за тебе. Само това богатство може да ти даде потик. Един американски милиардер казал: Първите три долара, които спечелих с честен труд, ми причиниха по-голяма радост от всичките останали милиони. Това богатство е истинското. Защо ви е такова богатство, на кое то не можете да се радвате? Защо ви е такова ядене, на кое то не можете да се радвате? Защо ви е такава мисъл, на която не можете да се радвате? Защо ви е такава постъпка? За вас е ценно, вашето съзнание да взима участие във всичко, което вършите.

Сега наблюдавам, как сами се спъвате в школата. Като се свърши лекцията, все ще има нещо речено–казано, кое то ви смущава. Друг е въпросът, ако не дадете никаква

важност на това "речено–казано". Никога не говорете нещата, които не сте проверили. Ще кажеш, че някой не те обича. Какво разбираш, ако някой каже, че те обича, или че не те обича? Аз харесах една сестра, която всяко си казваше истината. Един ден, след като се разговаряхме, тя каза: Учителю, аз съм влюбчива, лесно се влюбвам. – Права си. – Обаче, това нещо, никаква полза не ми е допринесло. Как да се избавя от това? Някога си кажа: Няма да обичам. Щом кажа така, изпитвам голяма празнота в сърцето си. Като дам потик на сърцето си, страдам. Какъв съвет ще ми дадеш? Казах ѝ: Не е лошо, че се влюбваш, но твоето влюбване е само за момент. Вторият момент се разколебаваш, започваш да съжаляваш, че си се влюбила. Като се влюбиш в някого, ти виждаш една добра черта в него, която ти дава потик. След това започваш да изискваш от него повече, отколкото той има. Щом не получиш исканото, разлюбваш го.

Един познат ми разказваше своята опитност. Върви той един ден в гората. Среща го един апаш и му казва: Стой, дай кесията си! Апашът мислел, че е попаднал на багаташ. Моят познат не се уплашил. Извадил кесията си и започнал да отваря всичките преградки – нямало нищо. Апашът го погледнал и казал: Хайде, върви си. Друг път да носиш пълна кесия. Какво ще му иска? Беден е човекът, нищо няма. Трябваше ли да се спре, да морализира и възпитава апаша? Отваря кесията си, показва му я и си заминава.

Казвам: Не се подпушвай. Имаш едно желание, не го подпушвай. Не реагирай в себе си. Не мисли, че със сила можеш да измениш нещата. Бъди готов, повече да отстъпваш, отколкото да воюваш със себе си. Не си противодействай. Това е закон, който Христос изказал със стиха: "Не се противи на злото!" Има никакво зло в теб – дай му мяст-

то да излезе навън. Не взимай участие с него, но дай му път да се изяви.

И тъй, първото нещо, което се иска от вас е, да не смесвате гениалността с религиозността. Те са две различни неща. Гениалността работи с човешкия ум, а религиозността – с човешкото сърце. За да облагородите сърцето си, трябва да имате отличен ум. Умът пък се нуждае от отлично сърце. Човек се нуждае от отличен ум, отлично сърце и отлична воля. Не мислете, че отсега нататък ще станете светии. Ако светийството не е вложено във вас отначало, вие сте изгубени. Всеки има възможност да стане светия, но трябва да извоюва нещо. Например, някой има нужда от търпение, друг – от кротост, трети – от смирение. Ще работите върху това, което ви липсва, както ученикът работи върху дадени задачи. Изучаваш рисуване – ще се упражняваш. Например, като рисуваш устата, трябва да предадеш нещо от характера на човека. Когато похвалят някого, устата му особено се отваря. Той казва: Моля, не ме хвалете! – Остави человека, нека те похвали. Ти си мълчи, не прави никаква забележка. Слушай, какво ти разправят. Казват: Ти си учен човек. Кажи си: Амин, тъй да бъде! Казват, че си много щедър. – Не съм още щедър, но както казвате, тъй да бъде. У вас има една скритост: пред хората казвате едно, пред себе си мислите друго. Това е само да не се изложите пред хората. Питат те: Ти ли направи това? – Аз го направих. Какво ще направиш, ако по твой адрес се говори лошо? Не се оправдавай, но кажи: Щом нося лошото в себе си, ще нося и доброто.

И тъй, човек трябва да разбира процесите, които стават в природата. Когато вятърът духа, не му се сърди; или измени пътя си, или го забрави и продължи своя път. Защо да не ти е приятно, че вятърът те духа? Ти казваш: Днес ли се намери този вятър да ме духа? По-добре кажи: Колко е

приятен този вятер! Ако ти падне шапката, ти се сърдиш на вятера. Удариш се на някой камък, сърдиш му се. Защо не се извиниш на камъка, че не си го видял? Това е цяла философия. Това са методи за самовъзпитание. Вие мислите, че като отидете на небето, ще бъдете между ангелите и ще се учите от тях. Там има голям оркестър от различни инструменти. На единого ще дадат цигулка, на друг мандолина, китара, пиано, и вие трябва да свирите. Какво ще правите, ако не знаете да свирите? Мислите ли, че ангелите ще ви свирят, а вие само ще слушате. На небето и слушателите взимат участие. Там не е като на земята. Цялата публика взима участие. Сега вие слушате моята лекция, но ако сте на небето и слушате една лекция, няма да останете само слушатели, но веднага ще вземете участие – ще започнете да проповядвате. Казвате: Тази работа не е за нас. Ние не сме дошли още до това развитие. Всеки ще направи това, за което е готов. Детето, като постъпи в първо отделение, учи това, което е за него, а не каквото баща му може да учи. Бащата може да отиде за вода с големи стомни, а детето не може да направи това.

Освободете се от внушението, че не сте такива, каквито трябва да бъдете. Не, вие сте точно такива, каквите трябва да бъдете. Няма по-добри хора от вас в България. Ако има такива, нека дойдат да ми докажат, че са по-добри от вас. Аз ще ги опитам. Аз нося 20 кг вода. Някой казва: Аз пък мога да нося 40 кг. Добре, ще опитам. Ако, наистина носи 40 кг и в мене ще се яви желанието да бъда силен като него. Не е важно количеството; важно е и аз, и той да носим водата с радост, с добро чувство. Този закон работи в човека. Ако дам на един човек парче хляб или цял хляб, целият хляб няма да го ползва. При възпитанието, малко-то, дадено с любов, ползва повече, отколкото голямото, без любов. Станеш сутрин рано, вдълбочи се в себе си да

приемеш една малка мисъл. Кажи си: Днес няма да се сърдя. Няма да търся лошите черти в братята и сестрите. Сега, вие заемате положението на пророк, предсказвате, кой е добър, кой е лош. Ти не си пророк. Бог не те е пратил, като Натан, да казваш на хората да се покаят, да изнасяш грешките им. Станеш ли от сън, иди при сестра си, при братя си и кажи една добра дума. – Братко, изглеждаш много добре. Лицето ти е светло; виждам, че нещо хубаво преживяваш. От известно време забелязвам, че нещо хубаво се събужда в теб. Кажи това и си замини. Можете ли да го приложите? – Това са формули. – Без формули не може. Всяка дума е формула; всеки поглед е формула; всяко движение е формула. Всичко, което съзнаваме, мислим, чувствува-ваме, са все формули. Това са сили.

Сегашните хора очакват да дойде Христос на земята, да оправи света. Те го очакват като светлина. Наистина, Христос ще дойде по пътя на светлината. Но по този път вървят и човешките мисли и чувства. За да дойде Христос на земята, всички хора трябва да имат гениални умове и светли сърца. Тогава, като срещнеш една сестра или един брат, ще видиш първо доброто в тях. Ще знаеш, че в тях Бог е работил и продължава да работи. Видиш ли някакъв недостатък, ще знаеш, че това е нещо външно, което лесно се изчиства. Вземи тази картина и я измий. Тогава ще се любуваш само на онова, което Бог е създал. Във всеки човек има нещо, създадено от Бога и нещо – от човека. Спирайте се върху това, което Бог е създал, а не върху човешкото. Щом видите нещо хубаво, красиво в човека, това е Божественото, което работи в него. Ако си кисел, това е човешко; ако съжалияваши за това, Божественото работи в теб и те насирача-ва да бъдеш друг. Работете върху красивото във вас. Казано е в Писанието: "Ако вие не преобъдвате в мене, и аз във

вас, нямате живот в себе си". Направете превод на тези думи.

И тъй, мислете върху това, което вие разбирате, а не върху това, което другите разбират. Важно е, какво вие сте разбрали. Казано е още: "Ако думите ми пребъдат във вас, и вие пребъдвате в мене, аз и Отец ми ще дойдем и ще направим жилище във вас". Това да бъде тема на вашия живот. Работете върху нея. Пазете се от закона на самовнушението. След закона на внушението иде законът на вдъхновението. То иде от Божествения свят. Като приемете вдъхновението, вие влизате в друг свят. Няма да напуснете земята, но с мисълта си ще живеете в друг свят. Да живееш в света на вдъхновението, това значи, да измениш начина на мисленето и на чувствуването си. Та, първо, регулирайте закона на самовнушението. – Как? – Чрез противодействие. Внушите ли си мисълта, че сте лоши, че нищо не можете да направите, кажете си: Не съм толкова лош. Ще бъда добър; ще излезе нещо от мен. Непостоянен си. – Постоянен съм. В бъдеще ще съм още по-постоянен. – Ти си безверник, не можеш да се молиш, не можеш да правиш добро. – Мога да се моля, мога да правя добро. – Не можеш да учиш, нищо не разбираш. – Мога да уча, мога да разбирам. Като си внушаваш по този начин, ще придобиеш светлина, която ще ти помага. Това е един от великите методи за успеха на человека. Работи с този метод година, две, три.

И тъй, на всяка лоша мисъл, противопоставяй добра, положителна мисъл. Дойде ли в ума ти положителна мисъл, сложи я на мястото ѝ. Това значи, всяка добра мисъл трябва да се реализира.

Т. М.

*

14 Лекция от Учителя, държана на
21 декември, 1932 г. София – Изгrev.

Вътрешни опити

Размисление.

Ще прочета 10 стих от 21 глава на Притчите.

"Душата на нечестивия желае зло; близкият му не на мира милост пред очите му".

Тема за следващият път: "Отношение между твърдата почва, водата, въздуха и светлината".

В пътя на развитието си, хората достигат до класическата мисъл. Какво нещо е класическата мисъл? Всяка мисъл, която се повтаря, е класическа. Казват за някои музикални парчета, че са класически. Класическата музика се нуждае от малко сол. Значи, тя трябва да се осоли. Има неща, в които присъства класическият елемент. Те са нещо завършено. Понякога и човек става класически. – Кога? – Когато мисли, че знае всичко. Като му разказват нещо, той мисли, че и това знае. Той е станал класически. Казват му: Виж, как изгрява слънцето. – Зная, много пъти съм го виждал. – Виж, как светят звездите. – Зная, виждал съм ги. Каквото види около себе си и каквото му казват, той мисли, че всичко знае. Какво знае младият за младостта, която носи в себе си? Той знае само, че е млад, но какво нещо е младостта, не знае. Някога и той е недоволен от положението си, иска да бъде като дядо си. Като остане, сам не знае, какво представлява старостта и е недоволен от нея. Младият не е доволен от младостта си, възрастният не е доволен

лен от възрастта си, а старият – от своята старост. Защо, като си желал да станеш стар, не си доволен от старостта си? Значи, човек никога не е доволен от това, което има. Имаш знание и от него не си доволен. Тогава, какво търсиш в живота си? Знание имаш, не си доволен; богатство имаш, не си доволен. Казваш, че любов ти трябва. И любов имаш, но пак не си доволен.

Сега аз говоря за земния човек. – Защо е недоволен? – Защото не разбира промените в живота. Като минава от младост в старост, той не разбира, защо става тази промяна. Младият няма знания и казва: Млад съм, но нямам знание. Следователно, задачата ти, като млад е да напуснеш младостта си и да търсиш знанието. Старият пък няма младост, но знание има. Старият е изгубил и младостта и любовта си, затова е недоволен. За да се задоволи, старият търси любовта. Ще кажете, че младият търси любовта. Не, старият търси любовта, а младият – развлечението. Някои обвиняват младите, че се занимават с любов. Според мен, младите търсят развлечение, а старите – любов и, като не я намерят, умират. Като се предават на развлечения, младите правят много грешки и започват да страдат. Младият оства, а старият – умира. За стария се казва, че заминава за небето, т.е. влиза в рая. Какво прави там? – Новоражда се. Там той е между разумни души. Един ден, като му дотегне, той отново ще слезе на земята. Много хора живеят временно в рая, след което го напускат и слизат на земята. Някога и вие сте напуснали рая, но и до днес продължавате да го търсите.

Сега, като казвам "вие", разбирам Иван, Стоян, Драган, но това са псевдоними. Когато си сложи един псевдоним, човек иска да скрие нещо, да не се знае името му. Псевдонимът не е реалност. Всеки има по един псевдоним. В него се крие нещо, както в лотарийния билет се крие щастие

ето на човека. Казвате, че този билет печели един милион. Понякога парите изгубват стойността си и се равняват на германските марки след общоевропейската война. В това време и американските долари бяха изгубили стойността си. Какво щастие може да се гради върху такива пари? Като не мислиш върху това, казваш: Може да ми се падне една голяма сума. Ти си представяш бъдещата печалба и върху нея градиш живота си. Въпрос е, дали ще се падне голямата печалба. Въпреки това, допускаш, че ще спечелиш нещо. Какво струва днес един милион лева? Ти си мечтаеш за тези пари, но най-после казваш: Каквото дойде. Ти не разсъждаваш, защото не си опитал, какво означава милион. Казваш: Празна работа е лотарията, но да си опитам шастието. Такова нещо е и онзи свят за съзнанието на човека. Мислиш, че като отидеш на онзи свят, ще те приемат направо в рая, където ще стоиш 200-300 години. Най-после казваш: Онзи човек и в рая е недоволен, търси нещо. Когато е недоволен, човек търси само белята си. Тя съдържа велика истина. Който не е дошъл до белята, той не може да дойде до тайните на живота. Който намери белята, той е дошъл до известни открития; той иска да се освободи от мъчнотите си. Освободи ли се, той е вече доволен.

Сегашният човек се нуждае от знания. Той ще придобие знания по пътя на възможното, а не на невъзможното. Щом е на земята, той трябва да търси възможното. Обаче, има неща на земята, които са невъзможни. Например, вие определяте, какво нещо е истината. Нито един от вас няма още ясна представа за истината. Няя ще я намерите в конкретните прояви. Често се говори за знание, за мъдрост, за музика. Всеки знае, какво е музиката; всеки може да вземе един инструмент и да свири. Но това подразбира системно знание и техника. Някой говори върху хармонията и мелодията, но какво е отношението между тях, какъв е вътреш-

ния им смисъл? – Не зная, какво е музиката. Не зная, какво е животът. Обаче, казваш: Аз живея. Това, че ти живееш, то не е още животът. То е само предисловие на живота, на това, което търсиш.

Сега, аз ще начертая една наклонена линия на дъската. Защо е наклонена тя? Все има някаква идея в нея. Тази идея е мярка на нещата. Тя е наклонена по отношение на друга някоя първична линия. Вие държите ръката си изпра- вена нагоре. Какво е било първото положение на вашата ръка? Какво е било първото положение на вашия организъм? Като човек, който ходи изправен на краката си, вие заемате перпендикулярно положение към земята: главата има отношение към центъра на слънцето, а краката – към центъра на земята. Следователно, човек има два центъра: като мисли, той се отправя към центъра на слънцето, а като чувствува – към центъра на земята. Щом повдигнеш ръката си нагоре, ти имаш вече някаква мисъл. Сама по себе си, произволно, тя не се повдига. Каквото движение да правите – назад, или напред, нагоре, или надолу, вие имате отношение към вашия вътрешен живот. Дали ще мръднете очите си нагоре, или надолу, надясно, или наляво, това движение изразява известна идея. Във всяко движение има смисъл.

Човек иска да знае, защо една мисъл го заставя да се движи, или да не се движи. Някога той се смее, а някога е сериозен. Дава ли си отчет, защо е така? Всеки трябва да си дава отчет за всичко. Всеки даден отчет за нещо може да бъде обикновен, или класически. Казва се за човек, че може да бъде лек, може да бъде и тежък, да се държи с тежест. Тежките работи потъват във водата, а леките плуват над водата. Следователно, ако си във водата, трябва да бъдеш лек, да плуваш на повърхността ѝ. Под "тежък човек" разбирам умен. Лекият не е толкова умен. Без вътрешно

съдържание, думите нямат никакъв смисъл. Аз бих предпо- чел да нося лек човек на гърба си, отколкото тежък. Бих желал да нося лека торба на гърба си, отколкото тежка. Ако под "лек човек" разбирам човек без знания, а под "те- жък", човек със знания, думите се осмислят, стават поло- жителни.

В какво се заключава знанието на човека? Казваш: Аз искам да зная. – Да знаеш нещо, не се подразбира всичко да знаеш. Ако искаш всичко да знаеш, ти си търсиш беля- та. Това е невъзможно, това е и непоносимо. Как ще се справиш с една голяма енциклопедия от знания? Да позна- вате всички отрасли на науката, затова са нужни най-малко 2000 години и да работите по 8 часа на ден, и всеки жив- вот от 40-80 години. Понеже всички сте обикновени хора, едва ли ще се намери един, който да е мислил право цели 80-120 години, да е работил и да е учили. Какво ще научи човек от един кратък живот? За да придобие много знания, човек трябва да спи малко и да работи много. Сегашният човек спи седем–осем часа, два часа яде и едва ли му оста- ват три–четири часа за учене. Ако живее 80 години и всеки ден работи по три–четири часа, какво може да научи? Важ- но е знанието да се приложи. Има учени в света, но те по- вече говорят за знанието си, а малко прилагат. Време е да се внесат нови теории в знанието и да се приложат. Старите теории изживяха своето време.

Защо светът още не се е оправил? – Много естествено, светът е пълен с идеи, които хвърлят сянка в човешките умове и сърца, а с това пречат на светлината да ги озари. – Кога ще се изправим? – Когато изхвърлите старите идеи от умовете си и приемете новите идеи. Те хлопат вече на умо- вете ви, но вие не ги приемате. Казвате: Ако приемем новите идеи, светът ще се обърне с главата надолу. – Светът сега е обърнат с главата надолу. Новите идеи, именно, ще

го обърнат с главата нагоре. Всяко пълно шише ще обърнеш с главата надолу, за да излееш от него водата. Щом се излее водата, ще го обърнеш с главата нагоре. Някои хора ще обърнеш с главата надолу, за да изтече всичко, което е в тях. Така те ще дойдат в нормалното си положение и ще бъдат готови да възприемат. Някой казва: Искам да стъпя на краката си. – Ако водата от дробовете ти е излязла навън, ще стъпиш на краката си; ако не е излязла, по-добре е още да не стъпваш. Такова е положението на удавения. Ти си попаднал в едно мочурливо място, пълно с кал. Който попадне в това място, ще загази в калта. Положението на рибата в това място е пагубно. Хрилете ѝ се напълват с кал, и тя умира.

И светът, в който живеем, никога запушва нашата дихателна система и ние умираме. Щом дихателната система се запуши, човек престава да мисли. Щом не мисли, той умира. Следователно, ако питате, защо умира човек, казвам: Човек умира, защото престава да мисли. Да мислиш, значи да дишаш. Щом престанеш да мислиш и дишането престава. Мисълта е на място, докато държиш ума си отправен към Бога. Той е извор на живота. Щом мислиш за Бога, ти имаш отношение към непреривния живот. Ще мислиш постоянно за Бога. – Защо? – За да живееш. Ако започнеш да човъркаш мисълта си, ти ще изгубиш своя живот. Сложи Бога в себе си и слушай, какво ти говори. Все ще умреш никога, но поне ще разрешиш задачите си. Иначе, пак ще умреш, но никма да разрешиш задачите си. Ако искаш да намериш правия път, първо мисли, какво си ти. Обективната проява на Бога е човекът, а субективната проява – близкият на човека. Ако не познаваш себе си, как ще познаеш вътрешното, от което си излязъл?

И тъй, хората се спъват в живота си, защото, вместо да изучават себе си, те се занимават с въпроса, какво пред-

ставлява Бог. И това не е лошо, но за този въпрос се иска голям ум. Този въпрос може да се разреши едва след хиляди години. Сегашният човек не е в състояние да го разреши. Казано е, че човек е направен по образ и подобие на Бога. – В какво се вижда това подобие? – Във възвишението мисли и благородни чувства на човека. Те са образ и подобие на Божественото начало в него. Като вървиш по пътя на своите светли мисли и благородни чувства, ти ставаш истински човек и поемаш правия път на живота. Да бъдеш истински човек, това не значи да се мислиш за божество. Някой казва, че няма подобен на него. Значи, той е божество. Питам: Какво божество си, щом страдаш или боледуваш? Друг е въпросът, да кажеш, че като Бога няма друг. – Защо? – Защото Той е съвършен. Той никога не се изменя. При това, каквито промени да стават вън от Него, нищо не Го засяга. Какво ще кажете за човека? Той живее в свят на постоянни промени, които го засягат. – Защо и за какво стават тези промени? – Това е философски въпрос, който никога ще се разреши.

Има един свят, който никога не се мени. Той е реалният свят. Светът на промените е нереален. Там има големи страдания. Където няма промени, там е блаженството, там е реалният свят. В света на промените има и радости и скърби. Чуя ли, че някой се оплаква от живота си, от страданията си, аз вадя заключение, че той е в света на промените. Когато спи, човек се радва; когато е буден, той страда. Когато някой каже, че целият му живот е пълен със страдания, аз го питам, на колко години е. – На 40 години. – Значи, 20 години си спал, 20 години си бил буден, т.е. 20 години си се радвал и 20 години си страдал. Като ми говориш за страданията си, ти имаш предвид онези 20 години, когато си бил буден; кажеш ли, че си се радвал, ти имаш предвид онези 20 години, когато си спал, когато щастието

те е посещавало. – Цял живот съм страдал! – Не говориши истината. – Цял живот съм бил в тъмнина, не съм видял нито един слънчев лъч. – На колко години си? – На 40. – Значи, цели 40 години слънцето не е изгрявало! Не говориши истината. Аз вадя заключение, че когато слънцето е изгрявало, ти си спал; когато е залязвало, ти си бил буден. Значи, 20 години си бил в тъмнина и 20 години в светлина.

Казвам: Освободете се от илюзиите на своя живот. Трябва да знаете, кога сте будни и кога спите. Невидимият свят изпраща страдания на хората, да ги събуди. Страданията са остан, който боде хората и казва: Станете! Доста сте спали! Един американец милионер обичал повече да си поспива, поради което много от предприятията му пропадали. Когато трябало да си нареди работите, той спял. За да става рано, той заповядвал на слугата си да го събужда със сила. Слугата влизал рано сутринта в стаята му и започвал да го дърпа, да го тегли за косата. Господарят скачал веднага, хващал слугата си и го изпъждал вън. Недоволен от господаря си, слугата го напуснал. Така се изредили десетина слуги, но никой не могъл да научи господаря си да става рано. Най-после дошъл един здрав, силен, смел слуга. Още първата сутрин той успял да се справи с господаря си: започнал да вика, да го бута – един момент не го оставил спокоен. Господарят скочил от леглото си и се хвърлил върху слугата. Започнала се борба: слугата отгоре, господарят отдолу; господарят отгоре, слугата отдолу. Най-после слугата успял: господарят се разсыпал и повече не легнал. На другата сутрин, като видял, че слугата влиза в стаята, господарят веднага скочил от леглото си. След това слугата казал: Господарю, сега ще изпълниш договора, ще ми дадеш десетте долара. Договорът гласел: ако слугата успее да събужда господаря си навреме, всяка сутрин ще получава по десет долара; ако не успее, той ще дава съща-

та сума на господаря си. Господарят благодарил на слугата и изпълнил задължението си.

Казвам: Всеки от вас има по един такъв господар и по един слуга в себе си, които са в постоянна борба. Който бъде победен, той плаща. Най-после слугата побеждава. Той успява да събуди господаря си и да го застави да плати. Слугата казва: Ще ставаш рано и ще плащаш. Много има да плаща господарят и трябва да плаща. Така ще научи един добър урок, ще придобие едно добро качество. Само така човек ще приема хубави работи и всякога ще успява в предприятията си.

Помните: Всичко, което става в света, е на място, нищо не е произволно. Ако при сегашното състояние на развитието си, човек не следва перпендикуляра на своя живот, никога не може да бъде свободен. Вие още не сте свободни. Прозяваш се. Свободен ли си да скриеш прозявката? Какво нещо е прозявката, няма да говоря. Ако говоря за нея, ще ме разберете криво. В мисълта ви ще влезе един лош образ, от който мъчно ще се освободите. Ставаш сутрин от сън, не знаеш, какво положение да заемеш. Свободен ли си? Някой става по права линия, друг – по крива. Защо се движиш по права или крива линия, сам не знаеш. Обаче, знае се, че всяка постъпка има свое определено движение. Всяко ставане от сън, всяко движение, всяко ядене има свой определен смисъл. – Аз мога да правя, каквото искам движения. – Можеш, но всяко движение носи последствията си. Затова казвам: Не, приятелю, ти не можеш да правиш, каквото искаш. Опитай се да излезеш в града и да правиш, каквото искаш! – Мога да говоря, каквото искам. – Не е така, ще говориш само избрани работи. – Мога да ходя, където искаш. – Не можеш да ходиш, където искаш. Ще ходиш само там, където ти е определено. – Не мога ли да ходя на училище? – Какво си придобил от училището? –

Нямам ли право да ходя на работа? – Ще ходиш на работа, ако си нахранен и облечен. Как ще работиш, ако си гладен и необлечен? Щом нямаш дрехи, ще седиш вкъщи. – Тогава ще се примирия с положението си. – Ще се примириш, разбира се, няма какво да правиш. Какво ще стане с теб, ако не учиш, ако не работиш, ако не се примирияваш? – Дотегна ми това, искаш да си почина малко. Питам: Какво нещо е почивката? Почивката подразбира права мисъл. Само в правата мисъл има почивка. Плувецът, който плува в бурното море, иска да се добере до една скала, да се облегне на нея и там да си почине. Да си починеш, това значи, да избегнеш бълскането на едно чувство в друго. Щом те бълскат вълните, ти си в развълнуваното море. Влезеш ли там, трябва да намериш една основна мисъл в себе си, на която трябва да стъпиш. Само така ще уравновесиш силите на своя организъм.

Казваш: Аз остарях. – Какво от това? – Аз съм млад. – Какво от това? Дали си стар, или млад, това нищо не значи. – Не ми е дошло времето за работа. – Това не е никаква философия. Ще дойде и твоето време за работа. Каквото е днес, това ще бъде и тогава. – Още не съм човек. – Според мен, ти първо си човек, а после друго нещо. – Искам да уча, да намеря своя учител. – Ти търсиш учител, майката търси дете. А детето кого търси? Първо майката ли трябва да търси или детето? – Първо, майката трябва да търси, а после детето. Кой идва пръв: учителят, или ученикът? Ако няма ученици, какво ще прави учителят? Ако няма учители, какво ще правят учениците? Как ще намериш учителя си, ако не си роден? – Кого търси душата? – Духа. Като се радва и скърби, душата търси духа, т.е. реалността. Като слезе на земята, душата влиза в света на промените. Тук тя търси начин, по който да се освободи от ограниченията на живота. Тя има

един задача – да намери своя Учител – Великото Начало – Духа.

Като се говори за Духа, хората се натъкват на противоречия. Духът е отвлечено понятие за тях. Всъщност, Духът освобождава човека от противоречията. Без Духа той не е свободен, около него се движат различни духове – пияници. Той е в затвор, осъден да лежи 10-20 години. Моли се, плаче, дано някой го освободи. Иде Духът, плаща за него и казва: Втори път да не правиш такива разходи. Духът го пита: Защо задлъжня толкова много? – Ядох и пих. – Като си ял и пил, кое е най-сладкото ядене?

Пишете върху темата: "Най-сладкото ядене". Пишете това, което вие знаете и сте опитали, а не, което други са писали. Казваш: Аз зная това. – Много неща знаеш, но като ги описваш, виждаш, че нищо не знаеш. От знание до знание има разлика. Като изучавам живите линии на човешкото лице, намирам известно съкращение в тях. Линиите на носа, на очите, на веждите, на устата крият известна тайна в себе си. Тя именно, трябва да се изучава. За да се домогнеш до това знание, трябва да знаеш, под какъв ъгъл да гледаш. Само така ще можеш правилно да ги измериш. За пръв път имах такъв случай в Сливен. Когато открих една жива линия на лицето на единого, аз видях от главата му да излиза мека, приятна светлина. Казах си: Сега разбирам, какво означава живата линия и какви са отношенията ѝ към човека. **Някога и вие ще видите една жива линия и ще възприемете нейната светлина. Живата линия е Божествена мярка.** Тя произвежда преврат в човешката душа. **Живата линия е подобна на врата.** Първоначално, човек е бил затворен. Всичко около него е било тъмнина. Той се мъчил да отвори вратата, да излезе вън. Ако може да отвори вратата, пред него ще се открие цял свят.

Мнозина от вас сте в затвор. Вие трябва да отворите вратата, да излезете на свобода. Затова са нужни големи усилия. Казваш: Като изляза от затвора, тогава ще направя, каквото трябва. – Не, още сега ще се научиш да отваряш и затваряш вратата, да проникне повече светлина в затвора. Още сега, светлината трябва да проникне в телата ви, да се обновят. Щом се обновите, ще постигнете много неща. Днес хората говорят вече за подмладяване. Това е въпрос, който засяга всички. За подмладяването са нужни много неща. Ако не знаете, как да се храните, не можете да се подмладите. Не могат да се подмладят онези, които ядат месо, пушат и пият. Човек се подмладява и остарява – от него зависи. Казваш: Аз се отказах от месото. – Отказал си се, но като го видиш, дояжда ти се. Това показва, че още не си се отказал от месото, както трябва.

Един наш познат разказващ своята опитност: От 12 години съм вегетариант. Един ден влизам в една гостилница и ми замириса приятно на момици. Много обичах момици. За момент забравих, че съм вегетариант. Сядам пред една маса и поръчвам на гостилничаря да ми донесе готовни момици. Той донесе една чиния и я сложи пред мен. Веднага се сепнах, сетих се, че не ям месо и си казах: Чудно нещо, какво щях да направя! Скъпо щях да платя яденето на момици. Извиках гостилничаря и казах: Извинете ме, връщам яденето, не съм разположен. Платих яденето и излязох. Вървя по улиците и си мисля: Не съм станал още вегетариант.

Сега, като ви наблюдавам, виждам, макар и да следвате новото учение, често изпадате в изкушения. Обичам да наблюдавам хората и да се посмея малко с тях. Някой си мисли: Откак влязох в новия път, изгубих свободата си. – Ти никога не си бил свободен, никога не си бил в новия път. Новият път освобождава човека. Обърни се назад, да ви-

диш, че си още в стария път. – Не мога да се обърна да гледам назад. – Много естествено, докато си в стария път, нищо не виждаш. Турците казват: "Да гледаш красивото, в каквато и да е форма, това е благословение". Сега хората казват: Това не гледай, онова не гледай; това не прави, онова не прави. Те са се наплашили толкова много, че се страхуват даже от сянката си.

Един американски професор завел жена си на една интересна сказка за електричеството. Сказчикът разказал за металите, като добри проводници на електричеството. Той направил няколко опити, с които доказал, че ако електричеството минава през такива проводници, по никакъв начин не може да падне гръм върху големи здания. Жената на професора слушала внимателно цялата сказка и, като впечатителна, дълго време не могла да се освободи от думите на сказчика. Една нощ, в съня си, тя чула някакъв шум в стаята, където спали и веднага събудила мъжа си. – Какво има? – запитал професорът. – Гръм пада! – Той започнал да търси в стаята, коя е причината за шума, но жена му, тревожно казала: Не се докосвай до стола! Не се приближавай до камината! Стой настррана! Така тя разкарвала професора цяла нощ и не го оставила да спи. Гръм щял да падне и да го убие! Какво било очудването на професора, когато отворил прозореца и видял, че небето било ясно, чисто, атмосферата тиха и спокойна, без никакво електричество. В това време по улицата минавала кола, която вдигала шум, но в главата на жената се преплитали впечатления за атмосферното електричество и гръмотевици, от които не могла да се освободи. Като се успокоила, професорът казал: Съжалявам, че те водих на сказката. Развали ми съня.

Стремете се към истинското знание – знанието на окултната наука, в прав смисъл на думата. В това знание се крие истинското, естествено разрешавие на живота. Но-

вото знание, което придобивате сега, не може да заличи старото, което носите в себе си. Божественото знание разрешава всички въпроси и отношения, които съществуват в целокупния живот. Ако не можеш да поставяш нещата на своето място, ти влизаш в противоречие със себе си. Идва при теб един от твоите кредитори, който казва: Плати дълга си, срокът дойде. – Нямам възможност, пари нямам. – Това не те спасява. Казвам: За да отложиш срока на полицата, ти трябва да знаеш законите на живота. Там ще намериш правилен начин за отлагане на полицата. Ако не знаеш какво да кажеш на кредитора си, скоро ще се намериш в затвора. Кредиторът е готов да се боксира с теб. Той може да те набие на общо основание.

Сега аз говоря за временния живот, с който постоянно влизаме в стълкновение. Аз говоря за вътрешните кредитори, на които човек постоянно се натъква. Бориш се със себе си. Това е един от твоите вътрешни кредитори. Ти искаш да го изпъдиш, но той е по-силен от теб. Изпъдиш го от едно място, той дойде от друго и казва: Ще платиш! Така продължава борбата ден, два, седмици, докато най-после платиш. Казваш: Аз съм господар на себе си. – Какъв господар си? Като видиш трудното положение, тогава плащаши.

Една госпожа разказваше своята опитност. Мъжът ѝ пиел. Тя имала пари в банката. Понеже се страхувала, да не би той да извади парите и да ги изпие, тя се обърнала към един свой чичо за съвет. Той ѝ казал: Вместо да живееш със страх за парите, по-добре ги дай на мен, да оженя дъщеря си. Един ден ще ти ги върна. Тя се съгласила. Когато поискала парите си назад, той казал: Не е ли по-добре, че ожених дъщеря си с твоите пари, отколкото да ги изпие мъжът ти. Докато се страхувала от мъжа си, чично ѝ я изиграл.

Често и вие изпадате в положението на тази жена: вместо да спасите нещо, вие го изгубвате. В края на краишата, излиза едно и също. Или мъжът ти ще изпие парите, или чично ти ще те изиграе. Ако момата е щастлива поне в женитбата си, парите са отишли на място. Обаче, тя не била щастлива. Мъжът ѝ я бил по три пъти на ден. В случая, по-добре беше пияницата да изпие парите, отколкото да се ожени младата мома и да бъде нещастна. По-добре беше пияницата да се ожени за кръчмаря. Добре е, и момата да получи парите, но да беше поне щастлива. Това са изводи. Какъв смисъл има, да дам пари на една мома и тя да бъде нещастна. Какво са допринесли моите пари? Всяка жертва, която правим, трябва да даде добър резултат, да ни ползва. Всяка жертва, която не ни ползва, е безпредметна.

С други думи казано: Ако жертвата, която направя, не е за славата Божия, нищо не допринася. Ако жертвата е за славата Божия, тя носи благословение за всички хора. Каквито други закони да поставяте, това е така. Всяка жертва, която повдига само мен, без да създава връзка между мен и Този, за когото се жертвувам, Който ме е пратил на земята, тя няма смисъл. Поякога страданията допринасят нещо по-добро, отколкото радостите. Въпреки това, никой човек не желае да страда. Ако трябва да правите избор между страданията и радостите, всеки ще избере радостите. Понеже доброволно никой не иска да страда, невидимият свят ни изпраща страданията, без да ни пита. Христос каза на един от учениците си: "Това, което сега говоря, не го разбирате, но един ден ще го разберете". Чрез страданията, вие ще разберете вътрешния смисъл на живота. Не е въпрос да се критикувате. Някога мислите, че сте много усърдни, че сте много набожни, че изпълнявате Божията воля. Ако е така, радвам се, но не се заблуждавайте. При всички

случаи, трябва да познавате, коя е Божествена мисъл, и коя – човешка. Постъпваш неправилно и казваш: Това е човешко, а онова – Божествено.

Това, което разделя хората и ги смущава, то е човешко. Сложи човешкото настрана. То има по-голямо тегло от Божественото. Дойдеш ли до Божественото, ти си свободен. То се познава по свободата, която дава на человека. Божествената мисъл превръща неразположението в разположение, болестта в здраве. При човешката мисъл, болестта се усилва. Ти боледуваш, искаш да оздравееш. – Как ще стане това? Спомни си, има ли човек, с когото да си в лоши отношения, или към когото да имаш лоши чувства. Изпъди от съзнанието си лошите мисли и чувства. Щом направиш това, няма да се минат два–три дни и ти ще оздравееш. След това, покани тези хора у дома си и поговори с тях. Може да си изпаднал материално, да не ти вървят работите добре. Приложи същия закон. Ако и при това положение работите не се оправят, разбирам, че в твоя живот има нещо криво. Срещаш богати хора, нека ти е приятна тази среща. Хора, на които е дадено богатство и те изпълняват Божията воля. – Ама те са крали. Докато държиш в ума си мисълта, че те крадят, ти сам се петниш. За богатите хора е казано: По-лесно е камила да мине през иглени уши, нежели богатият да влезе в Царството Божие. **Обаче, богатият, който съзнава, че богатството му е дадено за благото на всички, той е на прав път.** Който съзнава, че дарбите и способностите, умът, сърцето, волята и тялото са за благото на всички хора, той е богат човек. Щом използваш тези богатства за общо благо, ще дойдат и другите богатства на помощ. Живей съзнателно, но не мисли да трупаши богатства. Мислиш ли само за богатства, ти си на крив път. За да се свържеш с всички богати същества на земята, трябва да се координираш с тях. Даже и когато учиш, когато

разрешаваш важен въпрос, и тогава ще работиш за благото на човечеството. Дали си богат, или беден, стреми се към перпендикуляра на живота. Ако той се измени, явяват се наведените линии. Перпендикулярът показва инстинкстата посока на движението, което може да бъде бързо и бавно, правилно и неправилно. Който се движи неправилно, той е изменил посоката на своя перпендикуляр. Ако умът ти се движи бавно, ти нямаш в себе си истинския перпендикуляр. Казваш, че и без мисъл може да се живее. – Не можеш да не мислиш. Без мисъл, това значи, да вървиш по наклон и да се отдалечаваш от перпендикуляра на своя живот. Искаш да уредиш живота си. Как ще го уредиш, като си преплетен с хиляди същества? Трябва да разбираш естеството на тия същества.

Например, ти влизаш в областта на лъзовете, в областта на големите змии. Как ще се справиш с тях? Има един правилен начин за това. Ще се превърнеш на птица и ще хвърчиш над тях. Ако не хвърчиш, ти ще се бориш с тези същества: ще воюваш, ще настъпваш и отстъпваш, ще падаш и ставаш. Ако не се превърнеш на птица, всички ще те гонят. Безопасно е положението на птицата. Тогава ненка змиите и лъзовете те гонят, колкото искат. Докато си с крилата на птицата и знаеш, как да хвърчиш, никой не може да те засегне. Крилете представляват човешката мисъл. Следователно, ако знаеш да мислиш, ще се освободиш от хищниците на живота. Ако не можеш да хвърчиш, ще паднеш в техния огън. Огънят представлява лошите условия.

И тъй, онази мисъл, която може да създаде криле и да ни освободи от мъчнотиите, е правата мисъл. Тя е перпендикуляр на живота. Ако между две разумни същества можете да издигнете перпендикуляр, това се дължи на правата мисъл. И наклонената линия е отношение между разумни същества. Щом перпендикулярът е разумен, и накло-

нената линия има отношение към него. И тя е перпендикуляр към друга прива. Обаче, в абсолютната разумност има само един перпендикуляр. Това е правото верую. Единственият, истински перпендикуляр, който разрешава всички противоречия, е истината. Тя показва правата посока на движение. Без истина никой не може да се справи с мъчнотите си. Дойдеш до една голяма мъчнотия – извикай истината. Тя ще те освободи. – Само Бог може да ме освободи. – Прав си, само истината може да те освободи. Бог е истина. Молиш се, не получаваш отговор на молитвата си. – Защо? – Не носиш истината в себе си.

Сега, като ви говоря по този начин, вие мислите, че искам да ви убедя в думите си. Не искам да ви убеждавам, но искам да проверите това, което знаете. Ако искам да повярвате в думите ми, това е насилие. Аз не си служа с насилие. Важно е, че това, което говоря, е истина. Иначе, то е празна работа, мъртва линия. Ако приложите тези неща в живота си, първо вие ще се ползвате. Перпендикулярът и наведените линии ще се осмислят, ако ги поставите някъде в живота си. От тези линии мога да съставя едно уравнение и да го решам. Ако нямаме никакво отношение към тези линии, те ще бъдат само забава за вас. Казват за някого, че носът му е дълъг. Важно е, колко е дълъг. Ако тази линия е жива, човек мисли право. Не е ли разработен носът, не може да се говори за права мисъл. Когато човек има любов, устата му е добре оформена. Работете върху себе си, да придобиете любовта. Трябва да знаете, колко отворена да бъде устата ви. Малцина държат устата си естествено. Някой стиска устните си, друг ги държи крайно отпуснати. Окултният ученик трябва да държи устата си свободно. Отворената уста показва, че физическият живот в човека взима надмошье. Стиснатите устни показват, че egoизмът взима надмошье. Ако се докарваш много, тешлавието взима

надмошье. Така трябва да държиш устата си, че да ти е приятно. Перпендикулярът трябва да бъде посоката на твоя живот. Ако следваш тази посока, целият ти живот ще бъде естествен. Чувствата и желанията ти ще се облагородят.

Казваш: Нервен съм, не мога да търпя хората. – Преди да се разгневиш и караш, кажи си: Ще почакам малко, докато се успокоя. Дай естествено положение на устата си, усмихни се и тогава говори. – Ще ме питат, защо се усмихвам. – Никой няма да те пита. Чистата, естествена усмивка внася живот в човека. Чистият поглед повдига човека. Видиш ли такъв поглед, казваш: Никога няма да забравя този поглед. Чистата усмивка връща човека от кривия път. Една сестра казваше: Един ден мислех да направя нещо лошо. Ти мина край мен, погледна ме и се усмихна. Веднага се отказах от лошото си намерение. Никога няма да забравя тази усмивка и този поглед. Погледът ми говорел: Ако вървиш по този път, ще пострадаш. – Какво да правя? – Ще се върнеш от този път и ще вървиш в посоката на перпендикуляра, т.е. в правия път. **Погледът, усмивката са сигнали от разумния свят.** Ето защо, като срещнеш един човек, погледни го с чистота и любов. С погледа си ти казваш: Бог те създаде да мислиш добре и да вървиш в правия път.

Ако разумните същества нямаха предвид доброто на човека, никога не биха му отправили своя чист, любовен поглед. Съветвам ви да си купите едно малко огледало, в което да се оглеждате често. Когато искате да обидите някого, да му кажете една лоша дума, извадете огледалцето си и се огледайте. Вижте, какво е положението на устата ви, линиите на очите, на носа, на веждите и започнете да мислите за перпендикуляра на живота. Вижте, каква промяна ще стане с линиите на лицето ви. Наблюдавайте се обективно, като че гледате друго същество, вън от вас. Ако можете да измените мисълта и състоянието си, вие сте на

прав път. Щом изправите линиите на лицето си, вие сте се избавили от голяма опасност. Всеки трябва да има ясна представа за себе си. Аз вече не си служа с огледало. – Защо? – Защото и без огледало виждам най-малките промени в себе си. И при най-малката промяна в състоянието ми, мога да опиша, какви са линиите на очите, на веждите, на устата ми и какво е отношението между тях. Аз мога веднага да възстановя и най-малкото отклоняване, което става в мен.

Тази сутрин мислех да ви посвиря малко, но не можах. И така свиря. Между мисълта и музиката има известно отношение. Ако не знаеш, как да постигнеш нещо, не можеш да свириш, нито да пееш. Днес правя словесен разбор на нещата. Друг път ще направя разбор с цигулката, т.е. чрез музиката. Аз съм посветил на музиката цели десет години, за да постигна само едно разумно движение. Знаете ли, какво представля едно разумно движение, или един мек тон? Като взема цигулката, правя различни движения – един, два, три, четири пъти, докато дойда до това движение, което произвежда известно действие върху мен. Правил съм опити с часове, докато дойда до онези тонове, които променят състоянието ми. Така съм дошъл до вътрешното познаване на тоновете. Някога свиря тихо, само за себе си; някога свиря бурно. От начина на свиренето вадя заключение за влиянието на силните и тихи тонове върху човека. Всеки тон – силен или тих, висок или нисък, мек или груб, оказват различно влияние. Те произвеждат различни промени. Това са начини за самовъзпитание, с които разполага музиката. Който прилага тези методи, той може да си служи и с музиката. Като ставате сутрин от сън и не сте разположени, пейте основната гама "до". След това взимайте тоновете в терца, в квarta, квинта, докато се разположите. Пейте, и не се страхувайте.

Мнозина идват до индуския метод на съзерцанието. Докато не минеш през пътя на пеенето, на хармонията и мелодията в музиката, не можеш да дойдеш до съзерцанието. След това идва съзерцанието. Бог е създал ларинкса за пеене, за говор, затова и говорът трябва да бъде музикален. Опитай се да произнесеш думата брат или сестра музикално. Една дума може да се произнесе меко, грубо, тихо, силно – по равни начини. Кажеш ли на някого "братко", да му трепне сърцето. Един брат ми казваше: Само веднъж чух да ми се каже "братко", но толкова музикално, че никога няма да го забравя. – Нали трябва да бъдем откровени? – Грубостта не е откровеност. Да бъдеш откровен, не значи, да кажеш всичко, каквото мислиш и желаеш. Вдълбочи се в себе си и помисли, как ще произнесеш думите "брат" и "сестра". За следващият път, десет души от вас да произнесат думата "сестра". (Учителят пее 10 пъти думата сестра на различни тонове). Ако не можете да я произнесете правилно, ще попеете малко. Ето как ще я произнесете. Ще седнете в стаята си и ще произнесете тихо, с дълбочина думата "сестра". След това ще я изпеете. Ако не сте доволни, ще се корегирате. Сестрата по-лесно пее думата "братко", отколкото "сестра". И братът по-лесно пее думата "сестра", отколкото "брат". Това е истината.

В следващата лекция ще ви дам няколко елементарни правила за работа. Сега, и плодове ядете, но "вода газите, жадни ходите". Знаете ли, какво е влиянието на правите и кривите линии в живота? Ще кажете, че Господ ги е създал. Господ ги е създал, но те са велика азбука, която трябва да се изучава. Ако не знаете, как да ги нареждате, нищо няма да придобиете. Те са като мислите и чувствата. Ако знаете, как да ги нарисувате, те ще произведат цял преврат във вас.

И тъй, братята ще пеят думата сестра, а сестрите – "брат". Така ще се образува един дует. Може да ви се вижда смешно, но е приятно. Велико нещо се крие в думите брат и сестра. Кой от вас не е имал брат, и кой не е имал сестра? Те крият известни възможности. Не се смущавайте от възможностите. – Мога да се съблазня. – Остави настрана съблазните. Те идват отвън, от изкусителя. Щом го няма, пей думите брат и сестра, колкото искаш и за последствията не мисли. Докато братът е обективната страна на сестрата, а сестрата – обективната страна на брата, обективният свят става за нас достъпен. Той е по-достъпен от субективния. Следователно, когато братът мисли за сестрата, това е обективната страна на живота. Докато разглеждаме идеята за Бога, като външна страна на живота, Бог всяка ще се интересува за нас. Така ние изразяваме Неговия живот. Чрез нас Той корегира нещата. От нашия живот Той вижда, доколко са реализирани Неговите идеи. Ако не могат да се реализират, Той ги корегира. Щом Божиите идеи се корегират, ние сме вече отражение на тях. Докато Божиите идеи не се реализират в живота ни, ние всяка ще се натъкваме на дисонанси.

Т. м.

*

15 Лекция от Учителя, държана на
28 декември, 1932 г. София – Изгрев.

Съдържание

1. Новата мисъл	3
2. Разумните сили	23
3. По този път	35
4. Малката истина	50
5. Правилно отношение	65
6. Вътрешните сили	82
7. Любов към Бога	105
8. Божественото дърво	122
9. Здрава мисъл	145
10. Три типа хора	161
11. Новата канализация	186
12. Изпити на ученика	207
13. Една похвала	223
14. Внушение и вдъхновение	241
15. Вътрешни опити	263